

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Ζ' ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗ

Ι' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΝΓ'

Τετάρτη 4 Απριλίου 2001

Αθήνα, σήμερα στις 4 Απριλίου 2001, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.50' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Γ' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΒΡΕΤ - ΤΟΥ.**

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός) : Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 3/4/2001 εξουσιοδότηση του Σώματος, επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της ΡΝΒ' συνεδριάσεώς του, της Τρίτης 3 Απριλίου 2001 σε ό,τι αφορά την ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου: "Ρυθμίσεις θεμάτων εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και άλλες διατάξεις").

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τον κ. Ανέστη Αγγελή, Βουλευτή Καστοριάς, τα ακόλουθα:

A. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Βουλευτής Πειραιά κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΡΗΤΙΚΟΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία η 'Ένωση Συλλόγων Γονέων Μαθητών Δήμου Σαλαμίνας ζητεί την ίδρυση Τάξεων Αθλητικής Διευκόλυνσης και στα σχολεία της Σαλαμίνας.

2) Ο Βουλευτής 'Εβρου κ. **ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΛΥΜΠΕΡΑΚΙΔΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία το Επιμελητήριο Ξάνθης διαμαρτύρεται για την εξαίρεση των περιοχών Θράκης, Φλώρινας και Κιλκίς από την ευεργετική ρύθμιση οφειλών από πανωτόκια.

3) Οι Βουλευτές κύριοι **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ** και **ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ** κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Εργατικό Κέντρο Ζακύνθου ζητεί την καταβολή των δεδουλευμένων αποδοχών στους ναυτεργάτες του Ε/Γ - Ο/Γ "ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΟΙΡΑΣ".

4) Ο Βουλευτής Λάρισας κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΑΡΟΥΦΑΛΙΑΣ** με αναφορά του και δημοσιεύματα τύπου ζητεί χρηματοδότηση για την αποπεράτωση του κτιρίου που θα στεγάσει τη Βιβλιοθήκη Λάρισας.

5) Οι Βουλευτές κύριοι **ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΑΚΟΣ** και **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ** κατέθεσαν αναφορά με την οποία οι Σύλλογοι Υπαλλήλων Ε.Ο.Κ.Φ. (Π.Ι.Κ.Π.Α.) ζητούν να διατηρηθεί ο δημόσιος χαρακτήρας της Πρόνοιας και να αναβαθμιστεί.

6) Οι Βουλευτές κύριοι **ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΑΚΟΣ** και **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ** κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Συνταξιούχων Επιδοματούχων Αθήνας - Πειραιά - Περιχώρων ΙΚΑ διαμαρτύρεται για τη δίωξη του Προέδρου του ναυτεργατικού σωματείου "ΣΤΕΦΕΝΣΩΝ" στον οποίο επιβλήθηκαν οι γνωστοί περιοριστικοί όροι από ανακριτή και εισαγγελέα.

7) Ο Βουλευτής Λάρισας κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΑΡΟΥΦΑΛΙΑΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία η Συντονιστική Επιτροπή που απαρτίζεται από καθηγητές της φυσικής αγωγής για την Ολυμπιακή Παιδεία στο Νομό Λάρισας υποβάλλουν πρόταση για την κάλυψη των κενών θέσεων του Υπουργείου Παιδείας στο μάθημα της Ολυμπιακής Εκπαίδευσης στα Δημόσια Σχολεία.

8) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. **ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία οι καθηγητές των ΤΕΕ Νομού Λασιθίου υποβάλλουν πρότασεις για τον τρόπο της επαγγελματικής εκπαίδευσης των μαθητών στον τομέα των Τουριστικών Επαγγελμάτων.

9) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. **ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ** κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας για το νέα αναπτυξιακό Νόμο 26601/1998, ειδικότερα σε σχέση με την εφαρμογή αυτού στο Νομό Λασιθίου.

10) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. **ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία η Επιτροπή Επιμελητών Εισπράξεων του ΤΕΒΕ ζητεί επίλυση στα εργασιακά προβλήματα του κλάδου.

11) Ο Βουλευτής Λάρισας κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΑΡΟΥΦΑΛΙΑΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πολιτιστικός Οργανισμός του Δήμου Ολύμπου Θεσσαλίας υποβάλλει πρότασεις για την πολιτισμική ανάπτυξη της επαρχίας του και κατ' επέκταση του Νομού Λάρισας.

12) Ο Βουλευτής 'Εβρου κ. **ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΛΥΜΠΕΡΑΚΙΔΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Βιοτεχνών - Βιομηχανιών του Νομού 'Εβρου διαμαρτύρεται για τη νομοθετική ρύθμιση της τροπολογίας στο Ν. 2789/2000 που αφορά στις ρυθμίσεις των οφειλών των παραμεθόριων επιχειρήσεων.

13) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. **ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Επαγγελματιών Αλιέων Σητείας ζητεί να τροποποιηθεί ο Κανονισμός Λιμένα με αριθμ. 23 για τα επαγγελματικά αλιευτικά σκάφη.

14) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Κων. Βαρδάνος, κάτοικος Αθήνας, υποβάλλει προτάσεις για την αξιοποίηση και την αναβάθμιση του Εθνικού Σταδίου Μακρυκάπα Εύβοιας.

15) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων του Νομού Εύβοιας ζητεί την αναστολή εγκατάστασης ανεμογεννητριών στην Εύβοια.

16) Ο Βουλευτής Θεσ/νίκης κ. ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Επιμελητών και Εκτόκτων Υπαλλήλων ΤΑΕ ζητεί τη μετατροπή της σύμβασης έργου των μελών του σε σύμβαση αορίστου.

17) Ο Βουλευτής Κυκλαδών κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Φολέγανδρου του Νομού Κυκλαδών ζητεί την ίδρυση και επάνδρωση του Λιμενικού Σταθμού Φολέγανδρου.

18) Ο Βουλευτής Κυκλαδών κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Επαγγελματιών Κιμώλου διαμαρτύρεται για τα μειωμένα δρομολόγια επιβατηγών πλοίων από το λιμάνι του Πειραιά προς την Κίμωλο Κυκλαδών.

19) Ο Βουλευτής Κυκλαδών κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Επαγγελματιών Εμπόρων Ανάφης ζητεί τροποποίηση στα δρομολόγια ακτοπλοϊας από και προς Ανάφη.

20) Ο Βουλευτής Λακωνίας κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΚΑΝΔΑΛΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Καθαριστριών Σπάρτης ζητεί την επίλυση των εργασιακών προβλημάτων των μελών του.

21) Ο Βουλευτής Κέρκυρας κ. ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΚΟΝΤΟΜΑΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Λευκίμμαίων του Νομού Κέρκυρας ζητεί τη διοργάνωση των Πανελλήνιων Μουσικών Αγώνων με επίκεντρο το νησί των Φαιάκων.

22) Ο Βουλευτής Κέρκυρας κ. ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΚΟΝΤΟΜΑΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Νομού Κέρκυρας ζητεί την κατοχύρωση του διορισμού όλων των αναπληρωτών εκπαιδευτικών.

23) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Καρπάθου του Νομού Δωδεκανήσου διαμαρτύρεται για τις συνεχείς διακοπές που παρουσιάζονται στην ηλεκτροδότηση του νησιού.

24) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Γενικό Περιφερειακό Νοσοκομείο Ηρακλείου "Βενιζέλειο - Πανάγειο" υποβάλλει προτάσεις για τα ΤΕΕ Α' κύκλου σπουδών βοηθών νοσηλευτών.

25) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Οινιάδων του Νομού Αιτωλ/νίας ζητεί την προμήθεια απορριμματοφόρου για την αποκομιδή των απορριμμάτων του Δήμου.

26) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Πάτμου του Νομού Δωδεκανήσου ζητεί την άμεση ανάγκη λειτουργίας γραφείου ΟΑΕΔ στην Πάτμο.

27) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Εκπαιδευτικών Λειτουργών ΟΑΕΔ ζητεί να ληφθούν υπόψη οι δικές της προτάσεις για τον εκσυγχρονισμό του ΟΑΕΔ.

28) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Επαρχιακή Επιτροπή Υγείας - Πρόνοιας του Επαρχείου Καλύμνου Δωδεκανήσου ζητεί την ί-

δρυση Σταθμού Αιμοδοσίας στο Νομαρχιακό Νοσοκομείο Καλύμνου.

29) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας διαμαρτύρεται για τις ενέργειες της Αγροτικής Τράπεζας για την εκποίηση της ΑΒΙΚΩ σε όμιλο ιδιωτικών συμφερόντων.

30) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Πάτμου του Νομού Δωδεκανήσου ζητεί την πρόσληψη του αναγκαίου προσωπικού στο Κέντρο Υγείας Πάτμου καθώς και τη λήψη μέτρων για την άσκηση αποτελεσματικής διοίκησης για την άμεση εξυπηρέτηση του ακριτικού Πατμιακού λαού.

31) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Εκτάκτων Υπαλλήλων της Σχολής Τουριστικής Εκπαίδευσης ζητεί την ικανοποίηση των εργασιακών αιτημάτων των μελών του.

32) Ο Βουλευτής Δωδεκανήσου κ. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Καρπάθου Δωδεκανήσου ζητεί να δημιουργηθεί δεύτερη θέση γραμματέα στο Ειρηνοδικείο Καρπάθου.

33) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Ξενοδοχούπαλλήλων του Νομού Ηρακλείου ζητεί τη συνέχιση της λειτουργίας των Σχολών Μετεκπαίδευσης των ΣΤΕ.

34) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Ωρομισθίων Καθηγητών ΚΕΤΕΚ ΟΑΕΔ Ηρακλείου ζητεί επίλυση εργασιακών προβλημάτων των μελών του.

35) Ο Βουλευτής Θεσ/νίκης κ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αστικός Οικοδομικός Συνεταιρισμός "Το Προάστειον Αθηνών" ζητεί την επίλυση του προβλήματος στέγασης του Συνεταιρισμού στη στρεμματική έκταση Γαλατσίου στη θέση "Ομορφη Εκκλησιά" στα Τουρκοβούνια.

36) Ο Βουλευτής Θεσ/νίκης κ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Κ. Πασπάλης, λογιστής φορτέχης, υποβάλλει προτάσεις για τη φορολόγηση της υπεραξίας που εισέπραξαν οι βασικοί μέτοχοι των εισηγμένων εταιρειών στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

37) Ο Βουλευτής Λακωνίας κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΑΒΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Γυθειατών Αττικής "Η ΚΡΑΝΑΗ" ζητεί την εκτέλεση του έργου κατασκευής ΧΥΤΑ στην περιοχή Γυθείου του Νομού Λακωνίας.

38) Ο Βουλευτής Λακωνίας κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΑΒΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Καθαριστριών Σπάρτης ζητεί τη διευθέτηση του εργασιακού καθεστώτος των μελών του με τη μετατροπή των συμβάσεών τους σε συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου.

39) Ο Βουλευτής Πιερίας κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΠΟΛΥΖΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Αρχαιολόγων Εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα και στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ζητεί την άμεση στελέχωση της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας με επιστημονικό προσωπικό.

B. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 2209/7-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 485/25-9-00 έγγραφο από τον Υπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση 2209/7-9-00 που κατέθεσαν οι Βουλευτές κύριοι Γ. Πατάκης και Ν. Γκατζής, σας πληροφορού-

με τα εξής:

Για τις ζημιές που προξενήθηκαν από χαλάζι την 1-9-00 σε καλλιέργειες με βαμβάκια, αμπέλια, καλαμπόκια κλπ. στα χωριά Διαλεχτό, Μεγάρη, Καλονέρι και Κεφαλόβρυσο του Νομού Τρικάλων, ο Οργανισμός ΕΛΓΑ έχει ήδη επιληφθεί.

Συγκεκριμένα στις 5-9-00 την πληγείσα περιοχή επισκέφθηκαν για επισημάνσεις οι γεωπόνοι επόπτες του Υποκαταστήματος του ΕΛΓΑ στην Λάρισα προκειμένου ο Οργανισμός να έχει άμεση εικόνα της έκτασης και του ύψους των ζημιών.

Οι εξατομικευμένες εκτιμήσεις των εν λόγω ζημιών άρχισαν στις 14-9-00, δηλαδή αμέσως μετά την εκπνοή της προθεσμίας υποβολής των δηλώσεων ζημιάς και θα ολοκληρωθούν μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Μετά το πέρας των εκτιμήσεων και την κοινοποίηση των πορισμάτων εκτιμησής στους ενδιαφερόμενους, από τον ΕΛΓΑ θα καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια για την όσο το δυνατό συντομέρευτη καταβολή των αποζημιώσεων στους δικαιούχους παραγωγών.

‘Οσον αφορά στο θέμα της κάλυψης των ζημιών στο σύνολό τους και χωρίς περιορισμούς και απαλλαγές επισημαίνουμε ότι, η κάλυψη των ζημιών από μηδενική βάση είναι πέρα από τα όρια κάθε ασφαλιστικής πρακτικής διεθνώς, σύμφωνα με την οποία σε κάθε ζημιά συμμετέχει υποχρεωτικά και ο ασφαλισμένος, διότι διαφορετικά θα καταστεί κίνητρο η ζημιά και θα δημιουργεί καθεστώς αδικίας για τους παραγωγούς που δεν υφίστανται ζημιές.

**Ο Υπουργός
Γ. ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ**

2. Στην με αριθμό 2219/8-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 3472/2-10-00 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

“Απαντώντας στην ερώτηση 2219/8-9-00 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Π. Ψωμαΐδης, σχετικά με την αύξηση του πληθυσμού Θεσσαλονίκης που δημιουργεί προβλήματα σε σχολικές αίθουσες και σ' ότι αφορά θέματα αρμοδιότητάς μας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Α. Τα στοιχεία των γεννήσεων και θανάτων που προκύπτουν από τα ληξιαρχικά Βιβλία των Δήμων και Κοινοτήτων του Νομού Θεσ/νίκης, αναφέρονται αναλυτικά στον επισυναπόμενο πίνακα.

Β. Το σύνολο των παλιννοστούντων ομογενών από την πρώτην Σοβιετική Ένωση που απέκτησαν την ελληνική ιθαγένεια το διάστημα 1987 - 1999 και δήλωσαν ότι επιθυμούν να εγκατασταθούν σε Δήμους και Κοινότητες του Νομού Θεσσαλονίκης όπου και τακτοποιήθηκαν δημοτολογικά, ανέρχεται σε 27.211.

Δεν είναι εφικτό να γνωρίζουμε εάν το σύνολο αυτών που τακτοποιήθηκαν Δημοτολογικά στο Νομό Θεσσαλονίκης, όλα αυτά τα έτη συνεχίζει να διαμένει στον τόπο όπου εγκαταστάθηκαν.

**Ο Υφυπουργός
Κ. ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ**

3. Στην με αριθμό 2241/11-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 676/5-10-00 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

“Απαντούμε στην ερώτηση 2241/11-9-00 που κατέθεσαν στη Βουλή οι Βουλευτές κύριοι Π. Κρητικός και Η. Παπαηλίας και σας πληροφορούμε τα ακόλουθα:

Στα πλαίσια των προσπαθειών που καταβάλλονται για την ενίσχυση των χαμηλοσυνταξιούχων, έχουν ήδη χορηγηθεί, πέραν των αυξήσεων της εισοδηματικής πολιτικής, το Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΑΣ), το οποίο συγκαταβάλλεται με τη σύνταξη, εφόσον συντρέχουν στο πρόσωπο του συνταξιούχου ορισμένες προϋποθέσεις (ηλικία, ύψος σύνταξης κύριας και επικουρικής, εισοδηματικά κριτήρια), καθώς και το επίδομα εξομάλυνσης το ύψος του οποίου εξαρτάται από το ποσό της σύνταξης, τα οποία κάθε έτος αυξάνονται ανάλογα με τους διαθέσιμους πόρους του Κρατικού Προϋπολογισμού.

**Ο Υφυπουργός
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ**

4. Στην με αριθμό 2241/11-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1639/2-10-00 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η ακόλουθη απάντηση:

“Απαντώντας στην ερώτηση 2241/11-9-00 που κατέθεσαν στη Βουλή οι Βουλευτές κύριοι Π. Κρητικός και Η. Παπαηλίας, σχετικά με το θέμα της καθιέρωσης Εθνικής σύνταξης, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η κυβέρνηση προκειμένου να λάβει τις οριστικές αποφάσεις της για τη μεταρρύθμιση του ασφαλιστικού συστήματος της χώρας έχει αναθέσει σε ξένο οίκο την εκπόνηση μελέτης.

Μετά την παράδοση της μελέτης (συμβατική προθεσμία μέχρι 31/1/2001) θα ακολουθήσει διάλογος με τους κοινωνικούς εταίρους και τα πολιτικά κόμματα ώστε να εξασφαλιστεί η μεγαλύτερη δυνατή συναίνεση.

Είναι προφανές ότι ανάμεσα στα θέματα που θα συζητηθούν μπορεί να ενταχθεί και η πρόταση των ερωτώντων Βουλευτών για την καθιέρωση Εθνικής Σύνταξης.

**Ο Υφυπουργός
ΝΙΚΟΣ ΦΑΡΜΑΚΗΣ**

5. Στην με αριθμό 2244/11-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 203/3-10-00 έγγραφο από τον Υπουργό Εξωτερικών η ακόλουθη απάντηση:

“Σε απάντηση της ερώτησης 2244/11-9-00 του Βουλευτή κ. Αλ. Κοντού, σας γνωρίζουμε τα εξής:

α) Η παύση της λειτουργίας των πυρηνικών αντιδραστήρων 1 - 4 του Κοζλοντού, σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις που ανέλαβε η Βουλγαρία (διεθνής συμφωνία Nuclear Safety Account του 1993, “εταιρική σχέση” Βουλγαρίας), αποτελεί πάγια θέση της χώρας μας και παρακολουθείτε στενά τόσο διμερώς, όσο κυρίως στο πλαίσιο της Ε.Ε. Με την ίδια προσοχή παρακολουθείται και η αναβάθμιση των όρων ασφαλείας τόσο των πυρηνικών αντιδραστήρων 1 - 4 μέχρι το οριστικό κλείσιμό τους, όσο και των νεώτερων πυρηνικών αντιδραστήρων 5 και 6 του Κοζλοντού.

β) Η χώρα μας παρενέβη κατάλληλα για τη διαμόρφωση των σχετικών κοινοτικών θέσεων πάνω στο θέμα αυτό. Ειδικότερα:

Το Συμβούλιο Ε.Ε. επανευλημένα τοποθετήθη πάνω στο θέμα, όπως άλλωστε φαίνεται από τις κοινές θέσεις που υιοθέτησε στα δύο τελευταία Συμβούλια Σύνδεσης Ε.Ε. - Βουλγαρίας (27-10-98 και 16-11-99), οι οποίες διαμορφώθηκαν κατόπιν σχετικών παρεμβάσεων της ελληνικής πλευράς και καλύπτουν πλήρως τα συμφέροντά μας. Στα παραπάνω κείμενα τονίζεται η αναγκαιότητα σύντομης παύσης λειτουργίας των πυρηνικών αντιδραστήρων 1 - 4 Κοζλοντού και επισημαίνεται ότι η Βουλγαρία δεν είχε μέχρι τότε προβεί σε κινήσεις προς την κατεύθυνση αυτή, προκειμένου να εκπληρώσει τις σχετικές της υποχρεώσεις, όπως προέκυπταν από την “εταιρική της σχέση” (περιέχει το σύνολο των στόχων, προτεραιοτήτων, προϋποθέσεων και μέσων που διέπουν την ενταξιακή της πορεία).

γ) Πέρα όμως από τα παραπάνω, το Συμβούλιο Ε.Ε. υιοθέτησε στις αρχές Δεκεμβρίου 1998 Σχέδιο Συμπερασμάτων “για την πυρηνική ασφάλεια στο πλαίσιο της Διεύρυνσης Ε.Ε.” Στην παράγραφο 11 των Συμπερασμάτων αυτών, τονίζεται ότι οι ενεργειακές στρατηγικές των χωρών ΚΑΕ, στις οποίες λειτουργούν πυρηνικοί σταθμοί που δεν δύνανται να αναβαθμιστούν σε διεθνώς αποδεκτά επίπεδα ασφαλείας (σ.σ. όπως είναι οι πυρηνικοί αντιδραστήρες 1 - 4 Κοζλοντού), θα πρέπει να προβλέπεται η συντομότερη δυνατή παύση λειτουργίας των αντιδραστήρων αυτών, συμπεριλαμβανομένου και ενός χρονοδιαγράμματος (που θα συμφωνηθεί μεταξύ της Ε.Ε. και των χωρών αυτών), σύμφωνα με τις προτεραιοτήτες των “Εταιρικών Σχέσεων” και των υποχρεώσεων που προκύπτουν από τις συμφωνίες “Nuclear Safety Account”.

δ) Καθοριστικό σημείο για την ανάληψη ρητής δέσμευσης από τη Βουλγαρία να κλείσει τους πυρηνικούς αντιδραστήρες 1 - 4 του Κοζλοντού αποτέλεσε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ελσίνκι (10-11.12.99). Συγκεκριμένα, κατά το παραπάνω Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίσθηκε η έναρξη ενταξιακών διαπραγματεύσεων με τις χώρες του β' ενταξιακού κύματος το Μάρτιο

του 2000, καθόσον κρίθηκε ότι πληρούν σε γενικές γραμμές τα πολιτικά κριτήρια της Κοπεγχάγης. Σε ό,τι αφορά τη Βουλγαρία, είχε τεθεί, προ του Ελσίνκι, στην συνοπτική 'Έκθεση Προόδου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο επιπλέον όρος να συμφωνηθεί ένα αμοιβαίο αποδεκτό χρονοδιάγραμμα για το κλείσιμο των πυρηνικών αντιδραστήρων 1 - 4 του Κοζλοντού. Σύμφωνα με γραπτή συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Βουλγαρίας (αρχές Δεκ. '99) η τελευταία δεσμεύτηκε να διακόψει τη λειτουργία των πυρηνικών αντιδραστήρων 1 και 2 πριν από το 2003, ενώ η τελική απόφαση για το κλείσιμο των πυρηνικών αντιδραστήρων 3 και 4 θα ληφθεί το 2002 και πάντως, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, οι αντιδραστήρες αυτοί θα πρέπει να κλείσουν το αργότερο το 2006. Η ρύθμιση αυτή έγινε αποδεκτή από το Συμβούλιο της Ε.Ε., καθόσον κρίθηκε ως ικανοποιητική και ρεαλιστική και έτσι κατέστη δυνατή η έναρξη ενταξιακών διαπραγματεύσεων με τη Βουλγαρία.

ε) Σημειώνεται επίσης ότι η Ε.Ε. θα χορηγήσει μέσω του προγράμματος Phare200 εκατ. EURO στην περίοδο 2000-2006, υπό μορφή επιχορήγησεων (grants), για την εφαρμογή του προγράμματος πάντσης λειτουργίας των σταθμών 1 - 4 του Κοζλοντού. Τα κονδύλια αυτά θα δοθούν υπό την προϋπόθεση (conditionality) ότι η Βουλγαρία θα εφαρμόσει ένα αξιόπιστο και ρεαλιστικό πρόγραμμα για το κλείσιμό τους. Εξάλλου η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέγραψε εξ ονόματός της Euratom, συμφωνία δανειοδότησης της Βουλγαρίας, ύψους 212,5 εκατ. EURO, για την αναβάθμιση της ασφάλειας των νεότερων πυρηνικών αντιδραστήρων 5 και 6 του Κοζλοντού.

στ) Σημειώνουμε επιπλέον ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ελσίνκι (11-12.12.99), σε συνέχεια της σχετικής πρόβλεψης του Ευρωπαϊκού Συμβούλιου της Βιέννης (Δεκ. '98), υπενθύμισε στα συμπεράσματά του (παρ. 7) τη σημασία που εξακολουθεί να αποδίδει στη διασφάλιση ενός υψηλού επιπέδου πυρηνικής ασφάλειας στη Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη κάλεσε το Συμβούλιο να εξετάσει τους τρόπους αντιμετώπισης του θέματος αυτού στο πλαίσιο της Διεύρυνσης.

Στη συνέχεια της παραπάνω επιταγής, το Συμβούλιο ζήτησε (Ιούλ. 2000) από την αρμόδια ομάδα "Ατομικών Θεμάτων": α) να καθορίσει το "κοινοτικό κεκτημένο" σε θέματα πυρηνικής ασφάλειας και να λάβει υπόψη τις πάσης φύσης δεσμεύσεις που ανέλαβαν οι υποψήφιες χώρες στο πλαίσιο της ενταξιακής διαδικασίας. Το τελευταίο τέθηκε κατόπιν ελληνικής παρέμβασης, προκειμένου να διασφαλισθεί πλήρεστερα η τήρηση των χρεώσεων που ανέλαβε, όπως προαναφέρθηκε, η Βουλγαρία προ του Ελσίνκι, για το κλείσιμο των πυρηνικών αντιδραστήρων 1 - 4 του Κοζλοντού. β) Να εντοπίσει τα κυριότερα προβλήματα πυρηνικής ασφάλειας στις υποψήφιες χώρες και να εκτιμήσει την υφιστάμενη νομοθεσία τους καθώς και το επίπεδο της οργάνωσης των Αρχών τους που είναι επιφορτισμένες με τη διαχείριση και τον έλεγχο του επιπέδου ασφαλείας των πυρηνικών εγκαταστάσεων.

Η ομάδα "Ατομικών Θεμάτων" θα υποβάλλει τη σχετική της έκθεση μέχρι το τέλος του 2000, προκειμένου να καθορίσει στη θέση της Ε.Ε. αναφορικά με τη διασφάλιση "υψηλού επιπέδου πυρηνικής ασφάλειας" στις υποψήφιες χώρες.

ζ) Στο μέλλον η χώρα μας θα παρακολουθήσει από πολύ κοντά την τήρηση των υποχρεώσεων που ανέλαβε η Βουλγαρία. Σημειώνεται σχετικά ότι στο σχέδιο κοινής θέσης για το προσχές Συμβούλιο Σύνδεσης με τη Βουλγαρία (11.10.2000) τονίζεται η σημασία εφαρμογής δεσμεύσεων της Βουλγαρίας για την παύση λειτουργίας των σχετικών των πυρηνικών αντιδραστήρων 1 - 4 του Κοζλοντού. Επίσης η χώρα μας παρακολουθεί μέσω των αρμόδιων κοινοτικών οργάνων τη σωστή αξιοποίηση των κονδυλίων που χορηγούνται στη Βουλγαρία για το κλείσιμο των πυρηνικών αντιδραστήρων 1 - 4 και την αναβάθμιση της ασφάλειας των πυρηνικών αντιδραστήρων 5 και 6.

Ο Υπουργός
ΓΙΩΡΓΟΣ Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ"

6. Στην με αριθμό 2256/11-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 710/6-10-00 έγγραφο από την Υφυπουργό Υγείας και Πρό-

νοιας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην με αριθμό 2256/11-9-2000 ερώτηση που κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές κυρίους Σπ. Στριφτάρη και Π. Κοσιώνη, σχετικά με ελλείψεις προσωπικού στο Π.Π.Γ Ν. Ηρακλείου, σας πληροφορούμε τα παρακάτω:

* Η αναμόρφωση των υπηρεσιών παροχής υγείας στην Κρήτη θα γίνει μέσα από τον νέο υγειονομικό χάρτη με την ανακατανομή, τη μεταφορά και την κατάργηση κλινικών, καθώς και την εξειδίκευση ορισμένων Νοσοκομείων Στις προτεραιότητες του Υπουργείου είναι η κάλυψη των αναγκών σε νοσηλευτικό προσωπικό, η δημιουργία εξειδικευμένων μονάδων και η αναβάθμιση του διοικητικού προσωπικού.

* Το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, στα πλαίσια της μεταρρύθμισης του ΕΣΥ "Υγεία για τον Πολίτη", έχει δώσει άμεση προτεραιότητα στο θέμα της στελέχωσης των υπηρεσιών υγείας. Στόχος μας είναι να καλυφθούν μέχρι το 2003 όλες οι κενές θέσεις ιατρικού, νοσηλευτικού, παραϊατρικού και διοικητικού προσωπικού στα Νοσοκομεία και Κ.Υ. 'Ηδη ζητήθηκαν κατ' εξαίρεση 5.350 θέσεις από τις οποίες οι 350 προσλήψεις αφορούν γιατρούς του κλάδου του ΕΣΥ και 5.000 προσωπικό διαφόρων κλάδων, εκτός γιατρών, κυρίως νοσηλευτικό, παραϊατρικό και διοικητικό προσωπικό Π.Ε. Το προσωπικό αυτό θα στελεχώσει κρίσιμες μονάδες των Νοσοκομείων, όπως ΜΕΘ, ΜΑΦ Ειδικών Μονάδων, Μονάδων Τεχνητού Νεφρού, Αδονικών Τομογράφων και λοιπών τμημάτων των Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων της χώρας. Επίσης, θα ενισχυθούν οι λειτουργίες των νέων Νοσοκομείων, καθώς και Νοσοκομείων που αναλαμβάνουν μεγάλο βάρος της ιατρικής περιθαλψης.

Η Υφυπουργός
Χ. ΣΠΥΡΑΚΗ"

7. Στην με αριθμό 2276/12-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 494/25-9-00 έγγραφο από τον Υπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση 2276/12-9-00 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Α. Χρυσανθακόπουλος, σας πληροφορούμε τα εξής:

Με τις αριθμ. 366607/26.5.2000 και 366688/16.6.2000 Υπ. αποφάσεις κατανεμήθηκε, σύμφωνα με τα από 18.5.2000, 5.6.2000 και 9.6.2000 υπηρεσιακά σημειώματα των αρμοδιών Δ/νσεων της Γενικής Δ/νσης Κτηνιατρικής, στις Κτηνιατρικές υπηρεσίες, μεταξύ αυτών και στη Δ/νση Κτηνιατρικής Ν.Α. Αχαΐας, προσωπικό με σύμβαση εργασίας διωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου (μέχρι 8 μήνες) για την αντιμετώπιση των εποχιακών τους αναγκών.

Στη Δ/νση Κτηνιατρικής Αχαΐας κατανεμήθηκε το εξής προσωπικό:

1 κτηνιατρος, 1 τεχνολόγος Ζωίκης Παραγωγής, 1 χειριστής Η/Υ, 2 εργάτες και 1 σπερματοεγχύτης (σύνολο 6).

Συμπληρωματικά, επισημαίνουμε ότι, στη Ν.Α. Αχαΐας (Α.Κ. Αιγίου και Ευρυμάνθειας) υπηρετούν σήμερα στο πρόγραμμα ελέγχου και εκρίωσης της Βρουκέλωσης των αιγών και προβάτων (καταπολέμηση του μελιταίου πυρετού) 1 κτηνιατρος και 1 τεχνολόγος Ζωίκης Παραγωγής.

Ο Υπουργός
Γ. ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ"

8. Στην με αριθμό 2290/12-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 719/6-10-00 έγγραφο από την Υφυπουργό Υγείας και Πρόνοιας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στη με αριθμό 2290/12-9-2000 ερώτηση που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Σπύρο Ταλιαδούρο αναφορικά με την καταβολή των εφημεριών στο Νοσοκομείο Καρδίτσας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η κατάρτιση του προγράμματος εφημεριών γίνεται από το ΔΣ του Νοσοκομείου για την κάλυψη αναγκών και εντός των ορίων των σχετικών πιστώσεων.

Τα Οικονομικά προβλήματα που αφορούν εφημερίες γιατρών του νοσοκομείου Καρδίτσας θα αντιμετωπισθούν στα πλαίσια των πιστώσεων που θα εγκριθούν από το Υπουργεία Υγείας και

Οικονομικών.

Η Υφυπουργός
Χ. ΣΠΥΡΑΚΗ"

9. Στην με αριθμό 2291/12-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 708/6-10-00 έγγραφο από την Υφυπουργό Υγείας και Πρόνοιας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην με αριθμό 2291/12-9-2000 ερώτηση που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Σπ. Ταλιαδούρο, σχετικά με τη λειτουργία του Τμήματος Επειγόντων Περιστατικών του Ν.Γ.Ν. Καρδίτσας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Το ΤΕΠ του Νοσοκομείου Καρδίτσας είναι σε καθημερινή βάση στελεχωμένο με ιατρικό προσωπικό για την αντιμετώπιση των περιστατικών.

Για την κάλυψη του ΤΕΠ του Νοσοκομείου εφημερεύουν καθημερινώς:

στον χειρουργικό τομέα: τρεις (3) ειδικευμένοι και τρεις (3) ειδικευόμενοι,

στον παθολογικό τομέα: τρεις (3) ειδικευμένοι και τέσσερις (4) ειδικευόμενοι,

ενώ υπάρχει σε 24ωρη βάση κάλυψη του Αξονικού Τομογράφου και της Αιμοδοσίας. Στα πλαίσια της μεταρρύθμισης του Ε.Σ.Υ θα δημιουργηθεί υποχρεωτικά σε κάθε νοσοκομείο αυτοτελές διοικητικά Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών, με ειδική στελέχωση και εξοπλισμό για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των επειγουσών περιπτώσεων.

Στόχος είναι η καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών και ο περιορισμός των "πλασματικά" επειγουσών εισαγωγών.

Η Υφυπουργός
Χ. ΣΠΥΡΑΚΗ"

10. Στην με αριθμό 2299/13-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 336/6-10-00 έγγραφο από τον Υφυπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση 2299/13.9.2000 που κατέθεσε στη Βουλή, ο Βουλευτής κ. Αναστάσιος Παπαληγούρας, παρακαλούμε να πληροφορήσετε τον κύριο Βουλευτή σε θέματα της αρμοδιότητάς μας και σύμφωνα με τα στοιχεία της Υπηρεσίας Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων (ΥΑΣ) και της Δ/νσης Εγγειοβελτιωτικών 'Έργων (Δ7) του ΥΠΕΧΩΔΕ τα εξής:

1. Η Υπηρεσία Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων (ΥΑΣ) είναι αρμόδια, αποκλειστικά, για την αποκατάσταση των ζημιών σε κτίρια μετά από θεομηνίες και όχι για την κατασκευή έργων τόσο για την πρόληψη των πυρκαγιών όσο και για την προστασία από πλημμύρες και κατολισθήσεις των πληγεισών περιοχών.

Μετά από αίτημα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Κορινθίας, η αρμόδια Υπηρεσία έχει προωθήσει προς υπογραφή σχέδιο Κοινής Υπουργικής Απόφασης για την οριοθέτηση της περιοχής και την παροχή πιστωτικών διευκολύνσεων για την αποκατάσταση των ζημιών από τις πυρκαγιές της 12ης έως και της 16ης Ιουλίου 2000 σε περιοχές του Ν. Κορινθίας.

Μετά την υπογραφή της προαναφερόμενης απόφασης, οι πληγέντες θα μπορούν να υποβάλουν αιτήσεις για να τους χορηγηθεί στεγαστική συνδρομή προκειμένου να αποκαταστήσουν τις ζημιές στα κτίσματά τους.

2. Μετά τις πρόσφατες πυρκαγιές, μηχανικοί της Δ/νσης Εγγειοβελτιωτικών 'Έργων του ΥΠΕΧΩΔΕ δενήργησαν αμέσως επανειλημμένες αυτοψίες στους ποταμούς και χειμάρρους του Ν. Κορινθίας σε συνεργασία με τους αρμόδιους τοπικούς Υπηρεσιακούς παράγοντες και τον Σύμβουλο αντιπλημμυρικών έργων της Δ/νσης.

Στη συνέχεια διατέθηκαν 105.000.000 δρχ. για επείγουσες αντιπλημμυρικές επεμβάσεις στις πεδινές κοίτες των χειμάρρων των Δήμων Ξυλοκάστρου, Συκιώνων και Ευρωστίνης (συμπεριλαμβανομένων και των χειμάρρων Σίθια και Κύριλου).

Επίσης, συντάχθηκε έκθεση με οδηγίες για τα έργα άμεσης επέμβασης επισημαίνοντας τα χρονίζοντα προβλήματα των χειμάρρων.

Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ"

11. Στην με αριθμό 2206/7-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 328/25-9-00 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση 2206/7.9.2000 που κατέθεσε στη Βουλή, ο Βουλευτής κ. Ευαγ. Μπασάκος, παρακαλούμε να πληροφορήσετε τον κύριο Βουλευτή ότι για το θέμα απαντήσαμε σε προηγούμενη ερώτηση του ίδιου Βουλευτή με το υπ' αρ. 300/14.9.2000 έγγραφό μας το οποίος και επισυνάπτεται.

Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ"

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/νσης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

12. Στην με αριθμό 2310/13-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 662/4-10-00 έγγραφο από την Υφυπουργό Εξωτερικών η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 2310/13.9.2000 του Βουλευτή κ. Μιχάλη Χαλκίδη, σας γνωρίζω ότι το Υπουργείο Εξωτερικών και η Ελληνική Πρεσβεία στη Μόσχα, ευθύς ως πληροφορήθηκαν ότι είχε προσκληθεί να συμμετάσχει στο Διεθνές Φεστιβάλ Λαϊκής Μουσικής (Μόσχα, 6-11/9/2000) συγκρότημα από τη "Μακεδονία", προέβησαν στις δέουσες ενέργειες προς τις ρωσικές αρχές, υπενθυμίζοντας της απόφαση 817/93 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ περί της προσωρινής ονομασίας της γείτονος χώρας (ΠΓΔΜ/FYROM) και ζητώντας όπως στις προσκλήσεις αναγραφεί η ονομασία αυτή, λαμβανομένου μάλιστα υπόψη ότι μεταξύ των διοργανώτων του Φεστιβάλ συμπεριλαμβάνοταν και η Επιτροπή της Ρωσικής Ομοσπονδίας για θέματα UNESCO.

Παρά τις ανωτέρω αντιδράσεις της ελληνικής πλευράς, η ρωσική πλευρά επέμενε στην αρχική της θέση, δηλαδή να εμφανίζεται το σκοπιανό συγκρότημα ως προερχόμενο από την "Δημοκρατία της Μακεδονίας" και όχι την Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (ΠΓΔΜ). Κατόπιν τούτου, το ελληνικό συγκρότημα "ΠΥΡΣΟΣ" ματαίωσε την συμμετοχή του στο Διεθνές Φεστιβάλ Μόσχας, επιρρίπτοντας ευθύνες στους Ρώσους διοργανωτές για την στάση τους στο όλο θέμα.

Η Υφυπουργός
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΛΑΪΟΥ"

13. Στην με αριθμό 2314/13-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 21/6-10-00 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της 2314/13-9-2000 ερώτησης που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων από το Βουλευτή κ. Θανάστη Λεβέντη, σχετικά με το ψήφισμα - διαμαρτυρία των συνταξιούχων Ι.Κ.Α. και Τ.Ε.Β.Ε. Ν. Ρεθύμνου, του Εργατικού Κέντρου Ρεθύμνου, καθώς και του Σωματείου Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες για την μεταστέγαση των Διοικητικών Υπηρεσιών του τοπικού Υποκαταστήματος στην περιοχή Μασταμπά, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Στο διαγωνισμό που έγινε στο Ρέθυμνο στις 20-1-2000 για μίσθωση κτιρίου, επιφανείας 1000 τ.μ. για τη μεταστέγαση των Διοικητικών Υπηρεσιών Ι.Κ.Α. Ρεθύμνου λόγω ακαταλληλότητας του ήδη υπάρχοντος, υποβλήθησαν τρεις (3) προσφορές:

α. Των Γιακουμάκη Ρουμπίνας, Μαμαγκάκη Ευάγγελου που προσέφεραν κτίριο αποτελούμενο από υπόγειο 200 τ.μ., α' όροφος 272,75 τ.μ., β' όροφο 275,36 τ.μ. γ' όροφο 222,97 τ.μ., ισόγειο 31,29 τ.μ. συνολικής επιφάνειας 1002,37 τ.μ. αντί μηνιαίου μισθώματος 2.200.000 δρχ. (2.742 δρχ/τ.μ. επιφάνεια ανωδομής).

β. Της "Γενίσια Ε.Π.Ε. που προσέφερε κτίριο, αποτελούμενο από ημιπόγειο 313,95 τ.μ. α' όροφος 373,35 τ.μ., β' όροφο 373,35 τ.μ. ήτοι 1060,65 τ.μ. αντί μηνιαίου μισθώματος 1.600.000 δρχ. (2.143 δρχ/τ.μ. επιφάνεια ανωδομής).

γ. Της Παπαδόσημου - Βιβλιάκη Κρυσταλλίας που προσέφερε κτίριο, αποτελούμενο από υπόγειο 202 τ.μ., ισόγειο 202 τ.μ., α' όροφο 180 τ.μ. β' όροφο 202 τ.μ. και γ' όροφο 202 τ.μ. αντί μηνιαίου μισθώματος 1.600.000 δρχ. (2035 δρχ/τ.μ. επιφάνειας ανωδομής).

Η Επιτροπή που έκανε το διαγωνισμό θεώρησε καταλληλότερο το κτίριο ιδιοκτησίας Γιακουμάκη - Μαμαγκάκη, λόγω όμως του υψηλού μισθώματος πρότεινε το κτίριο ιδιοκτησίας Παπαδόστηφου - Βιβλάκη Κρυσταλλίας ενώ η Τ.Δ.Ε του Υποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Ρεθύμνου, μειοψηφούντος του εκπροσώπου των εργοδοτών, πρότεινε τη μίσθωση του κτίριου "Γενίτη Ε.Π.Ε."

Η Διεύθυνση Τεχνικής και Στέγασης του Ι.Κ.Α. μελετώντας τα στοιχεία του φακέλου και λαβούσα υπόψη της την πρόταση του μέλους του Δ.Σ. κ. Ελευθερίου μετά από επιτόπιο έλεγχο, πρότεινε το κτίριο ιδιοκτησίας Παπαδόστηφου - Βιβλάκη Κρυσταλλίας γιατί α) προσφέρεται ολόκληρο, β) το μίσθωμα είναι το χαμηλότερο και γ) προσφέρεται για χρήση γραφείων, διαθέτει κλιματισμό καθώς και εγκαταστάσεις για Computers.

Το Δ.Σ. του Ιδρύματος με την αριθμό 235/21/29-6-2000 απόφασή του ενέκρινε την μίσθωση του εν λόγω κτίριου.

Σχετικά με το πρόβλημα μετάβασης και επιστροφής από το ακίνητο που στεγάζονται ήδη οι Υγειονομικές Υπηρεσίες στο προς μίσθωση κτίριο, το 'Ιδρυμα βρίσκεται σε συνεργασία με το ΚΤΕΛ Ρεθύμνου για την κάλυψη της διαδρομής με συχνά δρομολόγια. Εφ' όσον για το Κ.Τ.Ε.Λ. η εξυπηρέτηση αυτή είναι αντιοκονομική, το 'Ιδρυμα θα συμβάλει οικονομικά, ώστε το πρόβλημα να λυθεί οπωσδήποτε.

**Ο Υφυπουργός
ΝΙΚΟΣ ΦΑΡΜΑΚΗΣ**

14. Στην με αριθμό 2325/13-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 175/4-10-00 έγγραφο από τον Υπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

"Σχετικά με την υπ' αριθμό 2325/13-9-2000 ερώτηση του Βουλευτή κ. Ευτύχη Κοντομάρη, αναφέρονται τα ακόλουθα:

Η Πολιτική Ολυμπιάδα όντως αποτελεί μία μοναδική ευκαιρία και για την πολιτιστική αποκέντρωση και την κινητοποίηση του δημιουργικού - πνευματικού δυναμικού της χώρας μας.

Στους στόχους της συμπεριλαμβάνονται η ανάδειξη της ξεχωριστής φυσιογνωμίας της κάθε περιοχής και οι συνεργασίες πολιτιστικών φορέων με αντίστοιχους διεθνείς.

Η Πολιτιστική Ολυμπιάδα της Ελλάδας δραστηριοποιείται μεά το 2001 και η χρήση του ονόματός της και των σημάτων επιβάλλει σχεδιασμό, συνεργασία και έγκριση από τον φορέα της.

Η Πολιτιστική Ολυμπιάδα σκοπεύει να δραστηριοποιηθεί με έργα και όχι με λόγια.

Στο πλαίσιο αυτό θα ενταχθούν και θα υποστηριχθούν δραστηριότητες που πληρούν τις προϋποθέσεις του γενικού σχεδιασμού.

**Ο Υπουργός
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ**

15. Στην με αριθμό 2353/14-9-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 4617/6-10-00 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην 2353/14-9-2000 ερώτηση που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Λευτέρη Παπανικολάου, σχετικά με την ιατρική και φαρμακευτική περίθαλψη των ασφαλισμένων και συνταξιούχων του ΟΣΕ στην Κυπαρισσία, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Η Υγειονομική Περίθαλψη των εργαζομένων και συνταξιούχων του ΟΣΕ παρείχετο μέχρι 28-2-99 από το ΤΑΠ-ΟΣΕ. Με τις διατάξεις του άρθρου 29 του ν. 2676/99 από 1-3-99 το ΤΑΠ-ΟΣΕ συγχωνεύετηκε στον κλάδο ασθένειας του ΤΑΠ-ΟΤΕ και ως εκ τούτου όλοι οι ασφαλισμένοι του πρώην ΤΑΠ-ΟΣΕ λογίζονται πλέον ως ασφαλισμένοι του ΤΑΠ-ΟΤΕ και απολαμβάνουν όλων των παροχών που ο κανονισμός περίθαλψης του Ταμείου αυτού προβλέπει.

Ο Οργανισμός του ΤΑΠ-ΟΤΕ σύμφωνα με το π.δ. 411/88, όπως τροποποιήθηκε με το π.δ. 93/90, δεν προβλέπει θέση ελεγκτή ιατρού στην Κυπαρισσία.

Το ΤΑΠ-ΟΤΕ για την καλλίτερη εξυπηρέτηση των ασφαλισμένων του, ζήτησε από τις Διοικήσεις του ΟΤΕ, ΕΛΤΑ και ΟΣΕ τον ορισμό υπολόγου στην Κυπαρισσία, αλλά αυτό δεν κατέστη δυ-

νατόν. Κατά συνέπεια δεν είναι δυνατή προς τον παρόν η ικανοποίηση του αιτήματος των ασφαλισμένων της περιοχής Κυπαρισσίας.

**Ο Υφυπουργός
ΝΙΚΟΣ ΦΑΡΜΑΚΗΣ**

16. Στην με αριθμό 2358/14-9-2000 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 272/3-10-2000 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση του από 14.9.2000 εγγράφου σας, σχετικά με την 2358/14.9.2000 ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Γιώργος Ψαχαρόπουλος, σας πληροφορούμε τα εξής:

Α. Για την έναρξη εργασιών των επιχειρήσεων απαιτείται (ΑΥΟ 1068526/2620 / ΔΜ/ΠΟΛ 1169/9.6.98) να προσκομίζονται στις ΔΟΥ τα εξής δικαιολογητικά:

1. Στοιχείο προσδιορισμού της έδρας και των λοιπών εγκαταστάσεων της επιχείρησης, που μπορεί να είναι τίτλος ιδιοκτησίας ή μισθωτήριο συμβόλαιο ή συμφωνητικό μίσθωσης ή υπεύθυνη δήλωση άρθρου 8 ν.1599/86 δωρεάν παραχώρησης χώρου.

2. Βεβαίωση εγγραφής ή απαλλαγής του οικείου ασφαλιστικού φορέα.

3. Βεβαίωση εγγραφής σε Επιμελητήριο όπου απαιτείται από σχετικές διατάξεις.

Από τα ανωτέρω δικαιολογητικά, το στοιχείο προσδιορισμού της έδρας της επιχείρησης (μισθωτήριο κλπ.) έχει κριθεί απαραίτητο γιατί σε συνδυασμό με τον επιτόπιο έλεγχο (αυτοψία) αποσκοπεί στην πιστοποίηση ύπαρξης του συγκεκριμένου επιγεγγαμτικού χώρου αποκλείοντας ή έστω ελαχιστοποιώντας περιπτώσεις εικονικών ενάρξεων εργασιών.

"Οσον αφορά την εξέταση της αναγκαιότητας ή μη προσκόμισης των αριθ. 2 και 3 δικαιολογητικών, αυτή ανήκει στα καθ' ύλην αρμόδια Υπουργεία Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικής Ασφαλίσεων και Υπουργείο Εμπορίου αντίστοιχα.

Β. Σε ότι αφορά την αντικατάσταση φορολογικής ταμειακής μηχανής (φ.τ.μ.), σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

α) Τόσο στην περίπτωση απόκτησης καινούριας φ.τ.μ. μετά την 1.4.1998, όσο και στην περίπτωση αγοράς άλλης, σε αντικατάσταση της παλαιάς, λόγω πλήρωσης (γεμίσματος) ή βλάβης (μη αποκαταστάσιμης ή οικονομικά ασύμφορης), δεν απαιτείται πλέον η προσκόμιση φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας ή ενημερότητας Επαγγελματικού Επιμελητηρίου (ΠΟΛ.1086/5.4.1999).

β) Στις περιπτώσεις παύσης φ.τ.μ. ή αντικατάστασης φορολογικής μηνής λόγω βλάβης ή πλήρωσης προβλέπεται η υποβολή της "Κατάστασης Δελτίων Ζ". Στην κατάσταση αυτή περιλαμβάνονται:

I) για τα τρία τελευταία έτη λειτουργία της φ.τ.μ. ο α/α και η ημερομηνία του "Ζ" που εκδόθηκε την τελευταία ημέρα κάθε ημερολογιακού εξαμήνου (30/6 ή 31/12) με το ενταμειυθέν ποσό τζίρου, όπως εμφανίζεται στο καταχωριμένο στην κατάσταση "Ζ" και τον εμφανιζόμενο στο "Ζ" Φ.Π.Α. κατά συντελεστή.

II) για το πέραν της τριετίας διάστημα θα αναγράφεται μόνο το ενταμειυθέν ποσό τζίρου που προκύπτει στο τέλος κάθε διαχειριστικής περιόδου (ΠΟΛ. 1240/3.9.97 και ΠΟΛ. 1093/20.3.98).

**Ο Υφυπουργός
Α. ΦΩΤΙΑΔΗΣ**

17. Στην με αριθμό 2461/19-9-2000 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 354/10-10-2000 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση 2461/19.9.2000 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Πάνος Καμμένος, παρακαλούμε να πληροφορήσετε τον κύριο Βουλευτή σε θέματα της αρμοδιότητάς μας και σύμφωνα με τα στοιχεία της Υπηρεσίας Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων (ΥΑΣ) του ΥΠΕΧΩΔΕ τα εξής:

Η Επιτροπή που συγκροτήθηκε για τον "Ελεγχο οφαρμογής

της κείμενης νομοθεσίας και των αιτίων κατάρρευσης των κτιρίων κατά το σεισμό της 7.9.99 στο Λεκανοπέδιο Αττικής" κατέθεσε στον κύριο Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ εκθέσεις και όλα τα στοιχεία, για τα κτίρια που κατέρρευσαν (ανάμεσα τους και αυτό της οδού Ψυχάρη 21 στη Μεταμόρφωση) ο οποίος τα διαβίβασε στην 16η Τακτική Ανακρίτρια.

Ο φάκελος που αφορά το ανωτέρω κτίριο περιέχει όλα τα στοιχεία τα οποία συνέλεξε η Επιτροπή, (μέχρι στιγμής) και αφορούν τις οικοδομικές άδειες, τα εργαστηριακά αποτελέσματα και ότι διαπιστώθηκε κατά τη διάρκεια της άρσης των ερειπών η οποία έχει ολοκληρωθεί.

**Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ"**

18. Στην με αριθμό 2363/14-9-2000 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 348/10-10-2000 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση 2363/14-9-2000 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Σπήλιος Σπηλιωτόπουλος, παρακαλούμε να πληροφορήσετε τον κύριο Βουλευτή σύμφωνα με τα στοιχεία της Περιφ. Δυτικής Ελλάδας τα εξής:

Η σύνδεση της Νέας Εθνικής οδού Κορίνθου-Πατρών με την Παλαιά Εθνική οδό στο ύψος του Νοσοκομείου Ρίου, έγινε κατά το παρελθόν για την εξυπηρέτηση των ασθενοφόρων και λοιπών επιγόνων περιστατικών.

Στο σημείο αυτό υπάρχει τόσο η κατάλληλη σήμανση και η λεκτροφωτισμός, όσο και καλή ορατότητα των εξερχομένων οχημάτων με υποχρεωτική αριστερή κατεύθυνση. Σήμερα όμως, γίνεται ευρύτερη χρήση της σύνδεσης αυτής και με παράνομες δεξιόστροφες κινήσεις καθώς και με διπλή ή τριπλή παράλληλη σειρά αναμονής.

Το γεγονός αυτό της μη συμμόρφωσης των οδηγών στους κανόνες του ΚΟΚ ίσως δημιουργεί κατά καιρούς κάποιους κινδύνους.

**Ο Υπουργός
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ"**

19. Στην με αριθμό 2371/14.9.00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 183/4.10.00 έγγραφο από τον Υπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

"Σχετικά με την 2371/14.9.2000 ερώτηση του Βουλευτή κ. Φώτη Κουβέλη, αναφέρονται τα ακόλουθα:

Α. Η 4η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων (Ρόδος), στην αρμοδιότητα της οποίας ανήκει και η Αμοργός, ασκεί μορφολογικό έλεγχο του ιστορικού διατηρητέου οικισμού της Χώρας και είναι η υπεύθυνη για τις οικοδομικές ή άλλες εργασίες που πραγματοποιούνται από πλιτειακούς ή εκκλησιαστικούς φορείς ή από ιδιώτες. Οι παραπάνω άδειες χορηγούνται πάντα υπότερα από αυτοψία.

Στα πλαίσια του Β' ΚΠΣ η Εφορεία υλοποιεί το έργο "Κτιριακή συντήρηση και διαμόρφωση Σκευοφυλακίου Ιεράς Μονής Χοζοβιώτισσας" σε άριστη συνεργασία με τους αδελφούς της Μονής. Το έργο αρχικού προϋπολογισμού 100.000.000 δρχ. ανήλθε στο ποσό των 250.000.000 δρχ. Με τα χρήματα αυτά πραγματοποιήθηκαν: έργα υποδομής στο μνημειακό συγκρότημα (εγκατάσταση ηλεκτρικού δικτύου από τη Χώρα στη Μονή, εγκατάσταση νέου αποχετευτικού και υδραυλικού δικτύου, φωτιστική ανάδειξη της Μονής) εργασίες συντήρησης (καθολικού, νάρθηκα, συνοδικού κλπ.), εγκατάσταση συστήματος συναγερμού και πυρασφάλειας, συντήρηση κωδίκων, καταγραφή - συντήρηση εικόνων. Η συνέχιση του έργου προτείνεται και στο Γ' ΚΠΣ με τις εξής εργασίες: εδαφομηχανική μελέτη και στερέωση του βραχώδους πρανούς, κτιριακή αποκατάσταση των χώρων που αποτελούσαν το βιωτικό - λειτουργικό πυρήνα της Μονής και ανάδειξη τους σε επισκέψιμο πυρήνα, παράλληλα με δημιουργία βιβλιοθήκης-αναγνωστηρίου.

Η Εφορεία στα πλαίσια του Γ' ΚΠΣ εκτός από τη συνέχιση του έργου "Κτιριακή συντήρηση και διαμόρφωση της Ιεράς Μονής Χοζοβιώτισσας" υπέβαλε για τα μνημεία της Αμοργού ειδι-

κό τεχνικό δελτίο "Βυζαντινά-Μεταβυζαντινά μνημεία νήσου Αμοργού- εππά αρχαιολογικοί περίπατοι", στο οποίο προτείνονται, καταρχάς, η αποκατάσταση - ανάδειξη των εκκλησιαστικών μνημείων της Χώρας καθώς και των κοσμικών ενετικών μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται και το ενετικό υδραγωγείο. Απαραίτητη προϋπόθεση για την ανάδειξη του Κάστρου αποτελεί η σύνταξη και εφαρμογή εδαφομηχανική μελέτης. Ως προς τον ανεμόμυλο, ιστορικό διατηρητέο μνημείο και αυτό, οι εργασίες αποκατάστασης θα πραγματοποιηθούν από το Δήμο Αμοργού σύμφωνα με εγκεκριμένη μελέτη.

Β. Η Αρχαιολογική Συλλογή Αμοργού στεγάζεται ως γνωστόν, σε ιστορικό μνημείο της Ενετοκρατίας, πιθανώς του 16ου αιώνα, γνωστό ως Πύργος του Γαβρά, η ανακατασκευή του οποίου έγινε με χρηματικές δωρεές Αμοργιανών, με την συμπαράσταση του Συνδέσμου των Αμοργίνων.

Η Συλλογή περιλαμβανει επιφανειακά και ανασκαφικά ευρήματα (ανασκαφή Μινώας), χρονολογούμενα από την 'Υστερη Νεολιθική περίοδο έως και την ύστερη Ρωμαιοκρατία.

Κατά τους θερινούς μήνες (από τον Ιούνιο μέχρι και τα τέλη Οκτωβρίου) η Αρχαιολογική Συλλογή λειτουργεί, με τη βοήθεια εποχικού προσωπικού, με σταθερό αλλά διακεκομένο ωράριο προκειμένου να εξυπηρετηθούν οι τουρίστες που επισκέπτονται το νησί (καθημερινά εκτός Δευτέρας από τις 10.00-14.30 και από τις 18.00-20.00).

Κατά τους χειμερινούς μήνες, λόγω έλλειψης επαρκούς φυλακτικού προσωπικού, η Συλλογή δεν είναι προσιτή στο κοινό. Στο νησί υπάρχουν μόνο δύο μόνιμοι φύλακες οι οποίοι είναι επιφορτισμένοι με τη φύλαξη όλων των μνημείων, ανασκαφών καθώς και της Αρχαιολογικής Συλλογής, καλύπτοντας τις πολλαπλές ανάγκες δύο Εφορειών (ΚΒ' ΕΠΚΑ και 4η ΕΒΑ). Παραταύτα, εάν κάποιος επισκέπτης επιυπομένει να επισκεφθεί τη Συλλογή για επιστημονικούς λόγους, μπορεί επειτα από συνεννόηση με την Εφορεία να ρυθμίσει την ημέρα και την ώρα που θα πραγματοποιηθεί η επίσκεψη του ώστε να είναι ενήμεροι και διαθέσιμοι οι φύλακες.

Επισημαίνεται τέλος, ότι θέματα διοικητικής οργανωσης των Μουσείων πρόκειται να αντιμετωπισθούν αποτελεσματικά από την εκπόνηση του νεού Οργανισμού του Υπουργείου.

**Ο Υπουργός
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ"**

20. Στην με αριθμό 2377/14.9.00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 206/3.10.00 έγγραφο από τον Υπουργό Εξωτερικών η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 2377/14.9.00 του Βουλευτή κ. Ευάγγελου Βλασσόπουλου σας γνωρίζουμε τα εξής:

'Όπως επανειλημμένα έχω δηλώσει, ύψιστη προτεραιότητα της Ελληνικής Κυβέρνησης παραμένει η επίλυση του Κυπριακού προβλήματος πάνω στη βάση των συναφών αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, που προνούν για μία ενιαία Κύπρο με μοναδική κυριαρχία και διεθνή πρωτοκόλλη, μία ιθαγένεια και με διαφυλαγμένη την ανεξαρτησία και εδαφική ακεραιότητά της, αποτελούμενη από δύο πολιτικά ισότιμες κοινότητες, όπως αυτές καθορίζονται στην παραγράφο 11 της έκθεσης του Γεν. Γραμματέα με στοιχεία S/27780, στο πλαίσιο μίας δικοιοντικής, διζωνικής Ομοσπονδίας.

Η θέση μας δεν έχει αλλάξει και τονίζω ότι δεν θα αφήσουμε κανένα περιθώριο για προώθηση λύσης εκτός του πλαισίου των συναφών αποφάσεων των Ηνωμένων Εθνών.

Σε πλήρη συντονισμό με την Κυπριακή Κυβέρνηση, τον Πρόεδρο Κληρίδη, τον Υπουργό Εξωτερικών κ. Κασουλίδη, αλλά και με όλα τα κόμματα της Κύπρου, έχουμε εντείνει τις προσπάθειές μας ώστε να κατανοήσει η άλλη πλευρά ότι θ απρέπει να διαπραγματευτεί και μάλιστα ουσιαστικά, στο πλασιό πάνοπτε των αποφάσεων των Ηνωμένων Εθνών. Η θέση αυτή είναι οριστική και σαφής.

Πράγματι υπάρχουν πολλές δυσκολίες στην πρόοδο των εκ του συνεγγυς συνομιλιών, όπου επιβάλλεται εγρήγορση και υπευθυνότητα. Και κυρίως απαιτείται εποικοδομητική συνεργα-

σία και ενότητα. Η Βάση των συνομιλιών δεν έχει αλλάξει. Η διαβεβαίωση αυτή δόθηκε από τον κ. Kofi Annan, τόσο προς εμεάς όσο και προς τον Πρόεδρο Κληριδή, όταν άμεσα ζητήσαμε εξηγήσεις για την ακριβή έννοια των δηλώσεών του στις 12/9.

Ο αγώνας μας συνεχίζεται προκειμένου να διασφαλισθεί η συνέχεια της Κυπριακής Δημοκρατίας. Προκειμένου οι προτεινόμενες “ιδέες” να συνάδουν με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Προκειμένου μία ενιαία και ανεξάρτητη Κύπρος να γίνει ενεργό μέλος της Ευρωπαϊκής οικογένειας, όπου τα δικαιώματα όλων των Κυπρίων πολιτών, χωρίς διάκριση, θα διασφαλίζονται.

**Ο Υπουργός
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ”**

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να σας ανακοινώσω το δελτίο επικαίων ερωτήσεων της Πέμπτης 5 Απριλίου 2001.

Α.ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρο 130 παρ.4 Καν. Βουλής)

1. Η με αριθμό 819/2.4.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Πέτρου Κατσιλέρη προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, σχετικώς με την καθυστέρηση στην ολοκλήρωση και στελέχωση του Κέντρου Υγείας Αγίου Νικολάου Μεσσηνίας.

2. Η με αριθμό 810/2.4.2001 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού της Νέας Δημοκρατίας κας Παρθένας Φουντουκίδου-Θεοδωρίδη προς τους Υπουργούς Εθνικής Οικονομίας, Γεωργίας, σχετικώς με τη χορήγηση αγροτικών-καλλιεργητικών δανείων, από την Αγροτική Τράπεζα.

3. Η με αριθμό 812/2.4.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Γεωργίου Χουρμουζάδη προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικώς με τη διαδικασία διορισμού εκπαιδευτικών μουσικής αγωγής στα σχολεία.

4. Η με αριθμό 809/2.4.2001 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κας Ασημίνας Ξηροτύρη-Αικατερινάρη προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σχετικώς με την κατάργηση της ασφαλιστικής κάλυψης των προστατευομένων μελών, των οικογενειών των μεταναστών.

Β.ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δευτέρου Κύκλου (Άρθρο 130 παρ. 4 Καν. Βουλής).

1. Η με αριθμό 818/2.4.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Παναγιώτη Κουρουμπλή προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σχετικώς με τη μη ανανέωση των συμβάσεων σε υπαλλήλους, εισπράκτορες, του Ταμείου Ασφάλισης Εμπόρων (ΤΑΕ).

2. Η με αριθμό 823/2.4.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Γεωργίου Καρασμάνη προς τους Υπουργούς Εθνικής Οικονομίας, Γεωργίας, σχετικώς με τα προβλήματα στη χορήγηση αγροτικών-καλλιεργητικών δανείων, από την Αγροτική Τράπεζα.

3. Η με αριθμό 813/2.4.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Αντωνίου Σκυλλάκου προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, σχετικώς με τις απεργιακές κινητοποιήσεις των εργαζομένων στα νοσοκομεία, τη λήψη μέτρων επίλυσης των αιτημάτων τους κλπ..

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κύριοι Βουλευτές, εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Επίκαιρες ερωτήσεις πρώτου κύκλου:

Κύριοι συνάδελφοι, ο Υφυπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών όσος έρχεται οσονούπω και συνεπώς θα έλεγα να προταχθεί η τρίτη επίκαιρη ερώτηση.

Εγκρίνεται το Σώμα;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Συνεπώς το Σώμα ενέκρινε.

Τρίτη είναι η με 814/2.4.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλαδας κ. Γεωργίου Χουρμουζίδη προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικώς με τα λειτουργικά προβλήματα του Πανεπιστημιακού Τμήματος Μηχανικών Διαχείρισης Ενεργειακών Πόρων, του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης στην Κοζάνη.

Η επίκαιρη ερώτηση έχει ως εξής:

"Το Πανεπιστημιακό Τμήμα Μηχανικών Διαχείρισης Ενεργειακών Πόρων του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης λειτουργεί εδώ και ενάμισι χρόνο στην Κοζάνη με τεράστια προβλήματα. Γι' αυτό το λόγο οι φοιτητές προχώρησαν σε αποχή εδώ και δεκαπέντε ημέρες και σε συλλογή υπογραφών με αίτημα να μεταφερθεί το τμήμα σε άλλη πόλη.

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το τμήμα είναι πολλαπλά, τόσο γιατί οι υποδομές του είναι επιεικώς άθλιες, όσο και γιατί οι παροχές προς τους φοιτητές είναι μηδαμινές έως ανύπαρκτες, με συνέπεια να μπαίνει φραγμός στις σπουδές τους. Οξυμένο είναι το κτιριακό, αφού το τμήμα λειτουργεί σε πολύ περιορισμένους και ακατάλληλους χώρους, ανύπαρκτη είναι η εργαστηριακή και υλικοτεχνική υποδομή, μεγάλη η έλλειψη διδακτικού προσωπικού, ενώ προβλήματα υπάρχουν και στην σίτιση των φοιτητών.

Παρ οτί η Κυβέρνηση αναγνωρίζει το πρόβλημα, μέχρι σήμερα δεν έχει πάρει κανένα ουσιαστικό μέτρο για τη λύση του.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

Αν προτίθεται να πάρει μέτρα και ποια για τη λύση του παραπάνω προβλήματος;

Ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Ευθυμίου έχει το λόγο.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, είναι γεγονός ότι το Τμήμα Μηχανικών Διαχείρισης Ενεργειακών Πόρων του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης αντιμετώπισε και αντιμετωπίζει προβλήματα, αλλά είναι εξίσου αληθές ότι με συντεταγμένο και σταθερό τρόπο καθημερινά δίνεται λύση σ' αυτά τα προβλήματα, ώστε το τμήμα να αποκτήσει την αυτονόητη δυναμική που διαθέτει, καθώς είναι από τα νέα τμήματα σε νέες ειδικότητες, τις πολύτιμες για την ανάπτυξη της χώρας.

'Ηδη με εντολή μου ευρέθη εκείνος ο Υφυπουργός ο κ. Πετσάλνικος, που σε σύσκεψη έδωσε λύσεις για ορισμένα από τα έντονα ζητήματα, όπως για παράδειγμα τη στέγη και βρέθηκε γειτονικός χώρος που θα ενοικιαστεί, εδόθη εντολή να καλυφθούν αμέσως τα ζητήματα σίτισης των δικαιούχων φοιτητών, ενώ σε πλήρη συνεννόηση με τις πρυτανικές αρχές του Αριστοτελείου προχωρούν και οι κρίσεις για το τακτικό διδακτικό προσωπικό, όπως έχουν εξασφαλιστεί και οι πιστώσεις για τους διδάσκοντες, που με βάση το ν. 407 καλύπτουν αυτό το κενό.

Θα ήθελα να τονίσω ότι το τμήμα αυτό έχει χρηματοδοτηθεί από κοινοτικούς πόρους, τόσο από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο όσο και από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και πιο συγκεκριμένα, από το Α' ΕΠΕΑΕΚ η συνολική χρηματοδότηση ανήλθε στο ποσό των εκατόντα πενήντα εκατομμύριων εξακοσίων πενήντα επτά χιλιάδων (150.657.000) δραχμών, από τις δημόσιες επενδύσεις ως την τυπική έγκρισή τους από το Β' ΕΠΕΑΕΚ η συνολική χρηματοδότηση του ανήλθε στο ποσό των εβδομήντα τριών εκατομμυρίων είκοσι εννιά χιλιάδων (73.029.000) δραχμών, από τις δημόσιες επενδύσεις επίσης ως την τυπική έγκρισή τους από το Β' ΕΠΕΑΕΚ για το ακαδημαϊκό έτος 2000-2001 εγκρίθηκε η χρηματοδότηση του από τη ΣΑΕ

45/3 με το ποσό των διακοσίων σαράντα επτά εκατομμυρίων πεντακοσίων δεκαεννέα χιλιάδων δραχμών (247.519.000) από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο. Συνολικά, το Τμήμα Μηχανικών Διαχείρισης Ενεργειακών Πόρων του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης χρηματοδοτήθηκε με το ποσό των διακοσίων είκοσι τριών εκατομμυρίων τριακοσίων ογδόντα επτά χιλιάδων (223.387.000) δραχμών κατά τα τελευταία δύομισι έτη και στο τρέχον ακαδημαϊκό έτος η δέσμευση είναι χρηματοδότηση της τάξεως των διακοσίων σαράντα επτά εκατομμυρίων πεντακοσίων δεκαεννιά χιλιάδων (247.519.000) δραχμών.

Θα ήθελα να επαναλάβω ότι με τον ίδιο τρόπο και σε πλήρη συνεννόηση με τις πρυτανικές αρχές του Αριστοτελείου αντιμετωπίζουμε τα θέματα του διδακτικού προσωπικού, έχουμε καλύψει τις δώδεκα πιστώσεις που έχουν αιτηθεί με τους συμβασιούχους διδάσκοντες του π.δ. 407 και προχωρούν οι κρίσεις για μόνιμο διδακτικό, εκπαιδευτικό προσωπικό και οι κρίσεις αυτές, όπως γνωρίζετε κάλλιον ειμού, κύριε Χουρμουζίδη, συνδέονται και με την ταχύτητα που επιδεικνύεται το Αριστοτελείο.

Μία ακροτελεύτια παραπήρηση σχετικά με το αίτημα μεταφοράς. Πρώτον, τέτοιο αίτημα δεν έχει υποβληθεί από το Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Δεύτερον, δεν θα συμφωνούσε το Υπουργείο Παιδείας σε παρόμοιο αίτημα. Θεωρούμε ότι αυτό το τμήμα πρέπει να μείνει στην Κοζάνη, να ενισχυθεί, να κατοχυρωθεί και να ανθίσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός) : Ο κ. Χουρμουζίδης έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΑΔΗΣ : Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα να αναφερθώ πρώτα στο πρώτο σχόλιο που έκανε ο κύριος Υπουργός και λίγο ως πολύ ομολόγησε ότι υπάρχουν προβλήματα, άρα η ερώτηση μας δεν σημαίνει ότι προέρχεται απλώς από μια αντήχηση κάποιων παραπόνων, αλλά υπάρχουν προβλήματα.

Εγώ θα ήθελα να πω και δύο άλλα πράγματα: Το ένα που λέω συχνά στις επίκαιρες ερωτήσεις προς το Υπουργείο Παιδείας, ότι εκείνο που με ανησυχεί είναι οι ρυθμοί με τους οποίους όλα αυτά τα εκατομμύρια τελικά πάνε εκεί που χρειάζονται και αν τελικά αυτό γίνεται όπως θα πρέπει να γίνει.

Τώρα, ακούγοντας ότι το προσωπικό που θα πάει να στελέχωσε αυτό το τμήμα τώρα περνάει τη διαδικασία του 407, καταλαβαίνετε ότι ούτε αυτήν τη χρονιά θα υπάρχει προσωπικό, κύριε Υπουργέ.

Το δεύτερο είναι ότι μέσα σε μία περίοδο χρονική που πολλή συζήτηση γίνεται για την ανωτατοποίηση, για την κατωτατοποίηση, δεν θα έπρεπε, κύριε Υπουργέ, τέτοια προβλήματα να είναι ανοικτά, ιδιαίτερα για τμήματα πανεπιστημιακού χαρακτήρα, γιατί και τελικά αποδεικνύουν ότι πολλά πράγματα στην ανώτατη παιδεία, ιδιαίτερα στην πανεπιστημιακή, δεν πάνε σωστά, αλλά και με τα μέτρα που πρόκειται να ληφθούν ίσως μείνουν ακόμα πολλές ανοικτές πληγές. Γι' αυτό, κύριε Υπουργέ, βιαστείτε. Δώστε ρυθμούς πολύ πιο γρήγορους από αυτούς που σας υπόσχονται οι υπηρεσιακοί παράγοντες ότι θα δώσουν στα θέματα αυτά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Έχω και σε άλλη ερώτηση -του κ. Χουμουρζίδη συγκεκριμένα αναφερθεί ότι η φύση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουμε προέρχεται από τη διεύρυνση των πανεπιστημίων, μία διεύρυνση γενναία σε νέες ειδικότητες και νέες κατευθύνσεις, όπως είναι αυτή που συζητάμε. Και είναι προτιμότερο να έχουμε προβλήματα από την ανάπτυξη του συστήματος, παρά να είχαμε προβλήματα από την καθήλωση και τη στασιμότητα του συστήματος στην ανώτατη εκπαίδευση.

Είναι επίσης αληθές ότι γίνεται η πιο έντονη δυνατή προσπάθεια για την κάλυψη στο συγκεκριμένο τμήμα αλλά και παντού, των υποδομών. Είναι αληθές ότι είναι καλυμμένες οι πιστώσεις για τους διδάσκοντες και υπάρχει ο ν. 407, όπως επίσης εντείνονται οι κρίσεις σε πλήρη συνεννόηση και καλή συνεργασία με τις πρυτανικές αρχές του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου και επίσης δίδονται πρακτικές λύσεις, όπως για παράδειγμα εδόθησαν

αυτή ακριβώς την περίοδο στα θέματα χώρων και στα θέματα σύτισης. Η πολιτική μας στο χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης είναι αναβάθμιση και στο χώρο των πανεπιστημίων και στο χώρο των ΤΕΙ, όπως απαιτεί η αναπτυξιακή προοπτική της χώρας, όπως απαιτεί η διαρκής βελτίωση της ανώτατης εκπαίδευσης, όπως το ζητούμε όλοι μέσα στο νέο τοπίο του ευρωπαϊκού και παγκόσμιου συναγωνισμού.

Νομίζω, κύριε Χουρμουζάδη, ότι με τις προσπάθειες του Υπουργείου Παιδείας, της πανεπιστημιακής κοινότητας και όλων, η εικόνα είναι παντού μία εικόνα βελτίωσης, υπέρβασης των προβλημάτων, διαμόρφωσης ενός καθαρά καλύτερου τοπίου στην ανώτατη εκπαίδευση. Το ίδιο θα συμβεί και στην Κοζάνη, όπου επιμένουμε ότι το τμήμα εκεί πρέπει να ριζώσει και εκεί να ανθίσει, διότι εκεί μπορεί να επιπλέσει καλύτερα και το επιστημονικό έργο του και το έργο της περιφερειακής ανάπτυξης της περιοχής. Να είσθε βέβαιοι ότι το παλεύουμε γερά και το παλεύουμε και κόντρα στη γραφειοκρατία και ο, τιδήποτε άλλο χρειασθεί.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, πριν προχωρήσουμε στην επόμενη ερώτηση, μπορώ να κάνω μία έκκληση προς το Προεδρείο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ορίστε, κύριε Βαρβιτσιώτη.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρευρίσκεται στην Αίθουσα και μάλιστα κάθεται στη δεύτερη σειρά των υπουργικών εδράνων, συνεργάτης προφανώς Υπουργού, ο οποίος δεν έχει την αμφίσηση εκείνη η οποία αρμόζει στην Αίθουσα. Παρακαλώ το Προεδρείο να λαμβάνει υπόψη ότι η Αίθουσα αυτή έχει ένα κύρος και δεν μπορεί ο οποιοσδήποτε συνεργάτης του Υπουργού να εμφανίζεται έτοι στην Αίθουσα.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Συμφωνούμε με την παρατήρηση του κυρίου συναδέλφου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Παρακαλούνται τα μέλη της Κυβερνήσεως γενικά όταν φέρνουν συμβούλους κλπ., να τους συστήνουν ότι πρέπει να προσαρμόζονται προς την κονιοβουλευτική τάξη.

Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι ο Συνήγορος του Πολίτη υπέβαλε την ετήσια έκθεση για το έτος 2000 σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 2477/97.

Επαινερχόμαστε στην πρώτη επίκαιρη ερώτηση με αριθμό 822/2.4.2001 του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κίνηματος και Β' Αντιπρόεδρου της Βουλής κ. Παναγιώτη Σγουρίδη προς τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών, σχετικώς με την καθυστέρηση υλοποίησης του δορυφορικού προγράμματος HEL LAS-SAT.

Η επίκαιρη ερώτηση του κυρίου συναδέλφου έχει ως εξής:

“Εμειναν μόνο δεκαεπτά μήνες από την υποχρεωτική εκτόξευση δορυφόρου στην τροχιά που έχει παραχωρηθεί στην Ελλάδα από την ITU και είναι ορατό ότι διάφορα εμπόδια φαίνεται να οδηγούν σε αδιέξοδο το ελληνικό δορυφορικό πρόγραμμα HELLAS-SAT. Επειδή για ευνόητους λόγους το δορυφορικό πρόγραμμα είναι υψηλής εθνικής σημασίας για την Ελλάδα

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή πως διαγράφεται το μέλλον του HELLAS-SAT”.

Ο Υφυπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών κ. Αλέξανδρος Βούλγαρης έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ (Υφυπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών από το Μάιο του 2000 ξεκίνησε τη διαδικασία σύνταξης τευχών για να προχωρήσει σε διεθνή διαγωνισμό, προκειμένου με το σύστημα της αυτοχρηματοδότησης και με την παροχή υπηρεσιών από συγκεκριμένο αριθμό αναμεταδοτών, να έχει το ελληνικό δημόσιο τη δυνατότητα να θέσει σε τροχιά τον HELLAS-SAT.

Έγιναν δύο διεθνείς διαγωνισμοί, έγινε η δημοσίευση της προκήρυξης ενδιαφέροντος στην εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μετά από δύο άγονους διαγωνισμούς, το Υπουργείο έχει προχωρήσει σε διαδικασία διαπραγμάτευσης με δύο εταιρείες, οι οποίες συμμετείχαν στον δεύτερο διαγωνισμό.

Οι εταιρείες είναι η “NEW SKY SATELLITES” και η “EMI”. Είναι εταιρείες, οι οποίες έχουν, κατά δήλωσή τους, μετοχικό κε-

φάλαιο εταιρειών του εξωτερικού και από ελληνικές εταιρείες.

Μετά από την διαδικασία της πρώτης διαπραγμάτευσης που έληξε με την εταιρεία “EMI”, αυτήν τη στιγμή βρισκόμαστε σε διαδικασία διαπραγμάτευσης με την εταιρεία “NEW SKY SATELLITES”, προκειμένου να οριστικοποιηθεί η τελική τους πρόταση για να αποφασίσει το ελληνικό δημόσιο, εάν θα προχωρήσει στην υπογραφή της σύμβασης ή όχι.

Εν τω μεταξύ και μετά τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης που έχει εκείνησε στο Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών, άλλες δύο εταιρείες έχουν ενδιαφερθεί για το πρόγραμμα του HELLAS SAT και εξετάζεται η δυνατότητα σύναψης συμφωνίας με τις δύο αυτές εταιρείες, οι οποίες έχουν προσέλθει και είναι η “UTEL SAT” και η Καναδική “TELE SAT”.

Αυτήν τη στιγμή, κύριε συνάδελφε, βρισκόμαστε στην οριστική διαδικασία διαπραγμάτευσης και εκτιμούμε ότι εντός του Απριλίου, από τις εταιρείες αυτές οι οποίες έχουν ενδιαφερθεί για να χρηματοδοτήσουν αυτό το πρόγραμμα, το HELLAS SAT, θα έχουμε θετικά αποτελέσματα.

Κλείνοντας θέλω να σας πω, κύριοι συνάδελφοι, ότι το κόστος της κατασκευής της θέσης σε τροχιά και της λειτουργίας του HELLAS SAT στη θέση 39 μοίρες ανατολικά είναι διακόσια εκατομμύρια δολάρια. Η αγορά δεν ανταποκρίθηκε στις διαδικασίες αυτές, δεδομένου ότι ήδη πάρα πολλοί δορυφόροι υπάρχουν, από τον “ASTRA”, από την “UTEL SAT”, από την “INTEL SAT” που παρέχουν υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών σε όλο τον κόσμο. Γ' αυτό το λόγο απαιτήθηκε αυτή η χρονική περίοδος, προκειμένου η διαπραγμάτευση να καταλήξει σε όφελος του δημόσιου συμφέροντος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός) : Ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Παναγιώτης Σγουρίδης έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ (Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής) : Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Υπουργές, από τις πληροφορίες τις οποίες μπορώ να έχω, έχουν απομείνει μόνο δεκαοχτώ μήνες από την υποχρεωτική εκτόξευση του δορυφόρου που θα τεθεί στην τροχιά που μας έχει παραχωρηθεί.

Από τα λεγόμενά σας κατάλαβα ότι η Ελλάδα θα μείνει χωρίς τη δική της σημαία στο διάστημα. Τελικά το πρόγραμμα του HELLAS SAT βρίσκεται σε μία οριακή φάση και πολύ πιθανόν να αναβληθεί, διότι δεν θα υπάρξουν, μετά από τη διαπραγμάτευση, οι εταιρείες αυτές που θα αναλάβουν το κόστος.

Η γειτονική μας Τουρκία έχει πέντε με έξι δορυφόρους, ενώ βρίσκεται εκτός του σκληρού πυρήνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η Ελλάδα δεν έχει το δικό της δορυφόρο, δεν έχει τη δική της σημαία σε διαστημική τροχιά.

Καταλαβαίνω ότι το κόστος των ενενήντα δισεκατομμυρίων δραχμών -είναι διακόσια εκατομμύρια δολάρια- είναι πολύ υψηλό, αλλά όμως η σκοπιμότητα, η χρησιμότητα και το γόντρο εάν θέλετε της Ελλάδος επιβάλλει ώστε να βρεθεί μία λύση, ώστε πράγματι ο δορυφόρος αυτός να τεθεί σε τροχιά.

Θα μπορούσε να δώσει λύσεις σε πολλά προβλήματα, όπως αυτά που έχουμε με τους ραδιοφωνικούς σταθμούς και τους τηλεοπτικούς σταθμούς που θα έχουμε αργότερα. Θα μπορούσαν να εκσυγχρονιστούν, ώστε να εκπέμπουν δορυφορικά και να μην υπάρχει όλο αυτό το πρόβλημα με τις συχνότητες, να μην υπάρχει όλο αυτό το κόστος, εάν θέλετε, το οποίο υφίσταται η ελληνική κοινωνία.

Θα πρέπει να ξέρετε, κύριε Υπουργέ, ότι αυτό το κόστος θα το έχετε και αργότερα, όταν θα θελήσετε να δώσετε τις άδειες στους τηλεοπτικούς σταθμούς. Οκτώ χρόνια καρκινοβατεί αυτό το πρόγραμμα και σίγουρα εκείνο που μπορώ να πω είναι ότι υπάρχουν ευθύνες, διότι εάν είχε δημοπρατηθεί το project αυτό νωρίτερα, σίγουρα θα υπήρχε μεγαλύτερη προσφορά, μια και δεν θα υπήρχαν στο διάστημα τόσο πολλοί δορυφόροι που παρέχουν υπηρεσίες.

Εγώ, κύριε Υπουργέ, πιστεύω ότι έστω και την τελευταία στιγμή το πρόγραμμα αυτό δεν θα πρέπει να ματαιωθεί, αλλά θα πρέπει να βρεθεί λύση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός) : Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ (Υφυπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών) : Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, όπως πολύ

σωστά αναφέρθηκε ο κ. Σγουρίδης, το ελληνικό δημόσιο θα πρέπει να προχωρήσει στη σύναψη συμφωνίας και να θέσει σε τροχιά τον πρώτο ελληνικό δορυφόρο.

Από την πρωτολογία μου πιστεύω να ενημερωθήκατε ότι έγιναν σκληρές διαπραγματεύσεις, γιατί αυτό είναι φυσικό, όταν μία εταιρεία καλείται να χρηματοδοτήσει ένα πρόγραμμα το οποίο θεωρείται από το τραπεζικό συστήμα υψηλού ρίσκου. Τα δορυφορικά συστήματα θεωρούνται υψηλού ρίσκου από τα τραπεζικά συστήματα που χρηματοδοτούν τέτοια προγράμματα.

Αυτό, λοιπόν, το πρόγραμμα που θεωρείται υψηλού ρίσκου χρειάζεται μία πάρα πολύ σκληρή διαπραγμάτευση, με εταιρείες οι οποίες καλούνται να χρηματοδοτήσουν με διακόσια εκατομμύρια δολάρια την κατασκευή και τη θέση σε λειτουργία ενός δορυφόρου.

Γ' αυτό ακριβώς το λόγο δεν υπήρξε καμία καθυστέρηση από το Μάιο του 2000, όταν βγάλαμε στον αέρα την προκήρυξη για να καλέσουμε τους ενδιαφερόμενους να χρηματοδοτήσουν αυτό το πρόγραμμα του HELLAS SAT.

'Όπως τόνισα, μετά από δύο άγονους διαγωνισμούς, διότι έπρεπε να υπάρχουν χρονικά διαστήματα ανάμεσα, βρισκόμαστε ήδη σε διαδικασία διαπραγμάτευσης, όπου συζητούμε με τρεις ενδιαφερόμενες εταιρείες. Η εκτίμησή σας είναι ότι σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, εντός του Απριλίου του 2001, θα υπάρξει θετικό αποτέλεσμα.

Επίσης θέλω να πω ότι η προθεσμία της θέσης σε τροχιά του HELLAS SAT στη θέση 39 μοίρες ανατολικά έχει παραταθεί από την ITU, από τη διεθνή Ένωση Τηλεπικοινωνιών μέχρι τον Οκτώβριο του 2002. Αυτό, λοιπόν, το χρονικό διάστημα είναι αρκετό και ικανό με τον προγραμματισμό που έχει γίνει, για να μπορεί να επιτευχθεί συμφωνία, μετά επαναλαμβάνω από σκληρή διαπραγμάτευση.

'Όσον αφορά την κάλυψη των ραδιοτηλεοπτικών και ραδιοφωνικών προγραμμάτων που αναφέρατε, θα πω ότι περνάμε και σε μία νέα γενιά. Μετά την ψηφιακή τηλεόραση θα πάμε στο ψηφιακό ραδιόφωνο που δίνει την δυνατότητα σε μία συχνότητα να καλυφθούν πάρα πολλά ραδιόφωνα. Αυτήν τη στιγμή, ανεξάρτητα από τον "HELLAS SAT" οι τηλεπικοινωνίες εξυπηρετούνται και από τον Οργανισμό Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος, με συμφωνίες που έχει συνάψει με δορυφορικά συστήματα, όπως τον "ASTRA", τον "UTEL SAT", τον "INTEL SAT", προκειμένου να καλύψει τέτοια προγράμματα. 'Αρα δεν υπάρχει κανείς κίνδυνος για τις τηλεπικοινωνίες στη χώρα μας.

Εξάλλου οι αναμεταδότες που θα πάρει το ελληνικό δημόσιο δεν θα χρησιμοποιηθούν για εμπορικούς σκοπούς, αλλά θα χρησιμοποιηθούν για σκοπούς που εξυπηρετούν το δημόσιο και κοινωνικό συμφέρον, όπως είναι προγράμματα τηλεϊστρικής, τηλεκπαίδευσης, το Εθνικό Κτηματολόγιο και άλλα θέματα, που αφορούν υπηρεσίες του κοινωνικού συνόλου. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός) : Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τη συνεδρίασή μας παρακαλούσθουν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση "ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ BENIZELOS" για τα ογδόντα χρόνια ενσωμάτωσης της Θράκης στην Ελλάδα, τριάντα έξι μαθητές και δύο συνοδοί του 5ου Δημοτικού Σχολείου Κερατσινίου.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες)

Ακολουθεί η δεύτερη με αριθμό 811/2-4-2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Ιωάννη Βαρβιτσιώτη προς τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών, σχετικώς με τις αποδοχές του Προέδρου και των Αντιπροέδρων του Ταχυδρομικού Ταμειυτηρίου.

Η επίκαιρη ερώτηση του κυρίου συναδέλφου έχει ως εξής:

"Προς τον Υπουργό Μεταφορών:

Θέμα: Υπερβολικές και απαράδεκτες αμοιβές της προέδρου και τριών αντιπροέδρων του Ταχυδρομικού Ταμειυτηρίου.

Ο κύριος Υπουργός Μεταφορών με πρόσφατη απόφασή του που δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Φ.Ε.Κ.-τεύχος Β -6.12.2000, σελίδα 20063) προσδιόρισε τις αποδοχές της Προέδρου του Ταχυδρομικού Ταμειυτηρίου σε 70.000.000 ετησίως (5.000.000 μηνιαίως Χ 14 μήνες) των δε τριών αντι-

προέδρων (αλήθεια τι χρειάζονται τρεις αντιπρόεδροι!!) σε 49.000.000 ετησίως (3.500.000 μηνιαίως Χ 14 μήνες).

Ακόμη και στην πρόεδρο και στους τρεις αντιπροέδρους διατίθενται προς χρήση αυτοκίνητα που αγοράστηκαν από το Ταχυδρομικό Ταμειυτήριο με οδηγό.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός Μεταφορών:

Ποιοι λόγοι τον οδήγησαν στην υπογραφή τέτοιας σκανδαλώδους αποφάσεως; Διότι τέτοιες αμοιβές αποτελούν πρόκληση προς την κοινή γνώμη. Γ' αυτό καλείται ο κύριος Υπουργός Μεταφορών να εξηγήσει για ποιον λόγο αυτά τα τέσσερα αυτά κομματικά στελέχη έπρεπε να αμείβονται τόσο πλουσιοπάροχα;"

Ο Υφυπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών κ. Αλέξανδρος Βούλγαρης έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ (Υφυπουργός Μεταφορών και

Επικοινωνιών): Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, μέχρι το 1988, πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου ήταν ο εκάστοτε υποδιοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος, ενώ από το 1988 και μετά, ήταν πρόεδρος ο γενικός γραμματέας του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών.

Με το νόμο, ίμως, 2801/2000 άρθρο 9 και προκειμένου να επιταχυνθούν οι διαδικασίες του εκσυγχρονισμού του Ταχυδρομικού Ταμειυτηρίου θεσπίστηκε ο διορισμός προέδρου και αντιπροέδρων του διοικητικού συμβουλίου με μόνιμη και αποκλειστική απασχόληση και ειδικά προσόντα, γνώσεις και εμπειρία σε τραπεζικά θέματα, χωρίς βέβαια αλλαγή του τρόπου διορισμού του προέδρου και αντιπροέδρων, αλλά και των άλλων μελών του συμβουλίου.

'Ετσι, το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών, απευθύνθηκε στην ελεύθερη αγορά, προκειμένου να επιλέξει ικανά στελέχη για να προχωρήσουν αυτό το πρόγραμμα εκσυγχρονισμού του Ταχυδρομικού Ταμειυτηρίου.

Κύριοι συνάδελφοι, οι αμοιβές σ' αυτήν την περίπτωση καθορίζονται με τις αμοιβές που υπάρχουν στην αγορά για τέτοια στελέχη και προκειμένου να διαχειριστούν τα τρία περίπου τρισκατομύρια δραχμές των οποίων τη διαχείριση έχουν τα Ελληνικά Ταχυδρομεία.

Ο πρόεδρος και οι αντιπρόεδροι σ' αυτήν την περίπτωση δεν είναι δημόσιοι υπάλληλοι. Θα πρέπει να τους δούμε και να τους κρίνουμε, ως στελέχη του τραπεζικού συστήματος και εάν εξετάσουμε αντίστοιχα στελέχη που υπηρετούν σήμερα σε τραπεζικά συστήματα, που διαχειρίζονται αυτού του ύψους τα χρήματα, θα διαπιστώσουμε ότι οι αμοιβές τους είναι τουλάχιστον τρεις φορές παρακάτω από αντίστοιχους προέδρους και αντιπροέδρους τραπεζικών οργανισμών που διαχειρίζονται αυτού του επιπέδου τα χρήματα. Και βέβαια πρέπει να πούμε -και το γνωρίζετε πάρα πολύ καλά- ότι το Ταχυδρομικό Ταμειυτήριο μετά από συμφωνία την οποία έχει συνάψει με τα Ελληνικά Ταχυδρομεία έχει επεκτείνει τα σημεία συναλλαγής με το κοινό σε όλη την Ελλάδα. Στα εκατόν τριάντα πέντε σημεία συναλλαγής που υπήρχαν σε όλη την Ελλάδα, προστέθηκαν άλλα χίλια διακόσια σημεία συναλλαγής των Ελληνικών Ταχυδρομείων και αυτήν τη στιγμή της θριάντα πέντε σημεία συναλλαγής σε όλη τη χώρα και αποτελούνται το μεγαλύτερο, θα έλεγα, δίκτυο τραπεζικής συναλλαγής στη χώρα μας.

Κάτω, λοιπόν, από αυτές τις προϋποθέσεις και κάτω από αυτήν την προσπτική εκσυγχρονισμού των Ταχυδρομικών Ταμειυτηρίων θα πρέπει να εξετάσουμε και να δούμε τις αμοιβές του προέδρου και των αντιπροέδρων που έχουν αναλάβει όλο αυτό το βάρος αυτού του μεγάλου προγράμματος του Ταχυδρομικού Ταμειυτηρίου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Ιωάννης Βαρβιτσιώτης έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, η προσπτική εκσυγχρονισμού των Ταχυδρομικών Ταμειυτηρίων άρχισε με τις παχυλότατες αμοιβές του προέδρου και των τριών αντιπροέδρων.

Λυπάμαι, γιατί περίμενα σήμερα από τον κύριο Υφυπουργό να πει ότι κάναμε λάθος. Διότι είναι απαράδεκτο, κύριε Πρόε-

δρε, σε μια εποχή απόλυτης λιτότητος, σε μια εποχή που κάθε μισθοσυντήρητος παίρνει αύξηση -αν παίρνει- 2%, να δίδονται τέτοιοι μισθοί.

Μιλάμε για τον πρόεδρο του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου, ο οποίος παίρνει εβδομήντα εκατομμύρια (70.000.000) το χρόνο, πέντε εκατομμύρια (5.000.000) το μήνα επί 14. Αλήθεια δεν διερωτήθηκε κανείς τι χρειάζονται τρεις αντιπρόσδροι, οι οποίοι λαμβάνουν τριάμια (3.500.000) εκατομμύρια το μήνα επί 14 -σον σαράντα δύο εκατομμύρια (42.000.000) αποδοχές το χρόνο. Και δεν φθάνει μόνο αυτό και τα τέσσερα αυτά πρόσωπα έχουν αυτοκίνητο με οδηγό. 'Έλεος, κύριε Πρόεδρε!. Πρόκειται περί κατασπαταλήσεως του δημοσίου χρήματος τη στιγμή που η Κυβέρνηση κάνει εικλήσεις στους Υπουργούς να μειώσουν τις δαπάνες. Και δεν είναι μόνο αυτό.

Ο κύριος Υφυπουργός μας είπε ότι βγήκαμε στην ελεύθερη αγορά να αναζητήσουμε τους ικανούς εκείνους ανθρώπους οι οποίοι θα διαχειριστούν το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο και το ύψος των χρημάτων που διαχειρίζεται. Ξέρετε ότι η πρόεδρος είναι υπάλληλος τραπέζης, κύριε Πρόεδρε; Είναι υπάλληλος κρατικής τραπέζης. Το λέει η απόφαση του Υπουργού, δεν το λέω εγώ. Τι έχει να απαντήσει ο κύριος Υφυπουργός; Υπάλληλος κρατικής τραπέζης, η οποία αμοιβεται συνολικά και από την τράπεζα και από το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, με τα ποσά τα οποία ανέφερα.

Πρόκειται περί πρωτοφανούς ...

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Σκανδάλου.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Δεν θα έλεγα σκάνδαλο. Θα έλεγα υποκρισίας προς την κοινή γνώμη, της Κυβερνήσεως. Είναι προσβολή στο κοινό αίσθημα και περιμένει τον κύριο Υφυπουργό να έχει τον ηρωϊσμό σήμερα να πει λάθος κάναμε και η απόφαση αυτή αναβάλλεται. Άλλα τέτοια ευαισθησία δυστυχώς δεν υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Είναι ήδη υπάλληλος της τραπέζης;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε. Η απόφαση το λέει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ (Υφυπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, στην πρωτολογία μου αναφέρθηκα αναλυτικά κάτω από ποιο νέο καθεστώς λειτουργεί ο πρόεδρος και οι αντιπρόσδροι. Και βέβαια με το v. 2801/2000 καθορίστηκε και θεσμικά η διαδικασία της τοποθέτησης και της αμοιβής του προέδρου και των αντιπροέδρων του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου. Και βέβαια με κοινή απόφαση των Υπουργών, Οικονομικών και Μεταφορών-Επικοινωνιών βάσει της διάταξης του v. 2801 καθορίστηκε η αμοιβή τόσο του προέδρου, όσο και των αντιπροέδρων.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Μήπως μπορείτε να μας πείτε ποιοι είναι οι αντιπρόσδροι να μάθουμε και εμείς;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ (Υφυπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Κύριε συνάδελφε, δεν χρειάζεται αυτήν τη στιγμή. Το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο έχει μπει σε μια νέα διαδικασία και το γνωρίζετε πολύ καλά για την παροχή νέων χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. 'Οτι το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο μπαίνει σε μια άλλη διαδικασία οργάνωσης με πολλά σημεία εξυπηρέτησης των πελατών, με ένα ποσό των τριών δισεκατομμυρίων (3.000.000.000) που θα διαχειριστεί, για να έχει τα καλύτερα αποτελέσματα και καλύτερη παροχή υπηρεσιών. Επίσης, με το άνοιγμα χορήγησης στεγαστικών δανείων, που θα δώσει τη δυνατότητα να εξυπηρετήσει όλο και περισσότερους 'Έλληνες, δύοτι οι 'Έλληνες εμπιστεύονται το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο. Κάτω, λοιπόν, από αυτές τις προϋποθέσεις και κάτω από το νέο οργανωτικό σχήμα που έχει αποφασιστεί και έχει ξεκινήσει το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, χρειάζονται άνθρωποι επικεφαλής ικανοί, που να έχουν και την αμοιβή και τις ικανότητες να μπορούν να διοικήσουν και να οργανώσουν καλύτερα αυτό το σύστημα που θα εξυπηρετήσει καλύτερα τον ελληνικό λαό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Κύριε Υφυπουργέ, είναι υπάλληλος τραπέζης ή όχι;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κύριε Υφυπουργέ,

είναι υπάλληλος κρατικής τραπέζης; Γιατί έχει σημασία αυτό το πράγμα.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ (Υφυπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Κύριε Πρόεδρε, απάντησα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Είναι υπάλληλος κρατικής τραπέζης;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, η απόφαση του Υπουργού που δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως λέει είναι, ότι υπάλληλος της ΕΤΕΒΑ ή της ΕΤΒΑ και συμψηφίζονται οι δύο μισθοί και παίρνει 5.000.000 το μήνα επί 14.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Επίκαιρες ερωτήσεις δεύτερου κύκλου:

Πρώτη είναι η με αριθμό 817/2.4.2001 ...

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Κύριοι συνάδελφοι, σας παρακαλώ. Κύριε Καραμπίνα, δεν με αφήνετε να μιλήσω. Με αποπροσανατολίζετε.

Πρώτη είναι λοιπόν η με αριθμό 817/2.4.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Χρήστου Σμυρλή-Λιακατά πρός τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σχετικώς με τις προθέσεις της Κυβέρνησης για ιδιωτικοποίηση του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού.

Η επίκαιρη ερώτηση του κυρίου συναδέλφου έχει ως εξής:

"Εδώ και δυο μήνες περίπου, και με αφορμή τα συμπεράσματα και τις προτάσεις της μελέτης για την αναδιοργάνωση του ΟΑΕΔ, έχει δημιουργηθεί μια έντονη ανησυχία, με αποτέλεσμα συνεχίζομενες απεργίες στους εργασιακούς χώρους του Οργανισμού.

Ταυτόχρονα σε όλη την Ελλάδα μια σειρά από τις μεγαλύτερες σχολές του ΟΑΕΔ (ΚΕΤΕΚ) τελούν υπό κατάληψη και ένα όργιο φημών δημιουργεί την εικόνα ότι η Κυβέρνηση και το Υπουργείο Εργασίας έχουν αποφασίσει την εκχώρηση των βασικότερων λειτουργιών του (Κέντρα Προώθησης Απασχόλησης 'Ερευνες Μελέτες Εκπαίδευση Κατάρτιση) στον ιδιωτικό τομέα.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

α) Ποια είναι η πολιτική απόφαση του Υπουργείου για την αναδιοργάνωση του ΟΑΕΔ;

β) Πώς κατοχυρώνονται τα δικαιώματα των εργαζομένων στο νέο σχήμα που σχεδιάζεται;

Ποια είναι τα προσδοκώμενα θετικά αποτελέσματα και γιατί το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο εμποδίζει την αναβάθμιση του Εθνικού Οργανισμού Απασχόλησης;"

Ο Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Χρήστος Πρωτόπαπας έχει το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, με την ερώτησή του ο κύριος συνάδελφος θίγει ένα πολύ σοβαρό θέμα. Είναι το θέμα της μέλλουσας πορείας του ΟΑΕΔ. Ο Οργανισμός έχει προσφέρει πολλά καθώς και οι υπάλληλοι του πολλά χρόνια στο παρελθόν με την πραγματική φιλότιμη δουλειά και προσπάθειά τους. 'Ομως αυτός ο Οργανισμός έχει φθάσει στα όρια του. Εκ των πραγμάτων αδυνατεί να ανταποκριθεί στα όσα οι συγχρονες πολιτικές απασχόλησης, οι οποίες εφαρμόζονται σε όλη την Ευρώπη και δη η εξαπομπεύνη παρέμβαση στήριξης και ένταξης του κάθε ανέργου στην παραγωγική διαδικασία, απαιτούν. Η ίδια η Ευρωπαϊκή 'Ενωση με επανεύλημένες προφορικές και γραπτές συστάσεις της αρμόδιας επιτρόπου της κας 'Αννας Διαμαντοπούλου, έχει θέσει δε και την προϋπόθεση αλλαγής του Οργανισμού για τη συνέχιση εκταμίευσης των κονδύλων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου.

Είμαστε αποφασισμένοι να προχωρήσουμε στην αλλαγή, είμαστε αποφασισμένοι να προχωρήσουμε σε αναδιάρθρωση. Με δημόσιο διαγωνισμό μια εταιρεία την KPMG ανέλαβε να ειστηγηθεί προς το Υπουργείο Εργασίας τους πιθανούς τρόπους μιας αποτελεσματικής αναδιάρθρωσης του ΟΑΕΔ. Και προτάθηκε ένα σχήμα που σε τίποτε δεν αναιρεί και δεν μπορούσε να αναιρέσει και συνταγματικά αλλά και από πολιτικής απόφεως το δημόσιο χαρακτήρα των υπηρεσιών απασχόλησης στην Ελλάδα.

Το σχήμα αυτό προβλέπει την ύπαρξη ενός ΝΠΔΔ και τρεις

θυγατρικές υπό μορφή ανωνύμων εταιρειών, εξ ολοκλήρου ελεγχόμενες από το δημόσιο με μια μετοχή, οι οποίες όμως θα έχουν την απαραίτητη ευελιξία προκειμένου να κινηθούν σε κρίσιμους τομείς, του ΟΑΕΔ, στους επιθετικούς τομείς όπως είναι τα κέντρα προώθησης απασχόλησης, η ζευγή δηλαδή προσφοράς και ζήτησης στην αγορά εργασίας και το εκπαιδευτικό κομμάτι.

Έχουμε ξεκαθαρίσει κατ' επανάληψη ότι θα γίνουν όλες οι αναγκαίες συνταγματικές και νομικές επεξεργασίες, ώστε να διασφαλιστεί πλήρως ο δημόσιος χαρακτήρας των υπηρεσιών απασχόλησης του ΟΑΕΔ και όσον αφορά την άσκηση της πολιτικής ένταξης και όσον αφορά το εκπαιδευτικό κόμματι και δη το θέμα της μαθητείας. Θα υπάρξει πλήρης διασφάλιση του δημόσιου χαρακτήρα και πλήρης διασφάλιση των εργασιακών ασφαλιστικών και άλλων δικαιωμάτων του προσωπικού. Αυτή είναι η σταθερή απόφασή μας.

Προσωπικά σε επανευλημένες συναντήσεις ζήτησα από τις ομοιοπόντιες των εργαζομένων να μας δώσουν μια μικρή πίστωση χρόνου. Δεν πρόκειται να κατατεθεί νόμος ούτε εντός του Απριλίου ούτε εντός του Μαΐου. Γίνεται αυτήν τη στιγμή, τώρα ξεκινάει η νομική επεξεργασία.

Τους είπαμε τις δυο πολιτικές τοποθετήσεις μας και ζητήσαμε μια μικρή πίστωση χρόνου προκειμένου οι νομικοί να επεξεργαστούν τις συνταγματικές και νομικές πλευρές του ζητήματος. Τότε θα μπορούμε συγκεκριμένα να εγγυηθούμε τον τρόπο και τις διαδικασίες που η πολιτική μας βούληση θα γίνει πράξη. Ένα αποκλείεται να μη γίνει. Δεν υπάρχει περίπτωση να αφήσουμε τον Οργανισμό όπως είναι σήμερα. Αν το κάνουμε αυτό και τους πεντακόσιες χιλιάδες ανέργους της χώρας μας δεν θα εξυπηρετήσουμε και απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην εκταμίευση των κονδύλων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου θα έχουμε πρόβλημα, αλλά και -και αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό- θα δημιουργήσουμε όρους έμμεσης ιδιωτικοποίησης, διότι ήδη ξεκινούν και δουλεύουν τα ιδιωτικά γραφεία εργασίας και θα είναι πράγματι κρίμα και δράμα να αφήσει κανείς τον ΟΑΕΔ όπως είναι σήμερα και να οδηγήσει σε μια απαξίωσή του και στην ουσιαστική ιδιωτικοποίησή του. Αυτό δεν πρόκειται να το κάνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Σμυρλής-Λιακατάς κατάς έχει το λόγο για δύο λεπτά.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΜΥΡΛΗΣ-ΛΙΑΚΑΤΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

‘Ακουσα με προσοχή την απάντηση που έδωσε κατ’ αρχήν ο κύριος Υπουργός για ένα αρκετά σημαντικό ζήτημα, όπως και ο ίδιος παραδέχθηκε, που είναι η αναδιοργάνωση και θα έλεγα και η αναδιάρθρωση του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού προκειμένου να ανταποκριθεί στις σύγχρονες απαιτήσεις και στις σύγχρονες ανάγκες.

Σ’ αυτήν τη διαπίστωση, στην ανάγκη δηλαδή αναδιοργάνωσης και αναδιάρθρωσης του Οργανισμού, μας βρίσκουν όλους απολύτως σύμφωνους. Είναι κάτι στο οποίο και οι ίδιοι οι υπάλληλοι του Οργανισμού έχουν συμφωνήσει, στο ότι δηλαδή ο Οργανισμός έχει φτάσει στα όριά του και επιβάλλεται πλέον, αν θέλουμε να ανταποκριθούμε στις ανάγκες που παρουσιάζονται και στον αριθμό των ανέργων, αλλά και στη συγκεκριμένη σημερινή πραγματικότητα, να υπάρξει οπωσδήποτε αναδιάρθρωση.

Αυτά όλα είναι πολύ καλά. Εκείνο, όμως, που πρέπει να διασφαλιστεί είναι ότι πρέπει να γίνει ένα νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου και τρεις θυγατρικές εταιρείες είτε Α.Ε. είτε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, όπως ο Διοικητής του Οργανισμού ο κ. Παλαιολόγος πριν από ενάμιση μήνα με ανοιχτή επιστολή προς όλους τους υπαλλήλους του Οργανισμού διεμήνυε; Θα καταθέσω στα Πρακτικά αυτήν την επιστολή, η οποία έχει δοθεί κι έχει μοιραστεί σε όλους τους υπαλλήλους και θα ήθελα να τη λάβει υπόψη του ο κύριος Υπουργός, γιατί σ’ αυτήν την επιστολή αναφέρονται όλα αυτά τα οποία είπε και ο κύριος Υπουργός.

Έγώ δέχομαι την επιστολή του κ. Τηλέμαχου Παλαιολόγου. Σημασία έχει να ακολουθηθεί έτσι όπως έχει δημόσια δεσμευθεί η διοίκηση του Οργανισμού απέναντι στους υπαλλήλους. Η αγωνία μου και η αγωνία πολλών ακόμη, αλλά και όλων των υπαλλήλων, είναι ποιο θα είναι το μέλλον του Οργανισμού γιατί

έχω υπηρετήσει κι εγώ επί τέσσερα ολόκληρα χρόνια αυτόν τον Οργανισμό καθώς και άλλοι συνάδελφοι. Ο κ. Ροβέρτος Σπυρόπουλος, ο κ. Κατσανέβας έχουμε υπηρετήσει αυτόν τον Οργανισμό, πονέσαμε γι’ αυτόν τον Οργανισμό γι’ αυτό και εκφράζουμε αυτήν τη συγκεκριμένη αγωνία. Θέλουμε να συνεχιστεί η δουλειά του Οργανισμού καλύτερη, πιο αποτελεσματική για να πάσσουν τόπο τα λεφτά που δίνει ο εργαζόμενος.

Συγγνώμη για το χρόνο που καταχρώμαι, αλλά θα ήθελα να πω -φαντάζομαι ότι το γνωρίζει ο κύριος Υπουργός- ότι τριακόσια πενήντα δισεκατομμύρια (350.000.000.000) δραχμών οφείλει στον Οργανισμό το ΙΚΑ και σαράντα δισεκατομμύρια (40.000.000.000) δραχμές οφείλει το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας. Μιλάμε για έναν Οργανισμό, ο οποίος κατά κύριο λόγο καταναλώνει χρήματα που κατακρατεί από τους εργαζόμενους, από τους εργάτες μέσω του ΙΚΑ και βέβαια ένα ποσοστό από τους εργοδότες. Γ’ αυτό και η συνεργασία και η παρουσία της διοίκησης είναι τριμερής.

Στη βάση αυτή θα παρακαλούσα με τη δευτερολογία του ο κύριος Υπουργός να διευκρινίσει, -να του δοθεί και να διαβάσει- την επιστολή του κ. Παλαιολόγου. Και παρακαλώ να κατατεθεί στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Χρ. Σμυρλής-Λιακατάς καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα επιστολή, η οποία βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, αποδέχομαι απόλυτα την παρατήρηση του κυρίου συναδέλφου σε σχέση με την επιστολή του Διοικητή του ΟΑΕΔ. Πρέπει εξάλλου να σας πω ότι η επιστολή δεν έγινε χωρίς πρότερη συνεννόηση με το Υπουργείο. Και νομίζω ότι το καταλαβαίνετε αυτό.

Άρα, λοιπόν, αφού συμφωνούμε ότι πρέπει να κινηθούμε στο πλαίσιο αυτής της επιστολής του κυρίου Διοικητή εγώ χάριμαι ιδιαίτερα. Πράγματι οι παρατηρήσεις που εξέφρασε ο συναδέλφος είναι θετικές κι έχω τη γνώμη ότι μέσα ακριβώς απ’ αυτόν το διάλογο θα μπορέσουμε να ξεπεράσουμε τα προβλήματα που υπάρχουν.

Εγώ εκτιμώ ότι υπάρχουν κάποιοι φόβοι στους εργαζόμενους που τους θεωρώ φυσιολογικούς διότι είναι μια μεγάλη αλλαγή. Και είναι λογικό μπροστά σε μια μεγάλη αλλαγή να υπάρχουν ανασφάλειες και αβεβαιότητες. Χρέος του Υπουργείου είναι με την υπεύθυνη δουλειά του, με τη σωστή νομική στήριξη, με τις όποιες αλλαγές υπάρχουν και με τη συμβολή των συναδέλφων -και του κ. Σμυρλή και του κ. Σπυρόπουλου που είναι στην Αίθουσα- που πάντα είναι κοντά στον Οργανισμό, διότι έχουν περάσει και απ’ αυτόν, να μπορέσουμε πιστεύω να φτάσουμε στο βέλτιστο αποτέλεσμα μ’ ένα και μοναδικό στόχο: ‘Εναν ισχυρό, δημόσιο, ευέλικτο και αποτελεσματικό ΟΑΕΔ που να προσφέρει στον άνεργο. Και να μην έχουμε την έμμεση ιδιωτικοποίηση που δυστυχώς σε άλλες περιπτώσεις στο δημόσιο τομέα έχει συμβεί.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Δεύτερη είναι η με αριθμό 824/2.4.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Ανέστη Αγγελή προς τους Υπουργούς Ανάπτυξης, Γεωργίας, σχετικώς με τον υγειονομικό έλεγχο των εισαγόμενων αμνοεριφών από τρίτες χώρες, στην περίοδο του Πάσχα.

Η επίκαιρη ερώτηση του κυρίου συναδέλφου έχει ως εξής:

“Προς τους κυρίους Υπουργούς Ανάπτυξης και Γεωργίας.

Θέμα: “Εισαγωγές αμνοεριφών από τρίτες χώρες με την ευκαιρία του Πάσχα και διατροφικός κίνδυνος”.

Με αφορμή την εօρτή του Πάσχα ήδη αναμένονται μεγάλες εισαγωγές αμνοεριφών, προκειμένου να διατηρηθούν οι τιμές σε χαμηλά επιπέδα.

Ταυτόχρονα όμως οι διατροφικοί κίνδυνοι, με τα αλεπάλληλα κρούσματα ζωνόσων όπως αφθωδης πυρετός Scrapie, πλευροπνευμονία κλπ. είναι καθημερινή πραγματικότητα με αποτέλεσμα τη λήψη αυστηρών μέτρων στις εισαγωγές, που σε

πολλές χώρες είναι απαγορευτικές π.χ. Ιταλία.

Η αντίδραση των κτηνοτρόφων στις εισαγωγές, με αυτά τα δεδομένα, δεν έχει επί του προκειμένου σχέση με τη δικαιολογημένη προσπάθεια, για υψηλότερο εισόδημα, αλλά κυρίαρχα με την εξασφάλιση της δημόσιας υγείας και την προστασία του ζωικού κεφαλαίου.

Ερωτώνται οι κύριοι Υπουργοί:

1. Ποιοι λόγοι επιβάλλουν την εισαγωγή όταν οι διατροφικοί κίνδυνοι είναι προ των πολλών και η εγχώρια παραγωγή μπορεί να καλύψει τις ανάγκες των ημερών;

2. Ποιος επί της ουσίας είναι ο κτηνιατρικός έλεγχος στους συνοριακούς σταθμούς και αν αυτός επαρκή για την αποτροπή ασθενειών;

Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Ο κύριος συνάδελφος που έχει κατά καιρούς δείξει ιδιάτερο ενδιαφέρον και πρέπει να το ομολογήσουμε για τον τομέα της κτηνοτροφίας, δίνει τη δυνατότητα να τονίσω για μια ακόμη φορά στη δίνη των διατροφικών κίρσεων που βρισκόμαστε, ότι η χώρα μας έχει πάρει όλα τα κατάλληλα μέτρα για να προστατεύσει και τους καταναλωτές αλλά και τους παραγωγούς. Το λέω αυτό επειδή είναι μία κρίσιμη περίοδος, πλησιάζουμε στις γιορτές του Πάσχα, υπάρχουν φήμες για ανισορροπία στην αγορά ή φήμες για κινδύνους μετάδοσης νόσων που υπάρχουν στο εξωτερικό, υπάρχουν στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και πιθανόν θα μεταδοθούν και στην Ελλάδα.

Θέλω να διαβεβαιώσω και τους 'Ελληνες κτηνοτρόφους και τον αγαπητό συνάδελφο ότι έχουν παρθεί όλα τα απαραίτητα μέτρα για να προστατεύσουμε την παραγωγή μας από την είσοδο αυτών των νόσων στη χώρα μας του αφθώδους πυρετού, αλλά και της σπιογγώδους εγκεφαλοπάθειας που δεν έπαψε να υπάρχει ως κίνδυνος. Θέλω να διαβεβαιώσω επίσης και τους 'Έλληνες καταναλωτές ότι όλα τα απαραίτητα μέτρα, όλα τα αναγκαία μέτρα για την προστασία της δημόσιας υγείας έχουν ληφθεί και θα επιμείνουμε στην εφαρμογή τους ασκώντας αυστηρούς εντατικούς ελέγχους και επιβάλλοντας ποινές εκεί όπου είτε ο παραγωγός είτε ο έμπορος ο λιανοπωλητής θα επιδεικνύει ανευθυνότητα, ιδιαίτερα επικίνδυνη, σ' αυτές τις μέρες. Δεν επιβάλλουμε τις εισαγωγές στη χώρα μας από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τρίτες χώρες αμνοεριφών ζώντων ή κρέατων.

Το εμπόριο όπως ξέρετε, κύριε συνάδελφε, είναι ελεύθερο. Τα σύνορα στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν υφίστανται και οι εμπορικές σχέσεις με τρίτες χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης προσδιορίζονται από συγκεκριμένες αποφάσεις και συμφωνίες είτε παλαιότερες, όπως της GATT ή του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου είτε νεότερες που έχουν σχέση με τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τις συμφωνίες σύνδεσης κλπ.

Αυτό σημαίνει ότι δεν μπορούμε και δεν υπάρχουν περιθώρια να πάρουμε αποφάσεις που θα απαγορεύουν την εισαγωγή κρεάτων από τρίτες χώρες ή από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εκείνο που κάνουμε είναι από χώρες που θεωρούμε επικίνδυνες για τη μετάδοση του αφθώδους πυρετού στη χώρα, να απαγορεύουμε τις εισαγωγές ή, εν πάσῃ περιπτώσει, εάν γίνονται εισαγωγές, να γίνονται με έγκριση της Κεντρικής Υπηρεσίας τους Υπουργείου Γεωργίας, άρα να έχουμε τον απόλυτο έλεγχο, από δε τις τρίτες χώρες, τις Βαλκανικές χώρες, να μην επιτρέπουμε εισαγωγές από χώρες που πιθανόν και αυτές έχουν προβλήματα ή δεν πληρούν συγκεκριμένους κανόνες που είναι υποχρεωμένες να πληρούν για να έχουμε εμπορικές συναλλαγές και επομένως εισαγωγές κρεάτων από εκεί.

'Έχουν ληφθεί -επαναλαμβάνω- όλα τα απαραίτητα μέτρα για να θωρακίσουμε και την ελληνική κτηνοτροφία, αλλά και τη δημόσια υγεία, ιδιαίτερα αυτές τις κρίσιμες μέρες των εορτών του Πάσχα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Αγγελής έχει το λόγο.

ΑΝΕΣΤΗΣ ΑΓΓΕΛΗΣ: Γνωρίζετε, κύριε Υπουργέ, πολύ καλύ-

τερα από τον καθένα ότι τα διατροφικά προβλήματα σε παγκόσμιο, αλλά και ευρωπαϊκό επίπεδο, είναι στην καθημερινή επικαιρότητα.

Είναι επίσης δεδομένο ότι λόγω των εορτών του Πάσχα αναμένονται αθρόες εισαγωγές αμνοεριφών με άμεσες επιπτώσεις τόσο στον πληθωρισμό, που ενδιαφέρει βέβαια το καταναλωτικό κοινό, όσο και στους κτηνοτρόφους, που αυτό έχει σχέση με τις τιμές. Πάνω, όμως, από τις τιμές και τα σχετικά, αυτό που ενδιαφέρει είναι η δημόσια υγεία. Και είναι κυρίαρχο.

Είναι βέβαιο -και ήδη το κάνατε- ότι θα μας διαβεβαιώσετε ότι έχουν ληφθεί τα απαραίτητα μέτρα. Είναι επιβεβλημένο, όμως, να κατανοήσετε τις ανησυχίες τόσο των κτηνοτρόφων, όσο και του καταναλωτικού κοινού.

Επί της ουσίας τίθενται κάποια ερωτήματα, τα οποία νομίζω ότι είναι βασικά.

Οι εισαγωγές γίνονται από Ρουμανία, από Σκόπια, από Βουλγαρία σε πολύ μεγάλες ποσότητες και με πολύ χαμηλούς δασμούς. Ειδικότερα για τα ζώα τα ζώα ο χρόνος επώασης του ιού του αφθώδους είναι πάρα πολύ μεγάλος, είναι είκοσι μέρες, και οι εισαγωγές γίνονται σε δυο-τρεις μέρες με κίνδυνο να επεκταθεί η ασθένεια. Δεν γνωρίζουμε σήμερα πόσες εγκρίσεις έχει δώσει η ΔΙΔΑΓΕΠ. Δεν γνωρίζουμε εάν στους τελωνειακούς σταθμούς γίνονται έλεγχοι για ραδιενεργά κατάλοιπα.

'Ένα σημαντικό σημείο, όμως, στο οποίο θα ήθελα να επιστήσω την προσοχή της Κυβέρνησης, είναι σε ότι έχει σχέση με τις σφραγίδες που μπαίνουν στα σφάγια, εάν υπάρχει η πράσινη σφραγίδα και είναι ευδιάκριτη.

Μόλις χθες επισκεφθήκαμε τη Βαρβάκειο Αγορά με το συνάδελφο κ. Φωτιάδη, ο οποίος βέβαια επανέλαβε το προλαμβάνειν είναι καλύτερο του θεραπεύειν. Και αυτό είναι σωστό. Επίσης, είναι σωστό το Υπουργείο Ανάπτυξης, το Υπουργείο Γεωργίας να δώσει στη δημοσιότητα τα ευδιάκριτα σημεία στημανσης των σφαγείων και να μην υπάρχει σύγχυση μεταξύ εγχωρίων και ξένων σφαγίων. Αυτό βέβαια λειτουργεί επ' αφελεία και της δημόσιας υγείας, αλλά κυρίως επ' αφελεία των κτηνοτρόφων παραγωγών.

Επιμένουμε σε αυτά τα θέματα, κύριε Υπουργέ, διότι στη μεν Αγγλία, που αντιμετώπισε και αντιμετωπίζει το πρόβλημα του αφθώδους πυρετού, ο κ. Μπλερ, με σύμφωνη άποψη της αντιπολίτευσης, μεταθέτει τις εκλογές κατά ένα μήνα για να αντιμετωπίσει τον αφθώδη πυρετό και εδώ στην Ελλάδα, στην πατρίδα μας, το 2000, μόνο στην Απτική τέσσερις-πέντε κτηνίατροι στη Διεύθυνση Κτηνιατρικής έχουν επιφορτισθεί με τον έλεγχο των σφαγείων όλου του Λεκανοπεδίου.

Η τοποθέτησή μας δεν έχει καταγγελτικό χαρακτήρα. Είναι μια προσπάθεια να εξυγιανθεί όλος ο κλάδος της διακίνησης των κρεάτων γιατί οι πληροφορίες οι οποίες έρχονται δεν είναι πάρα πολύ ευχάριστες, όσον αφορά τα εισαγόμενα κρέατα.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας): Θέλω να επαναλάβω, κύριε Πρόεδρε, ότι όλα τα αναγκαία μέτρα που μπορούσαμε να πάρουμε και έπρεπε να πάρουμε, τα έχουμε ήδη πάρει. Στόχος μας είναι να υπάρξει μία ισορροπία. Και θα πρέπει σε αυτήν την κατεύθυνση να δουλέψουμε -και σε αυτήν την κατεύθυνση δουλεύουμε- προασπίζοντας τα συμφέροντα των Ελλήνων παραγωγών, των Ελλήνων κτηνοτρόφων, αλλά και το πορτοφόλι των Ελλήνων καταναλωτών. Πρέπει να υπάρξει μία ισορροπία και αυτό νομίζω ότι το αντιλαμβάνεται ο καθένας.

Το δεύτερο είναι -συμφωνώ απολύτως μαζί σας, κύριε συνάδελφε- ότι πρέπει να προστατεύσουμε πρώτα απ' όλα τη δημόσια υγεία και αυτό θα το κάνουμε και το κάνουμε.

Το τρίτο που πρέπει να κάνουμε είναι να προστατεύσουμε την παραγωγή μας από τον πιθανό κίνδυνο μετάδοσης του αφθώδους πυρετού, που δεν αποτελεί κίνδυνο δημόσιας υγείας, αλλά είναι ένας μεγάλος κίνδυνος, καταστροφικός θα έλεγα, για την κτηνοτροφία κάθε χώρας, που υφίσταται τις συνέπειες αυτής της ασθένειας.

Οι εισαγωγές που έχουν γίνει ή που πρόκειται να γίνουν θεωρώ ότι είναι ιδιαίτερα περιορισμένες. 'Όπως ξέρετε, το 85% των

αναγκών της εγχώριας αγοράς καλύπτεται από την τοπική παραγωγή. Το υπόλοιπο 15% περίπου καλύπτεται από εισαγωγές κατά τη διάρκεια όλου του χρόνου.

Βεβαίως, η περίοδος του Πάσχα είναι μία περίοδος ιδιαίτερα φορτισμένη, έντονη, με μεγάλη ζήτηση. Οι εισαγωγές που έχουν γίνει σε κρέας τους τρεις τελευταίους μήνες, επειδή ζητήσατε στοιχεία της ΔΕΛΥΖΟ είναι τρεις χιλιάδες περίπου τόνοι. Δεν θεωρώ ότι είναι ιδιαίτερα μεγάλη η ποσότητα. Οι έλεγχοι που γίνονται στους συνοριακούς σταθμούς, είναι έλεγχοι που γίνονται με βάση τους κανονισμούς της Ευρωπαϊκής 'Ενωσης και είναι οι ίδιοι έλεγχοι που γίνονται σε όλους τους συνοριακούς σταθμούς της Ευρωπαϊκής 'Ενωσης. Στηρίζονται σε οδηγίες που είναι πάνω από διακόσιες σελίδες και βρίσκονται στη διάθεσή σας εάν θέλετε να έχετε μία πλήρη εικόνα για το τι έλεγχοι ακριβώς γίνονται στους συνοριακούς σταθμούς. Οι υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας έχουν αυστηρές εντολές να υλοποιούν αυτούς τους έλεγχους.

Το θέμα της σφραγίδας θεωρώ ότι είναι ιδιαίτερα σημαντικό και πολύ σωστά το θέσατε. Πρέπει να υπάρχει σαφής διάκριση ανάμεσα στο ελληνικό και στο εισαγόμενο κρέας. Υπάρχει μία απόφαση του Υπουργείου Γεωργίας, η οποία προβλέπει ότι εγχώριο θεωρείται μόνο το κρέας το οποίο προέρχεται από ζώα, τα οποία γεννήθηκαν, εκτράφησαν και σφάγησαν στην Ελλάδα. Αυτό είναι μία ιδιαίτερη σημαντική απόφαση, η οποία στηρίζει την ελληνική κτηνοτροφία.

Η διάκριση ανάμεσα στο εγχώριο κρέας και στο εισαγόμενο από τρίτες χώρες ή και από χώρες της Ευρωπαϊκής 'Ενωσης είναι σαφής, προβλέπεται στις σφραγίδες και υπάρχει στις περισσότερες περιπτώσεις η πράσινη σφραγίδα. Υπάρχει και η μπλε σφραγίδα, που δηλώνει το σφαγείο στο οποίο έχει γίνει ο τεμαχισμός του ζώου.

Θα ήθελα να τονίσω ότι η διάκριση αυτή από τις υπηρεσίες μας υπάρχει αυστηρός έλεγχος να είναι εμφανής, αλλά θα θέλαμε και οι καταναλωτές να δίνουν ιδιαίτερη σημασία στη σφραγίδα που φέρει το ζώο, γιατί εμείς τα ελέγχουμε, αλλά πρέπει να τα ελέγχουν και αυτοί, ώστε να μπορεί να είναι ευδιάκριτη η χώρα προέλευσης του κρέατος, το οποίο αγοράζουν. Μπορεί να είναι ελληνικό, μπορεί να είναι ξένο, μπορεί να υπάρχουν διαφοροποιήσεις στις τιμές ή μπορεί να υπάρχουν διαφοροποιήσεις στις ποιότητες, σίγουρα όμως για ο, τιδήποτε υπάρχει στην αγορά υπάρχουν αυστηρές εντολές σε όλες τις υπηρεσίες να γίνονται οι απαραίτητοι έλεγχοι, ώστε να είναι τουλάχιστον ασφαλές για τη δημόσια υγεία.

Τη δημόσια υγεία, την υγεία του 'Ελληνα καταναλωτή θα προσπαθήσουμε και πιστεύω ότι θα πετύχουμε να την προστατεύσουμε και σε αυτήν την κρίσιμη περίοδο.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επικαίρων ερωτήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κύριοι Βουλευτές, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης: "Είσοδος και παραμονή αλλοδαπών στην Ελληνική Επικράτεια. Κήση της ελληνικής ιθαγένειας με πολιτογράφηση".

Ο Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης έχει να κάνει κάποιες νομοτεχνικές παρατηρήσεις.

Ορίστε, κύριε Υφυπουργέ, έχετε το λόγο.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΖΑΝΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα να παρακαλέσω να γίνουν οι παρακάτω νομοτεχνικές βελτιώσεις στο νομοσχέδιο:

Πρώτον, στον τίτλο του νομοσχεδίου ο οποίος είναι: "Είσοδος και παραμονή αλλοδαπών στην Ελληνική Επικράτεια. Κήση της ελληνικής ιθαγένειας με πολιτογράφηση", να προστεθούν οι λέξεις "και άλλες διατάξεις", διότι είχαμε προσθήκη και άλλων διατάξεων και επομένων για την πληρότητα του τίτλου χρειάζεται να μπουν και αυτές οι λέξεις.

Επίσης, στο άρθρο 14 του σχεδίου νόμου προστίθεται παράγραφος 3 με αντίστοιχη αναρίθμηση της υφισταμένης παραγράφου 3 σε παράγραφο 4, η οποία έχει ως εξής:

"3. Η είσοδος αλλοδαπού στην Ελλάδα για την παρακολούθηση αδιαβάθμητου εκπαιδευτικού επιπέδου προγραμμάτων σε εργαστήρια ελευθέρων σπουδών επιτρέπεται, εφόσον ο αλλοδαπός γίνει δεκτός από αυτά και η σχετική βεβαίωση του εργαστηρίου ότι γίνεται δεκτός και για τη διάρκεια των σχετικών προγραμμάτων θεωρηθεί από την αρμόδια υπηρεσία της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης". Αυτό είχε συζητηθεί, είχε γίνει δεκτό και δεν είχε προστεθεί κατά τη διάρκεια της συζήτησης. Θα καταθέσω σχετικό έγγραφο.

Στο άρθρο 66 παράγραφος 2 του σχεδίου νόμου η περίπτωση δ' που προστέθηκε στην παράγραφο 2.i. αναριθμείται σε περίπτωση ii και η υφισταμένη περίπτωση ii αναριθμείται σε περίπτωση iii. Είναι καθαρά νομοτεχνική η βελτίωση.

Στο άρθρο 69 του σχεδίου νόμου όπως έχει προκύψει η αριθμηση μετά την ήδη γενομένη αναρίθμηση ο τίτλος του άρθρου "Εκκρεμείς αιτήσεις πολιτογράφησης" αντικαθίσταται ως εξής: "Εκκρεμείς αιτήσεις και δηλώσεις πολιτογράφησης - Ειδικές περιπτώσεις διαπίστωσης ιθαγένειας".

Στο άρθρο 72 του σχεδίου νόμου στον προτελευταίο στίχο της περίπτωσης γ' η φράση "και το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 10" διαγράφεται, διότι είναι περιπτή.

Στο άρθρο 76 παράγραφος 8 του σχεδίου νόμου στον τέταρτο στίχο της παραγράφου 8 η φράση "η ελληνική ιθαγένεια σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 10 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου" διαγράφεται, ως περιπτή.

Στο άρθρο 81 του σχεδίου νόμου στον πρώτο στίχο του άρθρου μετά τις λέξεις "Η ισχύς του παρόντος νόμου" προστίθεται η φράση "αν δεν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του". Αυτό γιατί υπάρχουν κάποιες διατάξεις που έχει διαφορετικό χρόνο έναρξη ισχύος τους.

Στον τρίτο στίχο του άρθρου η λέξη "και" αντικαθίσταται από ",,", για την καλύτερη διατύπωση του κειμένου.

Στο τέταρτο στίχο του άρθρου μετά τις λέξεις "περιπτώσεις β', γ', δ' και ε'" προστίθενται οι αριθμοί και οι λέξεις "και 75 έως 80". Αυτό αφορά το διαφορετικό χρόνο έναρξης ισχύος ορισμένων διατάξεων κατά τα ούτα είχαμε αναπτύξει κατά τη διάρκεια της συζήτησης.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες νομοτεχνικές βελτιώσεις οι οποίες έχουν ως εξής:

"ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

Στο σχέδιο νόμου "Είσοδος και παραμονή αλλοδαπών στην ελληνική επικράτεια.

Κήση της ελληνικής ιθαγένειας με πολιτογράφηση"

1. Άρθρο 14 του σχεδίου νόμου

Προστίθεται παράγραφος 3 στο άρθρο 14 με αντίστοιχη ανα-

ρίθμηση της υφισταμένης παρ. 3 σε 4, η οποία έχει ως εξής:

"3. Η είσοδος αλλοδαπού στην Ελλάδα για την παρακολούθηση αδιαβάθμητου εκπαιδευτικού επιπέδου προγραμμάτων σε εργαστήρια ελευθέρων σπουδών επιτρέπεται, εφόσον ο αλλοδαπός γίνει δεκτός από αυτά και η σχετική βεβαίωση του εργαστηρίου ότι γίνεται δεκτός και για τη διάρκεια των σχετικών προγραμμάτων θεωρηθεί από την αρμόδια υπηρεσία της οικείας νομαρχιακής αυτοδιοίκησης".

2. Άρθρο 66 παρ. 2 του σχεδίου νόμου

Η περίπτωση δ' που προστέθηκε στην παράγραφο 2.i. αναριθμείται σε περίπτωση ii και η υφισταμένη περίπτωση ii αναριθμείται σε περίπτωση iii.

3. Άρθρο 69 του σχεδίου νόμου

Ο τίτλος του άρθρου "Εκκρεμείς αιτήσεις πολιτογράφησης" αντικαθίσταται ως εξής:

"Εκκρεμείς αιτήσεις και δηλώσεις πολιτογράφησης - Ειδικές περιπτώσεις διαπίστωσης ιθαγένειας"

4. Άρθρο 72 του σχεδίου νόμου

Στον προτελευταίο στίχο της περ. γ' η φράση "και το τελευταίο εδάφιο της παρ. 10" διαγράφεται.

5. Άρθρο 76 παρ. 8 του σχεδίου νόμου

Στον τέταρτο στίχο της παρ. 8 η φράση "η ελληνική ιθαγένεια σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου" διαγράφεται.

6. Άρθρο 81 του σχεδίου νόμου

Στον πρώτο στίχο του άρθρου μετά τις λέξεις "Η ισχύς του παρόντος νόμου" προστίθεται η φράση "αν δεν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του".

Στον τρίτο στίχο του άρθρου η λέξη "και" αντικαθίσταται από ",,".

Στον τέταρτο στίχο του άρθρου μετά τις λέξεις "περιπτώσεις β, γ, δ και ε" προστίθεται οι αριθμοί και οι λέξεις "και 75 έως 80""

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Βύρων Πολύδωρας έχει το λόγο.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, λαμβάνω το λόγο για να σημειώσω ότι οι νομοτεχνικές βελτιώσεις που έκανε ο κύριος Υπουργός μας βρίσκουν σύμφωνους.

Το δεύτερο για το οποίο λαμβάνω το λόγο είναι το γεγονός ότι απεσύρθησαν δύο άρθρα στο κεφάλαιο 8, τα αφορώντα την είσοδο και παραμονή αλλοδαπών καλλιτεχνών για απασχόληση σε κέντρα διασκέδασης. Αποσυρομένων των δύο άρθρων με το γνωστό σκεπτικό που επεκράτησε στην Αίθουσα διαμορφώνεται ένα οιονεί νομικό κενό. Προτείνω ο κύριος Υπουργός να καλύψει αυτό το νομικό κενό διότι η ζωή δεν αρχίζει απ' αυτόν το νόμο ούτε σταματά σ' αυτόν. Υπάρχουν επιχειρήσεις έξω, υπάρχει κίνηση, πρέπει να επικρατεί το σύννομον. Το κενό θα θεραπευόταν με μια ερμηνευτική δήλωση του Υπουργού ότι οι ρυθμίσεις για την είσοδο και εργασία των αλλοδαπών καλλιτεχνών στην Ελλάδα διέπονται από το προϊσχύον νομικό καθεστώς. Ήταν είναι εις βλάβη των πολιτών αυτής της επικράτειας η επικράτηση αρρυθμών από μη ρυθμισμένες σχέσεις και από κενά νόμων.

Εισηγούμαι να γίνει αυτή η διευκρίνιση. Εάν δεν απατώμαι - ας το εξετάσει ο Υπουργός - η σχετική ρύθμιση για τους αλλοδαπούς καλλιτέχνες, η σύννομος γραμμή που ίσχυε, ορίζετο επί τη βάσει του προηγούμενου νόμου και ειδικότερα της διύπουργικής αποφάσεως τεσσάρων Υπουργείων, δηλαδή Εξωτερικών, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Δημοσίας Τάξεως, υπ' αριθμόν 4803/31-7-1992. Εννοείται ότι αυτή η υπουργική αποφάση επικειμένου του νόμου της νέας νομοθετικής ρύθμισης είχε αδρανήσει και την αγορά. Είχε καταργηθεί και η αγορά είχε αδρανήσει. Η αδράνεια καθώς είμαστε τουριστική χώρα και μπαίνουμε σε τουριστική σαιζόν, δεν μπορεί να διαιωνισθεί. Σώζεται η υπόθεση με μία ερμηνευτική δήλωση του Υπουργού, την οποία ζητώ να κάνει για το καλό της κοινωνικής και οικονομικής ζωής. Να μην είναι κενό νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Για το καλό της κοινωνικής και οικονομικής ζωής, όπως λέει ο κ. Πολύδωρας, έχουμε να κάνουμε καμία ερμηνευτική δήλωση;

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΖΑΝΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Κατά τη διάρκεια της συζήτησης του νομοσχέδιου κατηγορηθήκαμε ότι δεν δρούσαμε προς το καλό της κοινωνίας. Με τις διατάξεις των άρθρων 34 και 35...

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Εμφατικά με τον Κοινοβουλευτικό σας Εκπρόσωπο!

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΖΑΝΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): 'Όχι από εσάς, κύριε Πολύδωρα.

Γ'αυτό και αναγκασθήκαμε, κύριε Πρόεδρε, να αποσύρουμε τις διατάξεις. Είναι αυτονότητο ότι οι καταργούμενες διατάξεις με το νομοσχέδιο του οποίου ολοκληρώθηκε η συζήτηση και πρόκειται να ψηφισθεί, προσδιορίζονται στο άρθρο 72. Σκοπός μας δεν είναι να δημιουργήσουμε κενό δικαίου. Επομένως από τη στιγμή που αποσύρθηκαν οι διατάξεις αυτές που αντιμετώπιζαν το θέμα αυτό με διαφορετικό τρόπο, είναι αυτονότητο ότι εξακολουθεί να ισχύει το μέχρι σήμερα ισχύον δίκαιο μέχρι νεοτέρας νομοθετικής ρυθμίσεως η οποία θα υπάρξει.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο και στο σύνολο, με τις φραστικές και νομοτεχνικές διορθώσεις του κυρίου Υπουργού;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Το νομοσχέδιο έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία και στο σύνολο, με τις φραστικές και νομοτεχνικές διορθώσεις του κυρίου Υπουργού.

Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης: "Είσοδος και παραμονή αλλοδαπών στην Ελληνική Επικράτεια. Κτήση της ελληνικής ιθαγένειας με πολιτογράφηση και άλλες διατάξεις" έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, σε μόνη συζήτηση, κατ'αρχήν, κατ'άρθρον και στο σύνολο, και έχει ως εξής:

"Είσοδος και παραμονή αλλοδαπών στην Ελληνική Επικράτεια. Κτήση της ελληνικής ιθαγένειας με πολιτογράφηση και άλλες διατάξεις"

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΟΡΙΣΜΟΙ - ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 1 Ορισμοί

Για την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού:

α. Άλλοδαπός είναι κάθε φυσικό πρόσωπο που δεν έχει την ελληνική ιθαγένεια ή που δεν έχει ιθαγένεια.

β. Πρόσφυγες είναι οι αλλοδαποί που πληρούν τις προϋποθέσεις της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 περί του νομικού καθεστώτος των προσφύγων και του συναφούς Πρωτοκόλλου της Νέας Υόρκης του 1967, στους οποίους έχει αναγνωρισθεί η ιδιότητα του πρόσφυγα από τις αρμόδιες αρχές.

Άρθρο 2 Πεδίο εφαρμογής

1. Οι διατάξεις του νόμου αυτού δεν έχουν εφαρμογή στις ακόλουθες κατηγορίες προσώπων, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις αυτού:

α. Στα πρόσωπα των οποίων η είσοδος και η έξοδος, καθώς και η εγένει κίνηση, διαμονή, εγκατάσταση και απασχόληση στο ελληνικό έδαφος ρυθμίζονται από κανόνες του κοινοτικού δικαίου.

β. Στους πρόσφυγες. Οι πρόσφυγες υπάγονται στις ειδικές διατάξεις που τους αφορούν, εκτός αν ρητά ορίζεται διαφορετικά στις διατάξεις του νόμου αυτού. Πρόσφυγας συνεχίζει να

υπάγεται στο καθεστώς των προσφύγων, έστω και αν εξέλιπαν οι λόγοι βάσει των οποίων αναγνωρίστηκε, εφόσον λόγω μακράς διαμονής απέκτησε ισχυρούς κοινωνικούς, οικονομικούς και οικογενειακούς δεσμούς με τη χώρα.

γ. Στα πρόσωπα που έχουν υποβάλει αίτηση για την αναγνώριση του καθεστώτος του πρόσφυγα κατά την έννοια της Σύμβασης της Γενεύης του 1951.

2. Πρόσωπα που έχουν περισσότερες ιθαγένειες, από τις οποίες η μία είναι ελληνική, θεωρούνται ημεδαποί και έχουν τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των Ελλήνων πολιτών. Πρόσωπα που έχουν περισσότερες ιθαγένειες, στις οποίες δεν συμπεριλαμβάνεται η ελληνική, είναι υποχρεωμένα να επιλέξουν με δήλωσή τους στην υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης ιθαγένεια, εφόσον είναι εφοδιασμένοι με διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο του οικείου κράτους.

3. Ευοϊκότερες ειδικές ρυθμίσεις κρατικών διμερών ή πολυμερών συμφωνιών υπερισχύουν υπό τον όρο της αμοιβαιότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΜΕΘΟΡΙΑΚΩΝ ΔΙΑΒΑΣΕΩΝ

Άρθρο 3 Σημεία εισόδου - εξόδου

1. Κάθε άτομο επιτρέπεται να εισέρχεται στο ελληνικό έδαφος και να εξέρχεται από αυτό μόνο από τις ελεγχόμενες μεθοριακές διαβάσεις.

2. Με απόφαση των Υπουργών Δημόσιας Τάξης, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Άμυνας, Εξωτερικών, Οικονομικών και Εμπορικής Ναυτιλίας καθορίζονται οι αερολιμένες, οι λιμένες και τα σημεία στα σύνορα της χώρας, μέσω των οποίων επιτρέπεται η είσοδος προσώπων στο ελληνικό έδαφος και η έξοδος από αυτό.

3. Η είσοδος και η έξοδος εκτός των μεθοριακών διαβάσεων της προηγούμενης παραγράφου μπορεί να επιτραπεί κατά περίπτωση, για εξαιρετικούς λόγους, με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης, που καθορίζει και τον τρόπο διενέργειας του ελέγχου.

Άρθρο 4 Αστυνομικός έλεγχος

1. Κάθε άτομο που εισέρχεται στο ελληνικό έδαφος ή εξέρχεται από αυτό, υποβάλλεται σε αστυνομικό έλεγχο κατά την άφιξη και την αναχώρηση του.

2. Ο αστυνομικός έλεγχος των προσώπων που εισέρχονται στο ελληνικό έδαφος ή εξέρχονται από αυτό ανήκει στην αρμόδιότητα του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και ενεργείται από τις κατά τόπους αστυνομικές αρχές.

3. Με απόφαση των Υπουργών Δημόσιας Τάξης, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Οικονομικών, Δικαιοσύνης, και Εμπορικής Ναυτιλίας καθορίζεται το περιεχόμενο του αστυνομικού ή άλλης μορφής ελέγχου, τα όργανα ελέγχου και η διαδικασία εφαρμογής των δικαιοτικών και διοικητικών πράξεων, που έχουν σχέση με την είσοδο και την έξοδο προσώπων από τη χώρα.

4. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίνεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών και Δημόσιας Τάξης, καθορίζονται τα έγγραφα με τα οποία πρέπει να εφοδιάζονται οι αλλοδαποί που στε-

ρούνται ταξιδιωτικών εγγράφων και δεν καθίσταται δυνατός ο έγκαιρος εφοδιασμός τους από τις διπλωματικές αρχές της χώρας τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
**ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΟΔΟΥ
ΚΑΙ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ**

Άρθρο 5
Θεώρηση εισόδου

1. Ο αλλοδαπός που εισέρχεται στο ελληνικό έδαφος απαιτείται να έχει διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο που αναγνωρίζεται από διεθνείς συμβάσεις.

2. Τα έγγραφα αυτά πρέπει να φέρουν, εφόσον αυτό απαιτείται, και θεώρηση εισόδου (VISA).

3. Η θεώρηση εισόδου χορηγείται από την ελληνική προξενική αρχή του τόπου κατοικίας του αλλοδαπού, αφού ληφθούν υπόψη λόγοι που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της χώρας και στη δημόσια υγεία και έχει διάρκεια τριών μηνών, αν δεν ορίζεται διαφορετικά από τις διατάξεις του παρόντος.

4. Αλλοδαποί που δεν έχουν υποχρέωση θεώρησης εισόδου επιτρέπεται να εισέρχονται ελεύθερα στο ελληνικό έδαφος και να παραμένουν μέχρι τρεις μήνες συνολικά μέσα σε διάστημα έξι μηνών από την ημερομηνία της πρώτης εισόδου.

5. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, θεώρηση εισόδου επιτρέπεται να χορηγηθεί από τις υπηρεσίες ελέγχου διαβατηρίων κατά την άφιξη του αλλοδαπού στο σημείο εισόδου, ύστερα από απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης.

6. Με απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Δημόσιας Τάξης και Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία χορήγησης θεωρήσεων εισόδου, το είδος, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία χορήγησης εισόδου για ειδικές περιπτώσεις, καθώς και το κατά περίπτωση επιβαλλόμενο τέλος χαρτοσήμου.

Άρθρο 6
Διέλευση αλλοδαπών

1. Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου δεν συνιστά είσοδο στο ελληνικό έδαφος η παραμονή αλλοδαπού στη ζώνη διερχομένων αερολιμένος ή λιμένος της χώρας με σκοπό να συνεχίσει το ταξίδι του στην αλλοδαπή, με το ίδιο ή άλλο αεροσκάφος ή πλοίο.

2. Για την παραμονή στη ζώνη διερχομένων δεν απαιτείται θεώρηση εισόδου. Με απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Δημόσιας Τάξης επιτρέπεται για λόγους γενικότερου δημόσιου συμφέροντος ή δημόσιας τάξης και ασφάλειας να ορισθεί θεώρηση για διερχόμενους επιβάτες, πολίτες ορισμένων χωρών.

3. Ο αλλοδαπός που παραμένει στη ζώνη διερχομένων υπόχρεούται να αναχωρήσει. Αν δεν αναχωρήσει, επιβιβάζεται σε αεροσκάφος ή πλοίο, με φροντίδα της αστυνομικής αρχής. Οι αερολιμενικές ή λιμενικές αρχές είναι υποχρεωμένες να συνδράμουν, εφόσον τους ζητηθεί.

4. Τα πρόσωπα που παραμένουν στη ζώνη διερχομένων υπόκεινται στον έλεγχο που κρίνεται αναγκαίος από τις αρμόδιες αστυνομικές, τελωνειακές, λιμενικές και υγειονομικές αρχές.

5. Οι ελληνικές αρχές ελέγχου μπορεί να υποχρεώσουν σε άμεση αναχώρηση διερχόμενο αλλοδαπό, αν διαιπιστώσουν ότι δεν έχει θεώρηση εισόδου, εφόσον απαιτείται, και εισιτήριο για τη συνέχιση του ταξιδιού του, τόσο για τη χώρα προορισμού,

όσο και τις ενδιάμεσες χώρες, από το έδαφος των οποίων κατ' ανάγκη θα διέλθει.

Άρθρο 7
Άρνηση εισόδου

1. Ο πρόξενος μπορεί να αρνηθεί, χωρίς αιτιολογία, τη χορήγηση θεώρησης εισόδου. Αιτιολογία απαιτείται αν ο αλλοδαπός είναι σύζυγος, ανήλικο τέκνο ή γονέας πολίτη Κράτους - Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Οι ελληνικές αρχές ελέγχου μπορούν να απαγορεύσουν την είσοδο στην Ελλάδα αλλοδαπού που έχει θεώρηση εισόδου, εφόσον διαιπιστώσουν ότι στο πρόσωπο αυτού συντρέχει μία τουλάχιστον από τις παρακάτω περιπτώσεις:

α. περιλαμβάνεται στον κατάλογο των αλλοδαπών, για τους οποίους υπάρχει απαγόρευση εισόδου σύμφωνα με το άρθρο 49 του νόμου αυτού,

β. η είσοδός του μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία, σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και τον Π.Ο.Υ.,

γ. το διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο που κατέχει δεν εξασφαλίζει την επάνοδό του στη χώρα προέλευσης ή καταγωγής του ή σε τρίτη χώρα,

δ. έρχεται με σκοπό να παραμείνει στην Ελλάδα για λόγο για τον οποίο απαιτείται η έκδοση άδειας παραμονής και δεν έχει ακολουθήσει τη νόμιμη διαδικασία,

ε. δεν κατέχει τα απαραίτητα έγγραφα για να δικαιολογήσει το σκοπό του ταξιδιού του και τα αναγκαία για τη συντήρησή του οικονομικά μέσα. Είναι όμως δυνατόν ημεδαπός, με δήλωση υποδοχής που συντάσσεται σε ειδικό προς τούτο έντυπο και κατατίθεται ως δικαιολογητικό στις αρμόδιες για την έκδοση των θεωρήσεων ή τον διαβατηριακό έλεγχο αρχές, να αναφέρει το σκοπό του ταξιδιού του αλλοδαπού και να εγγυηθεί με την κατάθεση στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ποσού, που καλύπτει τις δαπάνες τυχόν επαναπροώθησής του ή απέλασής του και ποσού ίσου με τριμηνιαίες αποδοχές του ανειδίκευτου εργάτη για την κάλυψη μέρους ή του συνόλου των αναγκαίων για τη συντήρησή του εξόδων.

3. Αλλοδαπός που έχει εισέλθει στην Ελλάδα από τη ζώνη διερχομένων και δεν του επιτρέπεται η είσοδος στη χώρα προορισμού, δεν γίνεται δεκτός για επανείσοδο, εάν δεν πληροί εκ νέου τις προϋποθέσεις του παρόντος νόμου, εφόσον κατά την επιστροφή του μεσολάβησε είσοδός του σε τρίτη ενδιάμεση χώρα.

4. Δεν επιτρέπεται η απαγόρευση εισόδου στην Ελλάδα προσώπου που αποδεικνύεται ότι έχει την ελληνική ιθαγένεια, και αν ακόμη στερείται διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου.

Άρθρο 8
Χορήγηση και ανανέωση άδειας παραμονής

1. Αλλοδαπός που έχει λάβει θεώρηση εισόδου στην Ελλάδα, για έναν από τους λόγους που προβλέπονται στον παρόντα νόμο, μπορεί να ζητήσει άδεια παραμονής για τον ίδιο λόγο, εφόσον πληροί τις προβλεπόμενες από το νόμο αυτόν προϋποθέσεις.

2. Η άδεια παραμονής αλλοδαπού χορηγείται για συγκεκριμένο σκοπό, ο οποίος αναγράφεται στην αίτηση.

3. Ο αλλοδαπός που επιθυμεί τη χορήγηση άδειας παραμονής στην Ελλάδα οφείλει, δύο τουλάχιστον μήνες πριν τη λήξη της θεώρησης εισόδου, να υποβάλλει στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του αίτηση για τη χορήγηση της άδειας παραμονής.

4. Μαζί με την αίτηση πρέπει να καταθέτει αντίγραφο διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου με τη θεώρηση εισόδου και τα λοιπά προβλεπόμενα από τον παρόντα νόμο δικαιολογητικά.

5. Ο δήμος ή η κοινότητα εξετάζει την πληρότητα των δικαιολογητικών και τα διαβιβάζει μαζί με την αίτηση του αλλοδαπού στην αρμόδια κατά περίπτωση υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης. Η υπηρεσία αυτή εξετάζει την αίτηση μέσα σε ένα μήνα από την περιέλευσή της σε αυτήν και, αφού λάβει υπόψη τους λόγους που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της χώρας, καλεί τον αλλοδαπό σε συνέντευξη σε συγκεκριμένο τόπο και χρόνο, ενώπιον της Επιτροπής Μετανάστευσης.

6. Η κλήση του αλλοδαπού σε συνέντευξη γίνεται με απόδειξη. Μη εμφάνιση του αλλοδαπού δικαιολογείται μόνο για λόγους ανωτέρας βίας. Στην περίπτωση αυτήν ο αλλοδαπός καλείται εκ νέου σε συνέντευξη κατά την ίδια πιο πάνω διαδικασία. Σε περίπτωση αδικαιολόγητης μη εμφάνισης, η αίτηση απορρίπτεται.

7. Η άδεια παραμονής χορηγείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Μετανάστευσης.

8. Με τη διαδικασία που προβλέπεται στις παραγράφους 3 - 7 αυτού του άρθρου ανανέωνται η άδεια παραμονής, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα νόμο.

Άρθρο 9 Επιτροπή Μετανάστευσης

1. Σε κάθε περιφερειακή διεύθυνση αλλοδαπών και μετανάστευσης συνιστάται τριμελής Επιτροπή Μετανάστευσης, η οποία αποτελείται από δύο υπαλλήλους της υπηρεσίας αλλοδαπών και μετανάστευσης, από τους οποίους ο ένας είναι ο προϊστάμενός της, και έναν εκπρόσωπο της αστυνομικής αρχής. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας ορίζονται τα μέλη της Επιτροπής, τακτικά και αναπληρωματικά, και ο γραμματέας με τον αναπληρωτή του. Με όμοια απόφαση ορίζεται ως πρόεδρος ο προϊστάμενος της υπηρεσίας αλλοδαπών και μετανάστευσης, καθώς και εισιγητής, χωρίς δικαιώματα ψήφου, με τον αναπληρωτή του, από τους υπαλλήλους της διεύθυνσης αλλοδαπών και μετανάστευσης.

2. Έργο της Επιτροπής Μετανάστευσης είναι η διατύπωση γνώμης για τη χορήγηση ή την ανανέωση άδειας παραμονής του αλλοδαπού. Η Επιτροπή για να σχηματίσει γνώμη λαμβάνει υπόψη τα προβλεπόμενα από τις επί μέρους διατάξεις του παρόντος νόμου στοιχεία και την εν γένει προσωπικότητα του αλλοδαπού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΕΙΣΟΔΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΓΙΑ ΛΟΓΟΥΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Άρθρο 10

Είσοδος για λόγους σπουδών

1. Η είσοδος αλλοδαπού στην Ελλάδα για σπουδές σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.), Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.), Ανώτερα Σχολή Εκπαιδευτικών Τεχνολόγων Μηχανικών της Σχολής Εκπαιδευτικών Λειτουργών Επαγγελματικής και Τεχνικής Εκπαιδεύσεως (Α.Σ.Ε.Τ.Ε.Μ./Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε.), στην Ανώτερη Σχολή Τουριστικών Επαγγελμάτων του Ε.Ο.Τ., σε Τεχνικά Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια (Τ.Ε.Ε.), σε σχολείο ελληνικής γλώσσας των Πανεπιστημίων Αθηνών ή Θεσσαλονίκης ή στο Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας Θεσσαλονίκης επιτρέπε-

ται, εφόσον προηγουμένως λάβει θεώρηση εισόδου για το λόγο αυτόν. Στις σπουδές περιλαμβάνονται πτυχιακές και μεταπτυχιακές, καθώς και απόκτηση ειδικότητας στην περίπτωση ιατρικών σπουδών.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται κατ' έτος, καθορίζεται ο αριθμός των θέσεων ανά σχολή, τμήμα ή εκπαιδευτήριο, που θα καταλαμβάνουν οι αλλοδαποί φοιτητές ή σπουδαστές.

3. Για τη χορήγηση στον αλλοδαπό θεώρησης εισόδου για σπουδές πρέπει να συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Να έχει γίνει δεκτός σε ένα από τα εκπαιδευτικά ιδρύματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

β. Να μπορεί να εξασφαλίσει τα έξοδα των σπουδών και της διαβίωσής του στην Ελλάδα.

4. Ο αλλοδαπός που επιθυμεί να έλθει για σπουδές στην Ελλάδα οφείλει να προσκομίσει στο ελληνικό προξενείο του τόπου κατοικίας του:

α. διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο,

β. βεβαίωση του οικείου ελληνικού εκπαιδευτικού ιδρύματος ότι τον αποδέχεται να εγγραφεί σε αυτό,

γ. δήλωση ότι έχει εξασφαλίσει τα απαραίτητα οικονομικά μέσα για την αντιμετώπιση των δαπανών σπουδών και διαβίωσής του στην Ελλάδα,

δ. πιστοποιητικό ποινικού μητρώου των αλλοδαπών αρχών.

Άρθρο 11 Χορήγηση άδειας παραμονής

1. Αλλοδαπός που έχει λάβει θεώρηση εισόδου για σπουδές στην Ελλάδα μπορεί να ζητήσει άδεια παραμονής για το σκοπό αυτόν, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α. έχει εγγραφεί στο οικείο εκπαιδευτικό ιδρυμα,

β. διαθέτει επαρκείς πόρους για την κάλυψη των εξόδων παραμονής και σπουδών για το χρόνο που καλύπτει η άδεια παραμονής,

γ. είναι υγιής και ασφαλισμένος για την κάλυψη των εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης,

δ. έχει εξασφαλίσει κατάλυμα.

2. Η αίτηση του αλλοδαπού για τη χορήγηση άδειας παραμονής συνοδεύεται από:

α. βεβαίωση εγγραφής στο οικείο εκπαιδευτικό ίδρυμα,

β. στοιχεία από τα οποία προκύπτει ότι μπορεί να καλύψει τα έξοδα διαμονής και σπουδών για το χρόνο που καλύπτει η άδεια παραμονής,

γ. αποδεικτικά στοιχεία ότι είναι ασφαλισμένος για την κάλυψη εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης ή ότι έχει υποβληθεί σχετική αίτηση,

δ. δήλωση, στην οποία αναφέρεται η διεύθυνση του καταλύματός του,

ε. πιστοποιητικό υγείας, που εκδίδεται από ημεδαπά κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα ή κέντρα υγείας ή θεραπευτήρια και ιατρεία του Ι.Κ.Α., ότι ο αλλοδαπός δεν πάσχει από νόσημα, το οποίο σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (Π.Ο.Υ.) μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Τα έξοδα βαρύνουν τον ενδιαφερόμενο αλλοδαπό.

Άρθρο 12 Διάρκεια της άδειας παραμονής

Η άδεια παραμονής ισχύει για ένα έτος και μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα. Ο συνολικός χρόνος παραμονής δεν μπορεί να υπερβεί την προβλεπόμενη από τις οικείες δια-

τάξεις συνολική διάρκεια σπουδών προσαυξημένη κατά το ήμισυ. Στο χρόνο αυτόν προστίθεται ένα επιπλέον έτος για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας.

Άρθρο 13 Ανανέωση της άδειας παραμονής

Για την ανανέωση της άδειας παραμονής ο αλλοδαπός οφείλει, δύο τουλάχιστον μήνες πριν τη λήξη της, να υποβάλλει στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας του αίτηση που συνοδεύεται από βεβαίωση του οικείου εκπαιδευτικού δρυμάτος, από την οποία να προκύπτει η εγγραφή του και η συμμετοχή του στις εξετάσεις.

Άρθρο 14 Επαγγελματική κατάρτιση

1. Επαγγελματική κατάρτιση για την εφαρμογή του παρόντος είναι η φοίτηση σε Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ν. 2009/1992 (ΦΕΚ 18 Α'), όπως ισχύει κάθε φορά. Της εν λόγω κατάρτισης μπορεί να προηγείται ένα προπαρασκευαστικό έτος εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας σε Σχολείο της Νέας Ελληνικής Γλώσσας Ελληνικού Πανεπιστημίου.

2. Η είσοδος αλλοδαπού στην Ελλάδα για κατάρτιση σε δημόσια ή ιδιωτικά Ι.Ε.Κ. επιτρέπεται εφόσον ο αλλοδαπός γίνει δεκτός από αυτά και χορηγηθεί σχετική έγκριση φοίτησης από τον Οργανισμό Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.

3. Η είσοδος αλλοδαπού στην Ελλάδα για την παρακολούθηση αδιαβάθμητου εκπαιδευτικού επιπέδου προγραμμάτων σε εργαστήρια ελεύθερων σπουδών επιτρέπεται, εφόσον ο αλλοδαπός γίνει δεκτός από αυτά και η σχετική βεβαίωση του εργαστηρίου ότι γίνεται δεκτός και για τη διάρκεια των σχετικών προγραμμάτων θεωρηθεί από την αρμόδια υπηρεσία της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

4. Η θεώρηση εισόδου και η άδεια παραμονής, καθώς και η ανανέωσή της χορηγούνται σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στα άρθρα 10 έως 13 του νόμου αυτού, που εφαρμόζονται αναλόγως.

Άρθρο 15 Αλλαγή κατεύθυνσης σπουδών

Αλλοδαπός ο οποίος έχει λάβει άδεια παραμονής για σπουδές στην Ελλάδα, μπορεί να αλλάξει κατεύθυνση σπουδών ή επαγγελματικής κατάρτισης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και υπό την προϋπόθεση ότι ο συνολικός χρόνος παραμονής που προβλεπόταν για τις αρχικές σπουδές δεν θα ξεπεραστεί.

Άρθρο 16 Συμμετοχή σε ειδικά προγράμματα

Αλλοδαποί που μετέχουν σε προγράμματα ανταλλαγών, σε προγράμματα συνεργασίας με χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και υπότροφοι υπουργείων, οργανισμών και του Ι.Κ.Υ., γίνονται δεκτοί για παραμονή στη χώρα, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 8 έως 13 του νόμου αυτού που εφαρμόζονται αναλόγως. Με απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Δημόσιας Τάξης μπορεί να καθορίζονται οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή αυτού του άρθρου.

Άρθρο 17 Σπουδές σε στρατιωτικές σχολές

Αλλοδαποί που έχουν γίνει δεκτοί για φοίτηση στις Σχολές των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας ή Ακαδημίες του Εμπορικού Ναυτικού λαμβάνουν άδεια παραμονής για όσο χρόνο διαρκεί η φοίτησή τους σε αυτές.

Άρθρο 18 Επαγγελματική δραστηριότητα αλλοδαπών φοιτητών και σπουδαστών

Αλλοδαποί που έχουν λάβει άδεια παραμονής για λόγους σπουδών, σύμφωνα με τα άρθρα 8 έως 16 του νόμου αυτού, επιτρέπεται να ασκούν μόνο μερική απασχόληση, αφού λάβουν άδεια εργασίας για μερική απασχόληση από το νομάρχη, που χορηγείται με την επίδειξη της άδειας παραμονής τους. Στην περίπτωση αυτήν εφαρμόζονται σε αυτούς οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας για τη μερική απασχόληση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΕΙΣΟΔΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Άρθρο 19 Χορήγηση άδειας εργασίας

1. Επιτρέπεται η είσοδος αλλοδαπού στην Ελλάδα για απασχόληση με σχέση εξαρτημένης εργασίας σε συγκεκριμένο εργοδότη και για συγκεκριμένο είδος απασχόλησης, αν του χορηγηθεί άδεια εργασίας από το νομάρχη.

2. Ο Ο.Α.Ε.Δ. καταρτίζει στο τελευταίο τρίμηνο κάθε έτους έκθεση, στην οποία καταχωρύνται οι υπάρχουσες ανάγκες σε εργαστικό δυναμικό στην επικράτεια και οι κενές θέσεις εργασίας κατά ειδικότητα και περιφέρεια που μπορεί να καλυφθούν από αλλοδαπούς. Κατά την κατάρτιση της έκθεσης λαμβάνονται υπόψη το συμφέρον της εθνικής οικονομίας, η προσφορά εργασίας από ημεδαπούς και αλλοδαπούς και η ζήτηση. Με βάση αυτήν την έκθεση καθορίζονται, με απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Εξωτερικών, ο ανώτατος αριθμός αδειών εργασίας που χορηγούνται κάθε έτος σε αλλοδαπούς κατά ιθαγένεια, νομό, είδος και διάρκεια απασχόλησης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Η απόφαση αυτή διαβιβάζεται στις ελληνικές προξενικές αρχές και στα Γραφεία Ευρέσεων Εργασίας που λειτουργούν στο εξωτερικό και στις υπηρεσίες εργασίας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

3. Τα Γραφεία Ευρέσεων Εργασίας εξωτερικού καλούν με ανακοινώσεις τους, που μπορεί να δημοσιεύονται στα τοπικά μέσα μαζικής ενημέρωσης, τους ενδιαφερόμενους αλλοδαπούς να υποβάλλουν αιτήσεις για εργασία στην Ελλάδα. Με βάση τις αιτήσεις αυτές καταρτίζουν ονομαστικές καταστάσεις αλλοδαπών που επιθυμούν να εργασθούν ως μισθωτοί στην Ελλάδα και τις αποστέλλουν στον Ο.Α.Ε.Δ. και στις υπηρεσίες εργασίας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

4. Ο εργοδότης για να προσλάβει προσωπικό με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας υποβάλλει αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία εργασίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοικήσης.

5. Αν ο θέσεις που ζητούνται δεν καλύπτονται από ημεδαπούς ή αλλοδαπούς που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα, ο Ο.Α.Ε.Δ. μπορεί να εγκρίνει την κάλυψη των θέσεων αυτών από αλλοδαπούς που δεν διαμένουν στην Ελλάδα. Αν ο Ο.Α.Ε.Δ.

εγκρίνει την κάλυψη των θέσεων αυτών από το εξωτερικό, ο εργοδότης επιλέγει από τις ονομαστικές καταστάσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 3 αυτού του άρθρου τους αλλοδαπούς που τον ενδιαφέρουν και υποβάλλει αίτηση στο νομάρχη για τη χορήγηση άδειας εργασίας σε αυτούς.

6. Η αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από τη εξής έγγραφα:

α. βεβαίωση του εργοδότη ότι θα προσάρβει τους συγκεκριμένους αλλοδαπούς και ότι αναλαμβάνει τις δαπάνες διαβίωσής τους μέχρι να λάβουν άδεια παραμονής ή, αν δεν τους χορηγηθεί άδεια, μέχρι να αναχωρήσουν από τη χώρα,

β. εγγυητική επιστολή τράπεζας ποσού ίσου τουλάχιστον με τις τριμηνιαίες αποδοχές ανειδίκευτου εργάτη για την κάλυψη των δαπανών τρίμηνης διαβίωσης του αλλοδαπού στην Ελλάδα και ποσού που καλύπτει τις δαπάνες επαναπροώθησής του ή απέλασής του στη χώρα προέλευσης.

7. Η άδεια εργασίας χορηγείται από το νομάρχη, ύστερα από γνώμη της αστυνομικής αρχής του νομού για θέματα που αφορούν τη δημόσια τάξη και ασφάλεια της χώρας.

8. Η άδεια εργασίας χορηγείται για περίοδο μέχρις ενός έτους και μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά για χρονικό διάστημα μέχρις ενός έτους. Απαραίτητη προϋπόθεση για την ανανέωση είναι η ύπαρξη σύμβασης εργασίας και η εκπλήρωση των φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων εκ μέρους του αλλοδαπού. Ο αλλοδαπός που επιθυμεί την ανανέωση οφείλει, πριν από τη λήξη της άδειας εργασίας, να υποβάλλει αίτηση στο νομάρχη για ανανέωση με τα σχετικά δικαιολογητικά.

9. Ο νομάρχης διαβιβάζει την άδεια εργασίας στο ελληνικό προξενείο για να δοθεί θεώρηση εισόδου και την κοινοποίει στην υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης.

Άρθρο 20 Θεώρηση εισόδου

Για τη χορήγηση σε αλλοδαπό θεώρησης εισόδου για την απασχόληση του με σχέση εξαρτημένης εργασίας απαιτείται να συγκεντρωθούν στην ελληνική προξενική αρχή του τόπου κατοικίας του τα εξής έγγραφα:

α. διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο και πιστοποιητικό ποινικού μητρώου των αλλοδαπών αρχών, που προσκομίζει ο αλλοδαπός και

β. άδεια εργασίας για το συγκεκριμένο αλλοδαπό που διαβιβάζει ο νομάρχης.

Άρθρο 21 Χορήγηση άδειας παραμονής

1. Στον αλλοδαπό που έχει λάβει θεώρηση εισόδου για την παροχή εξαρτημένης εργασίας στην Ελλάδα χορηγείται άδεια παραμονής, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α. έχει άδεια εργασίας,

β. έχει συνάψει σύμβαση εργασίας,

γ. είναι υγιής και ασφαλισμένος για την κάλυψη εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης και για την κάλυψη εργατικού ατυχήματος ή ότι έχει υποβληθεί σχετική αίτηση,

δ. έχει εξασφαλίσει κατάλυμα.

2. Η αίτηση του αλλοδαπού συνοδεύεται από:

α. άδεια εργασίας,

β. σύμβαση εξαρτημένης εργασίας,

γ. αποδεικτικά στοιχεία ότι είναι ασφαλισμένος για την κάλυψη εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης

και για την κάλυψη εργατικού ατυχήματος ή ότι έχει υποβληθεί σχετική αίτηση,

δ. δήλωση, στην οποία αναφέρεται η διεύθυνση του καταλύματός του,

ε. πιστοποιητικό υγείας, που εκδίδεται από ημεδαπά κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα ή κέντρα υγείας ή θεραπευτήρια και ιατρεία του Ι.Κ.Α., ότι ο αλλοδαπός δεν πάσχει από νόσημα, το οποίο σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (Π.Ο.Υ.) μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Τα έξοδα βαρύνουν τον ενδιαφερόμενο αλλοδαπό.

Άρθρο 22 Διάρκεια και ανανέωση άδειας παραμονής

1. Η άδεια παραμονής για την παροχή εξαρτημένης εργασίας χορηγείται για ένα έτος και μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά για όσο χρόνο ισχύει η άδεια εργασίας. Για την ανανέωση ο αλλοδαπός οφείλει δύο τουλάχιστον μήνες πριν τη λήξη της άδειας παραμονής, να υποβάλλει στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας του αίτηση και δικαιολογητικά από τα οποία να προκύπτει ότι:

α. έχει άδεια εργασίας,

β. έχει εκπληρώσει τις φορολογικές και ασφαλιστικές του υποχρεώσεις,

γ. εξακολουθούν να πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 21.

2. Μετά την πάροδο έξι ετών, η ανανέωση της άδειας παραμονής γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και έχει διετή διάρκεια. Ύστερα από δεκαετή συνολική παραμονή στην Ελλάδα και υπό τις αυτές προϋποθέσεις μπορεί με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης να χορηγείται άδεια παραμονής αριστης διάρκειας. Και στις δύο αυτές περιπτώσεις κατά τα λοιπά έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των παραγράφων 3 έως 6 του άρθρου 8 αυτού του νόμου.

3. Ο αλλοδαπός επιτρέπεται να συνάπτει σύμβαση εργασίας με άλλο εργοδότη κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας εργασίας και της άδειας παραμονής του. Για τη μεταβολή αυτή οφείλει να ενημερώνει άμεσα τον οικείο νομάρχη.

Άρθρο 23

1. Οι διατάξεις των άρθρων 19, 20, 21 και 22 του νόμου αυτού εφαρμόζονται αναλόγως και στους αλλοδαπούς που επιθυμούν να εισέλθουν στην Ελλάδα για την παροχή ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου.

2. Για την ανανέωση της άδειας εργασίας και της άδειας παραμονής των αλλοδαπών που αναφέρονται στην παράγραφο 1, αντί της σύμβασης παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου μπορεί να προσκομίζεται δήλωση του εργοδότη ότι θα απασχολήσει τον αλλοδαπό σε συγκεκριμένη εργασία για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα ή βιβλιάριο ενσήμων ασφαλιστικού οργανισμού, από το οποίο να προκύπτει ότι ο αλλοδαπός έχει πραγματοποίησε αριθμό ημερομισθίων ίσο τουλάχιστον με το μισό των εργάσιμων ημερών που αντιστοιχούν στο χρονικό διάστημα από την έκδοση της άδειας εργασίας μέχρι την υποβολή της αίτησής του για την ανανέωσή της.

Άρθρο 24 Εποχιακή εργασία αλλοδαπών

1. Εποχιακή εργασία αλλοδαπού είναι η απασχόληση του

στην Ελλάδα για χρονικό διάστημα μέχρι έξι συνολικά μήνες ανά ημερολογιακό έτος σε τομέα δραστηριότητας που συναρτάται με το ρυθμό των εποχών, με σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου για συγκεκριμένο εργοδότη και είδος απασχόλησης και υπό την προϋπόθεση ότι ο αλλοδαπός δεν διατηρεί μόνιμη κατοικία στην Ελλάδα.

2. Ο εργοδότης που επιθυμεί να απασχολήσει αλλοδαπό για εποχιακή εργασία οφείλει να λάβει προηγούμενη έγκριση του Ο.Α.Ε.Δ. σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 19 του παρόντος, ύστερα από αίτηση του προς την αρμόδια υπηρεσία εργασίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης τουλάχιστον τρεις μήνες πριν από την έναρξη των εργασιών του. Η αίτηση διαβιβάζεται στον Ο.Α.Ε.Δ.. Κατά τα λοιπά η είσοδος και παραμονή αλλοδαπών για εποχιακή εργασία στην Ελλάδα ρυθμίζονται από διμερείς ή πολυμερείς διεθνείς συμφωνίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΕΙΣΟΔΟΣ ΓΙΑ ΑΣΚΗΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Άρθρο 25 Θεώρηση εισόδου

1. Είσοδος για την άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας είναι η είσοδος στη χώρα αλλοδαπού φυσικού προσώπου με σκοπό την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας χωρίς εξάρτηση από κάποιον εργοδότη.

2. Επιτρέπεται η είσοδος αλλοδαπού στη χώρα, προκειμένου αυτός να ασκήσει ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα, εφόσον σωρευτικώς:

α. διαθέτει επαρκείς πόρους για την άσκηση της δραστηριότητας,

β. η δραστηριότητα συμβάλλει στην ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας.

3. Η αίτηση για τη χορήγηση άδειας άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας υποβάλλεται στην ελληνική προξενική αρχή του τόπου κατοικίας του αλλοδαπού και συνοδεύεται από τα εξής έγγραφα:

α. οικονομοτεχνική μελέτη, στην οποία περιλαμβάνονται τουλάχιστον το είδος και το ύψος της επένδυσης, καθώς και οι πηγές χρηματοδότησης,

β. πιστοποιητικό φορολογικής ενημερότητας της χώρας προέλευσης,

γ. στοιχεία που αποδεικνύουν την επιστημονική ή τεχνική ή επαγγελματική του κατάρτιση, ως προς τη δραστηριότητα που επιθυμεί να ασκήσει,

δ. πιστοποιητικό ποινικού μητρώου των αλλοδαπών αρχών.

4. Η αίτηση με τα δικαιολογητικά διαβιβάζεται στην υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης στην περιφέρεια της οποίας βρίσκεται ο δήμος ή η κοινότητα, όπου προτίθεται να εγκατασταθεί και να ασκήσει τη δραστηριότητα που επιθυμεί.

5. Η υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης εξετάζει την σκοπιμότητα άσκησης της συγκεκριμένης οικονομικής δραστηριότητας. Η υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης μπορεί να απαιτεί από τον αλλοδαπό να προσκομίσει και πρόσθετα δικαιολογητικά. Αν η υπηρεσία κρίνει σκόπιμη την άσκηση της συγκεκριμένης δραστηριότητας, διαβιβάζει την αίτηση μαζί με τα σχετικά έγγραφα στο αρμόδιο κατά περίπτωση όργανο ή υπηρεσία, το οποίο, αφού προβεί στον προβλεπόμενο από το νόμο έλεγχο, χορηγεί στον αλλοδαπό την προβλεπόμενη άδεια άσκησης της συγκεκριμένης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας. Αν από το νόμο δεν προβλέπεται χορήγηση άδειας

άσκησης της συγκεκριμένης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας, η άδεια αυτή χορηγείται από την υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης του τόπου όπου ο αλλοδαπός προτίθεται να ασκήσει τη δραστηριότητα αυτήν.

6. Η άδεια άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας αποστέλλεται στην ελληνική προξενική αρχή, η οποία τη γνωστοποιεί στον ενδιαφερόμενο.

7. Στον αλλοδαπό που έχει λάβει άδεια άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας χορηγείται από το ελληνικό προξενείο του τόπου κατοικίας του θεώρηση εισόδου.

Άρθρο 26 Χορήγηση άδειας παραμονής

1. Στον αλλοδαπό, που έχει λάβει θεώρηση εισόδου στην χώρα για άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας, χορηγείται άδεια παραμονής εφόσον:

α. είναι υγιής και ασφαλισμένος για την κάλυψη των εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης,

β. έχει εξασφαλίσει κατάλυμα.

2. Η αίτηση του αλλοδαπού συνοδεύεται και από:

α. στοιχεία από τα οποία προκύπτει ότι μπορεί να καλύψει τα έξοδα παραμονής του και της δραστηριότητας που θα ασκήσει,

β. αποδεικτικά στοιχεία ότι είναι ασφαλισμένος για την κάλυψη των εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης ή ότι έχει υποβληθεί σχετική αίτηση,

γ. δήλωση στην οποία αναφέρεται η διεύθυνση του καταλύματό του,

δ. πιστοποιητικό υγείας, που εκδίδεται από ημεδαπά κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα ή κέντρα υγείας ή θεραπευτήρια και ιατρεία του Ι.Κ.Α., ότι ο αλλοδαπός δεν πάσχει από νόσημα, το οποίο, σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (Π.Ο.Υ.), μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Τα έξοδα βαρύνουν τον ενδιαφερόμενο αλλοδαπό.

Άρθρο 27 Διάρκεια και ανανέωση της άδειας παραμονής

1. Η άδεια παραμονής χορηγείται για δύο έτη και μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα.

2. Η ανανέωση χορηγείται εφόσον:

α. η εγκεκριμένη δραστηριότητα πράγματι εξακολουθεί να ασκείται,

β. πρόκειται για την ίδια δραστηριότητα ή συνέχεια ή εξέλιξη της αρχικής δραστηριότητας,

γ. έχει εκπληρώσει τις φορολογικές και ασφαλιστικές του υποχρεώσεις.

3. Η αίτηση για την ανανέωση υποβάλλεται δύο τουλάχιστον μήνες πριν τη λήξη της, στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας του και συνοδεύεται από:

α. τα δικαιολογητικά από τα οποία προκύπτει ότι πληροί τις προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου,

β. τα δικαιολογητικά της παρ. 2 του άρθρου 26.

4. Μετά την πάροδο έξι ετών, η ανανέωση της άδειας παραμονής γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και έχει διετή διάρκεια. Ύστερα από δεκαετή συνολική παραμονή στην Ελλάδα και υπό τις αυτές προϋποθέσεις μπορεί, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, να χορηγείται άδεια παραμονής αύριοτης διάρκειας. Και στις δύο αυτές περιπτώσεις κατά τα λοιπά έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των παραγράφων 3 έως 6 του άρθρου 8.

5. Αν η άδεια παραμονής ανακληθεί ή δεν ανανεωθεί, επιτρέπεται να χορηγηθεί στον αλλοδαπό προθεσμία μέχρι έξι μηνών για την αναχώρησή του από την Ελλάδα, εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο για την εκκαθάριση της επιχείρησής του.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'
ΕΙΣΟΔΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ
ΓΙΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΣΥΝΕΝΩΣΗ**

**Άρθρο 28
Θεώρηση εισόδου**

1. Ο αλλοδαπός που κατοικεί νόμιμα στην Ελλάδα επί δύο τουλάχιστον έτη μπορεί να ζητήσει την είσοδο και την εγκατάσταση στη χώρα μελών της οικογένειάς του εφόσον:

α. τα μέλη της οικογένειας του πρόκειται να κατοικήσουν μαζί του,

β. ο αιτών αλλοδαπός αποδεικνύει ότι διαθέτει προσωπικό εισόδημα σταθερό και επαρκές για τις ανάγκες της οικογένειάς του, που δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το ημερομίσθιο του ανειδίκευτου εργάτη, καθώς και κατάλληλο κατάλυμα και ασφαλιστική υγειονομικής περίθαλψης, που μπορεί να καλύψει και τα μέλη της οικογένειάς του που θα συντηρούνται από αυτόν.

2. Ως μέλη οικογένειας του αλλοδαπού που εισέρχονται στη χώρα στο πλαίσιο της οικογενειακής συνένωσης νοούνται:

α. ο σύζυγος,

β. τα κάτω των 18 ετών άγαμα τέκνα του,

γ. τα κάτω των 18 ετών άγαμα τέκνα του συζύγου του, εφόσον του έχει ανατεθεί η άσκηση της γονικής μέριμνας.

3. Ο αλλοδαπός υποβάλλει στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας του αίτηση για τη χορήγηση άδειας εισόδου για οικογενειακή συνένωση. Η αίτηση αυτή συνοδεύεται από:

α. αντίγραφο της άδειας παραμονής,

β. αντίγραφο εκκαθαριστικού σημειώματος ή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος του τελευταίου οικονομικού έτους πριν την υποβολή της αίτησης,

γ. πρόσφατο πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασής του, από το οποίο προκύπτει ο συγγενικός δεσμός.

δ. δήλωσή του, ότι τα μέλη της οικογένειας θα κατοικήσουν μαζί με τον αλλοδαπό.

4. Ο δήμος ή η κοινότητα εξετάζει την πληρότητα των δικαιολογητικών και τα διαβιβάζει μαζί με την αίτηση του αλλοδαπού στην υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης.

5. Ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας αποφαίνεται, ύστερα από γνώμη της αστυνομικής αρχής, για θέματα που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της χώρας για τη χορήγηση θεώρησης εισόδου. Αν αποφανθεί θετικά, η οικεία ελληνική προξενική αρχή χορηγεί στα μέλη της οικογένειας του αλλοδαπού τη θεώρηση εισόδου για οικογενειακή συνένωση, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 7 αυτού του νόμου.

**Άρθρο 29
Χορήγηση άδειας παραμονής**

1. Η αίτηση μέλους της οικογένειας αλλοδαπού για τη χορήγηση άδειας παραμονής για οικογενειακή συνένωση πρέπει να συνοδεύεται από πιστοποιητικό υγείας, που εκδίδεται από ημεδαπά κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα ή κέντρα υγείας ή θεραπευτήρια και ιατρεία του Ι.Κ.Α., ότι το μέλος της οικογένειας δεν πάσχει από νόσημα, το οποίο μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία, σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας. Για τα ανήλικα τέκνα η αίτηση

υποβάλλεται από εκείνον που ασκεί τη γονική μέριμνα. Τα έξοδα βαρύνουν τον ενδιαφερόμενο αλλοδαπό.

2. Στους ανήλικους αλλοδαπούς που έχουν συμπληρώσει το 14ο έτος της ηλικίας τους χορηγείται ατομική άδεια παραμονής, η οποία λήγει με τη λήξη της άδειας παραμονής εκείνου που ασκεί τη γονική μέριμνα. Για όσους δεν έχουν συμπληρώσει το παραπάνω έτος της ηλικίας τους, καθώς και για τέκνα αλλοδαπών που γεννιούνται στην Ελλάδα, η παραμονή τους καλύπτεται από την άδεια παραμονής εκείνου που ασκεί τη γονική μέριμνα.

**Άρθρο 30
Διάρκεια και ανανέωση της άδειας παραμονής**

1. Η άδεια παραμονής χορηγείται για χρονικό διάστημα μέχρις ενός έτους, μπορεί να ανανεώνται για χρονικό διάστημα μέχρις ενός έτους και ακολουθεί την τύχη της άδειας παραμονής του αλλοδαπού.

2. Άλλοδαπός που επιθυμεί την ανανέωση της άδειας παραμονής για λόγους οικογενειακής συνένωσης υποχρεούται, δύο τουλάχιστον μήνες πριν τη λήξη της, να υποβάλει στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας του σχετική αίτηση. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 8 του νόμου αυτού.

**Άρθρο 31
Άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας από μέλη οικογένειας αλλοδαπού**

Τα πρόσωπα που γίνονται δεκτά για λόγους οικογενειακής συνένωσης επιτρέπεται να εργάζονται με σχέση εξαρτημένης εργασίας ή να παρέχουν ανεξάρτητες υπηρεσίες ή έργο ή να ασκούν ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα. Προς το σκοπό αυτόν απαιτείται να λαμβάνουν άδεια εργασίας ή άδεια άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας, προσκομίζοντας την άδεια παραμονής λόγω οικογενειακής συνένωσης, εφαρμοζόμενων αναλόγως των διατάξεων των παραγράφων 6.ι., 7.ι. και 8.ι. του άρθρου 66 του παρόντος ως προς τη διαδικασία και τα λοιπά απαιτούμενα δικαιολογητικά.

**Άρθρο 32
Αυτοτελής άδεια παραμονής μελών οικογένειας αλλοδαπού**

1. Πρόσωπα που έχουν γίνει δεκτά για λόγους οικογενειακής συνένωσης μπορούν να αποκτήσουν αυτοτελές δικαίωμα παραμονής στην Ελλάδα όταν:

α. ενηλικιωθούν,

β. αποβιάσει ο αλλοδαπός,

γ. ο αλλοδαπός ασκεί βία στα πρόσωπα αυτά,

δ. εκδοθεί απόφαση διαζυγίου του αλλοδαπού.

2. Η αίτηση για τη χορήγηση αυτοτελούς άδειας παραμονής συνοδεύεται ιδίως από ληξιαρχική πράξη γέννησης ή θανάτου ή δικαιστική απόφαση διαζυγίου.

3. Η διάρκεια της αυτοτελούς άδειας παραμονής δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος και μπορεί να ανανεωθεί για ένα ακόμη έτος. Περαιτέρω ανανέωσή της επιτρέπεται μόνο για λόγο που προβλέπεται από τον παρόντα νόμο.

**Άρθρο 33
Άδεια παραμονής αλλοδαπού, συζύγου Έλληνα ή πολίτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

1. Στον αλλοδαπό, σύζυγο ημεδαπού ή πολίτη χώρας της

Ευρωπαϊκής Ένωσης χορηγείται άδεια παραμονής διάρκειας μέχρι πέντε ετών. Η άδεια αυτή ανανεώνεται κάθε φορά με τη λήξη της για χρονικό διάστημα μέχρι πέντε έτη και επέχει θέση άδειας εργασίας.

2. Η άδεια αυτή δεν χορηγείται ή, αν έχει ήδη χορηγηθεί, ανακαλείται, εφόσον διαπιστωθεί ότι ο γάμος τελέστηκε με κύριο σκοπό την καταστραγήση των διατάξεων του παρόντος νόμου, προκειμένου ο αλλοδαπός να αποκτήσει άδεια παραμονής ή την ελληνική ιθαγένεια. Ο γάμος θεωρείται ότι έχει τελεσθεί για το σκοπό αυτόν ιδίως όταν δεν υπάρχει συμβίωση των δύο συζύγων ή δυνατότητα επικοινωνίας ή όταν ο ένας σύζυγος αγνοεί στοιχεία της ταυτότητας του άλλου συζύγου. Στις περιπτώσεις αυτές η υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης προβαίνει στους αναγκαίους ελέγχους για να διαπιστώσει τα στοιχεία ή άλλα περιστατικά από τα οποία αποδεικνύεται ή τεκμαίρεται ο παραπάνω σκοπός τέλεσης του γάμου. Τα στοιχεία αυτά γνωστοποιούνται και στη Διεύθυνση Αστικής και Δημοτικής Κατάστασης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η' ΕΙΣΟΔΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΓΙΑ ΆΛΛΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ

Άρθρο 34

Είσοδος και παραμονή αλλοδαπών αθλητών και προπονητών

1. Η είσοδος στη χώρα αλλοδαπών αθλητών και προπονητών αθλήματος, που έχει αναγνωρισθεί από τις ελληνικές αθλητικές αρχές, για την εγγραφή, μεταγραφή ή πρόσληψη τους σε αναγνωρισμένο αθλητικό σωματείο σε Αθλητική Ανώνυμη Εταιρία (Α.Α.Ε.) ή σε Τμήμα Αμειβομένων Αθλητών (Τ.Α.Α.), επιτρέπεται ύστερα από έγκριση της ελληνικής αθλητικής ομοσπονδίας του οικείου αθλήματος και χορήγηση θεώρησης εισόδου.

2. Ο αλλοδαπός αθλητής ή προπονητής που επιθυμεί να έλθει στην Ελλάδα εν όψει εγγραφής, μεταγραφής ή πρόσληψης, οφείλει να προσκομίσει στο ελληνικό προξενείο του τόπου κατοικίας του:

α. διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο,

β. έγκριση της ελληνικής ομοσπονδίας του οικείου αθλήματος για την είσοδό του στην Ελλάδα για εγγραφή, μεταγραφή ή πρόσληψη,

γ. πιστοποιητικό ποινικού μητρώου των αλλοδαπών αρχών.

3. Αλλοδαπός αθλητής ή προπονητής, που έχει λάβει θεώρηση εισόδου για την εγγραφή, μεταγραφή ή πρό-σληψη, μπορεί να ζητήσει άδεια παραμονής, εφόσον σωρευτικώς:

α. έχει εγγραφεί, μεταγραφεί ή προσληφθεί σε ελληνικό αθλητικό σωματείο, Α.Α.Ε. ή Τ.Α.Α.,

β. είναι υγιής και ασφαλισμένος για την κάλυψη των εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης,

γ. έχει εξασφαλίσει κατάλυμα.

4. Η αίτηση για τη χορήγηση άδειας παραμονής συνοδεύεται από:

α. αντίγραφο της έγγραφης συμφωνίας συνεργασίας, αν πρόκειται για εγγραφή ή μεταγραφή αθλητή σε ερασιτεχνικό σωματείο ή της σύμβασης εργασίας, αν πρόκειται για εγγραφή ή μεταγραφή επαγγελματία ή αμειβόμενου αθλητή ή για πρόσληψη προπονητή με το συγκεκριμένο αθλητικό σωματείο Α.Α.Ε. ή Τ.Α.Α. στην ελληνική γλώσσα,

β. πιστοποιητικό υγείας που εκδίδεται από ημεδαπά κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα ή κέντρα υγείας ή θεραπευτήρια και ιατρεία του Ι.Κ.Α. ότι ο αλλοδαπός δεν πάσχει από νόσημα, το

οποίο σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (Π.Ο.Υ.) μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Τα έξοδα βαρύνουν τον ενδιαφερόμενο αλλοδαπό,

γ. δίλωση στην οποία αναγράφεται η διεύθυνση του καταλύματός του,

δ. αποδεικτικά στοιχεία ότι είναι ασφαλισμένος στην Ελλάδα για κάλυψη των εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης ή ότι έχει υποβληθεί σχετική αίτηση,

ε. βεβαίωση της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού, με την οποία πιστοποιείται ότι ο αθλητής έχει δικαίωμα να ενταχθεί στη δύναμη αθλητικού σωματείου, Α.Α.Ε. ή Τ.Α.Α. του οικείου αθλήματος ή ότι ο προπονητής έχει τα νόμιμα προσόντα για την άσκηση του επαγγέλματός του.

5. Η άδεια παραμονής χορηγείται για όσο χρονικό διάστημα διατηρείται σε ισχύ η έγγραφη συμφωνία συνεργασίας ή η σύμβαση εργασίας του αλλοδαπού. Αν η συμφωνία αυτή παραταθεί, ανανεώνεται ισχόρυα και η άδεια παραμονής.

Άρθρο 35

Είσοδος και παραμονή μελών διοικητικού συμβουλίου, διαχειριστών και προσωπικού εταιριών

1. Επιτρέπεται να εισέλθουν στη χώρα, αφού προηγουμένως λάβουν ειδική θεώρηση εισόδου:

α. Αλλοδαποί, μέλη διοικητικών συμβουλίων, διαχειριστές και ανώτατα διευθυντικά στελέχη (γενικοί διευθυντές και διευθυντές) θυγατρικών εταιριών και υποκαταστημάτων αλλοδαπών εταιριών που ασκούν νομίμως εμπορική δραστηριότητα στην Ελλάδα.

β. Το αλλοδαπό υπαλληλικό προσωπικό που απασχολείται αποκλειστικώς σε εταιρίες που έχουν υπαχθεί σε διατάξεις του α.ν. 89/1967 (ΦΕΚ 132 Α'), α.ν. 378/1968 (ΦΕΚ 82 Α') και του άρθρου 25 του ν. 27/1975 (ΦΕΚ 77 Α'), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 4 του ν. 2234/ 1994 (ΦΕΚ 142 Α'), καθώς και σε επιχειρήσεις του ν.δ. 2687/1953 (ΦΕΚ 317 Α').

γ. Αλλοδαποί τεχνικοί που απασχολούνται σε βιομηχανίες ή μεταλλεία υπό τους όρους που προβλέπονται στον α.ν. 448/1968 (ΦΕΚ 130 Α').

δ. Αλλοδαποί, προερχόμενοι από τρίτες χώρες, οι οποίοι εργάζονται σε επιχειρήσεις εγκατεστημένες σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αποστώνται στην Ελλάδα σε θυγατρικές εταιρίες ή υποκαταστήματα αυτών των επιχειρήσεων.

ε. Άλλες κατηγορίες αλλοδαπών που μπορεί να καθορίζονται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού.

2. Οι αλλοδαποί που επιθυμούν να εισέλθουν στην Ελλάδα για τον σκοπό που αναφέρεται στην παραγράφο 1 προσκομίζουν στο ελληνικό προξενείο του τόπου κατοικίας τους:

α. διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο,

β. βεβαίωση της εταιρίας ότι θα απασχοληθούν σε αυτή στην Ελλάδα. Κατ' εξαίρεση κατά την αρχική εγκατάσταση των εταιριών της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 και για τη θεώρηση εισόδου του νόμιμου εκπροσώπου αυτών, αντί της βεβαίωσης της εταιρίας, πρέπει να προσκομίζεται βεβαίωση του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας ή του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας, κατά περίπτωση, από την οποία προκύπτει ο διορισμός του νόμιμου εκπροσώπου,

γ. πιστοποιητικό ποινικού μητρώου των αλλοδαπών αρχών.

3. Στους αλλοδαπούς της παραγράφου 1 χορηγείται άδεια παραμονής, εφόσον:

α. Έχουν σύμβαση εργασίας με την εταιρία ή, εφόσον πρόκειται για μέλη διοικητικού συμβούλιου ή διαχειριστές, προσκομίσουν απόφαση του αρμόδιου οργάνου της εταιρίας για την ιδιότητά τους.

β. Είναι ασφαλισμένοι για την κάλυψη εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης. Η ισχύς της παρ. 11 του άρθρου 8 του ν. 2166/1993 δεν θίγεται.

γ. Προσκομίσουν πιστοποιητικό υγείας που εκδίδεται από ημεδαπά κρατικά νοσηλευτικά ίδρυματα ή κέντρα υγείας ή θεραπευτήρια και ιατρεία του Ι.Κ.Α. ότι ο αλλοδαπός δεν πάσχει από νόσημα, το οποίο σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (Π.Ο.Υ.) μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Τα έξοδα βαρύνουν τον ενδιαφερόμενο αλλοδαπό.

δ. Δήλωση στην οποία να αναγράφεται η διεύθυνση του καταλύματός του.

4. Η άδεια παραμονής χορηγείται για χρονικό διάστημα ενός ετους και μπορεί να ανανεώνεται για ίσο χρονικό διάστημα.

5. Οι παραπάνω αλλοδαποί μπορούν να συνοδεύονται και από τα κατά το άρθρο 28 παράγραφος 2 μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται απομική άδεια παραμονής που λήγει με τη λήξη της άδειας παραμονής των αλλοδαπών, εφόσον προσκομίσουν το υπό στοιχείο γ' της παραγράφου 3 αυτού του άρθρου πιστοποιητικό.

Άρθρο 36

Είσοδος και παραμονή αλλοδαπών πνευματικών δημιουργών και μελών καλλιτεχνικών συγκροτημάτων και τσίρκων

1. Άλλοδαποί πνευματικοί δημιουργοί, όπως συγγραφείς, λογοτέχνες, σκηνοθέτες, ζωγράφοι, γλύπτες, θηθοποιοί, χορογράφοι, σκηνογράφοι, καθώς και μέλη καλλιτεχνικών συγκροτημάτων και τσίρκων και οι εργαζόμενοι σε αυτά επιτρέπεται να εισέλθουν στη χώρα, εφόσον αποδεικνύουν τη συγκεκριμένη δραστηριότητά τους και αφού λάβουν θεώρηση εισόδου στην Ελλάδα.

2. Στους αλλοδαπούς της παραγράφου 1 χορηγείται άδεια παραμονής, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α. είναι υιείς και ασφαλισμένοι για την κάλυψη εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης,

β. έχουν εξασφαλίσει κατάλυμα και διαθέτουν τα οικονομικά μέσα για τη διαβίωσή τους.

3. Η αίτηση του αλλοδαπού για τη χορήγηση άδειας παραμονής συνοδεύεται από:

α. αντίγραφο σύμβασης εξαρτημένης εργασίας ή έργου,

β. πιστοποιητικό υγείας που εκδίδεται από ημεδαπά κρατικά νοσηλευτικά ίδρυματα ή κέντρα υγείας ή θεραπευτήρια και ιατρεία του Ι.Κ.Α. ότι ο αλλοδαπός δεν πάσχει από νόσημα, το οποίο σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (Π.Ο.Υ.) μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Τα έξοδα βαρύνουν τον ενδιαφερόμενο αλλοδαπό,

γ. δήλωση στην οποία αναγράφεται η διεύθυνση του καταλύματός του,

δ. αποδεικτικά στοιχεία ότι είναι ασφαλισμένος στην Ελλάδα για την κάλυψη εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης ή ότι έχει υποβληθεί σχετική αίτηση και

ε. αποδεικτικά στοιχεία ότι διαθέτει τα απαραίτητα οικονομικά μέσα για τη διαβίωσή του.

4. Η άδεια παραμονής χορηγείται για χρονικό διάστημα

μέχρις ενός έτους και μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά για χρονικό διάστημα μέχρι ένα έτος.

5. Τα μέλη καλλιτεχνικών συγκροτημάτων, που έρχονται στην Ελλάδα στα πλαίσια πολιτιστικών ή μορφωτικών ανταλλαγών υπό την αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού ή των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, επιτρέπεται να εισέρχονται στη χώρα, αφού λάβουν θεώρηση εισόδου που χορηγείται για όσο χρονικό διάστημα πρόκειται να διαρκέσουν οι εκδηλώσεις.

Άρθρο 37

Άλλες περιπτώσεις χορήγησης άδειας παραμονής

1. Επιτρέπεται να χορηγείται άδεια παραμονής σε αλλοδαπό για ένα έτος, που μπορεί να ανανεώνεται για ίσο χρονικό διάστημα, εφόσον:

α. αποδεικνύει ότι διαθέτει πόρους για την κάλυψη των δαπανών διαβίωσής του χωρίς να παρέχει εξαρτημένη εργασία ή να ασκεί ανεξάρτητη δραστηριότητα και ότι η προέλευση των πόρων αυτών είναι νόμιμη,

β. έχει εξασφαλίσει κατάλυμα,

γ. είναι υιής και είναι ασφαλισμένος για κάλυψη εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης.

2. Η αίτηση του αλλοδαπού για τη χορήγηση άδειας παραμονής συνοδεύεται από:

α. αποδεικτικά στοιχεία ότι διαθέτει τα απαραίτητα οικονομικά μέσα για τη διαβίωσή του,

β. δήλωση, στην οποία αναφέρεται η διεύθυνση του καταλύματός του,

γ. αποδεικτικά στοιχεία ότι είναι ασφαλισμένος για την κάλυψη εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης ή ότι έχει υποβληθεί σχετική αίτηση,

δ. πιστοποιητικό υγείας, που εκδίδεται από ημεδαπά κρατικά νοσηλευτικά ίδρυματα ή κέντρα υγείας ή θεραπευτήρια και ιατρεία του Ι.Κ.Α. ότι ο αλλοδαπός δεν πάσχει από νόσημα, το οποίο σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (Π.Ο.Υ.) μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Τα έξοδα βαρύνουν τον ενδιαφερόμενο αλλοδαπό.

3. Ύστερα από δεκαετή συνολική παραμονή στην Ελλάδα και υπό τις αυτές προϋποθέσεις μπορεί, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, να χορηγείται άδεια παραμονής αόριστης διάρκειας. Κατά τα λοιπά έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των παραγράφων 3 έως 6 του άρθρου 8 του νόμου αυτού.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης επιτρέπεται να χορηγείται άδεια παραμονής μέχρις ενός έτους, η οποία μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά μέχρι ένα έτος:

α. Σε πρόσωπα που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις νόμιμης παραμονής και για λόγους ανθρωπιστικής ιδιώς φύσεως καθίσταται αδύνατη η αναχώρηση ή η απομάκρυνσή τους από την ελληνική επικράτεια.

β. Σε αλλοδαπούς οι οποίοι εξαναγκάζονται για λόγους ανωτέρας βίας να μετακινηθούν από τη χώρα ιθαγένειάς τους. Η άδεια είναι προσωρινή και διαρκεί μέχρις ότου εξαλειφθούν οι λόγοι για τους οποίους χορηγήθηκε.

γ. Σε αλλοδαπούς επιστήμονες, οι οποίοι έχουν ιδιαιτέρως διακριθεί για την προσφορά τους στην έρευνα και την επιστήμη.

δ. Σε αλλοδαπούς επιστήμονες των νέων τεχνολογιών και ιδιώς της πληροφορικής.

Άρθρο 38

Είσοδος αλλοδαπών για ολιγοήμερη παραμονή

Αλλοδαπός που εισέρχεται στη χώρα για τουρισμό, συνέδρια, πολιτιστικές και αθλητικές εκδηλώσεις και γενικά για ολιγοήμερη παραμονή, μπορεί να παραμείνει προσωρινά χωρίς άδεια παραμονής, για όσο χρόνο ισχύει η προξενική θεώρηση ή για χρονικό διάστημα τριών μηνών, εάν πρόκειται για αλλοδαπό στον οποίο επιτρέπεται η είσοδος χωρίς προξενική θεώρηση. Παράταση του χρόνου παραμονής μέχρι έξι ακόμη μήνες μπορεί να χορηγηθεί στον αλλοδαπό, εφόσον διαθέτει επαρκείς πόρους διαβίωσης. Η αίτηση υποβάλλεται πριν από τη λήξη της θεώρησης ή του ελεύθερου χρόνου διαμονής στην αστυνομική αρχή του τόπου διαμονής του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ' ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ

Άρθρο 39

1. Οι αλλοδαποί που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα ασφαλίζονται στους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς και απολαμβάνουν των ίδιων ασφαλιστικών δικαιωμάτων με τους ίμεδαπούς.

2. Οι διατάξεις του ν.δ. 57/1973, όπως κάθε φορά ισχύει, για την κοινωνική προστασία, εφαρμόζονται και στους αλλοδαπούς που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα.

3. Οι αλλοδαποί κρατούμενοι ενημερώνονται αμέσως μετά την εισαγωγή τους σε κάποιο ίδρυμα, σε γλώσσα την οποία κατανοούν, για τα κύρια στοιχεία της διαβίωσής τους στο ίδρυμα, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους. Διευκολύνεται η επικοινωνία τους με διπλωματικούς ή προξενικούς υπαλλήλους του Κράτους από το οποίο προέρχονται.

4. Οι πράξεις που περιγράφονται στα άρθρα 1 έως 3 του ν.927/1979 (ΦΕΚ 139 Α') διώκονται αυτεπαγγέλτως.

5. Αλλοδαπός που διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα και εξέρχεται προσωρινά από το ελληνικό έδαφος δικαιούται επανεισόδου, εφόσον η άδεια παραμονής του εξακολουθεί να ισχύει κατά το χρόνο της επανεισόδου του.

Άρθρο 40

Πρόσβαση των ανήλικων αλλοδαπών στην εκπαίδευση

1. Ανήλικοι αλλοδαποί, που διαμένουν στην ελληνική επικράτεια, υπάγονται στην υποχρέωση της ελάχιστης σχολικής φοίτησης, όπως και οι ίμεδαποί.

2. Οι ανήλικοι αλλοδαποί που φοιτούν σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης έχουν χωρίς περιορισμούς πρόσβαση στις δραστηριότητες της σχολικής ή εκπαιδευτικής κοινότητας.

3. Για την εγγραφή αλλοδαπών ανηλίκων στα δημόσια σχολεία απαιτούνται τα αντίστοιχα με τα προβλεπόμενα για τους ίμεδαπούς δικαιολογητικά. Κατ' εξαίρεση, με ελλιπή δικαιολογητικά μπορεί να εγγράφονται στα δημόσια σχολεία τέκνα:

α. όσων προστατεύονται από το ελληνικό κράτος ως πρόσφυγες και όσων τελούν υπό την προστασία της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών,

β. όσων προέρχονται από περιοχές στις οποίες επικρατεί έκρυθμη κατάσταση,

γ. όσων έχουν υποβάλει αίτηση για τη χορήγηση ασύλου.

δ. αλλοδαπών που διαμένουν στην Ελλάδα, ακόμη και αν δεν έχει ρυθμιστεί η νόμιμη παραμονή τους σε αυτήν.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας

Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί να καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις αναγνώρισης τίτλων σπουδών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που έγιναν στη χώρα προέλευσης και οι προϋποθέσεις κατάταξης σε βαθμίδες του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, εγγραφής αλλοδαπών μαθητών χωρίς δικαιολογητικά στα δημόσια σχολεία. Με όμοια απόφαση μπορεί να ρυθμίζονται θέματα προαιρετικής διδασκαλίας της μητρικής γλώσσας και πολιτισμού εκεί όπου υπάρχει ικανός αριθμός μαθητών, που ενδιαφέρονται στο πλαίσιο των ενισχυτικών δράσεων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, και να καθορίζονται η εργασιακή σχέση και τα προσόντα των εκπαίδευτών, που θα διδάσκουν τη μητρική γλώσσα και τα στοιχεία πολιτισμού της χώρας προέλευσης.

5. Αλλοδαποί που έχουν αποφοιτήσει από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα έχουν πρόσβαση στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση, υπό τους αυτούς όρους και προϋποθέσεις όπως και οι ίμεδαποί.

Άρθρο 41 Υποχρεώσεις αλλοδαπών

1. Ο αλλοδαπός, κατά τη διάρκεια της παραμονής του στην Ελλάδα, υποχρεούται να δηλώσει στην υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης:

α. κάθες μεταβολή της κατοικίας του,

β. κάθες μεταβολή της προσωπικής του κατάστασης, ιδίως δε την αλλαγή ιθαγένειας, τη σύναψη, λύση ή ακύρωση γάμου ή τη γέννηση τέκνου,

γ. την απώλεια ή ανανέωση ή μεταβολή του διαβατηρίου του ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου,

δ. την απώλεια της άδειας παραμονής του και

ε. κάθε μεταβολή στην απασχόλησή του, όπως μεταβολή εργοδότη, καταγγελία της σύμβασης εργασίας.

Οι παραπάνω δηλώσεις γίνονται μέσα σε ένα μήνα από τις παραπάνω μεταβολές.

Η υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης, καθώς και οι δήμοι και κοινότητες υποχρεούνται να τηρούν μητρώο αλλοδαπών.

2. Ο ασκών τη γονική μέριμνα δηλώνει στην υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης τα αλλοδαπά τέκνα του που δεν έχουν συμπληρώσει το 180 έτος της ηλικίας τους. Σε περίπτωση που αυτός δεν διαμένει στην Ελλάδα, η δήλωση γίνεται από εκείνον με τον οποίο κατοικούν.

3. Αλλοδαπός, κάτοχος άδειας παραμονής, οφείλει να αναχωρήσει χωρίς άλλη ειδοποίηση μέχρι την τελευταία ημέρα της λήξης της ισχύος της, εκτός αν πριν από τη λήξη της έχει υποβάλει αίτηση για την ανανέωσή της.

4. Αλλοδαπός, στον οποίο δεν εγκρίθηκε παραμονή ή ανανέωση της άδειας διαμονής του, υποχρεούται να εγκαταλείψει αμέσως το ελληνικό έδαφος χωρίς άλλες διατυπώσεις.

5. Αλλοδαπός, που παραμένει στη χώρα για χρονικό διάστημα μέχρι τριάντα ημερών από τη λήξη της άδειας παραμονής του ή παραβιάζει, για το ίδιο χρονικό διάστημα, τη διάρκεια του αναγραφόμενου στην κατεχόμενη θεώρηση εισόδου ή του δικαιούμενου ελεύθερου χρόνου παραμονής του, καθώς και την προβλεπόμενη στην ομοιόμορφη θεώρηση SCHENGEN διάρκεια παραμονής ή το δικαιούμενο ελεύθερο χρόνο παραμονής του στον ενιαίο χώρο, υποχρεούται κατά την αναχώρηση να καταβάλει το τετραπλάσιο του προβλεπόμενου παραβόλου για άδεια παραμονής επήσιας διάρκειας. Εάν ο χρόνος της παράνομης παραμονής είναι μεγαλύτερος των τριάντα ημερών, υπο-

χρεούται να καταβάλει το οκταπλάσιο του προβλεπόμενου παραβόλου για ετήσια άδεια παραμονής. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών, Οικονομικών και Δημόσιας Τάξης καθορίζονται ο τρόπος καταβολής του παραπάνω προστίμου και κάθε άλλη λεπτομέρεια που είναι αναγκαία για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι' ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ - ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΆΔΕΙΑΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΑΠΕΛΑΣΕΙΣ

Άρθρο 42

Περιορισμοί στην κίνηση και εγκατάσταση αλλοδαπών

1. Οι εγκατεστημένοι στη χώρα αλλοδαποί έχουν ελευθερία κίνησης και εγκατάστασης στο σύνολο της επικράτειας. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας και Δημόσιας Τάξης, μπορεί να απαγορεύεται η παραμονή ή η εγκατάσταση αλλοδαπών σε ορισμένες γεωγραφικές περιοχές της χώρας.

2. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να επιβάλλονται σε συγκεκριμένο αλλοδαπό, για λόγους εθνικής ασφάλειας, δημόσιας τάξης ή δημόσιας υγείας, περιορισμοί που αναφέρονται ιδίως στην εγκατάσταση, παραμονή, μετάβαση σε ορισμένους τόπους, την άσκηση ορισμένου επαγγέλματος ή υποχρέωση εμφανίσεώς του στις αστυνομικές αρχές.

Άρθρο 43 Ανάκληση της άδειας παραμονής

1. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, ύστερα από εισήγηση των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης ή Υγείας και Πρόνοιας αντιστοίχως, ανακαλείται η άδεια παραμονής πέραν των γενικών λόγων ανάκλησης σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και για τους εξής λόγους:

α. εθνικής ασφάλειας και δημόσιας τάξης,

β. προστασίας της δημόσιας υγείας, εφόσον ο αλλοδαπός πάσχει από νόσημα που μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο γι' αυτή σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Π.Ο.Υ. και αρνείται να συμμορφωθεί προς τα μέτρα που καθορίζονται από τις ιατρικές αρχές για την προστασία της, αν και του έχει παρασχεθεί η απαραίτητη πληροφόρηση,

γ. σε περίπτωση παραβίασης από τον αλλοδαπό των υποχρώσεων που προκύπτουν γι' αυτόν από τον παρόντα νόμο ή υποβόλης πλαστών δικαιολογητικών.

2. Η ανάκληση της άδειας παραμονής συνεπάγεται την υποχρεωτική ανάκληση της άδειας εργασίας ή άδειας άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας.

Άρθρο 44 Διοικητική απέλαση

1. Η διοικητική απέλαση αλλοδαπού επιτρέπεται αν:

α. Έχει καταδικασθεί τελεσίδικα σε ποινή στερητική της ελευθερίας τουλάχιστον ενός έτους ή, ανεξαρτήτως ποινής, για εγκλήματα προσβολών του πολιτεύματος, προδοσίας της χώρας, εγκλήματα σχετικά με την εμπορία και διακίνηση ναρκωτικών, νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότη-

τες, διεθνή οικονομικά εγκλήματα, εγκλήματα με χρήση μέσων υψηλής τεχνολογίας, εγκλήματα περί το νόμισμα, εγκλήματα αντίστασης, αρπαγής ανηλίκου, κατά της γενετήσιας ελευθερίας και οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, κλοπής, απάτης, υπεξαίρεσης, εκβίασης, τοκογλυφίας, του νόμου περί μεσαζόνων, πλαστογραφίας, φευδούς βεβαίωσης, συκοφαντικής δυσφήμισης, λαθρεμπορίας, για εγκλήματα που αφορούν τα όπλα, αρχαιότητες, την πρώωθηση λαθρομεταναστών στο εσωτερικό της χώρας ή τη διευκόλυνση της μεταφοράς ή προώθησής τους ή της εξασφάλισης καταλύματος σε αυτούς για απόκρυψη και εφόσον η απέλασή του δεν διατάχθηκε από το αρμόδιο δικαστήριο.

β. Έχει παραβιάσει τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

γ. Η παρουσία του στο ελληνικό έδαφος είναι επικίνδυνη για τη δημόσια τάξη ή ασφάλεια της χώρας ή για τη δημόσια υγεία, εφόσον πάσχει από νόσημα που μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο γι' αυτή σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Π.Ο.Υ. και αρνείται να συμμορφωθεί προς τα μέτρα που καθορίζονται από τις ιατρικές αρχές για την προστασία της, αν και του έχει παρασχεθεί η απαραίτητη πληροφόρηση.

2. Η απέλαση διατάσσεται με απόφαση του οικείου Αστυνομικού Διευθυντή και προκειμένου περί Γενικών Αστυνομικών Διευθύνσεων Αττικής και Θεσσαλονίκης, από τον αρμόδιο για θέματα αλλοδαπών Αστυνομικό Διευθυντή ή ανώτερο Αξιωματικό, που ορίζεται από τον οικείο Γενικό Αστυνομικό Διευθυντή, αφού προηγουμένως δοθεί στον αλλοδαπό προθεσμία τουλάχιστον σαράντα οκτώ (48) ωρών για να υποβάλει τις αντιρρήσεις του.

3. Εφόσον ο αλλοδαπός, εκ των εν γένει περιστάσεων, κρίνεται ύποπτος φυγής ή επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη, με την ως άνω απόφαση διατάσσεται η κράτησή του που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις μήνες. Ο αλλοδαπός πρέπει να πληροφορείται στη γλώσσα που κατανοεί τους λόγους της κράτησής του. Ο αλλοδαπός που κρατείται έχει το δικαίωμα να προβάλει αντιρρήσεις κατά της απόφασης κράτησής του ενώπιον του προέδρου του διοικητικού πρωτοδικείου στην περιφέρεια του οποίου κρατείται, ο οποίος κρίνει για τη νομιμότητά της, με ανάλογη εφαρμογή της διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 243 του ν. 2717/1999 (ΦΕΚ 97 Α').

4. Σε περίπτωση που ο προς απέλαση αλλοδαπός δεν κρίνεται ύποπτος φυγής ή επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη ή ο πρόεδρος του διοικητικού πρωτοδικείου διαφωνεί ως προς την κράτησή του, με την ίδια απόφαση τάσσεται σε αυτόν προθεσμία προς αναχώρηση, η οποία δεν δύναται να υπερβαίνει τις τριάντα ημέρες.

5. Κατά της απόφασης απέλασης δικαιούται ο αλλοδαπός να προσφύγει εντός προθεσμίας πέντε ημερών από την κοινοποίησή της στον Γενικό Γραμματέα της αρμόδιας κατά τόπο περιφέρειας, ο οποίος αποφασίζει εντός τριών ημερών από την άσκηση της προσφυγής. Η τυχόν άσκηση προσφυγής συνεπάγεται την αναστολή εκτέλεσης της απόφασης. Εφόσον με την απόφαση απέλασης έχει διαταχθεί και η κράτηση, η αναστολή αφορά μόνο την απέλαση.

6. Ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Μετανάστευσης, μπορεί και αυτεπαγγέλτως να αναστείλει προσωρινά την απέλαση, όταν αυτό επιβάλλεται από λόγους ανθρωπιστικούς, ανωτέρας βίας ή δημόσιου συμφέροντος, όπως όταν συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι που αφορούν τη ζωή ή την υγεία του αλλοδαπού ή της οικογένειάς του.

7. Η απέλαση αλλοδαπών που βρίσκονται παράνομα στη χώρα και καταγγέλλουν πράξεις προαγωγής σε πορνεία μπορεί με διάταξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών και έγκριση του

εισαγγελέα εφετών να αναστέλλεται μέχρι να εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση για τις πράξεις που καταγγέλθηκαν. Αν η καταμήνυση αποδειχθεί ψευδής, η απέλαση εκτελείται. Για όσο χρόνο διαρκεί η αναστολή της απέλασης χορηγείται, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, άδεια παραμονής στους αλλοδαπούς κατά παρέκκλιση των διατάξεων του παρόντος.

8. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών, Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης καθορίζεται η ειδικότερη διαδικασία για την εκτέλεση των αποφάσεων απέλασης, που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, καθώς και εκείνων που διατάσσονται με αποφάσεις ποινικών δικαστηρίων, σύμφωνα με τα άρθρα 74 και 99 του Ποινικού Κώδικα.

Άρθρο 45 Κωλύματα απελάσεων

Αν δεν είναι εφικτή η άμεση απέλαση του αλλοδαπού από τη χώρα, ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας, ύστερα από εισήγηση του οργάνου που είναι αρμόδιο να διατάξει την απέλαση και γνώμη της Επιτροπής Μετανάστευσης, μπορεί με απόφασή του, να επιτρέψει την προσωρινή παραμονή αλλοδαπού στη χώρα. Με όμοια απόφαση επιβάλλονται στον αλλοδαπό περιοριστικοί όροι.

Άρθρο 46 Απαγορεύσεις απελάσεων

1. Απαγορεύεται η απέλαση, εφόσον ο αλλοδαπός:
α. είναι ανήλικος και οι γονείς του διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα,

β. είναι γονέας ημεδαπού ανηλίκου και ασκεί τη γονική μέριμνα ή έχει υποχρέωση διατροφής, την οποία εκτιληρώνει,
γ. έχει υπερβεί το 80ό έτος της ηλικίας του.

2. Δεν απαγορεύεται η απέλαση στις περιπτώσεις β' και γ' της προηγούμενης παραγράφου, όταν ο αλλοδαπός είναι επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη ή την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία, εφόσον πάσχει από νόσημα που μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο γι' αυτή, σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Π.Ο.Υ. και αρνείται να συμμορφωθεί προς τα μέτρα που καθορίζονται από τις ιατρικές αρχές για την προστασία της, αν και του έχει παρασχεθεί η απαραίτητη πληροφόρηση.

Άρθρο 47 Δαπάνες απελάσης

1. Η δαπάνη απελάσης και τα έξοδα διατροφής βαρύνουν τον αλλοδαπό. Αν ο αλλοδαπός δεν διαθέτει το αναγκαίο χρηματικό ποσό, τούτο καταβάλλεται από το Δημόσιο κατά το μέρος που δεν καλύπτεται από τον υπόχρεο. Το καταβαλλόμενο από το Δημόσιο ποσό βεβαιώνεται ως δημόσιο έσοδο και εισπράττεται κατά τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε.. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Δημόσιας Τάξης ρυθμίζονται η διαδικασία και οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή αυτής της παραγράφου.

2. Αν η είσοδος ή η παραμονή του αλλοδαπού έχει επιτραπεί με κατάθεση εγγυητικής επιστολής από τρίτο πρόσωπο, τα έξοδα απέλασης, συμπεριλαμβανομένης και της δαπάνης διατροφής, βαρύνουν εις ολόκληρον τον αλλοδαπό και το πρόσωπο που έχει καταθέσει την εγγυητική επιστολή. Αν αυτοί αρνού-

νται την καταβολή τους, τότε η εγγυητική επιστολή καταπίπτει, ύστερα από έγγραφη παραγγελία της αρμόδιας για την απέλαση αρχής.

3. Εργοδότης, ο οποίος απασχολεί αλλοδαπό χωρίς άδεια εργασίας, βαρύνεται με τη δαπάνη απέλασης και τα έξοδα διατροφής του.

4. Αν ο αλλοδαπός αρνείται να επιβιβασθεί στο μεταφορικό μέσο, προκειμένου να απομακρυνθεί από τη χώρα, η απομάκρυνσή του δύναται να πραγματοποιηθεί με συνοδεία αστυνομικής δύναμης μέχρι τη χώρα προορισμού του, κατόπιν αποφάσεως του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και εφόσον εξασφαλίζονται όλα τα εχέγγυα ασφαλούς μετάβασης, παραμονής και επιστροφής των συνοδών αστυνομικών.

Άρθρο 48 Χώροι κράτησης αλλοδαπών

1. Ο αλλοδαπός, στο πρόσωπο του οποίου συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 3 του άρθρου 44, κρατείται στην οικεία αστυνομική αρχή. Μέχρις ότου ολοκληρωθούν οι διαδικασίες απέλασής του μπορεί να παραμένει σε ειδικούς χώρους, οι οποίοι ιδρύονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας και εφόσον εξασφαλίζονται όλα τα εχέγγυα ασφαλούς μετάβασης, παραμονής και επιστροφής των συνοδών αστυνομικών.

2. Την ευθύνη της φύλαξης των ειδικών χώρων έχει η Ελληνική Αστυνομία.

Άρθρο 49 Ανεπιθύμητοι αλλοδαποί

1. Το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης τηρεί κατάλογο ανεπιθύμητων αλλοδαπών. Τα κριτήρια και η διαδικασία εγγραφής και διαγραφής αλλοδαπών από τον κατάλογο αυτόν καθορίζονται με απόφαση των Υπουργών Δημόσιας Τάξης, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών και Δικαιοσύνης.

2. Αλλοδαπός που βρίσκεται στο ελληνικό έδαφος είναι υποχρεωμένος να εγκαταλείψει τη χώρα, αφότου εγγραφεί στον κατάλογο ανεπιθυμητών, μέσα σε προθεσμία που ορίζεται κάθε φορά από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης. Αν δεν συμμορφωθεί, απελαύνεται.

3. Αλλοδαπός, στον οποίο δεν επιτρέπεται η είσοδος στη χώρα, επειδή είναι εγγεγραμένος στον κατάλογο ανεπιθύμητων αλλοδαπών, οφείλει να αναχωρήσει αμελλητί, άλλως επαναπροωθείται αμέσως στη χώρα προέλευσης ή σε τρίτη χώρα, όπου μπορεί να επιτραπεί η είσοδος με ευθύνη και δαπάνες του ίδιου ή εκείνου που τον μετέφερε, οι οποίοι υποχρεούνται και στην καταβολή κάθε άλλης αναγκαίας δαπάνης που απαιτείται μέχρι την αναχώρησή του. Στους ανωτέρω μεταφορείς, όταν αρνούνται την εκπλήρωση αυτών των υποχρεώσεών τους, επιβάλλεται, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, πρόστιμο ενός εκατομμυρίου έως πέντε εκατομμυρίων δραχμών, για κάθε μεταφερόμενο άτομο. Με την ίδια απόφαση τα χρησμοποιηθέντα μεταφορικά μέσα φυλάσσονται και αποδίδονται σε αυτούς μετά την εκπλήρωση των ανωτέρω υποχρεώσεων και την καταβολή του επιβληθέντος προστίμου ή την προσκόμιση εγγυητικής επιστολής αναγνωρισμένης τράπεζας, που καλύπτει το ποσό των ανωτέρω υποχρεώσεών τους και του επιβληθέντος προστίμου.

4. Με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριάντα μηνών και χρηματική ποινή ενός εκατομμυρίου δραχμών τιμωρείται κάθε αλλο-

δαπός ο οποίος επανέρχεται παράνομα στη χώρα και είναι καταχωρημένος στον κατάλογο των ανεπιθύμητων αλλοδαπών. Η άσκηση ενδίκων μέσων δεν έχει αναστατικό αποτέλεσμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ' ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ - ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 50

Παράνομη είσοδος και έξοδος από τη χώρα

1. Όποιος εξέρχεται ή επιχειρεί να εξέλθει από το ελληνικό έδαφος ή εισέρχεται ή επιχειρεί να εισέλθει σε αυτό χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών μηνών και χρηματική ποινή τουλάχιστον πεντακόσιων χιλιάδων δραχμών. Θεωρείται επιβαρυντική περίπτωση και επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών και χρηματική ποινή τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου δραχμών, αν αυτός που επιχειρεί να αναχωρήσει λάθρα καταζητείται από τις δικαστικές ή αστυνομικές αρχές ή υπέχει φορολογικές ή συναλλαγματικές ή πάσης φύσεως άλλες υποχρεώσεις προς το Δημόσιο ή είναι υπότροπος.

2. Αν αλλοδαπός εισέλθει στο ελληνικό έδαφος ή εξέλθει από αυτό χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών, ύστερα από έγκριση του εισαγγελέα εφετών, στον οποίο αναφέρει σχετικώς χωρίς καθυστέρηση, μπορεί να απόσχει από την ποινική δίωξη για την πράξη αυτήν, όπότε γνωστοποιεί αμέσως την απόφασή του αυτή στο διοικητή της αστυνομικής υπηρεσίας ή λιμενικής αρχής που διαπίστωσε την παράνομη είσοδο ή έξοδο, προκειμένου αυτός με απόφασή του να επαναπρωθήσει τον αλλοδαπό αμέσως στη χώρα προέλευσης ή καταγωγής του. Η έγκριση του εισαγγελέα εφετών μπορεί να δοθεί και με τηλεφωνικό σήμα. Αν δεν καταστεί δυνατή η άμεση επαναπρωθηση του αλλοδαπού, ο διοικητής της αστυνομικής ή λιμενικής αρχής, αφού συντάξει σχετική έκθεση, παραπέμπει τον αλλοδαπό αυτόν στην αρμόδια διοικητική αρχή για απέλαση, σύμφωνα με το άρθρο 44 του νόμου αυτού. Η αρχή αυτή, αν η απέλαση δεν πραγματοποιηθεί εντός τριών μηνών, γνωστοποιεί τούτο στον αρμόδιο εισαγγελέα πλημμελειοδικών. Στην περίπτωση αυτήν ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών μπορεί να ανακαλέσει την απόφασή του για αποχή από την ποινική δίωξη, ύστερα από έγκριση του εισαγγελέα εφετών, εφόσον δεν έχει παρέλθει ένα έτος από την ημέρα της παράνομης εισόδου του αλλοδαπού στη χώρα.

Άρθρο 51

Υποχρεώσεις υπηρεσιών και υπαλλήλων - κυρώσεις

1. Οι δημόσιες υπηρεσίες, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαιού, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οργανισμοί και επιχειρήσεις κοινής αφέλειας και οι οργανισμοί κοινωνικής ασφαλισης υποχρεούνται να μην παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε αλλοδαπούς, οι οποίοι δεν έχουν διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο ή θεώρηση εισόδου ή άδεια παραμονής ή γενικά δεν αποδεικνύουν ότι παραμένουν νόμιμα στην Ελλάδα, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα νόμο. Εξαιρούνται τα νοσοκομεία, θεραπευτήρια και κλινικές, όταν πρόκειται για αλλοδαπούς που εισάγονται εκτάκτως για νοσηλεία και για ανήλικα παιδιά.

2. Οι διευθυντές φυλακών και κρατητηρίων υποχρεούνται να παραλαμβάνουν και να φυλάσσουν διαβατήρια ή άλλα έγγραφα που αποδεικνύουν την ταυτότητα των κρατούμενων αλλοδαπών, καθώς και τις άδειες παραμονής και εργασίας τους. Τα

έγγραφα αυτά επιστρέφονται κατά την απόλυτη του αλλοδαπού. Αν ο αλλοδαπός δεν έχει τα έγγραφα αυτά ή δεν έχει άδεια παραμονής ή εργασίας, οι ως άνω υπάλληλοι οφείλουν να το γνωστοποιήσουν αμέσως στην πλησιέστερη αστυνομική αρχή ή στην πλησιέστερη υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης.

3. Οι υπάλληλοι των παραπάνω υπηρεσιών και φορέων που παραβαίνουν τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 διώκονται πειθαρχικά και τιμωρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα για παράβαση καθήκοντος.

Άρθρο 52 Υποχρεώσεις συμβολαιογράφων - κυρώσεις

1. Κατά την κατάρτιση συμβολαιογραφικών πράξεων στις οποίες συμβαλλόμενοι ή συμμετέχοντες καθ' οιονδήποτε τρόπο είναι αλλοδαποί, οι οποίοι παρίστανται αυτοπροσώπως ή δηλώνουν κατοικία ή διαμονή στην ημεδαπή, οι συμβολαιογράφοι υποχρεούνται να διαπιστώνουν ότι αυτοί έχουν θεώρηση εισόδου ή άδεια παραμονής και να κάνουν σχετική μνεία στην πράξη τους. Εξαιρούνται οι πειριπτώσεις της σύνταξης πληρεξουσίων σε δικηγόρους προκειμένου να εκπροσωπήσουν αλλοδαπούς ενώπιον δικαστηρίων ή και άλλων αρχών.

2. Οι συμβολαιογράφοι που παραβαίνουν τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου διώκονται πειθαρχικά και τιμωρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα για παράβαση καθήκοντος.

Άρθρο 53 Υποχρεώσεις εργοδοτών αλλοδαπών εργαζομένων - κυρώσεις

1. Δεν επιτρέπεται η πρόσληψη και η απασχόληση αλλοδαπών, εφόσον δεν έχουν άδεια παραμονής. Αν η κατάρτιση της σύμβασης εργασίας ή έργου ή ανεξάρτητων υπηρεσιών αποτελεί προϋπόθεση για τη χορήγηση της άδειας παραμονής, η ισχύς αυτής της σύμβασης τελεί υπό την αναβλητική αίρεση της χορήγησης αυτής της άδειας.

2. Οι εργοδότες που απασχολούν αλλοδαπούς εργαζόμενους οφείλουν να ενημερώνουν αμέσως την υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης, τα Γραφεία Ευρέσεως Εργασίας της έδρας τους και την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για κάθε πρόσληψη αλλοδαπού και για κάθε μεταβολή στο καθεστώς εργασίας του, όπως παράταση της σύμβασης, καταγγελία της σύμβασης, αποχώρηση.

3. Στους εργοδότες που παραβιάζουν τις διατάξεις των δύο παραγράφων 1 και 2, πέραν άλλων κυρώσεων που προβλέπονται από τη νομοθεσία, επιβάλλεται, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, χρηματικό πρόστιμο που μπορεί να κυμαίνεται από ένα εκατομμύριο έως πέντε εκατομμύρια δραχμές για κάθε παράνομο αλλοδαπό.

4. Όποιος απασχολεί αλλοδαπό που στερείται άδειας παραμονής τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Σε περίπτωση υποτροπής επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών. Αν εργοδότης είναι νομικό πρόσωπο, οι ως άνω ποινές επιβάλλονται στον διευθύνοντα σύμβουλο ή στον διαχειριστή ή στον ασκούντα γενικά τη διοίκηση του νομικού προσώπου. Ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας μπορεί επιπλέον, συνεκτιμώντας και τις εν γένει περιστάσεις, να διατάξει το κλείσιμο του καταστήματος ή της επιχείρησης για χρονικό διάστημα από έναν μέχρι έξι μήνες και για τρεις έως δώδεκα μήνες σε περί-

πτωση δεύτερης καταδίκης και εφόσον πρόκειται για κέντρα διασκέδασης από δύο μέχρι δώδεκα μήνες και από έξι μέχρι είκοσι τέσσερις μήνες αντίστοιχα. Αν υπάρξει τρίτη καταδίκη, το κατάστημα ή η επιχείρηση κλείεται οριστικά και δεν χορηγείται στο ίδιο πρόσωπο τέτοια άδεια για χρονικό διάστημα πέντε ετών.

5. Όταν η παραβίαση των διατάξεων του παρόντος νόμου γίνεται με σκοπό την προσαγωγή αλλοδαπών σε πορνεία τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον δύο εκατομμυρίων δραχμών. Σε περίπτωση που το θύμα είναι ανήλικος ή ανήλικη, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον πέντε εκατομμυρίων δραχμών. Το παραπάνω αδίκημα θεωρείται σε κάθε περίπτωση αυτόφωρο και εκδικάζεται με τη σχετική διαδικασία. Η έκδοση τελεσίδικης καταδικαστικής απόφασης γνωστοποιείται με μέριμνα της αρμόδιας εισαγγελίας στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας μέσα σε ένα μήνα από την έκδοσή της. Ο τελευταίος υποχρεούται μέσα σε ένα μήνα από τη γνωστοποίηση της απόφασης να αφαιρέσει την άδεια λειτουργίας του καταστήματος ή της επιχείρησης όπου τελέστηκε το αδίκημα, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δώδεκα μηνών, μπορεί δε, συνεκτιμώντας και τις εν γένει περιστάσεις, να προβεί στην οριστική αφαίρεση της άδειας λειτουργίας. Οι προβλεπόμενες στην παρούσα παράγραφο ποινές δεν αποκλείουν τη σωρευτική επιβολή άλλων ποινών σε περίπτωση συνδρομής άλλων διατάξεων της ποινικής νομοθεσίας.

6. Με ποινή φυλάκισης τιμωρείται και ο αλλοδαπός, ο οποίος παρέχει εξαρτημένη εργασία ή ανεξάρτητες υπηρεσίες ή έργο ή ασκεί επάγγελμα ή άλλη ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα χωρίς άδεια παραμονής.

7. Για την απασχόληση αλλοδαπών από φυσικά ή νομικά πρόσωπα που συμβάλλονται με το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, για την κατασκευή έργων ειδικής φύσεως - υποδομής και εκείνων που προβλέπονται από το άρθρο 12 του π.δ. 378/1987 (ΦΕΚ 168 Α'), απαιτείται έγκριση της στρατιωτικής αρχής που προΐσταται του έργου.

Άρθρο 54 **Υποχρεώσεις υπαλλήλων και λοιπών** **ιδιωτών - κυρώσεις**

1. Απαγορεύεται η εκμίσθωση ακινήτων σε αλλοδα-πούς που δεν έχουν διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο ή θεώρηση εισόδου ή άδεια παραμονής.

2. Οι διευθυντές ξενοδοχείων, παραθεριστικών κέντρων, κλινικών και θεραπευτηρίων οφείλουν να ενημερώνουν την αστυνομική υπηρεσία ή την υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης για την άφιξη και την αναχώρηση αλλοδαπών που φιλοξενούν.

3. Στα πρόσωπα που παραβιάζουν τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2, πέραν άλλων κυρώσεων που προβλέπονται από τη νομοθεσία, επιβάλλεται, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, χρηματικό πρόστιμο από πεντακόσιες χιλιάδες έως ένα εκατομμύριο δραχμές.

4. Τα πρόστιμα της προηγούμενης παραγράφου επιβάλλονται επίσης στα πρόσωπα που υποβάλλουν ανακριβή δήλωση ή βεβαίωση ή δεν εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει με τη βεβαίωση ή τη δήλωση που προβλέπεται στα άρθρα 10 παρ. 3 περ. γ', 11 παρ. 2 περ. δ', 19 παρ. 6 περ. α', 21 παρ. 2 περ. δ', 26 παρ. 2 περ. γ', 28 παρ. 3 περ. δ', 34 παρ. 4 περ. γ', 35 παρ. 2 περ. β', 36 παρ. 3 περ. γ' και 37 παρ. 2 περ. β'. Τα ίδια πρόστιμα επιβάλλονται και στους αλλοδαπούς, οι οποίοι δεν εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στις

παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 41.

5. Όποιος διευκολύνει την είσοδο στο ελληνικό έδαφος αλλοδαπού, χωρίς να υποβληθεί στον έλεγχο που προβλέπεται στο άρθρο 4, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον πεντακοσίων χιλιάδων δραχμών.

6. Όποιος διευκολύνει την παράνομη παραμονή αλλοδαπού ή δυσχεραίνει τις έρευνες των αστυνομικών αρχών για τον εντοπισμό, σύλληψη και απέλασή του, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον πεντακοσίων χιλιάδων δραχμών.

7. Όποιος παράνομα κατέχει ή χρησιμοποιεί γνήσιο διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο άλλου προσώπου, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον πεντακοσίων χιλιάδων δραχμών. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και όποιος παρακρατεί διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο άλλου προσώπου ή αρνείται να παραδώσει τούτο στην αρμόδια υπηρεσία. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος κατέχει ή χρησιμοποιεί πλαστό διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο.

8. Ο υπεύθυνος γραφείου ταξιδίων ή μετανάστευσης ή οποιος οσδήποτε άλλος υποβάλλει για λογαριασμό τρίτου στην αρμόδια αρχή δικαιολογητικά έκδοσης ταξιδιωτικού εγγράφου, με στοιχεία που δεν ανταποκρίνονται στην ταυτότητα του προσώπου αυτού, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου δραχμών. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και εκείνος, για λογαριασμό του οποίου υποβάλλονται τα δικαιολογητικά. Με απόφαση του νομάρχη επιβάλλεται και η οριστική αφαίρεση της άδειας λειτουργίας του γραφείου.

Άρθρο 55 **Υποχρεώσεις μεταφορέων - Κυρώσεις**

1. Πλοίαρχοι ή κυβερνήτες πλοίου, πλωτού μέσου ή αερoplάνου και οδηγοί κάθε είδους μεταφορικού μέσου που μεταφέρουν από το εξωτερικό στην Ελλάδα αλλοδαπούς, που δεν έχουν δικαίωμα εισόδου στο ελληνικό έδαφος, ή στους οποίους έχει απαγορευθεί η είσοδος για οποιαδήποτε αιτία, καθώς και αυτοί που τους προωθούν στο εσωτερικό της χώρας, ή διευκολύνουν τη μεταφορά ή προώθησή τους, ή εξασφαλίζουν σε αυτούς κατάλυμα για απόκρυψη τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή ενός εκατομμυρίου έως πέντε εκατομμυρίων δραχμών για κάθε μεταφερόμενο αλλοδαπό. Ειδικά πλοίαρχοι ή κυβερνήτες πλοίων και πλωτών μέσων που μεταφέρουν τους προαναφερόμενους αλλοδαπούς υπό συνθήκες που θέτουν σε κίνδυνο τη ζωή και την ασφάλειά τους τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον δύο ετών ανά μεταφερόμενο πρόσωπο. Με τις ίδιες ποινές τιμωρούνται και οι συμμετέχοντες στις ανωτέρω αξιόποινες πράξεις. Συνιστά επιβαρυντική περίπτωση και επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή πέντε εκατομμυρίων έως οκτώ εκατομμυρίων δραχμών για κάθε μεταφερόμενο άτομο, αν η μεταφορά ενεργείται κατ' επάγγελμα ή με σκοπό το παράνομο κέρδος, ή αν ο υπαίτιος είναι δημόσιος υπάλληλος ή τουριστικός ή ναυτιλιακός ή ταξιδιωτικός πράκτορας, ή είναι υπότροπος. Μεταφορικά μέσα που χρησιμοποιήθηκαν για τη μεταφορά προσώπων κατάσχονται και δημεύονται με απόφαση του δικαστηρίου, εκτός αν ο ιδιοκτήτης αποδείξει ότι δεν γνώριζε το σκοπό για τον οποίο χρησιμοποιήθηκαν αυτά. Η άσκηση ενδίκου μέσου κατά των παραπάνω δικαστικών αποφάσεων δεν έχει αναστατικό αποτέλεσμα.

2. Πλοίαρχοι ή κυβερνήτες πλοίου, πλωτού μέσου ή αεροπλάνου και οδηγοί κάθε είδους μεταφορικού μέσου υποχρεούνται να μη δέχονται για μεταφορά από και στο εξωτερικό πρόσωπα τα οποία δεν είναι εφοδιασμένα με τα απαιτούμενα ταξιδιωτικά έγγραφα ή δεν έχουν υποστεί τον κανονικό αστυνομικό έλεγχο. Οι παραβάτες τιμωρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1. Η ανωτέρω αξιόποιντη πράξη θεωρείται τετελεσμένη, προκειμένου μεν για θαλάσσια και εναέρια μεταφορικά μέσα, εφόσον το πρόσωπο που επιβιβάσθηκε λάθρα βρίσκεται μέσα σε αυτά κατά την έναρξη του προ του απόπλου ή της απογειώσεως ελέγχου από τα αρμόδια κρατικά όργανα ή μετά την άπαρση του πλοίου ή την απογειώση του αεροπλάνου, προκειμένου δε για άλλα μεταφορικά μέσα, εφόσον το πρόσωπο που αναχωρεί λάθρα βρίσκεται μέσα σε αυτά κατά τον τελευταίο ελέγχο εξόδου ή πλησίον των συνόρων. Οι διατάξεις της παραγράφου 3 εφαρμόζονται και στα πρόσωπα που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο.

3. Αεροπορικές ή ναυτιλιακές εταιρίες ή ταξιδιωτικά γραφεία υποχρεούνται να μη δέχονται για μεταφορά και να λαμβάνουν κάθε μέτρο που να αποκλείει τη μεταφορά από το εξωτερικό στην Ελλάδα αλλοδαπών που δεν είναι εφοδιασμένοι με τα απαιτούμενα διαβατήρια ή άλλα ταξιδιωτικά έγγραφα. Στις αεροπορικές εταιρίες που παραβαίνουν τις παραπάνω υποχρεώσεις επιβάλλεται με απόφαση του αερολιμενάρχη χρηματικό πρόστιμο από πέντε εκατομμύρια έως δέκα εκατομμύρια δραχμές για κάθε μεταφερόμενο πρόσωπο. Στις ναυτιλιακές εταιρίες ή ταξιδιωτικά γραφεία, το ίδιο πρόστιμο επιβάλλεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας.

4. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 3, καθώς και ταξιδιωτικά γραφεία και οι ιδιοκτήτες των μεταφορικών μέσων ευθύνονται εις ολόκληρο για τις δαπάνες διαβίσης και τα έξοδα επαναπροώθησης των ανωτέρω προσώπων στο εξωτερικό. Την ίδια ευθύνη έχουν και όσοι εγγυήθηκαν τον επαναπατρισμό αλλοδαπού, αν παραβιάσθηκαν όροι εισόδου ή παραμονής του στη χώρα. Τα αρμόδια για τον καταλογισμό όργανα, ο τρόπος είσπραξης και διαχείρισης αυτών και κάθε άλλη λεπτομέρεια καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομικών και Δημόσιας Τάξης.

5. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 ή οι ιδιοκτήτες των μεταφορικών μέσων ή οι αντιπρόσωποι αυτών στην Ελλάδα υποχρεούνται αμέσως μετά την άφιξη του μεταφορικού μέσου να παραδίδουν στις υπηρεσίες του αστυνομικού ελέγχου διαβατηρίων δελτία άφιξης ή καταστάσεις των αλλοδαπών επιβατών που μεταφέρουν και προορίζονται για την Ελλάδα και αντίστροφα. Την ίδια υποχρέωση έχουν κατά την άφιξη αεροπλάνων μη τακτικών πτήσεων από τρίτες χώρες. Με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης καθορίζονται τα στοιχεία των ανωτέρω δελτίων ή καταστάσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ' ΣΥΣΤΑΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ

Άρθρο 56 Σύσταση υπηρεσιών και έλεγχος

1. Στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης συνιστάται Διεύθυνση Άλλοδαπών και Μετανάστευσης. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών, καθορίζεται η διάρθρωση των πραγματικών μονάδων της και η κατανομή των αρμοδιοτήτων

μεταξύ τους, τα προσόντα του προσωπικού της, καθώς και οι κλάδοι από τους οποίους επιλέγονται οι προϊστάμενοι των μονάδων της και ρυθμίζεται κάθε συναφές θέμα.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών και γνώμη του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, μπορεί να συνιστώνται διευθύνσεις ή τμήματα αλλοδαπών και μετανάστευσης σε κάθε νομό της Περιφέρειας ως μονάδες της. Ειδικά στην Περιφέρεια Αττικής μπορεί να συνιστώνται μέχρι τέσσερις διευθύνσεις, των οποίων η κατά τόπο αρμοδιότητα καθορίζεται με το ίδιο προεδρικό διάταγμα. Με όμιο διάταγμα καθορίζεται η έδρα τους, η διάρθρωση των οργανικών μονάδων τους και η κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ τους, τα προσόντα του προσωπικού τους, καθώς και οι κλάδοι από τους οποίους επιλέγονται οι προϊστάμενοι των οργανικών μονάδων και ρυθμίζεται κάθε συναφές θέμα.

Με όμιο προεδρικό διάταγμα μπορεί να συνιστώνται μονάδες που ασκούν αρμοδιότητες της περιφέρειας για θέματα ιθαγένειας και ομογενών οι οποίοι υπάγονται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών, Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μπορεί να συνιστώνται, σε έδρες πρεσβειών και έμμισθων ελληνικών προξενικών αρχών, στα πλαίσια διμερών συμφωνιών και με την επιφύλαξη των διεθνών υποχρεώσεων της Χώρας, Γραφεία Ευρέσεως Εργασίας, να καθορίζονται οι αρμοδιότητές τους, να συνιστώνται οι οργανικές θέσεις πρωτογενούς και να καθορίζονται οι κατηγορίες, οι κλάδοι και τα προσόντα του εν λόγω προσωπικού, καθώς και οι κλάδοι από τους οποίους επιλέγονται οι προϊστάμενοι αυτών και να ρυθμίζεται κάθε συναφές θέμα. Οι υπάλληλοι των εν λόγω γραφείων ανακοινώνονται προς τις αλλοδαπές αρχές ως υπάλληλοι της πρεσβευτικής ή προξενικής αρχής και υπάγονται στην εποπτεία και τον πειθαρχικό έλεγχο του προϊσταμένου της. Για τα πειθαρχικά παραπτώματα των ανωτέρω υπαλλήλων αρμόδιο είναι το υπηρεσιακό συμβούλιο του Υπουργείου Εξωτερικών. Οι τοπιθετούμενοι ή αποστάμενοι υπάλληλοι στα γραφεία ευρέσεως εργασίας λαμβάνουν τις αποδοχές στις θέσεις τους και επίδομα αλλοδαπής, η δαπάνη των οποίων βαρύνει τον προϋπολογισμό των φορέων από τους οποίους προέρχονται. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες της καταβολής του εν λόγω επιδόματος.

4. Οι υπηρεσίες αλλοδαπών και μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και των Περιφερειών, οι αστυνομικές, λιμενικές ή αερολιμενικές αρχές και οι υπηρεσίες ελέγχου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι αρμόδιες να παρακολουθούν την εφαρμογή του παρόντος νόμου, να διενεργούν ελέγχους και να βεβαιώνουν τις παραβάσεις. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης μπορούν να ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας διάταξης.

5. Όπου στον παρόντα νόμο αναφέρεται «υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης» νοείται η διεύθυνση ή το τμήμα αλλοδαπών και μετανάστευσης της παραγράφου 2 που βρίσκεται στο νομό, στον οποίο έχει την κατοικία του ή τη διαμονή του ο αλλοδαπός ή προτίθεται να εγκατασταθεί, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά.

6. Μέχρι την έκδοση των προεδρικών διαταγμάτων των παραγράφων 1 και 2 αρμόδιες υπηρεσίες για την εφαρμογή του

παρόντος νόμου είναι η Διεύθυνση Αστικής και Δημοτικής Κατάστασης στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και οι Διευθύνσεις Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης ή Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Διοίκησης στις Περιφέρειες. Η Επιτροπή Μετανάστευσης συγκροτείται, σε ότι αφορά τους υπαλλήλους - μέλη της, από υπαλλήλους αυτών των υπηρεσιών.

7. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Δημόσιας Τάξης και Εργασίας καθορίζονται ο εξοπλισμός, τα αρχεία και τα λοιπά στοιχεία που παραδίδονται από τις υπηρεσίες των Υπουργείων Δημόσιας Τάξης, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Ο.Α.Ε.Δ. στις υπηρεσίες αλλοδαπών και μετανάστευσης και ρυθμίζονται τα σχετικά με τη παράδοση θέματα.

Άρθρο 57 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο των αιτήσεων που αναφέρονται στα άρθρα 8, 11, 13, 19, 21 έως 27, 29, 30, 32 και 34 έως 37 και ο τύπος και το περιεχόμενο της άδειας παραμονής, καθώς και ο τύπος και το περιεχόμενο του μητρώου αλλοδαπών.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού μπορεί να καθορίζονται οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή των άρθρων 5 έως 38.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΓ' ΚΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ ΜΕ ΠΟΛΙΤΟΓΡΑΦΗΣΗ

Άρθρο 58 Προϋποθέσεις πολιτογράφησης

1. Αλλοδαπός που επιθυμεί να αποκτήσει την ελληνική ιθαγένεια με πολιτογράφηση απαιτείται να:

α. είναι ενήλικος κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης πολιτογράφησης,

β. μην εκκρεμεί σε βάρος του απόφαση απέλασης,

γ. μην έχει καταδικασθεί τελεσίδικα σε ποινή στερητική της ελευθερίας τουλάχιστον ενός έτους ή, ανεξαρτήτως ποινής, για εγκλήματα προσβολών του πολιτεύματος, προδοσίας της χώρας, εγκλήματα σχετικά με την εμπορία και διακίνηση ναρκωτικών, τη νομιμοποίηση εσδόων από παράνομες δραστηριότητες, διεθνή οικονομικά εγκλήματα, εγκλήματα με χρήση μέσων υψηλής τεχνολογίας, εγκλήματα περί το νόμισμα, εγκλήματα αντίστασης, αρπαγής ανηλίκων, κατά της γενετήσιας ελευθερίας και οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, κλοπής, απάτης, υπεξαίρεσης, εκβίασης, τοκογλυφίας, του νόμου περί μεσαζόντων, πλαστογραφίας, ψευδούς βεβαίωσης, συκοφαντικής δυσφήμισης, λαθρεμπορίας, εγκλήματα που αφορούν τα όπλα, αρχαιοτήτες, την πρόωθηση λαθρομεταναστών στο εσωτερικό της χώρας ή τη διευκόλυνση της μεταφοράς ή προώθησής τους ή για παραβάσεις της νομοθεσίας για την εγκατάσταση και κίνηση αλλοδαπών στην Ελλάδα.

2. Αν ο αλλοδαπός είναι αλλογενής απαιτείται επιπλέον να:

α. Διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα δέκα συνολικά έτη την τελευταία δωδεκαετία πριν από την υποβολή της αίτησης πολιτογράφησης. Για τον ανιθαγενή αλλοδαπό ή για τον αλλοδαπό που

έχει αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας, αρκεί διαμονή στην Ελλάδα πέντε έτη μέσα στην τελευταία δωδεκαετία πριν από την υποβολή της αίτησης. Στον ανωτέρω κατά περίπτωση απαιτούμενο χρόνο δεν προσμετράται ο χρόνος που διήνυσε ο αλλοδαπός στην Ελλάδα, ως διπλωματικός ή διοικητικός υπαλληλος ξένης χώρας. Η χρονική αυτή προϋπόθεση δεν απαιτείται γι' αυτόν που έχει γεννηθεί και κατοικεί συνεχώς στην Ελλάδα, καθώς και γι' αυτούς που είναι σύζυγοι Ελλήνων ή Ελληνίδων που διαμένουν στην Ελλάδα και έχουν αποκτήσει τέκνα. Για τους συζύγους Ελλήνων διπλωματικών υπαλλήλων που υπηρετούν στο εξωτερικό, προσμετράται για τη συμπλήρωση του παραπάνω χρόνου και ο χρόνος παραμονής τους στο εξωτερικό, λόγω της υπηρεσίας των Ελλήνων συζύγων τους, ύστερα από πρόταση του Έλληνα πρεσβευτή για τη διαμόρφωση από αυτούς ελληνικής εθνικής συνειδητοστις.

β. Έχει επαρκή γνώση της ελληνικής γλώσσας, της ελληνικής ιστορίας και γενικά του ελληνικού πολιτισμού.

3. Οι διατάξεις των άρθρων 58 έως 64 εφαρμόζονται και στα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 2 του νόμου αυτού.

Άρθρο 59 Δικαιολογητικά

1. Ο αλλοδαπός που επιθυμεί να πολιτογραφηθεί ως Έλληνας υποβάλλει στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας του αίτηση για πολιτογράφηση, που απευθύνεται προς τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και συνοδεύεται από:

α. δήλωση πολιτογράφησης. Η δήλωση αυτή γίνεται ενώπιον του δημάρχου ή προέδρου της κοινότητας παρουσία δύο Ελλήνων πολιτών ως μαρτύρων.

β. παράβολο ύψους πεντακοσίων χιλιάδων δραχμών, το οποίο μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το τριάντα τοις εκατό κάθε φορά.

γ. αντίγραφο διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου και, εφόσον δεν είναι γραμμένο με λατινικούς χαρακτήρες, μεταφρασμένο στην ελληνική γλώσσα,

δ. άδεια παραμονής ή άλλο αποδεικτικό έγγραφο νόμιμης παραμονής του στη χώρα,

ε. πιστοποιητικό γέννησης ή βάπτισης. Αν ο αλλοδαπός είναι πρόσφυγας και αδύνατει να προσκομίσει πιστοποιητικό γέννησης, αρκεί η προσκόμιση της απόφασης χορήγησης σε αυτόν πολιτικού ασύλου. Η διάταξη αυτή ισχύει και για πρόσφυγες, των οποίων η αίτηση πολιτογράφησης εκκρεμεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος,

στ. εκαθαριστικό σημείωμα ή αντίγραφο δήλωσης φορολογίας εισοδήματος του τελευταίου οικονομικού έτους και

η. σημείωμα δακτυλοσκόπησης από το αστυνομικό τμήμα του τόπου κατοικίας του.

Άρθρο 60 Διαδικασία πολιτογράφησης

1. Ο δήμος ή την κοινότητα εξετάζει την πληρότητα των δικαιολογητικών και διαβιβάζει την αίτηση μαζί με τα δικαιολογητικά στην αρμόδια για θέματα ιθαγένειας υπηρεσία της περιφέρειας. Οι διευθύνσεις αυτές εξετάζουν εάν πληρούνται οι προϋπόθεσιες των παραγράφων 1 περ. α' και 2 περ. α' του άρθρου 58 για την περαιτέρω εξέταση της αίτησης από τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Αν δεν πλη-

ρούνται αυτές οι προϋποθέσεις, ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας απορρίπτει την αίτηση.

2. Αν πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές, η αρμόδια διεύθυνση της Περιφέρειας ζητάει πιστοποιητικό ποινικού μητρώου τύπου Α', πιστοποιητικό μη απέλασης και επιπλέον όσα στοιχεία κρίνει απαραίτητα για το σχηματισμό άποψης για τη γνώση της γλώσσας, για το ήθος και την προσωπικότητα του αλλοδαπού. Στη συνέχεια ο φάκελος της υπόθεσης διαβιβάζεται στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά και τη γνώμη της αστυνομικής αρχής του νομού για τα θέματα που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της χώρας.

3. Μετά από εξέταση του φακέλου η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης καλεί τον αλλοδαπό σε συνέντευξη σε συγκεκριμένο τόπο και χρόνο ενώπιον της Επιτροπής Πολιτογράφησης, προκειμένου η Επιτροπή να διατυπώσει γνώμη για την αποδοχή ή μη της αίτησης από τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Η κλήση του αλλοδαπού σε συνέντευξη γίνεται με απόδειξη. Μη εμφάνιση του αλλοδαπού δικαιολογείται μόνο για λόγους ανωτέρας βίας. Σε περίπτωση αδικαιολόγητης μη εμφάνισης η αίτηση απορρίπτεται.

Άρθρο 61

Απόφαση πολιτογράφησης

1. Η πολιτογράφηση γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Η απόφαση που απορρίπτει αίτημα πολιτογράφησης δεν αιτιολογείται. Υποβολή νέας αίτησης για πολιτογράφηση επιτρέπεται μετά την παρέλευση έτους από την απόρριψη της προηγούμενης.

Άρθρο 62

Ορκωμοσία

1. Η ιδιότητα του Έλληνα πολίτη αποκτάται με την ορκωμοσία του αλλοδαπού, που πρέπει να γίνει μέσα σε ένα έτος από τη δημοσίευση της απόφασης πολιτογράφησης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Ο όρκος που δίνεται έχει ως εξής: « Ορκίζομαι να φυλάττω πίστη στην Πατρίδα, υπακοή στο Σύνταγμα και τους νόμους του κράτους και να εκπληρώνω ευσυνείδητα τα καθήκοντά μου ως Έλληνας πολίτης.» Η απόφαση πολιτογράφησης ανακαλείται αν ο όρκος δεν δοθεί μέσα στην ετήσια προθεσμία.

3. Ο όρκος δίνεται ενώπιον του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης μπορεί να ορίζεται ότι ο όρκος δίνεται ενώπιον άλλου οργάνου.

Άρθρο 63

Πολιτογράφηση ομογενών που διαμένουν στο εξωτερικό

1. Η αίτηση πολιτογράφησης ομογενών που διαμένουν στο εξωτερικό υποβάλλεται στον Έλληνα Πρόξενο του τόπου κατοικίας τους, ο οποίος τη διαβιβάζει στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης με έκθεσή του. Μαζί με την αίτηση υποβάλλονται και τα εξής:

α. δήλωση πολιτογράφησης, η οποία γίνεται ενώπιον του προξένου, παρουσία δύο Ελλήνων πολιτών, ως μαρτύρων,

β. αντίγραφο διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου

και εφόσον δεν είναι γραμμένο με λατινικούς χαρακτήρες, μεταφρασμένο στην ελληνική,

γ. πιστοποιητικό γέννησης ή βάπτισης,

δ. πιστοποιητικό ποινικού μητρώου των αλλοδαπών αρχών.

2. Η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, ύστερα από εξέταση των στοιχείων του φακέλου του ομογενούς και τη γνώμη του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης για θέματα που αφορούν τη δημόσια τάξη και ασφάλεια, εισηγείται στον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης την αποδοχή ή μη του αιτήματος για πολιτογράφηση.

3. Οι διατάξεις των άρθρων 61 και 62 του νόμου αυτού εφαρμόζονται και για την πολιτογράφηση του άρθρου αυτού.

Άρθρο 64

Επιπροπή Πολιτογράφησης

1. Στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης συνιστάται πενταμελής Επιπροπή Πολιτογράφησης, η οποία αποτελείται από:

α. τον προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης ως Πρόεδρο,

β. τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Αστικής και Δημοτικής Κατάστασης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης,

γ. τον προϊστάμενο του Β' Τμήματος Ιθαγένειας του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης,

δ. ένα μέλος Δ.Ε.Π. στο γνωστικό αντικείμενο της Κοινωνιολογίας Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος, που προτείνεται από τον Πρόεδρο του οικείου Τμήματος με τον αναπληρωτή του και

ε. ένα μέλος Δ.Ε.Π. στο γνωστικό αντικείμενο της Ψυχολογίας Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος, που προτείνεται από τον Πρόεδρο του οικείου Τμήματος με τον αναπληρωτή του.

2. Η Επιπροπή ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Με όμοια απόφαση ορίζονται και οι αναπληρωτές του Προέδρου και των μελών της Επιπροπής. Χρέι γραμματέα της Επιπροπής Πολιτογράφησης ασκεί υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Διοικητικού που υπηρετεί στη Διεύθυνση Αστικής και Δημοτικής Κατάστασης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, που ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του με την ίδια ως άνω απόφαση. Στην Επιπροπή Πολιτογράφησης συμμετέχει ως εισηγητής, χωρίς δικαιώματα ψήφου, ο υπάλληλος που χειρίζεται την υπόθεση.

3. Η θητεία των μελών της Επιπροπής Πολιτογράφησης είναι διετής.

4. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών καθορίζεται η αμοιβή των μελών της Επιπροπής, του γραμματέα και του εισηγητή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΔ'

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 65

Εκκρεμείς αιτήσεις για θεώρηση εισόδου και

για άδεια παραμονής

Άδεια παραμονής και πράσινη κάρτα

που δεν έχουν λήξει

1. Αιτήσεις για τη χορήγηση θεώρησης εισόδου στην Ελλάδα,

οι οποίες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου είναι εκκρεμείς σε ελληνικά προξενεία, εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

2. Εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου αιτήσεις για τη χορήγηση κάρτας παραμονής περιορισμένης χρονικής διάρκειας (πράσινης κάρτας), σύμφωνα τις διατάξεις του π.δ. 359/1997, όπως ισχύει σήμερα, καθώς και προσφυγές κατά αποφάσεων των αρμόδιων οργάνων του Ο.Α.Ε.Δ. ενώπιον της ειδικής επιτροπής του άρθρου 5 του ίδιου προεδρικού διατάγματος εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του διατάγματος. Μετά την ολοκλήρωση αυτής της εξέτασης τα π.δ/τα 358/1997 και 359/1997 καταργούνται, με εξαίρεση την παρ. 3 του άρθρου 2 του π.δ. 359/1997, η οποία καταργείται από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Κάρτες που έχουν ανακληθεί με βάση την παραπάνω καταργούμενη διάταξη επαναχορηγούνται εφόσον δεν συντρέχει λόγος δημόσιας τάξης και ασφάλειας.

3. Αιτήσεις για τη χορήγηση ή την ανανέωση άδειας παραμονής, πλην κάρτας παραμονής περιορισμένης χρονικής διάρκειας (πράσινης κάρτας), οι οποίες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου είναι εκκρεμείς, διαβιβάζονται στις αρμόδιες σύμφωνα με τον παρόντα νόμο υπηρεσίες. Ομοίως αιτήσεις για τη χορήγηση άδειας εργασίας ή άδειας άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας ή άδειας παραμονής αλλοδαπών που είναι κάτοχοι άδειας εισόδου υποβάλλονται στις αρμόδιες σύμφωνα με τον παρόντα νόμο υπηρεσίες. Οι αιτήσεις αυτές συνοδεύονται από τα δικαιολογητικά που προβλέπονται από τις διατάξεις που ίσχυαν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος. Αν δεν προβλέπονται τέτοια δικαιολογητικά, συνοδεύονται από τα δικαιολογητικά που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος. Κατά τα λοιπά για τη χορήγηση της άδειας παραμονής και για την ανανέωσή της, καθώς και για τη χορήγηση άδειας εργασίας ή άδειας άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος νόμου.

4. Κάρτες παραμονής περιορισμένης χρονικής διάρκειας (πράσινες κάρτες) που ισχύουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος και πράσινες κάρτες που θα εκδοθούν σύμφωνα με την παράγραφο 2 αυτού του άρθρου θεωρούνται άδειες εργασίας και παραμονής στις οποίες εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος νόμου. Οι άδειες αυτές, εφόσον λήγουν το αργότερο μέχρι την 31.12.2001, παρατείνονται αυτοδικαίως για ένα ακόμη εξάμηνο από την ημερομηνία λήξης τους. Όσες λήγουν μετά την παραπάνω ημερομηνία, ανανεώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Ομοίως πράσινες κάρτες, για τις οποίες εκκρεμούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος αιτήσεις ανανέωσής τους, παρατείνονται αυτοδικαίως από την έναρξη ισχύος του παρόντος μέχρι την 30.6.2002 και στη συνέχεια ανανεώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

5. Λοιπές άδειες παραμονής, που ισχύουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και λήγουν το αργότερο μέχρι την 31.12.2001, παρατείνονται αυτοδικαίως για ένα ακόμη εξάμηνο από την ημερομηνία λήξης τους. Όσες λήγουν μετά την παραπάνω ημερομηνία, ανανεώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

6. Οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 19 αυτού του νόμου δεν εφαρμόζονται κατά τον πρώτο χρόνο ισχύος του παρόντος νόμου.

Άρθρο 66 Παράνομοι αλλοδαποί

1. Επιτρέπεται η χορήγηση άδειας παραμονής σε αλλοδα-

πούς που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου διαμένουν παράνομα στην Ελλάδα, εφόσον:

α. Είναι κάποιοι κάρτας παραμονής περιορισμένης χρονικής διάρκειας (πράσινης κάρτας) που έχει λήξει χωρίς να έχει υποβληθεί αίτηση για ανανέωσή της ή η αίτηση για ανανέωση έχει απορριφθεί ή κάρτας προσωρινής άδειας παραμονής (λευκής κάρτας) ή άδειας παραμονής που έχει λήξει χωρίς να έχει υποβληθεί αίτηση για ανανέωσή της και διαμένουν μετά τη λήξη τους αποδεδειγμένα στη χώρα ή

β. Έχουν ασκήσει προσφυγή κατά αποφάσεων των αρμόδιων οργάνων του Ο.Α.Ε.Δ. ενώπιον της ειδικής επιτροπής του άρθρου 5 του π.δ. 359/1997 και επιθυμούν να παραιτηθούν από την προσφυγή προκειμένου να υπαχθούν στη διαδικασία του παρόντος άρθρου ή

γ. Έχουν υποβάλει αίτηση για τη χορήγηση κάρτας παραμονής περιορισμένης χρονικής διάρκειας (πράσινης κάρτας) για σοβαρούς ανθρωπιστικούς λόγους στην ειδική επιτροπή του άρθρου 5 του π.δ. 359/1997, επειδή δεν πληρούσαν ορισμένες από τις νόμιμες προϋποθέσεις για τη χορήγηση της πράσινης κάρτας ή

δ. Αποδείξουν ότι διαμένουν στη χώρα, νόμιμα ή παράνομα, συνεχώς επί ένα έτος μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος.

2. i. Οι αλλοδαποί των περιπτώσεων α'και δ'της παρ. 1 του άρθρου αυτού οφείλουν μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου να υποβάλλουν στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας τους αίτηση με δύο φωτογραφίες που συνοδεύεται από:

α. Επικυρωμένο αντίγραφο διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου ή πιστοποιητικού γέννησης ή οικογενειακής κατάστασης ή δελτίου ταυτότητας.
β. Προκειμένου για αλλοδαπούς της περ. α' της παρ. 1:
αα. το πρωτότυπο της πράσινης κάρτας, λευκής κάρτας ή άδειας παραμονής που έχει λήξει και

ββ. Αν από το διαβατήριο ή το ταξιδιωτικό έγγραφο δεν συνάγεται ο χρόνος παραμονής του αλλοδαπού στην Ελλάδα, έγγραφα βέβαιης χρονολογίας ή λογαριασμούς Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε., Ε.Υ.Δ.Α.Π. και κινητής τηλεφωνίας, καθώς και ασφαλιστήρια συμβόλαια, από τα οποία αποδεικνύεται ότι διέμεναν στην χώρα τουλάχιστον ένα έτος πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Για τη διαπίστωση του χρόνου παραμονής του αλλοδαπού, τα προσκομιζόμενα έγγραφα δεν είναι απαραίτητο να καλύπτουν συνεχόμενα όλο το διάστημα του έτους. Εύλογα ενδιάμεσα διαστήματα μπορεί να τεκμαίρονται.

γ. Προκειμένου για αλλοδαπούς της περ. δ' της παρ. 1, αν από το διαβατήριο ή από το ταξιδιωτικό έγγραφο δεν συνάγεται ο χρόνος παραμονής του αλλοδαπού στην Ελλάδα, επιπλέον λογαριασμούς Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε., Ε.Υ.Δ.Α.Π. και κινητής τηλεφωνίας, καθώς και ασφαλιστήρια συμβόλαια, από τα οποία αποδεικνύεται η τουλάχιστον επήσια παραμονή τους στην Ελλάδα ή απόφαση δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου δήμων ή κοινοτήτων, των οποίων ο πληθυσμός δεν υπερβαίνει τους 20.000 κατοίκους, με την οποία βεβαιώνεται ο χρόνος παραμονής του αλλοδαπού στην περιφέρειά του. Για τη διαπίστωση του χρόνου παραμονής του αλλοδαπού, τα προσκομιζόμενα έγγραφα δεν είναι απαραίτητο να καλύπτουν συνεχόμενα όλο το διάστημα του έτους. Εύλογα ενδιάμεσα διαστήματα μπορεί να τεκμαίρονται.

ii. Οι αλλοδαποί της παραγράφου 1 μπορούν να αναγνωρίσουν ασφαλιστική προϋπηρεσία για μικτή ασφάλιση, για το απαιτούμενο χρονικό διάστημα του ενός έτους με ελάχιστο αριθμό ημερών ασφάλισης διακοσίων πενήντα, χωρίς προσαύξηση για το διάστημα αυτό.

iii. Ο δήμος ή η κοινότητα εξετάζει την πληρότητα των δικαιολογητικών και τα διαβιβάζει μαζί με την αίτηση του αλλοδαπού στην υπηρεσία που ασκεί τις αρμοδιότητες της υπηρεσίας αλλοδαπών και μετανάστευσης για τη χορήγηση άδειας παραμονής.

3. Οι αλλοδαποί της περ. β' της παρ. 1 αυτού του άρθρου υποβάλλουν στον Ο.Α.Ε.Δ. μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου παραίτηση από την προσφυγή και αίτηση με δύο φωτογραφίες για τη χορήγηση της προβλεπόμενης από την παρ. 5 αυτού του άρθρου άδειας παραμονής, που συνοδεύεται από επικυρωμένο αντίγραφο διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου ή πιστοποιητικού γέννησης ή οικογενειακής κατάστασης ή δελτίου ταυτότητας. Ο Ο.Α.Ε.Δ. υποχρεούται μέσα σε εύλογο χρόνο να διαβιβάσει στην υπηρεσία που ασκεί τις αρμοδιότητες της υπηρεσίας αλλοδαπών και μετανάστευσης την υποβληθείσα αίτηση του αλλοδαπού μαζί με την παραίτηση από την προσφυγή και τα λοιπά δικαιολογητικά, αφού εξετάσει την πληρότητά τους.

4. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου οι αιτήσεις αλλοδαπών της περ. γ' της παρ. 1 αυτού του άρθρου θεωρούνται ως απορριφθείσες και νέες τέτοιες αιτήσεις δεν επιτρέπεται να υποβάλλονται. Οι αλλοδαποί αυτής της περίπτωσης δικαιούνται να υποβάλλουν στον Ο.Α.Ε.Δ. μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου αίτηση με δύο φωτογραφίες για τη χορήγηση της προβλεπόμενης από την παράγραφο 5 αυτού του άρθρου άδειας παραμονής. Η αίτηση συνοδεύεται από επικυρωμένο αντίγραφο διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου ή πιστοποιητικού γέννησης ή οικογενειακής κατάστασης ή δελτίου ταυτότητας. Ο Ο.Α.Ε.Δ. υποχρεούται μέσα σε εύλογο χρόνο να διαβιβάσει στην υπηρεσία που ασκεί τις αρμοδιότητες της υπηρεσίας αλλοδαπών και μετανάστευσης την υποβληθείσα αίτηση του αλλοδαπού μαζί με τα λοιπά δικαιολογητικά, αφού εξετάσει την πληρότητά τους.

5. Η υπηρεσία που ασκεί τις αρμοδιότητες της υπηρεσίας αλλοδαπών και μετανάστευσης εξετάζει τις αιτήσεις των προηγούμενων παραγράφων σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 5, 6 και 7 του άρθρου 8 του παρόντος νόμου. Η άδεια παραμονής χορηγείται ανεξαρτήτως του λόγου για τον οποίο επιθυμεί να παραμείνει ο αλλοδαπός στην Ελλάδα και έχει διάρκεια έξι μηνών.

6. i. Αλλοδαπός στον οποίο έχει χορηγηθεί η εξάμηνη άδεια παραμονής που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο, επιτρέπεται να λάβει άδεια εξαρτημένης εργασίας σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, εφόσον μέχρι τη λήξη του εξαμήνου προσκομίσει στην αρμόδια υπηρεσία εργασίας της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης αίτηση για τη χορήγηση άδειας εργασίας και για την ανανέωση της εξάμηνης άδειας παραμονής. Η αίτηση συνοδεύεται από:

α. Την εξάμηνη άδεια παραμονής.

β. Πιστοποιητικό ποινικού μητρώου τύπου Α'.

γ. Πιστοποιητικό υγείας που εκδίδεται από τη μεσαπά κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα ή κέντρα υγείας ή θεραπευτήρια και ιατρεία του Ι.Κ.Α., ότι ο αλλοδαπός δεν πάσχει από νόσημα το οποίο σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και τον Π.Ο.Υ. δύναται να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία.

δ. Δήλωση στην οποία αναφέρεται η διεύθυνση του καταλύματός του.

ε. Αποδεικτικά στοιχεία ότι είναι ασφαλισμένος και ότι έχει εκπληρώσει τις ασφαλιστικές του υποχρεώσεις για την κάλυψη των εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλ-

ψης και για την κάλυψη εργαστικού ατυχήματος.

σ. Σύμβαση εξαρτημένης εργασίας ή αναγγελία προς τον Ο.Α.Ε.Δ. για την πρόσληψη ή δήλωση του εργοδότη ότι θα τον απασχολήσει για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και ότι σε περίπτωση διακοπής της σχέσης εργασίας θα ενημερώσει σχετικά την υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης και το νομάρχη.

ii. Η άδεια εργασίας μαζί με το σχετικό φάκελο διαβιβάζονται από το νομάρχη υπηρεσιακά στην υπηρεσία που ασκεί τις αρμοδιότητες της υπηρεσίας αλλοδαπών και μετανάστευσης, η οποία ανανέωνται την άδεια παραμονής σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

7.i. Αλλοδαπός στον οποίο έχει χορηγηθεί η εξάμηνη άδεια παραμονής που προβλέπεται στην παράγραφο 5, επιτρέπεται να λάβει άδεια εργασίας για την παροχή ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου, εφόσον μέχρι τη λήξη του εξαμήνου προσκομίσει στην αρμόδια υπηρεσία εργασίας της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης αίτηση για τη χορήγηση άδειας εργασίας και για την ανανέωση της εξάμηνης άδειας παραμονής. Η αίτηση συνοδεύεται από:

α. Τα υπό στοιχεία α', β', γ', δ' και ε' της παρ. 6.i. δικαιολογητικά.

β. Σύμβαση ανεξάρτητων υπηρεσιών ή σύμβαση έργου ή αναγγελία προς τον Ο.Α.Ε.Δ. για την πρόσληψη ή δήλωση του εργοδότη ότι θα τον απασχολήσει για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και ότι σε περίπτωση διακοπής της απασχόλησης θα ενημερώσει σχετικά την Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης και το νομάρχη ή τέλος βιβλιάριο ενσήμων ασφαλιστικού οργανισμού από το οποίο να προκύπτει ότι ο αλλοδαπός έχει πραγματοποιήσει αριθμό ημερομισθίων ίσο τουλάχιστον με το μισό των εργάσιμων ημερών που αντιστοιχούν στο χρονικό διάστημα από την ημερομηνία χορήγησης της προσωρινής εξάμηνης άδειας παραμονής μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης του για την έκδοση της άδειας εργασίας.

ii. Η άδεια εργασίας μαζί με το σχετικό φάκελο διαβιβάζονται από το νομάρχη υπηρεσιακά στην υπηρεσία που ασκεί τις αρμοδιότητες της υπηρεσίας αλλοδαπών και μετανάστευσης, η οποία ανανέωνται την άδεια παραμονής σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

8. i. Αλλοδαπός, στον οποίο έχει χορηγηθεί η εξάμηνη άδεια παραμονής που προβλέπεται στην παράγραφο 5, επιτρέπεται να λάβει άδεια άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας, εφόσον μέχρι τη λήξη του εξαμήνου προσκομίσει στο δήμο ή την κοινότητα αίτηση για τη χορήγηση άδειας άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας και για την ανανέωση της εξάμηνης άδειας παραμονής. Η αίτηση συνοδεύεται από:

α. Τα υπό στοιχεία α', β', γ' και δ' της παρ. 6.i. δικαιολογητικά.

β. Αποδεικτικά στοιχεία ότι είναι ασφαλισμένος και ότι έχει εκπληρώσει τις ασφαλιστικές του υποχρεώσεις για την κάλυψη των εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης.

γ. Οικονομοτεχνική μελέτη στην οποία περιλαμβάνονται τουλάχιστον το είδος και το ύψος της επένδυσης, καθώς και οι πηγές χρηματοδότησης και στοιχεία που να αποδεικνύουν την επιστημονική, τεχνική ή επαγγελματική του κατάρτιση ως προς τη δραστηριότητα που επιθυμεί να ασκήσει.

δ. Επίσημα αποδεικτικά στοιχεία επαρκών οικονομικών πόρων για την κάλυψη των εξόδων παραμονής και της δραστηριότητας που θα ασκήσει.

ii. Ο δήμος ή η κοινότητα εξετάζει την πληρότητα των δικαιο-

λογητικών και τα διαβιβάζει μαζί με την αίτηση στην υπηρεσία που ασκεί τις αρμοδιότητες της υπηρεσίας αλλοδαπών και μετανάστευσης. Η υπηρεσία αυτή χορηγεί την άδεια άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 25 και ανανέωνται την άδεια παραμονής σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 67 Οικογενειακή συνένωση

1. Ο αλλοδαπός που έχει άδεια παραμονής ή κάρτα περιορισμένης χρονικής διάρκειας (πράσινη κάρτα) κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος και διαμένει στην Ελλάδα δύο τουλάχιστον έτη μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος οφείλει να υποβάλει αίτηση για τη χορήγηση άδειας παραμονής για τα μέλη της οικογένειάς του για οικογενειακή συνένωση, εφόσον τα μέλη αυτά συγκατοικούσαν μαζί του μέχρι την παραπάνω ημερομηνία και στερούνται θεώρησης εισόδου ή άδειας παραμονής. Η αίτηση συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά της παραγράφου 3 του άρθρου 28 και από υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 του αλλοδαπού ότι τα μέλη της οικογένειάς του συγκατοικούσαν με αυτόν μέχρι την παραπάνω ημερομηνία.

2. Η παραμονή στην Ελλάδα των μελών της οικογένειας αλλοδαπού, ο οποίος έλαβε την εξάμηνη άδεια παραμονής σύμφωνα με την παράγραφο 5 του προηγούμενου άρθρου, καλύπτεται από αυτήν την άδεια, εφόσον μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος συγκατοικούσαν με αυτόν. Ο αλλοδαπός οφείλει μέχρι τη λήξη του εξαμήνου να υποβάλει αίτηση για τη χορήγηση άδειας παραμονής στα παραπάνω μέλη της οικογένειάς του για οικογενειακή συνένωση. Η αίτηση συνοδεύεται από την εξάμηνη άδεια παραμονής, από τα υπό στοιχεία γ' και δ' της παραγράφου 3 άρθρου 28 και της παρ. 1 του άρθρου 29 δικαιολογητικά και από υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 του αλλοδαπού ότι τα μέλη της οικογένειάς του συγκατοικούσαν με αυτόν μέχρι την παραπάνω ημερομηνία. Η άδεια παραμονής για οικογενειακή συνένωση χορηγείται ταυτόχρονα με την ανανέωση της άδειας παραμονής του αλλοδαπού, σύμφωνα με το προηγούμενο άρθρο.

3. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 28 παρ. 2, 29 παρ. 2, 30, 31 και 32 του παρόντος.

Άρθρο 68 Απαγόρευση απέλασης

Οι αλλοδαποί που υποβάλλουν τις αιτήσεις που προβλέπονται στα άρθρα 65 έως 67 του παρόντος νόμου, καθώς και τα μέλη της οικογένειάς τους δεν επιτρέπεται να απελαθούν λόγω έλλειψης άδειας παραμονής μέχρι την έκδοση της απόφασης για τη χορήγηση ή μη άδειας παραμονής.

Άρθρο 69 Εκκρεμείς αιτήσεις και δηλώσεις πολιτογράφησης Ειδικές περιπτώσεις διατίστωσης ιθαγένειας

1. Εκκρεμείς δηλώσεις για πολιτογράφηση που έχουν υποβληθεί μέχρι τις 15.11.2000 εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχουν πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Εκκρεμείς δηλώσεις για πολιτογράφηση που έχουν υποβληθεί μετά την ως άνω ημερομηνία εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. Εκκρεμείς αιτήσεις πολιτογράφησης που δεν συνοδεύονται από αντίστοιχες δηλώσεις πολιτογράφησης και που έχουν υποβληθεί πριν από την παραπάνω

ημερομηνία δεν λαμβάνονται υπόψη.

2. Νέες αιτήσεις για πολιτογράφηση που θα υποβληθούν, ύστερα από την απόρριψη προηγούμενης αίτησης πολιτογράφησης σύμφωνα με το προϊσχύον άρθρο 4 παρ. 2 του ν. 2130/1993 (ΦΕΚ 62 Α'), εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

3. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας διαπιστώνεται η κτήση ή μη της ελληνικής ιθαγένειας προσώπων που ζητούν να καθορισθεί η ιθαγένειά τους σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας (ν.δ. 3370/1955 – ΦΕΚ 258 Α'), όπως αυτός ισχύει, καθώς και με τις προϊσχύουσες αυτού σχετικές διατάξεις, και τις διεθνείς συμβάσεις και συνθήκες. Όπου στις διατάξεις του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως αυτός ισχύει, αναγράφεται η λέξη «νομάρχης», εφεξής νοείται ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας.

4. Ελληνίδα που απέβαλε την ελληνική ιθαγένεια λόγω του γάμου της με αλλοδαπό την ανακτά, αν δηλώσει τη σχετική βιούληση της στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας ή στην ελληνική προξενική αρχή του τόπου της κατοικίας της ή της διαμονής της.

5. Αλλοδαπή που απέκτησε την ελληνική ιθαγένεια λόγω του γάμου της με Έλληνα και διαπιστεί την ιθαγένεια που είχε πριν από την τέλεση του γάμου, αποβάλλει την ελληνική ιθαγένεια, αν δηλώσει τη σχετική βιούληση της στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας ή στην ελληνική προξενική αρχή του τόπου της κατοικίας του ή της διαμονής της.

6. Τέκνο που γεννήθηκε πριν από την 8.5.1984 από μητέρα Ελληνίδα κατά το χρόνο του τοκετού ή της τέλεσης του γάμου από τον οποίο γεννήθηκε το τέκνο, γίνεται Έλληνας, αν δηλώσει τη σχετική βιούληση του στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας ή στην ελληνική προξενική αρχή του τόπου της κατοικίας του ή της διαμονής του.

7. Τέκνο που γεννήθηκε από Έλληνα πατέρα και αλλοδαπή μητέρα πριν από την ισχύ του ν. 1250/1982, εφόσον θεωρείται γνήσιο σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 7 παραγράφου 3 του παραπάνω νόμου, γίνεται Έλληνας, αν δηλώσει τη σχετική βιούληση του στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας ή στην ελληνική προξενική αρχή του τόπου της κατοικίας του ή της διαμονής του.

8. Εάν το τέκνο είναι ανήλικο, η δήλωση της παραγράφου 6 υποβάλλεται από τη μητέρα και η δήλωση της παραγράφου 7 από τον πατέρα.

9. Επιπρέπεται η αποποίηση της ελληνικής ιθαγένειας εφόσον ο ενδιαφερόμενος είναι ενήλικας, δηλώνει ότι έχει πάψει να υφίσταται πλέον γνήσιος δεσμός του με τη χώρα και διαμένει στην αλλοδαπή. Για την αποποίηση υποβάλλονται δήλωση ενώπιον του Έλληνα προέδευτου του τόπου διαμονής του ενδιαφερομένου και αίτηση προς τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Η αποδοχή της αίτησης γίνεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου Ιθαγενείας, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο χρόνος απώλειας της ιθαγένειας ανατρέχει στο χρόνο αποδοχής της αίτησης.

Άρθρο 70 Δηλώσεις - Κυρώσεις

1. Οι δηλώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 65 έως 67 του παρόντος πρέπει να φέρουν θεώρηση για το γνήσιο της υπογραφής τους.

2. Τα πρόστιμα της παραγράφου 3 του άρθρου 54 αυτού του

νόμου επιβάλλονται και στα πρόσωπα που υποβάλλουν ανακρι-
βή δήλωση ή βεβαίωση ή δεν εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις
που έχουν αναλάβει με τη δήλωση ή βεβαίωση που προβλέπεται
στο άρθρο 66 παρ. 2.ι.γ, παρ. 6.ι.ε και στ, παρ. 7.ι.α και β,
παρ. 8.ι.α και στο άρθρο 67 παρ. 1 και 2 του παρόντος.

3. Για την εφαρμογή των άρθρων 65 έως 67 τα δικαιολογητικά που απαιτούνται από ελληνικές δημόσιες υπηρεσίες εκδίδονται κατά παρέκκλιση των διατάξεων του παρόντος νόμου και της λοιπής κείμενης νομοθεσίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΕ' ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 71 Παράβολα - Αναπροσαρμογή προστίμων Επικυρώσεις

1. Η αίτηση για τη χορήγηση και την ανανέωση των αδειών παραμονής και εργασίας συνοδεύεται από παράβολο, το οποίο, αν για λόγους αμοιβαιότητας δεν ορίζεται διαφορετικά, ορίζεται ως ακολούθως:

α. Για τις άδειες διάρκειας μέχρις ενός έτους σε πενήντα χιλιάδες δραχμές.

β. Για τις άδειες διάρκειας από ένα έτος μέχρι δύο ετών σε εκατό χιλιάδες δραχμές.

γ. Για τις άδειες διάρκειας από δύο έως έξι ετών σε εκατόν πενήντα χιλιάδες δραχμές.

δ. Για τις άδειες διάρκειας άνω των έξι ετών, σε τριακόσιες χιλιάδες δραχμές.

2. Τα πρόστιμα και τα παράβολα που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο εισπράττονται υπέρ του Δημοσίου και αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομικών και Δημόσιας Τάξης.

3. Τα αλλοδαπά δημόσια έγγραφα που απαιτούνται από τις διατάξεις του παρόντος πρέπει να είναι επικυρωμένα με την επισημέωση της Σύμβασης της Χάγης, όπου αυτή απαιτείται. Στις περιπτώσεις που δεν απαιτείται επισημέωση, τα έγγραφα αυτά πρέπει να φέρουν επικύρωση, από την ελληνική προξενική αρχή ή το ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών, του γνησίου της υπογραφής του αλλοδαπού οργάνου.

4. Οι προβλεπόμενες από τον παρόντα νόμο θεωρήσεις εισόδου που χορηγούνται σε πολίτες τρίτων χωρών για σκοπούς μη τουριστικούς είναι εθνικές θεωρήσεις.

Άρθρο 72 Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται:

α. τα άρθρα 1-4, 6-8, 10-16, 18-23, 26-33, 34 παρ. 1 - 3 και 35 του ν. 1975/1991 (ΦΕΚ 184 Α'), όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί από το ν. 2452/1996 (ΦΕΚ 283 Α') και το ν. 2713/1999 (ΦΕΚ 89 Α'),

β. τα άρθρα 5, 6, 7 και 9 του ν.δ. 3370/1955 (Κώδικας Ελληνικής Ιθαγένειας), όπως τροποποιήθηκαν από τον α.ν. 481/1968, το ν. 1438/1984 (ΦΕΚ 60 Α') και το ν. 2130/1993 (ΦΕΚ 62 Α'), και οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 7, το άρθρο 8 και οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 9 του ν. 1438/1984 (ΦΕΚ 60 Α'),

γ. η παράγραφος 3 του άρθρου 4 και οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 8 του ν. 2130/1993 (ΦΕΚ 62 Α'), οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 9 του ν. 2307/1995, καθώς και η παράγραφος 8 του άρθρου 1 του ν. 2790/2000,

δ. το άρθρο 2 του β.δ. 339/1965 (ΦΕΚ 82 Α'),

ε. το άρθρο 4 του ν. 927/1979 (ΦΕΚ 139 Α'),

σ. κάθε γενική ή ειδική διάταξη, που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που αποτελούν αντικείμενο αυτού.

Άρθρο 73

1. Συνιστάται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Κέντρο Μελέτης της Μετανάστευσης», που έχει ως έργο την έρευνα και την εκπόνηση μελετών για το σχεδιασμό και την εφαρμογή μεταναστευτικής πολιτικής και εποπτεύεται από τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών, καθορίζονται οι ειδικότερες αρμοδιότητες του Κέντρου Μελέτης της Μετανάστευσης, τα όργανα διοίκησής του, ο τρόπος διορισμού τους, η διάρθρωση των υπηρεσιών του και οι αρμοδιότητές τους, συνιστώνται οι απαιτούμενες θέσεις προσωπικού, καθορίζονται οι πόροι του και ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

3. Με απόφαση των ανωτέρω Υπουργών καθορίζονται η αμοιβή των οργάνων διοίκησης του Κέντρου και οι αποδοχές του προσωπικού αυτού.

Άρθρο 74

Οι διατάξεις της Π.Υ.Σ. 19/8.2.1990 (ΦΕΚ 16 Α'), που κυρώθηκε με το άρθρο 6 του ν. 1878/1990 (ΦΕΚ 33 Α') και των άρθρων 2 και 3 του ν. 1895/1990 (ΦΕΚ 116 Α'), όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 39 του ν. 1968/1991 (ΦΕΚ 150 Α') και συμπληρώθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 20 παρ. 6 του ν. 2386/1996 (ΦΕΚ 43 Α') και του άρθρου 32 του ν. 2190/1994 (ΦΕΚ 28 Α') για απόσπαση υπαλλήλων από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα στη Γενική Γραμματεία Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και τη διάθεσή τους στα γραφεία των βουλευτών και Ελλήνων βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, για τη γραμματειακή υποστήριξη του έργου τους, εφαρμόζονται και για την απόσπαση υπαλλήλων στα γραφεία των κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή ή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ο αριθμός των υπαλλήλων που μπορεί να αποσπώνται για τον ως άνω σκοπό στα πολιτικά γραφεία των κομμάτων υπολογίζεται ως εξής:

α) Στα κόμματα που εκπροσωπούνται στη Βουλή και έλαβαν κατά τις τελευταίες βουλευτικές εκλογές ποσοστό ψήφων μικρότερο από 10%, ο αριθμός των δυνάμενων να αποσπασθούν υπαλλήλων ισούται με τον αριθμό είκοσι (20), προσαυξανόμενο με τον αριθμό του ποσοστού των ψήφων.

β) Στα λοιπά κόμματα που εκπροσωπούνται στη Βουλή, ο αριθμός των υπαλλήλων ισούται με το διπλάσιο του αριθμού του ποσοστού των ψήφων που έλαβαν, προσαυξανόμενος κατά δέκα (10).

γ) Στα κόμματα που εκπροσωπούνται μόνο στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ο αριθμός των υπαλλήλων ισούται με τον αριθμό δέκα (10), προσαυξανόμενος με τον αριθμό του ποσοστού των ψήφων που έλαβαν κατά τις τελευταίες βουλευτικές εκλογές.

Για τον ανωτέρω υπολογισμό, ο αριθμός του ποσοστού των ψήφων στρογγυλοποιείται στην πλησιέστερη ακέραιη μονάδα.

Η διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 58 του ν. 1943/1991 (ΦΕΚ 50 Α'), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 20 του ν. 2026/1992 (ΦΕΚ 43 Α'), εφαρμόζεται και για τους υπαλλήλους της περιπτώσεως γ'.

Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν από 9.4.2000.

Άρθρο 75

1. Στο άρθρο 54 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α') «Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας» προστίθεται νέα παράγραφος 3 και αναριθμείται η υφιστάμενη παράγραφος 3 σε 4, που έχει ως εξής:

«3. Ο αριθμός των υποψήφιων συμβούλων από κάθε φύλο πρέπει να ανέρχεται σε ποσοστό ίσο τουλάχιστον με το 1/3 του συνολικού αριθμού των υποψήφιών κάθε συνδυασμού. Τυχόν δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι ίσο με μισό της μονάδας και άνω.»

2. Στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 55 που π.δ. 410/1995 προστίθενται οι λέξεις «ή διαφορετικό ποσοστό από το προβλεπόμενο στην παρ. 3 του ίδιου άρθρου».

3. Στο άρθρο 23 του π.δ. 30/1996 (ΦΕΚ 21 Α') «Κώδικας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης» προστίθεται παράγραφος 3 και αναριθμούνται οι υφιστάμενες παράγραφοι 3, 4, 5 και 6 σε 4, 5, 6 και 7, που έχει ως εξής:

«3. Ο αριθμός των υποψήφιων συμβούλων από κάθε φύλο πρέπει να ανέρχεται σε ποσοστό ίσο τουλάχιστον με το 1/3 του συνολικού αριθμού των υποψήφιών κάθε συνδυασμού. Τυχόν δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι ίσο με μισό της μονάδας και άνω.»

4. Στις παραγράφους 4 και 6 του άρθρου 23 του π.δ. 30/1996, όπως αναριθμήθηκαν σε παραγράφους 5 και 7 με την προηγούμενη παράγραφο, στην παρ. 1 του άρθρου 25 και στην παρ. 2 του άρθρου 37 του ίδιου προεδρικού διατάγματος, οι λέξεις: «παράγραφος 3», «παράγραφοι 1 έως 3», «παράγραφος 3», «παρ. 3 του άρθρου 23» και «παρ. 4 του άρθρου 23» αντικαθίστανται με τις λέξεις: «παράγραφος 4», «παράγραφοι 1 έως 4», «παράγραφος 4», «παρ. 4 του άρθρου 23» και «παρ. 5 του άρθρου 23».

Άρθρο 76

1. Η παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 2790/2000 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Την ελληνική ιθαγένεια αποκτά ο ομογενής με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως έπειτα από γνώμη της οικείας προξενικής αρχής ως προς την ιδιότητά του ως ομογενούς. Την ιδιότητά του ως ομογενούς διερευνά τριμελής επιτροπή, η οποία αποτελείται από τον Έλληνα Πρόξενο και δύο μέλη. Με απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών και Οικονομικών ορίζονται τα μέλη κάθε επιτροπής και η αμοιβή τους. Οι οριζόμενοι ως μέλη της επιτροπής πρέπει απαραίτητα να είναι Έλληνες πολίτες.»

2. Η απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο εκδίδεται μόνο εφόσον δεν συντρέχει η προϋπόθεση της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 58 του παρόντος.

3. Η παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 2790/2000 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η ιδιότητα του ενδιαφερομένου ως ομογενούς διαπιστώνται ύστερα από συνέντευξή του ενώπιον της επιτροπής της προηγούμενης παραγράφου. Για τη διαπίστωση της ιδιότητας του ομογενούς η επιτροπή μπορεί να συνεκτιμά οποιαδήποτε στοιχεία προσκομίσει ο ενδιαφερόμενος, από τα οποία τεκμαίρεται η ιδιότητά του αυτή.»

4. Στο δεύτερο στίχο της παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 2790/2000 οι λέξεις « για την ελληνική καταγωγή του αιτούντος

ομογενούς» αντικαθίστανται από τις λέξεις «για την ιδιότητα ως ομογενούς του αιτούντος». Στον πρώτο στίχο του πέμπτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 2790/2000 οι λέξεις «για την ελληνική καταγωγή» αντικαθίστανται από τις λέξεις «για την ιδιότητα ως ομογενών».

5. Στον τρίτο στίχο του ίδιου ως άνω εδαφίου και στον όγδοο στίχο της παρ. 11 του άρθρου 1 του ν. 2790/2000 οι λέξεις «δικαιολογητικά» και «δικαιολογητικών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στοιχεία» και «στοιχείων». Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 2790/2000 μετά τη λέξη «Εξωτερικών» προστίθεται η λέξη «Οικονομικών». Στο έκτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 1 μετά τις λέξεις «η σύνθεση τους» προστίθενται οι λέξεις «η αμοιβή των μελών τους και του γραμματέα τους».

6. Οι ομογενείς που έχουν έλθει στην Ελλάδα μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου με θεώρηση εισόδου και διαμένουν στη χώρα ανεξαρτήτως από το χρόνο λήξης του διαβατηρίου ή της θεώρησης εισόδου, μπορούν να αποκτήσουν την ελληνική ιθαγένεια ή το ειδικό δελτίο ταυτότητας της παραγράφου 11 κατά τα οριζόμενα στις ανωτέρω παραγράφους, υποβάλλοντας τη σχετική αίτηση στο Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας, τηρουμένης της διαδικασίας της παραγράφου 4 του άρθρου 1 εκτός από τη γνώμη της προξενικής αρχής. Με την ίδια διαδικασία αποκτούν ελληνική ιθαγένεια ή ειδικό δελτίο ταυτότητας γονείς ή τέκνα ομογενών που έχουν ήδη αποκτήσει ελληνική ιθαγένεια ή ειδικό δελτίο ταυτότητας, οι οποίοι έρχονται στη χώρα. Με την υποβολή της αίτησης για κτήση ελληνικής ιθαγένειας ή για χορήγηση του ειδικού δελτίου ταυτότητας κατά τα ανωτέρω, η οποία συνοδεύεται από σημείωμα δακτυλοσκόπησης, χορηγείται στον αιτούντα βεβαίωση εξάμηνης διάρκειας που μπορεί να ανανεώνεται για ίσο χρόνο μέχρι την έκδοση της σχετικής απόφασης και η οποία επέχει θέση άδειας παραμονής και εργασίας.

Στους αλλογενείς συζύγους των παραπάνω χορηγείται προσωρινή άδεια παραμονής ισόχρονης διάρκειας.

7. Στο τέλος της παραγράφου 5 του άρθρου 1 προστίθεται εδάφιο που έχει ως εξής:

«Μετά τη δόση του όρκου ο αποκτών την ελληνική ιθαγένεια, καθώς και τα ανήλικα τέκνα αυτού εγγράφονται στα Μητρώα Αρρένων και τα δημοτολόγια δήμου ή κοινότητας του κράτους που επιθυμεί με βάση τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας. Όσα από αυτά δεν καλύπτονται από την παραπάνω απόφαση συμπληρώνονται με την προσκόμιση οποιουδήποτε πρόσφορου αποδεικτικού στοιχείου.»

8. Στην παραγράφο 7 του άρθρου 1 του ν. 2790/2000 (ΦΕΚ 24 Α') προστίθενται εδάφια τρία, ως εξής:

«Επιτρέπεται ο εξελληνισμός του ονόματος και του επωνύμου ομογενών που οποίων διαπιστώνεται ή έχει διαπιστωθεί η ελληνική ιθαγένεια και έχουν εγγραφεί στα μητρώα αρρένων και στα δημοτολόγια, αν τα στοιχεία αυτά είχαν μεταβληθεί ή αλλοιωθεί στη χώρα από την οποία προέρχονται.

Ο εξελληνισμός γίνεται, κατά περίπτωση, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας ή του Νομάρχη, μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου. Με την ίδια απόφαση διατάσσεται και η διόρθωση των στοιχείων στο μητρώο αρρένων και στο δημοτολόγιο.»

9. Οι διατάξεις του ν.δ. 57/1973, όπως κάθε φορά ισχύει, για την κοινωνική προστασία εφαρμόζονται και στους ομογενείς που έχουν λάβει ειδικό δελτίο ταυτότητας ομογενούς σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

10. Εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου αιτήσεις ομογενών για την απόκτηση της ελληνικής ιθαγένειας εξετάζονται με βάση τις διατάξεις του ν. 2790/2000, όπως

αυτές τροποποιούνται με το παρόν άρθρο.

11. Για τα παραχωρηθέντα ή παραχωρούμενα, κατά τις διατάξεις του από 24.4.1985 προεδρικού διατάγματος (ΦΕΚ 239 Α') και του άρθρου 5 παρ. 2 του ν. 2790/2000 (ΦΕΚ 24 Α'), οικόπεδα στους παλιννοστούντες ομογενείς από την τέως Σοβιετική Ένωση δεν οφείλεται τίμημα, οι δε βεβαιωθείσες οφειλές από την αιτία αυτή προς την Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος διαγράφονται. Τυχόν καταβληθείσες δόσεις του τιμήματος δεν επιστρέφονται.

Η μεταγραφή των κατά τις ανωτέρω διατάξεις εκδιδόμενων τίτλων κυριότητας απαλλάσσεται από κάθε φόρο, χαρτόσημο, εισφορά ή δικαίωμα υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου.

12. Επί των παραχωρηθέντων ή παραχωρούμενων, κατά τις διατάξεις του από 24.4.1985 προεδρικού διατάγματος και του ν. 2790/2000, οικοπέδων επιτρέπεται η εγγραφή υποθήκης εκ του νόμου ή δικαστικής αποφάσεως ή η εγγραφή προσημέώσης υποθήκης, καθώς και η παραχώρηση συμβατικής υποθήκης εκ μέρους του δικαιούχου μόνο υπέρ πιστωτικών ιδρυμάτων, αναγνωριζόμενων από την Τράπεζα της Ελλάδος και μόνο για την ασφάλεια των χορηγούμενων από αυτά δανείων ή άλλων εγγυήσεων, που προορίζονται αποκλειστικά για την ανέγερση κτισμάτων επί των οικοπέδων ή για την επέκταση ή επισκευή των επ' αυτών κτισμάτων.

13. α. Στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης συνιστώνται δέκα (10) θέσεις του κλάδου ΠΕ Διοικητικού, πέντε (5) θέσεις του κλάδου ΠΕ Κοινωνιολόγων και πέντε (5) θέσεις του κλάδου ΤΕ Διοικητικού – Λογιστικού.

β. Στην Περιφέρεια Αττικής συνιστώνται είκοσι (20) θέσεις του κλάδου ΠΕ Διοικητικού – Οικονομικού, έξι (6) θέσεις του κλάδου ΠΕ Κοινωνιολόγων και δέκα (10) θέσεις του κλάδου ΤΕ Διοικητικού – Λογιστικού.

γ. Σε καθεμία από τις λοιπές Περιφέρειες συνιστώνται δέκα (10) θέσεις του κλάδου ΠΕ Διοικητικού – Οικονομικού, τέσσερις (4) θέσεις του κλάδου ΠΕ Κοινωνιολόγων και οκτώ (8) θέσεις του κλάδου ΤΕ Διοικητικού – Λογιστικού.»

14. Η παρ. 10 του άρθρου 1 του ν. 2790/2000 (ΦΕΚ 24 Α') καταργείται.

Άρθρο 77

1. Οι υφιστάμενες, δυνάμει των διατάξεων της παρ. 5 του άρθρου 39 του ν. 2218/1994 (ΦΕΚ 90 Α'), όπως τροποποιήθηκε με την περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 2307/1995 (ΦΕΚ 113 Α') και της παρ. 18 του άρθρου δεύτερου του ν. 2683/1999 (ΦΕΚ 19 Α'), προσωποπαγής θέσεις, με την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται.

Οι υπάλληλοι που κατέχουν τις θέσεις αυτές μετατάσσονται αυτοδικαίως με τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην υπηρεσία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης που θεωρήθηκαν αρχικώς αποσπασμένοι, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 39 του ν. 2218/1994, σε κενή οργανική θέση και στον αντίστοιχο κλάδο και αν δεν υπάρχει κενή οργανική θέση ή αντίστοιχος κλάδος, σε προσωποπαγή θέση ή και σε προσωρινό κλάδο, που συνιστάται αυτοδικαία, με την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

Διοικητικές πράξεις άρσεως της αποσπάσεως των ανωτέρω ή της διαπίστωσης της αποσπάσεως δεν λαμβάνονται υπόψη και οι υπάλληλοι μετατάσσονται στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση στην οποία θεωρήθηκαν αρχικώς αποσπασμένοι.

Αποσπάσεις των υπαλλήλων, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 21 του άρθρου 15 του ν. 2503/1997 (ΦΕΚ 107 Α'), ή για λόγους συνυπηρέτησης συζύγων ή για λόγους υγείας, διατηρούνται σε ισχύ, χωρίς να θίγεται η κατά τα ανωτέρω μετάταξη τους.

Για την αυτοδίκαιη μετάταξη των ανωτέρω εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Νομάρχη, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 6, 7 και 9 του άρθρου 39 του ν. 2218/1994, η παρ. 6 του άρθρου 83 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, όπως προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 2512/1997 (ΦΕΚ 38 Α') και συμπληρώθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 29 του ν. 2768/1999 (ΦΕΚ 273 Α') και οι παράγραφοι 3 και 5 του άρθρου 22 του ν. 2738/1999 (ΦΕΚ 180 Α').

Από τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου εξαιρούνται όσοι εκ των ανωτέρω έχουν κριθεί και κατέχουν, κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, θέση προϊσταμένου τμήματος ή αυτοτελούς γραφείου ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικής μονάδας, οι οποίοι διατηρούν την προσωποπαγή θέση που κατέχουν στο Υπουργείο που υπηρετούν.

2. Στο άρθρο 104 του π.δ. 30/1996 (ΦΕΚ 21 Α') προστίθεται παράγραφος 6, που έχει ως εξής:

«6. Σε κάθε Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση συνιστάται αυτοδικαία, στην περίπτωση που δεν έχει συσταθεί με τον Οργανισμό της παραγράφου 1 καμία θέση Γενικού Διευθυντή, μία θέση με το βαθμό αυτόν. Για την προαγωγή στη θέση αυτή κρίνονται όλοι οι υπάλληλοι των κλάδων ΠΕ της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης τηρουμένων και των λοιπών διατάξεων, για προαγωγή στο βαθμό του Γενικού Διευθυντή, του Υπαλληλικού Κώδικα. Με τον Οργανισμό της παραγράφου 1 είναι δυνατόν να περιορίζονται οι κλάδοι του προηγούμενου εδαφίου, εφόσον συστήνονται και άλλες θέσεις Γενικών Δευθυντών.»

Άρθρο 78

1. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 1 του ν. 2622/1998 (ΦΕΚ 134 Α'), όπως η παράγραφος 2 τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 του ν. 2838/2000 (ΦΕΚ 179 Α'), αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης συνιστώνται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, κεντρική και περιφερειακές Αστυνομικές Υπηρεσίες Συνοριακής Φύλαξης και Δίωξης Λαθρομετανάστευσης, με αποστολή την αποτροπή παράνομης εισόδου αλλοδαπών στη χώρα, τον εντοπισμό και τη σύλληψη των παρανόμως εργαζομένων ανά την επικράτεια και την παραπομπή τους στη δικαιοσύνη ή την επαναπροώθησή τους αλλοδαπών, καθώς και τον εντοπισμό και τη σύλληψη προσώπων που διευκολύνουν την παράνομη είσοδο και εργασία αλλοδαπών και την παραπομπή τους στη δικαιοσύνη, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

2. Υπηρεσίες Συνοριακής Φύλαξης και Δίωξης Λαθρομετανάστευσης μπορεί να ιδρύονται κυρίως σε παραμεθόριους και όμορους αυτών νομούς ή σε γειτνιάζοντες με τους τελευταίους νομούς ή σε νησιά που βρίσκονται εγγύς των θαλάσσιων συνόρων της χώρας, καθώς και σε οποιονδήποτε άλλο νομό παρατηρείται αυξημένη παράνομη εγκατάσταση και απασχόληση αλλοδαπών. Η ίδρυση, η οργάνωση, η λειτουργία και οι αρμοδιότητες των Υπηρεσιών Συνοριακής Φύλαξης και Δίωξης Λαθρομετανάστευσης καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που προτείνεται από τους Υπουργούς Οικονομικών και Δημόσιας Τάξης.»

2. Η παράγραφος 4 του άρθρου 4 του ν. 2622/1998 (ΦΕΚ 138 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Για το χρόνο εργασίας και τις άδειες των Συνοριακών Φυλάκων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις που ισχύουν για το αστυνομικό προσωπικό.»

3. Το εδάφιο στης παρ. 8 του άρθρου 4 του ν. 2622/1998

αντικαθίσταται ως εξής:

«σ. Στις περιπτώσεις που για το αστυνομικό προσωπικό προβλέπεται απόλυτη για λόγους υγείας ή θέση του σε υπηρεσία γραφείου. Η κρίση της σωματικής ικανότητας γίνεται από τα όργανα και με τη διαδικασία που προβλέπονται για το αστυνομικό προσωπικό.»

4. Μετάθεση ή απόσπαση Συνοριακού Φύλακα ή Ειδικού Φρουρού μπορεί να διαταχθεί για λόγους συνυπηρέτησης με αστυνομικό ή πυροσβεστικό ή στρατιωτικό υπάλληλο ή δικαστικό λειτουργό. Η διαδικασία, τα αρμόδια όργανα και οι προϋποθέσεις της μετάθεσης ή απόσπασης αυτών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης.

5. Η διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 28 του ν. 2800/2000 (ΦΕΚ 41 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Για το πολιτικό προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού Σώματος συγκροτούνται αντίστοιχα υπηρεσιακά συμβούλια, με απόφαση του Αρχηγού του οικείου Σώματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2683/1999 (ΦΕΚ 19 Α'). Οι γραμματειακές υπηρεσίες στα παραπάνω συμβούλια παρέχονται με μέριμνα των αρμόδιων για θέματα πολιτικού προσωπικού Υπηρεσιών των οικείων Αρχηγείων.»

Άρθρο 79

Η διάταξη της παρ. 30 του άρθρου 9 του ν. 2266/1994 (ΦΕΚ 218 Α') καταργείται. Μετατάξεις που έχουν ολοκληρωθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος θεωρούνται νόμιμες.

Άρθρο 80

1. Στην περ. 41.1. της παρ. 41 του άρθρου 1 του ν. 2539/1997 (ΦΕΚ 244 Α') οι λέξεις «και τις κοινότητες; 1. Αξού, 2. Ζωνιανών, οι οποίες καταργούνται» διαγράφονται.

2. Στην περ. 41.4. της παρ. 41 του άρθρου 1 του ν. 2539/1997 (ΦΕΚ 244 Α') μετά τις λέξεις «15. Χώνου» προστίθενται οι λέξεις «16. Αξού, 17. Ζωνιανών».

3. Μέχρι τη διενέργεια των επόμενων γενικών Δημοτικών και Κοινοτικών Εκλογών, οι δήμοι των περ. 41.1. και 41.4. της παρ. 41 του άρθρου 1 του ν. 2539/1997 (ΦΕΚ 244 Α'), όπως ανασυγκροτούνται με τις προηγούμενες παραγράφους, διοικούνται από τα υφιστάμενα αντίστοιχα όργανα διοίκησης.

Άρθρο 81

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου, αν δεν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του, αρχίζει ένα μήνα από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με εξαίρεση τις διατάξεις των άρθρων 56 έως 64, 72 περιπτώσεις β', γ', δ' και ε' και 75 έως 80, των οποίων η ισχύς αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ'ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Παρεσχέθη η ζητήσεις εξουσιοδότησης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συζήτησή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία σαράντα ένας μαθητές και τρεις συνοδοί -καθηγη-

τές από το 3ο Λύκειο Αγίων Αναργύρων Αττικής, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ», για τα 80 χρόνια ενσωμάτωσης της Θράκης στην Ελλάδα.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Να προχωρήσουμε στην ψήφιση του νομοσχεδίου του Υπουργείου Οικονομικών.

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Κύρωση του Πρωτοκόλλου, με βάση το άρθρο Κ.3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, σχετικά με το πεδίο εφαρμογής της νομιμοποίησης εσόδων από παρανομείς δραστηριότητες στη Σύμβαση σχετικά με τη χρήση της πληροφορικής στον τελωνειακό τομέα, καθώς και σχετικά με την προσθήκη του αριθμού καταχώρισης των μέσων μεταφοράς στη Σύμβαση». Το νομοσχέδιο συζητείται κατά το άρθρο 108 του Κανονισμού της Βουλής. Επειδή υπάρχουν αντιρρήσεις, έχουμε δύο ομιλητές. Ορίζεται ειδικός αγορητής από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος, ο κ. Δημήτριος Τσιόγκας.

Ορίστε, κύριε Τσιόγκα, έχετε το λόγο για πέντε λεπτά.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, δεν θα καταχρασθώ το χρόνο. Μετά την κύρωση της Συνθήκης Σένγκεν, έρχεται και η συγκεκριμένη σύμβαση σήμερα για ψήφιση, η οποία κινείται στην ίδια λογική.

Εμείς καταψηφίσαμε τη σύμβαση για τη χρήση πληροφορικής στον τελωνειακό τομέα, γιατί εκτιμούμε ότι ανοίγονται παραπέρα δρόμοι στη λογική του ηλεκτρονικού φακελώματος με το πρόσχημα της καταπολέμησης του εγκλήματος. Ήταν εκείνη η σύμβαση ως συμπληρωματική της Συνθήκης Σένγκεν. Με αυτήν την έννοια επεκτείνεται η αντίθεσή μας και στο σημερινό Πρωτόκόλλο, το οποίο παρ' ότι έχει διαδικαστικό χαρακτήρα, το καταψηφίζουμε γιατί εντάσσεται στη λογική που προανέφερα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Λαφαζάνης έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, είχαμε επιφυλαχθεί για τη σχετική σύμβαση στην αρμόδια επιτροπή. Όμως μετά από πιο εμπειριστατικήν εξέταση της σύμβασης, θεωρούμε ότι βρίσκεται σε θετική κατεύθυνση κι εμείς θα την υπερψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, πιστεύω ότι είναι υπερβολικός ο φόβος από την πλευρά του εισιτηρητή του ΚΚΕ για τη συγκεκριμένη σύμβαση. Η Βουλή το 1999 ψήφισε τη σύμβαση αυτή, η οποία τελικώς είχε υπογραφεί το 1995. Η σύμβαση του 1995 κριθηκε από τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ότι έχρηζε μιας τροποποίησης και συμπλήρωσης σε δύο σημεία, τα οποία είναι εντελώς τυπικά: Το πρώτο ήταν μια διεύρυνση του ορισμού της νομιμοποίησης των εσόδων από παρανομείς δραστηριότητες και το δεύτερο η προσθήκη του στοιχείου των δεδομένων, αριθμός καταχώρισης του μέσου μεταφοράς στην κατηγορία δεδομένων «μέσα μεταφοράς», γιατί κριθηκε σε αυτήν την περίπτωση ότι μόνο αυτός ο αριθμός θα μπορούσε να έχει κάποιο αξιόλογο αποτέλεσμα. Γιατί διαφορετικά δεν θα μπορούσε να γίνει κανένας απολύτως έλεγχος για το αντικείμενο της συγκεκριμένης σύμβασης.

Πιστεύω ότι είναι μια τυπική σύμβαση, η οποία πρέπει να γίνει αποδεκτή από τη Βουλή. Γενικότερα η εφαρμογή της συγκεκριμένης σύμβασης και της τροποποιητικής, αλλά και της αρχικής, θα βελτιώσει τη συνεργασία και την αποτελεσματικότητα των τελωνειακών διοικήσεων μεταξύ τους, αλλά και άλλες συναρμόδιες υπηρεσίες σε θέματα που δεν εμπίπτουν μεν στην κοινοτική αρμοδιότητα, αλλά αντιμετωπίζονται από την ενδοκυβερνητική συνεργασία. Γι' αυτό πιστεύω ότι θα πρέπει η Βουλή ομόφωνα να εγκρίνει και αυτήν τη σύμβαση, η οποία, το ξανατονίζει, είναι τροποποιητική, συμπληρωματική της αρχικής σύμ-

βασης που ψηφίσαμε το 1999.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ολοκληρώθηκε η συζήτηση, σύμφωνα με το άρθρο 108 του Κανονισμού της Βουλής.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο;
ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Οικονομικών: "Κύρωση του Πρωτοκόλλου, με βάση το άρθρο Κ3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, σχετικά με το πεδίο εφαρμογής της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες στη Σύμβαση σχετικά με τη χρήση της πληροφορικής στον τελωνειακό τομέα, καθώς και σχετικά με την προσθήκη του αριθμού καταχώρισης των μέσων μεταφοράς στη Σύμβαση"

"**Κύρωση του Πρωτοκόλλου, με βάση το άρθρο Κ.3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, σχετικά με το πεδίο εφαρμογής της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες στη Σύμβαση σχετικά με τη χρήση της πληροφορικής στον τελωνειακό τομέα, καθώς και σχετικά με την προσθήκη του αριθμού καταχώρισης των μέσων μεταφοράς στη Σύμβαση**

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, το Πρωτόκόλλο, που καταρτίστηκε με πράξη του Συμβουλίου της 12ης Μαρτίου 1999, με βάση το άρθρο Κ.3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, σχετικά με το πεδίο εφαρμογής της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες στη Σύμβαση σχετικά με τη χρήση της πληροφορικής στον τελωνειακό τομέα, καθώς και σχετικά με την προσθήκη του αριθμού καταχώρισης των μέσων μεταφοράς στη Σύμβαση, του οποίου το κείμενο σε πρωτότυπο στην ελληνική γλώσσα έχει ως εξής:

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ

Με βάση το άρθρο Κ.3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, σχετικά με το πεδίο εφαρμογής της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες

δραστηριότητες στη Σύμβαση σχετικά με τη χρήση της πληροφορικής στον τελωνειακό τομέα, καθώς και σχετικά με την προσθήκη του αριθμού καταχώρισης των μέσων μεταφοράς στη Σύμβαση

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ του παρόντος Πρωτοκόλλου, Κράτη - Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΑ στην πράξη του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 12ης Μαρτίου 1999,

ΕΞΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη Σύμβαση που καταρτίστηκε βάσει του άρθρου Κ.3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση σχετικά με τη χρήση της πληροφορικής στον τελωνειακό τομέα (1), εφεξής αποκαλούμενη «Σύμβαση»,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΚΟΛΟΥΘΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ:

Άρθρο 1

Το άρθρο 1 παράγραφος 1 δεύτερη περίπτωση της Σύμβασης τροποποιείται ως εξής:

« - τη μεταβίβαση, μετατροπή, απόκρυψη ή συγκάλυψη της

περιουσίας ή των προσόδων που προέρχονται ή αποκτώνται αμέσως ή εμμέσως ή χρησιμοποιούνται στη διεθνή παράνομη διακίνηση ναρκωτικών ή στις παραβιάσεις;

i) κάθε νομοθετικής, κανονιστικής και διοικητικής διάταξης Κράτους - Μέλους, για την εφαρμογή της οποίας είναι εξ ολοκλήρου ή εν μέρει αρμόδια η τελωνειακή αρχή Κράτους - Μέλους και η οποία αφορά τη διασυνοριακή μεταφορά εμπορευμάτων που υπόκεινται σε απαγορεύσεις, περιορισμούς ή ελέγχους, ιδίως βάσει των άρθρων 36 και 223 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, καθώς και τους μη εναρμονισμένους ειδικούς φόρους κατανάλωσης, ή

ii) του συνόλου των κοινοτικών διατάξεων και των συναφών κανόνων εφαρμογής οι οποίοι διέπουν την εισαγωγή, την εξαγωγή, τη διαμετακόμιση και την παραμονή εμπορευμάτων κατά τις εμπορικές μεταφορές μεταξύ Κρατών - Μελών και τρίτων χωρών, καθώς και μεταξύ Κρατών - Μελών, εφόσον πρόκειται για εμπορεύματα που δεν υπόκεινται στο κοινοτικό καθεστώς, κατά την έννοια του άρθρου 9 παράγραφος 2 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ή εμπορεύματα που υπόκεινται σε επιπρόσθετους ελέγχους ή έρευνες προκειμένου να αποκτήσουν τον κοινοτικό τους χαρακτήρα, ή

iii) του συνόλου των διατάξεων που έχουν θεσπισθεί σε κοινοτικό επίπεδο στα πλαίσια της κοινής γεωργικής πολιτικής, καθώς και των ειδικών διατάξεων που θεσπίζονται για τα εμπορεύματα τα οποία προκύπτουν από τη μεταποίηση γεωργικών προϊόντων, ή

iv) του συνόλου των διατάξεων που έχουν θεσπισθεί σε κοινοτικό επίπεδο σχετικά με τους εναρμονισμένους ειδικούς φόρους κατανάλωσης και το φόρο προστιθέμενης αξίας, επί των εισαγωγών, παράλληλα με τις εθνικές διατάξεις περί της εφαρμογής τους.»

Άρθρο 2

Οι κατηγορίες δεδομένων που απαριθμούνται στο άρθρο 4 της Σύμβασης συμπληρώνονται με την ακόλουθη κατηγορία:

«ix) ο αριθμός καταχώρισης των μέσων μεταφοράς.»

Άρθρο 3

1. Το παρόν Πρωτόκολλο υπόκειται στην αποδοχή των Κρατών - Μελών, σύμφωνα με τους οικείους συνταγματικούς τους κανόνες.

2. Τα Κράτη - Μέλη κοινοποιούν στο θεματοφύλακα την πλήρωση των οικείων συνταγματικών κανόνων τους για την αποδοχή του παρόντος Πρωτοκόλλου.

3. Το παρόν Πρωτόκολλο αρχίζει να ισχύει ενενήντα ημέρες μετά την κοινοποίηση, που αναφέρεται στην παράγραφο 2, εκ μέρους του Κράτους - Μέλους, το οποίο είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της ημερομηνίας κατά την οποία το Συμβούλιο θα εκδώσει την πράξη για την κατάρτιση του παρόντος Πρωτοκόλλου και το οποίο διεκπεραιώνει τελευταίο τη διατύπωση αυτήν. Πάντως, τίθεται σε ισχύ το ενωρίτερο συγχρόνως με τη Σύμβαση.

Άρθρο 4

1. Στο παρόν Πρωτόκολλο δύναται να προσχωρήσει οιοδήποτε Κράτος καθίσταται μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Τα έγγραφα προσχώρησης κατατίθενται στο θεματοφύλακα.

3. Το κείμενο του παρόντος Πρωτοκόλλου στη γλώσσα του προσχωρούντος Κράτους, καταρτιζόμενο μερίμνη του Συμβου-

λίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι αυθεντικό.

4. Το παρόν Πρωτόκολλο τίθεται σε ισχύ εναντί της προσχωρούντος Κράτους ενενήντα ημέρες μετά την ημερομηνία κατάθεσης του εγγράφου προσχώρησης ή κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος Πρωτοκόλλου, εάν δεν έχει ήδη τεθεί σε ισχύ κατά τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας των ενενήντα ημερών.

Άρθρο 5

Οιοδήποτε Κράτος καθίσταται Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και προσχωρεί στη Σύμβαση σύμφωνα με το άρθρο 25 της Σύμβασης αυτής, αποδέχεται τις διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Άρθρο 6

1. Τροποποιήσεις στον παρόν Πρωτόκολλο μπορεί να προτείνει οιοδήποτε Κράτος - Μέλος, εφόσον είναι υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος. Οποιαδήποτε προτεινόμενη τροποποίηση αποτελλεται στο Θεματοφύλακα, ο οποίος τη διαβιβάζει στο Συμβούλιο.

2. Οι τροποποιήσεις θεσπίζονται από το Συμβούλιο, το οποίο συνιστά στα Κράτη - Μέλη να τις αποδεχθούν σύμφωνα με τους οικείους συνταγματικούς τους κανόνες.

3. Οι τροποποιήσεις, που θεσπίζονται με αυτόν τον τρόπο, τίθενται σε ισχύ σύμφωνα με το άρθρο 3.

Άρθρο 7

1. Θεματοφύλακας του παρόντος Πρωτοκόλλου είναι ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Ο Θεματοφύλακας δημοσιεύει στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων τις κοινοποιήσεις, πράξεις ή γνωστοποιήσεις που αφορούν το παρόν Πρωτόκολλο.

ΔΗΛΩΣΕΙΣ

1. Το Βασίλειο της Ισπανίας δηλώνει την πρόθεσή του να συμπεριλάβει στοιχεία στο τελωνειακό σύστημα πληροφοριών, αφού εξετάσει, σε κάθε περίπτωση τις αρχές της νομικής ασφάλειας και του τεκμηρίου της αθωάτητας, ιδιαίτερα όταν τα προς υπαγωγή δεδομένα αφορούν φορολογικά θέματα.

2. Η Δανία δηλώνει ότι, καθόσον την αφορά, το άρθρο 1 εφαρμόζεται μόνο στα κύρια εγκλήματα δυνάμει των οποίων ή καθ' οιαδήποτε στιγμή αποδοχή κλοπιμάιών είναι κολάσιμη, σύμφωνα με τη δανική νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένου του τμήματος 191a του δανικού ποινικού κώδικα περί αποδοχής κλαπέντων ναρκωτικών σε συνδυασμό με λαθρεμπόριο ιδιαιτέρων σοβαρού χαρακτήρα.

Άρθρο δεύτερο

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και του Πρωτοκόλλου από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 3 παρ. 3 αυτού."

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Παρεσχέθη η ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Συνέχιση της συζήτησης επί των άρθρων και του συνόλου του νομοσχεδίου του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινω-

νιών: "Προσαρμογή στις διατάξεις της Οδηγίας 94/56/EK του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για τη θέσπιση βασικών αρχών που διέπουν τις έρευνες απυχημάτων και συμβάντων Πολιτικής Αεροπορίας-Ενίσχυση της κρατικής εποπτείας επί των Προτύπων Ασφάλειας Πτήσεων και ρύθμιση συναφών οργανωτικών θεμάτων της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας (Υ.Π.Α.)".

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομισιονιστικού Κόμματος Ελλάδος ορίζει ως Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο το Βουλευτή κ. Σπύρο Στριφάρη κατά τη συζήτηση του παραπάνω νομοσχεδίου.

Το παραπάνω νομοσχέδιο ψηφίστηκε επί της αρχής στη χθεσινή συνεδρίαση. Στη σημερινή συνεδρίαση θα συζητηθούν οι τροπολογίες και στην αυριανή τα άρθρα.

Εισερχόμαστε, λοιπόν, στη συζήτηση των τροπολογιών.

Πρώτη είναι η υπ' αριθμόν 434/23/2.4.2001 τροπολογία των Υπουργών κυρίων Λαλιώτη και Βερελή "Παράταση της προθεσμίας για τη λεπτομερή απογραφή και αποτίμηση της ακίνητης περιουσία του ΟΣΕ, καθώς και για την προετοιμασία του Οργανισμού για την ένταξη της περιουσίας του στο Εθνικό Κτηματολόγιο".

Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ (Υφυπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με τη συγκεκριμένη τροπολογία δίνεται παράταση στον Οργανισμό Σιδηροδρόμων Ελλάδος να ολοκληρώσει τη διαδικασία, για τη λεπτομερή απογραφή της ακίνητης περιουσίας του, και την αποτίμησή της για να ενταχθεί στο Εθνικό Κτηματολόγιο.

Συγκεκριμένα με το άρθρο 6 παράγραφος 3 του ν. 2671 είχε δοθεί προθεσμία γι' αυτήν την εργασία του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος, η οποία έληγε στις 28.12.2000. Ο ΟΣΕ, προκειμένου να υλοποιήσει αυτήν την απογραφή της ακίνητης περιουσίας του, προκήρυξε το Νοέμβριο του 1999 τέσσερις μελέτες που αφορούν στην απογραφή και αποτίμηση της ακίνητης περιουσίας, την προετοιμασία για την ένταξη στο Εθνικό Κτηματολόγιο, καθώς και την τοπογραφική αποτύπωση.

Επειδή ο διαδικασίες αυτές, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί, ζητείται η παράταση για ένα ορισμένο χρονικό διάστημα περίπου δύο χρόνων, προκειμένου να έχουμε την ολοκλήρωση όλων αυτών των εργασιών που έχει εξεκινήσει ο Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος και βρίσκονται σε εξέλιξη.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Θέλει κάποιος άλλος συνάδελφος το λόγο επί της τροπολογίας;

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ: Εγώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Παπαληγούρας έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, θέλω και μόνο να σημειώσω την πολύ μεγάλη κυβερνητική καθυστέρηση και στην υπόθεση του Κτηματολογίου. Βέβαια δεν απορούμε γιατί δεν υπάρχει σχεδόν κανένα μεγάλο έργο στο οποίο να μη σημειώνεται σημαντικότατη καθυστέρηση.

Θέλω να θυμίσω ότι ήδη από το Νοέμβριο του 1999 είχαν πρωθηθεί οι τέσσερις αναγκαίες μελέτες και σήμερα, πολλούς μήνες αργότερα, το αποτέλεσμα δεν είναι το επιθυμητό. Θέλω ακόμα να θυμίσω ότι η όλη υπόθεση του Κτηματολογίου ακούγεται πια και αυτή ως άλλο ένα φάσκο ανάλογο του ανέτοιμου νέου αεροδρομίου των Σπάτων.

Πρέπει επιτέλους να συνειδητοποιήσει η Κυβέρνηση ότι δεν μπορεί να αντιμετωπίζει μόνιμα την ολιγωρία της και τις καθυστέρησης της με το να φέρνει τροπολογίες στη Βουλή και να ζητά διαιώνιση των προβλεπόμενων χρονικών προθεσμιών. Είναι απαράδεκτο αυτό το καθεστώς πια!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Νομίζω ότι δεν υπάρχει άλλος συνάδελφος που να θέλει να πάρει το λόγο επί της τροπολογίας.

Συνεπώς κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της τροπολογίας.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτή η τροπολογία υπ' αριθμόν 434/23/2.4.2001 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Συνεπώς η τροπολογία έγινε δεκτή κατά πλειοψηφία ως έχει και εντάσσεται ως ίδιον άρθρο στο νομοσχέδιο.

Εισερχόμεθα στη συζήτηση της υπ' αριθμόν 435/24/2.4.2001 τροπολογίας της κας Παπανδρέου, του κ. Παπαντωνίου και του κ. Βερελή: "Επίλυση ειδικών θεμάτων που αφορούν τη λειτουργία του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου".

Θα ήθελε κάποιος από τους εισηγητές να πάρει το λόγο επί της τροπολογίας; 'Όχι.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ (Υφυπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η τροπολογία αυτή περιλαμβάνει τρεις ρυθμίσεις, όσον αφορά τη λειτουργία του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου.

Η πρώτη ρύθμιση προβλέπει τη δυνατότητα στους αντιπρόσδρους -αφορά εσωτερική διαδικαστική λειτουργία του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου- να υπογράφουν υπηρεσιακά έγγραφα και να ρυθμίζουν τα θέματα της αναπλήρωσης του προέδρου και τα καθήκοντά του σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις οι αντιπρόσδροι θα μπορούν να ασκούν και αρμοδιότητες που θα τους μεταβιβάζει ο επιπτεύων Υπουργός, σύμφωνα με το άρθρο 29 του ν. 1558/185 και αρμοδιότητες που τους ανατίθενται σύμφωνα με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου.

Με την ίδια αυτή διάταξη ρυθμίζεται και το θέμα της αναπλήρωσης του προέδρου σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματός του, προκειμένου να έχουμε την εξασφάλιση της ομαλής λειτουργίας των υπηρεσιών του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου.

Στη δεύτερη διάταξη που έχετε στην τροπολογία που συζητούμε σε δυο επιτροπές οι οποίες έχουν συσταθεί με απόφαση της διοίκησης του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου, οι επιτροπές διαχειρίστηκαν ενεργητικού και παθητικού καθώς και η επενδυτική επιπροπή, στις οποίες επιπροπές αυτές μετέχουν μέλη του διοικητικού συμβουλίου, ο πρόεδρος, οι αντιπρόσδροι, ο γενικοί διευθυντές και οι αρμόδιοι προϊστάμενοι, προτείνουμε το διοικητικό συμβούλιο του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου να μπορεί να εκχωρεί μέρος των αρμοδιοτήτων τους, ούτως ώστε να λαμβάνονται ταχύτατα αποφάσεις, στις επιπροπές αυτές του ενεργητικού-παθητικού και των επενδύσεων ή άλλες επιπροπές που συστήνονται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου και είναι συναφείς με το αντικείμενο αυτό το οποίο τους ανατίθεται.

Στη δεύτερη και τρίτη παράγραφο της ίδιας προτεινόμενης ρύθμισης δίνεται η δυνατότητα στο Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο να παρέχει δάνεια και πιστώσεις αντίστοιχα με αυτά που χορηγούν οι τράπεζες. Αυτό κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι μια θα έλεγα θεμελιώδης ρύθμιση η οποία γίνεται για το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο γιατί γνωρίζουμε ότι έχει μια πολύ μεγάλη κοινωνική αποδοχή. Χειρίζεται ένα ποσό γύρω στα τρία τρισεκατομμύρια (3.000.000.000.000) δραχμές και πιστεύουμε ότι είναι απαραίτητο το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο να μπορεί να χορηγεί δάνεια εκτός από οργανισμούς του δημόσιου τομέα και σε υπαλλήλους και συνταξιούχους αλλά και σε άλλες κατηγορίες δικαιούχων όπως συμβαίνει με το υπόλοιπο τραπεζικό σύστημα που λειτουργεί στη χώρα μας. Έτσι πιστεύουμε ότι θα βοηθήσουμε και θα στηρίξουμε αυτήν την προσπάθεια που γίνεται από το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο.

Επίσης στην προτεινόμενη διάταξη το Δ.Σ. του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου μπορεί να αποφασίζει και για ζητήματα της χρονικής διάρκειας των στεγαστικών και των υπολοίπων δανείων και εν γένει της δανειστικής πολιτικής του ως και τη συμμετοχή του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου σε χορήγηση κοινοπρακτικών δανείων, σε δραχμές ή σε συνάλλαγμα και σε άλλα πιστωτικά ιδρύματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Η κα Κόλλια -Τσαρουχά εισηγήτρια της Νέας Δημοκρατίας έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ -ΤΣΑΡΟΥΧΑ: Κύριε Υπουργέ, μου κάνει εντύπωση ότι φέρνετε εσπευσμένα μια τροπολογία στο συζητούμενο νομοσχέδιο, για την οργάνωση της πολιτικής μας αεροπορίας όταν είναι γνωστό ότι επίκειται αλλαγή της μορφής του Τα-

χυδρομικού Ταμιευτηρίου. Σ' αυτήν τη φάση θα τις χαρακτήριζα ανώδυνες αυτές τις δυο τρεις ρυθμίσεις που κάνετε για τον προσδιορισμό αρμοδιοτήτων ή όπως το χαρακτηρίζετε, αλλά θα έλεγα ότι θα έπρεπε να περιμένετε γιατί όπως είναι γνωστό, όχι βέβαια επίσημα αλλά έχει διαδοθεί, μέσα σε τρεις -τέσσερις μήνες θα έπρεπε να είχατε συμφωνήσει με τους συναρμοδίους Υπουργούς ΥΠΕΘΟ και του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών να γίνει αυτή η αλλαγή της μορφής του Ταμιευτηρίου. Άρα θεωρώ περιέργη και ύποπτη την τροποποίηση που φέρνετε σήμερα εσπευσμένα.

'Ενα θέμα που θα ήθελα επίσης να θέσω είναι για την πρόσληψη των δεκαπέντε χρηματοοικονομικών συμβούλων ή δεν ξέρω πως θα τους χαρακτηρίζετε. Νομίζω, κύριε Υπουργέ, ότι μέσα στα πάνω από 1000 άτομα της κατηγορίας ΠΕ τα οποία σήμερα εργάζονται στο Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο -και εγώ προσωπικά γνωρίζω δυο τρεις που θα μπορούσα να σας προτείνω-υπάρχουν άνθρωποι, οι οποίοι έχουν τις γνώσεις και θα μπορούσατε να τους απασχολήσετε στις συγκεκριμένες θέσεις. Επομένων θεωρώ ότι αυτό είναι άλλη μια ευκαιρία, όπως σας είπα και χθες το βράδυ, για προσλήψεις κάποιων ανθρώπων που δεν θέλω να χαρακτηρίσω ποιων.

Χθες το βράδυ αργά είδα στα portal ότι έχει γίνει συνεργασία της Εμπορικής Τράπεζας με το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, σε ό,τι αφορά το know how.

Κλείνοντας, ξαναλέω ότι θα έπρεπε να φέρνατε το νομοσχέδιο ολοκληρωμένο, που έχει να κάνει με τη νέα μορφή του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου, όσο γίνεται πιο γρήγορα, γιατί καταλαβαίνετε, κύριε Υπουργέ, ότι οι εργαζόμενοι στο Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο ζουν εδώ και πολύ καιρό σε κατάσταση, η οποία τους δημιουργεί προβλήματα για την παραπέρα εργασία τους στο συγκεκριμένο ίδρυμα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός) : Ο κ. Καμμένος έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ : Χαίρομαι ιδιαιτέρως που ο κύριος Υπουργός αναγνωρίζει ότι πρέπει να κάνει ομάλη τη λειτουργία του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου. Πράγματι η λειτουργία του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου είναι απολύτως ανώμαλη. Χρησιμοποιείται το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο για να κάνουμε εξαγγελίες πυροτεχνημάτων, όπως αυτή που έγινε κατά τη διάκεια των σεισμών της Αττικής, όπου ο ίδιος ο Πρωθυπουργός βγήκε στις τηλεοπτικές κάμερες την επομένη του σεισμού και ανακοίνωσε, ότι τα θύματα της πολυκατοικίας της οδού Ψυχάρη θα αποκατασταθούν με κονδύλι της τάξεως των 2,5 δισεκατομμυρίων δραχμών, το οποίο θα απελευθερωθεί από χρήματα του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου.

Από κει και πέρα, τι έγινε; Από τη μια μεριά αρνείται η διοίκηση του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου να καταβάλει τα χρήματα. Έχουμε απάντηση του κ. Βερελή στη Βουλή, όπου λέει ότι καμία τέτοια δέσμευση δεν δόθηκε από τον Πρωθυπουργό και από το Υπουργείο Μεταφορών και την ίδια μέρα, ο Υφυπουργός ΠΙΕΧΩΔΕ κ. Αλευράς έρχεται στο Κοινοβούλιο και μας λέει ότι δέσμευση αυτή, για την αποκατάσταση των θυμάτων των σεισμών, θα γίνει από το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, όπως είχε δεσμευθεί ο Πρωθυπουργός.

'Έχω καταθέσει μέχρι τώρα είκοσι δύο ερωτήσεις στη Βουλή, έχουμε συζητήσει δύο επίκαιρες ερωτήσεις, έχουμε βγει σε όλα τα κανάλια τα πρωινά, τα απογευματινά και τα νυχτερινά. Από τη μια μεριά το ΥΠΕΧΩΔΕ λέει ότι αυτοί οι άνθρωποι θα αποκατασταθούν, όπως δεσμεύθηκε ο Πρωθυπουργός και από την άλλη μεριά, το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο αρνείται να το πράξει.

Το θέμα είναι ποιος τελικά κυβερνά αυτόν τον τόπο. Κάνει ό,τι θέλει ο Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο; Αυτοί οι άνθρωποι, που βρίσκονται ακόμα στα συντρίμμια και ζουν μέσα στα σιλό, θα συνεχίσουν να ζουν έτσι επειδή οι κύριοι του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου δεν δέχονται να εφαρμόσουν την κυβερνητική πολιτική;

Τέλος πάντων, θα πρέπει να καταλάβουμε ότι όταν οι κοινωνικές ευαίσθησεις, ιδιαίτερα στα θύματα των μεγάλων καταστροφών -και μιλά για τον σεισμό της Αττικής- έρχονται να ικανοποιηθούν μέσω τηλεοπτικών σταθμών, θα πρέπει κάποια

στιγμή και το Υπουργείο Μεταφορών και το Ταχυδρομικό Ταμειατήριο να πράξει αυτό για το οποίο εντέλεται από τον Πρωθυπουργό και από τις δεσμεύσεις που υπάρχουν δημόσια.

Πάμε και χαίδεύουμε το μικρό Τζανή σε περίοδο Χριστουγέννων και Πάσχα και από κει και πέρα, τον αφήνουμε μέχρι τα επόμενα Χριστούγεννα και μέχρι το επόμενο Πάσχα να ζει μέσα στις σκηνές και μέσα στα σιδερένια κιβώτια, όπου στο τέλος τους κόβουμε και το ρεύμα. Και εκεί υπάρχει κυβερνητική ασυνενοήσια.

Κύριε Υπουργέ, δεν θα ψηφίσουμε τίποτα για το Ταχυδρομικό Ταμειατήριο, αν δεν τους υποχρεώσετε να εφαρμόσουν το νόμο. 'Αλλως, φέρετε εσείς την πολιτική ευθύνη.

Πέραν αυτού, υπάρχει και το θέμα του χρηματιστηρίου. Λέτε εδώ ότι θα δοθεί η δυνατότητα να γίνονται επενδύσεις, χωρίς την απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, αλλά με μόνιμη απόφαση η οποία ουσιαστικά θα υπάρχει, με αποτέλεσμα να αγοράζουν και να πωλούν όποιοι θέλουν, όπως θέλουν και όταν θέλουν. Αυτό τι σημαίνει; Σημαίνει ότι πάροντας το παχύνιδι από τα χέρια της ΔΕΚΑ, που έγιναν τα γνωστά όργια, και ερχόμαστε πλέον να μοιράσουμε το παιχνίδι σε διάφορους οργανισμούς, όπως το Ταχυδρομικό Ταμειατήριο. Τα χρήματα των μικροεπενδυτών, των αποταμιευτών του Ταχυδρομικού Ταμειατήριου τα σκέφτηκε κανείς;

Κύριε Υπουργέ, αυτήν τη στιγμή πρέπει να δοθεί μια λύση και για το πρώτο θέμα που σας είπα, αλλά και για το δεύτερο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός) : Ο κ. Τσιόγκας ειδικός αγορητής του ΚΚΕ έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ : Κύριε Πρόεδρε, με την προτεινόμενη τροπολογία η Κυβέρνηση προωθεί την ιδιωτικοποίηση του Ταχυδρομικού Ταμειατήριου με τη μετατροπή του σε ανώνυμη εταιρεία και την εισαγωγή του στο χρηματιστήριο. Η Κυβέρνηση με αυτήν την τροπολογία ικανοποιεί τις απαιτήσεις του τραπεζικού και χρηματιστηριακού κεφαλαίου. Γιατί το Ταχυδρομικό Ταμειατήριο έχει τεσσεράμισι εκατομμύρια πελάτες και αυτοί είναι κυρίως από φτωχά λαϊκά στρώματα -η μεγάλη πλειοψηφία δηλαδή των καταθετών- έχει συνολικά το 10% των τραπεζικών καταθέσεων της χώρας μας, ενώ οι καταθέσεις του ξεπερνούν τα δυόμισι τρισεκατομμύρια δραχμές. Τα κέρδη του φθάνουν και ξεπερνούν τα σαράντα πέντε δισεκατομμύρια το χρόνο και βέβαια για όλα τα παραπάνω έχει μπει το Ταχυδρομικό Ταμειατήριο στο μάτι των τραπεζιτών που βεβαίως θέλουν να βάλουν χέρι και σε αυτό.

Το Ταχυδρομικό Ταμειατήριο έχει σχέδιον έναν αιώνα ζωής, τον ξεπέρασε μάλιστα γιατί ιδρύθηκε το 1900. 'Όπως είπα και πριν οι καταθέσεις που κάνουν οι μικροκαταθέτες έχουν όλες τόκο από τη μια δραχμή, σε αντίθεση με τις άλλες τράπεζες οι οποίες έχουν ένα συγκεκριμένο πλαφόν για να έχουν οι μικροκαταθέσεις τόκο.

Επίσης, πρέπει να σημειώσουμε ότι το Ταχυδρομικό Ταμειατήριο είναι το μοναδικό που έδωσε αποζημιώσεις μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο σε σχέση με τις άλλες τράπεζες όπου καμία δεν έδωσε αποζημιώση και βεβαίως πρέπει να πούμε ότι χρηματοδοτούνται το Ταχυδρομικό Ταμειατήριο κοινωφελή ιδρύματα με χαμηλότοκα δάνεια είτε για την κατασκευή σχολικών κτιρίων, νοσοκομείων είτε για έργα δήμων και κοινοτήτων. Είναι μια αυτοτελής δημόσια υπηρεσία η οποία εποπτεύεται απευθείας από τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών.

Πρέπει να πούμε επίσης ότι τα χαμηλότοκα δάνεια δεν τα δίνει μόνο στα κοινωφελή ιδρύματα αλλά και σε υπαλλήλους και συνταξιούχους για πρώτη κατοικία και αυτό είναι ένα πλεονέκτημα γι' αυτούς, μιας και τα επιτόκια είναι πιο χαμηλά από τα επιτόκια των άλλων τραπεζών.

Η πρόταση της Κυβέρνησης για τη δανειστική πολιτική, αλλά και για τους όρους με τους οποίους δίνουν τα δάνεια οι άλλες τράπεζες, να μετατραπεί δηλαδή και το Ταχυδρομικό Ταμειατήριο σε έναν οργανισμό που θα παρέχει δάνεια με τα τραπεζικά κριτήρια, μας βρίσκει αντίθετους.

Με την ευκαιρία της συζητήσης θέλουμε επίσης να καταγγείλουμε την απαράδεκτη απόφαση του Υπουργείου που συζητήθηκε πριν λίγο σ' αυτήν την Αίθουσα, για τους μισθούς πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) δρχ. στον Πρόεδρο του Ταχυδρομι-

κού Ταμειατηρίου και τρεισήμισι εκατομμυρίων στους τρεις αντιπροέδρους, συν το αυτοκίνητο και τον οδηγό που τους παρέχεται για να κινούνται. Είναι απαράδεκτα αυτά τα φαινόμενα, να έχουν τόσο υψηλούς μισθούς ο πρόεδρος και οι τρεις αντιπρόεδροι. Περίπου στα εβδομήντα εκατομμύρια ο πρόεδρος και στα πενήντα εκατομμύρια οι υπόλοιποι.

Συνεπώς μας βρίσκει αντίθετους η προτεινόμενη τροπολογία και την καταψηφίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός) : Ο ειδικός αγορητής του Συνασπισμού κ. Αμπατζόγλου, έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ : Κύριε Πρόεδρε, για μια ακόμα φορά με έκπληξη και πικρία διαπιστώνουμε να έρχεται ως τροπολογία ένα σημαντικότατο θέμα και μάλιστα το συγκεκριμένο που αλλάζει το χαρακτήρα του Ταχυδρομικού Ταμειατηρίου. Ιδιαίτερα δε με την προτεινόμενη τροπολογία 2β' μετατρέπει το Ταμειατήριο σε μια εμπορική τράπεζα και συναφώς το 2γ' καθορίζεται ότι πλέον των στεγαστικών δανείων θα χορηγούνται και λοιπά δάνεια, ενώ παράλληλα τροποποιείτε ουσιαστικά στοιχεία της εσωτερικής λειτουργίας του, με την εισηγούμενη τροποποίηση 2α', αφού αρμοδιότητες του διοικητικού συμβουλίου μεταφέρονται στις επιτροπές διαχείρισης της περιουσίας και στην επενδυτική επιτροπή.

Θέλουμε να διαπιστώσουμε ότι παρά την υψηλότατη αμοιβή του προέδρου και των αντιπροέδρων, όπως αναφέρθηκε -πέντε εκατομμύρια (5.000.000) δραχμές το μήνα ο πρόεδρος και τρεισήμισι εκατομμύρια οι τρεις αντιπρόεδροι-παρουσιάζονται ανίκανοι να διαχειριστούν σήμερα τα θέματα του Ταχυδρομικού Ταμειατηρίου, αν και έχουν -όπως είπε ο κύριος Υπουργός- ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και ιδιαίτερα προσόντα και τα μεταβλήτουν σε άλλες επιτροπές.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ταχυδρομικού Ταμειατηρίου απαρτίζεται και από εκπροσώπους των κοινωνικών φορέων, οι οποίοι θα μπορούσαν να είχαν άποψη για τον τρόπο διαχείρισης των χρημάτων. Η μεταφορά των αρμοδιοτήτων αυτών σε επιτροπές οι οποίες ουσιαστικά είναι ανεξέλεγκτες από τον κοινωνικό έλεγχο μας βρίσκει ριζικά αντίθετους.

Είναι γνωστό τι έχει επακολουθήσει σε παρόμοιες περιπτώσεις. Έχουμε σοβαρές αμφιβολίες για την αποτελεσματικότητα διαχείρισης τεράστιων κονδυλίων από παρόμοιες επιτροπές, οι οποίες για τη δράση τους δεν θα χαρακτηρίζονται από κοινωνική ευαισθησία και κοινωνικά κριτήρια.

Επίσης, η υπ' αριθμ. 3 τροποποίηση που εισηγείται με την παρούσα προσθήκη, αφορά τις προσλήψεις και έχουμε μία ακόμα περίπτωση όπου εισηγούμεθα ένα καθεστώς προσλήψεων ημετέρων.

Στην παράγραφο 1 δεν θα είχαμε αντίρρηση, διότι δεν θίγει ουσιαστικά θέματα. Είναι μία απλή εσωτερική αναδιανομή αρμοδιοτήτων χωρίς άλλες συνέπειες. 'Όμως, το σύνολο της τροπολογίας αλλάζει ουσιώδη χαρακτηριστικά της διοίκησης και της άσκησης δραστηριότητας του Ταχυδρομικού Ταμειατηρίου. Οι εισηγούμενες τροποποιήσεις μας βρίσκουν ριζικά αντίθετους και θα την καταψηφίσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Στυλιανίδης έχει το λόγο.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, το Ταχυδρομικό Ταμειατήριο έχει έναν αναγνωρισμένο από όλους κοινωνικό χαρακτήρα. Έχει τεσσεράμισι εκατομμύρια πελάτες και σωστή διασπορά σε όλη τη χώρα.

Λυπάμαι, λοιπόν, που θα διαπιστώσω ότι χρησιμοποιήθηκε από την Κυβέρνηση ως δεκανίκι για την ονομαστική σύγκλιση. Το λέω αυτό γιατί είναι πάρα πολλά τα παραδείγματα που αφαιρέθηκε από την Κυβέρνηση, επειδή το Ταχυδρομικό Ταμειατήριο έχει δικό του προϋπολογισμό, ζεστό χρήμα. Και το ζεστό χρήμα αντικαταστάθηκε στη συνέχεια από ονομαστικούς τίτλους, από χαρτιά δηλαδή.

Χρησιμοποιήθηκε, λοιπόν, για να μην έχουμε αποκλίσεις στον εθνικό προϋπολογισμό και σήμερα με αποστασματικότητα και προχειρότητα συνεχώς οδηγείται στην απαξίωση και θίγεται βέβαια και ο πυρήνας της αποστολής του, που είναι η άσκηση κοινωνικής πολιτικής στους χαμηλόμισθους και στους μισθωτούς.

Ενώ σήμερα η Κυβέρνηση μιλάει για λιτότητα, είναι απαράδεκτο να βάζει στο Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο δεκαπέντε συμβούλους, να δίνει μισθούς των πέντε και των τρεισήμισι εκατομμυρίων στον πρόεδρο και στους αντιπροέδρους, να δίνει έξτρα αυτοκίνητα, τη στιγμή που η πολιτική ηγεσία του ίδιου Υπουργείου σε μία άλλη αντίστοιχη υπηρεσία, στα ΕΛΤΑ, αφήνει τον ταχυδρομικό διανομέα με δικά του μέσα να ασκεί κοινωνική πολιτική και να μοιράζει τις επιστολές.

Υπάρχει μία αντίφαση στη συμπεριφορά της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου. Θεωρώ ότι αυτή η αποσασματικότητα και η προχειρότητα δημιουργεί την υποψία ότι κάτι δεν πάει καλά. Η άποψή μας είναι ότι ο αιφνιδιασμός με τον οποίο πάει να περάσει αυτή η τροπολογία, κάτι υποδηλώνει.

Θα έπρεπε η Κυβέρνηση σήμερα ξεκάθαρα να μας πει τις προθέσεις της για το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο. Να αποσαφηνίσει το ρόλο των εταιρειών που έχουν μπει μέσα στο Ταμιευτήριο και ασκούν διάφορες λειτουργίες. Να μας πει πώς σκέφτεται να αξιοποιήσει τη διασπορά του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου. Να μας πει πώς μπορεί να αξιοποιήσει την αποτελεσματικότητα των χιλίων υπαλλήλων, οι οποίοι κάτω από αντίδεξες συνθήκες, χωρίς την απαιτούμενη υλικοτεχνική υποδομή και χωρίς την απαιτούμενη πολιτική βούληση από την πολιτική ηγεσία, καταφέρνουν να ανταπεξέρχονται στις δυσκολίες της λειτουργίας αυτής της υπηρεσίας με καλά αποτελέσματα.

Θεωρώ ότι η συγκεκριμένη τροπολογία, η οποία κατατίθεται με αυτόν τον τρόπο, υποδηλώνει άλλου είδους προθέσεις. Δεν πρόκειται να στηρίξουμε αυτήν την τροπολογία και ζητούμε από την Κυβέρνηση να ξεκαθαρίσει επιτέλους και προς την κοινωνία και προς τους τεσσεράμισι εκατομμύρια πελάτες, 'Ελληνες και Ελληνίδες, οι οποίοι χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου, αλλά και προς το Εθνικό Κοινοβούλιο, τι προτίθεται να πράξει με αυτήν την υπηρεσία, πως μπορεί αποτελεσματικά να αξιοποιήσει το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, χωρίς να αλλιώσει την κοινωνική του αποστολή και χωρίς ουσιαστικά να αφαιρέσει τα χρήματα που τόσα χρόνια γενιές γενεών συσσώρευσαν στα ταμεία του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου, με σκοπό να αξιοποιηθούν κυρίως για κοινωνικούς στόχους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός) : Ο κ. Παυλίδης έχει το λόγο.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ : Κύριε Πρόεδρε, το μόνιμο τροπάριο μου. Να το ακούει και ο κύριος Υφυπουργός επί των Μεταφορών, υπεύθυνος για το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, ο οποίος συνηθίζει κάθε φορά που ομιλούν οι Βουλευτές εκείνος να γράφει. Γράφει γράμματα τώρα. Οι Βουλευτές ομιλούν και ο Υφυπουργός γράφει.

Κύριε Πρόεδρε, επανέρχομαι στη χθεσινή παρατήρηση...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός) : Κύριε Παυλίδη, πάλι τα ίδια θα λέμε; Εσείς θα μιλάτε σε εμένα.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ : Σε σας θα μιλώ, αλλά θέλω να με ακούει η Κυβέρνηση. Εσείς με ακούτε και ευχαριστώ. Η Κυβέρνηση να μας ακούει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός) : Η Κυβέρνηση άμα θέλει ας ακούσει, άμα θέλει ας μην ακούσει.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ : Ας μην κάνει τίποτα, τουλάχιστον ας ακούει. Κάνει πως δεν βλέπει, τουλάχιστον ας ακούει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός) : Ακούει. Ο κ. Βούλγαρης έχει να πολεόντειες δυνατότητες. Και γράφει και ακούει.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ : Κύριε Πρόεδρε, για το "χρύσωμα" των κυρίων διοικητών -όπως θέλετε βαφτίστε τους- του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου τα είπαν οι συνάδελφοι. Μπίζνες, μεγάλες μπίζνες, λες και είναι μεγαλοβιομήχανοι εκεί μέσα οι διοικητές του.

Εδώ υπάρχει ένα θέμα. Υπάρχει Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο - κρατικός οργανισμός είναι- σε όλη την Ελλάδα; Τι κάθεσθε και μας λέτε τώρα; Πάιρνω ειδικούς για marketing, κάνω auditing, μας έχετε βασανίσει εδώ με τους διάφορους όρους. Καλά, χρυσά και άγια όλα αυτά. Υπάρχει, όμως, το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο σε όλη την Ελλάδα ή περιορίσθηκε στους χώρους όπου μπορεί να κάνει μπίζνες και μόνο μπίζνες; Υπάρχει στην ησιωτήκη Ελλάδα; Μπορεί ένας ησιωτής να καρπωθεί των πλεονεκτη-

μάτων, των ευεργετημάτων που διαφημίζονται, κύριε Υφυπουργέ επί των Συγκοινωνιών; Σεις, ως εποπτεύων όπως είσθε Υπουργός, απαντήστε μου, υπάρχει; Ελάτε, λοιπόν, σε ένα νησάκι να σας σεργιανίσω εγώ, να δούμε όλα αυτά τα ωραία που μας περιγράφετε εάν μπορεί να τα απολαύσει ο νησιώτης. Δεν μπορει! Απουσιάζετε από τα νησιά! Δεν ασχολείσθε, μ' αυτά, κύριε Υπουργέ. Δώστε λύσεις, για να βελτωθεί η ζωή μας.

Είπατε τώρα ότι οι συντάξεις θα πληρώνονται διά των τραπέζων. Το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο είναι τράπεζα, κρατική τράπεζα στην ουσία. Στην Κάσο για να πάρει κανείς τη σύνταξή του, πρέπει να φύγει από την Κάσο και να πάει στην Κάρπαθο. Από την Νίσυρο για να πάρει τη σύνταξή του να πάει στην Κω, στρατηγέ, Σπυριούνη, την ξέρετε την Κω, τη διοικούσατε. Πάει η σύνταξη, χάθηκε στο ταξίδι. Να πάει, να γυρίσει, να παραμείνει, αν χαλάσει και ο καιρός, πάει η σύνταξη.

Να έχετε κάποιον εξουσιοδοτημένο να καλύπτει και αυτήν την ανάγκη των ησιωτών, όπου υπάρχει γραφείο Ταχυδρομείου και να κάνει και ορισμένες άλλες εργασίες απλές. Δεν λέω να κάνετε δανειοδότηση στην έκταση που γίνεται στην Αθήνα ή κάπου αλλού. 'Οσα, λοιπόν, τώρα μας διαφημίζετε με τους προέδρους και τις αρμοδιότητές τους και με τα χαρτοφυλάκια και με τις επενδυτικές επιτροπές και με τα χρηματιστήρια δεν με ενοχλούν ιδιαιτέρως. Μακάρι να επιτύχετε, ανοικτή είναι η αγορά, αλλά η παρουσία σας πού; Και δώστε και καμία δραχμή στα Ταχυδρομεία. Να μοιράζουν γράμματα. Σήμερα που μιλάμε, κύριοι, δεν μοιράζουν γράμματα στην Κάρπαθο. 'Ενας είναι ο διανομέας, αρρώστης, έφυγε. Σήμερα που μιλάμε, 4 Απριλίου, δεν μοιράζουν γράμματα. Στην Κάλυμνο έχουν μαζευτεί γύρω στις πέντε χιλιάδες γράμματα αδιανέμητα και περιμένουν, κύριες Πρόεδρε -να ακούετε τώρα εσείς- τους "αντιρρησίες συνειδήσεως" ας στρατιώτες, να εκδηλώσουν επιθυμία ότι θέλουν να προσφέρουν κοινωνική υπηρεσία και να τους στείλουν στα Ταχυδρομεία να υπηρετήσουν.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ : Μοναστήρια...

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ : ...και να γίνουν διανομείς. Αυτό είναι το χάρι μας και μετά κάθεστε και μου λέτε για το auditing - το auditing μας μάρανε!- και το hedging, χρηματοπιστωτικοί κίνδυνοι και άλλα παρόμοια. Χρηματοδοτείσθε τα Ταχυδρομεία! Καλός πελάτης το Ταχυδρομείο, βοηθήστε τον να λύσει κοινωνικό πρόβλημα.

Λοιπότερο, τον πόνο μου σας λέγω και διαμαρτύρομαι και εγώ γι' αυτό το σκάνδαλο της αμοιβής των επικεφαλής αυτού του Οργανισμού που του δίδετε μισθό 80 και πλέον εκατομμύρια το χρόνο!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κύριοι συνάδελφοι, έχουν ζητήσει το λόγο για προτασσόμενη δευτερολογία ο κ. Παπαθεμελής και ο κ. Σπυριούνης.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Θα μιλήσουμε για τα πανωτόκια, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Θα μιλήσουμε και γι' αυτά. Άλλα τι θέλετε να γίνει; Να αφαιρέσουμε το λόγο από τους συναδέλφους;

Ορίστε, κύριε Παπαθεμελή, έχετε το λόγο για δύο λεπτά.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, επ' ευκαιρία αυτής της τροπολογίας έχω να κάνω δύο επισημάνσεις.

Πρώτον, διαπιστώνω με θλίψη ότι η κατάσταση των Ελληνικών Ταχυδρομείων είναι δραματική αυτήν τη στιγμή και λυπάμαι να το πω διότι παραλαμβάνω προσκλήσεις από κρατικές υπηρεσίες και βλέπω ότι αυτές απασχολούν ιδιωτικά ταχυδρομεία, προκειμένου να εκτελέσουν την αλληλογραφία τους έγκαιρα και εμπρόθεσμα.

Αυτή είναι η πρώτη παρατήρηση μου για να πω πιστεύω ότι το Υπουργείο Μεταφορών και η πολιτική του ηγεσία οφείλει να σκύψει στο πρόβλημα, ιδίως δε τώρα με αφορμή τις μεγάλες γιορτές του Πάσχα που φαντάζομαι ότι θα γίνεται χαμός.

Η δεύτερη παρατήρησή μου είναι με αφορμή πάλι την τροπολογία ότι ακούω σχετικά με την υπουργική απόφαση για τους μισθούς του προέδρου και των τριών αντιπροέδρων -εννοώ τους αστρονομικούς μισθούς του προέδρου και των τριών αντι-

προέδρων- και όλα τα παρεπόμενα αγαθά με τα οποία προικίζονται τα τέσσερα αυτά πρόσωπα.

Δεν γνωρίζω τους ανθρώπους, δεν με αφορούν προσωπικά οι ανθρώποι, αλλά διερωτώμαι: Αυτό δεν είναι μια πρόκληση, κύριε Υφυπουργέ, στην όλη ελληνική κατάσταση, στη μισθολογική κατάσταση, στη νέα φτώχεια, στους κοινωνικούς αποκλεισμούς, σε όσα εν πάσῃ περιπτώσει, παρακολουθούμε δίπλα μας; 'Εστω και αν είναι πολλοστημόριο, είναι ένα δείγμα γραφής ότι αγνοούμε την ευαισθησία ...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ο Υφυπουργός παίρνει τριάντα χιλιάδες έξιδα παραστάσεως, κύριε Παπαθεμελή.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ: Ξέρω τι παίρνει, διότι έχω διατελέσει και εγώ πάλι ποτέ, όπως και εσείς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Τελειώσατε, κύριε Παπαθεμελή;

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ: Ναι, είπα όσα είχα να πω. Αν τα είπα όμως σε ώτα μη ακουόντων, δεν έχει νόημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): 'Έχουμε συζητήσει τα θέματα αυτά στη διάρκεια της επικαιριης ερωτήσεως, η οποία κατετέθη από τη Νέα Δημοκρατία.

Κύριε Σπυριούνη, έχετε ζητήσει το λόγο για να αναφερθείτε στο ίδιο θέμα που ανεφέρθη και ο κ. Παπαθεμελής, διότι έχει συζητηθεί το θέμα και είναι και εκτός θέματος τελικά; Ξέρουμε, για τους μισθούς των πέντε εκατομμυρίων κλπ., αλλά αυτό το είπαμε.

Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω δύο κουβέντες.

'Οτι ξεδένουμε, ό,τι προγραμματίζεται και δίνεται για τις ακριτικές, ευαίσθητες περιοχές -και με εννοείτε- δεν είναι ποτέ πλεονασμός. Ο 'Εβρος και τα Δωδεκάνησα είναι ο προμαχώνας που δοκιμάζεται η επιβίωση της πατρίδας.

Δεύτερον, η γραφειοκρατία, κύριε Πρόεδρε, δεν έχει όρια. Τι να προφτάσουν τα Ταχυδρομεία και οι υπηρεσίες! Εάν δεν παταχθεί η γραφειοκρατία, Δημόσια Διοίκηση δεν γίνεται.

Τρίτον, η τροπολογία κάνει μια προσαρμογή στο ανταγωνιστικό περιβάλλον που και το Ταχυδρομείο και το Ταμευτήριο είναι υποχρεωμένα να λειτουργήσουν. Αυτό πρέπει να το δεχθούμε. Είναι αναγκαίο όροι για να επιβιώσουν. Τώρα, μπορούμε να κουβεντιάσουμε αν η μεθόδευση α' ή η μεθόδευση β' είναι η καλύτερη ανταπόκριση στην ανάγκη της προσαρμογής στο ανταγωνιστικό περιβάλλον που καλούνται να δράσουν και να συνεχίσουν να προσφέρουν.

Και το τελευταίο, κύριε Πρόεδρε, και τελειώνω με αυτό. Εξακολουθώ ακόμα να συντηρώ το ρομαντισμό μέσα μου ότι είμαι σοσιαλιστής. Άλλα, κύριε Πρόεδρε, όλες οι ενδείξεις με κατηγορούν ότι είμαι επικινδυνα ρομαντικός. 'Όταν δηλαδή, ο πατέρας μου ο αγρότης πέθανε χθες με δώδεκα χιλιάδες δραχμές αγροτική συνταξη -σήμερα με σαράντα πέντε- και οι συντάξεις του ΤΣΑ είναι ακόμα γύρω στις ενενήντα οκτώ χιλιάδες και όταν ο αρχηγός των Ενόπλων Δυνάμεων πάρνει οκτακόσιες χιλιάδες δραχμές και ακούμει εδώ μέσα για τρεισήμισι εκατομμύρια και όταν ο Βουλευτής παίρνει -και είναι πολλά αυτά που παίρνουμε, κύριοι συνάδελφοι- ενάμισι εκατομμύριο, πρέπει να τεθεί ένα όριο κάποιο.

Υπάρχουν πολλοί από τους κυρίους αυτούς που καλούνται να πάρουν την ευθύνη ενός οργανισμού, που έχουν προσόντα και αντίληψη προσφοράς. Δεν είναι μόνον ο άρτος. "Ουκ επ'άρτω μόνο ζήσηται ο άνθρωπος". Η θητική πλευρά της επιλογής είναι το μέγιστο κίνητρο.

Πρέπει, λοιπόν, να το δούμε και επιμένω, κύριε Υπουργέ, και πιστεύω ότι συμφωνείτε μαζί μου ότι οφείλουμε να μην είμαστε ρομαντικοί, να είμαστε τουλάχιστον ρεαλιστές, σοσιαλιστές. Άλλα να μένει ένα χρώμα από το παλιό και για την έννοια της πατρίδας και για την έννοια του σοσιαλισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): 'Έχετε υπερβεί το χρόνο σας, κύριε Σπυριούνη.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Φθάσαμε στο σημείο, κύριε Πρόεδρε -είμαι και στρατιωτικός και υπερβάλλω, τη δέχομαι αυτήν την κατηγορία- που άμα μιλήσεις σήμερα για πατρίδα είσαι φα-

σίστας. "Ουαί εν τω κρίνεσθαι" κύριοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ (Υφυπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Κύριε Πρόεδρε, επειδή υπήρξαν πολλές επισημάνσεις για το ρόλο και τον προορισμό του Ταχυδρομικού Ταμευτήριου, θα ήθελα να ενημερώσω τη Βουλή ότι το Ταχυδρομικό Ταμευτήριο δεν γίνεται ανώνυμη εταιρεία ούτε μπαίνει στο χρηματιστήριο, με τις συγκεκριμένες διατάξεις που διατυπώνονται στην τροπολογία την οποία συζητούμε σήμερα. Το Ταχυδρομικό Ταμευτήριο παραμένει στον κοινωνικό του ρόλο και προορισμό.

'Οπως αναφέρθηκα και πριν, μέσα σ' ένα νέο καθεστώς που έχει δημιουργηθεί στο τραπεζικό σύστημα, το Ταχυδρομικό Ταμευτήριο μέσα από τον έλεγχο του δημοσίου και τον κοινωνικό του ρόλο, καλείται να πάιξει με τις καλύτερες δυνατές προϋποθέσεις για να εξυπηρετήσει τους πελάτες, που όπως όλοι γνωρίζουμε και όπως από κάποιους συναδέλφους επισημάνθηκε, είναι πολλοί και έχουν επενδύσει στο Ταχυδρομικό Ταμευτήριο.

Η νομιθετική, λοιπόν, ρύθμιση η οποία προτείνεται, κινείται στα πλαίσια του εκσυγχρονισμού και της αναβάθμισης του Ταχυδρομικού Ταμευτήριου, και έχουν γίνει συγκεκριμένες ενέργειες σ' αυτό το θέμα από την Κυβέρνηση, κύριοι συνάδελφοι, όπως το πρόγραμμα μηχανοργάνωσης του Ταχυδρομικού Ταμευτήριου το οποίο δεν υπήρχε μέχρι σήμερα. Αυτό γίνεται σε συνεργασία με την Εμπορική Τράπεζα.

Επίσης, υπεγράφη μια συμφωνία με τα Ελληνικά Ταχυδρομεία για τα χρηματοοικονομικά προϊόντα, για τα δάνεια, για τις συντάξεις και όλα όσα αφορούν τα καθημερινά προβλήματα που έχουν σχέση με τα χρηματοοικονομικά προϊόντα του απλού 'Ελληνα πολίτη και αυξήθηκε ο αριθμός των σημείων συναλλαγής των πολιτών από τα εκατόν τριάντα πέντε υποκαταστήματα που έχει το Ταχυδρομικό Ταμευτήριο σε όλη τη χώρα στα χίλια τριακόσια τριάντα πέντε, διότι προστέθηκαν και τα χίλια διακόσια υποκαταστήματα που έχουν τα Ελληνικά Ταχυδρομεία.

Επομένων αναπτύσσεται ένα πολύ μεγαλύτερο δίκτυο του Ταχυδρομικού Ταμευτήριου σε όλην την Ελλάδα, μετά από αυτήν τη συνεργασία και τη συμφωνία που υπεγράφη μεταξύ του Ταχυδρομικού Ταμευτήριου και των Ελληνικών Ταχυδρομείων.

Απαντώντας στη συνάδελφο για τους δεκαπέντε υπαλλήλους που θα προσληφθούν με σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου, θέλω να πω ότι αυτοί οι υπαλλήλοι εντάσσονται στην ειδική κατηγορία του επιστημονικού προσωπικού, με ειδικές εμπειρίες σε συστήματα μηχανοργάνωσης. Και ειδικό επιστημονικό προσωπικό, κυρία συνάδελφε, κατά το νόμο είναι μεταπτυχιακές σπουδές, διατριβή, ντοκτορά ή μάστερ, πέρα από το πτυχίο Ανωτάτου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος σε ορισμένες κατηγορίες, αναλυτές βάσεως δεδομένων, ειδικοί σε θέματα εσωτερικού ελέγχου οργάνωσης, marketing, χρηματοοικονομικοί αναλυτές, ειδικοί επιστήμονες στην πληροφορική.

Είναι κατηγορία που προβλέπει ο νόμος για ειδικό επιστημονικό προσωπικό. Το προσωπικό που εργάζεται στα Ελληνικά Ταχυδρομεία, θα αξιοποιηθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και κάτω από τις νέες προϋποθέσεις μηχανοργάνωσης που θα λειτουργούν από εδώ και πέρα. Διότι από τη στιγμή που πάμε από τα εκατόν τριάντα πέντε σημεία συναλλαγής στα χίλια τριακόσια τριάντα πέντε, αποκτούμε σταδιακά και ένα κοινό σύστημα μηχανοργάνωσης και εξυπηρέτησης πελατών, το οποίο αναπτύσσεται, τόσο στο Ταχυδρομικό Ταμευτήριο, όσο και στα Ελληνικά Ταχυδρομεία, για να είναι δυνατή η καλύτερη εξυπηρέτηση των πελατών.

Επειδή επισημάνθηκαν ορισμένα θέματα που αφορούν το μισό της προέδρου και των αντιπροέδρων των Ελληνικών Ταχυδρομείων, αναφέρθηκα και στην επίκαιρη ερώτηση, ότι σύμφωνα με το ν. 2801/2000 και μια κοινή υπουργική απόφαση Υπουργών Μεταφορών και Οικονομικών, τόσο η τοποθέτηση, όσο και η αμοιβή των προέδρων και των αντιπροέδρων του Ταχυδρομικού Ταμευτήριου είναι καθ'όλα σύννομη. 'Οσον αφορά το ουσιαστικό μέρος, θα ήθελα να επαναλάβω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι ο πρόεδρος και οι αντιπροέδροι καλούνται να επιτελέσουν ένα έργο στο Ταχυδρομικό Ταμευτήριο κάτω από

νέες αρμοδιότητες και κάτω από ορισμένες συνθήκες που υπάρχουν στην ελεύθερη αγορά.

Και εάν συγκρίνει κανείς τους προέδρους και τους αντιπρόεδρους που υπηρετούν στα άλλα τραπεζικά ιδρύματα, σε σχέση με τις αμοιβές τους θα διαιπιστώσουν για το ύψος αυτών των αμοιβών. Και επειδή τέθηκε και ένα θέμα για την πρόεδρο, αν είναι κρατικός υπάλληλος ή όχι, σας λέω ότι η πρόεδρος του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου ήταν στέλεχος της ΕΤΕΒΑ, παραπίθηκε, δεν μισθοδοτείται πλέον από την ΕΤΕΒΑ και έτσι δεν υπάρχει κανένα τέτοιο ζήτημα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας ο κ. Παπαληγούρας έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να κάνω δύο-τρεις παρατηρήσεις. Κατ' αρχήν, θέλω να σημειώσω ότι η εισαγωγική φράση της προσθήκης -τροπολογίας αναφέρει ότι με την προτεινόμενη ρύθμιση επιδιώκεται η επιλυση "ειδικών" θεμάτων που αφορούν τη λειτουργία του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου. Πέραν του ότι το αφορών συντάσσεται με "στον", "στην" -όχι "τον", "την, -θέλω να παρατηρήσω ότι καθόλου δεν πρόκειται για ειδικό θέμα εδώ, κύριε Υπουργέ -μην κοροϊδευόμαστε. Εδώ υφίσταται ένα γενικότερο θέμα, το οποίο επιχειρείται να αντιμετωπίσεται με την τροπολογία αυτή.

'Όπως σωστά σημειώθηκε ήδη, στην πραγματικότητα απειλείται η μεταβολή του κοινωνικού χαρακτήρα του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου. Άλλαζει η δομή διοίκησή του και είναι πρόδηλο ότι υποκρύπτεται εντελώς διαφορετική προσέγγιση, εντελώς διαφορετική φιλοσοφία από αυτήν διήπει μέχρι σήμερα το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο. Που θυμίζω είναι ένα ίδρυμα το οποίο λειτούργησε με επιτυχία, εκτελώντας σημαντικό κοινωνικό έργο επί εκατό χρόνια. Είχε μία εντονότατη παρουσία στην ύπαιθρο, εκεί που δεν υπήρχαν άλλα τραπεζικά καταστήματα, έδιδε ευνοϊκάτα δάνεια, κυρίως στεγαστικά, με τόκο σημαντικά χαμηλότερο από τις άλλες εμπορικές τράπεζες, αλλά και δάνεια σε κοινωφελή ιδρύματα.

Η δεύτερη παρατήρηση είναι η εξής: Δεν μπορώ να συνειδητοποιήσω γιατί, την ώρα που επίκειται -όπως έχει η Κυβέρνηση προαναγγείλει- η νομοθετική πρωτοβουλία σας με την οποία θα αλλάξει συνολικά μορφή το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, έρχεστε σήμερα με αυτήν την αποσπασματική διάταξη και επιχειρείτε μεταβολές κυρίων στο οργανωτικό σχήμα του Ταμιευτηρίου; Δεν είναι πολύ λογικότερο να αντιμετωπίσετε το θέμα συνολικά με ένα σοβαρό μελετημένο νομοθέτημα, και όχι με τροπολογία του γονάτου, της τελευταίας στιγμής; Θα ήθελα να κάνω ακόμη μία παρατήρηση. Και με αυτήν την τροπολογία για το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο προβλέπονται προσλήψεις και μάλιστα προσλήψεις νέων συμβούλων, καθιδρύοντας στην πραγματικότητα μια "παραδοικήση". Άλλα αυτό φαίνεται να είναι πλέον συνήθεια "χούΐ" των κυβερνήσεων σας.

Και διερωτώμαι. Έτσι δίνετε κίνητρα στη Δημόσια Διοίκηση, έτσι κινητροδοτείτε τους δημόσιους υπάλληλους -όταν εξω από την ιεραρχία στείνετε μια παραδοικήση, όταν εξω από το μισθολόγιο δίνεται μισθούς προκλητικούς, πολλαπλάσιους των αντίστοιχων υπαλλήλων σε αυτούς τους εκλεκτούς που ανασύρετε από την κομματική σας αυλή; Είναι λαθεμένη αυτή η τακτική σας. Είναι μακροπρόθεσμα βλασπητική αυτή η τακτική σας.

Και μια τελευταία παρατήρηση για την κακή κατάσταση στην οποία σήμερα βρίσκονται τα Ελληνικά Ταχυδρομεία, ο ΕΛΤΑ. Γιατί αποτελεί κοινωνική ασέλγεια, κύριε Υφυπουργέ, η τελευταία σας απόφαση σύφωνα με την οποία αποκλείετε οκτακόσιους χιλιάδες Έλληνες πολίτες εκατοντάδων συνοικισμών σε όλη τη χώρα, οι οποίοι θα εξυπηρετούνται πια από τα ΕΛΤΑ μόλις από τέσσερις μέχρι και ενδεχομένως μία φορά την εβδομάδα. Η ταχυδρομική αυτή καραντίνα στην οποία καταδικάζετε ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού -περίπου το 1/10- είναι απαράδεκτη. Γιατί πρώτον θυμούμαστε όλοι ότι πρόσφατα σχετικά αυξήθηκαν σημαντικά τα ταχυδρομικά τέλη.

Δεύτερον είναι απαράδεκτη γιατί η σύμβαση υποχρεώσεων των ΕΛΤΑ προβλέπει πενθήμερη παροχή υπηρεσιών. Να σημειώσω μάλιστα ότι σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες η υποχρέωση αυτή είναι καθημερινή, επτά μέρες την εβδομάδα ή σε άλλες

χώρες υπάρχει εξαίρεση μόνο της Κυριακής. Είναι ακόμα απαράδεκτη αυτή η πρόσφατη απόφασή σας γιατί αποτελεί πράξη χαριστική στους επιδόξους αγοραστές των Ελληνικών Ταχυδρομείων, που όλοι γνωρίζουμε ότι βρίσκονται στη φάση της Ιδιωτικοποίησης. Είναι πρόδηλο ότι πάτε να καθιδρύσετε ένα καθεστώς το οποίο θα ευνοεί τους αυριανούς αγοραστές των Ελληνικών Ταχυδρομείων.

Και είναι επίσης απαράδεκτο, γιατί επιτείνει την καταδίκη της ξεχασμένης Ελλάδας, επιτείνει την καταδίκη των ακριτικών, των απομακρυσμένων περιοχών του τόπου μας που μαράζουν και ερημώνονται. Τέλος, η ταχυδρομική καραντίνα που επιβάλλετε είναι απαράδεκτη γιατί νοθεύει την "καθολική" υπηρεσία που αποτελεί καθήκον κάθε ευνοούμενης πολιτείας.

Θέλω να σημειώσω μόνο -και με αυτό να κλείσω, κύριε Πρόεδρε- ότι αν επικρατήσει αυτή η λογική της επιλεκτικής εξυπηρέτησης με αποκλειστικό γνώμονα το κέρδος αύριο δεν θα έχουν ακτοπλοϊκή σύνδεση τα νησιά της άγονης γραμμής, δεν θα έχει ΚΤΕΛ η ορεινή Ελλάδα, δεν θα έχει τηλέφωνο το ακριπό χωριό.

Διερωτώμαι η εκσυγχρονιστική Κυβέρνηση έτσι βλέπει την Περιφερειακή Ανάπτυξη;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός) : Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ (Υφυπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών) : Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αναφέρθηκα ότι η τροπολογία την οποία συζητούμε σήμερα θα πρέπει να ψηφιστεί από τη Βουλή για να δώσει τη δυνατότητα στο Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, πριν αλλάξει οποιοδήποτε καθεστώς -και αυτήν τη στιγμή δεν υπάρχει σκέψη να αλλάξει το καθεστώς λειτουργίας του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου αλλά να παραμείνει στον έλεγχο του δημοσίου και να εξυπηρετεί το κοινωνικό σύνολο- να ρυθμίζει οργανωτικά και διοικητικά εσωτερικά ζητήματα αλλά και να δίνει τη δυνατότητα, πέρα από αυτές τις υπηρεσίες που παρέχει αυτήν τη στιγμή το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο να παρέχει και άλλες υπηρεσίες σε όλους τους Έλληνες πολίτες, που κάνουν τις οικονομικές τους συναλλαγές με το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο.

Αναφέρθηκα στο ότι το προσωπικό είναι ειδικό επιστημονικό προσωπικό, και διέπεται από τις διατάξεις του νόμου που προβλέπει τι ππυχία, τι εξειδίκευση και τι εμπειρία πρέπει να έχει αυτό το προσωπικό. Είναι τελείως απαραίτητη αυτά διότι περνάμε σε ένα νέο οργανωτικό στάδιο με τη μηχανογράνωση όλων των καταστημάτων και όλων των γραφείων του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου σε όλη την Ελλάδα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική 'Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Επίσης τόνισα -και το τόνιζω για άλλη μια φορά κύριοι συνάδελφοι- ότι με τη συμφωνία με τα Ελληνικά Ταχυδρομεία, το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο αποκτά άλλα χίλια διακόσια σημεία συναλλαγής σε όλη τη χώρα.

Πολύ σύντομα δυο λόγια, κύριε Πρόεδρε, για τα Ελληνικά Ταχυδρομεία διότι ο Κοινοβούλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας παρουσίασε μια άλλη κατάσταση και μια άλλη εικόνα των Ελληνικών Ταχυδρομείων. Σίγουρα τα Ελληνικά Ταχυδρομεία έχουν μια ανοδική πορεία όσον αφορά τα κέρδη. Από ελλειμματικά που ήταν πέρασαν σε μια κερδοφορία. Το 2000 κλείνουν με διπλάσια θετικά κέρδη απ' ότι ήταν το 1999. Επίσης δε τα Ελληνικά Ταχυδρομεία, σύμφωνα και με απόφαση του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών, αποτελούν το μοναδικό φορέα της καθολικής υπηρεσίας στη χώρα μας. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να παρέχουν την ίδια ποιότητα και ποσότητα ταχυδρομικών υπηρεσιών σε κάθε απομακρυσμένο σημείο της χώρας. Και εδώ πρέπει να πω ότι τα Ελληνικά Ταχυδρομεία έχουν αποκτήσει μία διοικητική δομή για να εξυπηρετούν τον Έλληνα πολίτη με ταχυδρομικά γραφεία και με πρακτορεία. Αυτήν τη στιγμή εξυπηρετούν με χίλια διακόσια σημεία συναλλαγής τους πολίτες σε όλη τη χώρα. Αυτό δεν μπορούμε να το αγνοήσουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Ακόμη δεν μπορούμε να αγνοήσουμε το γεγονός ότι η καθολική υπηρεσία, δηλαδή η παροχή ποιότητας και ποσότητας υπηρεσιών και στον αστικό πελάτη και στον αγρότη και σε όλα τα

απομακρυσμένα σημεία, κοστίζει στα Ελληνικά Ταχυδρομεία ένα ποσό περίπου των τεσσάρων δισεκατομμυρίων δραχμών, ένα ποσό που δεν το αναλαμβάνουν οι ιδιωτικές εταιρείες οι οποίες εξυπηρετούν φιλέτα υπηρεσιών, εκεί δηλαδή που έχουν κέρδος.

Όλο αυτό το θέμα της καθολικής υπηρεσίας το έχουν αποκλειστικά τα Ελληνικά Ταχυδρομεία. Και αυτό θα πρέπει να το λάβουμε πολύ σοβαρά υπόψη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παράλληλα με το γεγονός ότι τα Ελληνικά Ταχυδρομεία έχουν ξεπεράσει πια τους ελλειμματικούς και έχουν περάσει σε θετικούς και κερδοφόρους ισολογισμούς.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριοι συνάδελφοι, ο Συνασπισμός της Αριστεράς και της Προοόδου με επιστολή του προς το Προεδρείο, για το νομοσχέδιο του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών: «Προσαρμογή στις διατάξεις της Οδηγίας 94/56/E.C. του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, για τη θεσπιστή βασικών αρχών που διέπουν τις έρευνες αποχημάτων και συμβάντων Πολιτικής Αεροπορίας - Ενίσχυση της κρατικής εποπτείας επί των Προτύπων Ασφάλειας Πτήσεων και ρύθμιση συναφών οργανωτικών θεμάτων της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας (Υ.Π.Α.)» ορίζει Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο το Βουλευτή κ. Παναγιώτη Λαφαζάνη.

Υπάρχει κανείς άλλος συνάδελφος που θέλει να μιλήσει επί της τροπολογίας;

Κανείς.

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της τροπολογίας με γενικό αριθμό 435 και ειδικό 24, «Επίλυση ειδικών θεμάτων που αφορούν τη λειτουργία του Ταχυδρομικού Ταμειυτηρίου» και ερωτάται το Σώμα εάν γίνεται δεκτή.

ΠΟΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ-ΤΣΑΡΟΥΧΑ: Κατά πλειοψηφία.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 435 και ειδικό 24 γίνεται δεκτή κατά πλειοψηφία και θα ενταχθεί στο νομοσχέδιο ως ίδιον άρθρον.

Προχωρούμε στη συζήτηση της τροπολογίας με γενικό αριθμό 436 και ειδικό 25, των Υπουργών κας Βάσως Παπανδρέου και κυρίων Γιάννου Παπαντωνίου, Πέτρου Ευθυμίου, Κώστα Λαλιώτη, Ευάγγελου Βενιζέλου και Χρήστου Βερελή, που αφορά θέματα ολυμπιακής προετοιμασίας.

Το λόγο έχει ο Υπουργός Πολιτισμού κ. Ευάγγελος Βενιζέλος.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Κύριοι συνάδελφοι, η τροπολογία αφορά θέματα ολυμπιακής προετοιμασίας τα οποία έχουν επείγοντα χαρακτήρα και γι' αυτό δεν μπορούν να αναμένουν την ένταξή τους στο συνολικό νομοθέτημα για την ολυμπιακή προετοιμασία που θα εισαχθεί στη Βουλή μετά το Πάσχα.

Η πρώτη ρύθμιση έχει τυπικό χαρακτήρα και αφορά αποσαφηνίσεις σε σχέση με τη χωροθέτηση αθλητικών ολυμπιακών έργων. Δηλαδή μία δεσμη αθλητικών υποδομών τώρα είναι χωροθετημένη στο Φαληρικό όρμο. Πρέπει να αποσαφηνίσουμε για καθαρά νομικούς λόγους ότι αυτά χωροθετούνται στο Φαληρικό όρμο και την ευρύτερη περιοχή του, όπως προβλέπει και το γενικό πολεοδομικό σχέδιο της Αθήνας.

Ξέρετε ότι δεν θα γίνουν τώρα κατασκευές στο χώρο του σημερινού Ιπποδρόμου διότι ούτως ή άλλως το Ιππικό Κέντρο και ο Ιππόδρομος στο Μαρκόπουλο εκτελούνται ως δημόσια έργα ανεξάρτητα απ' τη μετακίνηση του Ιπποδρόμου από τη σημερινή του θέση και θα γίνουν ορισμένα αθλητικά περίπτερα στο Φαληρικό δέλτα.

Η δεύτερη χωροθέτηση αφορά στην περιοχή των 'Άνω Λιοσίων και ορίζουμε τη συγκεκριμένη θέση: Τη θέση Τσουκλίδη.

Το επόμενο εδάφιο αφορά στο χώρο του τέως Αεροδρομίου του Ελληνικού που επίσης γίνεται περιοχή υποδοχής ολυμπιακών εγκαταστάσεων. Και στην ίδια αυτή παράγραφο αντικαθίσταται και δύο πινακίδες έργων για λόγους αμιγώς τυπικούς.

Με τη δεύτερη παράγραφο διατηρείται σε ισχύ το υφιστάμενο καθεστώς για τις επιχορηγήσεις των αθλητικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων, οι οποίες όμως τώρα δεν γίνονται από

τον ΟΠΑΠ λόγω της μετοχοποίησής του και της εισαγωγής του στο χρηματιστήριο, αλλά μέσω του Υπουργείου Οικονομικών με τη διαδικασία του ειδικού λογαριασμού. Αυτό το καθεστώς το είχε διαμορφώσει η κ. Μπενάκη το 1991 και έκτοτε είναι αμετάβλητο.

Με την παράγραφο 3 δημιουργείται η Γενική Γραμματεία Ολυμπιακών Αγώνων με ανύψωση της υφισταμένης Ειδικής Γραμματείας. Χρειάζεται να είναι μία πλήρης γενική γραμματεία προσωρινής βεβαίας διάρκειας γιατί συντονίζει όλο το δημόσιο τομέα από πλευράς ολυμπιακής προετοιμασίας.

Στην παράγραφο 4 καθορίζονται οι ιδιαίτεροι όροι δόμησης του Μουσείου της Ακρόπολεως. Ο διαγωνισμός βρίσκεται σε εξέλιξη. Ξέρετε ότι εκεί είχαμε ένα απρόβλεπτο γεγονός διότι η ανασκαφή επί του οικοπέδου Μακρυγιάννη ανέδειξε πολύ σημαντικά υπότερα στοιχεία. Έτσι κάνουμε μια προσαρμογή του διαγωνισμού και άρα και των σχεδίων γιατί πρέπει να δώσουμε μεγαλύτερο συντελεστή δόμησης και μεγαλύτερο ύψος προκειμένου να στεγαστούν αυτά τα ευρήματα. Είναι πολύ σημαντικό να είναι έτοιμο το Μουσείο το 2004. Έχει περιοριστεί κατ' έκταση το Μουσείο και πρέπει να έχουμε μια ελαφρά ανύψωση, η οποία δεν βλάπτει τα μνημεία. Αυτά είναι τα θέματα.

Είχα υποσχεθεί στην Αξιωματική Αντιπολίτευση στην ανεπίσημη συζήτηση που είχε γίνει -έχω ενημερώσει εδώ και δέκα μέρες γι' αυτήν την τροπολογία- ότι θα κάνω μία δήλωση στα Πρακτικά της Βουλής πως η Κυβέρνηση αναλαμβάνει την πολιτική δέσμευση της τακτικής ενημέρωσης της Βουλής ανά τρίμηνο για την πορεία της ολυμπιακής προετοιμασίας. Δεν ξέρω αν έχει νόημα να το τοποθετήσουμε αυτό μέσα στην τροπολογία ως πέμπτη παράγραφο. Είναι ζήτημα του Κανονισμού, αλλά ευχαρίστωσα να προσθέσω προφορικά ως πέμπτη παράγραφο: «Η Κυβέρνηση ενημερώνει ανά τρίμηνο τη Βουλή για την πορεία της ολυμπιακής προετοιμασίας». Παρακαλώ να καταγραφεί στα Πρακτικά. Έτσι ανταποκρίνομαι σ' αυτό που μου είχε ζητήσει ο κ. Σιούφας εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ: Στην Ολομέλεια;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Τον τρόπο που θα τον καθορίσει ο Κανονισμός, διότι ο νόμος δεν μπορεί να υπεισέλθει σ' αυτό όπως ξέρετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Είναι πολύ λογικό αυτό. Ο Κανονισμός της Βουλής.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ: Η ερώτηση δεν είναι λογική;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Είναι απολύτως λογική η ερώτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Τσιτουρίδης έχει το λόγο.

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, δύο-τρεις παρατηρήσεις θα κάνω.

Όταν αναφερόμαστε στο Φαληρικό 'Ορμο και στην ευρύτερη περιοχή του πολεοδομικών και χωροταξικών αυτό τι σημαίνει, κύριε Υπουργές; Διότι οι περιοχές αυτές καθορίζονται στη βάση χαρτών.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Θα απαντήσω συνολικά.

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ: Βεβαίως. Διότι έτσι γενικώς η ευρύτερη περιοχή μπορεί να φτάσει στη Γλυφάδα.

Σ' ότι αφορά στην παράγραφο γ 4: «Στο χώρο του Αεροδρομίου του Ελληνικού καθορίζεται περιοχή υποδοχής ολυμπιακών αθλητικών εγκαταστάσεων και των αναγκαίων έργων ανάπλασης και υποστήριξής τους». Η γενική αυτή διάταξη δεν μας δημιουργεί ασφάλεια, θα έλεγα, για τι εννοούμε ως ολυμπιακές εγκαταστάσεις έργα υποστήριξης. Εάν αφήσουμε έτσι τη διάταξη, ο, τιδήποτε θα μπορεί να γίνεται εκεί και θα βαφτίζεται ως έργο υποστήριξης της ολυμπιακής εγκατάστασης.

Μια άλλη παρατήρηση αφορά στο ύψος του Μουσείου της Ακρόπολεως. Τι ύψος επιτρέπεται στην περιοχή -έχετε αναφορά σ' ένα κτίριο- ώστε να δούμε τι είναι ακριβώς ποσοστιαία τα πέντε μέτρα. Να δούμε ποιο είναι το ύψος της περιοχής για να μπορέσουμε να κρίνουμε τα πέντε μέτρα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Δασκαλάκης

έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ: Και εγώ μια διευκρίνιση θα ήθελα, κύριε Υπουργέ. Συμφωνώ με τον κ. Τσιτουρίδη.

Νομίζω ότι θα πρέπει να υπάρξουν κάποιες, θα έλεγα, δεσμευτικές διευκρίνισεις και όσον αφορά την ευρύτερη περιοχή του Φαληρικού 'Ορμου γιατί μπορεί να καλύψει -και αυτό είπατε προηγουμένως- και τον Ιππόδρομο, τι σημαίνει "περίπερα" και όσον αφορά το αεροδρόμιο, τις εγκαταστάσεις. Διότι εγώ κατ'επανάληψη έχω ακούσει ότι θα πρόκειται περί προσωρινών εγκαταστάσεων που θα αποσυρθούν και στο αεροδρόμιο.

Κατά συνέπεια, θα πρέπει να υπάρξει μια δέσμευση. Διότι ξέρετε πολύ καλά ότι όλος ο λαός της περιοχής διεκδικεί την περιοχή αυτή για πράσινο, για άλλου είδους χρήσεις και όχι για μόνιμες εγκαταστάσεις που μπορεί να πλήξουν τον πνεύμονα που όλοι φιλοδοξούμε να δημιουργηθεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Τσιόγκας έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, τόσο στο λεκανοπέδιο της Αττικής, όσο και στην ευρύτερη περιοχή της Αττικής, έχουν δημιουργηθεί σοβαρά προβλήματα με την επιβάρυνση στο περιβάλλον και κυρίως από τα έργα για τους Ολυμπιακούς Αγώνες.

Οι χωροθετήσεις γίνονται στη λογική της τοιμεντοποίησης, της επιβάρυνσης ακόμη περισσότερο περιοχών που είναι ήδη επιβαρημένες περιβαντολογικά.

'Όλα αυτά βεβαίως γίνονται με μία λογική. Τη λογική της εμπορευματοποίησης αφού όλα δείχνουν, ότι η Κυβέρνηση θα κινηθεί στη λογική του κέρδους αυτών των εγκαταστάσεων μετά την Ολυμπιάδα του 2004.

Με την ευκαιρία, κύριε Υπουργέ, θέλω να επαναφέρω το ερώτημα που κάναμε ως κόμμα: Τι θα γίνει με τον Ιππόδρομο; Θα γίνει πράσινο όπως απαιτούν οι κάτοικοι των γύρω δήμων; Οι πληροφορίες μας λένε ότι θα γίνει δημοδοχειακό κέντρο.

Επίσης, για το αεροδρόμιο του Ελληνικού θέλω να τονίσω ότι οι κάτοικοι της περιοχής ζητούν να γίνει μητροπολιτικό πάρκο. Τώρα, βεβαίως, είναι ευκαιρία να γίνει πράσινο και να μην επιβαρυνθεί αυτή η περιοχή, να μη γίνουν εγκαταστάσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Αμπατζόγλου έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, οι Ολυμπιακοί Αγώνες έχουν αναγορευθεί σε εθνικό όραμα. Αυτό σημαίνει, ανεξάρτητα από τις επιμέρους διαφωνίες, ότι όφειλε και οφείλει η Κυβέρνηση να τους αντιμετωπίσει με τη δέουσα σοβαρότητα και γιατί το φορτίο είναι υπέρογκο για τις πλάτες της χώρας μας, αλλά και γιατί ως χώρα δύνουμε εξετάσεις. Δυστυχώς, όμως, αποδεικνύεται ότι αυτά που θεωρούσαμε ως δεδομένα και ότι δήθεν είχαν προκύψει από εμπειριστατωμένες και τεκμηριωμένες μελέτες, τα τροποποιούμε στην πορεία.

Έτσι, λοιπόν, ενώ με το ν. 2730/1999 ορίζεται ο Φαληρικός 'Ορμος ως περιοχή υποδοχής ολυμπιακών εγκαταστάσεων και έργων μποστήριξης τους, με την τροπολογία που συζητάμε ορίζεται ο Φαληρικός 'Ορμος και η ευρύτερη περιοχή. Αυτό δημιουργεί βάσιμες υποψίες για το τι περιλαμβάνει.

Αν δε, προσπαθήσει να βγάλει κανείς συμπέρασμα από τους ασπρόμαυρους χάρτες που επισυνάπτονται με κλίμακα 1:25.000, είναι αδύνατο να βγει οποιοδήποτε σοβαρό συμπέρασμα. Ποια είναι η υφιστάμενη κατάσταση, ποια είναι η μελλοντική και ποιες θα είναι οι επιπτώσεις;

Δεν είναι ακριβές αυτό που είπε ο κύριος Υπουργός, ότι στην περίπτωση των 'Άνω Λιοσίων απλώς ονοματίζεται η θέση. Επαναχωριθείται σε άλλη θέση. Μπορεί να το ειστηγείται ο κύριος δήμαρχος, μπορεί να υπάρχει κάποιο σκεπτικό, αλλά η Βουλή οφείλει να έχει τα δικά της χαρακτηριστικά που θα κρίνει την επαναποθέτηση, επαναχωριθέτηση αυτή.

Σε ό,τι δε αφορά το χώρο του Ελληνικού, με το ν. 2833/2000 ονοματίζονταν ακριβώς οι δραστηριότητες που θα φιλοξενήσει. Μπεζιπτώλα, σοφτμπτώλα, χόκεϋ, αντιπτέριση και τοξοβολία. Σήμερα αυτό γενικεύεται, ότι στο χώρο του αεροδρομίου καθορίζεται περιοχή υποδοχής ολυμπιακών αθλητικών εγκαταστάσε-

ων και των αναγκαίων έργων ανάπλασης και υποστήριξή τους.

Αυτός είναι πολύ ευρύτερος χαρακτηρισμός και είναι βάσιμες οι φοβίες και οι δικές μας και των κατοίκων ότι μ' αυτήν τη διατύπωση ο χώρος αυτός δεν πρόκειται να μετατραπεί σε κοινόχρηστο και κοινωφελή, αλλά θα αποδοθεί για όλες χρήσεις στον ιδιωτικό τομέα, ο οποίος επί χρόνια επιδιώκει εκεί να δημιουργήσει και ξενοδοχειακό συγκρότημα και καζίνο. Είμαστε αντίθετοι με την εισιτηγούμενη τροπολογία. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Σπυριούνης έχει το λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, ρυθμίζει πέντε θέματα αν δεν κάνω λάθος, η τροπολογία. Στο κεφάλαιο χωροθέτηση, το θέμα του Φαληρικού 'Ορμου, βεβαίως προκύπτει το πρόβλημα πια έκταση θα λάβει και πόσο θα επιβαρυνθεί με αντίστοιχες προοπτικές το αεροδρόμιο.

Το δεύτερο για αλλαγή θέσεως στο Δήμο των Λιοσίων. Νομίζω ότι η ένταξη μέσα στον πολεοδομικό ιστό του δήμου αποτελεί την καλύτερη λύση.

Το τρίτο θέμα. Δεν μπορώ να καταλάβω γιατί βαφτίζουμε τις όρινθες σε ιχθείς και τρώγομε με την έννοια του "Πάπισσα Ιωάννα" του Ροΐδη. Δηλαδή, γιατί βαφτίζουμε την ειδική γραμματεία σε γενική γραμματεία. Αν είναι μάλιστα και το ίδιο πρόσωπο, ο τίτλος τι θα του προσθέσει; Οι αρμοδιότητες και στη μία και στην άλλη περίπτωση είναι ίδιες.

Το τέταρτο θέμα. Συνιστώνται ειδικές υπηρεσίες. Σαφώς και δεν παραγνωρίζω την ανάγκη να εξοπλιστεί το οργανωτικό των Ολυμπιακών Αγώνων με ό,τι κρίνεται αναγκαίο, ώστε να πραγματοποιηθούν με τους καλύτερους όρους. Άλλα δεν μπορώ να μην θέω, κύριοι συνάδελφοι και κύριε Πρόεδρε, ότι δεν περνά νομοσχέδιο που να μην έχει και μία προσθήκη προσλήψεων, δημιουργίας υπηρεσιών και τούτο και το άλλο. Δεν περνά νομοσχέδιο που να μην προβλέπει και αύξηση του όγκου του δημοσίου.

Το πέμπτο θέμα, αν θυμάμαι την αρίθμηση καλά, είναι το θέμα του Μουσείου της Ακροπόλεως που η συσσώρευση εκεί των γνωστών κτιρίων εμποδίζει την επέκταση της σχεδίασης στους αρχιτέκτονες. Νομίζω είναι μία γόνιμη επιλογή.

Μ' αυτές τις παρατηρήσεις δεν μπορώ να πω ότι δεν θα ψηφίσω την τροπολογία, αλλά επισημαίνω τα άλλα δύο σημεία για τα οποία περιμένω απαντήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Η κα Μπακογιάννη έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ: Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να πω ότι εντυπωσιάζουμε με τον τρόπο με τον οποίο προσπαθεί η Κυβέρνηση να νομοθετήσει. Για ένα θέμα τόσο σοβαρό η τροπολογία αυτή μοιράζεται χθες και είναι σαφές ότι ο Βουλευτής είναι αδύνατον να αντιληφθεί τι λευκή εξουσιοδότηση δίνει στην Κυβέρνηση για να χειρίστει τα θέματα.

Το θέμα του Φαληρικού Δέλτα, το θέμα του Ελληνικού είναι μείζον θέμα προς συζήτηση. Η χωροθέτηση, οι όροι δόμησης, οι αποφάσεις για το Ελληνικό με την ψήφιση αυτής της τροπολογίας, δίνετε στην Κυβέρνηση λευκή κάρτα, κύριοι συνάδελφοι, να αποφασίσει ότι θέλει, όπως θέλει. Δεύτερον, όσοι από εμάς έχουν γνώση των αρχιτεκτονικών σχεδίων του Μουσείου της Ακροπόλεως, κύριε Υπουργέ, γνωρίζουν ότι η απόφαση της αλλαγής των πέντε μέτρων είναι τουλάχιστον με τη δική μου αντίληψη αισθητικής, εφιαλτική.

Η αλλαγή, κύριοι συνάδελφοι, είναι τρομακτική. Και δεν σας μιλάει μηχανικός, εσείς οι μηχανικοί τα αντιλαμβάνεσθε περισσότερο από εμένα. Αλλάζει πλήρως το αρχιτεκτονικό σχέδιο του Μουσείου της Ακροπόλεως, το οποίο ενεκρίθη μετά από διεθνή διαγωνισμό. Δηλαδή, αυτό είναι πρωτοφανές, είναι παγκόσμια πρωτοτυπία, κύριε Υπουργέ: Να μπαίνει ένας Υπουργός στη Βουλή, να έχει γίνει διεθνής διαγωνισμός για ένα μουσείο, για το κόσμημα εν πάσῃ περιπτώσει, να ταλαιπωρύμαστε επί τόσα χρόνια και να μην έχει προχωρήσει τίποτα. Διότι, κύριε Υπουργέ, αρκετοί Υπουργοί Πολιτισμού πέρασαν αλλά επιτρέψατε και σε ένα παλιό Υπουργό Πολιτισμού να διακολεύετε να αντιληφθεί επτά χρόνια το Μουσείο της Ακροπόλεως να είναι στο χάλι που βρισκόμαστε σήμερα από πλευράς καθυστερήσεων και εν μια νυκτί να έρχεστε και να ζητάτε αλλαγή των αρχιτεκτο-

νικών σχεδίων του Μουσείου της Ακροπόλεως.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτού του είδους οι λευκές ε-ξουσιοδοτήσεις είναι άκρως επικίνδυνες. Θα περίμενε κάποιος από αυτό το χάρτη τον οποίο μας μοίρασαν χθες να μπορούμε να βγάλουμε μια άκρη.

Εάν ένας από σας τους συναδέλφους του ΠΑΣΟΚ έχει καταλάβει τι θα ψηφίσει, ας βγει σας παρακαλώ πάρα πολύ να μου το εξηγήσεις και μένα η οποία δυσκολεύτηκα να καταλάβω το περιεχόμενο της τροπολογίας αυτής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Λυμπερακίδης έχει το λόγο.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΛΥΜΠΕΡΑΚΙΔΗΣ: Δεν θα μιλήσω σ' αυτήν την τροπολογία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Παυλίδης έχει το λόγο.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, την περασμένη εβδομάδα ήταν εδώ τα μέλη της πολιτικής επιτροπής της Δυτικοευρωπαϊκής 'Ενωσης, μεταξύ αυτών και ο Βρετανός Βουλευτής του 'Εντ Ό' Χάρα, μέλος επίσης της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης, με τον οποίο έχουμε αναλάβει μια πρωτοβουλία. Ποια είναι η πρωτοβουλία; Τα λεγόμενα Ελγίνεια μάρμαρα, επ' ευκαιρία των Ολυμπιακών Αγώνων προπάντων, να τοποθετηθούν στο περίφημο Μουσείο της Ακρόπολεως, αφήνοντας, επί του παρόντος, κατά μέρος την πλευρά του εις ποίον ανήκουν.

Αυτή λοιπόν, την πρόταση έχουν συνυπογράψει τα μέλη της ελληνικής αντιπροσωπείας της οποίας προίσταται, όπως ξέρετε ο Βουλευτής κ. Κοτσώνης, αλλά και άλλοι Βουλευτές άλλων κρατών.

Ξεκίνησε, λοιπόν, μια τέτοια κίνηση με την προοπτική, κύριε Υπουργέ, εκεί να πιεσθεί η βρετανική κυβέρνηση, η οποία είναι τελείως αρνητική επί του παρόντος, αλλά στηρίζουν την πρόταση ακαδημαϊκοί, διανοούμενοι, δημοσιογράφοι. Και έχουν οι πάντες κατά νου ότι το αρχιτεκτόνημα που περιέγραψε η κ. Μπακογιάννη, όπως σχεδιάσθηκε, μετά από αυστηροτάτη διαδικασία αυτό να στεγάσει -αν υποθέσουμε ότι ευοδώνεται αυτή η προσπάθεια- και ότι διεκδικούμε επί τόσα χρόνια υπό τους όρους που περιέγραψα.

'Ηλθε λοιπόν ο Ό' Χάρα, επισκεφθήκαμε την περιοχή, συνοδεύετο και από άλλους συναδέλφους Βουλευτές άλλων κρατών και εξέφρασαν θαυμασμό για τα σχέδια που μέχρι στιγμής έχουμε προβάλλει ότι είναι τα οριστικά σχέδια αυτού του κοσμήματος που θα γίνει στην Αθήνα. Πώς τώρα στα καλά καθούμενα, με διάταξη νόμου εμείς θα ανατρέψουμε, κύριοι συνάδελφοι, το δημιούργημα των αρχιτεκτόνων; Δεν το καταλαβαίνω αυτό. Μια εξήγηση λογικοφανής δεν έχει δοθεί μέχρι στιγμής.

Επί του προκειμένου, κύριε Υπουργέ, τώρα πήρατε είδηση την ανάγκη να κάμετε και αυτήν την επέμβαση; Τώρα;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Ναι.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Μας φέρνετε σε δύσκολη θέση εμάς που διαλαλούμε παντού, εντός και εκτός Ελλάδος, ότι αυτό το Μουσείο πρέπει να προχωρήσει, ώστε να επιτευχθούν και οι παράλληλοι σκοποί σαν αυτόν που προανέφερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Θα μιλήσει τώρα ο κ. Μάνος και στη συνέχεια ο κύριος Υπουργός για να κλείσουμε τη συζήτηση.

Ορίστε κύριε Μάνο, έχετε το λόγο.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι η πρώτη φορά που ο κύριος Υπουργός Πολιτισμού με διάφορες ιδιότητες επιλύει θέματα δικών του αρμοδιοτήτων, αλλά και άλλων διά της νομοθετικής οδού.

'Όπως γνωρίζετε και εσείς, κύριε Πρόεδρε που είστε μηχανικός, η Πολεοδομική Νομοθεσία προβλέπει μια διαδικασία διαβούλευσης με τον αρμόδιο δήμο. Εδώ λοιπόν, η νομοθετημένη μεθόδος τροποποίησης του πολεοδομικού σχεδίου παρακάμπτεται διά της νομοθετικής οδού.

Ένθυμούμαι παλαιότερα ότι ο κύριος Υπουργός Πολιτισμού ως Υπουργός Μεταφορών έφερε νύκτωρ εδώ μια ρύθμιση που παραδέχτηκε τους ισολογισμούς του ΟΣΕ για πέντε χρόνια. Ισολογισμούς όπου χάνονται μερικές εκαποντάδες δισεκατομμύρια δραχμές τους πέρασε η Βουλή νύκτωρ. Τα ίδια ακριβώς

τώρα, με την ίδια λογική, επιχειρεί να κάνει για μια πολεοδομική ρύθμιση τεραστίας σημασίας.

'Εχει πράγματι δίκιο η κ. Μπακογιάννη όταν επισημαίνει ότι για ένα μουσείο παγκοσμίου ενδιαφέροντος, το Μουσείο της Ακρόπολης για το οποίο έγινε διεθνής διαγωνισμός που προκάλεσε και αυτός -ο διαγωνισμός- τεράστιο παγκόσμιο ενδιαφέρον, έχουν μεταφερθεί όλα στα καθ' ημάς. Δηλαδή, ελληνοποιούνται όλα και γίνονται "άρπα κόλλα". Δεν χρειάζεται. Χάσαμε αρκετό χρόνο ήδη με διάφορες μυστηριώδεις ρυθμίσεις των προκατόχων σας, κύριε Υπουργέ, ας χάσουμε λίγο ακόμη, αλλά να τηρήσουμε σωστές διαδικασίες, έτσι ώστε το τελικό αποτέλεσμα να είναι κάτι για το οποίο να αισθανόμαστε όλοι υπερήφανοι.

Ζητώ λοιπόν, κύριε Υπουργέ, να την αποσύρετε την τροπολογία σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Θα απαντήσω στις παραποτήσεις των συναδέλφων τις οποίες θεωρώ εύλογες και θα προσπαθήσω να διασκεδάσω τις ανησυχίες τους, γιατί τα πράγματα είναι λίγο καλύτερα απ' ότι παρουσιάζονται ή απ' ότι πιστεύουμε ότι είναι.

Κατ' αρχάς, σε σχέση με την ολυμπιακή προετοιμασία χρειάστηκαν νομοθετικού χαρακτήρα παρεμβάσεις και θα χρειαστούν και άλλες, διότι ανακύπτουν νέα προβλήματα και πρέπει να τα επιλύουμε με ταχύτητα. Και αν ακολουθούμε υφιστάμενες διαδικασίες οι οποίες δεν υπολογίζουν τον παράγοντα του επειγοντος, τον παράγοντα του χρόνου, δεν θα μπορέσουμε να οργανώσουμε τους Ολυμπιακούς Αγώνες.

'Άρα η Βουλή θα παρακολουθεί στενά το ζήτημα, θα αποφασίσει με τη μορφή νόμου. Και νομίζω ότι πρέπει η Βουλή να επιωμίζεται το μεγαλύτερο μέρος του βάρους της ολυμπιακής προετοιμασίας σε επίπεδο ρυθμίσεων, έτσι ώστε να παρακολουθεί και να κατανοεί.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Με την προϋπόθεση ότι θα γνωρίζει τι ψηφίζει.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Βεβαίως.

Ως προς τις χωροθετήσεις πρέπει να σας πω ότι η χωροθέτηση διά νόμου δεν αίρει κανέναν από τους περιορισμούς της νομικής προστασίας. Όλα τα προεδρικά διατάγματα διέρχονται από την επειεργασία του Συμβουλίου της Επικρατείας. Το Συμβούλιο της Επικρατείας είναι, όπως γνωρίζετε, ιδιαίτερα αυστηρό προς το σεβασμό των όρων που θέτει το ρυθμιστικό σχέδιο της Αθήνας, το γενικό πολεοδομικό σχέδιο κάθε περιοχής. Η δε ειδική ολυμπιακή νομοθεσία για τα θέματα αυτά προβλέπει και τα ειδικά σχέδια ολοκληρωμένης ανάπτυξης τα οποία έρχονται να ενισχύουν την πολεοδομική αντιμετώπιση των θεμάτων αυτών.

Τώρα ως προς το Φαληρικό Δέλτα και την ευρύτερη περιοχή - και δυστυχώς στα αντίγραφα δεν είναι έγχρωμος ο χάρτης- είναι με σαφήνεια και προσοχή τοποθετημένα στο χάρτη τα δύο περίπτερα. Και η αναλογία τους σε σχέση με το μέγεθος της περιοχής είναι πάρα πολύ μικρή. Πρόκειται για μια ηπιότατη επέμβαση.

Στο δε χώρο του σημερινού Ιπποδρόμου δεν έχει προβλεφθεί να αναγερθεί τίποτα. Δεν υπάρχει φυσικά καμία πρόβλεψη στην υφιστάμενη ολυμπιακή νομοθεσία για ξενοδοχεία στο χώρο του σημερινού Ιπποδρόμου.

Στο Ελληνικό υπάρχει ένα τεράστιο επιστημονικό υλικό που έχει προετοιμάσει η ομάδα υπό τον καθηγητή κ. ΒάσενΧόφεν του Μετσοβίου Πολυτεχνείου, έχει το Υπουργικό Συμβούλιο αποφασίσει και αναγγείλει ότι θα γίνει μητροπολιτικό πάρκο. Και εκεί, μέσα στο μητροπολιτικό πάρκο, στα δύο κατά βάση υπόστεγα της Ολυμπιακής τα οποία έχουν απομείνει εκεί, θα γίνουν προσωρινές εγκαταστάσεις. Η αναχωροθέτηση γίνεται γιατί μέσα από το διαρκή διάλογο με τις διεθνείς ομοσπονδίες κάποια αθλήματα πάνε στο Γουδί, κάποια πάνε στο Φαληρικό όρμο, κάποια πάνε στο Ελληνικό. Αυτό είναι μια διαπραγμάτευση που γίνεται. Άλλα δεν υπάρχει καμία επιβάρυνση και οι εγκαταστάσεις είναι προσωρινού χαρακτήρα.

Επίσης, πρέπει να πω ότι στα Λίσια η μετατόπιση γίνεται για λόγους αντισεισμικής προστασίας. Η μικροζωνική έρευνα που

έγινε από το Πανεπιστήμιο Αθηνών για την τοποθεσία που είχε αρχικά επιλεγεί ήταν αρνητική. Μεσολάβησε ο σεισμός της Αθήνας. Πρέπει να προσαρμόσουμε τη χωροθέτηση στα νέα δεδομένα. Έχει γίνει μικροζωνική έρευνα σε όλη την περιοχή και επιλέγεται το σημείο εκείνο που δεν έχει προβλήματα.

Άρα λοιπόν, η χωροθέτηση όπως γίνεται διά νόμου, δε μειώνει σε τίποτα την πολεοδομική και ρυμοτομική προστασία των περιοχών αυτών και δεν μειώνει σε τίποτα το δικαστικό έλεγχο ο οποίος είναι αυστηρότατος.

Πρέπει να σας πω ότι η Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή εκπλήσσεται από το λεπτομερή και ενδελεχή χαρακτήρα -και θα έλεγα και αρκετά μακρόσυρτο χαρακτήρα- των διαδικασιών ελέγχου που υπάρχουν στη χώρα μας και που δεν υπήρχαν στην Αυστραλία, δεν υπήρχαν στην Ατλάντα, δεν υπήρχαν την Βαρκελώνη και ούτω καθ' εξής.

Ος προς τη μετατροπή της Ειδικής Γραμματείας σε Γενική Γραμματεία θέλω να πω ότι ο λόγος είναι πάρα πολύ απλός. Ο Ειδικός Γραμματέας των Ολυμπιακών Αγώνων επωμίζεται το βάρος του συντονισμού. Έρχεται σε επαφή με όλα τα Υπουργεία και όλους τους δημόσιους οργανισμούς. Πρέπει να προεδρεύει συσκέψεων με ομολόγους του Γενικούς Γραμματείς. Το να μην έχει αυτός την ιδιότητα του Γενικού Γραμματέα αλλά του Ειδικού Γραμματέα δημιουργεί όντως πολύ σοβαρό πρόβλημα. Η δε Γενική Γραμματεία είναι προσωρινή. Το 2004 παύει να υπάρχει.

Μεγάλη εντύπωση, όμως, μου έκαναν οι παρατηρήσεις της κ. Μπακογιάννη και του κ. Παυλίδη για το Μουσείο της Ακρόπολης. Εγώ χαιρετίζω το ενδιαφέρον για το Μουσείο της Ακρόπολης και χαιρόμαι που αναφέρθηκε το όνομα του 'Εντι Ο' Χάρα, στον οποίο έστειλα ξανά επιστολή, γιατί είναι ο θερμότερος ίσως οπαδός που έχουμε για την επιστροφή των μαρμάρων του Παρθενώνα.

Θα πρέπει, όμως, να ξέρετε, αφού παρακολούθείτε τα θέματα, ότι οι προκάτοχοί μου, η κ. Παπαζώνη και ο κ. Πάγκαλος, ματαίωσαν το διαγωνισμό στον οποίο αναφέρεστε, ο οποίος δεν υπάρχει πια. Δεν ισχύει ο διαγωνισμός που ανέδειξε τους δύο Ιταλούς αρχιτέκτονες, τον Nikaletti και τον Pasarelli, και αυτήν τη στιγμή βρίσκεται σε εξέλιξη νέος διεθνής διαγωνισμός.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Σε μηδενική εξέλιξη.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Από την αρχή, σε μηδενική βάση, διότι είναι άλλο το οικόπεδο. Έχει αλλάξει η μορφή του γηπέδου επί του οποίου θα αναγερθεί το Μουσείο. Έχει διεξαχθεί η πρώτη φάση, έχουν προεπιλεγεί δεκατέσσερις αρχιτέκτονες και οι δεκατέσσερις αυτοί αναμένουν τώρα τα τεύχη δημοπράτησης της δεύτερης φάσης. Προκειμένου να δώσουμε τα τεύχη δημοπράτησης της δεύτερης φάσης, πρέπει να τους πούμε το γήπεδο, τους συντελεστές δόμησης και το ύψος.

Εκεί βεβαίως είμαστε κάτω από το ύψος της περιοχής, αλλά πάνω από το ύψος του κτιρίου Βάιλερ. Η ισχύουσα νομοθεσία προβλέπει ότι το ύψος του Μουσείου της Ακροπόλεως στο σχέδιο των Ιταλών αρχιτεκτόνων δεν μπορούσε να υπερβαίνει καθ' ύψος το κτίριο Βάιλερ. Τώρα που το κτίριο μειώνεται σε έκταση και πρέπει να χωρέσει το κτιριολογικό πρόγραμμα, δίνουμε αυτήν την επέκταση καθ' ύψος, προκειμένου να μπορούν οι δεκατέσσερις αρχιτέκτονες, που επιλέγησαν στο διεθνή διαγωνισμό, να κάνουν τα σχέδια τους.

Άρα, λοιπόν, ίσως υπήρχε ένα έλλειμμα πληροφόρησης, αλλά αυτό είχε γίνει προτού επανέλθω εγώ στο Υπουργείο Πολιτισμού. Εγώ είχα αγωνιστεί να διασώσω τη διαδικασία με τους Ιταλούς, να γίνουν οι προσαρμογές, αλλά πρέπει να σας πω ότι, ενώ είχαμε διαβεβαίωσεις ότι τα ευρήματα δεν είναι μεγάλης σπουδαιότητας και θα μπορέσουν να καταχωθούν ή να καταστραφούν, τελικώς αποδείχθηκε ότι τα ευρήματα είναι σημαντικά και τα σώζουμε μερικώς επισκέψιμα ή εν πάσῃ περιπτώσει ορατά και κάποια άλλα εν καταχώσει.

Άρα, έχουν αλλάξει τα δεδομένα ριζικά και πρέπει να διευκολυνθεί ο διαγωνισμός για να προλάβουμε την κατασκευή του Μουσείου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Η μεθεπόμενη γενιά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Μάνος έχει το

λόγο.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Κύριε Πρόεδρε...

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Με συγχωρείτε, γιατί ο κ. Μάνος έκανε μια δήλωση και είπε: "Ο "Συνταγματάρχης" του ΠΑ.ΣΟ.Κ, ο κ. Βενιζέλος...", αναφερόμενος στην Αναθεώρηση. Τώρα είστε δόκιμος έφεδρος ανθυπολοχαγός και θα κινηθεί η διαδικασία της προσαγωγής.

'Ηθελα να πω για τον ΟΣΕ ότι με έχετε επαινέσει σε συνέντευξή σας, επειδή η ρύθμιση του 1995 έλεγε ότι εγκρίνονται οι ισολογισμοί για τις ανάγκες σύνταξης του νέου και όχι για απαλλαγή από τις ευθύνες. Εσείς με έχετε επαινέσει για την επιλογή αυτή και για την επινόηση που είχα εισηγηθεί στη Βουλή, η οποία την ενέκρινε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Συνεχίστε, κύριε Μάνο.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, δεν παρέστησα ποτέ τον Συνταγματάρχη. Υπήρξα κατά τη διάρκεια της θητείας μου 'Εφεδρος Σημαιοφόρος του Ναυτικού και αυτό είναι όλο.

Θα ήθελα, όμως, να πω στον κύριο "Συνταγματάρχη", αφού αποδέχτηκε τον τίτλο, ότι φαίνεται ότι συγχέει τον σαρκασμό με τον έπαινο, διότι βεβαίως ποτέ δεν επαινέσα την πράξη αυτή για τον ΟΣΕ και τον προκαλώ να αναζητήσει τη συνέντευξη για να διαπιστώσει αυτό που λέω τώρα, διότι είναι κάτιο το οποίο ενθυμούμαι και γι' αυτό ακριβώς το αναφέρω.

Τώρα όσον αφορά στο Μουσείο της Ακρόπολης, εγώ γνώριζα ότι έχει ματαιωθεί ο διαγωνισμός. Αυτό, όμως, που επεσήμανα είναι ότι ήταν ένας διεθνής διαγωνισμός, ο οποίος προκάλεσε διεθνές ενδιαφέρον. Το τεράστιο διεθνές ενδιαφέρον μετριέται από τον αριθμό εκείνων που εξεδήλωσαν ενδιαφέρον. Πρέπει να ήταν πάνω από διακόσιοι ή και περισσότεροι, εκείνοι που έλαβαν τότε μέρος στο διαγωνισμό.

Τώρα, αντιθέτως, επαναλαμβάνω ότι είναι διαγωνισμός στα καθ' ημάτια, τα ελληνικά. Μετατρέπομε τον πιο σπουδαίο διαγωνισμό για το πιο σπουδαίο Μουσείο σε ένα "μαγαζί τρίτης κατηγορίας". Αυτή είναι η πρώτη παρατήρησή μου.

Σε ότι αφορά στις νομικές παρατηρήσεις του κυρίου Υπουργού, θα ήθελα να μου διευκρινήσει τι ασφαλίζει με τη μέθοδό του.

Εγώ σας επισημαίνω ότι όσον αφορά το Μουσείο της Ακρόπολης η παράγραφος γ' της παραγράφου 4 τροποποιείται και αλλάζει τους όρους και τους περιορισμούς δόμησης που καθορίστηκαν με προεδρικό διάταγμα. Τους αλλάζετε με νόμο. Δηλαδή, παρακάπτετε το Δήμο της Αθήνας και το Συμβούλιο Επικρατείας. Κύριοι συνάδελφοι, δεν έχετε παρά να διαβάσετε την τροπολογία. Είναι η μέθοδος του Υπουργού για να ξεπεράσει θεσμοθετημένα όργανα, όπως είναι ο Δήμος της Αθήνας, και το Συμβούλιο της Επικρατείας με νομοθετική ρύθμιση για την οποία κανένας από σας δεν γνωρίζει τι επίπτωση θα έχει. Διότι μη μου πει κάποιος από σας ότι γνωρίζει τι σημαίνουν οι λέξεις "περισσότερο από πέντε μέτρα". Θα ανεβεί το ύψος του Μουσείου περισσότερο από πέντε μέτρα; Θα περιοριστεί το πεζοδρόμιο κατά πέντε μέτρα; Αυτό ψηφίζετε; Ξέρετε τι ψηφίζετε; Αμφιβάλλων αν και ο ίδιος Υπουργός γνωρίζει τι ακριβώς εισηγείται.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Υπάρχει και το παρακάτω που λέσι για τη συντελεστή όγκου του κτιρίου. Ξέρετε τι ψηφίζετε γι' αυτό ή σας αρπάζει τώρα την ψήφο ο κύριος Υπουργός; Και μη νομίζετε ότι θα λυθεί κανένα πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης) : Κύριε Μάνο, έχει τελειώσει ο χρόνος σας.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ : Κύριε Πρόεδρε, ανεχθήκατε υπέρβαση του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού κατά τρεισήμισι λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης) : Ναι, αλλά εσείς τώρα δεν επιχειρηματολογείτε. Κάνετε έκκληση για την ψήφο των υπολοίπων συναδέλφων.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ : Εσείς δεν είσθε μηχανικός; Ξέρετε πού πάνε αυτά τα πέντε μέτρα;

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική 'Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Η κ. Μπακογιάννη έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ : Κύριε Πρόεδρε, άκουσα με προσοχή τον κύριο Υπουργό, ο οποίος δεν απάντησε γιατί έγιναν όλες αυτές οι ιστορίες για το Μουσείο της Ακρόπολης, δηλαδή πώς έγινε η κατάργηση του διαγωνισμού. Θα θυμίσω όμως στον κύριο Υπουργό ότι το ύψος ήταν βασική παράμετρος όλων των εντολών που είχαν δοθεί για τους αρχιτεκτονικούς διαγωνισμούς.

Σκεφθείτε, κύριοι συνάδελφοι, πώς νομιθετούμε εδώ μέσα. Έχουμε δώσει τις κατευθύνσεις στους αρχιτέκτονες σε αυτόν τον τελευταίο διαγωνισμό και ερχόμαστε τώρα στη μέση της διαδικασίας να αλλάξουμε έναν από τους βασικότερους παράγοντες σχεδιασμού ενός κτιρίου, που είναι το ύψος.

Ο κύριος Υπουργός μας ανέμισε ένα χρωματιστό χαρτί, για το Φαληρικό Δέλτα. Και μας έλεγε ότι δυστυχώς δεν μπορεί να βγει στη φωτοτυπία. Δεν είναι δυνατόν, κύριε Υπουργέ, να νομιθετούμε μ' αυτόν τον τρόπο. Δεν είναι δυνατόν η Κυβέρνηση να ζητά από τη Βουλή των Ελλήνων συνευθύνη για την πορεία των ολυμπιακών έργων, αλλά να αρνείται την εις βάθος ενημέρωση.

Ο κ. Μάνος πολύ ορθώς σας είπε ότι δεν γνωρίζουμε τι ψηφίζουμε. Αυτό είναι υφαρπαγή της ψήφου της Βουλής κατά τρόπο βάρβαρο. Εν πάσῃ περιπτώσει η Βουλή δεν μπορεί να σας δώσει τέτοια ψήφο. Δεν μπορούμε να σας δώσουμε λευκή κάρτα εξουσιοδότησης και να σας πούμε ότι μπορείτε να αλλάζετε τους όρους δόμησης και τις προδιαγραφές του αρχιτεκτονικού διαγωνισμού φέρνοντας τη Βουλή προ τετελεσμένων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Κύριε Υπουργέ, θα παρακαλέσω την Κυβέρνηση -εν τω μεταξύ σκεφθείτε αυτά που λέγονται για την τροπολογία σας- να προχωρήσουμε στην τροπολογία του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, η οποία εκκρεμεί.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού) : Κύριε Πρόεδρος, τελειώνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Σας παρακαλώ. Ακούστε με πρώτα.

Η δική σας τροπολογία προηγήθηκε εν όψει κάποιου προγραμματισμού τον οποίο είχα συμφωνήσει πρωτίστως με το κόμμα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Συνεφώνησε όλη η Αίθουσα ότι σήμερα θα συζητήσουμε τις τροπολογίες και όχι την τροπολογία. Διαβλέπω, λοιπόν, μια πορεία της συζήτησης, η οποία δεν θα μας επιτρέψει να συζητήσουμε και την τροπολογία του κ. Παπαντωνίου.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού) : Είμαστε στο σάδιο των δευτερολογιών. Έχει ζητήσει το λόγο μόνο ο κ. Παπαληγούρας και ο κ. Τσιτουρίδης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Όχι. Είναι αρκετοί συνάδελφοι.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού) : Μα, είναι ελάχιστοι, κύριε Πρόεδρε. Εγώ δεν έχω λόγο να μιλήσω πάνω από ένα λεπτό. Σε πέντε λεπτά τελειώνει η συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Έχω λόγο εγώ όμως να διακόψω.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού) : Προσωπικά εγώ δεν θα μπορέσω αργότερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Θα έλθετε μετά, κύριε Υπουργέ.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού) : Γιατί να διακοπεί τώρα; Αφού τελειώνουμε σε πέντε λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Κύριε Υπουργέ, σας παρακαλώ. Μα δεν έχει νόημα. Αν αυτήν τη στιγμή συνεχίσω τη συζήτηση της τροπολογίας, δεν θα συζητήσουμε την άλλη τροπολογία, η οποία πρέπει επίσης να συζητηθεί.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού) : Μα, τελειώνουμε σε πέντε λεπτά! Αν υπερβούμε τα πέντε λεπτά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Δεν ξέρω, μπορεί, κύριε Υπουργέ, να αποφασίσει το κόμμα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης να κάνει μία ονομαστική ψηφοφορία. Θα διακόψετε τότε τη συνεδρίαση και αύριο είναι Πέμπτη, μεθαύριο είναι το Σύνταγμα. Πότε θα συζητήσουμε την άλλη τροπολογία;

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Κύριοι συνάδελφοι, σας παρακαλώ πάρα πολύ! Η παράκλησή μου είναι να μη μιλάμε χωρίς να μας έχει δοθεί ο λόγος.

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ : Επί του Κανονισμού, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Να διαβάσετε τον Κανονισμό πώς θα σας δώσω το λόγο. Παρακαλώ πάρα πολύ!

Δεν κάνω τίποτε που δεν είναι σύμφωνο με τον Κανονισμό. Οι ψηφοφορίες γίνονται όταν ολοκληρωθεί η συζήτηση. Η συζήτηση δεν έχει ολοκληρωθεί ώστε να μου πείτε ότι έχει κατατεθεί πρόταση ονομαστικής ψηφοφορίας. Το καταλάβατε; Είστε σύμφωνος;

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΗΣ : Ποιος αποφασίζει όμως; Εσείς;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Πριν τελειώσει η συζήτηση, για να διευκολύνω το Σώμα να κάνει καλά τη δουλειά του, διακόπτω τη συζήτηση της τροπολογίας αυτής.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ : Να αποφασίσουμε όμως εμείς!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Γιατί να αποφασίσεις εσύ, κύριε Νικολόπουλε; Τώρα που παίρνεις έτσι το λόγο, είναι σαν να αποφασίζεις εσύ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ : Να μου μιλάτε στον πληθυντικό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ : Η Βουλή αποφασίζει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Κάνετε λάθος, κύριε Κεφαλογιάννη, σ' αυτό, διότι ο Πρόεδρος καθορίζει την πορεία των συζητήσεων.

Κύριε Νικολόπουλε, στις σπάνιες φορές που είστε εδώ, παρακαλώ να σέβεστε το Σώμα.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ : Να με σέβεσθε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ακούτε τι σας λέω; Γιατί και η υπομονή έχει όρια. Σας παρακαλώ! Στις σπάνιες φορές που μας τιμάτε, να σέβεσθε το χώρο αυτό!

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ : Θέλω το λόγο επί προσωπικού, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Σας παρακαλώ!

Ποιο είναι το προσωπικό σας;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ : Αναφερθήκατε στο πρόσωπο μου ομιλώντας για τις σπάνιες φορές που βρίσκομαι εδώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Όταν έρχεστε εδώ, κάνετε αυτό που κάνετε αυτήν τη στιγμή. Γιατί το κάνετε; Κάντε μου τη χάρη να συνεχίσει η συζήτηση ομαλά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ : Θα το αποσύρετε αυτό που είπατε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Να το αποσύρω ευχαρίστως. Είστε ικανοποιημένος;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ : Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Εγώ δεν θα ήμουν στη θέση σας ικανοποιημένος. Εντάξει, λοιπόν.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑ : Κύριε Πρόεδρε, μου επιτρέπετε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ορίστε, κύριε Παπαληγούρα. Εσείς τον δικαιούστε το λόγο, άλλοι δεν τον δικαιούνται και δημιουργείται αυτή η χασμαδία.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑ : Κύριε Πρόεδρε, ζητώ -μετά από συνεννόηση και με το κόμμα μου- να ολοκληρωθεί η συζήτηση επί της τροπολογίας αυτής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Πρέπει να διακοπεί η συζήτηση, για να ολοκληρωθούμε και τη συζήτηση επί της άλλης τροπολογίας, ώστε το Σώμα, όπως αρχικώς αποφάσισε, να ολοκληρώσει. Χθες αποφασίσαμε ότι θα συζητήσουμε σήμερα τις τροπολογίες και μάλιστα είπαμε ότι τα άρθρα, παρά τον Κανονισμό, θα τα συζητήσουμε αύριο. Δεν μπορεί να είμαστε ανακόλουθοι εδώ μέσα. Σας παρακαλώ!

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑ : Κύριε Πρόεδρε, δεν συμφωνήσαμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Μη δημιουργείτε εντάσεις και προσωπικά ζητήματα ιδίων με τον Πρόεδρο της Βουλής. Δεν έχει νόημα αυτό. Σας παρακαλώ όλους!

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑ : Κύριε Πρόεδρε, επιτρέψτε μου. Δεν συμφωνήσαμε χθες ότι θα ανατρέψουμε τον Κανονι-

σμό με το να διακοπεί η συζήτηση τροπολογίας. Είπαμε ότι θα συζητηθεί το σύνολο των τροπολογιών σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Παπαληγούρα...
ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ: Μου επιτρέπετε να τελειώσω;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ. Έχετε δίκιο.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ: Συνεννοηθήκαμε πράγματι χθες, κύριε Πρόεδρε, ότι θα υπάρξει αντιμετάθεση της συζήτησης των άρθρων αφ' ενός και των τροπολογιών αφ' ετέρου. Συνεννοηθήκαμε πράγματι ότι σήμερα θα συζητηθούν οι τροπολογίες και ότι αύριο θα συζητηθούν τα άρθρα. Δεν συμφωνήσαμε όμως -οπωςδήποτε δεν συμφωνήσαμε- ότι θα διακοπεί η συζήτηση των τροπολογιών, εκάστης μάλλον τροπολογίας στη μέση της. Δεν έχουμε, λοιπόν, αυτήν την ώρα ολοκληρώσει τη συζήτηση επί της συγκεκριμένης τροπολογίας. Μάλιστα συμπτωματικά έχω ζητήσει και εγώ το λόγο αλλά και άλλοι συνάδελφοι επί της τροπολογίας αυτής.

Παρακαλούμε λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, σύμφωνα με τον Κανονισμό να ολοκληρώσει η συζήτηση της συγκεκριμένης τροπολογίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε συνάδελφε, μια καλύτερη μελέτη του Κανονισμού θα σας πείσει ότι η συζήτηση μεθοδεύεται -με την καλή έννοια της λέξεως- ώστε να πρωθείται το κοινοβουλευτικό μας έργο.

Χθες συμφωνήσαμε ομοφώνως ότι θα συζητήσουμε σήμερα τις τροπολογίες και αύριο τα άρθρα, ώστε, αν υπάρξει θέμα ονομαστικής ψηφοφορίας, να μην την κάνουμε την Παρασκευή που θα έχουμε την ψηφοφορία επί του Συντάγματος. 'Όταν, κύριοι συνάδελφοι, εδώ συμφωνούμε κάτι και μάλιστα χωρίς καμία αντίρρηση από καμία πλευρά, έστω και αν δεν είναι κάποιοι την ώρα εκείνη στη συνεδρίαση, πρέπει να το τιμούμε. Και ο Πρόεδρος δυστυχώς έχει αυτό το βαρύ καθήκον, να γίνεται δυσάρεστος κάθε φορά με εκείνον που είτε διότι δεν ήταν παρών είτε για οποιονδήποτε άλλο λόγο που εμφανίζεται εκ των υστέρων, δεν συμφωνεί με κάτι που έχει συμφωνηθεί. Εδώ πρέπει να με κατανοείτε και να με βοηθάτε σ' αυτό. Αυτό συμφωνήσαμε. Παρακάλεσα μάλιστα τους Υπουργούς, επειδή προβλέπετο να γίνει ψηφοφορία για την τροπολογία του κ. Παπαντωνίου, να προηγηθεί του κ. Βενιζέλου και να ακολουθήσει του κ. Παπαντωνίου. Αν όμως, όπως είναι ενδεχόμενο και μου το είπατε ότι θα καταθέσετε ή κατατίθεται ή έχει κατατεθεί, αλλά τυπικώς δεν βρίσκεται στο Προεδρείο, ονομαστική ψηφοφορία για την τροπολογία του κ. Βενιζέλου, είναι λογικό, είναι ένας πρόσθετος λόγος να σεβαστούμε αυτό που είπαμε χθες και να κάνουμε τη συζήτηση επί της τροπολογίας του κ. Παπαντωνίου και μαζί μετά, αν θέλετε, είτε στην μια είτε στην άλλη είτε και στις δύο να γίνει η ονομαστική ψηφοφορία, αν βέβαια το ζητήσετε.

Δεν είναι λογικό αυτό που λέω; Δεν είναι αυτό που ομοφώνως συμφωνήσαμε χθες; Δεν μπορούμε να δίνουμε την εικόνα ότι άλλα λέμε την μια φορά και άλλα λέμε την άλλη. Γι' αυτό σας κάλεσα και σας το είπα και μου είπατε εντάξει.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ: Σύμφωνοι. Και σας είπα ότι μετά από συνεννόηση με το κόμμα μου πρέπει να επιμείνουμε στην ολοκλήρωση της συζήτησης της συγκεκριμένης τροπολογίας. Μήπως θα διευκολύνει, κύριε Πρόεδρε, το να παραίτημα και εγώ του λόγου, έτσι ώστε να θεωρηθεί ότι πράγματι έληξε τώρα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): 'Όχι, διότι απομένει να μιλήσει και ο κύριος Υπουργός. Δεν έχει ολοκληρωθεί η συζήτηση.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ: Πώς, λοιπόν, θα διακοπεί;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Με συγχωρείτε. Εγώ μερικά πράγματα δεν μπορώ να τα καταλάβω. Ποιος είναι ο ουσιαστικός λόγος; Δηλαδή κάνουμε μια συμφωνία και τώρα μου λέτε άλλα. Είναι κάτι που δεν το καταλαβαίνω εγώ; Ποιος είναι ο ουσιαστικός λόγος;

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Προβλέπεται από τον Κανονισμό...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Παυλίδη,

χθες ήσασταν εδώ. Το συμφωνήσαμε αυτό;

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ: Ποιο συμφωνήσαμε, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): 'Ότι θα συζητήσουμε σήμερα τις τροπολογίες.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ: Πράγματι, κύριε Πρόεδρε. Δεν αρνούμαστε να συζητήσουμε τις τροπολογίες. Αντίθετα, θέλουμε να τις συζητήσουμε όπως προβλέπει ο Κανονισμός. Να περατωθεί η συζήτηση επί της συγκεκριμένης και μετά να προχωρήσουμε στην επόμενη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριοι συνάδελφοι, ως Πρόεδρος του Σώματος, έχω δικαίωμα να διευθύνω τη συζήτηση και προβλέποντας ότι είναι ενδεχόμενο να διακοπεί η συνεδρίαση μετά την ολοκλήρωση της συζήτησης της προηγουμένης τροπολογίας, εισάγω για συζήτηση την τροπολογία του κ. Παπαντωνίου. Αμέσως μετά και όταν ολοκληρωθεί η συζήτηση αυτή, θα ολοκληρωθεί και η συζήτηση της τροπολογίας του κ. Βενιζέλου. Τότε, όπως έχει δικαίωμα η Αντιπολίτευση και ολόκληρο το Σώμα, μπορεί να καταθέσει αίτηση ονομαστικής ψηφοφορίας.

Αυτό είναι και σύμφωνο με τον Κανονισμό και νομίζω ότι είναι και σύμφωνο με μία αρχή, *recta sunt servanta*. Είπαμε κάτι, να το τιμήσουμε. 'Όχι, διότι κάποιος συνάδελφος που παρεξήγηθηκε επειδή του είπα στον ενικό μία κουβέντα, να φτάσουμε σε αυτήν την ένταση. Σας παρακαλώ θερμά, έστω δείξετε μου και αυτήν τη φορά αυτήν την κατανόηση προς ένα ταλαιπωρούμενο Πρόεδρο του Σώματος.

Επί της τροπολογίας του κ. Παπαντωνίου παρακαλώ εγγραφείτε όσοι θέλετε να μιλήσετε.

Εν πάσῃ περιπτώσει, σας ευχαριστώ για την κατανόησή σας.

Ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Παπαντωνίου έχει το λόγο επί της τροπολογίας.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Είστε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος και άλλωστε θα έπρεπε να προσυπογράψετε και κάποιος.

Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, το θέμα που πρόκειται να συζητήσουμε είναι πολύ σοβαρό και νομίζω ότι θα αδικηθεί αν το συζητήσουμε σε είδει τροπολογίας σε ένα νομοσχέδιο, το οποίο επιτρέψετε μου να πω ότι έχει λιγότερο βαρύνουσα σημασία από την τροπολογία που φέρνει ο κύριος Υπουργός. Θα πρότεινα λοιπόν, να γίνει πρώτη η Επιτροπή των Οικονομικών Υποθέσεων, να συζητήθει εκεί η τροπολογία την οποία καταθέτει ο κύριος Υπουργός, να κληθούν οι φορείς, να γίνει μία εμπεριστατωμένη συζήτηση και μετά να έλθει στην Ολομέλεια προς ψήφιση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): 'Έχω ήδη δώσει το λόγο, κύριοι συνάδελφοι, στον κύριο Υπουργό. Η άποψη του κ. Λαφαζάνη είναι σεβαστή, αλλά, όπως έρετε, για το θέμα αυτό η Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων έχει επανειλημμένως συζητήσει. Από πλευράς διαδικαστικής είναι απολύτως νόμιμη η κατάθεση και η συζήτηση της τροπολογίας αυτής που θα ακολουθήσει, επομένως, παρέλκει κάθε άλλη συζήτηση που θα πάρει χρόνο.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα μπορούσα να πω κάτι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Παπαληγούρα, έχω δώσει το λόγο στον κύριο Υπουργό, αλλά ορίστε, πείτε μας εάν συμφωνείτε ή διαφωνείτε με αυτό που είπε ο κ. Λαφαζάνης.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε ότι είναι αναγκαίο να υπάρξει λεπτομερειακή συζήτηση στην επιτροπή. Θεωρούμε όμως ότι είναι πολύ βιαστικό το γεγονός ότι έρχεται με τη μορφή που έρχεται η τροπολογία αυτή. Γνωρίζετε, κύριε Πρόεδρε, ότι η πολυσέλιδη αυτή τροπολογία διανεμήθη χθες το βράδυ και μόνο. Ξέρετε επίσης, τις κοινωνικές διαστάσεις του προβλήματος και πιστεύω ότι είναι αναγκαία η συζήτηση στην αρμόδια επιτροπή. Αυτό είναι που ζητάει η Νέα Δημοκρατία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Εγώ απάντησα ήδη και δεν θέλω να υποχρεωθώ να το επαναλάβω. Είναι ένα θέμα που ταλανίζει, όπως ξέρετε, και τη χώρα και τους ενδιαφερόμενους κι έχει απασχολήσει τη Βουλή τόσο πολύ, ώστε μακάρι όλα τα θέματα που συζητούμε να είχαν το ποσοστό του χρόνου που έχουμε δώσει γι'αυτό το θέμα. 'Άρα, αν είμαστε έτοιμοι να πούμε τις απόψεις μας, να ψηφίσουμε ή να καταψηφίσουμε και να τελειώσει το θέμα αυτό.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών) : Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα, αγαπητοί συνάδελφοι, πριν μπω στην ουσία του θέματος, να θυμίσω τη διαδικασία την οποία είχαμε συμφωνήσει, παρουσία πολλών από εσάς σε μια προηγούμενη συνεδρίαση της Εθνικής Αντιπροσωπείας, όταν είχε παρεμβληθεί για συζήτηση απλώς, όχι για ψήφιση, μία τροπολογία που είχαν υπογράψει Βουλευτές απ'όλα τα κόμματα. Τότε η Κυβέρνηση δί'εμού είχε δεσμευτεί ότι θα επανεξετάσει το θέμα των πανωτοκίων και θα συνεννοθεί με τα κόμματα πριν καταλήξει σε μία οριστική πρόταση προς την Εθνική Αντιπροσωπεία.

Πράγματι, πριν από δύο περίπου μήνες, εάν δεν απατώμαι, κάλεσα στο γραφείο μου Βουλευτές απ'όλα τα κόμματα, οι οποίοι είχαν υπογράψει την προηγούμενη τροπολογία. Μάλιστα παρέστη και ο επίτιμος Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας κ. Μητσοτάκης. Σκοπός της συναντήσεως αυτής ήταν να ακούσω τις απόψεις και τις αντιρρήσεις των κομμάτων, σε ό,τι αφορά τις ρυθμίσεις της προηγουμένης διατάξεως νόμου και συγκεκριμένα του άρθρου 30 του ν. 2789/2000.

Μετά απ' αυτήν τη διαδικασία, η Κυβέρνηση έκανε διάφορες διαβούλευσεις με τις τράπεζες, με ενδιαφερομένους, με άλλους παράγοντες και κατέληξε σε ένα πρώτο σχέδιο τροπολογίας, το οποίο στη συνέχεια είχα την ευκαιρία να συζητήσω με πολλούς συναδέλφους.

Η Κυβέρνηση σήμερα είναι σε θέση να προτείνει στην Εθνική Αντιπροσωπεία μία νέα ρύθμιση, η οποία πρέπει ει των πραγμάτων να είναι οριστική. Δεν νομίζω ότι είναι σωστό για την Εθνική Αντιπροσωπεία, για τη χώρα γενικότερα, για την πολιτεία, για τη νομοθετική εξουσία, να έρχεται και να επανέρχεται ένα θέμα ρυθμίσεων και μάλιστα τόσο ευαίσθητο, όπως το θέμα των πανωτοκίων.

Η ρύθμιση, την οποία έχω την τιμή να σας προτείνω, επιδιώκει να διορθώσει και να βελτιώσει αδύνατα σημεία της προηγουμένης ρυθμίσεως, τα οποία επισημάνθηκαν στη διάρκεια της εφαρμογής της.

Δύο είναι τα κεντρικά θέματα, στα οποία απευθύνεται κυρίως η νέα ρύθμιση:

Το πρώτο κεντρικό θέμα είναι ότι η προηγούμενη ρύθμιση δεν προσδιόριζε με επαρκή ακρίβεια και βεβαιότητα και ασφάλεια το ποσό της οφειλής επί του οποίου θα εφαρμοζόταν το πολλαπλάσιο, για να καταλήξουμε στη συνολική οφειλή, η οποία είναι απαιτητέα από τις τράπεζες. Υπήρχε μία ασάφεια, σε ό,τι αφορά το χρόνο καταγγελίας της συμβάσεως. Και αυτή ακριβώς η ασάφεια, σε ό,τι αφορά το χρόνο καταγγελίας της συμβάσεως, μπορούσε να οδηγήσει σε ένα κεφάλαιο βάσης, εκκίνησης, επί του οποίου θα εφαρμοζόταν ο πολλαπλασιασμός, το οποίο απείχε πάρα πολύ από το αρχικώς ληφθέν κεφάλαιο.

Για παράδειγμα, εάν το αρχικό δάνειο για δέκα έτη ήταν δέκα εκατομμύρια, στο χρόνο καταγγελίας της συμβάσεως, λόγω αρρυθμιών στη λειτουργία του τραπεζικού συστήματος, αυτό το κεφάλαιο θα μπορούσε να έχει αυξηθεί στα είκοσι, τριάντα ή και σαράντα εκατομμύρια, οπότε ο πολλαπλασιασμός επ' αυτού του νέου κεφαλαίου βάσης οδηγούσε πλέον σε υπερπολλαπλάσια του αρχικώς ληφθέντος κεφαλαίου, ενδεχομένως σε οκταπλάσια, δεκαπλάσια και δεκαπενταπλάσια. Αυτό εισήγαγε ένα μεγάλο στοιχείο αδικίας στη ρύθμιση, αδικία που διαπιστώθηκε στη διάρκεια της εφαρμογής της.

Το δεύτερο μείζον θέμα, το οποίο επιδιώκει να διορθώσει η παρούσα τροποποίηση, αφορά το πεδίο εφαρμογής αυτής της νέας ρυθμίσεως. Στην προηγούμενη διάταξη νόμου, παρασυρθέντες, εάν θέλετε, από διαβεβαιώσεις της Ενώσεως Ελληνικών Τραπεζών, υπαγάγμει μόνο εκείνες τις συμβάσεις οι οποίες δεν

είχαν ποτέ υπάρχει αντικείμενο τραπεζικής ρυθμίσεως, τις λεγόμενες αρύθμιστες υποθέσεις, μένοντας με την εντύπωση ότι αυτές κάλυπταν την πλειοψηφία των περιπτώσεων που αφορούν το προκείμενο ζήτημα. Στη διάρκεια όμως εφαρμογής της διατάξεως προέκυψε ότι λίγες ήταν εκείνες οι υποθέσεις που δεν είχαν υπαχθεί σε καμία απολύτως ρύθμιση.

Ποια ήταν η αλήθεια: Η αλήθεια είναι -αλλά δεν υπάρχουν στοιχεία, αυτό προέκυψε εκ των υστέρων, ούτε σήμερα υπάρχουν στοιχεία από τις τράπεζες- ότι οι περισσότεροι δανειολήπτες είχαν υπαχθεί, εκόντες άκοντες, μέσα από διάφορες λεόντεις συμφωνίες, μέσω της διαδικασίας αναγνώρισης χρέους ή άλλων διαδικασιών, σε κάποιας μορφής συμφωνία με τις τράπεζες, η οποία συμφωνία τους εξαιρούσε από το πεδίο εφαρμογής της προηγούμενης ρύθμισης.

Τώρα, λοιπόν, τι κάνουμε: Θα έρθω συγκεκριμένα στην επίδικη διάταξη-παράγραφο της τροποποιήσεως. Τώρα υπάγουμε στη νέα ρύθμιση και όσες περιπτώσεις έχουν αποτελέσει αντικείμενο εξχωριστών συμφωνιών με τις τράπεζες. Άρα υπάγουμε και ρυθμίσεις υποθέσεις. Τι παραμένει όμως εκτός του πεδίου εφαρμογής της νέας διατάξεως:

Αυτό που παραμένει εκτός, είναι όσες ρυθμίσεις είχαν πρωθηθεί με διατάξεις νόμου. Γιατί παραμένει αυτή η εξαίρεση; Θέλω να είμαι απόλυτα σαφής: Με διατάξεις νόμου στη διάρκεια της τελευταίας εικοσαετίας αν όχι εικοσιπενταετίας -πάντως εγώ τουλάχιστον θυμάμαι την εικοσαετία- έχουν υπαχθεί εκατοντάδες περιπτώσεων, αρχής γενομένης από τις προβληματικές επιχειρήσεις, αλλά και άλλες ειδικές κατηγορίες επιχειρήσεων οι οποίες ρυθμίσεις διά νόμου πρώτον, είναι κατ' αρχήν πολύ ευνοϊκές, το δε κυριότερο είναι ότι στις ρυθμίσεις αυτές, τις διά νόμου γενόμενες, παρεμβάλλεται ως τρίτος παράγων το δημόσιο, το οποίο κατέβαλε σημαντικότατα ποσά ως επιδοτήσεις και επιχορηγήσεις για την εξόφληση των δανείων.

Σήμερα, μου έδωσε η υπηρεσία διάφορα αντίγραφα παρομοίων νομοθετικών ρυθμίσεων όπου προκύπτει ότι το δημόσιο διά του νόμου 128 κυρώς καλύπτει το 60%, 70% και 80% δανείων δισεκατομμυρίων δραχμών, τα οποία είχαν συναφθεί από διάφορες επιχειρήσεις, οι οποίες ζήτησαν ρύθμιση και πέτυχαν ρύθμιση μέσω της Κυβερνήσεως και της παρεμβολής της νομοθετικής εξουσίας.

'Άρα σε όλο αυτό το απέραντο φάσμα των περιπτώσεων στις οποίες ο κρατικός προϋπολογισμός έχει παρέμβει ως τρίτος παράγων καταβάλλοντας το μεγαλύτερο ποσοστό της εξοφλήσεως του δανείου, δεν έχει νόμιμα να επεκτείνουμε το πεδίο εφαρμογής της παρούσης ρυθμίσεως που αφορά μία διμερή σχέση, τη σχέση μεταξύ δανειολήπτου και τραπέζης. Εκεί το πεδίο εφαρμογής είναι πλήρες. Όλες οι συμβάσεις, είτε έχουν αποτελέσει αντικείμενο συμφωνίας με την τράπεζα, είτε δεν έχουν αποτελέσει αντικείμενο συμφωνίας, υπάγονται στη νέα ρύθμιση. Το μόνο που παραμένει εκτός, είναι ό,τι έχει γίνει με ρύθμιση με δική μας απόφαση εδώ της Εθνικής Αντιπροσωπείας, με νόμο του κράτους.

Αν τυχόν υπήρχε παράλογη σκέψη να επεκτείνουμε το πεδίο αυτής της ρυθμίσεως σε όλες τις προηγούμενες νομοθετικές ρυθμίσεις για προβληματικές επιχειρήσεις και άλλες επιχειρήσεις στη διάρκεια της τελευταίας εικοσαετίας, αντιλαμβάνεσθε ότι μέσα από εκεί θα διέρρεε ολόκληρος ο κρατικός προϋπολογισμός. Επιπλέον η λογική και η φιλοσοφία της παρούσης ρυθμίσεως...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Απαλλάσσεται το κράτος. Τώρα επιδοτεί το κράτος τις τράπεζες.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): ...που είναι ρύθμιση μας διμερούς σχέσεως μεταξύ τραπέζης και δανειολήπτου σε αυτήν τη φιλοσοφία...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Ακριβώς το αντίθετο.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): ...δεν μπορεί να υπαχθούν ρυθμίσεις στις οποίες παρενεβλήθη τρίτος παράγοντας που είναι το δημόσιο με την καταβολή του μεγαλύτερου μέρους της εξοφλήσεως του δανείου.

Τώρα, τι κάνει ακριβώς η ρύθμιση. Και θέλω να διατρέξω τη ρύθμιση αυτή, παράγραφο προς παράγραφο. Η πρώτη παρά-

γραφος, όπως είπα, προσδιορίζει με ακρίβεια το ύψος της συνολικής οφειλής. Ποιο είναι αυτό το ύψος; Είναι το αρχικώς ληφθέν κεφάλαιο, ας υποθέσουμε ένα δάνειο δέκα εκατομμυρίων δραχμών συναφθέν το 1985 προσαυξημένο με συμβατικούς τόκους οι οποίοι όμως σε κάθε περίπτωση δεν μπορούν να υπερβούν το 50% το ληφθέντος κεφαλαίου.

‘Αρα κατά μέγιστο όριο...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Θέλω περισσότερο χρόνο, κύριε Πρόεδρε, θέλω άλλα δέκα λεπτά. Θέλω να το θέσω στην κρίση του Σώματος και δεν θέλω να υφαρπάσω χρόνο από τους συναδέλφους. ‘Όμως θέλω να προλάβω κριτικές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Μια στιγμή, κύριε Υπουργέ. Στην κρίση του Σώματος θα το θέσω εγώ!

Δεύτερον, τι χρόνο θέλετε;

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Άλλα δέκα λεπτά, αν συμφωνείτε, γιατί θέλω να είμαι αναλυτικός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Εντάξει.

Συμφωνεί το Σώμα να δοθούν άλλα δέκα λεπτά στον κύριο Υπουργό;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Το Σώμα συνεφώνησε.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, συνεχίστε.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Άρα σε ένα αρχικό κεφάλαιο 10 εκατομμύριων και με την υπόθεση ότι δεν έχει εξοφληθεί ούτε καν μέρος του κεφαλαίου, το περισσότερο που μπορεί να προστεθεί είναι άλλα 5 εκατομμύρια, πιθανώς λιγότερο. Αν είναι λιγότερο είναι λιγότερο, είναι 3 εκατομμύρια. Αν είναι όμως παραπάνω, είναι 8 εκατομμύρια. Αφαιρείται από το 8 το 3 και παραμένουν 5 εκατομμύρια, ως ύψος των συμβατικών τόκων που λογίζονται στον υπολογισμό του αρχικού κεφαλαίου. Άρα 10 εκατομμύρια το αρχικώς ληφθέν κεφάλαιο, συν κατά μέγιστο όριο 5 εκατομμύρια οι συμβατικοί τόκοι, πάμε στα 15 εκατομμύρια, κατά μέγιστο όριο, το κεφάλαιο εκκίνησης.

Επ' αυτού εφαρμόζονται οι πολλαπλασιασμοί, διπλάσιο, τριπλάσιο ή τετραπλάσιο. Άρα και για τα πολύ παλαιά δάνεια, το μέγιστο πραγματικό πολλαπλάσιο είναι έξι φορές. Τώρα, έξι φορές για δάνεια τα οποία έχουν συναφθεί τον Ιανουάριο του 1985, συγκρίνεται με εξέλιξη του δανείου αυτού, σύμφωνα με τα τρέχοντα επιτόκια της εποχής, κατά είκοσι πέντε φορές, άρα έχουμε μια σημαντική εξοικονόμηση, ή κατά σαράντα έξι φορές εάν ελογίζονται και πανωτόκια σε ετήσια βάση.

Άρα, αντί ένα δάνειο να εξελιχθεί σε μια πορεία εικοσιπενταπλασίου ή σε μια πορεία που θα το οδηγούσε σε σαράντα πέντε φορές υψηλότερο επίπεδο, περικόπτουμε αυτό το ποσό κατά ένα πολύ μεγάλο μέρος και το μέγιστο πολλαπλάσιο αυτής της ρυθμίσεως είναι το εξαπλάσιο.

Άρα, ένα δάνειο 10 εκατομμύριαν, κατά μέγιστο όριο εξελίσσεται στα 60 εκατομμύρια, σε σχέση με τα 250 εκατομμύρια ή 460 εκατομμύρια που θα εξελισσόταν με τα τρέχοντα επιτόκια της εποχής εκείνης, συν τα πανωτόκια. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας θα ήταν 460 εκατομμύρια η εξέλιξη του δανείου.

Προσδιορίζουμε με ακρίβεια το κεφάλαιο εκκίνησης, επαναλαμβάνω είναι το αρχικώς ληφθέν κεφάλαιο, με μέγιστη προσαύξηση το 50%. Δέκα συν πέντε, ίσον δεκαπέντε εκατομμύρια. Ό,τι είναι παραπάνω διαγράφεται και επ' αυτού εφαρμόζεται ο πολλαπλασιασμός. Η επόμενη παράγραφος λέει ότι όλες οι καταβολές κεφαλαίου που έχουν γίνει από το αρχικό δάνειο των 10 εκατομμυρίων, αφαιρούνται από την συνολική οφειλή. Άρα αν έχει πληρωθεί ένα ποσό της τάξεως του ενός, δύο ή τριών εκατομμυρίων από το αρχικώς ληφθέν κεφάλαιο, αυτό προφανώς αφαιρείται από το ποσό της αρχικής οφειλής.

Η επόμενη παράγραφος παρατείνει το χρόνο απαγόρευσης των πλειστηριασμών μέχρι την 1η Οκτωβρίου του 2001.

Η επόμενη παράγραφος, η υπ' αριθμόν 3, είναι η κρίσιμη παράγραφος σε ό,τι αφορά τη λειτουργία αυτής της διατάξεως.

Αυτή η παράγραφος λέει ότι υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής όλες οι υποθέσεις, πλην εκείνων που ρυθμίστηκαν με διατάξεις νόμων.

Πώς θα λειτουργήσει τώρα αυτή η διαδικασία; Ας υποθέσουμε ότι το δάνειο είναι 10 εκατομμύρια, το αρχικώς ληφθέν κεφάλαιο. Ας υποθέσουμε ότι, όπως υπολογίζεται από τις τράπεζες, η συνολική οφειλή είναι 250 εκατομμύρια δραχμές. ‘Όμως, σύμφωνα με την παράγραφο 1, αυτή η συνολική οφειλή περιορίζεται στα 50 εκατομμύρια δραχμές. ‘Άρα έχουμε τις εξής περιπτώσεις:

Αν στις 31.12.2000 ο δανειολήπτης έχει πληρώσει 40 εκατομμύρια δραχμές και όφειλε 210 εκατομμύρια δραχμές, πληρώνει 10 εκατομμύρια και εξοφλεί, γιατί το όριο του ήταν 50 εκατομμύρια. Άρα αν στις 31.12.2000 έχεις πληρώσει 40 εκατομμύρια, όφειλες 210 εκατομμύρια, αλλά με τη νέα οφειλή οφειλείς μόνο 50 εκατομμύρια, πληρώνεις 10 εκατομμύρια και τελειώνεις. Αν έχεις πληρώσει τα 50 εκατομμύρια, πάλι έχεις εξοφλήσει.

Τώρα, αν έχεις πληρώσει 60 εκατομμύρια, τα 10 που πλήρωσες πέραν των 50, δεν αναζητούνται και θέλω να είμαι απόλυτα σαφής σε αυτό. Δεν αναζητούνται αυτά τα 10 εκατομμύρια, διότι αυτό θα επηρέαζε παλαιούς ισολογισμούς τραπεζών και θα ανέτρεπε γενικότερα αξίες και την αξιοποίηση του τραπεζικού συστήματος, και θα άνοιγε μια διελκυστίνδα διαφόρων δικαστικών διενέξεων. Άρα, τελειώνουμε σε ό,τι αφορά το μέλλον από 31.12.2000. Επαναλαμβάνω ότι η εξοικονόμηση είναι πάρα πολύ σημαντική. Αντί διακοσίων δέκα εκατομμυρίων, δίνεις δέκα εκατομμύρια και τελείωσες. Αυτή είναι η ρύθμιση της παραγράφου 3.

Η παράγραφος 4 -και συντομεύω εδώ- παρατείνει το χρόνο ασκήσεως του δικαιώματος επιλογής από τους αγρότες να υπαχθούν στη νέα ευνοϊκή ρύθμιση μέχρι τις 31.7.2001 και στην παράγραφο 5 κατεβαίνει το όριο των συνολικών οφειλών που υπάγονται στη ρύθμιση, από τα επτακόσια πενήντα εκατομμύρια δραχμές.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Αρχική οφειλή;

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Όχι, συνολική οφειλή, όπως ήταν ορισμένη στην προηγούμενη ρύθμιση.

Τώρα ποιος είναι ο λόγος; Ο λόγος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι η ΕΤΒΑ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Μου επιτρέπετε μια διακοπή;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Υπουργέ, να κρατήσω το χρόνο σας, αν θέλετε να κάνει αυτήν την ερώτηση ο κ. Μητσοτάκης;

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Μητσοτάκη, έχετε το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Κύριε Υπουργέ, ειλικρινά απορώ, αφού ρυθμίσατε σε σωστή βάση το θέμα της εκκίνησης και βάσει αυτού έχει το πολλαπλάσιο και καθορίζεται η τελική οφειλή, γιατί προκειμένου να εξαιρέσετε από την υπαγωγή στο νόμο τις μεγάλες οφειλές, δεν πάρνετε πάλι το πράγματι ληφθέν ποσόν, αλλά το ποσόν το οποίο διαμορφώνεται; Και μπορεί τα εκατό εκατομμύρια να έχουν γίνει δύο δισεκατομμύρια στους ισολογισμούς των τραπεζών. Αυτό είναι απαράδεκτο και άδικο.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Χωρίς να αρχίσουμε διάλογο, γιατί θα επανέλθουμε σ' αυτό, θέλω να σας πω ότι η απάντηση είναι πολύ απλή. Άλλη είναι η αξία των δέκα εκατομμυρίων σε ένα δάνειο που συνήφθη το 1978.

Αν βάζαμε σαν όριο το αρχικώς ληφθέν κεφάλαιο, χωρίς να υπολογίζουμε την εξέλιξη του με τους τόκους, τότε θα είχαμε μια μεγάλη αδικία σε ό,τι αφορά τον προσδιορισμό εκείνων των οφειλετών που υπάγονται στη ρύθμιση, ανάμεσα σε εκείνους που είχαν συνάψει δάνειο πριν από είκοσι χρόνια, γιατί δέκα εκατομμύρια το 1978 είναι το ίδιο με διακόσια πενήντα εκατομμύρια το

1998.

Άρα αν βάλουμε όριο απόλυτα συναρτημένο με το αρχικώς ληφθέν κεφάλαιο, ξεχνάμε τον πληθωρισμό και έτσι έχουμε ένα άνισο όριο ανάλογα με τις διάφορες χρονικές περιόδους. Άλλα θα επανέλθω σ' αυτό.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Αφού το πήραν, το δέχθηκαν για τα πολλά.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Προφανώς οι οφειλές του σημείου 6, που υπήχθησαν στην προηγούμενη ρύθμιση του 2000, επαναρυθμίζονται με βάση τη νέα ρύθμιση.

Τέλος, σε ό,τι αφορά το περίφημο θέμα της αρνήσεως ή απροθυμίας των τραπεζών να δώσουν τα στοιχεία, εδώ τίθεται πάλι μια προθεσμία ενενήντα ημερών, αλλά για πρώτη φορά εισάγουμε ποινές για τις τράπεζες, τις οποίες επιβάλλει ο Διοικητής της Τραπέζης της Ελλάδος μετά από μια διαδικασία. Άρα, σε περίπτωση που οι τράπεζες ολιγωρήσουν ή είναι απρόθυμες να προχωρήσουν σε χορήγηση των στοιχείων, θα υπάρξει μια διαδικασία κυρώσεων.

Κλείνω με το εξής: Είναι προφανές ότι πρέπει να καταλήξουμε. Και να καταλήξουμε με τρόπο οριστικό και τελεστίδικο. Δεν μπορεί το θέμα αυτό να έρχεται και να επανέρχεται. Η ουσία της ρυθμίσεως είναι πολύ απλή, πέρα από τις επιμέρους διαφωνίες, ενστάσεις.

Η ουσία της ρυθμίσεως είναι ότι δάνεια της προηγουμένης περιόδου, που σύμφωνα με την πορεία των επιποκίων και σύμφωνα με τα πανωτόκια θα εξελίσσονταν σε μια κατεύθυνση που θα οδηγούσε σε συνολικές οφειλές, που είναι είκοσι πέντε έως και σαράντα έξι φορές ανώτερα από το αρχικώς ληφθέν δάνειο, περιορίζοντα σε συνολικές οφειλές που είναι από διπλάσιες με-χρι εξαπλάσιες του αρχικώς ληφθέντος δανείου.

Η ρύθμιση αυτή αφορά όλους τους δανειολήπτες των τραπεζών, καλύπτει όλες τις σχέσεις δανειολήπτη με τράπεζες, είτε είχαν υπαχθεί σε συμφωνίες είτε όχι. Αυτό που παραμένει εκτός, είναι οι διατάξεις νόμου, αλλά και εκεί, αν προκύπτουν θέματα -αν θέλετε- άνισης μεταχείρισης μεταξύ της νέας ρυθμίσεως και παλαιοτέρων νομοθετικών ρυθμίσεων, πράγμα για το οποίο αμφιβάλλω, διότι τότε είχε μπει το κράτος πάρα πολύ ισχυρά μέσα στις ρυθμίσεις αυτές, ασφαλώς αυτό μπορούμε να το εξετάσουμε σε βάση ad hoc, κατά περίπτωση, και όχι υπάγοντας γενικώς παλιές ρυθμίσεις που είχαν γίνει με νόμο στη νέα ρύθμιση, διότι αυτό θα λειτουργούσε ανατρεπτικά για το σύνολο του τραπεζικού συστήματος, αλλά και για το σύνολο του δημοσιονομικού συστήματος της χώρας.

Θέλω, λοιπόν, να παρακαλέσω να ψηφιστεί αυτή η διάταξη, διότι εκτιμώ ότι αν δεν ψηφιστεί δεν μπορεί να επανέλθουμε τέταρτη φορά, απλώς θα παραμείνει σε ισχύ η προηγούμενη διάταξη, που είναι πολύ λιγότερο ευνοϊκή.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Αυτό είναι κοινοβουλευτικός εκβιασμός.

ΜΟΣΧΟΣ ΓΙΚΟΝΟΓΛΟΥ: Αυτό είναι εκβιασμός.

(Θύρωρος)

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Δεν μπορώ, -το δηλώνω- δεν έχω πολλά περιθώρια. Να είμαστε ξεκαθαρισμένοι. Θέλω να είμαι απόλυτα ειλικρινής.

(Θύρωρος - κωδωνοκρουσίσεις)

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Το θέμα αυτό έχει απασχολήσει την Εθνική Αντιπροσωπεία πολλές φορές, το έχουμε συζητήσει, υπάρχουν λεπτές ισορροπίες τραπεζών, δανειοληπτών, αλλά πρέπει επιτέλους να προχωρήσουμε, διότι αν αναζητούμε το καλύτερο νομίζω ότι θα μας διαφύγει και το καλό.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ, επειδή το θέμα είναι ιδιαιτέρως προς φόρτιση, ο επίτιμος Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας κ. Μητσοτάκης έχει το λόγο.

ΜΟΣΧΟΣ ΓΙΚΟΝΟΓΛΟΥ: Γιατί ανεχθήκατε, κύριε Πρόεδρε, τον εκβιασμό; Δεν κάνατε μία παρατήρηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ποιος είναι ο εκβιασμός;

ΜΟΣΧΟΣ ΓΙΚΟΝΟΓΛΟΥ: Μας έκανε εκβιασμό ο κύριος Υπουργός. Ή το ψηφίζουμε ή αλλιώς ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ, διατυπώνει ο καθένας την άποψή του. Τι σημαίνει αυτό; Κι εσείς μπορείτε να πείτε: εγώ θέλω αυτό ή άλλως, δεν έχω την άποψη που έχετε εσείς.

Ορίστε, κύριε Μητσοτάκη. Κύριε Πρόεδρε, θα σας δώσω δεκάλεπτο. Εντάξει;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Εντάξει, κύριε Πρόεδρε, εγώ όσο θέλετε περιορίζω το λόγο μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): 'Όχι όσο θέλω, κάπου λογικά πράγματα. Εσείς συνοψίζετε και λέτε ουσιαστικά πράγματα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Θα αρχίσω από μία διαδικαστική παρατήρηση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Ο κύριος Υπουργός ορθώς υπενθύμισε ότι πριν από δύο μήνες μας κάλεσε στο Υπουργείο, είχε την καλοσύνη να μας ακούσει και πράγματα εκπρόσωποι όλων των κομμάτων, με πρωταγωνιστές μάλιστα συναδέλφους του ΠΑ.ΣΟ.Κ., του είπαμε πόσο εσφαλμένη ήταν η ρύθμιση που έγινε και του προτείναμε συγκεκριμένες λύσεις.

Μας υπεσχέθη πράγματα -χωρίς να πάρει θέση- ότι θα το μελετήσει και μας είπε ότι θα μας καλούσε και πάλι για να κουβεντιάσουμε προτού το φέρει. Και κάνατε λάθος, κύριε Υπουργέ, που δεν τηρήσατε την υπόσχεση που μας δώσατε, γιατί μας υποχρεώνετε τώρα να κάνουμε συζήτηση, την οποία κατ' ίδιαν θα είχαμε κάνει και πιθανότατα -επιτίζω- θα σας είχαμε πείσει για ορισμένα λάθη που έχετε κάνει σήμερα.

'Άρα, κύριοι συνάδελφοι, το λογικό θα είναι ο κύριος Υπουργός σήμερα να μην επιμεινέι στην ψήφιση της τροπολογίας και προπαντός να μη θέτει εκβιαστικά διλήμματα, αλλά να συμφωνήσουμε να παρατείνουμε την αναβολή των πλειστηριασμών, να μας καλέσετε και πάλι κατ' ίδιαν να κουβεντιάσουμε, όπως κουβεντιάσμε την πρώτη φορά και νομίζω ότι θα συμφωνήσουμε, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, διότι έγινε ουσιώδης πρόοδος.

Εν πάσῃ περιπτώσει, επί της ουσίας. Δύο πράγματα είχαμε επισημάνει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ως αδυναμίες της προηγούμενης ρύθμισης. Το ένα ήταν η αφετηρία, η οποία ήταν εκ του πονηρού εξαρχής, διότι δεν έλεγε ότι παίρνεις ως βάση το πράγματι ληφθέν ποσόν, αλλά όπως είχε διαμορφωθεί στην πορεία. Του το είπαμε, του το ξαναείπαμε του Υπουργού ότι έτσι ανοίγει τους ασκούς του Αιόλου, ότι από εκεί και πέρα μπορεί το δάνειο να εκαπονταπλασιαστεί. Δεν το εδέχετο, επίμονα αρνήθηκε. Είναι βέβαιο ότι με τη ρύθμιση το διορθώνει, διότι πράγματα τώρα έχουμε μία σίγουρη αφετηρία. Βεβαίως προσθέτει 50% και εγώ δεν θα έλεγα να το προσθέστε ως συμβατικούς στόχους, διότι αυτό, εκ του πονηρού, θυμίζει την προηγούμενη ρύθμιση και δεν ξέρω οι στρεψόδικες τράπεζες ποιες ερμηνεύεις θα δώσουν. Να πείτε απλώς το αρχικώς ληφθέν ποσόν προσαυξημένο κατά ένα ποσοστό, που εγώ δεν συμφωνώ να είναι 50%, το βρίσκω μεγάλο, έπρεπε να είναι μικρότερο. Θα το κουβεντιάσει η Βουλή. Πάντως, στην αφετηρία είναι σωστή αυτή η ρύθμιση.

Το δεύτερο το οποίο κάνετε είναι ότι πράγματι όπου υπήρξαν διψερείς συμβάσεις, διψερείς ρυθμίσεις, δεν τις εξαιρείτε από τη γενική ρύθμιση και κάνετε καλά και είναι γενναία η ρύθμιση σας και το καταλαβαίνω αυτό. Εκείνο, όμως, το οποίο αδυνατώνεται να καταλάβω είναι γιατί εξαιρείτε τις πολλές, τις πάρα πολλές, ίσως το 90% των περιπτώσεων, όπου μεσολάβησε ρύθμιση από γενικές αποφάσεις ή από νόμο.

Αυτές, δηλαδή, τις τρεις κατηγορίες που υπάρχουν επιμέρους. Δεν θα μπω στις λεπτομέρειες, διότι δεν έχω χρόνο.

Επικαλέσθηκε ο κύριος Υπουργός ένα επιχείρημα το οποίο δουλεύει αντίθετα προς τον ισχυρισμό του. Είπε τη δηλαδή, ότι εμπλέκεται το κράτος, και το κράτος έχει εγγυηθεί, και το κράτος πλήρωσε και πληρώνει. Του έκανα μία διακοπή από κάτω και του είπα ότι ακριβώς γι' αυτό το λόγο πρέπει και αυτό να υπαχθεί στη ρύθμιση. Δηλαδή, το κράτος θα επιδοτεί επ' άπειρον τις τράπεζες; Δηλαδή, θα ληστεύουν οι τράπεζες και το κράτος; Εγώ δεν δέχομαι, κύριοι συνάδελφοι, ότι οι τράπεζες μπο-

ρούν να ληστεύουν ούτε τους ιδιώτες ούτε το κράτος. Και θα ήθελα να του πω για να γνωρίζει τις ρυθμίσεις ειδικά των ακριτικών δανείων πάνω στη Θράκη -ας κάνετε τον κόπο να τις δείτε εγγύτερα- ...

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Και στα νησιά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: ... και στα νησιά του Αιγαίου και θα δείτε ότι το ίδιο το κράτος σε πολλές περιπτώσεις έχει πληρώσει δεκαπέντε φορές το δάνειο και του ζητούν άλλες πενήντα φορές να πληρώσει. Γιατί, κύριοι συνάδελφοι, να πληρώσει; Εγώ δεν το καταλαβαίνων καθόλου. Είτε δεν το κατάλαβετε ο κύριος Υπουργός είτε υπέκυψε σε μία απαράδεκτη πίεση των τραπεζών, οι οποίες σου λένε "εντάξει, να τελειώσουμε από τους ιδιώτες" αλλά έτσι καταδικάζετε και το κράτος και τους ιδιώτες, διότι είναι συνυπεύθυνοι και οι ιδιώτες και προπαντός καταδικάζετε ακριτικές περιφέρειες, καταδικάζετε τη Θράκη, καταδικάζετε τα νησιά του Αιγαίου, καταδικάζετε τις πιο ευαίσθητες περιοχές.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Δεν μπορεί να περάσει αυτή η ρύθμιση, κύριε Υπουργέ. Καταλάβετε το. 'Εχετε μεν πρωτοβουλία νομοθετικής εξουσίας, δεν περνά όμως διότι είναι άδικη.

Και κάνετε και κάτι άλλο, το οποίο είναι και άδικο και παράλογο. Σας το είπα πρωτύτερα διακόπτοντας. Είπατε, όταν πρωτοσυζητούσαμε -δεν υπήρχε στο αρχικό κείμενο, αλλά κάποιος το πρότεινε και το αρπάξατε- να εξαιρεθούν τα μεγάλα δάνεια. Και είπαμε όλοι λίγο-πολύ να εξαιρεθούν. Και είπαμε "τι να εξαιρεθεί"; Αρχικά λέγαμε ένα δισεκατομμύριο, μετά είπαμε επτακόσια πενήντα εκατομμύρια. Κομμάτια να γίνει, επτακόσια πενήντα εκατομμύρια. Γοια όμως είναι τα δάνεια που εξαιρούνται; Τι μας λέτε ότι άλλη αξία έχει η δραχμή σήμερα και άλλη προ είκοσι ετών; Μα, αυτό ισχύει και για τη ρύθμιση που κάνετε στο πρώτο εδάφιο και ακριβώς γι' αυτό βάζετε το τετραπλάσιο και το εξαπλάσιο. Το πρόβλημα είναι τι δάνειο πήρε.

Εγώ, κύριοι συνάδελφοι, είχα μια εμπειρία προσωπική. 'Ενα δάνειο εκατόν πενήντα εκατομμυρίων ξενοδοχειακό, που ήρθε κάποιος αποχής και του λέω "εντάξει, υπήχθης". Έρχεται και μου λέει "δεν υπήχθην". Και γιατί δεν υπήχθης; Διότι με τους υπολογισμούς που γίνονται πάει ένα δισεκατομμύριο και παραπάνω και δεν υπάγομαι. Να ξεκαθαρίσουμε τι υπάγεται.

Δεν σας κρύβω -δεν είναι μυστικό- ότι μίλησα τηλεφωνικά με τον κύριο Υπουργό. Του το είπα. Μου είπε ότι θα το μελετήσω. Του είπα μάλιστα εγώ ότι αν είναι να βάλεις σταθερό ποσό εκκίνησης, επιτέλους το επτακόσια πενήντα εκατομμύρια κάντο πεντακόσια. 'Αρπαξε το πεντακόσια, έβαλε το πεντακόσια και άφησε πάλι την ίδια ρύθμιση. Δηλαδή, σήμερα μπορεί ενδεχομένως να εξαιρεθεί ένα δάνειο πενήντα εκατομμυρίων ως μεγάλο.

Δεν είναι σωστά πράγματα, κύριε Υπουργέ. Να το ξεκαθαρίσετε και να είναι πάλι το ποσό της αφετηρίας. 'Ο,τι ίσχυσε για τη μία περίπτωση θα ισχύσει και για την άλλη.

Κατά συνέπεια, κύριοι συνάδελφοι, και με αυτό τελειώνω -ούτε τα δέκα λεπτά δεν χρειάζονται, κύριε Πρόεδρε- εάν αυτήν την ώρα ο κύριος Υπουργός δεχθεί, μιά που έκανε δύο γενναίες παρεμβάσεις -έλυσε το θέμα της εκκίνησης και έλυσε και το θέμα όλων των ρυθμίσεων που έγιναν κατευθείαν μεταξύ τραπεζών και δανειολήπτη- να καταργήσει και τις εξαιρέσεις, δεν παθαίνουν τίποτα, κύριε Υπουργέ, οι τράπεζες. Απολύτως τίποτα δεν παθαίνουν. Και οι κρατικές τράπεζες και η ΕΤΒΑ κατ' εξοχήν, η οποία είναι μία αμαρτωλή τράπεζα εν πολλοίς, δεν μπορεί να περιμένει ότι θα εισπράξει από το κράτος τόσα ποσά, επιτέλους, ώστε να εξυγιανθεί. Ας αναζητήσει άλλους τρόπους εξυγιανσης. Εάν, λοιπόν, αποφασίσετε ότι και οι ρυθμίσεις που σας ξαναλέωνται είναι οι πολλές, υπάγονται όλες και βάλετε και ένα λογικό ποσό αφετηρίας, δεν υπάρχει, κατά τη γνώμη μου, άλλο θέμα προς συζήτηση.

Κύριοι συνάδελφοι, επ' αυτού εγώ πιστεύω ότι η Βουλή πρέπει τελικά να αποφασίσει και είμαι βέβαιος ότι είναι έτοιμη να αποφασίσει. Και εσείς, κύριε Υπουργέ, θα έχετε το διλήμμα: Θα περιφρονήσετε τη Βουλή και θα το αποσύρετε εκβιάζοντας τη Βουλή ή επιτέλους κάποτε θα καταλάβει και η Κυβερνητή ότι υπεράνω και της Κυβερνήσεως είναι η Βουλή;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) Κύριοι συνάδελφοι, θα δώσω το λόγο -βέβαια είναι του αυτού κόμματος, αλλά ας προχωρήσουμε κανονικά στη σειρά- στον κ. Κατσαρό, ο οποίος θα μιλήσει στη θέση της εισηγητής, ως εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας στην τροπολογία αυτή.

Πριν σας δώσω το λόγο, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα, ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένων ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας "ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ", σαράντα δύο μαθητές και μαθήτριες και τρεις συνοδοί-καθηγητές από το 7ο Γυμνάσιο Καλαμάτας.

Τους καλωσορίζουμε στο Κοινοβούλιο.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες)

Εδώ έχουμε ένα πρόβλημα, το πρόβλημα του χρόνου. Θα πρότεινα οι εισηγητές να έχουν χρόνο ακριβώς ένα δεκάλεπτο, ούτε δευτερόλεπτο παραπάνω και οι υπόλοιποι συνάδελφοι να έχουν το πεντάλεπτο, το οποίο επίσης να μην το υπερβούμε -είναι αργά- για να τελειώσουμε. Να το τροήσουμε, όμως.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Θα πάμε και αργά το βράδυ, γιατί είναι εξήντα περίπου εγγεγραμμένοι. Τριακόσια λεπτά είναι πέντε ώρες, αν θα μιλήσουν όλοι. Μήπως πρέπει ο χρόνος των ομιλητών να γίνει τρία λεπτά;

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: 'Οχι, πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Καλώς.

Τότε, θα συνεχίσουμε κανονικά μέχρι τις 15.30' και θα επανέλθουμε στις 18.30'. Θα διακόψουμε για το προσωπικό και θα συνεχίσουμε μέχρι αργά.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

'Έχουμε τους εργαζόμενους που είναι εδώ από το πρωί. Να μη μιλάμε όλοι μαζί, άλλωστε δέρει ο καθένας, ότι συνήθως ακούει τον εαυτόν του και είναι λάθος μας αυτό. Θα διακόψουμε, λοιπόν, στις 15.30' και θα επανέλθουμε στις 18.30'.

Ορίστε, κύριε Κατσαρέ, έχετε το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η πρόταση του κυρίου Υπουργού αποτελεί πανηγυρική επαλήθευση της Νέας Δημοκρατίας και των λόγων, συνεπεία των οποίων δεν ψήφισε η Νέα Δημοκρατία τις δύο προηγούμενες ρυθμίσεις, δηλαδή, τη ρύθμιση του νόμου 2601/98 και του ν. 2789/2000. Θα έλεγα ότι η πρόταση του κυρίου Υπουργού αποτελεί κακή αντιγραφή της πρότασης νόμου, την οποία κατέθεσε η Νέα Δημοκρατία και η οποία βεβαίως έχει μεταβληθεί σε τροπολογία ύστερα από τον αιφνιδιασμό, τον οποίο υπέστημεν χθες με την κατάθεση της τροπολογίας του κυρίου Υπουργού και μετετράπη σε τροπολογία, βεβαίως εκπρόθεσμη, αλλά είναι και αυτή νομίζω προς συζήτηση.

Επαληθεύτηκε η Νέα Δημοκρατία και ομολογείται από τον κύριο Υπουργό ότι οι δύο προηγούμενες ρυθμίσεις αφορούσαν ένα πάρα πολύ μικρό μέρος των οφειλετών των τραπεζών και των λοιπών πιστωτικών ιδρυμάτων. Μιλούσαμε εμείς για 1%, ο κύριος Υπουργός μιλάει για 5%, ότι μόνο τόσο λίγες περιπτώσεις περιελαμβάνοντο στις προηγούμενες ρυθμίσεις. Λέγαμε εμείς ότι θα πρέπει οπωσδήποτε σαν βάση για τη λύση του προβλήματος να ληφθεί το αρχικό κεφάλαιο και το απεδέχθη ο κύριος Υπουργός, αλλά κακοποίησε την πρότασή μας, προσθέτοντας και το 50% του αρχικού κεφαλαίου, το οποίο πολλαπλασιάζομενο επί δύο, τρία και τέσσερα καταλαβαίνετε πού φθάνει.

Υποστηρίζαμε εμείς ότι θα πρέπει οποιαδήποτε ρύθμιση να περιλάβει όλες τις περιπτώσεις των καθυστερημένων οφειλών στις τράπεζες και στα λοιπά πιστωτικά ιδρυμάτα, το αποδέχεται ο Υπουργός, αλλά το κακοποίησε την πρότασή μας, προσθέτοντας και το 50% του αρχικού κεφαλαίου, το οποίο πολλαπλασιάζομενο επί δύο, τρία και τέσσερα καταλαβαίνετε πού φθάνει. Η κατάθεση της εξαιρέσεις περιλαμβάνονται και όλα τα δάνεια που συνήθησαν με εγγύηση του ελληνικού δημοσίου και τα οποία είναι βεβαιωμένα τώρα στις ΔΟΥ και προσαύξανονται ως δημόσια χρέος με τις γνωστές προσαυξήσεις που είναι γνωστό πού φτάνουν. Και είναι αυτές πάρα πολλές περιπτώσεις και δυστυχώς τα περισσότερα απ' αυτά τα δάνεια, είναι δάνεια του αγροτικού κόσμου. Διότι εκεί υπήρχε η εγγύηση κυρίως του ελληνικού δημοσίου.

Ποια είναι τώρα τα τρωτά της ρύθμισης. Η προσθήκη του 50%. Αναφέρθηκε, δεν χρειάζεται να αναφερθώ περισσότερο. Υπάρχει άλλη μια πονηρή ρύθμιση και εδώ, κύριε Υπουργέ, είσθε ανακόλουθος εν σχέσει με εκείνα τα οποία υποσχεθήκατε στον ελληνικό λαό στη συνέντευξή σας, όταν αναφερθήκατε στη νέα ρύθμιση για τα πανωτόκια. Είναι η ιστορία των αλληλοχρέων λογαριασμών. Δεν κάνατε στη συνέντευξή σας καμία εξάρεση ως προς την εύρεση του ποσού βάσης υπολογισμού του αρχικού κεφαλαίου για τους αλληλοχρέους λογαριασμούς. Τη διαφοροποίηση την κάνετε με το περιεχόμενο της τροπολογίας. Και τι λέτε; Στον αλληλόχρεο λογαριασμό το αρχικό κεφάλαιο δεν είναι αυτό το οποίο αναφέρεται στη σύμβαση και το οποίο εκταμιεύτηκε, αλλά προστίθεται στο αρχικό κεφάλαιο και το ποσό των τόκων από την εκταμίευση της πρώτης δόσης μέχρι την τελευταία δόση και ένα χρόνο μετά. Αν σκεφθείτε δε ότι σ' αυτές τις εκταμιεύσεις, τους ανοιχτούς λογαριασμούς μπορεί από την πρώτη μέχρι την τελευταία δόση, ιδιαίτερα στα κατακευαστικά δάνεια, να έχει μεσολαβήσει ένα χρονικό διάστημα δύο, τριών, και τεσσάρων ακόμη ετών, και αν σκεφθείτε ότι εδώ αναφέρομαστες και σε δάνεια της περίοδου '85-'95 που τα επιτόκια ήταν πάρα πολύ υψηλά, καταλαβαίνετε πού φθάνει το αρχικό κεφάλαιο. Δεν έχει καμία σχέση με το κεφάλαιο το αναφέρομενο στη σύμβαση ή εκείνο το οποίο εκταμιεύτηκε γιατί προστίθενται και οι τόκοι μέχρι της τελευταίας δόσεως, αλλά και ένα έτος μετά. Και έτσι λοιπόν, το ποσό εκκίνησης είναι πάρα πολύ υψηλό στα δάνεια που έχουν τη νομική μορφή του αλληλόχρεου λογαριασμού.

Σας είπε ο επίτιμος Πρόεδρος ο κ. Μητσοτάκης ότι αυτές οι περιπτώσεις είναι περίπου το 90% όλων των οφειλών. Καταλαβαίνετε, λοιπόν, ότι εδώ μέσα υπάρχει, θα έλεγα, μία "εξαπάτηση" των οφειλετών αλλά και του ελληνικού λαού ως προς την ακρίβεια εκείνων τα οποία λέγετε ότι πολλαπλασιάζουμε επί τέσσερα, επί τρία, επί δύο το αρχικό κεφάλαιο συν 50% και επομένων κανένα δάνειο δεν θα υπερβεί το εξαπλάσιο. 'Όχι, κύριε Υπουργέ, ιδιαίτερα στους αλληλόχρεους λογαριασμούς μπορεί να είναι και το οκταπλάσιο και δεκαπλάσιο και καταλαβαίνετε πού μας οδηγεί όλη αυτή η ιστορία.

Και υπάρχει και ένα άλλο τρωτό στη ρύθμισή σας. Περιλαμβάνονται τα δάνεια μέχρι 15-4-98. Επειδή αυτή η προθεσμία, γιατί τότε περίπου έγινε η πρώτη ρύθμιση. Και επειδή έλαβε γνώση ο ελληνικός λαός ότι ρυθμίζοντας τα δάνεια, ξεκινήσουμε με τα δάνεια εκείνα μέχρι 15-4-98. Άλλα και η πρώτη και η δεύτερη ρύθμιση αποδειχθήκαν ρυθμίσεις-φούσκες.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική 'Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ)

Εάν ρωτήσετε τις τράπεζες πόσοι έκαναν χρήση αυτών των δύο περιασμένων νόμων, θα δείτε ότι είναι ελάχιστοι, όπως άλλωστε παραδέχεσθε και εσείς. Επομένως, δεν έχει κανένα νόημα η ημερομηνία 15.4.1998. Και εδώ θα έπρεπε να δεχθείτε σε αυτό το σημείο την πρόταση νόμου της Νέας Δημοκρατίας που λέγει "όλα τα δάνεια τα οποία λήγουν μέχρι έναρξης τιχύος του καινούριου νόμου", τον οποίο καλούμεθα να ψηφίσουμε. Αυτή θα ήταν μια δικαία ρύθμιση η οποία θα έλυνε το πρόβλημα.

Και κάτι άλλο, κύριε Υπουργέ, το οποίο νομίζω έχει πολύ μεγάλη σημασία. 'Έχετε ήδη την αντίδραση των τραπέζων. Δεν είναι ότι απειλούν με προσφυγή στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο που βεβαίως δεν θα πάνε. Μάλλον οι δανειολήπτες και οι οφειλέτες πρέπει να πάνε, διότι αυτό που συνέβη στην πατρίδα μας δεν υπάρχει σε καμιά άλλη χώρα του κόσμου. Ούτε τα επιτόκια ήταν τόσο ψηλά ούτε και η παρερμηνεία της αποφάσεως της Νομιματικής Επιτροπής 289/80 έγινε τόσο προκλητικά, όπως δέχθηκαν δύο αποφάσεις της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου. Πουθενά αλλού δεν έγιναν τέτοιες μεθόδουσεις. Άλλα σας είπαν οι τράπεζες ότι δεν θα εφαρμόσουν και τη διάταξη. Και εννύ, κύριε Υπουργέ, φροντίζετε να υπάρξουν κυρώσεις αν δεν δώσουν αντίγραφο του φακέλου, για τη μη εφαρμογή της διάταξης δε λέτε τίποτα. Τώρα, το αντίγραφο του φακέλου δεν έχει και τόσο πολύ μεγάλη σημασία, αφού λαμβάνουμε σαν βάση το αρχικό κεφάλαιο συν 50%, επί τους αριθμούς που αναφέρονται, μείον εκείνα τα οποία καταβλήθηκαν, που μπορεί ο κάθε ένας δανειολήπτης να τα ξέρει. Δεν έχει τόσο σημασία αυτό,

όσο σημασία έχει η μη συμμόρφωση, διότι ακόμα και αν υποχρεωθούν, καθυστερημένα όμως, να εφαρμόσουν αυτήν τη διάταξη, θα επιβαρύνουν τα δάνεια με μεγάλο χρηματικό ποσό. Αν κοντράρουν οι τράπεζες και περάσουν ένα ή δύο χρόνια για να υποχρεωθούν από τη δικαστήρια να εφαρμόσουν τελικά τη διάταξη, να είσθε απόλυτα βέβαιος ότι θα βγειτε έξω από κάθε υπολογισμό. Και βεβαίως, όπως πολύ σωστά επεσήμανε και ο Πρόεδρος, κ. Μητσοτάκης, είναι λάθος εκείνο το επτακόσια πενήντα εκατομμύρια να το κάνετε πεντακόσια εκατομμύρια. Γιατί; Δεν το καταλαβαίνων. Εδώ μιλάτε για ευνοϊκές ρυθμίσεις. Γιατί εδώ ακολουθείτε αντίθετη τακτική; Υπάρχει τόσο πολύ πάθος εναντίον εκείνων οι οποίοι θέλησαν να επενδύσουν και έτσι μπορούμε να χαιρόμεθα ορισμένες ξενοδοχειακές μονάδες; Πρέπει να τους τιμωρήσουμε για ότι, είκαναν; Και μάλιστα εδώ να λαμβάνουμε άλλη αφετηρία εν σχέσει με όλα τα άλλα; Για τα άλλα μιλούμε για το αρχικό κεφάλαιο συν το 50%. Εδώ όμως μιλούμε γι' αυτό το ποσό όπως διαμορφώθηκε στο χρόνο της καταγγελίας.

Νομίζω ότι αντιγράφατε πάρα πολύ ασχήμα την πρόταση νόμου της Νέας Δημοκρατίας. Νομίζω ότι είναι καιρός να αποδεχθείτε τις σωστές προτάσεις που εκεί περιέχονται, διότι μόνο έτσι θα οδηγηθείτε στην οριστική λύση του προβλήματος. Άλλως, να είσθε, κύριε Υπουργέ, απόλυτα βέβαιος, ότι ύστερα από λίγο καιρό θα αναγκασθείτε να φέρετε άλλη τροποποίηση αν εμείνετε στη διάταξη την οποία τώρα εισάγετε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Λαφαζάνης.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ: Θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε, εξ αρχής να υπογραμμίσω αυτό που είπα και σε μια διαδικαστική παρέμβασή μου ότι ο τρόπος που εισάγεται αυτή η τροπολογία για να τη συζητήσουμε είναι απολύτως απαράδεκτος. 'Οχι μόνο αθετούμαται δεσμεύσεις που είχε αναλάβει ο κύριος Υπουργός, ο οποίος απουσάζει απ' ότι βλέπω...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Δεν απουσιάζει, κύριε Λαφαζάνη. Εδώ είναι ο κύριος Υπουργός. Συνεχίστε την ομιλία σας.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ: Καλώς, κύριε Πρόεδρε.

Ο κύριος Υπουργός αθέτησε δεσμεύσεις τις οποίες έχει αναλάβει απέναντι σε πάνω από τριάντα νομίζω παρισταμένους Βουλευτές στη σύσκεψη, την οποίαν ο ίδιος συγκάλεσε και στην οποίαν είχε πει ότι θα μας ενημερώσει, αφού άκουσε τη γνώμη μας για όσα προτίθετο να φέρει ως νομοθετικές ρυθμίσεις. Δεν μας ενημέρωσε.

Άλλα πέραν αυτού μια τέτοια τροπολογία δεν έπρεπε να εισαχθεί, κύριε Υπουργέ, στην αρμόδια Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων έτσι ώστε να μπορέσει να γίνει αναλυτική συζήτηση επ' αυτής; Να κληθούν οι ενδιαφερόμενοι, ν' ακούσετε κι εσείς τη γνώμη τους, ν' ακούσουμε κι εμείς κι να προβληματιστούμε για όσα θα μας πουν; Να γίνει διεξοδική συζήτηση και στο τέλος θα καταλήξετε; Γιατί αυθαιρετείτε μ' αυτόν το βίαιο και θα έλεγα βάρβαρο τρόπο;

Βλέπετε τι γίνεται. Εδώ θα συζητάμε την τροπολογία σας παραπάνω απ' ότι συζητήσαμε το ίδιο το νομοσχέδιο. Και υποτίθεται ότι η τροπολογία έχει έρθει επ' αυτού του νομοσχεδίου. Αυτό δεν έχει ξανασυμβεί ή τουλάχιστον εγώ δεν το έχω αντιληφθεί ξανά όσο παρακολουθών τη Βουλή και όχι μόνο όσο είμαι Βουλευτής: Μια τροπολογία να συζητείται περισσότερο από το καθ' αυτό νομοσχέδιο. Δυστυχώς σ' αυτό το σημείο έφθασαν τα πράγματα διότι άρον-άρον θέλετε να ψηφίσετε χωρίς να ακούσετε όλες τις γνώμες και να νομοθετήσετε για ένα θέμα, το οποίο είναι φοβερά ακανθώδες και το γνωρίζετε.

Κύριε Υπουργέ, είχαμε πει να φέρετε μία ρύθμιση, η οποία να λύνει οριστικά αυτό το κοινωνικό θέμα. Λυπούμενοι να πω ότι η ρύθμιση που φέρνετε, παρ' όλο ότι είναι μία πρόοδος σε σχέση με το προηγούμενο, δεν θα λύσει πάλι το πρόβλημα. Θα διαιωνίστε και πάλι το πρόβλημα των δανειοληπτών μ' αυτές τις ρυθμίσεις που φέρνετε. Τις φέρατε πρόχειρα, κάνατε ένα συμβιβασμό προφανώς με τις τράπεζες, ένα συμβιβασμό ετεροβαρή υπέρ των τραπέζων, προσπαθείτε να πείτε ορισμένα πράγ-

ματα με τη ρύθμισή σας, αλλά δεν θίγετε την ουσία γιατί δεν θέλετε ν' απαντήσετε σ' ένα πρόβλημα, το οποίο έτσι κι αλλιώς οι τράπεζες δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν πλέον παρά μόνο με τους πλειστηριασμούς.

Μήπως εκεί είναι ο στόχος σας; Μήπως ο στόχος σας είναι οι τράπεζες να κάνουν real estate με τους πλειστηριασμούς των δανειοληπτών, με τις υποθήκες που έχουν βάλει; Πολύ φοβούμαστι δυστυχώς ότι προς αυτήν την κατεύθυνση οδεύουμε διότι φτάσαμε στο σημείο πλέον οι τράπεζες να είναι κράτος εν κράτει σ' αυτήν τη χώρα. Οι τράπεζες στην ουσία να κυβερνούν διότι δεν έχουμε ένα απλό τραπεζικό σύστημα στην Ελλάδα. Έχουμε ένα τραπεζικό σύστημα ελέγχου συνολικά όλης της ελληνικής οικονομίας.

Το έχω πει και θα το επαναλάβω ότι οι τράπεζες είναι οι ανάδοχοι για τις εισαγωγές στο Χρηματιστήριο και για τις αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου. Αυτές είναι υπεύθυνες για τη χρηματιστηριακή φούσκα. Οι τράπεζες, ιδιωτικές και κρατικές, με εκπροσώπους τους διευθυντικά στελέχη είναι μέσα στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Και είναι δυνατόν οι τράπεζες που εκπροσωπούνται στην Επιπροπή Κεφαλαιαγοράς να είναι ελέγχοντες και ελεγχόμενοι ως εισηγμένες στο Χρηματιστήριο εταιρείες;

Οι τράπεζες αυθαίρετα, στο όνομα της αγοράς, διαμορφώνουν τα επιτόκια καταθέσεων και τα επιτόκια χορηγήσεων και φθάσαμε αυτήν τη στιγμή να γίνεται νέα ληστεία των μικροαποταμιεύσεων με επιτόκια καταθέσεων κάτω του πληθωρισμού.

Οι τράπεζες επίσης έχουν αμοιβαία κεφάλαια, ασφαλιστικές και χρηματιστηριακές εταιρείες και τώρα ελέγχουν με το margin account που κωθερώσατε και τις χρηματιστηριακές εταιρείες. Οι τράπεζες έχουν real estate. Οι τράπεζες έχουν και τον "ΤΕΙΡΕΣΙΑ A.E.", αυτό το όνειρο, το οποίο προσφέρως έθιξα και με ερώτηση μου. Σ' αυτό είναι φακελωμένα εν είδει μαύρης λίστας ενάμισι εκατομμύριο φυσικά πρόσωπα στην Ελλάδα.

Και σας ρωτώ: Σε ποια βάση και με ποια αρχή περιφρουρούνται τα προσωπικά οικονομικά δεδομένα των Ελλήνων πολιτών; 'Όλοι οι δανειολήπτες για τους οποίους μιλάμε είναι καταγεγραμμένοι στον "ΤΕΙΡΕΣΙΑ". Και δεν χρησιμοποιούνται μόνο από τις τράπεζες αυτά τα στοιχεία. Ξέρετε ότι τα χρησιμοποιεί όλη η αγορά. Το σύστημα "ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ" είναι ανοιχτό στον οποιονδήποτε θέλει να μπει μέσα και να μάθει για οποιαδήποτε οικονομική πληροφορία του κάθε πολίτη ή εταιρείας. 'Έτσι, όμως, δεν διαμορφώνεται οικονομική πορεία. Γ' αυτό κιόλας η ρύθμισή σας αυτή είναι μία πρόσδος όπως είπα, αλλά δεν απαντά στο πρόβλημα. Είναι ένας συμβιβασμός μέσα στις τράπεζες και ένας συμβιβασμός επωφελής για τις τράπεζες.

Κύριε Υπουργέ, θα έπρεπε να λάβετε ως αρχικό κεφάλαιο του κάθε υπολογισμού που κάνετε, το αρχικό δάνειο χωρίς οποιαδήποτε προσαύξηση. Και αυτό διότι με το 50% που βάζετε, κινδυνεύει να αρχίσει ένα αλισβερίσι με τις τράπεζες. Η προσαύξηση πρέπει να είναι 30%, 20%, 40%; Και δεν είναι εκεί το θέμα, αιτλώς για να διαμορφωθεί το ποσό. Είναι ότι δίνεται η δυνατότητα στις τράπεζες να χρησιμοποιούν ένα μηχανισμό κωλυσιεργίας των ρυθμίσεων και αυθαιρεσίας. Μη βάζετε πράγματα στη ρύθμιση τα οποία εξαρτώνται και από την πλευρά των τραπεζών και από την καλή θέληση των τραπεζών. Βάλτε το αρχικό κεφάλαιο και επί του αρχικού κεφαλαίου κάντε οποιαδήποτε ρύθμιση χωρίς προσαυξήσεις. Επί του αρχικού κεφαλαίου.

Θα ήθελα να σας πω ότι ιδιαίτερα για τους μικροφιελέτες - και αναφέρομαι σε δάνεια για παράδειγμα από τη δεκαετία του 1990 που είναι δεκαπέντε, είκοσι εκατομμύρια και σε δάνεια της δεκαετίας του 1980 δέκα εκατομμυρίων- η ρύθμιση αυτή θα έπρεπε να ήταν γενναία επί του αρχικού κεφαλαίου. Δηλαδή, να πηγαίναμε επί του αρχικού κεφαλαίου τέσσερα, τρία, δύο, για να μην πω μικρότερο. Αυτή η ρύθμιση που βάζετε τώρα ειδικά για τους μικροφιελέτες είναι εξουθενωτική. Δεν θα μπορούν να τακτοποιήσουν την οφειλή τους.

Επίσης, οι εξαιρέσεις που κάνετε είναι πολύ ευρείες. Και αυτές οι εξαιρέσεις πάλι αγκαλιάζουν πολύ κόσμο, ο οποίος σε καμία περίπτωση δεν θα μπορέσει να ρυθμίσει την οφειλή του. Δεν είναι δυνατόν να εξαιρείτε όσα δάνεια έχουν ρυθμιστεί είτε με υπουργικές αποφάσεις είτε με νόμο. Και εν πάση περιπτώ-

σει, εάν θέλετε τις μεγάλες βιομηχανίες κλπ. -παρ' όλο που σωστά σας επισημάνθηκε προηγουμένως από τον επίτιμο Πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας ότι και το κράτος είναι οφειλέτης και εν πάσῃ περιπτώσει δεν είναι δυνατόν να ληστεύεται το κράτος από τις τράπεζες- να τις εξαιρέσετε ίσως από τέτοιου είδους νομοθετικές ρυθμίσεις, έπρεπε σαφώς να μην εξαιρείτε αγρότες, να μην εξαιρείτε επαγγελματίες, να μην εξαιρείτε βιοτέχνες, να μην εξαιρείτε μικρομεσαίες επιχειρήσεις. 'Όλοι αυτοί θα είναι θύματα στη συνέχεια μιας κατάστασης η οποία θα διαιωνίζεται. Και θα έχουμε πάλι μεγάλες αναταραχές, μεγάλη δυσφορία, διαμαρτυρίες χωρίς να μπορεί να απαντηθεί το πρόβλημα τους παρά μόνο με πλειστηριασμούς. Και σας είπα, να αποφύγουμε νέους πλειστηριασμούς. Διότι εικεί οδηγούνται τα πράγματα. Σε νέους πλειστηριασμούς.

Ακόμη, δεν λαμβάνεται καμιά μέριμνα για το πώς θα πληρωθεί η οφειλή. Κάντε μια ρύθμιση. Πώς θα αποπληρωθεί αυτή η οφειλή; Με τι τρόπους; Σε ποιο χρονικό ορίζοντα; Με τι επιτόκια;

Για όλα αυτά δεν κάνετε καμιά νύχη μέσα στην τροπολογία που μας φέρατε.

Επίσης, στην ουσία δεν υπάρχουν οικονομικές κυρώσεις για τις τράπεζες αν δεν καταθέτουν, αν δεν δίνουν τον αναλυτικό λογαριασμό. Και εδώ μπορεί και αυτή η ρύθμιση να μείνει μετέωρη, διότι πάιει ο άλλος να πει -το τετραπλάσιο που λέτε- "πόσα χωρατάω" και πρέπει να του δώσει τον αναλυτικό λογαριασμό τη τράπεζα. Η τράπεζα, όμως, μπορεί να μην του δώσει τον αναλυτικό λογαριασμό και να τον καθυστερεί, να κωλυσιεργεί χωρίς να έχει στην ουσία ποινική διώξη, χωρίς να έχει τιμωρία.

Κύριε Υπουργέ, το πρόστιμο των πεντακοσίων χιλιάδων έως τρία εκατομμύρια, που βάζετε, είναι ασήμαντο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα σας πω μια άλλη περίπτωση και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριε Λαφαζάνη, σας παρακαλώ να συντομεύσετε όσο μπορείτε για να μιλήσουν όλοι οι συνάδελφοι.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Εδώ οι τράπεζες ζόπως πολύ καλά ξέρετε -σας είπα, είναι κράτος εν κράτει- έχουν απλήρωτες υπερωρίες. Κρατούν το προσωπικό υπερωριακά χωρίς να το πληρώνουν.

Ξέρετε πόσες μηνύσεις έχουν γίνει στις τράπεζες γι' αυτές τις απλήρωτες υπερωρίες; Και έχουν καταδικαστεί οι τράπεζες. Άλλα δεν τους νοιάζει γιατί βγάζουν εκατοντάδες δισεκατομμύρια κέρδη. Και υπάρχουν και τράπεζες που βγάζουν πεντακόσια και εξακόσια δισεκατομμύρια κέρδη. Τι τους νοιάζει να πληρώσουν δέκα εκατομμύρια το χρόνο προκειμένου να επωφεληθούν από απλήρωτες υπερωρίες; Δεν τους ενδιαφέρει αυτό που ποσό που βάζετε των πεντακοσίων χιλιάδων έως τρία εκατομμύρια. Είναι ασήμαντο. Δεν θα εφαρμοστεί και αυτή η ρύθμιση. Κινδυνεύει να μην εφαρμοστεί εάν δεν υπάρξουν αυστηρές ποινικές κυρώσεις για τις τράπεζες. Δεν αποφασίζω με βάση τη ρύθμιση και για τις τράπεζες οι οποίες δεν δίνουν τον αναλυτικό λογαριασμό. Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Στριφτάρης, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΚΚΕ, έχει το λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η λέξη "φούσκα" είναι της μόδας φαίνεται και η καινούρια ρύθμιση νομίζω είναι πάλι μια φούσκα. Δεν νομίζω ότι είναι άξια λόγου η όποια θετική κατεύθυνση έχει πάρει σε σχέση με την προηγούμενη. Άλλα και στην προηγούμενη ο κ. Παπαντωνίου από αυτό εδώ το Βήμα ορύνονταν ότι δεν θα βγουν έτσι που βγήκαν και τώρα τα ίδια ισχυρίζεται.

Πιστεύω, ότι η τροπολογία που ήρθε και έτσι που ήρθε νομίζω ότι υποτιμά τη νομοσύνη μας και φυσικά υποβαθμίζει και το Κοινοβούλιο γιατί είναι νομίζω σημαντική -εκτός κι αν ο κύριος Υπουργός δεν τη θεωρεί σημαντική και έπρεπε κατά και τη δική μας γνώμη να έχει έρθει στη Διαρκή Επιπροπή για να γίνουν προτάσεις, να γίνει κι ένας διάλογος των οποίοι άλλωστε είχε υποσχεθεί ο κύριος Υπουργός και δεν έγινε. Άλλα νομίζω ότι με την τροπολογία αυτή ουσιαστικά ένα μεγάλο μέρος των δανειοληπτών εξαιρείται. Και φυσικά και το ξέρουμε όλοι ότι έχουν γί-

νει νομοθετικές ρυθμίσεις πολλές και με βάση αυτές τις νομοθετικές ρυθμίσεις εξαιρούνται δηλαδή, απ' αυτήν την τροπολογία ένα μεγάλο μέρος και μικροαγροτών και μικροεπαγγελματιών, μικροβιοτεχνών. Εμείς τουλάχιστον είχαμε να κάνουμε ορισμένες προτάσεις και να διαφοροποιείται και ανάλογα με την οικονομική δυνατότητα που μπορεί να έχει κανένας να ξεπληρώσει ένα δάνειο.

Ο σωτέρος υπολογισμός στο αρχικό κεφάλαιο διακυβεύεται με τον τετραπλασιασμό και την πρόσθεση του 50%. Και φανταστείτε, κύριε Υπουργέ, έναν επαγγελματία που πήρε δέκα ή δεκαπέντε εκατομμύρια δάνειο και έγινε το 1990 η καταγγελία του ληξιπρόθεσμου, θα του βάλουμε 22,5 εκατομμύρια αρχικό κεφάλαιο επί τρία και θα πληρώσει γύρω στα εβδομήντα εκατομμύρια για ένα δάνειο των δεκαπέντε εκατομμυρίων. Ουσιαστικά και ο τρόπος που θα αποπληρωθεί ποιος θα είναι; Θα βρει αυτός εβδομήντα εκατομμύρια, πάρτα και τελειώσαμε; Δεν γίνεται μια ρύθμιση που να λέει ότι η οφειλή αυτή εξοφλείται με τόσο επιπτόκιο σε τόσο χρόνο. Και εκεί θα γίνει ξανά το παζάρι με την τράπεζα. Και φυσικά θα μπορούσατε να προβλέψετε να καταργηθεί το αίσχος του ανατοκισμού. Είναι παράνομο, πώς να το κάνουμε, δεν μπορεί να ανατοκίζονται τα λεφτά. Δηλαδή να πληρώνουμε τους συμβατούς τόκους, να πληρώνουμε τους τόκους υπερημερίας. Έχει τρόπο ο τραπεζίτης να τιμωρήσει το δανειολήπτη που δεν είναι συνεπής. Και αν θέλετε, για τους μη συνεπείς θα μπορούσε να έχει διάταξη και αυτόν που πήρε ένα δάνειο του 1980 και δεν πάτησε ποτέ στην τράπεζα, να πάει να του κάνει κατάσχεση η τράπεζα στο κάτω της γραφής. Μιλάμε για ανθρώπους αγρότες που έχουν φορολογητέο εισόδημα ένα, δύο ή τρία εκατομμύρια και τους λέμε τώρα να δώσουν εφάπαξ είκοσι πέντε, τριάντα, σαράντα, πενήντα εκατομμύρια για δάνεια των πέντε, επτά και οκτώ εκατομμυρίων. Γιατί να μην προβλεφθεί γι' αυτούς τους ανθρώπους που με βάση τη φορολογική τους δήλωση έχουν ένα εισόδημα τρία εκατομμύρια το χρόνο, το διπλάσιο του αρχικού κεφαλαίου και τελειώσαμε.

Το ίδιο και για μικροεπαγγελματίες, μικροβιοτεχνές, μικροεπιχειρηματίες που έχουν, όπως προκύπτει από τη φορολογική τους δήλωση, ένα εισόδημα μέχρι 4 εκατομμύρια και ένα δάνειο αν θέλετε 15-20 εκατομμυρίων -να το συζητήσουμε αυτό- να μην πληρώσουν τουλάχιστον πάνω από τα διπλά. Από εκεί και πέρα, να βρούμε κι άλλες ρυθμίσεις. Γι' αυτό δεν σας άφησαν οι τράπεζες. Πήρατε εντολή από τις τράπεζες και ήρθατε χθες στις 9.00 να καταθέσετε την τροπολογία. Έρχεται και ο Πρόεδρος της Βουλής σήμερα, άρον άρον σήμερα να ψηφιστεί.

Δεν μπορούμε να συναντέσουμε σε αυτήν την τακτική -φυσικά έχουμε προτάσεις να κάνουμε- και δεν μπορούμε να ψηφίσουμε αυτήν την τροπολογία, γιατί δεν θέλουμε να κοροϊδεύουμε τον κόσμο.

Θεωρούμε ότι έπρεπε σε αυτήν την τροπολογία τουλάχιστον να καταργηθούν τα πανωτόκια. Είπα ότι έχουν οι τράπεζες τον τρόπο να τιμωρούν τους κακοπληρωτές με τους τόκους υπερημερίας και φυσικά, είναι και οι συμβατοί τόκοι.

Δεύτερον, θα μπορούσε να γίνουν ρυθμίσεις ειδικά για τις αδύνατες οικονομικά ομάδες του πληθυσμού, όπως είναι οι μικρομεσαίοι αγρότες και οι μικροεπιχειρηματίες που έχουν ένα εισόδημα μέχρι 4 εκατομμύρια, όπως λέμε εμείς, μπορεί να βρούμε ίσως άλλο ποσό και φυσικά, απασχολούν στην επιχειρησή τους ένα έως τέσσερα, πέντε άτομα. Και από εκεί και πέρα, να υπάρξουν άλλες ρυθμίσεις που θα μπορούσαν φυσικά να πληρωθούν.

Πιστεύουμε ότι όταν θα λήξει η προθεσμία για τους πλειστηριασμούς και τις κατασχέσεις, θα βρεθείτε σαν Κυβέρνηση σε πολύ δύσκολη θέση, γιατί τότε πια δεν θα σας πιστεύει κανένας ότι θέλετε πραγματικά να λύσετε οριστικά ένα πρόβλημα το οποίο δημιουργήθηκε με την ασυδοσία των τραπεζών, αλλά και τη δική σας ανοχή και ενθάρρυνση, αν θέλετε.

Γι' αυτό κάνουμε έκκληση να μην ψηφιστεί η τροπολογία, θα γίνει συζήτηση στην επιτροπή, να ξανακληθούν αυτοί οι άνθρωποι, να βρούμε τους όρους και τις προϋποθέσεις εκείνες που θα μπορεί πραγματικά να αποπληρωθεί το δάνειο.

Θα ήθελα να σας πω κάτι ακόμα. Η Αγροτική Τράπεζα έχει κάνει κατά καιρούς πολλές ρυθμίσεις. Μια ρύθμιση που δεν ξέ-

ρω εάν την έκανε τελικά, έλεγε ότι αν υπερβαίνει το δάνειο που έχει πάρει κάποιος την αξία των περιουσιακών στοιχείων του δανειολήπτη, θα σβήνεται το ποσό που είναι παραπάνω. Και όμως η Αγροτική Τράπεζα ούτε αυτό δεν έκανε, γιατί λέει δεν είναι χαζή, θα τον βάλει να δουλεύει για να του πάρει και τα ογδόντα εκατομμύρια και το χρέος του είναι ογδόντα εκατομμύρια.

Αυτή η ανοχή και αυτή η ενθάρρυνση στη ληστεία που κάνουν οι τράπεζες, πρέπει επιτέλους να βρει αντιμέτωπη και την Κυβέρνηση. Και είναι λογικό αυτό. Γιατί δηλαδή, να υπάγονται στη ρύθμιση διάφοροι ιδιώτες και να μην υπάγεται το κράτος που όλες οι οφειλές του έχουν ρυθμιστεί με νόμο; Γιατί δηλαδή το κράτος να πληρώνει πανωτόκια, τόκους υπερημερίας, των επανατοκισμών; Γιατί να υπάρχει αυτή η αδικία; Στο κράτος δεν συνεισφέρουν όλοι οι πολίτες; Δεν αδικούνται οι πολίτες; Είναι κάτι ξεχωριστό και πρέπει οι ιδιώτες να τύχουν καλύτερης μεταχείρισης; Αν και δεν είναι καλύτερη η μεταχείριση που επικυρώσαται και στους ιδιώτες.

Γι' αυτό λέω ότι θα είναι καλό να αποσύρετε την τροπολογία, να μην τη συζητήσουμε παραπέρα. Να συζητήσουμε με τους ενδιαφερόμενους γιατί και οι τράπεζες δεν θα πάρουν αυτά που απαιτούν με αυτήν τη ρύθμιση, δεν έχουν να τα πληρώσουν ειδικά οι πιο αδύνατες ομάδες του πληθυσμού, όπως είναι οι επαγγελματίες και οι αγρότες. Δεν θα ανταποκριθούν και θα αναγκαστούν να πουλήσουν τις περιουσίες τους και να μείνουν άνεργοι και χωρίς κανένα πόρο ζωής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας) : Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι έχω την τιμή να σας ανακοινώσω ότι τη συνεδρίασή μας παρακολούθησαν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ» για τα 80 χρόνια από την ενσωμάτωση της Θράκης στην Ελλάδα, σαράντα τέσσερις μαθητές και δύο συνοδοί-καθηγητές από το 7ο Γυμνάσιο Καλαμάτας του Νομού Μεσσηνίας. Η Βουλή τους καλωσορίζει.
(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες)

Ο κ. Ψωμιάδης έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΨΩΜΙΑΔΗΣ : Κύριε Πρόεδρε, ο πάντα χαμογελαστός Υπουργός Εθνικής Οικονομίας έφερε ξαφνικά μία τροπολογία, που χαρακτηρίζεται από πολλούς περιέργη, πονηρή και ύποπτη. Δεν ξέρω εάν πρέπει εδώ μέσα να γελάμε ή να κλαίμε.

Παρακολούθησα την ομιλία του κυρίου Υπουργού και πιστεύω ότι δεν έπεισε έναν πολύ μεγάλο αριθμό δικών του συναδέλφων.

Δυστυχώς μάθατε, κύριοι συνάδελφοι της Κυβέρνησης και του κυβερνώντος κόμματος, να λειτουργείτε στο σκοτάδι. Φυσικά στο φως κάνετε πολλές και ωραίες φέστες, αλλά το βράδυ κατεβάζετε κεραίες ή φέρνετε ξαφνικά τέτοιες τροπολογίες.

Σήμερα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακολούθησαμε άλλο ένα έγκλημα, ένα πολιτικό κυβερνητικό έγκλημα. Πριν προχωρήσα, θα καταθέω στοιχεία, που έδωσε σχεδόν σε όλους μας η Πανελλήνιος Σύλλογος Προστασίας Δανειοληπτών από τράπεζες και οργανισμούς μέσα στα οποία αναφέρονται ποιους μέχρι τώρα αναγκάστηκαν να αυτοκτονήσουν, άλλους να πεθάνουν, άλλους να τρελαθούν.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Παναγιώτης Ψωμιάδης, καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία αβρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής).

Δυστυχώς, δεν λογοδοτείτε στο λαό. Λογοδοτείτε στα μεγάλα αφεντικά.

Έγιναν τα τελευταία χρόνια δύο ρυθμίσεις. Και αυτές ακόμη δεν τις εφάρμοσαν απόλυτα οι τράπεζες. Είδαμε καμία κύρωση εις βάρος των τραπεζών. Αντιθέτως, είδαμε κυρώσεις πολύ αυστηρές σε δανειολήπτες.

Διαβάσαμε τις προάλλες ότι ο κ. Καρατζάς δήλωσε ότι χαρίστηκαν εξακόσια πενήντα (650.000.000.000) δισεκατομμύρια. Εδώ, πρέπει να συγχαρώ συναδέλφους του ΠΑΣΟΚ και διειστέρα τον κ. Μπετενιώτη, για τις θέσεις που έχουν πάρει τον τελευταίο καιρό. Δεν χάρισε σε κανέναν ο κ. Καρατζάς. Χάρισε, αν θέλετε, χρεώσεις παράνομες και αυτό αποδείχθηκε από τις ει-

σηγήσεις, αλλά και από τις τοποθετήσεις των τελευταίων μηνών όλων των συναδέλφων όλων των πλευρών.

Θα συμφωνήσω και με τον εισηγητή μας και με αυτά που είπε ένας σοφός πολιτικός, Αναφέρομαι στον κ. Μητσοτάκη, ο οποίος με δύο-τρεις εύστοχες παραπτήσεις άγγιξε το πρόβλημα.

Κύριε Υπουργέ, πρέπει να γνωρίζετε ότι εκεί που ανταμώνουν η απελπισία με την αδικία, εκεί πρέπει να περιμένουμε και μια κοινωνική έκρηξη. Πολύ φοβούμαι ότι ούτε αυτή η τροπολογία λύνει το πρόβλημα. Εγώ πιστεύω ότι όλοι πρέπει να πάρουμε γενναίες αποφάσεις και πρέπει να σταματήσουμε τις παρανομίες των τραπεζών.

Είπε ο κ. Μητσοτάκης ότι δεν ευθύνονται οι τράπεζες, αλλά φταίει η Κυβέρνηση. Εγώ λέω ότι ευθύνονται και οι τράπεζες, διότι πρέπει να καταλάβουν ότι προσφέρουν πάνω απ' όλα κοινωνικό έργο. Να κερδίζουν, αλλά όχι να ληστεύουν. Υπάρχει μεγάλη διαφορά στο κέρδος από τη ληστεία.

Διυτικά, δεν αντιληφθήκατε ακόμα το μεγάλο πρόβλημα. Θα έλεγα ότι δεν κάνετε διάλογο ακόμα και με συναδέλφους σας του κυβερνώντος κόμματος. Ζείτε σε γυάλινους πύργους και θα ήθελα να πώ ότι μέσα από τα "ψευτοχυρά" του Κολωνακίου και στα σαλόνια του Κολωνακίου δεν μπορούν να λυθούν τέτοια μεγάλα κοινωνικά προβλήματα. Και αυτή η τροπολογία δεν δίνει λύσεις και στα θέματα των αγροτών, των ξενοδόχων, των μικρομεσαίων, της νησιωτικής Ελλάδος, των παραμεθορίων περιοχών και πάνω απ' όλα, δεν δίνει λύσεις σε μεγαλοοφειλέτες.

Γιατί, αυτή η διαφορά; Πιστεύω ότι μπαίνουμε σε νέες περιπτειες. Παρακολουθούμε άλλο ένα έγκλημα, που επιτελείται με αυτήν την τροπολογία εις βάρος του ελληνικού λαού. Εμείς δεν είμαστε διατεθειμένοι να ακολουθήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Νασιώκας έχει το λόγο.

ΕΚΤΩΡ ΝΑΣΙΩΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, εγώ δεν θα μιλήσω για εγκλήματα, αλλά για την τροπολογία που κατά την άποψή μου είναι όχι μόνο προς τη θετική κατεύθυνση αλλά δίνει και ουσιαστική λύση σε ένα κομμάτι του μεγάλου προβλήματος. Το πρόβλημα των μεγάλων χρεών είναι σημαντικό, είναι κοινωνικό. Δημιουργήθηκαν από τα πανωτόκια και ξέρουμε πως πολλαπλασιάστηκαν όλα αυτά τα χρόνια και πως τα ανέχθηκαν οι κυβερνήσεις.

Βεβαίως οι περισσότεροι απ' αυτούς που χρωστάνε είναι άνθρωποι οι οποίοι δεν μπόρεσαν για πολλούς λόγους να εξυπηρετήσουν τα δάνεια τους. Δεν μπορούμε να πούμε ότι όλοι δεν μπόρεσαν. Εδώ θέλω να παραπτήσω σε σχέση με την προηγούμενη ρυθμίση πριν από ένα χρόνο ότι ήταν αναποτελεσματική και ατελέσφορη. Ήταν ρομαντική τότε η Κυβέρνηση πιστεύοντας ότι το τραπεζικό σύστημα θα εφήρμοζε την καλώς εννούμενη συνεργασία και σύμβαση με τους οφειλέτες. Βεβαίως υπήρξε αντίδραση των τραπεζών.

Αντίδραση των τραπεζών υπάρχει και τώρα. Η αντίδραση προς τη ρύθμιση της Κυβέρνησης είναι μετωπική και αυτό δειχνεί και το σωστό της κατεύθυνσης της ρύθμισης. Βεβαίως υπάρχουν κυρώσεις που δεν ξέρω αν είναι ικανές να δώσουν αποτέλεσμα και να επιβάλουν στο τραπεζικό σύστημα να συμμορφωθεί με τη ρύθμιση.

Έρχομαι σ' αυτή καθ' εαυτή τη ρύθμιση. Είναι θετικό και ζητείται απ' όλους η βάση υπολογισμού να είναι αυτό καθ' εαυτό το δάνειο, το κεφάλαιο που έλαβαν. Αυτό κατοχυρώνεται απόλυτα.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Σας παρακαλώ είναι εξήντα συνάδελφοι να μιλήσουν.

ΕΚΤΩΡ ΝΑΣΙΩΚΑΣ: Κατοχυρώνεται, λοιπόν, το ποσό του δανείου ακριβώς. Μπορεί να προσαυξηθεί και μέχρι 50% το ανώτερο μόνο από τους συμβατικούς τόκους. Είναι λογικό. Άλλο είναι το δάνειο που πήρε το 1975 και ρυθμίζεται 31.12.85 και άλλο είναι αυτό από 1.1.86 με τελική προθεσμία 31.12.90. Και άλλο είναι αυτό από 1.1.91 και ρυθμίζεται σαν τελική ημερομηνία η 15.4.98 αν όμως οι συμβατικοί τόκοι είναι πάνω από 50%. Στις περισσότερες περιπτώσεις είναι πολύ πιο πάνω. Βεβαίως

υπάρχει και αίτημα για χαμηλότερο. Άλλα δεν μπορεί το δάνειο και στη μια και στην άλλη περίπτωση να είναι το ίδιο με διαφορές δέκα, πέντε ή επτά ετών.

Το πολύ πολύ αυτό το δάνειο συν τις προσαυξήσεις από τους συμβατικούς τόκους μέχρι 150% να τετραπλασιαστεί, αν έγινε η σύναψη πριν τις 31.12.1995, να τριπλασιαστεί αν έγινε η σύναψη μέχρι 15.4.1998. Αυτό δίνει έκεκάθαρη λύση του προβλήματος. Είναι θετικότερο το γεγονός ότι περιλαμβάνει και όλες τις άλλες διμερείς συμβάσεις που έχουν γίνει. Αφού συμφωνούμε στη μια αρχική βάση, έστω και με διαφορές στα ποσοστά συμφωνούμε και στο δεύτερο.

Πράγματι είναι μεγάλο το θέμα των ρυθμίσεων που έγιναν με νόμο. 'Έγιναν οι συμβάσεις, υπεγράφησαν και εξυπηρετούνται.

Αυτό είναι ένα θέμα και ετέθη από πολλές πλευρές, ότι δεν μπορούμε το όλο σύστημα το τραπεζικό και των διά νόμου συμβάσεων, τα είκοσι, τριάντα χρόνια, να το ανατρέψουμε όλο από την αρχή. Πώς θα γίνει αυτό;

Να έρθω τώρα να δώ και δύο ακόμα πράγματα, τα οποία θεωρώ πολύ σημαντικά και τα οποία δεν περιλαμβάνονται, γι' αυτό είπα ότι καλύπτει στο σύνολό του ή ένα πολύ μεγάλο κομμάτι.

Πιστεύω ότι οι μικροί αγρότες, του μικρού κλήρου, οι οποίοι συνήθως δεν χρωστούν, αλλά όσοι χρωστούν είναι γιατί πραγματικά είχαν πρόβλημα είτε παραγωγής είτε υγείας, μπορούν να αντιμετωπισθούν διαφορετικά. Δηλαδή, να δοθεί η δυνατότητα να έχουν ευνοϊκότερη ρύθμιση από τη συνολική ρύθμιση. 'Ίσως το ίδιο να ισχύει για τους πολύ μικρούς επιχειρηματίες από ένα ποσό και κάτω.

Νομίζω ότι με αυτές τις δύο βελτιώσεις -αν μπορεί ο κύριος Υπουργός να τις δεχθεί- όχι απλώς δίνουμε λύση, αλλά δίνουμε οριστική λύση για να μην ασχολούμαστε από τώρα και πέρα πάλι με το ίδιο θέμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι από τη Νέα Δημοκρατία ορίζεται ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος για τη συζήτηση της τροπολογίας ο Βουλευτής Αθηνών κ. Γεώργιος Αλογοσκούφης.

Η κ. Παπακώστα έχει το λόγο.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ-ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν περίμενα ποτέ σήμερα με την κατατεθειμένη από τον Υπουργό τροπολογία για το περίφημο θέμα των πανωτοκίων να γυρίσουμε πίσω σε λογικές και νοοτροπίες στην αφετηρία του 21ου αιώνα που παραπέμπουν σε παρωχημένες αντιλήψεις, που παραπέμπουν σε τριτοκοσμικές χώρες, εν πάσῃ περιπτώσει, την ώρα που το ευρωπαϊκό τραπεζικό σύστημα αλματωδώς εξυγιαίνεται, εκσυγχρονίζεται και προχωρεί προς τη βελτιστοποίηση της παροχής των υπηρεσιών του με το χαμηλότερο δυνατό κόστος και τις υψηλότερες δυνατές υπηρεσίες μέσα από συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού και τήρησης των αρχών της διαφάνειας.

'Ερχεται, λοιπόν, ο κύριος Υπουργός για να λύσει ένα ζήτημα, που οποίο δεν είναι απλά διαδικαστικό, δεν είναι εξόχως νομικό, δεν είναι καν μόνο θεσμικό, αλλά είναι ζήτημα κοινωνικό, είναι ζήτημα το οποίο πλήρτει βαθύτατα, θίγει ανθρώπινες ζωές, περιουσίες, την τιμή, την υπόληψη και την αξιοπρέπεια των πολιτών εκείνων οι οποίοι διανοήθηκαν να προσφύγουν στη διαβεβαίωση της πολιτείας, η οποία πολλά χρήματα δαπανά τον τελευταίο καιρό επίσης, για να διαφρύσει την παροχή τραπεζικών υπηρεσιών, όπου εκεί ούτε λίγο ούτε πολύ βλέπουμε ο πολίτης να αντιμετωπίζεται ως ένα άτομο το οποίο σηκώνει βάρη και μάλιστα επαχθέστατα βάρη, τα οποία αιδυνατεί, στη συνέχεια των συνθλίβουν, πέφτει η μπάρα και ο πολίτης αυτός ο οποίος διενοήθη να κάνει κάτι το οποίο είναι αυτονόητο στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες, να ενισχύσει το εισόδημά του μέσα από τη διαδικασία της δανειοδότησης, να βρίσκεται είτε πτωχευμένος είτε κατεστραμμένος είτε στις θλιβερότερες των περιπτώσεων, δυστυχώς κι εκεί δεν ταιριάζουν ούτε χαρογέλα ούτε λαμπερές υποσχέσεις ούτε εξαγγελίες ούτε στη συνέχεια τροπολογίες οι οποίες έρχονται να κουκουλώσουν ή να επικαλύψουν με το χει-

ρότερο κατά την άποψή μου τρόπο το πρόβλημα. Εκεί χρειάζεται γενναία παρέμβαση και εκεί φαίνεται μία κυβέρνηση τι εξαρτήσεις έχει και από πού εν πάσῃ περιπτώσει διαφεντεύεται.

Εξηγούμαι: 'Οσον αφορά το θέμα της τροπολογίας του κυρίου Υπουργού, πρώτον, δεν υπήρξε ο απαιτούμενος διάλογος, έτσι ωςτε τα μέλη εκείνα τα οποία συμμετέχουν να έχουν τη δυνατότητα να έλθουν εδώ με τα συγκεκριμένα συμπεράσματα, τα οποία όφειλαν να προσαχθούν για να αποφασίσει η Ολομέλεια της Βουλής.'

Κατά συνέπεια, λοιπόν, μια πρόταση είναι να αναβληθεί η σημερινή συζήτηση, να καταλήξουμε στα ζητήματα τα οποία άποτνται αυτού του διαλόγου, να υπάρξει αναβολή του συνόλου των πλειστηριασμών για το χρονικό αυτό διάστημα και της εν γένει διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης, έτσι ωςτε να πούμε ότι με όρους και προϋποθέσεις έντιμους και σωστούς κερδίζουμε σε αυτήν τη διαδικασία διαλόγου και ολοκλήρωσης αυτής της ιστορίας.

Βεβαίως, μου είναι αδιανόητο ο κύριος Υπουργός να θεωρεί με την νομοθετική παρέμβαση η οποία έγινε και ειδικότερα από το άρθρο 12 του ν.2601/98 και στη συνέχεια του άρθρου 30 του ν.2789/2000, θεσμικά, νομικά αν θέλετε, διά νόμου δηλαδή, θεσμοθετημένο τον ανατοκισμό, την ώρα που δεν υπάρχουν τέτοιοι όροι, δηλαδή όρος ανατοκισμού. Δεν είναι δυνατόν να νοηθεί στα λοιπά ευρωπαϊκά κράτη ούτε στο γερμανικό δίκαιο ούτε στο γαλλικό ούτε στο βρετανικό και γενικώς σε όλες οι οποίες τείνουν ακριβώς να προσαρμοσθούν στις επιταγές, στις προκλήσεις του 21ου αιώνα και ενός σύγχρονου, μοντέρνου, ευέλικτου και αποτελεσματικού τραπεζικού συστήματος.

'Ενα τρίτο ζήτημα, το οποίο θεωρώ ότι είναι πάρα πολύ σημαντικό, είναι το θέμα των ρυθμίσεων. Να υποχρεωθούν, κύριε Πρόεδρε, οι τράπεζες να προχωρήσουν σε ρυθμίσεις. Να καθορίσουν τις ρυθμίσεις αυτές με περιοριστικό τρόπο. Για παραδειγμα, για τα μακροχρόνια δάνεια, αυτό το περιοριστικό χρονικό όρο, να είναι περίπου το 70% του χρόνου της αρχικής διάρκειας, για δε τους αλληλόχρεους λογαριασμούς να είναι τουλάχιστον πέντε χρόνια. Είναι αυτό ένα ζήτημα πάρα πολύ σημαντικό.'

'Ένα άλλο θέμα το οποίο με απασχολεί και νομίζω μας απασχολεί όλους και πρέπει να το προσέξουμε, είναι το θέμα των στοιχείων. Εδώ η συγκεκριμένη τροπολογία έρχεται και βάζει περιοριστικά ορισμένα στοιχεία τα οποία είναι, υποτίθεται, υποχρεωμένες οι τράπεζες να αποδώσουν στους δανειολήπτες που είναι πολύ λιγότερα αυτά τα στοιχεία τα οποία βάζει η τροπολογία σε σχέση με την υπ' αριθμόν 21 εγκύλιο της 24.10.1995 της Τράπεζας της Ελλάδος, όπου εκεί, κύριε Πρόεδρε, είναι πολύ περισσότεροι οι όροι τους οποίους βάζει η εγκύλιος της Τράπεζας της Ελλάδος από τους όρους που θέτει ο κύριος Υπουργός. Κατά συνέπεια, λοιπόν, αυτό ουσιαστικά δείχνει και το πνεύμα της Κυβέρνησης. Αυτό δείχνει κατά πόσο θέλει να τηρηθούν οι αρχές της διαφάνειας. Αυτό δείχνει κατά πόσον θέλει οι τράπεζες να υπηρετούν το συμφέρον των πολιτών και του κοινωνικού συνόλου.'

Τελευτώντας, κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω το εξής: Θα πρέπει επιτέλους αυτή η Κυβέρνηση να πάψει να ευνοεί την τοκογλυφική διάθεση των τραπεζών και θα πρέπει αυτή η Κυβέρνηση να πάψει να είναι η Κυβέρνηση των θανάτων, των πτωχεύσεων της μεγάλης πλειοψηφίας του ελληνικού λαού. Θα πρέπει αυτό να το λάβει σοβαρά υπόψη της η Ολομέλεια κατά τη διάρκεια της συζήτησης αυτής και καλό θα ήταν να το λάβει υπόψη του και ο κύριος Υπουργός ο οποίος θεωρείται ο Υπουργός των τραπεζών. Δεν ψηφίζεται από τις τράπεζες η Κυβέρνηση και ο κύριος Υπουργός. Ψηφίζεται από το σύνολο της ελληνικής κοινωνίας και η ελληνική κοινωνία η οποία βαρύτατα θίγεται έχει απαιτήσεις απέναντι σ' αυτήν την Κυβέρνηση.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Κιλτίδης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΙΛΤΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, αγαπητοί συνάδελφοι, εγώ θα θέσω το θέμα από μια άλλη διάσταση που νομίζω ότι μας αφορά όλους. Πιστεύω ότι οι πολλές

πισσοτικές διαστροφές και συσσωρεύσεις του πολιτικού μας βίου ζητούν μια ποιοτική αλλαγή. Σεβόμενος και πολλές φορές αναζητώντας την κοινοβουλευτική διαφορά, πιστεύω ότι δεν πρέπει να παραγνωρίζουμε ζητήματα τα οποία όχι μόνο όπως λέγεται συνήθως δεν έχουν χρώμα, δεν είναι δυνατόν ο πολιτικός κόσμος της πατρίδος να κλείνει τα μάτια του, όπως τα ναρκωτικά, όπως τα πανωτόκια. Αυτά τα οποία εγώ προσωπικά ως νέος Βουλευτής γνώρισα και έμαθα από τους παλαιότερους στην αναζήτηση της αλήθειας γύρω από τα τι συμβαίνει πάνω στο δανεισμό των πολιτών από τις τράπεζες ειλικρινά όχι μόνον έχουν ρίζει τον πολιτικό κόσμο πολύ χαμηλά, αλλά θα τολμούσα να πω ότι τον έχουν οδηγήσει στην αναξιοπιστία και σε μια απώλεια της τιμής του. Είναι ευκαρία σήμερα με έναντιμα την ύπαρξη αυτής της τροπολογίας και από την άλλη πλευρά την αγωνία αυτών των Ελλήνων πολιτών που τόσο έτσι άδικα δοκιμάστηκαν τόσα χρόνια, ο πολιτικός κόσμος να ανέβει ένα σκαλι πάνω πάνω.

Και τι να κάνει; Να κάνει τα απλά και τα αυτονόητα. Να δει την αλήθεια κατάματα, να δει επιτέλους στον καλώς εννοούμενο πολιτισμένο κόσμο ποιοι κανόνες επικρατούν. Χρειαζόταν να φθάσουμε στο 2001 για να ξέρουμε ότι είναι υπερβολικό ο δανεισμός να ξεπερνάει το τριπλάσιο; Χρειαζόταν πράγματι να φθάσουμε στο 2001 για να ξέρουμε ότι δεν μπορείς να πάρνεις πιστωτική κάρτα με εγγύηση του σπιτιού σου, ότι αλλού αυτά τα πράγματα ανάγονται στο ρίσκο των τραπεζών; Χρειάζονταν πράγματα όλα αυτά που ερχόμαστε να λύσουμε τώρα, για να πούμε στους πολίτες ότι ίσως μας έχουν αδικήσει εν πολλούς ή εν ολίγοις τόσα χρόνια;

Θέμα πρώτον: Δεν είναι δυνατόν να τίθεται στο κεφάλαιο αυτό 50%. Είναι κάτιο το υπερβολικό. Ποιος το λέει αυτό το πράγμα; Από ποια λογική συνάγεται ότι θα είναι αυτό; Εάν δεχθούμε μια αύξηση, οπωσδήποτε ξέρετε όλοι ότι σε τέτοιου είδους αυξήσεις βάζουμε κάτι παραπάνω, όπως λέει και ο λαός μας. Δεν βάζουμε το μισό που κινδυνεύει να γίνει το όλο.

Θέμα δεύτερο, αγρότες: Είναι δυνατόν οι αγρότες, για τους οποίους κατά καιρούς όλοι έχουμε πει τόσα όμορφα λόγια, να τους φορτώνουμε; Ποιους; Αυτούς οι οποίοι έχουν δανειστεί και δανειζόνται από την μέχρι τούδε κρατική Αγροτική Τράπεζα. Είναι δυνατόν να βάζουμε και σε αυτούς επιπλέον αύξηση στο κεφάλαιο του δανεισμού τους; Τότε για ποια αγροτική πολιτική μιλάμε, για ποιες διευκολύνσεις, όταν τα επιπλέον αύξησης πολύ καλύτερα από μένα- τα είχαμε σε ίδιο ύψος και σήμερα ερχόμαστε να τους πούμε ότι θα τους βάλουμε και αύξηση στο αρχικό κεφάλαιο;

Δεν είναι δυνατόν επομένως οι αγρότες να αντέξουν αυτήν τη ρύθμιση έτσι όπως τη φέρνουμε. 'Όχι ότι πρέπει, όπως σας τόνισα και στην αρχή, οι λοιποί πολίτες της πατρίδος μας να έχουν αυτό το φόρτωμα του 50%.

'Ερχομαι τώρα σε ένα άλλο ιδιαίτερο θέμα, που τόσο εύστοχα πιστεύω, κύριε Υπουργέ, ότι ο κ. Μητσοτάκης σας έχει θέσει. Προέρχομαι από ακριτική περιοχή, από το Νομό Κιλκίς. Εγώ έχω πει κατά καιρούς ότι και άλλοι νομοί χειμάζονται: Κιλκίς, Φλώρινα, Θράκη, Καστοριά. Έχουμε δεχθεί, όμως, και κάποιες ευνοϊκές ρυθμίσεις. Γιατί τις έκανε η πολιτεία αυτές; Εννοείται ότι τις έκανε για να τις βοηθήσει, τις έκανε για να υπάρξουν.

Ξέρετε όμως πολύ καλύτερα από εμένα, ότι η εγγύηση του δημοσίου έφερε και άλλα τραγικά φαινόμενα μέσα στη γραφειοκρατία της κρατικής λειτουργίας. Και ποια ήταν αυτά; Με εγγύηση του δημοσίου έγιναν βιώσιμες όλες οι επιχειρήσεις. Θησαύρισαν οι τράπεζες εν ονόματι αυτών των εγγυήσεων. Επιχειρήσεις στο Κιλκίς, οι οποίες δεν είχαν τύχη, κρίθηκαν βιώσιμες. Και το δημόσιο πλήρωσε.

Ε, λοιπόν, σήμερα αυτοί που αγωνίστηκαν και κράτησαν τις επιχειρήσεις τους, σήμερα που πλέον αυτά που χρωστάνε είναι πολύ λιγότερα από αυτά που είναι η εγγύηση του δημοσίου, ερχόμαστε και τους λέμε εν ονόματι μιας ευνοϊκής ρυθμίσεως εμείς συνεχίζουμε και ζητάμε από εσάς να πληρώσετε παραπάνω χρήματα; Αν εφαρμοστεί αυτός ο νόμος για όλους τους λοιπούς πολίτες, οι άνθρωποι των ακριτικών νομών, αυτές οι βιοτεχνίες και οι βιομηχανίες, δεν χρωστούν περισσότερα. Τότε ποιο νόημα έχει η στήριξη των ακριτικών περιοχών;

Και τελειώνω: Είναι δυνατόν οι ποινές των τραπεζών να είναι αυτές που διαβάζω; Αν, δηλαδή, κάποιος χρωστάει 50.000.000; Ξέρετε πολύ καλύτερα ότι μέχρι τρία εκατομμύρια -δεν πάει να βάζει ο πρόεδρος της Τραπέζης Ελλάδος ποινή- θα χαίρεται η τράπεζα. Με την κωλυσιεργεία, θα της βγει και κάτι παραπάνω. Δεν είναι δυνατό!

Και τέλος πάντων ξέρω πολύ καλά, ότι σε αυτόν τον τόπο και σε μία ευνομούμενη πολιτεία όποιος παρανομεί πληρώνει. Και επιτέλους οι τράπεζες δεν μπορούν να βρίσκονται πάνω από το κεφάλι του πολιτικού κόσμου. Να δούμε ποιοι θα σταθούν όρθιοι σε αυτήν τη Βουλή.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Παπαδόπουλος έχει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ειλικρινά λυπούμαι, γιατί πραγματικά ύστερα από τόσες αποτυχημένες ρυθμίσεις, όπως ομολόγησε και ο ίδιος ο κύριος Υπουργός μέσα σε αυτήν την Αίθουσα, περίμενα να φέρει σήμερα μία τέτοια ρύθμιση που θα έδινε τέλος στο μεγάλο αυτό πρόβλημα που πλήγη την τιμή, την αξιοπρέπεια και την περηφάνεια των δανειοληπτών όλης της χώρας και ιδιαίτερα των γεωργοκτηνοτρόφων.

Γνωρίζουμε πολύ καλά, ότι όλα αυτά τα χρόνια οι τράπεζες έχουν εκμεταλλευθεί την απειρία και την κωφότητα -αν θέλετε των δανειοληπτών ενεργώντας πάντοτε ενάντια στα χρηστά ήθη και την καλή πίστη, μη εξυπηρετώντας τον κοινωνικό και οικονομικό σκοπό του δικαιώματος του δανειολήπτη, που προέρχεται από τη σύμβαση του δανείου, αλλά εξυπηρετώντας αποκλειστικά και μόνο τα δικά της μεγάλα κέρδη και οφέλη, εξυπηρετώντας τα δικά της συμφέροντα.

Έρχεστε, λοιπόν, εσείς κύριε Υπουργέ, με αυτήν τη ρύθμιση τη σημερινή, που ομολογήσατε ότι είναι λεόντεια. Γιατί έτσι είναι πραγματικά, είναι λεόντεια ρύθμιση και εξυπηρετεί μόνο τα διαπλεκόμενα συμφέροντα, εξυπηρετεί μόνο τους τραπεζίτες, ενεργώντας ενάντια στο σύνολο των δανειοληπτών και ιδιαίτερα των γεωργοκτηνοτρόφων, αυτών των ανθρώπων που ζουν και εργάζονται τριακόσιες εξήντα πέντε ημέρες κάτω από ανθυγεινές συνθήκες μέσα στην κοπριά.

Εάν, κύριε Υπουργέ, η κοπριά με τον ιδρώτα δεν έχει μπει μέσα στο στόμα σας για να αισθανθείτε το μόχθο αυτών των ανθρώπων, είναι λογικό να φέρνετε τέτοιες ρυθμίσεις που εξυπηρετούν μόνο αυτά τα συμφέροντα των διαπλεκομένων!

Αν δεν έχετε μπει μέσα στο μαντρί από τα χαράματα για να δείτε πώς βγαίνει το μεροκάματο μόνο τέτοιες ρυθμίσεις φέρνετε σ' αυτήν την Αίθουσα, στη Βουλή των Ελλήνων ενώ όλοι εμείς προερχόμεθα από αγροτικές τέτοιες οικογένειες και πρέπει να σταθούμε στο ύψος και να καταψηφίσουμε οποιαδήποτε τέτοια "ντροπολογία" που αποτελεί ντροπή. Και είναι ντροπή τη σήμερον ημέρα στον 21ο αιώνα ενάντια στην πραγματική βούληση όλων των Βουλευτών απ' όλες τις πτέρυγες εσείς να επιμένετε ότι εξυπηρετείτε αυτήν τη στιγμή στα συμφέροντα και μόνο των δανειοληπτών. Εξυπηρετείτε ακριβώς αυτούς τους οποίους σας στήριξαν και στις εκλογές αν θέλετε τις περασμένες για να κερδίσετε και να πράττετε αυτά τα άτοπα τα οποία πράττετε αυτήν τη στιγμή μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα!

Λέτε ότι είσθε Κυβέρνηση όλων των Ελλήνων αλλά δυστυχώς, κύριε Υπουργέ, βλέπω ότι είσθε Κυβέρνηση ολύγων μόνον Ελλήνων των διαπλεκομένων, γίνατε Κυβέρνηση ολύγων ετερόδιξων, αλλά θρησκών μη ορθόδοξων και μη νόμιμα ελληνοποιηθέντων Ελλήνων με τις ψήφους των οποίων -να το τονίσω για άλλη μια φορά- κερδίσατε τις περασμένες εκλογές και κάνετε αυτά που κάνετε για άλλη μια φορά!

Σεις λέτε ότι είσθε Κυβέρνηση της αγάπης, της πρόνοιας και της κοινωνικής αλληλεγγύης. Και ερωτώ: Είναι κράτος πρόνοιας, αγάπης και αλληλεγγύης αυτό με τις πράξεις και τις παραλείψεις σας, με την ανάλγητη πολιτική που εφαρμόζετε σε όλες τις εκφάνσεις αν θέλετε της ζωής όπως και σήμερα με αυτό το σχέδιο νόμου που φέρνετε; 'Η μήπως είναι αγάπη, πρόνοια και αλληλεγγύη αυτά που εξεδηλώθησαν με τους συμβισιούχους του ΤΕΒΕ και των άλλων ταμείων χτυπώντας τους μέ-

χρι τελικής πτώσεως όπως επίσης και αυτά που συνέβησαν με τους συνταξιούχους που κάποτε βγήκαν στους δρόμους της Αθήνας ογδόντα ετών ανθρώποι ζητώντας λίγο ψωμί και τους δώσατε ξύλο;

Γιατί, λοιπόν, δεν καταργείτε με σαφήνεια...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Και επί της τροπολογίας κύριε συνάδελφε!

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: ... όλες εκείνες τις εξαιρέσεις που προβλέπονται από το νόμο 2789 και ιδιαίτερα τις παραγράφους 8 και 9 του άρθρου 30; Γιατί δε λέτε για τα δάνεια τα οποία δόθηκαν στους αγρότες με εγγύηση του δημοσίου και βεβαιώθηκαν αυτήν τη στιγμή στην εφορία και από έξι εκατομμύρια έγιναν είκοσι τρία εκατομμύρια και πώς μπορούν οι ανθρώποι αυτοί να τα πληρώσουν αν δεν τα φέρετε πίσω να τα ρυθμίσετε; Και ξέρετε πολύ καλά ότι είναι όλα αυτά από πανωτόκια και ξέρετε πολύ καλά επίσης ότι όλα αυτά πρέπει να επανέλθουν για να ρυθμιστούν σωστά.

Θα έλθουμε, λοιπόν, εμείς κόντρα σ' αυτό το οποίο εσείς λέτε και κόντρα σ' αυτό με το οποίο προσπαθείτε να ξεγελάσετε τον ελληνικό λαό και απλά πολύ απλά θα πούμε ότι ρυθμίζονται όλα τα χρέη ανεξάρτητα από το ό,τι έγινε μέχρι σήμερα το πολύ τριπλασιάζοντας το αρχικά δανεισθέν κεφάλαιο και τίποτε παραπάνω. Νομίζω ότι αυτή θα είναι γενναία ρύθμιση και αυτή θα εξυπηρετεί τα συμφέροντα των απλών Ελλήνων δανειοληπτών που αυτήν τη στιγμή κινδυνεύουν να χάσουν και το τελευταίο σπιτάκι που μέσα μένουν, κινδυνεύουν να χάσουν όλες τις περιουσίες τους. Είθε λοιπόν όλοι μαζί μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα να βοηθήσουμε αυτούς τους ανθρώπους και να τους βγάλουμε από τα αδιέξοδα στα οποία βρίσκονται!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Γικόνογλου έχει το λόγο.

ΜΟΣΧΟΣ ΓΙΚΟΝΟΓΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα την προσοχή του κυρίου Υπουργού και επειδή είναι απασχολημένος να σταματήσουμε για λίγο να τελειώσει...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριε Γικόνογλου, σας παρακαλώ συνεχίστε την ομιλία σας.

ΜΟΣΧΟΣ ΓΙΚΟΝΟΓΛΟΥ: Δεν μπορεί να μιλάω εγώ και ο κύριος Υπουργός...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Συνεχίστε. Ο κύριος Υπουργός είναι στα έδρανα και σας προσέχει. Τον απασχόλησαν και κάποιοι συνάδελφοι, αλλά το ίδιο κάνετε και σεις πολλές φορές με τους Υπουργούς.

ΜΟΣΧΟΣ ΓΙΚΟΝΟΓΛΟΥ: Κύριε Υπουργέ, φέρνετε μία ρύθμιση εδώ και μας λέτε ότι θα λάβετε το αρχικό κεφάλαιο λαμβάνοντας υπόψη, ένα, δύο, τρία, τέσσερα ..., προσαυξημένο για να ρυθμίσετε τα χρέη. Θα έλεγα ότι ναι πράγματι αυτή είναι μία γενναία πράξη αν το κάνατε αυτό. Πιστεύω όμως ότι δεν το πράττετε. Και επιτρέψτε μου να παρουσιάσω μια καρτέλα ενός αγρότη για να δούμε αν πράττετε αυτό που λέτε.

'Ένας αγρότης πάιρνει ένα δάνειο δύο εκατομμυρίων το 1985 . Πληρώνει μέχρι το 1990, εννέα εκατομμύρια και χρωστάει με αποφάσεις άλλα δώδεκα εκατομμύρια. Κάνει ρύθμιση η ΑΤΕ για να κεφαλαιοποιεί τα πανωτόκια.

Αυτός ο αγρότης κάνει ρύθμιση το 1990 αυτά τα δώδεκα εκατομμύρια και του λένε: "μέχρι 31-12-1999 πρέπει να πληρώσεις είκοσι οκτώ εκατομμύρια". Ο αγρότης αυτός μέχρι τέλος του 1998, δηλαδή ένα χρόνο νωρίτερα απ' ό,τι ήταν υποχρεωμένος να εξοφλήσει το χρέος του, πληρώνει τριάντα εκατομμύρια. Δηλαδή δύο εκατομμύρια παραπάνω. Και του λένε: "δεν εξόφλησες, χρωστάς άλλα είκοσι τρία εκατομμύρια"; "Διότι δεν πληρώνεις μετά". Μα, όταν εγώ πάθαινα παγετό ή με κτυπούσε το χαλάν, ο ΕΛΓΑ ερχόταν και με πλήρωσε τον Απρίλιο, το Μάιο. Εγώ ευθύνομαι; Η κυβέρνηση, η πολιτεία ευθύνεται που μου έδινε αργά τα λεφτά και τα πάιρνατε εσείς αργά". Αποτέλεσμα; Του λένε: "χρωστάς άλλα είκοσι τρία εκατομμύρια". Με τη ρύθμιση που κάνατε προηγούμενα, αν την υλοποιούσε, έπρεπε να πληρώσει σαράντα επτά εκατομμύρια.

Σας ερωτώ ευθέως: Για ποιο αρχικό κεφάλαιο μιλάτε; αυτό που πήρε ο αγρότης ή αυτό που κατά καιρούς η ΑΤΕ εσκεμμέ-

να έκανε ρυθμίσεις για να κεφαλοποιεί τα πανωτόκια και τους τόκους. Θα πάρετε υπόψη το αρχικό κεφάλαιο των δύο εκατομμυρίων όπου ο αγρότης αυτός πλήρωσε και τριάντα εννέα εκατομμύρια και θα του πείτε δεν χρωστάς τίποτα ή θα πάρετε υπόψη σας την τελευταία ρύθμιση που έκανε και κεφαλοποιήθηκε αυτό το ποσό των δύο εκατομμυρίων και έγινε τριάντα εκατομμύρια; Οπότε προσαυξήμενό κατά 50%, πάει σαράντα πέντε εκατομμύρια. Τετραπλασιάζουμε αυτό, τα σαράντα πέντε εκατομμύρια πάνε στα διακόσια εκατομμύρια. Πείτε μου τι απ'όλα πάρνετε.

Θα χαρώ αν αυτήν τη στιγμή κάνετε μία δήλωση και πείτε: "λαμβάνουμε υπόψη το αρχικό κεφάλαιο που δανείστηκε ο αγρότης και δεν λαμβάνουμε υπόψη τις ρυθμίσεις που έχουν γίνει κατά καιρούς". Αν αυτό το πράξετε, τότε κάνετε έναν ηρωισμό. Αν δεν το πράξετε, σταματήστε, κύριε Υπουργέ, να μιλάτε για κοινωνική πολιτική -γιατί τώρα τελευταία άρχισα να ακούω και αυτό- σταματήστε να μιλάτε ότι θα στηριζετε το μη προνομιούχο Έλληνα, αν αυτός λέγεται αγρότης ή δεν λέγεται αγρότης. Αν δεν το εφαρμόσετε αυτό, καταδικάζετε σε θάνατο την ύπαιθρο και πολύ φοβάμαι, κύριε Υπουργέ, ότι, αν συνεχίσει αυτή η διαδικασία, δεν θα υπάρχουν πια άτομα που να σέβονται τους πολιτικούς και την πολιτική, όχι μόνο εμάς, όλους.

Η τροπολογία, την οποία φέρατε, δεν εκφράζει και δεν υπερτεί τα συμφέροντα των αγροτών.

Η πρότασή μου είναι: για κεφάλαιο μέχρι είκοσι εκατομμυρίων -δεν μιλά για παραπάνω αυτά υπάγονται σε άλλη διαδικασία- θα λαμβάνεται υπόψη το αρχικό κεφάλαιο και δεν θα λαμβάνεται υπόψη καμία ενδιάμεση ρύθμιση που έγινε. Αν αυτό το πράξετε, τότε και ο αγρότης θα ταχθεί, όπως εσείς λειτουργήσατε υπέρ του αγρότη, υπέρ της Κυβέρνησης. Αν δεν το πράξετε, πολύ φοβάμαι ότι δεν θα ξενεισίσθε Υπουργός και μεις δεν θα είμαστε Κυβέρνηση και αμφιβάλλω αν θα είμαστε και Βουλευτές πολλοί από εδώ μέσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Παρακαλώ ολοκληρώστε.

ΜΟΣΧΟΣ ΓΙΚΟΝΟΓΛΟΥ: Είναι σαφέστατο το αίτημα. Να λάβουν υπόψη μόνο το αρχικό κεφάλαιο και να μη λάβουν υπόψη καμία ενδιάμεση ρύθμιση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Τελειώσατε, κύριε Γικόνογλου.

ΜΟΣΧΟΣ ΓΙΚΟΝΟΓΛΟΥ: Κύριε Υπουργέ, ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Μα, έχετε υπερβεί το χρόνο, κύριε Γικόνογλου. Είναι και άλλοι συνάδελφοι να μιλήσουν. Τι να κάνουμε;

ΜΟΣΧΟΣ ΓΙΚΟΝΟΓΛΟΥ: Μα, μιλάει, κύριε Πρόεδρε, ο κύριος Υπουργός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Παρακαλώ τελειώστε.

ΜΟΣΧΟΣ ΓΙΚΟΝΟΓΛΟΥ: Ειδικά για τους αγρότες ο Υπουργός να μην κάνει καμία προσαύξηση.

Το 50% είναι υπερβολικό, δεν έρω αν το μειώσατε για τους άλλους, αλλά για τους αγρότες δεν πρέπει να υπάρχει καμία προσαύξηση του κεφαλαίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Σας ευχαριστώ, κύριε Γικόνογλου.

ΜΟΣΧΟΣ ΓΙΚΟΝΟΓΛΟΥ: Και να μη ληφθούν υπόψη όσοι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριε Γικόνογλου, σας παρακαλώ! Μη με αναγκάστε να σας κλείσω το μικρόφωνο. Σας παρακαλώ! Έχετε υπερβεί το χρόνο.

ΜΟΣΧΟΣ ΓΙΚΟΝΟΓΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, σας δικαιολογώ γιατί εκλέγεσθε στη Β' Αθηνών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Σας παρακαλώ!

ΜΟΣΧΟΣ ΓΙΚΟΝΟΓΛΟΥ: Δεν εκλέγεσθε στο Νομό Ημαθίας. Δεν εκλέγεσθε από τους αγρότες. Γ' αυτό τα λέτε αυτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριε Γικόνογλου, σας παρακαλώ! 'Όλοι εδώ είναι ευαίσθητοι με τους αγρότες.

ΜΟΣΧΟΣ ΓΙΚΟΝΟΓΛΟΥ: Σας καταλαβαίνω. Εκλέγεσθε στη Β' Αθηνών, δεν εκλέγεσθε από αγρότες για να ζέρετε τι τραβάνε οι αγρότες. Άλλα θα πάρετε την απάντηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριε Γικόνογλου, όλοι οι συνάδελφοι εδώ είναι σταλμένοι με ψήφο του ελ-

ληνικού λαού και εκπροσωπούν όλους τους 'Ελληνες πολίτες. 'Οσο δε αφορά την περιοχή στην οποία έχω την τιμή να εκλέγομαι επανειλημένα, γνωρίζετε ότι τα λαϊκά στρώματα τα οποία ακοτοκούν σε αυτήν την περιοχή, προέρχονται κυρίως από τις αγροτικές περιοχές.

Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας "ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ" για τα "80 Χρόνια Ενσωμάτωσης της Θράκης στην Ελλάδα", είκοσι τέσσερις μαθητές και δύο συνοδοί-καθηγητές από το Λύκειο Ζευγολατιού Κορινθίας.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες)

Κύριοι συνάδελφοι, έχει συμφωνηθεί να διακόψουμε στις 15.30', θα μιλήσει ο κ. Καραμπίνας ως τελευταίος ομιλητής και θα αρχίσουμε στις 18.30' ακριβώς. Όποιος συνάδελφος έχει σειρά μας μιλήσει, θα πρέπει να είναι εγκαίρως εδώ, διότι εάν δεν είναι εδώ, θα διαγραφεί.

Ο κ. Καραμπίνας έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΠΙΝΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακολουθώντας την πορεία αυτής της υπόθεσης των πανωτοκίων, εκείνο που εκτιμώ ότι μπορεί να βγει σαν συμπέρασμα, είναι δύο πράγματα: 'Η δεν έχετε, κύριε Υπουργέ, την πολιτική βούληση να δώσετε λύση σε ένα κοινωνικό πρόβλημα μείζονος σημασίας -έτσι εξελίχθηκε το θέμα των πανωτοκίων- και συνεπώς εμπαίζετε επί πολλά χρόνια όλον αυτόν τον κόσμο που υποφέρει ή είσαστε δέσμοι των υπαλλήλων που εσείς διορίσατε και των τραπεζών. Πάρτε και διαλέξτε.

Ο κύριος Υπουργός έχει διαλέξει να μιλάει. Κύριε Υπουργέ, θα θέλα λίγο την προσοχή σας και τη δική σας προσοχή, κύριοι συνάδελφοι. Μεταξύ των άλλων πάντως θα είχε ενδιαφέρον να μας πείτε, κύριε Υπουργέ, από πού απορρέει η εξουσία του κ. Καρατζά, προέδρου της εθνικής κρατικής τράπεζας, ο οποίος αντιδρά σφρόδρα στις εξαγγελίες του πολιτικού του προσταμένου, δηλαδή υμών, κύριε Υπουργέ και προβάλλει τις επιθυμίες του.

Αλήθεια, θα ικανοποιήσετε την επιθυμία του κ. Καρατζά, που μας προτάσσει, για να καλύψει τις παρανομίες των τραπεζών, τη γενική αρχή να πληρώνουν οι δανειολήπτες τα χρέη τους;

Θα σας φέρω ένα παράδειγμα. Σε ένα χωριό, στην Αρτα, τον 'Αγιο Σπυρίδωνα, οι αγρότες είχαν δανεισθεί περίπου εξακόσια εκατομμύρια και στημέρα έχουν ξεπεράσει τα επτά δισκεταομμύρια. Είναι νόμιμο να τα πληρώσουν; Αυτήν την επιθυμία εκφράζει σήμερα ο κ. Καρατζάς. Θα την ικανοποιήσετε; Θα την ικανοποιήσουμε, κύριοι συνάδελφοι, και θα καταδικάσουμε όλον αυτόν τον κόσμο στην ανέχεια;

Το γεγονός αυτό, αλλά και το γεγονός ότι η τροπολογία που καταθέσατε είναι μακριά από την ουσιαστική λύση του προβλήματος, λύση που θα δινόταν εάν υιοθετούσατε την πρόταση νόμου της Νέας Δημοκρατίας, αποδεικνύει ότι τελικά ο ρυθμιστής, εκείνος που αποφασίζει δεν είναι η Κυβέρνηση, αλλά το πανιχυρό τραπεζικό σύστημα και ο κ. Καρατζάς που φαίνεται ότι το εκπροσωπεί.

Εμείς όμως οι Βουλευτές έχουμε πολύ συγκεκριμένο ρόλο, με βάση το Σύνταγμα, να διαδραματίσουμε. Έχουμε την εξουσιοδότηση του ελληνικού λαού να δώσουμε λύση στα προβλήματά του και στις ανάγκες του και όχι να υπηρετούμε και να εξυπηρετούμε οικονομικά κατεστημένα, όπως αυτό του τραπεζικού, εις βάρος του λαού και του τόπου. Και αυτόν το ρόλο σας καλούμε, κύριε Υπουργέ, να τον διαδραματίσετε και εσείς, η εκτελεστική εξουσία, η Κυβέρνηση σας. Και αυτό γιατί;

Εάν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καθίστατο απαραίτητο και αναγκαίο μία φορά να προχωρήσουμε σε ρύθμιση αυτού του προβλήματος, μετά την πανωλεθρία που υπέστησαν οι αγρότες, κτηνοντρόφοι και ένα πολύ μεγάλο μέρος μικροταμευτών, από τη μεγάλη απάτη του Χρηματιστηρίου, που η Κυβέρνηση σας με την πολιτική που ακολούθησε στο θέμα αυτό τους ενέπλεξε, σήμερα επιβάλλεται, για πολλούς λόγους και ο σημαντικότερος από αυτούς είναι η διατήρηση της κοινωνικής συνοχής, να προχωρήσουμε σε μία θαρραλέα και γενναία ρύθμιση στο θέμα των πανωτοκίων.

Η μοναδική αποτελεσματική λύση, η οποία θα δώσει οριστική διέξοδο σε χιλιάδες δανειολήπτες που βρίσκονται σε απόγνωση από τα παράνομα πανωτόκια που τους υπεβλήθησαν, είναι να αποδεχτείτε την πρόταση νόμου της Νέας Δημοκρατίας και να αποσύρετε τη δική σας τροπολογία, η οποία δεν είναι αποδεκτή ούτε καν από το σύνολο των Βουλευτών του κόμματός σας και οι οποίοι -αν δεν κάνω λάθος- με δική τους τροπολογία που κατέθεσαν, διαφοροποιούνται από τη δική σας θέση και προσεγγίζουν την πρόταση νόμου της Νέας Δημοκρατίας, της οποίας τα κύρια σημεία είναι:

Πρώτον, τριπλασιασμός του αρχικού κεφαλαίου. Δεύτερον, καμία προσαύξηση στο κεφάλαιο σαν βάση υπολογισμού για τη ρύθμιση. Τρίτον, καμία εξαίρεση των δανειοληπτών. Τέταρτον, σοβαρότατες κυρώσεις για τις τράπεζες, οι οποίες δεν θα εφαρμόσουν τη ρύθμιση και τέλος, σοβαρές διακρίσεις όσον αφορά την αντιμετώπιση των αγροτικών χρεών.

Εάν επιμείνετε στην τροπολογία που έχετε καταθέσει, η οποία δεν δίνει διέξοδο, να δέρετε ότι μεταξύ των επιπτώσεων που επιφέρετε στην κοινωνική συνοχή, κύριε Υπουργέ, θα πρέπει να λάβετε σοβαρά υπόψη εξακόντιες χιλιάδες άνεργους, δύο εκατομμύρια συμπολίτες μας, που διαβιούν στα όρια της φτώχειας. Και αυτό φυσικά έχει διαταράξει τη συνοχή της οικογένειας, καθώς επίσης και την ανταγωνιστικότητα των αγροτικών προϊόντων λόγω του υψηλού κόστους παραγωγής, η οποία έχει δημιουργήσει μείωση εισοδήματος ή και αφήνει χωρίς εισόδημα τους αγρότες μας.

Εάν επιμείνετε λοιπόν, επαναλαμβάνω ότι, μεταξύ των άλλων, εκείνο που θα επιτύχετε, είναι να προσθέσετε στη λίστα των νεκρών που δημιουργείται ο Πανελλήνιος Σύλλογος Προστασίας Δανειοληπτών από τράπεζες και οργανισμούς και άλλους δυστυχείς, που από την πίεση των "κορακιών" θα οδηγηθούν σε ακραίες επιλογές.

Με τα εκβιαστικά διλήμματά σας, κύριε Υπουργέ, η ψηφίζετε την τροπολογία ή η κατάσταση παραμένει ως έχει. Η Κυβέρνηση σας τάχθηκε για μια ακόμη φορά υπέρ του να υπηρετεί τους λίγους και όχι τους πολλούς.

Με εκπλήσσετε ειλικρινά, κύριε Υπουργέ, μ' αυτή σας τη θέση, στην οποία εάν επιμείνετε, η πολιτική σας -όπως διαμορφώνεται- προσλαμβάνει χαρακτηριστικά καταπίεσης για ένα πολύ μεγάλο μέρος του λαού μας. Δεν μπορούμε ειλικρινά να σας παρακολουθήσουμε. Έχετε ξεστρατίσει από το ρόλο που με την ψήφο του σας έχει εξουσιοδοτήσει ο λαός να επιτελέσετε.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριοι συνάδελφοι, με βάση τα όσα συμφωνήθηκαν και με τη συναίνεση σας, διακόπτουμε για τις 18.30' με συνεχίζοντας τη συζήτηση επί των τροπολογιών.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επαναλαμβάνεται η διακοπείσα συνεδρίαση.

Το λόγο έχει ο κ. Δαιλάκης για πέντε λεπτά. 'Όχι από το Βήμα, από τη θέση σας.

(Θόρυβος)

ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ-ΤΣΑΡΟΥΧΑ: Αφού ανέβηκε, αφήστε τον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο Κανονισμός αλλιώς εφαρμόζεται αλλά δεν πειράζει.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Θα τον ακούμε καλύτερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Όχι, θέλω να είμαι σαφής. Ο ομιλητής για χρόνο κάτω από δέκα λεπτά, μιλεί από το έδρανο.

Ορίστε, κύριε Δαιλάκη.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΑΙΛΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πολύ σωστά, κύριε Υπουργέ, η ειστηγητική έκθεση για τα πανωτόκια συμπεριελήφθη στο σχέδιο νόμου περί ατυχημάτων της Πολιτικής Αεροπορίας, γιατί πρόκειται για το μεγαλύτερο απύχημα που έγινε ποτέ και θύματα υπήρξαν σχεδόν όλοι οι

'Ελληνες πολίτες.

Η χώρα μας είναι η μοναδική στον κόσμο όπου το κράτος έδωσε κίνητρα στο καρτέλ των τραπεζών να ληστεύει επί χρόνια όλους ανεξαιρέτως τους 'Ελληνες.

Αμύθητη είναι, κύριε Υπουργέ, η περιουσία των τραπεζών, ιδιαίτερα σε της Αγροτικής Τράπεζας όπου έχουν μεταφερθεί ακίνητα και εκτάσεις από αγρότες, με αποτέλεσμα η συγκεκριμένη τράπεζα να αποκτήσει το δικό της κτηματολόγιο, να γίνει δηλαδή τράπεζα των σαλονιών. Ο αγροτικός πληθυσμός, αλλά και οι βιοτέχνες, έμποροι και άλλοι κλάδοι σήκωσαν το βάρος των υψηλών κερδών των τραπεζών.

Από την προηγούμενη Βουλή ο Βουλευτής Καβάλας ο κ. Παναγιωτόπουλος είχε εντοπίσει το πρόβλημα. Η Νέα Δημοκρατία πολλές φορές έκανε τις προτάσεις της εσείς όμως, κύριε Υπουργέ, αγρόν αγοράζατε, όπως αγορούς έπαιρνε από τους αγρότες η Αγροτική Τράπεζα.

Η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. έχει το εξής πρόβλημα: Δεν περιπάτα μέσα στον κόσμο, απλά συνεχώς γευματίζει ή δειπνεί. Λαικά, ύπνος βαθύς. Μακρύς ο κατάλογος των θυμάτων των πανωτοκίων. Η χώρα μας είναι η μοναδική χώρα στον κόσμο που θα έχει τέτοια λίστα και ανάλογο σύλλογο θιγέντων. Επρεπε δηλαδή, να φθάσουμε στο αμήν για να έρθει σήμερα ο Υπουργός με μια τροπολογία και να έρθει ομάδα Βουλευτών με άλλη τροπολογία, δηλαδή το άλλο πρόσωπο, το καλό, του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Τόσο καιρό πού ήταν οι "καλοί" του ΠΑ.ΣΟ.Κ.;

Νομοί ακριτικοί, κύριε Υπουργέ, όπως και ο Νομός Δράμας έχουν πληγεί τα τελευταία χρόνια βάναυσα τόσο από τις αλλαγές της αγροτικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλαδή πτώση τιμών, αλλά και ενισχύσεων, όσο και από τις επιπτώσεις από τις ανατολικές χώρες με τη φυγή επιχειρήσεων έντασης εργασίας προς τις χώρες αυτές. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα οι υγείες επιχειρήσεις που έμειναν στην Ελλάδα να αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα λόγω της άνισης μεταχείρισης από το πιστωτικό σύστημα. Δηλαδή, μας λέτε πληθωρισμός 3%, αλλά έχουμε δάνεια, παραδείγματος χάρη τα καταναλωτικά, που τα επιτόκια περίπου αγγίζουν στο 20%. Αυτό δεν διευκολύνει καθόλου την ανάπτυξη και μειώνει τον ανταγωνισμό.

Σας κάνω δε γνωστό ότι όλο το λεκανοπέδιο Νευροκοπίου να εκποιηθεί, πάλι θα υπάρχει υπόλοιπο χρέος. Και το λέω αυτό γιατί; Η οποία ρύθμιση, κύριε Υπουργέ, πρέπει να διαφοροποιείται με βάση τα πραγματικά, οικονομικά και κοινωνικά δεδομένα κάθε περιοχής. Εξάλλου εσείς, δηλαδή η Κυβέρνηση, το κάνατε πράξη με σειρά μέτρων, παραδείγματος χάρη χαρακτηρίσατε κάποιες περιοχές φθίνουσες, όπως και το Νομό της Δράμας.

Και καταλήγω, κύριε Υπουργέ. Η ίση μεταχείριση άνισων καταστάσεων καταλήγει σε άνιση μεταχείριση. Δηλαδή, άλλο Δράμα άλλο Κολωνάκι, αν και η παραμονή στην Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ., του κόμματός σας δηλαδή, πιστεύω ότι θα φέρει και το δράμα του Κολωνακίου. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Κοντός έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΣ : Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι γεγονός ότι οι μέχρι τώρα ρυθμίσεις, όχι μόνο δεν έχουν λύσει το μεγάλο αυτό θέμα των πανωτοκίων το οποίο ταλανίζει και έχει οδηγήσει σε απόγνωση χιλιάδες οικογενείες δανειοληπτών, αλλά απεναντίας το διεύρυναν, αφού οι ρυθμίσεις, το μόνο που κατόρθωσαν ήταν να νομιμοποιήσουν τα παράνομα πανωτόκια.

Βέβαια είναι επίσης γεγονός -και θα πρέπει να γίνει αποδεκτό απ' όλους- ότι η Νέα Δημοκρατία έσυρε στην κυριολεξία την Κυβέρνηση, στην προσπάθειά της να βρει μια λύση στο μεγάλο αυτό θέμα, τόσο αναδεικνύοντας το πρόβλημα με τα πανωτόκια, όσο και με την κατάθεση σειράς τροπολογιών, αλλά κυρίως με την τελευταία πρόταση νόμου την οποία κατέθεσε, που αν είχατε τη γενναιότητα, κύριε Υπουργέ, να την υιοθετήσετε, είναι βέβαιο ότι θα εδίνετο μια οριστική λύση στο θέμα των πανωτοκίων.

Επίσης είναι σίγουρο ότι με την τροπολογία την οποία έχετε καταθέσει τώρα, οριστική λύση δεν θα δοθεί. Οριστική λύση,

πως είπα προηγουμένως, θα είχε δοθεί μόνο με την πρόταση νόμου της Νέας Δημοκρατίας. Διότι με την πρόταση νόμου της Νέας Δημοκρατίας το σύνολο των απαιτήσεων των τραπεζών περιορίζεται στο τριπλάσιο του αρχικού κεφαλαίου, ενώ με την τροπολογία της Κυβέρνησης το σύνολο των απαιτήσεων μπορεί να φτάσει έως το εξαπλάσιο ή το οκταπλάσιο του αρχικού ποσού.

Με την τροπολογία της Κυβέρνησης σαν βάση αναφοράς λαμβάνεται το αρχικό κεφάλαιο προσαυξημένο κατά 50%, ενώ με την πρόταση νόμου της Νέας Δημοκρατίας το αρχικό κεφάλαιο χωρίς καμία προσαύξηση.

Η τροπολογία της Κυβέρνησης δεν καλύπτει, παρά τις επανειλημμένες υποσχέσεις σας -και αυτό θέλω να το προσέξετε, κύριε Υπουργέ- ρυθμίσεις ιδιαιτέρως επαχθείς κυρίως για επιχειρήσεις παραμεθόριών περιοχών. Για το λόγο αυτό ήδη έχουν ξεκινήσει κινητοποιήσεις των παραγωγικών τάξεων στις περιοχές αυτές.

Θα πρέπει να ξέρουμε όλοι ότι οι επιχειρήσεις των παραμεθόριών περιοχών, οι επιχειρήσεις της Θράκης, του Κιλκίς, της Φλώρινας και των νησιών είναι αυτές οι οποίες έχουν υποστεί τις μεγαλύτερες επιπτώσεις από την αλλογιστή συμπεριφορά του τραπεζικού συστήματος, μέσω της διαστρέβλωσης των εκδόθεντων κοινών υπουργικών αποφάσεων.

Για να δοθεί λύση και να ενισχυθούν οι επιχειρήσεις αυτές, να τονωθεί η απασχόληση και το εισόδημα στις παραμεθόριες περιοχές, να βοηθηθούν οι επιχειρήσεις της Θράκης, της Φλώρινας, του Κιλκίς και των νησιών είναι απαραίτητο στην τροπολογία, που έχει κατατεθεί, να διαγραφεί όλο το άρθρο 9 του ν. 2789/2000.

Πέρα από αυτό, η τροπολογία σας δεν περιλαμβάνει δάνεια που έχουν χορηγηθεί με την εγγύηση του ελληνικού δημοσίου και οι οφειλές αυτές έχουν περιέλθει ήδη στις Δ.Ο.Υ.

Με την πρόταση νόμου της Νέας Δημοκρατίας προβλέπονταν κυρώσεις σε περίπτωση που οι τράπεζες δεν είχαν συμμορφωθεί με τις ρυθμίσεις, όπως σε πολλές περιπτώσεις έχει συμβεί στο παρελθόν, ενώ με την τροπολογία της Κυβέρνησης δεν προβλέπεται κάτι παρόμιο.

Κάτι πολύ σημαντικό είναι ότι η νέα τροπολογία δεν δίνει οριστική λύση, όπως θα δινόταν με την πρόταση της Νέας Δημοκρατίας, αφού δεν διαγράφει τα άρθρα 8 και 9 του ν. 2789/2000 και έτσι εξαιρεί πολύ μεγάλη μερίδα δανειοληπτών.

Όσον αφορά δε τα αγροτικά χρέη, η τροπολογία που έχει κατατεθεί δεν περιλαμβάνει καμία διάκριση. Θα έπρεπε ειδικά για τα αγροτικά χρέη να υπάρχει διάκριση, αφού αυτά προέρχονται πρώτον από αγορά γεωργικών εφοδίων μέσω των αγροτικών συνεταιρισμών, οι οποίοι ασκούσαν αγροτική πίστη και, δεύτερον, από χρηματοδότηση άμεση της ΑΤΕ δυνάμει γραπτής δανειακής σύμβασης.

Έτσι στην ανωτέρω πρώτη περίπτωση δεν υποχρεούται ούτε ή άλλως ο αγρότης στην πληρωμή τόκων ανατοκισμού, αφού δεν υπάρχουν τέτοιες περί ανατοκισμού συμβάσεις. Άλλα και στη δεύτερη περίπτωση θα όφειλε τόκους ανατοκισμού ο αγρότης, εφόσον υπήρχε τέτοιος όρος στις δανειακές συμβάσεις της ΑΤΕ. Στις συμβάσεις όμως της ΑΤΕ δεν υπάρχει τέτοιος όρος.

Κατά συνέπεια οι ανατοκισμοί των αγροτικών χρεών και άδικοι είναι και παράνομοι και αντισυνταγματικοί.

Συμπερασματικά θέλω να πω ότι η Κυβέρνηση με την τροπολογία αυτή απέδειξε ότι, ενώ είχε μια πρώτης τάξεως ευκαιρία, υιοθετώντας την πρόταση νόμου της Νέας Δημοκρατίας, να δώσει μια οριστική λύση στο πρόβλημα των πανωτοκίων, προσπαθεί για άλλη μια φορά με ημίμετρα να δοθούν μόνο προσωρινές λύσεις, με τις οποίες δυστυχώς, κύριε Υπουργέ, δεν μπορούν να επιλυθούν τα προβλήματα και να καλυφθούν οι ανάγκες της κοινωνίας μας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Παυλίδης έχει το λόγο.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, οφείλω να παραδεχθώ ότι ο Υπουργός το πρώι έκανε ορισμένες επεμβάσεις που κάπως αποσαφηνίζουν το τοπίο.

Η πρώτη επέμβαση είναι ότι προσδιορίσατε, κύριε Υπουργέ, σαφώς, πως βάση υπολογισμού είναι το αρχικό δάνειο συν το 50% του δανείου αυτού. Έτσι έφυγε από τη μέση ένα εμπόδιο. Δεύτερον, εκάματε παραδοχή ότι όσοι εσύρθησαν -εξ ανάγκης δε υπέκυψαν- σε συμβιβασμούς, κατέληξαν εις το να συνάψουν -το σημείωσα- "λεόντεις συμφωνίες" και ο λέων ήταν οι τραπέζες. Εγώ, κύριε Υπουργέ, δεν είμαι ο εχθρός των τραπεζών. Σας τα λέγω εγώ ο οποίος δεν είμαι κατά των τραπεζών, άλλα δεν ανέχομαι και το τραπεζικό σύστημα καθ' ον τρόπο λειτούργησε, τα τελευταία τουλάχιστον χρόνια, και κατά σύμπτωση επί ημερών κυβερνήσεων ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Δεν εκάματε όμως ορισμένες άλλες επεμβάσεις, οι οποίες, κατά την κρίση μου, πρέπει να είναι, οι εξής, για να μιλήσουμε τώρα απλά, νομοτεχνικά: Δεδομένου ότι καμία σχέση, από πλευράς κινδύνου τραπεζικού, αλλά και δομής του συστήματος δανειοδότησες των αγροτικών χρεών με όλα τα άλλα, εγώ στη θέση σας αυτά θα τα αντιμετώπιζα κεχωρισμένως και όχι με τη γενική ρύθμιση.

Επόμενη παρατήρηση. Ανατοκισμός των τόκων υπερημερίας. Ή θα επέμβουμε ή δεν θα επέμβουμε. Ή θα ανασυγκροτήσουμε σύστημα, ώστε να έχει μακροβιότητα, θετική μάλιστα η όποια επέμβασή μας ή πάλι "ασπιρίνη", εάν είναι και αυτό που προτείνετε σήμερα ασπιρίνη.

'Έχω στα χέρια μου γνωμοδότηση συναδέλφων μας, στελεχών του ΠΑ.ΣΟ.Κ., του καθηγητού και Ευρωβουλευτού κ. Δημήτρη Τσάτσου, του καθηγητού και Βουλευτού σας τώρα κ. Λοβέρδου και της καθηγήτριας κας Στεφάνου, η οποία αναφέρεται στον ανατοκισμό αυτών των τόκων υπερημερίας. Ακούστε, λοιπόν, τι σας λέγει. Το λέγει για όλους μας, αλλά τώρα απευθύνομαι σε σας. "Είναι χαρακτηριστικό ότι δυνατότητα αυτόματου τραπεζικού ανατοκισμού δεν παρέχει, ούτε το γαλλικό ούτε το αγγλικό ούτε το γερμανικό ούτε το ιταλικό δίκαιο". Και επιστημαίνει: "Μη απαιτουμένης, όμως, εκ του νόμου σε κάθε περίπτωση, συμφωνίας περί του τραπεζικού ανατοκισμού οι οικονομικοί φορείς δεν είναι επίσης σε θέση να γνωρίζουν εκ των προτέρων τους όρους ενός τέτοιου ανατοκισμού". Δηλαδή, εγώ ο πελάτης της τραπέζης δεν γνωρίζω σήμερα βασικούς όρους του δανεισμού.

Είστε συνέχεια σε επικοινωνία με τις τράπεζες και δεν είναι αμάρτυρα αυτό. Ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας με τους τραπέζες θα είναι σε επικοινωνία. Να μην τον βάλουν, όμως, από κάτω! Καθαρή κουβέντα! Και εγώ ήμουν με τους εφοπλιστές, αυτή ήταν η δουλειά μου, αλλά εγώ στο τιμόνι. Ο Υπουργός Βιομηχανίας ήταν με τους βιομηχάνους, αλλά εκείνος τη σφραγίδα! Αυτή είναι η δουλειά μας. Οι τράπεζες λέγεται ότι έχουν "χάσει κάπως το τρενάκι" καθ' όσον αφορά σ' αυτήν την υπόθεση του ανατοκισμού των τόκων υπερημερίας, η οποία ακολουθεί διαδικασία εκ της νομοθεσίας καθορισμένη. Σε τακτά δηλαδή διαστήματα πρέπει να παίρνονται αποφάσεις στα δικαστήρια. Δεν έγιναν. Με τον 2601/98 τι εκάματε εσείς -γιατί εσείς το εκάματε αυτό! Τη ληστρική τακτική, την εκάματε καθεστώς και αφοπλίσατε έτοι τα ανώτατα δικαστήρια. Ο Βουλευτές πρέπει να επέμβουμε! Και πάμε τώρα σε επόμενο θέμα, σε πρακτικό θέμα. Αυτή η απόφηση σας να παραμείνουν οι εξαιρέσεις των παραγράφων 8 και 9 του άρθρου 30 του ν. 2789. Τι επιτυχάνουμε τώρα με αυτήν την τροπολογία που θέλετε να ψηφίσουμε; Θα συνεχίσει να είναι εκτός συστήματος όλη εκείνη η κατηγορία των δανειοληπτών, όπως σας την εξέθεσαν ήδη πολύ συνάδελφοι. Εγώ ιδιαιτέρως αναφέρομαι σε δικές σας αποφάσεις, αυτές που συνυπογράψατε εσείς για τα νησιά του ανατολικού Αιγαίου και μάλιστα για μικρές ξενοδοχειακές μονάδες, κάτω δηλαδή των εκατό πενήντα κλινών. Αυτόματα, εάν υποθέσουμε ότι όσα μας λέτε είναι ακριβή, ότι δηλαδή αυτή η ρύθμιση είναι η καλυτέρα πάστς άλλης, τις αποκλείετε και με ποιο επιχειρήμα, επειδή, λέτε, εγγυήθηκε το Δημόσιο, επειδή πιθανώς εκταμίευσε το δημόσιο από ειδικούς λογαριασμούς αυτό θα αλλοιώση, το σύστημα. Δεν πείθετε, κύριε Υπουργέ!

Κύριε Υπουργέ, αν έχετε πρόθεση να δώσετε λύση, να τη δώσουμε όλοι μαζί απόψε. Και θα τη δώσει το Κοινοβούλιο, σύσωμο το Κοινοβούλιο. Μετά τις παρατηρήσεις που σας έκαμα, τολμήστε και θα είμεθα συμπαραστάτες σας. Διαφορετικά θα είσθε

ο έχων τη βασική ευθύνη συντηρώντας ένα μεγάλο πρόβλημα της εθνικής μας οικονομίας. Σας πληροφορώ ότι σήμερα κανές δεν μπορεί να σχεδιάσει με την εκκρεμότητα που έχουν οι επιχειρήσεις μας. Πάρτε την ευθύνη και αποφασίστε, με τη στήριξη της Βουλής, να δώσετε λύση ουσίας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Αγγελής έχει το λόγο.

ΑΝΕΣΤΗΣ ΑΓΓΕΛΗΣ: Είναι επιβεβλημένο να επιλυθεί το θέμα, γιατί έχει έρθει δύο φορές στη Βουλή και είναι κακό να έρθει και τέταρτη.

Πολλά ερωτήματα βασανίζουν τον πολίτη, μεταξύ άλλων αυτών, αυτό που κυριαρχεί είναι ένα. Ποιος επιτέλους διοικεί αυτόν τον τόπο; Η Κυβέρνηση, οι νόμοι ή το ανάλγητο τραπεζικό σύστημα;

Είναι γνωστό ότι οι τράπεζες τα τελευταία χρόνια ευθύνονται επί της ουσίας για τη δραματική κατάσταση εις βάρος των παραγωγικών τάξεων, έχοντας βέβαια ως ηθικό αυτουργό την επίσημη πολιτεία, μια πολιτεία που όταν ο Άρειος Πάγος με τις αποφάσεις της Ολομελείας του το 1998 δικαίωσε τους δανειολήπτες, φρόντισε να φτιάξει το ν.2601 στα μέτρα των τραπεζών. Άλλα και ο ν.2789/2000 που προαγγέλθηκε προεκλογικά διά στόματος του κυρίου Πρωθυπουργού παρουσία του κ. Καρατζά δεν επέλυσε το πρόβλημα, αφού επί της ουσίας εξαίρεσε το 99% των ενδιαφερομένων και έτυχε ενδιαφέροντος μόλις του 0,08 των Αγγλών δανειοληπτών.

Είναι παράλογο αυτό που γίνεται στη χώρα μας, κύριε Υπουργέ, με αυτό το θέμα γιατί όταν υπάρχει αντιδίκια το θέμα επιλύει η δικαιοσύνη. Και στη συγκεκριμένη περίπτωση η δικαιοσύνη αποφάσισε με απόφαση μάλιστα της ολομέλειας του Αρείου Πάγου και έκρινε ότι τα πανωτόκια είναι παράνομα. Δεν έχει δικαίωμα η πολιτεία να ανέχεται την παρανομία και να προσπαθεί με αλχημείες να διατηρεί σε ομηρία χιλιάδες δανειολήπτες. Διότι, αγαπητοί συνάδελφοι, οι δανειολήπτες δεν ζητούν να μην πληρώσουν τις οφειλές τους προς τις τράπεζες. Ζητούν να πληρώσουν τα νόμιμα, σύμφωνα με τις αποφάσεις των ελληνικών δικαστηρίων. Είναι παρήγορο που ακόμα και Βουλευτές της Πλειοψηφίας έχουν αντιληφθεί την κρισιμότητα του θέματος και οιμιλούν για πλειάδα θεμάτων, που δημιουργεί η αναλγήσια και αυθαιρεσία των οργανωμένων συμφερόντων των τραπεζών. Δεν είναι παρήγορο το γεγονός όμως ότι επί της ουσίας αποφεύγουν δημόσια να ομολογήσουν ότι συμμετέχουν, στηρίζουν μια κυβέρνηση που εκκολάπτει και στην ουσία στηρίζει τα οργανωμένα τραπεζικά συμφέροντα. Δεν αρκεί να ψηφίζονται νόμοι και αυτοί να ακυρώνονται στην πράξη με επίκληση δήθεν ασφαλών και εντέχνων ακραίων ερμηνειών.

Είναι ντροπή ο λαός, οι αγόρες, οι μικρομεσαίοι, οι μικροβιοτέχνες να ζητούν ψωμί και η Κυβέρνηση ως άλλη Μαρία Αντουανέτα, με τη δήθεν νομοθετική ρύθμιση να υπόσχεται παντεσπάνι που δεν υπάρχει ή που δεν θέλει να δώσει.

Στο τέλος-τέλος αποδείχθηκε στην πράξη ότι η Κυβέρνηση έχει απωλέσει κάθε επαφή με την πραγματικότητα, διότι ήδη απέτυχαν δύο νομοθετικές ρυθμίσεις και αυτή που προτείνειν διασφαλίζει επί της ουσίας τα συμφέροντα των πιστωτικών ιδρυμάτων, χωρίς να λαμβάνει υπόψη της τις κοινωνικές επιπτώσεις. Είναι πολύ εύκολο να είσαι στην ίδια στιγμή της τραπεζικής και να καμαρώνεις εκ του ασφαλούς για τα υπερκέρδη των ισολογισμών.

Σήμερα δυστυχώς είναι πολύ δύσκολο να αντιληφθεί η Κυβέρνηση τον παράγοντα άνθρωπο, να αντιληφθεί το νέο επιχειρηματία που γεμάτος ορμή και δράση έχασε τα όνειρά του στις συμπληγάδες του πιστωτικού συστήματος για να τον αποκαλέσουν στο τέλος και μπαταξή. Ποιοι; Αυτοί που κατέκλεψαν τον ιδρώτα του κοσμάκη με τα ληστρικά επιτόκια της τάξης του 35% και 40%. Είναι οι ίδιοι που κατέκλεψαν τον κοσμάκη στο χρηματιστήριο, όταν δήθεν με τα χαμηλά επιτόκια τον οδήγησαν από τη Σκύλα στη Χάρυβδη. Είναι αυτοί που δημιούργησαν και διατηρούν την ανισότητα. Είναι αυτοί που στηρίζουν αυτήν την Κυβέρνηση.

Μάταια ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας καταβάλλει προσπάθειες να γεφυρώσει το χάσμα που χωρίζει τις δύο πλευρές, δύο-τι επί της ουσίας διαφωνεί συμφωνώντας με τις τράπεζες. Δεν

είναι δυνατόν με λύσεις εξαμηνιαίων αναστολών των πλειστηριασμών να διατηρούμε σε ομηρία χιλιάδες δανειολήπτες. Είναι επιτακτική ανάγκη οι παραγωγικές δυνάμεις να νιώσουν ελεύθερες. Και είναι βέβαιο ότι θα προκύψουν οφέλη για την εθνική οικονομία από τη διευθέτηση αυτού του χρόνου προβλήματος.

Θα αναφέρω ως χαρακτηριστικό παράδειγμα και το κάνω για τρίτη φορά τις γουνοποιίτικές επιχειρήσεις της δυτικής Μακεδονίας που αύριο έχουν τα εγκαίνια της 26ης Διεθνούς 'Εκθεσης Γουνοποιίας, όπου κάτω από το βάρος των δανειών δύο χιλιάδες τουλάχιστον επιχειρήσεις διαλύθηκαν εκτοξεύοντας στα ύψη την ανεργία με δέκα χιλιάδες τουλάχιστον ανέργους και ερήμωση της περιφέρειας και των παραμεθορίων περιοχών.

Προτείνουμε εν κατακλείδι αναστολή όλων των πλειστηριασμών για είκοσι τέσσερις μήνες, διαγραφή όλων των τόκων ανατοκισμού. Η τελική οφειλή να μην υπερβαίνει το τριπλάσιο της αρχικής οφειλής και για παραμεθόριες περιοχές, όταν αναφέρονται σε δάνεια αγροτών, μικροβιοτεχνών, βιοτεχνών να είναι το διπλάσιο της αρχικής οφειλής η να είναι το αρχικό κεφάλαιο. Η αποπληρωμή να γίνεται σε δεκαέξι ισόποσες εξαμηνιαίες δόσεις.

Τέλος, να μπουν στη ρύθμιση όσα έχουν καταπέσει στο δημόσιο ή έχουν ρυθμιστεί και να αφαιρεθούν όσα εισπράχτηκαν από το δημόσιο.

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, ποτέ δεν είναι αργά. Θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να σταθούμε όρθιοι. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Η κα Κόλλια-Τσαρούχα έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ-ΤΣΑΡΟΥΧΑ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, οι Ελλήνες και 'Ελληνες πολίτες βιώνουν καθημερινά μια νοσηρή κατάσταση, δηλαδή αυτήν την κατάσταση στην οποία βρίσκεται η πραγματική οικονομία που η Κυβέρνηση ετεροχρονισμένα επιβεβαίωνε και αδίκως προσπαθεί να ωραιοποιήσει.

'Όλοι μας γινόμαστε καθημερινά μάρτυρες της φτώχειας, της ανεργίας, της παρακμής της ελληνικής περιφέρειας. Τα καμπανάκια της αφύπνισης, κύριε Υπουργέ, έχουν σωπάσει από καιρό και κανένας πλέον δεν αφυπνίζεται, δηλαδή να αντιληφθεί το αυτονότο, με την υποχρέωσή σας να ακούσετε την αγωνία και τα προβλήματα των πολιτών. Είναι υποχρέωσή μας κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να προχωρήσουμε στις μεγάλες αλλαγές, όχι μόνο σε ότι έχει σχέση με την προτεινόμενη προς συζήτηση ρύθμιση, αλλά και σε ολόκληρη την οικονομική πολιτική. Αποδεικνύεται καθημερινά ότι η Κυβέρνηση δεν έχει ιεραρχήσει τις προτεραιότητες σε ότι αφορά την κοινωνική πολιτική, την ανάπτυξη, αλλά και σε ομοιότητα στην ανθρώπινη πολιτική. Αποδεικνύεται καθημερινά ότι η Κυβέρνηση δεν έχει ιεραρχήσει τις προτεραιότητες σε ότι αφορά την κοινωνική πολιτική, την ανάπτυξη, αλλά ούτε και την αμυντική θωράκιση της χώρας, παρ' όλο που τελευταία ξανακούσαμε για το κοινωνικό πρόσωπο του ΠΑ.Σ.Ο.Κ.

Αναγκάζεται σήμερα να παραδεχθεί το αδιέξοδο της πολιτικής της. Αντί να προχωρήσει σε διαρθρωτικές αλλαγές, που έχει ανάγκη η ελληνική κοινωνία, αλλαγές που θα έδιναν την αναπτυξιακή πνοή στην οικονομία μας και την εφαρμογή μιας ουσιαστικής πολιτικής περικοπής των δημοσίων δαπανών, ακόμη και σήμερα δείχνει να λειτουργεί με προχειρότητες.

Για να έχουμε το δικαίωμα να ελπίζουμε, πρέπει να αλλάξουμε κατεύθυνση, κύριοι συνάδελφοι. Πρέπει να αντιμετωπίσουμε με τόλμη αυτό το μεγάλο κοινωνικό πρόβλημα. Η Κυβέρνηση δεν έχει καμία δικαιολογία. Ας αποφασίσει με τίνος συμφέροντα είναι. Των πολιτών ή των τραπεζών;

Οποιαδήποτε απόφαση και αληφθεί, καλό είναι να αντιληφθούμε τις προεκτάσεις της στις δομές της ελληνικής κοινωνίας. Δεν θα αναφέρω τους θανάτους, τα εμφράγματα και τις αυτοκτονίες των τελευταίων ετών και των τελευταίων μηνών, θα ελεγχα, από το συγκεκριμένο πρόβλημα. Η οποιαδήποτε απόφαση, λοιπόν, πρέπει να είναι σοβαρή.

Η χαριστική ρύθμιση, κύριε Υπουργέ, των ΠΑΕ και των ΚΑΕ εκ μέρους της πολιτείας, έρχεται σε πλήρη αντίθεση με το επιχειρήμα, ότι με μία ανάλογη ρύθμιση θα νοθεύσουμε τον ελεύθερο και υγιή ανταγωνισμό και παράλληλα θα δημιουργήσουμε δυσμενείς συνθήκες για τους υπολογίους καλοπληρωτές.

Αν πρέπει να αναλάβουμε όλοι τις ευθύνες τους, θα πρέπει

πρώτα η Κυβέρνηση να δώσει το παράδειγμα, να δώσει και τις σχετικές εγγυήσεις σχετικά με τον πλεονασματικό προϋπολογισμό της, που δυστυχώς αποδεικνύεται πλασματικός.

Η δημιουργική λογιστική στην οποία κατέφυγε η Κυβέρνηση, μην υπολογίζοντας δαπάνες εξακοσίων τριάντα δισεκατομμυρίων για επιχορηγήσεις στις ζημιογόνες ΔΕΚΟ ή υπερεκτιμώντας το πλεόνασμα των ασφαλιστικών ταμείων κατά τριακόσια δισεκατομμύρια, ή απομακρύνοντας τόκους της τάξης των τριακοσίων πενήντα δισεκατομμυρίων δραχμών ή απομονώνοντας τις δαπάνες για τις επιστροφές φόρων, δεν είναι το καταφύγιο της ή τουλάχιστον είναι μία απόδειξη των αδιεξόδων που η ίδια έχει δημιουργήσει.

Οι τράπεζες ανακοινώνουν συνεχώς υπερκέρδη.

Επομένως, κύριε Υπουργέ, με τις προτάσεις νόμων -της Νέας Δημοκρατίας- τις οποίες έχουμε φέρει στη Βουλή, δείχνουμε τη διάθεσή μας σαν Αντιπολίτευση να στηρίζουμε κάποιες γενναίες αποφάσεις της Κυβέρνησης του ΠΑ.Σ.Ο.Κ., η οποία δεν αναλαμβάνει αυτήν την υποχρέωση προς τους 'Έλληνες πολίτες και ιδιαίτερα προς τους χαμηλόμισθους, τους συνταξιούχους ή ακόμα τους μικρούς επενδυτές, τους μικρούς επιχειρηματίες και ιδιαίτερα τους αγρότες της περιφέρειας και των παραμεθορίων περιοχών.

Η Κυβέρνηση δεν έχει ούτε την τόλμη ούτε τη διορατικότητα να υιοθετήσει πλήρως την πρότασή μας. Η νέα ρύθμιση του ΥΠΕΘΟ, του κ. Γιάννου Παπαντωνίου, διακρίνεται από τις εξής αδυναμίες:

Σαν βάση αναφοράς δεν έχει το αρχικό κεφάλαιο, αλλά το αρχικό κεφάλαιο προσαυξημένο κατά 50%. Η ρύθμιση επίσης για τους αλληλόχρεους λογαριασμούς είναι δυσμενέστερη από ότι τη προηγούμενα. Δεν περιλαμβάνει τα δάνεια με εγγύηση του δημοσίου που έχουν παραληφθεί από τις Δ.Ο.Υ. Δεν καλύπτει ρυθμίσεις που έγιναν με νόμους και οι οποίες ήταν ιδιαίτερα επαχθείς. Οι ρυθμίσεις αυτές αφορούν κυρίως σε επιχειρήσεις παραμεθορίων περιοχών, ένα πολύ μεγάλο θέμα που έπρεπε με ιδιαίτερη ευαισθησία να το δει η Κυβέρνηση και να πάρει καλύτερες αποφάσεις.

Η βασική αδυναμία της ρύθμισης είναι η μη πρόβλεψη κυρώσεων, κύριε Πρόεδρε, για τη μη συμμόρφωση των τραπεζών στις ρυθμίσεις που θα ψηφισθούν ή θα ψηφίζονταν.

Με τη σκέψη αυτή θα καταψηφίσουμε την τροπολογία που φέρνει το ΥΠΕΘΟ.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Και εγώ ευχαριστώ, κυρία συνάδελφε. Ήσασταν και ακριβέστατη στο χρόνο.

Ο κ. Καρατζαφέρης έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ: Οποίος συμβολισμός, κύριε Πρόεδρε, στην ασφάλεια των πτήσεων, να φέρουμε ένα θέμα το οποίο ίππαται πάνω από τις συνειδήσεις και σήμερα ο κύριος Υπουργός φροντίζει για την ανώμαλη προσγείωσή του. Άλλα βεβαίως μέσα σε αυτό δεν είναι ο κύριος Υπουργός. Είναι κάποιοι οι οποίοι βρίσκονται και μέσα στα θεωρεία, αλλά και όλοι οι άλλοι, τρία εκατομμύρια περίπου άτομα που απασχολεί αυτό το θέμα.

Ομολόγησε ο κύριος Υπουργός το λάθος της προηγούμενης ρύθμισης. Βέβαια, κύριε Υπουργέ, τον τελευταίο καιρό ακούμε πολλές ομολογίες λαθών. Ακούσαμε και από άλλα βήματα ομολογίες. Συγγνώμες δεν ακούμε για τις συνέπειες. Κάποιοι από την περσινή ρύθμιση έχασαν τα σπίτια τους. Κάποιοι έχασαν και τη ζωή τους. Κάποιοι πτώχευσαν. Κάποιοι μπήκαν σε τρελοκομεία. Για όλους αυτούς μία κουβέντα, μία συγγνώμη, τίποτα δεν υπάρχει. Και θα ξαναφέρετε, κύριε Υπουργέ -δεν ξέρω εάν θα είσθιε εσείς- πολύ σύντομα να κάνετε μια αντρίκια ρύθμιση, που δεν κάνετε σήμερα.

Γιατί σήμερα αυτό το νομοσχέδιο έρχεται να υπηρετήσει τους πέντε. 'Έρχεται για τον κ. Λάτση, για τον κ. Κωστόπουλο, τον κ. Σάλλα και τις δύο κρατικές τράπεζες. Αυτό έρχεται να κάνει. Γιατί βεβαίως έχετε και περιθώρια να ενεργήσετε για το λάθο, έχετε περιθώρια να σκεφθείτε τον πολίτη, αλλά δεν το πράττετε, γιατί είσαστε όμηροι αυτού του συστήματος. Τριακόσια δισεκατομμύρια η Πίστεως. Ε, και; Και αν η Πίστεως δεν κέρδιζε

πέρυσι τριακόσια δισεκατομμύρια και κέρδιζε πενήντα δισεκατομμύρια, θα πάθαινε τίποτε; Αντί να κερδίζει ένα δισεκατομμύριο την ημέρα ο κ. Κωστόπουλος, κέρδιζε ένα δισεκατομμύριο την εβδομάδα. Αυτό είναι το ζητούμενο. Κάποιοι άλλοι όμως πεθαίνουν.

Δεν ντρέπεσθε το Σάββατο το βράδυ, κύριε Υπουργέ, δεν ντρέπεσθε όταν διαβάζετε στα αγγελτήρια θανάτου της "ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ" ολόκληρες σελίδες με πλειστηριασμούς σπιτών; Η Εθνική, η Εγνατία, χθες μια ολόκληρη σελίδα. Και τι σπίτια; Τα 5/8 εξ αδιαιρέτου, που σημαίνει ότι κάποιος φουκαράς είχε πάρει μια κληρονομιά και την εκχώρησε στην τράπεζα και του την παίρνει.

'Εχετε, λοιπόν, τη δύναμη να δείτε κατάμουτρα το θέμα, έχετε τη δύναμη να δείτε την αλήθεια, ότι είσθε οι φταίχτες, οι μοναδικοί φταίχτες του θέματος; Δεν πήγαν αυτοί εκεί πάνω τα επιπτώκια 36%. Εσείς τα πήγατε με τις πολιτικές σας αλχημείες της προηγούμενης δεκαετίας. Δεν ήταν αυτοί που έδωσαν άδεια να ανοίξουν τα δάμφορα "PRAKTIKER", να τους κλείσουν τα μαγαζά, τα μικρομάγαζα και τις βιοτεχνίες, μια και εισάγουν όλα αυτά από το εξωτερικό. Αυτοί είναι τα θύματα, αυτοί είναι νεκροί. Εσείς επιχαίρεσθε και το μόνο που σας ενδιαφέρει είναι πώς θα βρεθείτε σε μια δεξιωση του Λάτση, του Κωστόπουλου και του Σάλλα. Δεν καθόσαστε κάτω να βάλετε μία τάξη; Αυτήν τη στιγμή 2% κατάθεση. Από την πιστωτική κάρτα 20%. Δεν είναι αυτό τοκογλυφία; Για πολύ λιγότερα χρήματα βάλαμε το Γούκο μέσα, ενώ αυτούς τους αφήνετε ασύδοτους, κύριε Υπουργέ, και λεηλατούν τον κόσμο και δεν τους πλησιάζετε. Και το κάνουν και στα πανωτόκια, το κάνουν και στο χρηματιστήριο. Και βλέπετε τον εκβιασμό που σας κάνουν σήμερα εν όψει αυτής της τροπολογίας που το έφεραν κάτω από τις τρεις χιλιάδες μονάδες.

Θέλουμε να νομοθετήσουμε, κύριε Υπουργέ; Δώστε θάρρος λοιπόν, βρείτε θάρρος. Πρώτον, να μη γίνεται πλειστηριασμός για την οικεία, όπως δεν γίνεται για το τραπέζι. Να μη γίνεται για την πρώτη κατοικία ο πλειστηριασμός. Δεν είναι ανθρώπινο αυτό; Να του πάρετε την επιχείρηση, να του πάρετε το αυτοκίνητο. Δεν μπορούμε να παίρνουμε το σπίτι του αλλουνού. Δεν είναι κοινωνικό.

Μήλησε πριν ο κ. Σπυριούνης για την πατρίδα και για το σοσιαλισμό. Ποιο σοσιαλισμό, κύριε Υπουργέ; Ποιος τον έχασε το σοσιαλισμό για να τον βρείτε εσείς επιτέλους; Σκεφθείτε τον πολίτη. Πρώτον, το σπίτι να μη μου το πάρουν, σκέπτεται ο πολίτης. Δεύτερον, να μη διενεργείται πλειστηριασμός για το ίδιο θέμα δύο φορές στον ίδιο χρόνο. Μία φορά, γιατί είναι εκβιασμός. Του βάζει κάθε φορά πέντε εκατομμύρια και ξανά σε ένα μήνα για να τον εκβιάζει να τρέχει από πίσω, αλλά ανεβαίνει το κόστος. Να μη γίνεται πλειστηριασμός μέσα στον ίδιο χρόνο για την ίδια οφειλή. Και βεβαίως να διώξουμε τα κοράκια. Να μην έχει δικαίωμα να πάρει το σπίτι εκείνου ο υπάλληλος της τραπέζης. 'Όχι, ούτε αυτός ούτε ο συγγενής μέχρι β' ή γ' βαθμό, για να σώσουμε κάπου τα προσήματα και να δούμε ότι επιτέλους μπορούμε να δούμε και τον πολίτη κατάματα. 'Έχετε το θάρρος να το κάνετε αυτό; Δεν έχετε το θάρρος.

Και ερωτώ άλλη μια φορά, κύριε Υπουργέ: Τι θα κάνουμε, θα το αφήσουμε έτσι; Γιατί δεν πάμε στη βάση αυτή την οποία πρότεινα πέρυσι μετά μανίας στη Νέα Δημοκρατία και η οποία και αυτή στην αρχή μου το ηρωέτο, αλλά τελικά προσέτρεξε στο τριπλάσιο; 'Έδωσε δέκα εκατομμύρια, μέχρι τριάντα να πληρώσει. Δεν μπορεί. Βάλτε οροφή. Δεν είναι δυνατό να το αφήνουμε ανεξέλεγκτο, κύριε Υπουργέ. 'Όλα τα άλλα εξυπηρετούν τους πέντε τραπέζίτες και βλάπτουν το σύνολο της πατρίδας. Γιατί πατρίδα δεν είναι ο Λάτσης. Πατρίδα δεν είναι ο Κωστόπουλος, δεν είναι ο Σάλλας. Πατρίδα είναι οι Έλληνες. Είναι αυτοί οι φουκαράδες, είναι αυτοί οι οποίοι πάσχουν. Επιπέλους, κοιτάζετε και προς αυτούς. Δεν μπορείτε να νομοθετίσετε μόνο για τις δέκα οικογένειες, είτε πρόκειται για το χρηματιστήριο είτε πρόκειται για τα πανωτόκια είτε πρόκειται για τις μεγάλες συμβάσεις. Προστατεύστε επιτέλους την αξιοπρέπεια όλων των άλλων που είναι μέσα στην Αίθουσα. Γιατί δεν είσθε μόνοι σας εσείς να αυθαδιάζετε με τον τρόπο που αυθαδιάζετε εις βάρος της λογικής, εις βάρος των συνειδήσεων, εις βάρος των Ελλή-

νων. Σοβαρευτείτε επιτέλους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Λεονταρίδης έχει το λόγο.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΛΕΟΝΤΑΡΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, σε ένα άσχετο νομοσχέδιο και χωρίς διάλογο έφερε ο κύριος Υπουργός τη νέα ρύθμιση για τα πανωτόκια. Δεν δίνεται οώμας και σήμερα καμία οριστική λύση γι' αυτό το μεγάλο κοινωνικό πρόβλημα. Και το μεγάλο πρόβλημα φαίνεται και εδώ μέσα στη Βουλή, γιατί κατά πρωτοφανή τρόπο πάρα πολλοί Βουλευτές απ' όλα τα κόμματα, απ' όλες τις περιφέρειες, θέλουν να μιλήσουν, θέλουν να προτείνουν, θέλουν επιτέλους να λυθεί αυτό το μεγάλο κοινωνικό πρόβλημα που, θα έλεγα, κατατρώγει τις σάρκες όλων αυτών των δανειοληπτών.

Σήμερα, κύριε Υπουργέ, στην προσπάθειά σας να υποστηρίξετε τη νέα ρύθμιση που φέρατε στη Βουλή για τα πανωτόκια, ομολογήσατε την τεράστια αδικία που γίνεται εις βάρος των δανειοληπτών από τις τράπεζες, που στην ουσία λήστευαν όλους αυτούς που κατά καιρούς πήραν δάνεια για να επενδύσουν, αλλά και την αποτυχία των προηγουμένων ρυθμίσεων. Καταστροφήκαν ολόκληρες οικογένειες από περιουσίες που κατασχέθηκαν από τους εκβιασμούς και τις πιέσεις των τραπεζών, εξαιτίας των εξοντωτικών πανωτοκίων. Δεκάδες δανειολήπτες αυτοκτόνησαν, πολλοί έχουν υποστεί ανεπανόρθωτες βλάβες στην υγεία τους, ενώ οικογένειες ολόκληρες βρέθηκαν στο δρόμο καθώς οι τράπεζες τους κατάσχεσαν τα σπίτια τους.

'Έχουμε εδώ μία λίστα από θύματα, από οικογένειες και πρέπει να δείξουμε τον ανάλογο σεβασμό προς όλους αυτούς τους ανθρώπους. Θησαυρίζουν σήμερα οι τράπεζες και όλο αυτό το χρονικό διάστημα εις βάρος των δανειοληπτών. 'Έχουν γίνει κράτεις.

Είναι γεγονός ότι οι προηγούμενες δύο ρυθμίσεις, όχι μόνο δεν αντιμετώπισαν αποτελεσματικά το πρόβλημα των πανωτοκίων, αλλά θωράκισαν τις τράπεζες να αρπάξουν ό,τι δεν είχαν προφθάσει μέχρι τότε.

Το μήνυμα που υπάρχει για τους δανειολήπτες είναι ότι όλοι ζουν με τον εφιάλτη της φυλάκισης και του ξερίζωμού από τις τράπεζες. Για να λέμε, όμως, τα πράγματα με το όνομά τους, οι δανειολήπτες όπως σας είπα ζουν με τις σάρκες τους και δεν μπορούν να πληρώσουν τα δυσθεώρητα αυτά ποσά που ζητούν ανέντιμα και εκβιαστικά οι τράπεζες.

'Όλοι μας γνωρίζουμε το μέγεθος της καταστροφής των Ελλήνων από τις αυθαίρετες και παράνομες απαιτήσεις των τραπεζών και τους χιλιάδες πλειστηριασμούς που γίνονται κάθε λίγο και λιγάκι.

Είναι δυνατόν να μη βρίσκονται χιλιάδες οικογένειες σε απόγνωση, μετά από τον τρόπο που τους μεταχειρίζεται το κράτος και οι τράπεζες; Γ' αυτό σας προτείναμε μία τροπολογία πριν από λίγο χρονικό διάστημα. Και μας διαβεβαιώσατε εδώ στη Βουλή εσείς ο ίδιος ότι σε τρεις-τέσσερις μήνες, ότι μετά από διάλογο που θα γίνει, θα φέρετε μία τροπολογία στα μέτρα που έχουμε προτείνει εμεις. Και βλέπουμε ότι και πάλι και με αυτήν την τροπολογία δυστυχώς δεν θα επιλυθεί το θέμα, αλλά η συζήτηση τα επεκταθεί και αργότερα.

Εγώ πιστεύω ότι η δική μας πρόταση νόμου, που είχε γίνει πριν από λίγο καιρό, είναι εναρμονισμένη με τη δίκαιη αντιμετώπιση του προβλήματος των πανωτοκίων. Με την τροπολογία της Κυβερνήσεως το σύνολο των απαιτήσεων μπορεί να φθάσει έως το εξαπλάσιο ή το οκταπλάσιο του αρχικού κεφαλαίου, ενώ με τη δική μας πρόταση νόμου το σύνολο των απαιτήσεων των τραπεζών περιορίζεται στο τριπλάσιο του αρχικού κεφαλαίου. Και επιμένουμε και πάλι για το τριπλάσιο του αρχικού κεφαλαίου, όπου αυτό θέλουμε να ψηφιστεί εδώ από όλους τους Βουλευτές.

Σας προτείνουμε ως βάση αναφοράς το αρχικό κεφάλαιο, χωρίς καμία προσαύξηση, ενώ εσείς προσαυξάνετε το αρχικό κεφάλαιο κατά 50% και αυτό λαμβάνεται ως βάση αναφοράς. Δεν περιλαμβάνετε δάνεια που έχουν χορηγηθεί με την εγγύηση του ελληνικού δημοσίου και οι οφειλές αυτές έχουν περιέλθει στις Δ.Ο.Υ.

Η Κυβέρνηση με την τροπολογία αυτή, ενώ είχε μία πρώτης τάξεως ευκαιρία, υιοθετώντας την πρόταση νόμου της Νέας

Δημοκρατίας, να δώσει μία οριστική και τελεσίδικη λύση στο πρόβλημα των πανωτοκίων, προσπαθεί για μία άλλη φορά να δοθούν προσωρινές λύσεις, με τις οποίες δεν μπορούν να επιλυθούν τα προβλήματα και να καλυφθούν οι ανάγκες της κοινωνίας μας.

'Όσον αφορά τα αγροτικά χρέα που προέρχονται από δανειοδότηση για αγορά, είτε γεωργικών εφοδίων μέσω των αγροτικών συνεταιρισμών είτε από άμεση χρηματοδότηση της Αγροτικής Τράπεζας προς τους αγρότες, δυνάμει γραπτής δανειακής σύμβασης, δεν λαμβάνεται με τις νέες ρυθμίσεις καμία ιδιαίτερη πρόνοια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, πρέπει σήμερα να επιλυθεί αυτό το μεγάλο κοινωνικό πρόβλημα. Έχω την εντύπωση ότι αφού κάνετε κάποιο βήμα προς τη θετική κατεύθυνση, μπορούμε να συμφωνήσουμε όλοι μαζί εδώ, ώστε επιτέλους να δώσουμε μία τελεσίδικη λύση, προτού θρηνήσουμε και άλλα θύματα. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Λαμπρόπουλος έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση σήμερα φέρνει την τρίτη κατά σειρά ρύθμιση, πράγμα που σημαίνει ότι με την πρώτη και με τη δεύτερη ρύθμιση είχε δώσει ελπίδες και δεν λύθηκε το πρόβλημα. Είχαμε επιστημένα τότε στη Βουλή ότι δεν λύνεται το πρόβλημα και θα "σερνόταν" η κατάσταση. Σήμερα το ξαναεπισημαίνουμε και λέμε τα ίδια πράγματα.

Ποια είναι η σημερινή κατάσταση; Ούτε οι δανειολήπτες μπορούν να ανταποκριθούν σ' αυτά που τους ζητούν οι τράπεζες - ουκιν αλάβεις παρά του μη έχοντος ούτε οι τραπεζίτες θα εισπράξουν κάτι. 'Έχουμε κάθε μέρα πλειστηριασμούς, έχουμε καταστροφές οικογενειών, έχουμε οικογένειες στους δρόμους, έχουμε θλιβερές εξελίξεις, έχουμε αυτοκτονίες.

Κύριε Υπουργέ, εδώ είναι η "μαύρη βίβλος", που έχουν καταθέσει οι δανειολήπτες και δυστυχώς εχετε συνδέσει το όνομά σας με πρόσφατες αυτοκτονίες για το χρηματιστήριο και με διακόσιους σαράντα θανάτους από διάφορες άλλες αιτίες που προήλθαν από τα προβλήματα, τα οποία τους έχουν επισωρεύσει οι τράπεζες. 'Έχετε συνδέσει το όνομά σας με δύο θλιβερές καταστάσεις: το χρηματιστήριο και τα πανωτόκια.

Καταθέωτα στη Βουλή το σχετικό έγγραφο, για να υπάρχει ως στοιχείο.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ιωάννης Λαμπρόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Το πρόβλημα, λοιπόν, καθημερινά μεγαλώνει και οι τράπεζες πλουτίζουν. Εκατοντάδες δισεκατομμύρια είναι τα κέρδη των τραπεζών. Βεβαίως και εμείς θέλουμε, στηρίζουμε και θα εισπρίζουμε το τραπεζικό σύστημα, γιατί πρέπει να λειτουργήσει αφού είναι μέσα στην οικονομία μας, αλλά να μην είναι ανεξέλεγκτο, να μην είναι σ' αυτό το σημείο που έχει φθάσει σήμερα.

Εμείς, λοιπόν, ως Νέα Δημοκρατία, το έχουμε πει, το έχουμε ξαναπεί, σε λύση γενναία είμαστε θετικοί. Ερχόμαστε να σας στηρίζουμε για εις ομόφωνη η απόφαση βγαλμένη από τη Βουλή. Τι άλλη στηρίξει θέλετε όταν όλα τα κόμματα, όλοι οι Βουλευτές και οι δικοί σας ακόμη μας μοίρασαν χαρτί που λέει σε τι συμφωνούν και σε τι διαφωνούν; Γιατί δεν προχωράτε λοιπόν σε μία ρύθμιση; Δεχθείτε αυτά που προτείνουμε.

Προτείνουμε -το έχουμε ξαναπεί και το λέμε και σήμερα πάλι- πρώτον, να μην ξεπεράσει ποτέ η οφειλή το τριπλάσιο του αρχικού κεφαλαίου.

Δεύτερον, από το τριπλάσιο να αφαιρεθούν οι μέχρι τώρα καταβολές.

Τρίτον, το οφειλόμενο ποσό να καταβληθεί σε ισόποσες δόσεις, που θα διευκολύνονται να καταβάλουν οι δανειολήπτες ώστε να εισπράξουν και οι τράπεζες.

Τέταρτον, από τους πλειστηριασμούς τα ακίνητα που περιήλθαν στις τράπεζες ή πήραν κάποιοι τραπεζικοί υπάλληλοι, να επιστρέψουν πίσω.

Πέμπτον, οι πλειστηριασμοί να ανασταλούν μέχρι τις 31.12

.2001.

Έκτον, οι εξαιρέσεις που προβλέπονται στις διατάξεις 8 και 9 του άρθρου 30 του ν. 2789/2000 να καταργηθούν και να υπάγονται όλοι οι δανειολήπτες στη ρύθμιση, ανεξάρτητα υπαγωγής τους ή όχι σε προηγούμενη ρύθμιση με δικαίωμα επιλογής.

Εάν γίνουν αυτά, κύριε Υπουργέ -ας το καταλάβουν οι τραπεζίτες- και οι τραπεζίτες θα εισπράξουν και οι οφειλέτες θα επιβώσουν και θα κρατήσουν τις οικογένειες τους, θα κρατήσουν την περιουσία τους, θα κρατήσουν τις επιχειρήσεις τους.

Προτέινων ακόμη ιδιαίτερη ρύθμιση να υπάρξει για τους κτηνοτρόφους μας και για τους αγρότες μας. Δεν μπορεί σήμερα η Ελλάδα να είναι κατ' εξοχήν αγροτική χώρα, να έχει περιθώρια ανάπτυξης της κτηνοτροφικής της οικονομίας και να εισάγει τεράστιες ποσότητες κρεάτων από το εξωτερικό.

Πρέπει, λοιπόν, να τους στηρίξουμε. Αυτή η γενναία ρύθμιση που είχε γίνει επί κυβερνήσεως Νέας Δημοκρατίας και δεν πρόφθασε να εφαρμοστεί με τη γνωστή ανατροπή της κυβερνήσεως μας, θα είχε λύσει στήμερα το πρόβλημα.

Εκεί να σταθείτε, εκεί να επιανέλθετε και να δώσουμε αυτήν τη λύση. Τολμήστε και δώστε λύση. Είμαστε όλοι μαζί σας. Τολμήστε και δώστε ελπίδα σ' αυτούς τους ανθρώπους που κάθονται εκεί πάνω. Δώστε ελπίδα, γιατί έρχονται οι ημέρες του Πάσχα και θέλουν να κάνουν και αυτοί Πάσχα, όπως όλος ο άλλος κόσμος.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας) Ο κ. Φλωρίνης έχει το λόγο.

ΑΘΗΝΑΙΟΣ ΦΛΩΡΙΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, τα πανωτόκια είναι ένα ελληνικό φαινόμενο από εκείνα που έχουν θέση στο βιβλίο Γκίνες, ως παράδειγμα, όμως, κακής πρωτιάς και καταισχύνης, που ταλανίζει εδώ και πολλά χρόνια την ελληνική κοινωνία. Είναι ένα φαινόμενο, που κατέστρεψε χιλιάδες 'Ελληνες με τις αυθαίρετες και παράνομες απαιτήσεις των τραπεζών. Είναι ένα φαινόμενο, που κατέστρεψε χιλιάδες 'Έλληνες που δεν μπόρεσαν να πληρώσουν τα δυσθεώρητα ποσά που απαιτούσαν και απαιτούν ανέντιμα και εκβιαστικά οι τραπεζές.

Είναι ένα φαινόμενο που έστειλε στον τάφο αρκετούς 'Έλληνες χωρίς να συγκινθεί η σοσιαλιστική κυβέρνηση. Διακόσιοι πενήντα 'Έλληνες πήγαν στον τάφο και δεν έχουμε δει ούτε μία παραίτηση. Χθες ακούσαμε τον κ. Λαζαρίτη να ζητά συγγνώμη. Νομίζω ότι είναι καιρός να προχωρήσουμε και στο επόμενο βήμα. Να δηλώσουν παραίτηση και κάποιοι Υπουργοί για όλα αυτά τα στραβά που συμβαίνουν στην Ελλάδα. Η Κυβέρνηση ούτε βλέπει ούτε ακούει. Αυτή αλλοιθωρίζει και ερωτοτροπεί με τις τραπέζες.

Αυτό το φαινόμενο κατέστρεψε χιλιάδες οικογένειες με τους πλειστηριασμούς που γίνονται κάθε μέρα. Στην εκλογική μου περιφέρεια, στη Χαλκιδική καθ' όλα άξιοι και έντιμοι επιχειρηματίες αλλά και φτωχοί αγρότες εξεπουλήθηκαν κυνηγηθέντες από τις τραπέζες με την εφαρμογή της ανάλγητης νομοθεσίας. Είναι ένα φαινόμενο που σήμερα γίνεται απίτα χιλιάδες 'Έλληνες να ζουν με τον εφιάλτη της φυλάκισης και του ξεριζωμού τους.

Η Κυβέρνηση υπό την πίεση ερωτήσεων και επερωτήσεων που κατέθεσαν οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας εξαναγκάσθηκε να ψηφίσει μέσα σε δύο χρόνια δύο νόμους, με τους οποίους προσδοκούσε να επιλύσει το πρόβλημα. Όμως αποδείχθηκε ότι όχι μόνο δεν λύθηκε το πρόβλημα αλλά μάλλον επιδεινώθηκε. Αυτό γιατί η Κυβέρνηση δεν έδειξε την απαιτούμενη τόλμη για την επιλύση αυτού του σοβαρού, οικονομικού και κοινωνικού προβλήματος.

'Ετοι σήμερα μας φέρνει και νέα τροπολογία με την οποία ελπίζει ότι θα επιλυθεί το πρόβλημα. Πολύ φοβάμαι ότι όπως έχει η σημερινή τροπολογία θα έχουμε πάλι τα ίδια αποτελέσματα και ότι η χώρα μας θα μετατραπεί σε ένα απέραντο δικαστήριο με όλα τα επακόλουθα.

Εμείς εισηγούμεθα αυτό που προτείνει και ο Πανελλήνιος Σύλλογος Προστασίας Δανειοληπτών από Τράπεζες και Οργανισμούς. Να πληρώσουν το αρχικό κεφάλαιο και τους νόμιμους τόκους. Να πληρώσουν το ανώτερο τρεις φορές το αρχικό κε-

φάλαιο αφαιρουμένων των καταβολών. Από εδώ και στο εξής να ισχύσει ο νόμος της Κύπρου, όταν οι τόκοι φθάνουν το αρχικό κεφάλαιο να σταματάει η τοκοφορία και να κλείνει κάθε λογαριασμός. Ειδικά για τους αγρότες προτείνουμε να μην προσαυξάνεται το αρχικό κεφάλαιο.

Πρέπει να καταλάβουμε ότι η ύπαιθρος ερημώνεται και οι τράπεζες πλουτίζουν. Είναι καιρός να συνεισφέρουν κάτι και αυτές σε αυτήν τη χώρα.

'Όμως δεν μπορώ να καταλάβω γιατί οι ακριτικοί νομοί της Φλώρινας, του Κιλκίς και της Κομοτηνής εξαιρούνται από αυτήν την τροπολογία. Θέλετε να φέρουμε εκεί Αλβανούς και Σκοπιανούς; Εξαιρέστε τους λοιπόν!

Κλείνοντας, κύριε Υπουργέ, σας ζητώ να λάβετε υπόψη σας μια συμβουλή από ένα νέο συνάδελφο στη Βουλή. Διλήμματα του τύπου, ή ψηφίζετε την τροπολογία ή θα πάνε φυλακή οι δανειολήπτες, δεν έχουν θέση σε αυτήν την Αίθουσα. Πάρτε πίσω την τροπολογία, μελετήστε την καλύτερα, συζητήστε με αρμόδιους φορείς, φέρτε την πάλι και εμείς θα την ψηφίσουμε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Παπανικολάου έχει το λόγο.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, η Κυβέρνηση αδυνατεί να ασκήσει συγκεκριμένη πολιτική στο μεγάλο κοινωνικό δράμα των δανειοληπτών. 'Ετσι, χαίδεύει τους τραπεζίτες και παραμένει ανάλγητη απέναντι στην τραγωδία των αγροτών μας, των βιοτεχνών και των μικρομεσαίων επιχειρηματιών. Απόδειξη αυτού είναι η ανεπιτυχής παρέμβασή της με τους νόμους 2601/98 και 2789/2000 που απέτυχαν να στηρίξουν τους υπερχρεωμένους δανειολήπτες, αφού δόθηκε λύση μόνο για το 0,8% των δανειοληπτών.

Είχατε την ευκαιρία, κύριε Υπουργέ, να αναφερθείτε στη μοναξία που αισθάνεσθε σήμερα στο Συνέδριο του "ECONOMIST". Σήμερα το πρώι μιλήσατε και είπατε για μοναξία με τον κ. Σημίτη. Αυτά είπατε. 'Ημουν εκεί και το άκουσα καθαρά.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Κυβέρνηση είπα.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ: 'Εχετε τη δυνατότητα να ξεφύγετε από αυτήν τη μοναξία. Ήδη δεκαοκτώ σύντροφοί σας σας προτρέπουν και σας προκαλούν προς μία σωστή κατεύθυνση, προκειμένου να δικαιώσετε τους ανθρώπους αυτούς οι οποίοι αυτοκτονούν και χάνονται στήμερα.

Η Νέα Δημοκρατία όλα αυτά τα χρόνια σας στηρώνει κυριολεκτικά στη σωστή κατεύθυνση, προκειμένου να υπερασπίσετε τα δίκαια χιλιάδων συμπατριώτων μας αλλά και το κύρος του 'Αρειου Πάγου, που η ολομέλειά του έκρινε παράνομα τα πανωτόκια καταδικάζοντας τις τοκογλυφικές απαιτήσεις των τραπεζών.

Επιπλέους, ποιος κοροϊδεύει ποιον, κύριε Υπουργέ; Η υποκρίσια σας περίσσεψε. Και με αλχημείες και αλγεβρικές πράξεις κρατάτε σε ομηρία εκαντοντάδες χιλιάδες δανειοληπτών και συγχρόνως στηρίζετε τα οργανωμένα συμφέροντα και την αυθαρεσία των τραπεζών.

Επανειλημένως σας το έχουμε τονίσει ότι δεν έχετε σχέση με την πραγματικότητα, έχετε χάσει την ευαισθησία σας και τρανή απόδειξη αποτελούν οι αποτυχημένες νομοθετικές σας παρεμβάσεις και ρυθμίσεις για το φλέγον αυτό θέμα, που έχει απρόβλεπτες εξελίξεις στους αγρότες, τους βιοτέχνες και τους μικρομεσαίους επιχειρηματίες.

Δυστυχώς είναι οι ίδιοι οι μηχανισμοί και οι άνθρωποι οι οποίοι κατάκλεψαν πέρυσι ένα εκατομμύριο διακόσιες χιλιάδες συμπατριώτες μας στην πυραμίδα της Σοφοκλέους. Πού πήγαν τα τριάντα πέντε τρισεκατομμύρια που έκαναν φτερά από τις τσέπες απλών και μεροκαματιάρηδων συμπατριώτων μας; Ευτυχώς που υπάρχει και πάλι η ελληνική δικαιοσύνη και ερευνά το θέμα. Γιατί εσείς μέσα σε αυτήν την Αίθουσα αρνηθήκατε να ανταποκριθείτε στη σύγχρονη αυτή πρόκληση.

Με εξαμηνιαίες αναστολές των πλειστηριασμών δεν θέλετε και δεν μπορείτε να λύσετε το θέμα των πανωτοκίων και των τοκογλυφικών απαιτήσεων των τραπεζών. Απιλώς επιδώκετε να κρατάτε σε ομηρία αγρότες, βιοτέχνες και μικροεπιχειρηματίες. Δεν διασφαλίζονται έτσι τα συμφέροντα των συναλλασσομένων

πολιτών, που συνεχίζουν να περιθωριοποιούνται, να ξεπουλάνε τις περιουσίες τους και να αυτοκτονούν. Η ρύθμιση πρέπει να αφορά όλους τους ενδιαφερομένους και τις παραγωγικές τάξεις.

Το σχέδιο νόμου της Νέας Δημοκρατίας που υπεβλήθη στις 20 Φεβρουαρίου, αλλά και οι προηγθείσες τροπολογίες για τα παντόκτια, έδιναν λύση στο υπαρκτό πρόβλημα και ήταν αποδεκτές από την πλειοψηφία του Κοινοβουλίου. Άλλα η αλαζονεία, η καθεστωτική σας αντίληψη η αναλγησία, δεν σας επέτρεψαν να αποδεχθείτε τις προτάσεις μας. Είναι γεγονός ότι τα πιεστικά θέματα των θυμάτων των τραπεζών δεν προσφέρονται επ' ουδενί λόγω για κομματικές αντιπαλότητες. Είναι η τελευταία ευκαιρία να περισσώσετε το κύρος της πατρίδας μας. Η ίδια η ελληνική δικαιοσύνη έχει αναγνωρίσει το δίκαιο με αποφάσεις κολάφους εις βάρος των τραπεζών.

Επιτέλους, είναι ανάγκη να ευαισθητοποιηθείτε και να άρετε ενέργειες και πράξεις θεσμοκτόνους, που ευτελίζουν καριά τους θεμούς και τη δημοκρατία μας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας) : Ο κ. Κουλούρης έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ : Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι στον κατάλογο. Είναι εμβόλιμος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας) : Παρακαλώ. Γίνονται αλλαγές στη σειρά μεταξύ συναδέλφων και το γνωρίζετε.

Τρέχει ο χρόνος σας, κύριε Κουλούρη. Μην απαντάτε. Το κάνει ο κ. Παναγιωτόπουλος επίτηδες, για να μην προλάβετε!

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ : Δεν είναι οργανωμένη η συζήτηση για να γίνεται αλλαγή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας) : Εσείς αλλάξατε με την κα Κόλλια. Και γνωρίζετε ότι αλλαγές στη σειρά μεταξύ συναδέλφων του ίδιου κόμματος γίνονται και με αμοιβαίες συμφωνίες των συναδέλφων και κατ' εντολήν των κομμάτων. Το ξέρετε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ : Κάνετε λάθος. Μίλησα ως εισηγητής και άλλαξα με την κα Κόλλια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας) : Αυτό ακριβώς είπα. Παρακαλώ καθίστε, δεν έχετε το λόγο. Μη δημιουργείτε θέμα, κύριε Κατσαρέ!

Κύριε Κουλούρη, θα σας βάλω το ρολόι από την αρχή.

ΚΙΜΩΝ ΚΟΥΛΟΥΡΗΣ : Για την αγάπη που μου έχετε, κύριε Κατσαρέ, είναι γνωστό, τουλάχιστον δεν θα διαμαρτυρηθώ!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας) : Κύριε Κουλούρη, έβαλα το χρόνο από την αρχή. Μην χάσετε το χρόνο σας.

ΚΙΜΩΝ ΚΟΥΛΟΥΡΗΣ : Εντάξει. Ευχαριστώ πολύ.

Κύριε Γικόνογλου, απασχολείτε τον κύριο Υπουργό.

ΜΟΣΧΟΣ ΓΙΚΟΝΟΓΛΟΥ: Για τους αγρότες. Τι να κάνουμε!

ΚΙΜΩΝ ΚΟΥΛΟΥΡΗΣ: Θα μιλήσω και εγώ για τους αγρότες, γιατί είμαι Κερκυραίος. Μπορεί να εκλέγομαι στη Β' Αθήνας αλλά είμαι Κερκυραίος.

'Ελεγα, κύριε Πρόεδρε, πως έχουμε πολλές φορές συζητήσει γύρω από αυτό το κορυφαίο κοινωνικό ζήτημα. Είναι ένα ζήτημα που όλους μας ευαισθητοποιεί και θεωρώ πως κανένας δεν πρέπει σήμερα με τις τοποθετήσεις του, με τους υψηλούς τόνους να δείξει ότι είναι περισσότερο ευαίσθητος από τον άλλον.

'Έχω από την αρχή τοποθετηθεί από την προηγούμενη νομοθετική ρύθμιση και θα έλεγα και από πολλά χρόνια πριν, πως πρέπει να βρεθεί μια λύση για να αντιμετωπιστεί αυτό το πρόβλημα των δανειοληπτών. Επειδή θέλω να είμαι πάρα πολύ καθαρός, τοποθετούμενος μέσα στη Βουλή, πρέπει να γίνει καθαρό πως η οποιαδήποτε ρύθμιση σήμερα δεν νομιμοποιεί όλους εκείνους που δεν επιτέλεσαν το καθήκον τους, τις υποχρεώσεις τους και δεν αποδοκιμάζουμε όλους εκείνους που με συνέπεια εκπλήρωσαν τις υποχρεώσεις τους, αλλά όταν υπάρχει ένα μεγάλο κοινωνικό πρόβλημα, είμαστε υποχρεωμένοι να το αντιμετωπίσουμε.

Πριν από έναν περίπου χρόνο, καλοκαίρι αν δεν κάνω λάθος, είχε έρθει η περιβόητη προηγούμενη ρύθμιση στη Βουλή. Θυμάμαι πολύ καλά τον παρευρισκόμενο Υπουργό Εθνικής Οικονομίας, που είχε και τότε κάνει προσπάθεια να βρεθεί η καλύτερη λύση. Δυστυχώς, δεν βρέθηκε η καλύτερη λύση όχι γιατί u-

πήρχε έλλειψη ευαισθησίας από την πλευρά του κ. Παπαντωνίου, αλλά γιατί υπήρξε έλλειψη ευαισθησίας από την πλευρά των τραπεζιτών, με αποτέλεσμα εκείνη η ρύθμιση που είχαμε τότε νομοθετήσει εκ των πραγμάτων να μην περπατήσει.

Σήμερα έχουμε μια άλλη μοναδική ευκαιρία και θέλω πολύ καθαρά και εύλικρινά να το ακούσω και από τους συναδέλφους της Νέας Δημοκρατίας. Πρέπει ν' αναγνωρίσουν την πρωτοβουλία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και του κ. Παπαντωνίου που μας φέρνει μια καινούρια ρύθμιση, σαφώς καλύτερη από την προηγούμενη. Αυτό είναι το πρώτο που θα ήθελα να σημειώσω.

'Όμως και αυτή η ρύθμιση, κύριε Υπουργέ, πιστεύω ότι επιδέχεται περαιτέρω βελτιώσεις. Κλείστε τα αυτιά σας στις κινδυνολογίες των τραπεζιτών, πάρτε γενναίες πρωτοβουλίες και να είστε σίγουρος ότι θα αγκαλιαστείτε από το σύνολο του Σώματος.

Δυο τρία ζητήματα θα ήθελα να σας παρακαλέσω να ξαναδείτε. Το πρώτο ζήτημα που θα ήθελα να σας πω είναι να δείτε ξανά το όριο των πεντακοσίων εκατομμυρίων. Αυξήστε το. Δεν καλύπτετε πολλούς με τα πεντακόσια εκατομμύρια που προτείνετε. Κάντε το ένα δισεκατομμύριο. Νομίζω ότι είναι ένα λογικό όριο.

Δεύτερον, υπάρχει το ζήτημα των αγροτών. Αυτό το ζήτημα κοιτάζετε να το αντιμετωπίστε με τέτοιον τρόπο, που πραγματικά να ικανοποιεί αυτό το κομμάτι του λαού μας που έχει τεράστια προβλήματα.

Υπάρχει ένα τρίτο ζήτημα, το ζήτημα των εξαιρέσεων των νησιών μας και της Θράκης. Υπήρχε, εξαιρέθηκε και πρέπει να επανέλθει.

Υπάρχει το ζήτημα που έχει να κάνει με τις κυρώσεις στις τράπεζες. Ψηφίσαμε προηγούμενα και έναν άλλο νόμο και τον πέταξαν στον κάλαθο των αχρήστων. Θα προσδιορίσουμε εδώ κυρώσεις, ώστε να τον εφαρμόσουν;

Πάνω σ' αυτά τα λίγα και συγκεκριμένα ήθελα να καταθέσω την άποψή μου συμπυκνώμενα, λέγοντας ότι είναι θετική η διάταξη, προς τη σωστή κατεύθυνση, όμως κάντε, κύριε Υπουργέ, τρεις τέσσερις ακόμη βελτιώσεις. Ακούστε όλους τους συναδέλφους, να βρούμε τη βέλτιστη λύση, για να αντιμετωπίσουμε αυτό το τεράστιο κοινωνικό πρόβλημα αυτών των ανθρώπων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Είναι σαφής, η επερώτηση σας, κύριε συνάδελφε.

Ο κ. Πιπεργιάς έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι θετικό το γεγονός ότι έρχεται η τροπολογία για να καλύψει αδυναμίες και προβλήματα της διάταξης του ν. 2789/2000 που ψηφίσαμε πέρση, προβλήματα που πρόεκυψαν και από τη λογική των τραπεζών να εφαρμόζουν κατά το δοκούν τις διατάξεις του νόμου, αλλά και της άρνησής τους να χορηγούν επαρκή στοιχεία στους δανειολήπτες. 'Εφθασαν μάλιστα στο σημείο να ερμηνεύουν το νόμο που ψηφίσαμε και στην εγκύλιο της 'Ένωσής τους να ομιλούν για διατάξεις που ψηφίστηκαν εκ παραδρομής. Αυτό, αν μη τι άλλο, αποτελεί μία πρόκληση της 'Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών και προσβολή του ελληνικού Κοινοβουλίου, αφού με αυτήν την εγκύλιο τους αναγορεύτηκαν σε υπέρτατο όργανο και κριτή ακόμη και αυτού του Κοινοβουλίου, κρίνοντας μάλιστα ότι όλοι εμείς εδώ κακώς πράξαμε και νομοθετήσαμε "εκ παραδρομής".

Εκ των πραγμάτων, η όποια διάταξη ψηφίστε, πρέπει να εφαρμοστεί χωρίς προσκόμματα από τις τράπεζες. Γι' αυτό πρέπει να προβλεφθούν ουσιαστικότερες κυρώσεις, διοικητικές και ποινικές, όχι μόνο για την άρνηση της χορήγησης στοιχείων, αλλά και για την άρνηση συμμόρφωσής τους προς τις διατάξεις του νόμου. Δεν μπορεί οι τράπεζες να λειτουργούν σαν κράτος εν κράτει.

Η πρόταση της Κυβέρνησης -και είναι θετικό το ότι έρχεται αυτή η πρόταση- επιδέχεται και βελτιώσεις. Αναφέρθηκαν και προηγούμενοι συνάδελφοι γι' αυτές τις βελτιώσεις που πρέπει να επελθουν, όσον αφορά για το ποσό της ρύθμισης. Αναμφίβολα θα πρέπει το ποσό που ορίζεται ή να ανατρέχει στο αρχικό ποσό της σύμβασης ή το ποσό αυτό να αυξηθεί. Επίσης, θα

πρέπει να υπάρχει ...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Καλύτερα να ανατρέχει στο αρχικό ποσό. Αυτό είναι το σαφές. 'Όλα τα άλλα είναι εκ του πονηρού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριε Πρόεδρε, αν θέλετε να πείτε κάτι, στο μικρόφωνο...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ: Καλύτερο είναι το αρχικό ποσό, αναμφίβολα, για να είναι πιο σαφές ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Επιτρέπετε, κύριε Πιπεργιά, μία διακοπή από τον κ. Μητσοτάκη;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ: Βεβαίως.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Καλύτερο ασφαλώς είναι το αρχικό ποσό, το οποίο είναι σαφές. 'Όλα τα άλλα είναι εκ του πονηρού. Και αφού δεχόμαστε το αρχικό ποσό για το μείζον, θα το δεχθούμε και για το έλασσον. Δεν υπάρχει αμφιβολία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Συνεχίστε, κύριε Πιπεργιά.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ: Πράγματι, το να καθορίζεται το ανώτατο ύψος των ρυθμίσεων και να αναφέρεται στο αρχικό ποσό, θα ξεκαθαρίσει καλύτερα τα πράγματα.

Επίσης, δεν πρέπει να υπάρχει προσαύξηση για τα δάνεια, τα οποία έχουν πάρει οι αγρότες, τη στιγμή που είναι γνωστό ότι η κατάστασή τους είναι τραγική και έχουμε απασχοληθεί κατ' επανάληψη με αυτά τα ζητήματα.

'Ένα άλλο ζήτημα. Νομίζω ότι δεν πρέπει να υπάρχουν εξαιρέσεις για τις ρυθμίσεις που έγιναν με διατάξεις νόμου, γιατί έτσι αποκλείονται μεγάλες κατηγορίες δανειοληπτών. Αν κρίνω από την ιδιαίτερη πατριδιά μου την Εύβοια, οι περισσότεροι δανειολήπτες έχουν μπει στις ρυθμίσεις του νόμου "περί Εύβοιας, Καστοριάς", και έτσι εξαιρούνται απ' αυτές τις ρυθμίσεις. Μιλάμε για ένα νομό με πολλά προβλήματα, με τη μεγαλύτερη ανεργία και με πολλές επιχειρήσεις στα πρόθυρα της χρεοκοπίας.

Είναι γεγονός ότι το Υπουργείο έχει αντιμετωπίσει με θετικό τρόπο παρόμοια ζήτηματα και προβλήματα. Κύριε Υπουργέ, εσείς εκδόσατε απόφαση πριν από μερικές ημέρες για ρύθμιση των βεβαιωμένων χρεών στο Δημόσιο Ταμείο, χρέος που βεβαιώθηκαν από εγγυήσεις του δημοσίου που κατέπεσαν. Αν λοιπόν όλες αυτές οι επιχειρήσεις δεν υπαχθούν σε αυτές τις ρυθμίσεις, τότε ομολογούμενως υπάρχει τεράστιο ζήτημα.

Σε ό,τι αφορά το ζήτημα των πλειστηριασμών, πιστεύω ότι πρέπει να δοθεί ένα μεγαλύτερο διάστημα, προκειμένου να προσαρμοστούν και οι τράπεζες στις ρυθμίσεις της διάταξης που θα ψηφιστεί από τη Βουλή αλλά και οι δανειολήπτες. Γ' αυτό η αναστολή των πλειστηριασμών να γίνει μέχρι τέλος του χρόνου, έτσι ώστε να μην υπάρχουν κακόπιστες λειτουργίες από τη μεριά των τραπεζών. Πιστεύω ότι είναι θετική ρύθμιση. Χρειάζεται μια ακόμη βελτίωση για να γίνει ακόμη θετικότερη και να λυθεί ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα που απασχολεί όχι μόνο τους δανειολήπτες αλλά συνολικά την κοινωνία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Κωστόπουλος έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ν. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, επιτέλους μια διάταξη που την καταλαβαίνουμε, μια τροποποίηση για τα πανωτόκια. Πρέπει να θυμίσω ότι μέχρι σήμερα η Κυβέρνηση όσες διατάξεις έφερε ήταν και ακαταλαβίστικες και ανεφάρμοστες. Χαίρομαι διότι έφερε αυτήν τη διάταξη ο κύριος Υπουργός. Παρ' όλο βέβαια που μας είχε πει ότι θα κάνουμε και μια άλλη συζήτηση για να το αντιμετωπίσουμε όλοι μαζί το θέμα, το έφερε χωρίς καμία προετοιμασία και με φοβερές ελλείψεις.

Πρέπει να θυμίσω εδώ ότι υπάρχει μια πρόταση νόμου της Νέας Δημοκρατίας, η οποία έχει δουλευτεί πάρα πολύ καλά σε όλη της την έκταση και την οποία λυπάμαι που ο κύριος Υπουργός δεν την έλαβε υπόψη του. Εγώ προσωπικά δεν μπορώ να πω ότι δεν είναι, κύριε Υπουργέ, μια τροπολογία, ένας νόμος, που πάμε να κάνουμε, που έχει αρκετά θετικά και που είναι βεβαίως πάνω στο πνεύμα της πρότασης της Νέας Δημοκρατίας, όμως έχει φοβερές ελλείψεις τις οποίες πιστεύω ότι μέχρι να ψηφίσουμε εδώ αυτήν την τροπολογία θα τις λάβετε σοβαρά υπόψη.

Και αναφέρομαι, πρώτον, στον τομέα ότι δεν περιλαμβάνει όλα τα δάνεια. Κυρίως δεν περιλαμβάνει τα δάνεια των βιομηχα-

νιών και των επιχειρήσεων των ακριτικών περιοχών που τόσα έχει δώσει ο ελληνικός λαός που και η παρούσα Κυβέρνηση σε κάποιο σημείο έκανε κάποιες ρυθμίσεις, όμως πρέπει να θυμίσω, κύριε Υπουργέ, σ' αυτό που λέτε ότι εξαιρούνται αυτές οι επιχειρήσεις από την παρούσα ρύθμιση ότι εκείνες οι ρυθμίσεις ουσιαστικά δεν έγιναν για τις επιχειρήσεις αλλά έγιναν για την εξυγίανση των τραπεζών, με αποτέλεσμα αφού είχαμε παράσχει τότε το δικαίωμα να κρίνουν και τη βιωσιμότητα, έκριναν όλες τις επιχειρήσεις σχεδόν βιώσιμες, πήραν τα χρήματα, ενώ οι επιχειρήσεις δεν πήραν ούτε κεφάλαιο κινήσεως. Μπορεί να απαλλάχθηκαν από κάποια βάρη, αλλά στην ουσία δεν εξυγιάνθηκαν και δεν ξανάδθηκαν στην παραγωγή. Θα πρέπει λοιπόν να το δείτε με μεγάλη προσοχή, αφού -επαναλαμβάνω- υπάρχουν εκεί επιχειρήσεις που μπορούν να μπουν ξανά στην παραγωγική διαδικασία.

Δεύτερον, δεν υπάρχει, κύριε Υπουργέ, ο χρόνος που πρέπει οι τράπεζες να ρυθμίσουν αυτά τα θέματα. Τις αφήνουμε εις το διηπεκές.

Τρίτον, δεν υπάρχουν κυρώσεις για τη μη εφαρμογή αυτού του νόμου.

Τέταρτον, δεν υπάρχει τρόπος επίλυσης των διαφορών. 'Εχουμε εισηγηθεί ότι θα μπορούν να πηγαίνουν στα μονομελή με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, διότι θα προκύψουν σοβαρές διαφορές μεταξύ των τραπεζών και των επιχειρήσεων.

Επιπλέον, κύριε Υπουργέ, το βασικότερο όλων είναι το θέμα που αναφέρεται στον υπολογισμό των δανείων. Πρέπει να σας πω εδώ ότι ο μακαρίτης ο καθηγητής μου ο Φουρκιώτης έλεγε ότι εάν εδανείζετο ο Χριστός όταν γεννήθηκε μια δραχμή, κάπου το 1960 και κάτι, όταν ήμουν φοιτητής θα είχε φθάσει κάποιες δεκάδες χιλιάδες το χρέος. Απεντάιας, η ίδια δραχμή ανατοκίζεται δεν έφθανε -μας έλεγε τότε- η γη ολόκληρη σε χρυσάφι για να εξεπλήρωσε το χρέος.

Εδώ τι γίνεται; 'Έχουμε τριάντα πέντε και σαράντα πέντε και πενήντα φορές μέχρι σήμερα το χρέος για ορισμένα δάνεια που προέρχονται από το παρελθόν. Πρέπει να σας πω τώρα λοιπόν ένα παράδειγμα που έδωσε κάποιος δικηγόρος ότι για δάνειο του 1990 αν δεν υπολογίσουμε πανωτόκια και υπολογίσουμε από τόκο αν εξοφλήσει σήμερα κάποιος, αυτά που θα δώσει στην τράπεζα θα είναι λιγότερα από αυτά που υπολογίζει η παρούσα ρύθμιση. Το λέω αυτό για να δούμε, κύριε Υπουργέ, ότι κάπου έιμαστε αδίκοι. Μπορεί κάποια δάνεια πάνω στη δεκαετή-α του '80 στις αρχές να πολλαπλασιάσηκαν σαράντα πέντε και πενήντα φορές, αλλά τα δάνεια που πολλαπλασιάζονται επί τρί αέχουν άλλες επιβαρύνσεις. Πρέπει και αυτό να δούμε για να μην αδικήσουμε πολύ κόσμο. Γιατί ο στόχος ποιος είναι; Να έρθουν αυτές οι παραγωγικές μονάδες, να έρθουν αυτοί οι άνθρωποι, οι δανειολήπτες, οι νοικοκυραίοι, που πολλοί κατεστράφηκαν, τους πήραμε τα σπίτια, τους θίξαμε κλπ. και να ξαναπούν στην παραγωγική διαδικασία. Και βεβαίως δεν είναι όλοι απατεώνες, γιατί ακούων τον κόσμο και λέει: ποιους αυτούς τους μπαταξήδες ή αυτούς τους απατεώνες; Υπήρχαν και άνθρωποι οι οποίοι έιχαν απικίες, υπήρχαν άνθρωποι που δεν μπόρεσαν από κακές συγκυρίες, από αυξήσεις τιμών ...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Αυτοί είναι η πλειονότητης.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ν. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ: Βεβαίως η πλειονότητης. Οι άνθρωποι λοιπόν αυτοί πρέπει να αποκατασταθούν στην κοινωνία και για λόγους κοινωνικούς, να έρθουν στην κοινωνία καθαροί, αλλά και γιατί πρέπει να παραδώσουμε πολλούς από αυτούς που έχουν μεράκι να δημιουργούν σ' αυτόν τον τόπο, που έχουν το μεράκι να παράγουν -και δεν είναι πολλοί αυτοί και σ' αυτούς οφειλουμε και πολλά- στην παραγωγική διαδικασία.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική 'Εδρα καταλαμβάνει η Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής και **ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ**)

Αυτά, κύριε Υπουργέ, από πλευράς ποσοστών. Η δική μας ρύθμιση, που λέγαμε για το τριπλάσιο, δεν ήταν αντιπολιτευτική, ήταν ουσιαστική. Μπορεί να μου πείτε ότι δεν φτάνει και ότι πρέπει να πάμε στις τρεισήμισι-τέσσερις φορές.

Πρέπει όμως να σας θυμίσω ότι οι τράπεζες πολλά από τα χρήματα που έχουν πάρει, είτε με επιδοτήσεις από το κράτος είτε από τους δανειολήπτες, τα έχουν βάλει στην άκρη και πιστεύω ότι έχουν ικανοποιηθεί. Πέραν όμως από αυτό, πρέπει να

σας θυμίσω και κάτι άλλο που σας έχω πει. Οι τράπεζες μέχρι σήμερα -οι ίδιες το λένε- έχουν κάνει ρυθμίσεις για επισφαλείς απαιτήσεις περίπου εξακοσίων πενήντα δισεκατομμυρίων, και αυτό δεν ελήφθη υπόψη. Αν είχαμε ανατρέξει μερικά χρόνια πριν, πιθανόν αυτό το ποσό με μία ρύθμιση να ήταν και το απαλλακτικό ποσό για το οποίο ψάχνουμε.

Πιστεύω, κύριε Υπουργέ, ότι πρέπει στη ρύθμισή σας, πέραν από όλα αυτά, να περιληφθούν και τα εναλλακτικά δάνεια, για τα οποία έχει εγγυηθεί το ελληνικό δημόσιο, έχει πληρώσει το ελληνικό δημόσιο, βρίσκονται ήδη στις εφορίες και κυνηγούν τους επιχειρηματίες. Είναι είναι συμπληρωματικά των αρχικών δανείων είτε είναι αρχικά και αυτά πρέπει να ληφθούν υπόψη, ε-άν θέλουμε πράγματι να είμαστε δίκαιοι.

Πιστεύω ότι δίδεται σήμερα μια ευκαιρία να συμπληρώσετε με αυτά που είπα και πιθανόν με κάποια που είπαν άλλοι συνάδελφοι τη ρύθμιση, αν θέλουμε να είμαστε δίκαιοι και αν θέλουμε να αποδώσουμε δικαιοσύνη και ευκαιρίες στους 'Ελληνες πολίτες με μία μικρή ακόμη επιβάρυνση, για να μπορέσουμε να εξυγιάνουμε την ελληνική αγορά, τις ελληνικές επιχειρήσεις, εις όφελος και των Ελλήνων και του μελλοντού της Ελλάδος.

Εγώ βεβαίως καταψήφιζώ τη διάταξη όπως την έχετε.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Θα εκπλησσόμουν για το αντίθετο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ ('Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κ. Σπύρου έχει το λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΠΥΡΟΥ: Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα στην Εθνική Αντιπροσωπεία για τρίτη φορά τα τελευταία δύο χρόνια ένα θέμα που ταλανίζει την Εθνική Αντιπροσωπεία, όλους τους συναδέλφους, αλλά περισσότερο απ' όλα τα λαϊτωρεί, βασανίζει και εμπνέει έντονη ανησυχία στις χιλιάδες των οφειλέτων προς τις τράπεζες, στους δανειολήπτες, οι οποίοι κατέψυγαν εκεί προκειμένου να εξασφαλίσουν ένα ποσό, για να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις που είχαν και να ενισχύσουν ενδεχομένως τις επιχειρήσεις τους.

Το ότι για τρίτη φορά σήμερα συζητείται αυτό το θέμα επιβεβαιώνει το ότι η Κυβέρνηση νομοθετεί πρόχειρα, νομοθετεί επιφανειακά, νομοθετεί φωτογραφικά υπό τη δαμόκλειο σπάθη των ισχυρών οικονομικών παραγόντων, οι οποίοι επιβάλλουν, φαίνεται, στην Κυβέρνηση να νομοθετεί κατ' αυτόν τον τρόπο. Δεν εξηγείται διαφορετικά, κύριε Υπουργέ, όταν με το άρθρο 12 του ν.2601 και με το άρθρο 30 του ν.2789/2000 δεν μπορέσατε να λύσετε ένα τεράστιο πρόβλημα, το οποίο αναγνωρίζει η Κυβέρνηση, αναγνωρίζει ολόκληρο το Κοινοβούλιο και είναι υπαρκτό και σοβαρό. Οι δε αποφάσεις 8 και 9 του 2000 του Αρείου Πάγου μιλούν για κατά συρροήν παρανομία. Πώς είναι δυνατόν, λοιπόν, κάτι που αναγνωρίζουμε όλοι, διαγιγνώσκουμε όλοι, να μη μπορούμε να το θεραπεύσουμε;

Φαίνεται, λοιπόν, ότι πραγματικά νομοθετούμε πρόχειρα και έτσι εκτίθεται και η Κυβέρνηση -για την οποία υπάρχει η άποψη για το πώς λειτουργεί- αλλά εκτίθεται και το Κοινοβούλιο και οι συνάδελφοι οι οποίοι κάθε φορά προσταθούμε και θα θέλαμε σήμερα να έρθει εδώ ένα νομοθέτημα σωστό, έστω και με την αιφνιδιαστική αυτή τροπολογία. 'Εχει ήδη ωριμάσει στο μυαλό μας το θέμα των πανωτοκίων και το πώς εξελίσσεται μετά από την κατάθεση της τροπολογίας των Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας στις 30 Νοεμβρίου 2000. Και ο μεν Πρόεδρος της Βουλής είπε ότι πράγματι φαίνεται ότι οι τράπεζες δεν έχουν αντιληφθεί ακριβώς τι νομοθέτησε η Βουλή, εσείς πάλι δεν δεσμευθήκατε -επειδή δεν γνωρίζατε τι επιπτώσεις μπορεί να έχει στον προϋπολογισμό το όλο ζήτημα- και είπατε ότι θα θέλατε να το συζητήσουμε διεξοδικά και μάλιστα στην Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, παρουσία εκπροσώπων των τραπεζών, αλλά και των ενδιαφερομένων, για να μπορέσουμε να καταλήξουμε σε αντικειμενικά συμπεράσματα, ώστε να λυθεί ένα θέμα, το οποίο εμφανίζει έντονα τα στοιχεία της κατάφωρης αδικίας.

Φαίνεται, λοιπόν, ότι ακολουθήσατε άλλη διαδρομή. Ακούσαμε από το σεβαστό πρώην Πρωθυπουργό κ. Μητσοτάκη για τη συνάντηση που είχατε στο Υπουργείο σας. Εκκρεμούσε όμως και μία άλλη συνάντηση, για να μπορούμε σήμερα να έχουμε την αίσθηση ότι καταθέτουμε τις απόψεις μας, όχι για να εκτο-

νωθούμε ή να απευθυνθούμε στους ψηφοφόρους μας, όπου μας ακούνε, αλλά ουσιαστικά για να νομοθετήσουμε σωστά και να λυθεί ένα θέμα.

Οι πληροφορίες που έχουμε και η εκτίμηση της συζήτησης μέχρι στιγμής δείχνει ότι η τροπολογία αυτή που φέρατε μόνο ένα μικρό ποσοστό θα εξυπηρετήσει, όπως και οι προηγούμενες νομοθετικές ρυθμίσεις εξυπηρέτησαν πολύ μικρό αριθμό.

Λέω λοιπόν ή να την αποσύρετε, πράγμα που δεν έχετε πρόθεση, να εμβαθύνετε στο θέμα και να συζητήσει ώστε να καλύψει όσο το δυνατόν μεγαλύτερο αριθμό ενδιαφερομένων ή να κάνετε τις παρεμβάσεις αυτές, οι οποίες μέχρι να ολοκληρωθεί η συζήτηση των εξήντα ένα ομιλητών και εφόσον έχετε τη δυνατότητα και δεν έχετε την πίεση ή την αιτιλή, όπως φαίνεται, των τραπεζών, να ρυθμισθούν θέματα και να συμπεριληφθούν όσο το δυνατόν περισσότερα.

Κύριε Υπουργέ, πρέπει να σας έχουν παραπληροφορήσει υπό το φόρτο της εργασίας που έχετε και να μη γνωρίζετε τις παρενέργειες ή τα προβλήματα που υπάρχουν.

Θα σας αναφέρω ένα μικρό παράδειγμα. Παίρνοντας το 1981 έντεκα εκατομμύρια από την Κέρκυρα ο δανειολήπτης, πλήρωσε μέχρι το 1993 τριάντα εκατομμύρια. Το 1994 του λένε ότι χρωστάει σαράντα πέντε εκατομμύρια, του πάρονταν δύο διαμερίσματα και ένα μαγαζί και σήμερα του ζητάνε εκατόν ογδόντα εκατομμύρια. Με τη ρύθμιση λοιπόν και το 50% που λέτε, θα πληρώσει πάλι εξήντα πέντε εκατομμύρια, τα οποία όμως δεν μπορεί να πληρώσει.

Τονίσθηκε και προηγουμένως ότι ιδιαίτερα για την πρώτη κατοικία πρέπει να μη συμπεριλαμβάνεται στον πλειστηριασμό, ο οποίος πρέπει να γίνεται τουλάχιστον μία φορά το χρόνο, γιατί έχουν σοβαρές επιβαρύνσεις τα άτομα τα οποία καταφεύγουν στον πλειστηριασμό.

Η ρύθμιση σας σαφώς είναι καλύτερη, αλλά δεν καλύπτει μεγάλο αριθμό δανειοληπτών. Επομένως και αυτή θα αποδειχθεί σε λίγο διάστημα ότι ήταν άκαρη και δεν μπόρεσε να καλύψει αυτό το σοβαρό θέμα.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ ('Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο κ. Παναγιωτόπουλος.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, το πρόβλημα δημιουργήθηκε όταν απελευθερώθηκαν το 1985 τα επιτόκια και σε συνδυασμό με τον ανατοκισμό έγινε το μπαμ. Και η Κυβέρνηση αγνόησε απολύτως το θέμα και άρχισαν οι καταστροφές.

Το 1997 με τον κ. Νικόλαο Κατσαρό κάναμε τις πρώτες επερωτήσεις. Είχα φέρει ένα παράδειγμα, του Σκαρή, που είχε μάρμαρα στη Δράμα, ο οποίος για ένα δάνειο από την ΕΤΕΒΑ εβδομήντα εκατομμυρίων το 1977 είχε πληρώσει δύο δισεκατομμύρια και είχε ακόμη ένα δισεκατομμύριο τόσο. Τρελά πράγματα!

Είχε ασχοληθεί με το θέμα ο Σωτήρης ο Σοφιανόπουλος - πρέπει να το πω αυτό της "ΧΡΩΠΕΙ", αυτός που του πήραν τη βιομηχανία και ήταν θύμα των πανωτοκίων. Ο κ. Σοφιανόπουλος ενώ έκανε καλούς μαθηματικούς υπολογισμούς για να καταλήξει στις μεγάλες επιβαρύνσεις, κατέληγε δυστυχώς στο συμπέρασμα ότι οι Εβραίοι και οι μασώνοι έχουν εφεύρει τα πανωτόκια και την απελευθέρωση των επιτοκίων για να καταστρέψουν τον Ελληνισμό. Εκεί έχανε το παιχνίδι, ενώ μέχρι εκεί πήγαινε καλά.

Πιέσαμε τις κυβερνήσεις να δώσουν κάποια λύση και έρχομαι σε συγκεκριμένα πράγματα.

Πρώτον, τι θα πει -αυτό που είπε της "ΧΡΩΠΕΙ", αυτός που του πήραν τη βιομηχανία όπου υπάρχουν εγγυήσεις του δημοσίου; Δηλαδή οι τράπεζες εκεί που είναι σίγουρες ότι θα τα πάρουν όλα από το δημόσιο, δεν δέχονται να χαρίσουν τίποτα; Και δεν γνωρίζουμε εμείς ότι αφού τα πάρουν από το δημόσιο, το δημόσιο, με το νόμο περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων, θα στρα-

φεί πάλι εναντίον των δανειοληπτών, θα τους επιβαρύνει τεράστια και θα χρησιμοποιήσει όλα τα αναγκαστικά μέσα που εχει στη διάθεσή του, προκειμένου να εισπράξει ό,τι εισπράξει; 'Άρα τελικά ο οφειλέτης είναι αυτός που έχει το βάρος.

'Οσον αφορά τους πλειστηριασμούς, κύριε Υπουργέ, θα παρακαλούσα το εξής: Οι πλειστηριασμοί που έγιναν και πραγματοποιήθηκαν στην τιμή εκκινήσεως και όταν είναι κάτω από το 50% της πραγματικής αξίας του ακινήτου, αυτά δηλαδή που τα πήραν τζάμπα οι αετονύχηδες και οι μάγκες, οι διάφοροι υπάλληλοι των τραπεζών, όλα αυτά να επανεξετασθούν.

Και αν πράγματι έχουν γίνει αυτά τα φοβερά πράγματα, να ακυρωθούν οι πλειστηριασμοί. Δεν είναι δυνατόν να έχουν χάσει το σπίτι τους για πέντε δραχμές, όταν το σπίτι τους είχε είκοσι δραχμές.

Εγώ προσωπικά σε εσάς αναγνωρίζω την προσπάθειά σας, αλλά υποπτεύομαι, σας το είπα και στη σύσκεψη που κάναμε, ότι οι τραπεζίτες πάνε πριν από εσάς στον Πρωθυπουργό. Υποπτεύομαι ότι το τραπεζικό κατεστημένο δεν μπορείτε να το ξεπεράσετε, είτε ενοχλείσθε από την αντιπαράθεση είτε πράγματι έχει πρόσβαση καλύτερη και επιβάλλει τις απόψεις του. Γι' αυτό και οι λύσεις που δίνετε είναι κάτιας ατελείς.

Ξεκίνησαμε πολύ άσχημα με την πρώτη ρύθμιση. Φθάσαμε σε μια ρύθμιση σήμερα, η οποία έχει μερικά θετικά στοιχεία. Ας προχωρήσουμε λίγο, ας δούμε πώς μπορούμε ριζικά να λύσουμε το θέμα, τι είναι αυτό -παραδείγματος χάρη- το 50% του αρχικού κεφαλαίου. Αυτό είναι λίγο εβραϊκό. 'Έχει δίκιο ο κ. Σοφιανόπουλος που μιλάει για τους Εβραίους.

Γιατί; Να είναι το αρχικό ποσό πολλαπλασιαζόμενο επί πέντε, επί έξι, επί τέσσερα, όσο αποφασίσουμε. Αυτό το 50% και όταν έχουν πληρώσει σε μέρει, δεν είναι 50% αλλά είναι λιγότερο. Αυτό είναι μπερδεμένο. Δεν χρειάζεται. Να το ξεκαθαρίσουμε, να είναι το αρχικό ποσό πολλαπλασιαζόμενο.

Το κυριότερο είναι ότι είναι παράλογες σε τέτοιο σημείο οι επιβαρύνσεις, ώστε ούτε οι τράπεζες είναι ικανές να εισπράξουν αυτά που έχουν να παίρνουν, γιατί ο άλλος όταν βρίσκεται σε αδυναμία, δεν πληρώνει τίποτε. Ουκ α λάβοις παρά του μη έχοντος.

Παρακαλώ, λοιπόν, να προχωρήσουμε γενναία σήμερα, για να τελειώνουμε. Να μην ξαναέρθετε σε δύο μήνες πάλι με άλλη τροπολογία. Αθετήσατε και την υπόσχεσή σας, ότι πριν το φέρετε, θα ξαναβρεθούμε. Κάναμε τη σύσκεψη, δεν ξαναβρεθήκαμε και φέρατε...

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Καταθέσατε την τροπολογία που δεν είχαμε συμφωνήσει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Υπάρχει ένα δύλημμα -και τελειώνω μ' αυτό- οι τράπεζες ή το κοινωνικό σύνολο και ο ελληνικός λαός; Κάπου θα στενοχωρηθούν, αλλά προκειμένου να καταστραφεί το σύμπαν, όπως καταστρέφεται με αυτά που έχουν γίνει τώρα από τις τράπεζες, όταν δύο εκατομμύρια και πλέον άνθρωποι βρίσκονται σε αδιέξοδο, όταν ο ιστός των μικρομεσαίων έχει καταστραφεί, όταν αυτοί που δεν μπορεί να έχει παραπάνω επικοινωνία με την τράπεζα της γειτονιάς του, γιατί δεν έρει γράμματα για να πάιε πιο πέρα, είναι υποχείριο του τραπεζίτη και υποκύπτει στους εκβιασμούς του, όλα αυτά πρέπει να τα δούμε και να προχωρήσουμε γενναία σε μια λύση. Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πέρυγα της Νέας Δημοκρατίας) **ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Ο κ. Ρεγκούζας έχει το λόγο.

ΑΔΑΜ ΡΕΓΚΟΥΖΑΣ: Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αντιπαρερχόμενος το εκβιαστικό δύλημμα που εξέπεμψε ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας το πρώτη στην εισήγησή του, το οποίο θεωρώ αποχές με τον επιεικέστερο χαρακτηρισμό, θα ήθελα να επισημάνω ότι το πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε έχει πάρει κοινωνικές διαστάσεις.

Αυτό εξάλλου φαίνεται από το γεγονός και από το ενδιαφέρον που έχουν δειξει όλοι οι συνάδελφοι από όλες τις πλευρές, για να δοθεί μια λύση σε αυτό το πρόβλημα. Ωστόσο και η παρέκκλιση από τα συμφωνηθέντα του κυρίου Υπουργού Εθνικής Οικονομίας δείχνει ένα είδος πανικού για την Κυβέρνηση, για να

λύσει αυτό το πρόβλημα πιεζόμενη ένθεν και ένθεν.

Θα ήθελα όμως να επισημάνω ότι το ελληνικό δημόσιο για να κατοχυρώσει τα δικά του δικαιώματα έχει καθορίσει σαφώς για τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις των πολιτών ότι το ποσό των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς αυτό το ίδιο, προς τον εαυτό του, δεν μπορεί να υπερβεί το 300%

Εδώ, εφευρίσκεται ένα τέχνασμα, που επεσήμανε και ο κ. Παναγιωτόπουλος πριν από λίγο, δηλαδή το αρχικό κεφάλαιο συν 50%, που θολώνει τα νερά και δεν μπορούμε να έχουμε συγκεκριμένη ρύθμιση.

Ταυτόχρονα, θα ήθελα να επισημάνω ότι στα πιστωτικά ιδρύματα που αναφέρετε γενικόλογα και στην προηγούμενη ρύθμιση που έγινε αλλά και τώρα δεν διορθώνετε, δεν συμπεριλαμβάνονται το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται ερμηνευτικά ζητήματα, τα οποία ούτε αυτήν τη στιγμή έχουν διευκρινισθεί. Γι' αυτό θα παρακαλούσα, κύριε Υπουργέ, να συμπεριληφθούν στα πιστωτικά ιδρύματα, να γίνει δηλαδή προσθήκη που να λέει ότι σ' αυτά τα πιστωτικά ιδρύματα είναι ενταγμένα και το Ταμείο Παρακαταθηκών και το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο.

Επίσης δεν περιλαμβάνονται στη ρύθμιση οι καταπτώσεις εγγυήσεων, με αποτέλεσμα αυτοί οι άνθρωποι, οι οποίοι ενδεχομένως να έχουν υπερβεί και το 300% και το 400% για τα δάνεια τους, τώρα βρίσκονται μπροστά σε μία νέα δίνη, δηλαδή να αντιμετωπίζουν το 300% των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων στο δημόσιο τομέα πλέον των αρχικών πανωτοκίων. Γιατί δεν τους βάζετε αυτούς μέσα;

'Ενα άλλο επίσης ζητήματα για τους αγρότες. Δεν περιλαμβάνεται καμία ειδική ρύθμιση μέριμνα παρ' ότι πομπαδώς και στην προηγούμενη ρύθμιση που έκανε η Κυβέρνηση είχε ειπωθεί εδώ σε αυτήν την Αίθουσα ότι λύεται το θέμα για τους αγρότες, ενώ δεν είχε λυθεί.

Επίσης δεν περιλαμβάνονται εκκρεμούσες δίκες πλειστηριασμού ακινήτων που στηρίζονται σε αξώσεις των τραπεζών. Γιατί τους εξαιρείτε αυτούς;

Γιατί αυτή η επιλεκτική ρύθμιση; Και παράλληλα γιατί αυτή η δυστοκία; Τι φοβάστε από το τραπεζικό σύστημα και δεν κάνετε μία ρύθμιση για να αντιμετωπισθεί ένα κοινωνικό πρόβλημα του ελληνικού λαού;

Επίσης δεν μπορεί αυτή η λύση να δώσει απάντηση και δεν μπορεί να εισπραχθούν αυτά τα χρήματα ούτε και με αυτήν τη ρύθμιση που κάνεται και η μείωση του πλαφόν των 750.000.000 στα 500.000.000, όπως επισημάνθηκε και από τον κ. Μητσοτάκη, πραγματικά είναι μία μονομερής ρύθμιση-πρόβλημα χωρίς να έχει το πρώτο σκέλος. Γιατί το κάνετε και αυτό;

Οι κυρώσεις για τις τράπεζες. Γνωρίζετε ότι οι τράπεζες αυθαιρετούν ουσιαστικά. Καμία κύρωση δεν έχει επιβληθεί. Γιατί, λοιπόν, σε αυτή τη ρύθμιση αντί να ενισχύσετε το καθεστώς του ποινολογίου για τις τράπεζες δεν κάνετε καμία αναφορά; Το γεγονός, κύριε Υπουργέ, ότι οι Βουλευτές δεν έρχονται εδώ δίκην αντιπολετευτικών κορονών, αλλά με διάθεση να συνεργαστούν με την Κυβέρνηση για να αντιμετωπισθεί ένα κοινωνικό πρόβλημα, θα πρέπει να σας κεντρίσει το ενδιαφέρον ιδιαίτερα. Δεν θέλουμε να σας αντιπολευθούμε. 'Έχουμε πολλά σημεία κυβερνητικής δράσης που μπορούμε να κάνουμε αντιπολευθεστή. 'Έχουμε μπροστά μας ένα κοινωνικό πρόβλημα και αντί να σκύψουμε όλοι από πάνω να το λύσουμε προσπαθούμε ο καθένα να ξεφύγει από την πόρτα ή από το παράθυρο.

Εμείς επιμένουμε και θα επιμένουμε υποθέτω και μετά τη ρύθμιση αυτή αν δεν κάνετε τις ανάλογες διορθώσεις να επιμένουμε στο θέμα όσο και αν εσείς μας προειδοποιείτε ότι δεν πρόκειται να δεχθείτε καμία άλλη τροπολογία στο μέλλον. Εκείνο που έχει να κάνει η Κυβέρνηση να διασώσει και το πολιτικό της κύρος, αλλά ταυτόχρονα να είναι συνετής απέναντι σε αυτά που υποσχέθηκε το μήνα Δεκέμβριο, είναι να προχωρήσει σε γενναίες τροποποιήσεις αυτής της τροπολογίας για να λυθεί αυτό το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν χιλιάδες συμποτίλες μας, οι οποίοι ακόμα και αν ήταν ασυνεπείς κατά την εφαρμογή των προηγούμενων ρυθμίσεων δεν μπορεί να αντιμετωπίζονται με σκληρότητα και να λένε ότι επειδή δεν πλήρωσαν πρέπει τώ-

ρα να τιμωρηθούν για να ευνοηθεί το τραπεζικό σύστημα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ ('Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένων ξεναγήθηκαν στην έκθεση της Αίθουσας "ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ" για τα 80 χρόνια της ενσωμάτωσης της Θράκης στην Ελλάδα, εξήντα τέσσερις μαθητές και τρεις καθηγητές από τα τεχνικά επαγγελματικά εκπαιδευτήρια "ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ" Πειραιά.

Η Βουλή τους καλοσωρίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες)

Το λόγο έχει ο κ. Λιάσκος.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με την παρούσα τροπολογία, που έρχεται με μία τέτοια εσπευσμένη διαδικασία ο κύριος Υπουργός Εθνικής Οικονομίας είναι γεγονός -πιστεύω ότι όλοι το κατανοήσαμε- ότι προβαίνει σε μία κακή αντιγραφή της πρότασης νόμου της Νέας Δημοκρατίας, αλλά δυστυχώς δεν υπήρχε η γενναιότητα ψυχής που απαιτείται για να αποδεχθεί η Κυβέρνηση ολοκληρωμένα αυτή την πρόταση που θα έδινε οριστική και τελεσίδικη λύση και βέβαια θα διέσωζε αυτά τα τραγικά θύματα μιας πραγματικά απάνθρωπης συμπεριφοράς.

Είναι γεγονός, λοιπόν, καθ' ομοιογίαν -έστω και σήμερα το ομολόγησε ο κύριος Υπουργός- ότι η διάταξη του άρθρου 30 του ν. 2789/2000 δεν αντιμετώπισε το πρόβλημα των υπερβολικών επιβαρύνσεων στα δάνεια των τραπεζών. Και θέλω να τονίσω εδώ ότι η ανοχή της πολιτείας απέναντι στη παράνομη και καταχρηστική συμπεριφορά των τραπεζών υπήρξε πραγματικά εγκληματική. Και μόνη η σημειωνή τοποθέτηση της Κυβέρνησης και των συναδέλφων της Πλειοψηφίας δείχνει πόσο τεράστια είναι η βλάβη στην εθνική οικονομία, πόσο πραγματικά μεγάλη είναι η ζημιά που έχει γίνει μέχρι σήμερα.

Ο παραγωγικός ιστός, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, της χώρας έχει διαλυθεί κυριολεκτικά. Κύριε Υπουργέ, τα πανωτόκια έπινεαν στην κυριολεξία αυτόν τον παραγωγικό ιστό. Νοικοκυραίοι που είχαν τη φιλοδοξία να δημιουργήσουν και όχι να βολευτούν στο δημόσιο, όπως κάποιοι άλλοι και να γίνουν κρατικοί διάιτοι, βαπτίζονται από τις τράπεζες μπαταξήδες, χάνουν ό,τι με αίμα και ίδρωτα δημιούργησαν, απαξιώνονται στην τοπική κοινωνία που έδρασαν επιχειρηματικά και οδηγούνται στην απόγνωση και πολλές φορές στην αυτοκτονία.

Είναι συγκλονιστικά τα στοιχεία που είδαν το φως της δημοσιότητας και που όλοι έχουμε στα χέρια μας. Στην πατρίδα μου, την Εύβοια, που πλήρεται από την αποβιομηχάνιση και την ανεργία, οι τράπεζες έδωσαν τη χαριστική βολή. Οι βιομηχανίες του λευκού κρέατος που η Εύβοια ήταν κυρίαρχη σε αυτές, οδηγήθηκαν στη χρεοκοπία. Βιοτέχνες, ξενοδόχοι, αλιείς το ίδιο. Ο αγροτικός τομέας έχει βρόγχο στο λαιμό, αφού τα πάντα έχουν υποθηκευθεί από την Αγροτική Τράπεζα που παίρνει σπίτια και χωράφια. Και εδώ υφίσταται και το ερώτημα: Με ποιο δικαίωμα υποθηκεύει κατά βούληση η Αγροτική Τράπεζα ό,τι θέλει όποτε θέλει;

Το πώς λειτούργησαν οι τράπεζες μόνο σε μαφιόζικες μεθόδους μπορεί να απεικονιστεί. Και βέβαια επειδή είναι πολύ σκληρή η λέξη, θα πω ότι δεν μπορεί να χαρακτηριστεί διαφορετικά κανείς, όταν η ίδια η δικαιοσύνη με αποφάσεις της τον κρίνει έτσι. Εδώ με νομοθετική ρύθμιση της Βουλής σταματούσαν οι πλειστηριασμοί, υποτίθεται -έγινε νομοθετική ρύθμιση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι- και οι τράπεζες γράφοντας στα παλιά τους τα παπούτσια και τη Βουλή των Ελλήνων προχωρούσαν ακάθεκτες πλειστηριάζοντας τα πάντα. Μπροστά σε αυτήν τη συμπεριφορά οι τοκογλύφοι, κατά την άποψή μου, συγκρινόμενοι θα πρέπει να χαρακτηρίζονται ως κοινωνικοί λειτουργοί.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ**)

Και εδώ τίθεται το ερώτημα. Ποιες κυρώσεις προβλέπονται; Τι έχει γίνει απέναντι σε αυτό το καθεστώς; Και βέβαια πώς μπορεί κάποιος να μένει αδρανής βλέποντας τα παραδείγματα των πανωτοκίων, βλέποντας να υφίστανται δάνεια τα οποία έχουν τετρακόσιες φορές πολλαπλασιαστεί πάνω στο αρχικό κεφά-

λαιο να υφίστανται; Σήμερα με αυτήν τη ρύθμιση θα πρέπει να πούμε ότι υπάρχει και ένας συνδυασμός στα χρέη με τα ασφαλιστικά ταμεία και στη Δ.Ο.Υ. όπου και εκεί τα πανωτόκια ουσιαστικά από τα βεβαιωμένα χρέη πνίγουν τους ανθρώπους οι οποίοι έτυχε να δανειστούν.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιπρόσθετα θέλω και εγώ να επισημάνω με τη σειρά μου ότι δεν υπάγονται στις ρυθμίσεις οι οφειλές επιχειρήσεων για τις οποίες έχουν εκδοθεί απομικές ή υπουργικές αποφάσεις, όπως τονίστηκε και από άλλους συναδέλφους. Να πω εδώ ότι πραγματικά ένας τεράστιος αριθμός επιχειρήσεων οι οποίες βρέθηκαν σε ένα κρίσιμο μένουν έξω από τη ρύθμιση. Θα έπρεπε, κύριε Υπουργέ, να προχωρήσετε σε μία γενναία νομοθετική ρύθμιση επιβάλλοντας, αν θέλετε, το νόμο και την τάξη στη συμπεριφορά των πιστωτικών ιδρυμάτων και διασώζοντας τους 'Ελληνες επιχειρηματίες, τους 'Ελληνες αγρότες, τους 'Ελληνες βιοτέχνες οι οποίοι ουσιαστικά στριώζουν την εθνική οικονομία.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι στο θεωρεί των επισήμων παρευρίσκεται ο Πρόεδρος και Αντιπρόσωπεία της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων του Δανικού Κοινοβουλίου.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες)

Επίσης, θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι πριν από λίγο η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Υποθέσεων του Ελληνικού Κοινοβουλίου είχε συνεδρίαση με την Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων του Δανικού Κοινοβουλίου και ήταν η συναντήση μας πολύ πραγματική. Θα συνεχίσουμε να έχουμε τέτοιες συναντήσεις και μάλιστα, όχι σε επίπεδο επιτροπών ευρωπαϊκών υποθέσεων, όπως είπαμε, αλλά και σε επίπεδο άλλων επιτροπών.

Τους ευχαριστούμε και πάλι για την παρουσία τους.

Ο κ. Παπαθεμελής έχει το λόγο.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ: Να χαιρετήσω και εγώ την παρουσία των Δανών συναδέλφων, κύριε Πρόεδρε.

Η συζήτηση και το ενδιαφέρον, το οποίο έχει προκληθεί και εντός και εκτός της Αιθούσης για το θέμα το οποίο αντιμετωπίζει η Βουλή απόφει είναι πολύ σημαντικό γεγονός. Επιβεβαιώνει την ευαίσθηση της Βουλής συνολικά για θέματα τα οποία αποτελούν θέματα της μεγάλης πλειονότητας του λαού μας και όχι των κοινοβουλευτικών ομάδων με τις κομματικές περιχαρακώσεις. Αυτό θα πρέπει να χαιρετισθεί ως ένα υγιές γεγονός για το Ελληνικό Κοινοβούλιο.

Αν θυμηθεί κανείς τις επισημάνσεις οι οποίες έγιναν στο Σώμα κατά τη συζήτηση του ισχύοντος ήδη νόμου, ο οποίος ρυθμίζει με το γνωστό τρόπο την υπόθεση των πανωτοκίων, αντιλαμβάνεται γιατί φθάσαμε με μαθηματική νομοτέλεια, όπως τότε πολλοί επισημαίναμε, στη σημερινή συζήτηση.

Η κίνηση την οποία δέχθηκε ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και τελικώς συνεζήτησε και, εν πάσῃ περιπτώσει, αποφάσισε να φθάσει σε μια ρύθμιση, είναι θετική. Δείχνει ότι μπορεί να γίνει διάλογος. Άλλα λυπάματα να πω, γιατί έπρεπε να χαλάσσε όλη αυτή τη ιστορία και έπρεπε να έρθει με τη μορφή τροπολογίας, χωρίς να περάσει από την αρμόδια Επιτροπή Οικονομικών ένα τόσο σοβαρό θέμα, το οποίο θα ήταν δυνατό να βρει κοινή συναντεση, κοινή διατύπωση απ' όλες τις πλευρές;

Μπορεί να άφηνε αντίθετες τις τράπεζες, το χρηματοπιστωτικό σύστημα της χώρας, αλλά το χρηματοπιστωτικό σύστημα της χώρας, κύριε Πρόεδρε, είναι αμαρτωλό. 'Έχει οδηγήσει σε κοινωνικό ναυάγιο πάρα πολλές οικογένειες. 'Έχει επίσης υπονομεύσει και διαβρώσει την αναπτυξιακή διαδικασία συχνά σ' αυτήν τη χώρα και επομένως δεν χρειάζεται να είναι κανείς φειδωλός, αλλά μάλλον πρέπει να είναι αμείλικτος απέναντι στις συμπεριφορές του τραπεζικού μας συστήματος.

Κύριε Υπουργέ, για να μην έρθουμε μετά από ένα εξάμηνο ή μετά από ένα χρόνο ξανά σε μια καινούρια ρύθμιση, διότι η υποσυζήτηση θα είναι ανεπαρκής και θα έχει διαιωνίσει αδικίες που μπορούμε να τις αντιμετωπίσουμε τώρα, καλό είναι να έχετε ευήγενον ους και ανοιχτούς οφθαλμούς στις εισηγήσεις όλων των συναδέλφων όλων των πτερύγων της Βουλής και να δείτε

Ξανά ορισμένες διατάξεις της πρότασής σας.

Παραδείγματος χάριν, δεν είναι λογικό τα πραγματικά ποσά αφ' όπου χορηγήθηκαν, να αποτελούν το κριτήριο για το πολλαπλάσιο, τετραπλάσιο, τριπλάσιο, διπλάσιο κλπ. που αναφέρεσθε στη βάση που λαμβάνετε υπόψη σ' αυτό το θέμα; Είναι λογικό αυτό το πράγμα;

Δεν είναι λογικό και δίκαιο η παράταση αναστολής των πλειστηριασμών να φθάνει μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου αυτού του έτους; Δεν είναι δίκαιο και τίμιο να υπαχθούν όλοι ανεξαρέτως, όσοι με τη μία ή την άλλη νομική φόρμουλα ουσιαστικά έχουν ταυτότητα ιστορικής και θα προσέθετα και νομικής στην πραγματικότητα ουσίας και είναι δανειολήπτες; Δεν είναι τίμιο να ληφθεί ως κρίσιμη μεραρχία η 1η Ιανουαρίου του 2001 αντί της 15-4-1998; Γιατί πρέπει να πάμε πίσω εις τον εκτοκισμό εκ νέου των ποσών τα οποία θα βγουν; Αναφέρομαι σε περιορισμένες ρυθμίσεις, γιατί υπάρχουν και άλλες. Άλλοι συνάδελφοι πριν και μετά από εμένα αναφέρθηκαν και θα αναφερθούν γι' αυτές.

Τέλος, γνωρίζοντας και εμείς τις αδυναμίες του χρηματοπιστωτικού συστήματος και την απείθεια την οποία αυτό επιδεικνύει στις αποφάσεις και τις δικές σας και αυτού του Σώματος, θα είναι Ilex imperfecta, νόμος δηλαδή χωρίς κυρώσεις, εάν τελικώς δεν προβλέψεθούν κυρώσεις για εκείνες τις τράπεζες, για εκείνους τους διοικητές τραπεζών, οι οποίοι δεν θα συμμορφωθούν με τις ρυθμίσεις. Αυστηρότατες φυσικά, διότι αυτές οι οποίες προβλέπονται είναι επιεικέστατες και επομένως αναποτελεσματικές. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Παπανικόλας έχει το λόγο και παρακαλώ να μην υπερβαίνετε το χρόνο, διότι εδώ υπάρχει ένας αριθμός συναδέλφων, οι οποίοι δεν έρω εάν θα προλάβουν τελικά να μάλισσον.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα πρέπει να παραδεχθούμε ότι σε γενικές γραμμές η ρύθμιση που συζητούμε κινείται σε θετική κατεύθυνση και σε ένα μεγάλο βαθμό αποκαθιστά το κράτος δικαίου. Νομίζω, όμως, ότι από πιθανή αβλεψία δημιουργούνται κάποιες αδικίες.

Σύγκεκριμένα, είναι γνωστό ότι με κάποιες κοινές υπουργικές αποφάσεις, κύριε Υπουργέ, το 1999 είχε επιδειχθεί ιδιαίτερη ευαισθησία και μέριμνα από πλευράς πολιτείας και από πλευράς του Υπουργείου σας, σχετικά με τις μικρές ξενοδοχειακές μονάδες του ανατολικού Αιγαίου. Με αυτές τις κοινές υπουργικές αποφάσεις τότε παρεσχέθη η δυνατότητα να ρυθμίσουν ληξιπρόθεσμα δάνεια οι επιχειρηματίες υπό τον όρο ότι οι επιχειρήσεις αυτές θα εκρίνοντο βιώσιμες.

Με βάση αυτές τις κοινές υπουργικές αποφάσεις πράγματι το ελληνικό δημόσιο επιχορήγησε κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες το επιπτόκιο, ενώ δεν προβλέφθηκε καμία δέσμευση από πλευράς τραπεζών όσον αφορά τη διαγραφή έστω και μέρους των τόκων από τους ανατοκισμούς.

Σήμερα, παρά το αρχικό ενδιαφέρον γι' αυτές τις επιχειρήσεις που βρίσκονται σ' αυτόν τον ευαίσθητο χώρο της πατρίδας μας, έρχονται σε μειονεκτική θέση, αντί να βρίσκονται σε πλεονεκτική ώρα οφειλαν. Συγκεκριμένα, επειδή ακριβώς είχαν ρυθμιστεί τότε με υπουργικές αποφάσεις, σήμερα εξαιρούνται από την ευοϊκότερη ρύθμιση, την οποία εισάγεται. Και είναι παράλογο, αν σκεφθεί κανείς ότι όσες εκριθήκαν τότε ότι δεν ήταν βιώσιμες επιχειρήσεις και δεν υπήρχαν σ' εκείνη τη ρύθμιση, υπάγονται σήμερα σ' αυτή, η οποία είναι ευνοϊκότερη. Ενώ οι βιώσιμες επιχειρήσεις, όπου πολλές υπό το κράτος των αναγκαστικών πλειστηριασμών έσπευσαν να υπογράψουν συμβάσεις, σήμερα αποκλείονται.

Θα πρέπει, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, να θεραπευθεί αυτή η αδικία, η οποία θέλω να πιστεύω ότι από αβλεψία τελικά δεν συμπειρελήφθη τουλάχιστον ως εξαιρεση γι' αυτές τις κοινές υπουργικές αποφάσεις. Επίσης, θέλω να πω ότι με την υπαγωγή και αυτών των περιπτώσεων στις ρυθμίσεις του νομοσχεδίου θα αφεληθεί και το ελληνικό δημόσιο, αφού έτσι δεν θα επιβαρύνεται στο εξής με τη σχετική επιχορήγηση αυτών των δανείων.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής και ΑΝΝΑ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ)

Είναι θετικό ότι στην πρωτολογία σας είπατε ότι κάποιες πε-

ριπτώσεις θα αντιμετωπισθούν ad hoc. Θέλω να πιστεύω ότι αυτή ίδιας η κατηγορία συμπεριλαμβάνεται σ' αυτήν τη δήλωσή σας. Το δηλώνετε, κύριε Υπουργέ;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.Σ.Ο.Κ.)

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Θα σας απαντήσω όταν θα παρέμβω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο ειδικός αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Τσιόγκας έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ: Κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι χαρακτηριστικός ο τίτλος που έχουμε μπροστά μας από τον Πανελλήνιο Σύλλογο Προστασίας Δανειοληπτών από τις Τράπεζες και από τους Οργανισμούς. 'Όντως, οι τράπεζες σκοτώνουν, με τα πανωτόκια πραγματικά έχουν οδηγήσει πάρα πολλούς σε αυτοκτονία. Και η σημερινή τροπολογία εξυπηρετεί -πιστεύουμε- τα συμφέροντα των τραπεζών. Και η σημερινή τροπολογία είναι συνέχεια άλλων προηγούμενων και είναι και αυτή μια κοροϊδία σε όλους τους ανθρώπους οι οποίοι είναι σήμερα οφειλέτες σε τράπεζες από δάνεια που πήραν και έμπλεξαν στα γρανάζια του τραπεζικού συστήματος, με αποτέλεσμα να έχουν πληρώσει τεράστια ποσά και άλλοι να χρωστάνε δεκάδες εκατομμύρια. Η τοκογλυφική πολιτική που εφαρμόζει η Κυβέρνηση εξυπηρετώντας τα συμφέροντα των τραπεζών έχει οδηγήσει εκατοντάδες χιλιάδες στη χρεοκοπία, στη διάλυση των νοικοκυριών τους, αφού οι τράπεζες τους έχειούμενα, τους οδηγήσαν στη χρεοκοπία, στον πλειστηριασμό της περιουσίας τους. Πολλούς τους οδήγησαν σε αυτοκτονίες, αφού στην κυριολεξία τους διάλυσαν σαν ανθρώπους. Η χρεοκοπία μικροεπαγγελματών, αγροτών, κτηνοτρόφων, έχει πάρει μαζικές διαστάσεις και αν δεν αντιμετωπισθεί αποτελεσματικά, θα οδηγήσει στο ξεκλήρισμα αγροτών και κτηνοτρόφων, θα οδηγήσει σε λουκέτο πολλούς μικροεπαγγελματίες με σημαντική ζημιά όχι μόνο για την οικονομία της χώρας, αλλά κυρίως θα ξεπιώσει πολλές οικογένειες, αφού θα τους κατασχέσουν τα σπίτια τους.

Η τοκογλυφική πολιτική των τραπεζών, οι οποίες επιβάλλουν υψηλά επιτόκια δανεισμού, επιβαρύνει τα χρέη των οφειλέτων με υπέρογκους τόκους υπερημερίας. Εκμεταλλεύονται τις σκανδαλώδεις ρυθμίσεις, κεφαλαιοποιούν και ανατοκίζουν τους τόκους των απαιτήσεων από τα δάνεια που πήραν αγρότες, κτηνοτρόφοι, επαγγελματίες, πολλαπλασιάζοντας τα χρέη τους με τη γνωστά πανωτόκια. Η σημερινή τροπολογία πιστεύουμε ότι δεν μπορεί να ικανοποιήσει κανέναν, ακριβώς γιατί δεν προκειται να λύσει το πρόβλημα. 'Έτσι και αλλιώς όλοι οι οφειλέτες νιώθουν τη θηλιά να σφίγγει στο λαιμό τους που τους έχουν βάλει οι τράπεζες. Ιδιαίτερα θέλω να αναφερθώ στους αγρότες τους οποίους η Αγροτική Τράπεζα τους έχει δεμένους χειροπόδαρα, εκμεταλλεύονται και την αντιαγροτική πολιτική της Κυβέρνησης, αλλά και τον τρόπο παραγωγής και πληρωμής των αγροτών οι οποίοι βάζουν κεφάλαιο και μετά από ένα χρόνο ή και περισσότερο πολλές φορές εισιτηράτους χρήματα. Η Αγροτική Τράπεζα αλλά και άλλες τράπεζες στην κυριολεξία θησαυρίζουν με τεράστια κέρδη, αφού έχουν ρουφήξει το αίμα των αγροτών, έχουν στείλει κτηνοτρόφους και επαγγελματίες στην εξαφάνιση.

Μέχρι τώρα φέρατε και άλλες ρυθμίσεις για τα χρέη από τα πανωτόκια. Το πρόβλημα όμως δεν λύθηκε. Το ότι φέρνετε σήμερα νέα τροπολογία είναι μία απόδειξη ότι το πρόβλημα όχι μόνο δεν λύθηκε, αλλά οξύνεται ακόμη περισσότερο, με ανεξέλεγκτες εκρηκτικές διαστάσεις, εξελίξεις για το επόμενο διάστημα.

Εμείς θέλουμε να τονίσουμε πως αυτή η κατάσταση είναι αποτέλεσμα της πολιτικής που ακολουθείται όλα αυτά τα χρόνια, οδηγώντας αγρότες, κτηνοτρόφους, επαγγελματίες στην καταστροφή. Εμείς ως κόμμα έχουμε καταθέσει τη δική μας τροπολογία με την οποία πιστεύουμε ότι, αν υιοθετηθεί, μπορεί να λυθεί το πρόβλημα αυτό.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ : Κυρία Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε θέλω να κάνω μια παρατήρηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα) : Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ : Κυρία Πρόεδρε, η σημερινή απογευματινή συνεδρίαση είναι εμβόλιμη, απεφασίσθη το πρώι. Πολλοί από εμάς είχαμε ανειλημμένες υποχρεώσεις για σήμερα το βράδυ. Μπορώ να ρωτήσω ποια θα είναι η πορεία της σύζητησης;

Αν πρόκειται να μείνουμε μαζί με τον κύριο Υπουργό ίσαμε αργά τη νύχτα για να τελειώσουμε, έχει νόημα να μείνουμε. Αν όμως ο κύριος Υπουργός πρόκειται να μας εγκαταλείψει, όπως άκουσα, για να αφήσει εμάς να συζητούμε για την τιμή των όπλων- διότι ο Υφυπουργός που θα μείνει πίσω του δεν θα έχει τη δυνατότητα να κάνει καμία περαιτέρω αλλαγή-νομίζω ότι αυτό δεν αρμόζει σε ένα Κοινοβούλιο και καλύτερα είναι να διακόψουμε και να βρούμε έναν άλλον τρόπο να συνεχίσουμε άλλη φορά παρόντος του κυρίου Υπουργού ίσαμε το τέλος.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών) : Θα μιλήσω. Θα είμαι παρόν...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ : Θα μιλήσετε, αλλά δεν θα μείνετε όμως.

Τα πράγματα είναι σαφή, κυρία Πρόεδρε. Απευθύνομαι επιτέλους στους συναδέλφους του ΠΑΣΟΚ. Είναι θέμα δικής μας αξιοπρεπείας. Εγώ τουλάχιστον δεν μένω. Αν φύγει ο κύριος Υπουργός -γνωρίζοντας ότι ο ατυχής κ. Δρυς θα έχει πάρει εντολές και δεν θα μπορεί να αλλάξει τίποτε- για ποιο λόγο θα μιλάμε;

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών) : Θα μείνω όσο χρειάζεται.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ : Να μείνει ο κύριος Υπουργός μέχρι τέλος, ώστε να μείνουμε κι εμείς. Άλλως να διακόψουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΟΥΣΑ ('Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα) : Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Γεγονός είναι ότι θα ακούσουμε τον κύριο Υπουργό και τις δέσεις του όταν θα πάρει το λόγο και αναλόγως θα αντιμετωπιστεί το θέμα.

ΠΑΡΘΕΝΑ ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΔΟΥ : Κυρία Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, μια διαδικαστική παρατήρηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΟΥΣΑ ('Αννα Μπενάκη Ψαρούδα) : Κυρία Φουντουκίδου, το λόγο παίρνουν οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι. Σας παρακαλώ. Δεν έχετε το λόγο.

Το λόγο έχει ο κ. Σγουρίδης.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ (Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής) : Κύριε Υπουργέ, παρά την όχι ευχάριστη οικονομική συγκυρία, παρά τη γενικά οιμολογούμένη οικονομική ύφεση που υπάρχει, η ρύθμιση την οποία επιχειρείται εκ πρώτης όψεως θα έλεγα ότι είναι γενναία. Θα μπορούσε, όμως, να είναι και γενναιότερη στην περίπτωση των αγροτών. Όμως δεν θα μείνω εκεί.

Κύριοι συνάδελφοι, ακόμη και με τον απλό τόκο που μάθαμε στα σχολεία, αν αφήναμε τα δάνεια, θα ήταν δεκαπλάσια στη δυσμενέστερη των περιπτώσεων. Το ό,τι γίνονται εξαπλάσια είναι θετικό. Όμως από εκεί και πέρα αρχίζουν τα ερωτηματικά και τα προβλήματα. Και ποια είναι αυτά. Είναι οι κατάλογος των εξαιρέσεων. Εξαιρείται ο μεγαλύτερος όγκος των δανειοληπτών μέσα από τις διατάξεις τις οποίες περνάτε με αυτήν την τροπολογία.

Τι γίνεται με τις εγγυήσεις του ελληνικού δημοσίου; Τι γίνεται με τα εγγυημένα δάνεια από το ελληνικό δημόσιο. Τι γίνεται με τις τετρακόσιες επιχειρήσεις της Θράκης, της Φλώρινας και του Κιλκίς, όπου δουλεύουν τέσσερις χιλιάδες εργαζόμενοι.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ : Μένουν όλες απέξω.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ (Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής) : Σαφώς μένουν απέξω, επειδή ακριβώς τις εγγυήθηκε το ελληνικό δημόσιο και επειδή ακριβώς οι τράπεζες θέλουν βάσει αυτών των εγγυήσεων να εξυγιάνουν τα δικά τους χαρτοφυλάκια.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ : Έχουν εισπράξει ήδη δεκαπέντε φορές το κεφάλαιο. Δεν αρνούνται ότι θέλουν κι άλλα.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ (Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής) : Συμφωνώ, κύριε επίτιμε Πρόεδρε της Νέας Δημοκρατίας. Αυτό ακριβώς λέω κι εγώ. Θα πρέπει λοιπόν αυτές οι επιχειρήσεις να τιμωρηθούν, επειδή ήρθε η πολιτεία και για λόγους ευνοήσεις για λόγους που όλοι γνωρίζουμε, για να στηριχθεί η απασχόληση στις ακριτικές και παραμεθόριες περιοχές- ήρθε και τις στηρίξεις βάσει της κοινής υπουργικής απόφασης 1648/94 με τον α-

είμινηστο τότε Υπουργό Εθνικής Οικονομίας Γώριο Γεννηματά; Και σεις, κύριε Υπουργέ, ήσασταν τότε αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και συμβάλατε και σεις σ' αυτό το θέμα. Και τι έγινε με αυτές τις επιχειρήσεις; Αυτές οι επιχειρήσεις πήραν από το λογαριασμό του ν. 128 του 1975 μόνο τους τόκους υπερημερίας. Τα πανωτόκια έμειναν, συγχωνεύτηκαν στο κεφάλαιο και αυτό το κεφάλαιο μαζί με τα πανωτόκια άρχισε να επανατοκίζεται με επιδοτούμενο επιτόκιο.

Καταλαβαίνω, κύριε Υπουργέ, τι ακριβώς φοβάστε εσείς. Καταλαβαίνω ότι φοβάστε μήπως σπάσει ο κανόνας της εγγυοδοσίας.

Φοβάστε μήπως ανοίξουν οι ασκοί του Αιόλου εκ των υστέρων και οι τράπεζες αποσύρουν τις εγγυήσεις τις οποίες έχουν για άλλες επιχειρήσεις του δημοσίου. Αυτό ακριβώς φοβάστε, γι' αυτό δεν θέλετε να προχωρήσετε και να εντάξετε τις επιχειρήσεις αυτών, του Κιλκίς, της Φλώρινας και της Θράκης είναι πενήντα δισεκατομμύρια. Αν δεν τις εντάξετε και αυτές μέσα ως προς το ύψος τουλάχιστον των πανωτοκίων που συγχωνεύσατε στην πρώτη ρύθμιση, αυτές οι επιχειρήσεις θα κλείσουν και τέσσερις χιλιάδες εργαζόμενοι θα μείνουν στο δρόμο. Και παράλληλα εσείς είστε υποχρεωμένοι να πληρώσετε τα πενήντα δισεκατομμύρια στις τράπεζες. Αν όμως τις εντάξετε, τις δίνετε τη δυνατότητα αφ' ενός να μπορέσουν να πληρώσουν και αφ' ετέρου πάλι με την εγγύηση του ελληνικού δημοσίου να μπορέσουν να εξεπληρώσουν χωρίς το ελληνικό δημόσιο να πληρώσει τα πενήντα δισεκατομμύρια. Αυτές οι επιχειρήσεις χρησιμοποιήθηκαν διπτά, κύριε Υπουργέ. Μία στην πρώτη ρύθμιση, για να εξυιανθεί το χαρτοφυλάκιο των τραπεζών και εισέπραξαν οι τράπεζες χρημάτα πολλαπλάσια αυτών που πήραν. Αφ' ετέρου τώρα χρησιμοποιούνται μη εντασσόμενες μέσα σ' αυτή τη ρύθμιση, χρησιμοποιούνται πάλι για να ενθυλακώσουν πενήντα δισεκατομμύρια, οι τράπεζες στο χαρτοφυλάκιό τους.

Σας προτείνω το εξής απλό. Νομίζω ότι θα μπορείτε, κύριε Υπουργέ...

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Φοίβος Ιωαννίδης ομιλεί στον κύριο Υπουργό στα υπουργικά έδρανα)

Σας παρακαλώ, κύριε Ιωαννίδη, τώρα που κάνω την πρόταση! Θα μπορούσα και εγώ να πάω στο αυτί του κυρίου Υπουργού και να πω αυτό που θέλω να πω. Δεν το κάνω. Σας παρακαλώ, λοιπόν.

(Κωδωνοκρουσίες)

Εσείς πολλές φορές έχετε απαιτήσει, κύριε Ιωαννίδη...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ ('Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Παρακαλώ, κύριε Ιωαννίδη, ηρεμία.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Μη λέτε πολλά χωρίς λόγο. Σας είπα, έχετε δίκιο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ (Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής):

Προτείνω λοιπόν κύριε Υπουργέ, το εξής: Στο τέλος της παραγράφου 5 της τροπολογίας αυτής να προσθέσετε μια φράση η οποία να λέει ότι στις εξαιρέσεις των περιπτώσεων α', β', γ' του άρθρου 9 δεν υπάγονται οι επιχειρήσεις της Θράκης, της Φλώρινας και του Κιλκίς. Αν το κάνετε αυτό, είναι βέβαιο...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Η Εύβοια τι θα γίνει; Τι θα γίνουν οι άλλες περιφέρειες;

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ (Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής):

Θα έλεγα ότι εφόσον προσωρήσετε σ' αυτήν τη ρύθμιση, θα ανακουφίσετε τουλάχιστον τις ακριτικές περιοχές. Σας ευχαριστώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Τα νησιά του Αιγαίου δεν είναι ακριτικά;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ ('Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο κύριος Καρασμάνης.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΣΜΑΝΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι ζούμε κάτω από ένα κλίμα πολιτικής ανεντιμότητας και πολιτικής αναξιοπιστίας. Και το λέω αυτό διότι, κυρία Πρόεδρε, συμμετείχα και εγώ στη διακομματική επιτροπή πριν από δύο μήνες. Και εκεί μάλιστα όλοι οι συνάδελφοι συγκλίνανε στις απόψεις μας και ούτε λίγο ούτε πολύ είχαμε συμφωνήσει ότι το άρθρο 30 του ν. 2789 είχε αποδειχθεί στην πράξη ως εμπαιγμός, αφού δεν ικανοποιούσε το καθολικό αίτημα για διαγραφή

των παρανόμων ανατοκισμών. Αντίθετα ήταν χειρότερη η ρύθμιση αυτή από προηγούμενες ρυθμίσεις. Μάλιστα είχαμε συμφωνήσει να δοθεί τέλος στο κοινωνικό άγος και να προχωρήσουμε σε μια ουσιαστική ρύθμιση, λαμβάνοντας υπόψη το αρχικό κεφάλαιο χωρίς καμία άλλη επιβάρυνση. Και ακόμη στη ρύθμιση αυτή να έχουν τη δυνατότητα να ενταχθούν χωρίς περιοριστικούς όρους όλα ανεξαρέτως τα θύματα των τραπέζων, ακόμη και αυτοί οι οποίοι είχαν ενταχθεί σε προηγούμενες ρυθμίσεις. Επιπλέον να ενταχθούν και όλα τα δάνεια τα οποία είχαν βεβαιωθεί στο δημόσιο ταμείο.

Ο κύριος Υπουργός τα άκουσε, χάρηκε, όπως είπε, με το καλό πνεύμα που επικράτησε στην επιτροπή και δεσμεύθηκε ότι θα συναντήσει τις διοικήσεις των τραπέζων, θα κουβεντιάσει μαζί τους και στη συνέχεια θα ερχόταν στη διακομματική επιτροπή για να μας ανακοινώσει τις συζητήσεις που έχει κάνει, καθώς επίσης και την τροπολογία στην οποία θα προχωρούσε.

Δυστυχώς δεν έγινε τίποτε από αυτά. Αντίθετα προχώρησε σε μία τροπολογία η οποία περιορίζει τα προς ρύθμιση χρέοντα μέχρι 15.4.1998. Ακόμη, η τροπολογία αυτή λέει ότι ο εκτοκισμός θα ξεκινάει από τις 15.4.1998 μέχρι την έναρξη της ισχύος της νέας ρύθμισης, γεγονός που σημαίνει νέα υπέρμετρη επιβάρυνση. Δεν λαμβάνει υπόψη τα χρέα με εγγύηση του δημοσίου, που ήδη έχουν δοθεί και έχουν βεβαιωθεί στα δημόσια ταμεία και μάλιστα τρέχουν με ιλιγγιώδεις ρυθμούς ληστρικών προσαυξήσεων, όταν είναι γνωστό ότι αυτά τα δάνεια, τα οποία έχουν βεβαιωθεί στο Δημόσιο Ταμείο από πλευράς κράτους, έχουν πληρωθεί στις τράπεζες.

Από την άλλη πλευρά η τροπολογία -και αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό- εξοντώνει τους δανειολήπτες αλληλόχρεων δανείων - λογαριασμών, επιβάλλοντας και σε αυτούς προσαυξήσεις του αρχικού κεφαλαίου κατά 50% με συμβατικούς τόκους ενός έτους.

Ακόμη, δεν προβλέπει ρητές διατάξεις συγκεκριμένων διευκολύνσεων δόσεων για εξόφληση του δανείου που θα πάει προς ρύθμιση αφήνοντας τις τράπεζες να παίξουν το σύνηθες παιχνίδι του εκβιασμού.

Εγώ νομίζω, κύριε Υπουργέ, ότι πρέπει να σταθείτε επιτέλους στο ύψος των περιστάσεων. Και να σταθείτε όχι -όπως τώρα κάνετε- αρωγός της βουλημίας των τραπέζων, αλλά στο πλευρό των απελπισμένων δανειοληπτών, εφαρμόζοντας αυτά τα οποία έχετε δηλώσει κατά καιρούς από το Βήμα της Βουλής και είναι καταγεγραμμένα επίσημα στα Πρακτικά της Βουλής.

Διότι το πρόβλημα των πανωτοκίων έχει πάρει διαστάσεις εφιαλτικού χαρακτήρα για εκατοντάδες χιλιάδες οικογένειες, ειδικότερα για τους αγρότες και ακόμα πιο ειδικά για τους κτηνοτρόφους, οι οποίοι από τα αρνητικά ΝΕΠ έχουν επιβαρυνθεί πάνω από εκατό δισεκατομμύρια. Και μάλιστα, η αιτία του γεγονότος ότι σήμερα η κτηνοτροφία δεν πάει καλά και εισάγουμε γαλακτοκικά προϊόντα και κρέατα πάνω από πεντακόσια δισεκατομμύρια, είναι η πολιτική η οποία εφαρμόστηκε τη δεκαετία του '80.

Επομένως, κύριε Πρόεδρε, θα πρέπει να πάρουμε γενναίες αποφάσεις, γενναία μέτρα, προκειμένου να ανακουφίσουμε τους δανειολήπτες.

Εμείς οι Βουλευτές της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης θα συνέχισουμε τον αγώνα, προκειμένου να επιβάλουμε δίκαιη λύση σε αυτό το τεράστιο οικονομικό και κοινωνικό πρόβλημα, για να μπορέσουν να απαλλαχθούν από αυτόν το βραχνά των πανωτοκίων.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ ('Άννα Μπενάκη-Ψωρούδα): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Π.Α.Σ.Ο.Κ. κ. Μαγκριώτης έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΓΚΡΙΩΤΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι αλήθεια ότι οι τράπεζες μέχρι σήμερα κάλυπταν ένα μεγάλο κομμάτι των ελλειμμάτων τους, ένα μεγάλο κομμάτι του ελλειμμάτος της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητάς τους μέσα από το εγκληματικό καθεστώς των υψηλών επιτοκίων, μέσα από το καθεστώς των προστίμων και των προσαυξήσεων. Βεβαίως, τα τελευταία χρόνια και κάθε μέρα

βελτιώνουν την παραγωγικότητα και την ανταγωνιστικότητά τους.

Είναι ανάγκη, όμως, να προχωρήσουν ακόμη περισσότερο, διότι διαφορετικά δεν θα μπορούν και δεν θα μπορέσουν να στηρίξουν την προσπάθεια γενικότερα της ελληνικής οικονομίας αλλά και της επιχειρηματικής κοινότητας. Διαφορετικά θα καταγράφουν μόνο υφηλά κέρδη, υψηλή κερδοφορία στους ισολογισμούς τους, τον αναπτυξιακό τους ρόλο όμως κάθε φορά θα τον θεωρούμε ζητούμενο.

Η κοινωνική αγανάκτηση γιγαντώθηκε και ο πολιτικός κόσμος ζήτησε παρέμβαση. Η Κυβέρνηση επιδεικνύοντας την ανάλογη ευαισθησία προχώρησε σε ρυθμίσεις για να φύγουμε από το απαράδεκτο αυτό καθεστώς. 'Όμως οι προηγούμενες ρυθμίσεις και ιδιαίτερα η τελευταία, λόγω της γενικότητας του χαρακτήρα που είχε, δεν επέτρεψε ή δεν επέβαλε στις τράπεζες έστω και αυτές τις ρυθμίσεις, την ανακούφιση τη σχετική που περιείχαν, να την πραγματοποιήσουν, να την υλοποιήσουν.

Στηρίχθηκαν οι τράπεζες στο γενικό χαρακτήρα και δεν τις υιοθέτησαν ουσιαστικά.

Σήμερα όλοι είναι αλήθεια πως αναζητούμε τη χρυσή τομή, γιατί πρέπει να ομοιογήσουμε πως για κάθε καλή ρύθμιση υπάρχει πάντοτε η καλύτερη. Για κάθε ηρωϊκή πράξη υπάρχει και ηρωϊκότερη πράξη. Πρέπει λοιπόν να βρούμε τη χρυσή τομή.

Οι τράπεζες όμως πρέπει να πάψουν να σέρνουν τον εκβιαστικό χορό τους απέναντι στους δανειολήπτες και ιδιαίτερα εκείνους που εξυπηρέτησαν το δανεισμό τουλάχιστον σε ένα μεγάλο βαθμό. Και είναι μεγάλος ο αριθμός των δανειοληπτών που εξυπηρέτησαν ή προσπάθησαν να εξυπηρετήσουν τα δάνεια τους.

Δεν θα αναφερθώ στα θετικά της τροπολογίας, άλλωστε αυτά τα έχει επιστρέψει και ο ίδιος ο κ. Μητσοτάκης και νομίζω πως δεν χρειάζεται να επανέλθω για την οικονομία του χρόνου. Κανείς δεν μπορεί να αρνηθεί ότι η τροπολογία την οποία συζητούμε δημιουργεί τομές, ανακουφίζει, επιβάλλει στις τράπεζες να προχωρήσουν σε ουσιαστικές ρυθμίσεις υπέρ των δανειοληπτών.

Θέλω όμως να πω πως πρέπει η Κυβέρνηση να προσέξει ορισμένες από τις παρατηρήσεις των συναδέλφων που ακούστηκαν από όλες τις πλευρές του Κοινοβουλίου.

Πρώτα-πρώτα πρέπει να δούμε το ειδικό πρόβλημα των παραμεθορίων περιοχών. Υπάρχει ειδικότερη ευαισθησία γι' αυτό και στο παρελθόν υπήρξαν ειδικότερες ρυθμίσεις, όμως το πρόβλημα σε ένα μεγάλο βαθμό παραμένει.

Πρέπει λοιπόν η Κυβέρνηση να δει το ειδικό πρόβλημα των παραμεθορίων περιοχών. Και αν σήμερα δεν μπορεί στη συζητούμενη τροπολογία, θεωρώ πως πολύ γρήγορα πρέπει με σημερινή της δέσμευση να συζητήσουμε και να απαντήσουμε στο πρόβλημα αυτών των περιοχών.

Δεύτερον, πρέπει το όριο των πεντακοσίων εκατομμυρίων να αναπροσαρμοστεί, είτε με βάση το αρχικό κεφάλαιο είτε με βάση το τελικό όριο.

Τρίτον, πρέπει να υπάρξει -και ζητείται από πάρα πολλούς συναδέλφους- η παράταση των πλειστηριασμών μέχρι το τέλος του 2001. Νομίζω ότι το τρίμηνο περίόδου της παράτασης που ζητείται, απ' αυτό που ισχύει στη τροπολογία που συζητούμε, μπορεί να δοθεί χωρίς ιδιαίτερη επιβάρυνση.

Τέταρτον, μπορεί επίσης να ειδωθεί η απομείωση του 50% της προσαυξήσης. Υπάρχει μια πρόταση για το 25%. Πιστεύω ότι και εδώ μπορεί να βρεθεί η χρυσή τομή.

Πέμπτον, μπορεί να υπάρξει μια διευκρίνιση και πρέπει να υπάρξει στο άρθρο 1, γιατί οι τράπεζες εδώ είναι ιδιαίτερα σκληροί, κύριε Υπουργέ. Βεβαίως, από την αγρότευσή σας είναι ευκρινές το τι εννοείται στο άρθρο 1 στη σελίδα 4. Πρέπει όμως να είναι ευκρινέστερο αυτό που είπατε και στην αγρότευσή σας το πρώι ότι, δηλαδή, πέραν του ποσού του αρχικού κεφαλαίου και της προσαύξησης του 50% ή όποιου άλλου ποσοστού, διαγράφονται όλοι οι άλλοι τόκοι που έχουν προστεθεί και από εκεί αρχίζει ο τετραπλασιασμός, ο τριπλασιασμός, ο διπλασιασμός, ανάλογα με το χρόνο υπογραφής της σύμβασης. Νομίζω πως χρειάζεται εδώ μια προσθήκη διευκρινιστικού χαρακτήρα.

'Έκτον, πρέπει να δούμε το καθεστώς των μικρών αγροτών.

Τέλος, πρέπει οι ποινές προς τις τράπεζες να είναι υψηλότερες των τριών εκατομμυρίων, διότι τα τρία εκατομμύρια δεν πονάνε καθόλου τις τράπεζες και είναι εύκολο να το καταβάλουν και βεβαίως να συνεχίζουν το ίδιο καθεστώς.

Τελείων λέγοντας πώς τουλάχιστον ο αγορητής της Νέας Δημοκρατίας δεν θα έπρεπε να φεξεί την Κυβέρνηση, γιατί μετά από πολύ διάλογο υιοθέτησε και δικές τους απόψεις και δικές τους θέσεις. Αυτό δεν σημαίνει πώς είναι κακή αντιγραφή της δικής τους πρότασης η συζητούμενη τροπολογία. Εκτός και αν θεωρούν το διάλογο και τη σύνθεση των απόψεων ως κακές αντιγραφές. Εμείς δεν έχουμε μια ανάλογη άποψη και αντίληψη.

Κλείνω, κυρία Πρόεδρε, με μια φράση: Το κόμμα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης που με τόση οργή καταγγέλλει την Κυβέρνηση γιατί έχει δείξει μέχρι τώρα ένα ανάλγητο πρόσωπο, τουλάχιστον θα πρέπει να ζητήσει μια συγγνώμη ή έστω να πει ότι ήταν λάθος η νομοθετική ρύθμιση του 1980 η οποία δημιούργησε το πρόβλημα αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ ('Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο κ. Καλλιώρας.

ΧΑΙΛΑΣ ΚΑΛΛΙΩΡΑΣ: Κυρία Πρόεδρε, τις τελευταίες ημέρες επισκέφτηκα διάφορα μέρη του Νομού Φθιώτιδας. Στην Πελασίγια κάποιος αγρότης μου είπε: "Σε ό,τι αφορά στο θέμα των πανωτοκίων η ρύθμιση που έγινε όχι μόνο δεν με βρήκε με καλύτερη τύχη αλλά αισθάνομαι ότι το κράτος, στο οποίο πληρώνω φόρους, με πρόδωση για μια ακόμη φορά τη στιγμή που προσπαθούσα να ανακάμψω και να σπουδάσω τα δύο παιδιά που έχω στο πανεπιστήμιο". Με άλλα λόγια και με πολύ ευγενικό τρόπο δύο άνθρωποι στο ίδιο τραπέζι μου είπαν: "Αποτύχατε".

Βεβαίως αυτό το είπαν περίπου ένα μήνα πριν. Το άκουσα και σήμερα. Είναι ευτύχημα που ο κύριος Υπουργός μίλησε για αδικία -απαντώ με δικά του λόγια- και για το πεδίο εφαρμογής, λέγοντας ότι ο αριθμός των δανειοληπτών που αφελθήκαν από το τελευταίο νομοσχέδιο ήταν τόσο μικρός, που ήταν πράγματι για γέλια -ας μου επιπραπεί η έκφραση.

Επίσης, κύριε Υπουργέ, σε μια άλλη περιοχή της δυτικής Φθιώτιδας, στο χωριό Δίλοφο, κτηνοτρόφοι μου είπαν ότι το χωριό αυτό είχε δεκαεπτά χιλιάδες αιγυπτρόβατα και τώρα έχει πεντακόσια τριάντα. Ο κύριος λόγος γι' αυτήν την οικονομική συμφορά, όπως θα τη χαρακτήριζε κάποιος, ήταν ακριβώς ότι δεν μπόρεσαν ποτέ να ρυθμίσουν τα τεράστια χρέη που είχαν στην Αγροτική Τράπεζα.

Επαναλαμβάνω ότι ακούγεται ευχάριστο και χαίρομαι που σήμερα έρχεσθε με νέα ρύθμιση. Δυστυχώς όμως και πάλι με αυτήν τη νέα ρύθμιση νομίζω ότι δεν πετυχαίνετε παρά μια οριακή καλυτέρευση των πραγμάτων, που είναι τόσο μικρή, που αδικιώς εξήντα πέντε Βουλευτές σήμερα θα προσπαθήσουμε να σας πείσουμε να κάνετε κάτι καλύτερο. Αυτήν την αίσθηση έχω με την ως τώρα συζήτηση που γίνεται.

Κύριε Υπουργέ, θα θίξω τέσσερα σημεία:

Πρώτον, μιλάτε για το αρχικό κεφάλαιο προσαυξημένο, όπως λέτε, "με συμβατικούς τόκους μέχρι 50% κατά το ανώτατο όριο". Δεν καταλαβαίνω γιατί βάζετε τις λέξεις "προσαυξημένων των ποσών αυτών με συμβατικούς τόκους". Δεν καταλαβαίνω τι νόημα έχουν αυτές οι λέξεις. Εάν θελατε να είσαστε πιο σαφής θα έπρεπε να πείτε συγκεκριμένα ότι βάση για τον υπολογισμό είναι μόνο το 50% προσαύηση στο αρχικό κεφάλαιο, παραλείποντας αυτές τις λέξεις. Εάν δεν τις παραλείψετε, υπάρχει το ενδεχόμενο οι τόκοι και το 50% αυτού να είναι πολύ παραπάνω από το αρχικό κεφάλαιο που πήρε κάποιος δανειολήπτης. Ως εκ τούτου δηλαδή ρυθμίζεται κάτι που εξαρχής είναι απολύτως άδικο, δηλαδή δεν ρυθμίζουμε αυτήν την περίπτωση ή περιπτώσεις.

Θα πρέπει λοιπόν για να γίνει πιο σαφές να αφαιρεθούν αυτές οι λέξεις, διότι με αυτόν τον τρόπο θα κάνετε τα πράγματα καλύτερα. 'Όταν οι δανειολήπτες φτάσουν στην τράπεζα δεν θα επιτρέπουν στην τράπεζα να κάνει ερμηνεία κατά το δοκούν αυτής της συγκεκριμένης παραγράφου. 'Έτσι, λοιπόν, θα παρακαλεσώ να παραλειφθούν αυτές οι λέξεις, διότι θα δημιουργήσουν το μεγαλύτερο πρόβλημα όταν θα φθάσει η ώρα του υπο-

λογισμού των χρεών των δανειοληπτών.

Το δεύτερο θέμα αφορά στους αγρότες. Επειδή τα περισσότερα δάνεια είναι αυτά των αγροτών -διότι ξερετε ότι οι αγρότες είναι το 1/4 του πληθυσμού μέσα στα τέσσερα εκατομμύρια τετρακόσιες χιλιάδες νοικοκυριά-το πρόβλημα που αντιμετωπίζει η περιφέρεια θα έπρεπε να ληφθεί υπόψη και μάλιστα σε τέτοιο βαθμό που θα επέτρεπε τη στοιχειώδη ζωή, επιβίωση και ανάπτυξη της περιφέρειας. Αυτό θα επιτυχανόταν εάν δεν προσαυξάνατε καθόλου το αρχικό κεφάλαιο για τους κατά κύριο επίγγελμα αγρότες.

Εάν θέλατε πραγματικά να βοηθήσετε τους αγρότες, δεν θα αναφέρατε καν ούτε αυτό το 50%. Βεβαίως η Νέα Δημοκρατία διαφωνεί και σε αυτό.

Το τρίτο θέμα, κύριε Υπουργέ, είναι αυτό που αναφέρεται στις προθεσμίες ή έμμεσα ή και καθόλου, εάν κάποιος δηλαδή θελήσει να διαβάσει αμφιδρόμια αυτό που έχετε στη συγκεκριμένη διάταξη. Δηλαδή δεν βάζετε συγκεκριμένη προθεσμία στις τράπεζες για να περατωθούν οι ρυθμίσεις με τις συγκεκριμένες διατάξεις.

Πάνω σ' αυτό επιβάλλετε κυρώσεις και μάλιστα μέχρι του ποσού των τριών εκατομμυρίων δραχμών σε εκείνες τις περιπτώσεις που οι τράπεζες θα αρνηθούν να χορηγήσουν αντίγραφα δανειακών συμβάσεων. Αυτά δεν τα χρειάζονται οι δανειολήπτες, αφού ήδη έρουν ότι το αρχικό κεφάλαιο είναι αυτό που υπογράφτηκε στη σύμβαση. 'Έτσι, λοιπόν, αυτό που έχει καθοριστική σημασία είναι ότι θα πρέπει στις διατάξεις να υπάρχει συγκεκριμένη ημερομηνία που θα επιβάλει στις τράπεζες να γίνουν αυτές οι ρυθμίσεις, γιατί διαφορετικά θα έχουμε πολλά παρατράγουνδα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ ('Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κ. Λοβέρδος έχει το λόγο.

Απών. Διαγράφεται.

Ο κ. Κοντομάρης έχει το λόγο.

ΕΥΤΥΧΗΣ ΚΟΝΤΟΜΑΡΗΣ: Κύριε Υπουργέ, κατ' αρχήν νομίζω ότι πρέπει να χαιρετίσω τη συνέπεια από την πλευρά σας. Είχατε πει ότι στο τέλος Μαρτίου ή στις αρχές Απριλίου θα φέρνατε αυτήν την τροπολογία στη Βουλή μετά από συνεννοήσεις με τη διακομματική.

Δεύτερον, θέλω να τονίσω ότι απευθυνόμαστε σε ανθρώπους, οι οποίοι έχουν αποδείξει εδώ και δεκαπέντε χρόνια ότι δεν μπορούν να πληρώσουν τα χρέη τους. Και βέβαια μπορεί μεθοδευμένα κάποιοι να μη δύνουν ούτε δραχμή στις τράπεζες, αλλά θα πρέπει να σκεφτούμε ότι πάρα πολλοί αδυνατούν να δώσουν και την ελάχιστη δόση, γιατί τους πήρε η κάτω βόλτα. Με βάση αυτό το δεδομένο θα ελέγα ότι θα πρέπει να προτείνετε, κύριε Υπουργέ, το αρχικό κεφάλαιο και όχι συμβατικοί τόκοι. Το κεφάλαιο που δανειστηκαν, μία, δύο, τρεις φορές.

Στη συνέχεια να δούμε τι γίνεται με τις εξαιρέσεις. Μπορείτε να το δείτε με τους υπηρεσιακούς παράγοντες και από την εμπειρία που έχει αποκτηθεί με τις δύο ρυθμίσεις που έχουμε κάνει μέχρι τώρα. Συμπληρώνοντας δε αυτό που είπε ο συνάδελφος κ. Σγουρίδης, θα έλεγα ότι οι παράγραφοι 8 και 9 του ν. 2789 σαφώς θα μπορούσαν να μπουν σε αυτό το ζήτημα και να λυθούν όλα τα θέματα όχι μόνο της Θράκης αλλά και των υπολοίπων περιοχών της πατρίδας μας.

Ακόμη θα έλεγα ότι η 1.10.2001 κατά την οποία λέτε ότι τερματίζονται οι απαγορεύσεις για τις κατασχέσεις μπορεί να παραταθεί. Η τροπολογία που θα ψηφίσουμε τώρα θα γίνει γνωστή σε ένα μήνα μετά τη δημοσίευση του Φ.Ε.Κ. Μετά θα γίνει γνωστή στον κόσμο και θα συζητήσουν για να δουν κατά πόσο το βαλάντιο τους επαρκεί για να τακτοποιήσουν τις δόσεις που θα βγουν. Γι' αυτό μπορεί να δοθεί μία μεγαλύτερη προσθεσμία μέχρι το τέλος του χρόνου ή το Μάρτιο του 2002. Πάντως πρέπει να δοθεί περισσότερος χρόνος σε αυτούς τους ανθρώπους. Δεν νομίζω ότι αυτή η προθεσμία μπορεί να οδηγήσει σε καλύτερα αποτελέσματα για τις τράπεζες. 'Άλλωστε ο στόχος είναι να διευκολυνθούν οι δανειολήπτες.

Επίσης, πρέπει να πω ότι το 15.4.1998 είναι πολύ σημαντικό.

Από τις 15.4.1998 μέχρι τις 15.4.2001 είναι τρία χρόνια. Σε αυτά τα τρία χρόνια τι γίνεται; Δεν είναι το κεφάλαιο μιάμιση φο-

ρά επί τέσσερις φορές, που μπορεί να πάει έξι μέχρι τις 15.4.1998, αλλά από τις 15.4.1998 μέχρι τώρα μπορεί να έχουμε άλλες δύο φορές και τρεις.

Επομένως να μη λέμε τρεις φορές ή τέσσερις φορές το εναμισι, αλλά να λέμε τι γίνεται από τις 15.4.1998 μέχρι τώρα. Θα έλεγα ότι μπορούμε να το δούμε μέχρι σήμερα.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών) : Θα το ρυθμίσουμε.

ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΚΟΝΤΟΜΑΡΗΣ: Αν το ρυθμίσετε, αυτό θα είναι πολύ καλό.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών) : Έχετε δίκιο.

ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΚΟΝΤΟΜΑΡΗΣ Τελειώνοντας, κύριε Υπουργέ, θα έλεγα το εξής: Λέμε για ευθύνες στις τράπεζες, που ούτως ή άλλως δεν δίνουν τα στοιχεία σε αυτούς τους ανθρώπους που θέλουν να μελετήσουν τι ακριβώς χρωστούν, αν και φαίνεται με τη νομοθετική ρύθμιση που προχωρούμε ότι όλες αυτές οι διαδικασίες του χρωστών, πόσοι είναι οι τόκοι κλπ., απλωποιούνται σε ένα βαθμό. Και νομίζω ότι θα απλοποιηθούν αν αφαιρέσουμε και το 50% που λέμε και μείνουμε στο αρχικό κεφάλαιο. Θα ξέρει καθαρά ότι πήρε αρχικό κεφάλαιο τόσο, έχει πληρώσει μέχρι τώρα τόσα, έπρεπε να πληρώσει τρεις φορές τόσο, τα αφαιρεί και μπορεί και ρυθμίζει τα υπόλοιπα. Είναι η καλύτερη συζήτηση.

Στο βαθμό που ζητούνται αυτά τα στοιχεία και δεν τα δίνουν οι τράπεζες, οι υπάλληλοι, δεν είναι μόνο το χρηματικό πρόστιμο, αλλά νομίζω ότι πρέπει να υπάρχει και ποινική ευθύνη, ο κάθε υπάλληλος δηλαδή να βλέπει τον πολίτη και το δανειολήπτη με ένα σεβασμό, με την έννοια του να τον εξυπηρετήσει. Διότι όλοι ταλανίζονται. Κι εγώ δεν λέω ότι οι υπάλληλοι των τραπέζων δεν υποφέρουν και εκείνοι με την πίεση που δέχονται, αλλά και οι πολίτες, επί δέκα-είκοσι χρόνια έχουν πραγματικά υποφέρει και οφειλούμε σε αυτούς ένα σεβασμό και πρέπει να τον επιβάλλουμε από τη μεριά των υπαλλήλων. Δεν ξέρω αν επιβάλλεται μόνο με χρηματικό πρόστιμο, που δεν ξέρω ποιος θα το πληρώσει, αλλά και με ποινικές ευθύνες, έστω μικρές, όμως ποινικές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κ. Γιαννακόπουλος έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, το πώς ξεκίνησε το στίγμα των πανωτοκίων το γνωρίζουμε όλοι. Με την 289 απόφαση της Νομισματικής Επιτροπής το 1980.

Μέχρι το 1997 το Ανώτατο Δικαστήριο της χώρας, ο 'Άρειος Πάγος ήταν σύμφωνος, η νομολογία του ήταν σύμφωνη με αυτήν τη διάταξη.

Το 1998 ο 'Άρειος Πάγος άλλαξε άποψη και είπε, τα πανωτοκία, τουλάχιστον όταν δεν υπάρχει συμφωνία, είναι παράνομα και αντισυνταγματικά. Από τότε και μέχρι σήμερα έγιναν δύο ρυθμίσεις. Τις φέραμε για ρυθμίσεις που θα έλυνα το ζήτημα, το v.2601/98 στο άρθρο 12 και το v.2789/2000. Ο πρώτος νόμος όχι μόνο δεν έλυσε το ζήτημα αλλά νομιμοποίησε και για το παρελθόν τα πανωτόκια και εκεί που δεν υπήρχαν πανωτόκια για τις τράπεζες.

Ο δεύτερος νόμος, ο οποίος διατυπωνίστηκε και επαινέθηκε πάρα πολύ, κάτι κατάφερε, αλλά αποδείχθηκε στην πορεία ότι το πρόβλημα δεν λύθηκε.

Εγώ δεν θα τονίσω, όπως ορισμένοι συνάδελφοι, αν φταίει η Νέα Δημοκρατία ή το ΠΑ.ΣΟ.Κ. Φταίμε όλοι, γιατί εμείς νομοθετούμε και εν τούτοις αφήνουμε τις τράπεζες να υπαγορεύουν τους νόμους στο ελληνικό Κοινοβούλιο. Νομίζω ότι είναι η ώρα που θα πρέπει να τελειώσει αυτή η διαδικασία. Ο κόμπος έχει φθάσει στο χτένι. Πιστεύω ότι με τη βοήθεια όλων ημών από όλες τις πτέρυγες η Κυβέρνηση έχει τη βούληση και αφού η Βουλή ομοφωνεί και ομονοεί, η Κυβέρνηση δεν έχει να κάνει τίποτα άλλο από το να δεχθεί ακόμα περισσότερες προσθήκες και τροπολογίες, έτσι ώστε να δώσουμε μία ανάσα στους δανειολήπτες.

Κύριε Υπουργέ, εγώ δεν ιστοπεδώνω τα πάντα. Η τροπολογία που φέρατε -το είπε και ο κ. Μητσοτάκης και άλλοι συνάδελφοι-

έχει δύο πολύ θετικά σημεία, που εγώ και άλλοι συνάδελφοι σας την είχαμε προτείνει στην προηγούμενη ρύθμιση.

Σας είχαμε πει τότε να λαμβάνεται υπόψη το αρχικό κεφάλαιο.

Και η δική μου τότε ομιλία ήταν σύμφωνη με αυτό που είπε ο κύριος Πρωθυπουργός το Δεκέμβριο του '98 ότι τα παλαιά δάνεια θα ρυθμίζονται με το διπλάσιο, τριπλάσιο και τετραπλάσιο. Ο κύριος Πρωθυπουργός δεν μήλτησε ούτε για προσαυξήσεις ούτε για το 50% των συμβατικών ή άλλων τόκων. Σήμερα λέμε συν 50%, ως το ανώτατο των συμβατικών τόκων του κεφαλαίου. Τι το θέλουμε αυτό; Να μείνουμε μόνο στο 50% του κεφαλαίου. Καθαρές λύσεις, καθαρές προτάσεις.

Από εκεί και πέρα το δεύτερο σωτό που κάνατε είναι ότι όλες οι καταβολές, που έχουν δοθεί, αφαιρούνται. Αυτά είναι προς τη θετική κατεύθυνση. Γιατί στην προηγούμενη ρύθμιση σας αφαιρούνταν όσα είχαν δοθεί μετά την καταγγελία και όχι όλα.

Τώρα πρέπει να δούμε, κύριε Υπουργέ, το εξής: Ποια είναι επιτέλους η βάση του υπολογισμού; Με ποιο ποσό θα προσαύξανται η βάση χωρίς να παραπέμπεται σε άλλα πράγματα, συμβατικών τόκους που για μένα είναι υπόγειες τραπεζικές διαδρομές;

Τρίτον, πόσες φορές θα πολλαπλασιάζεται αυτή η βάση; Θα πολλαπλασιάζεται το ίδιο για όλους; Θα πούμε ότι το ίδιο θα πολλαπλασιάζεται για τον επαγγελματία και το ίδιο για τον αγρότη ο οποίος σε λίγο χρόνο θα είναι μουσειακό είδος; Ξεκινήσαμε από 30% και έχουμε γύρω στο 12% Ποια θα είναι η ημερομηνία υπολογισμού;

Και επειδή ο χρόνος δεν σταματάει, είπε ο κ. Κοντομάρης κάτι. Κύριε Υπουργέ, θέλετε στο πενταπλάσιο, στο πενταπλάσιο. Θέλετε στο εξαπλάσιο, στο εξαπλάσιο. Να εξαιρέσουμε όμως τους αγρότες στο εξής: Να πούμε, θα βάλουμε τους αγρότες μέχρι δεκαπέντε εκατομμύρια, είκοσι εκατομμύρια, χωρίς προσαύξηση στη βάση. Και τα αγροτικά χρέη, θα έλεγα τα γεωργικά χρέη για να συμπεριληφθούν και οι κτηνοτρόφοι και οι αλιείς να είναι δύο ή τρεις φορές. Δηλαδή μια το κεφάλαιο, μια ακόμη και άλλη μια.

Σας έχω ένα παράδειγμα για το στίγμα του ανατοκισμού (των πανωτοκίων). Σε καμία άλλη χώρα της Ευρώπης δεν υφίσταται. Υφίσταται μόνο στη χώρα μας. Θα καταθέσω τόσο τις προσθήκες, που σας παρακαλώ θερμά να τις κάνετε δεκτές, όσα και ένα παράδειγμα θα έλεγα ακριτικό. Δάνειο για είκοσι χρόνια, χωρίς πανωτόκια, με συμβατικούς τόκους, με τόκους υπερημερίας εκαπάνετε είκοσι οκτώ ΕΦΤΕ κλπ. πέντε φορές πάει επάνω. Πού είναι λοιπόν το έξι και το επτά;

Και επανέρχομαι σε αυτό που είπε ο κ. Κοντομάρης, 'Ετσι όπως το έχετε και αν πάμε μέχρι το '98 είναι τέσσερις επί δεκαπέντε, εξήντα στη χειρότερη περίπτωση, έξι φορές συν τρεις όταν εκτοκίζεται από 15.4.98 και μετά πάει στο ενναπλάσιο. Ας το πούμε λοιπόν καθαρά ότι θα πληρώνετε εννιά φορές και όχι έξι.

Είμαι όμως βέβαιος, κύριε Υπουργέ, ότι και την πολιτική βούληση έχει η Κυβέρνηση και εσείς προσωπικά έχετε τη βούληση αλλά και τη γενναιότητα και σας παρακαλώ θερμά -ξέρετε πόσο σας εκτιμώ- να δεχθείτε τις προσθήκες όχι μόνο τις δικές μου αλλά και όλων των άλλων συναδέλφων, ώστε να βελτιώσουμε κατά τέτοιον τρόπο την τροπολογία που φέρατε στη Βουλή, η οποία όπως σας είπα προηγουμένως θα λύσει το ζήτημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριε συνάδελφε, πρέπει να τελειώσετε. Περιμένει τόσος κόσμος.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, τελειώνω.

Δεν είναι σωτό να έρθουμε μετά από δύο ή τρεις μήνες, γιατί εγώ δεν έχω κουραστεί και αν δεν λυθεί θα συνεχίσω και θα συνεχίσουμε όλοι εδώ μέσα. Να το λύσουμε τώρα το ζήτημα, γιατί εμείς νομοθετούμε, κύριε Υπουργέ, η Βουλή των Ελλήνων και κανείς άλλος. Είμαστε πληρεξούσιοι Βουλευτές του ελληνικού λαού και κανενός άλλου.

(Χειροκροτήματα)

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ιωάννης Γιαννακόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα, ο οποί-

ος βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κ. Σαλμάς έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΟΣ ΣΑΛΜΑΣ: Κυρία Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα συναισθήματα τα οποία βιώνω σήμερα αλλά και από τη στιγμή που έμαθα ότι έρχεται αυτή η τροπολογία στο ελληνικό Κοινοβούλιο είναι ανάμεικτα. Είναι συναισθήματα ικανοποίησης αλλά συνάμα και απογοήτευσης. Ικανοποίησης, διότι πραγματικά σαν Νέα Δημοκρατία σύραμε τον Υπουργό και την Κυβέρνηση να καταθέσει αυτήν την τροπολογία τη στιγμή που έχουμε αναδείξει το πρόβλημα πολύ νωρίς, 'Εχουμε καταθέσει σειρά τροπολογιών αλλά έχουμε καταθέσει και πρόταση νόμου η οποία βεβαίως, αν είχε υιοθετηθεί στο ακέραιο από τον αρμόδιο Υπουργό, θα είχε λυθεί θεωρούμε οριστικά το πρόβλημα αυτό των πανωτοκίων.

Για να μην επαναλάβω τα σάδε έχουν πει οι κύριοι συνάδελφοι που έχουν καλύψει όλο το θέμα, ήθελα να μόνο να μείνω πολύ συγκεκριμένα στην πρόνοια για αγροτικά χρέη, στα οποία δεν αναφέρεται καθόλου η συγκεκριμένη τροπολογία.

'Οσον αφορά, λοιπόν, τα αγροτικά χρέη και επειδή οι ανατοκισμοί είναι και άδικοι και παράνομοι και αντισυνταγματικοί, θα πρέπει πρώτον να ληφθεί υπόψη το αρχικό ποσό της οφειλής όχι προσαυξημένο κατά 50%.

Δεύτερον, ενώ η τρίτη παράγραφος του άρθρου 21 του Κανονισμού της ΕΟΚ 2082/93 και του Συμβουλίου στις 20-7-1993 επιτάσσει το να παραδίδονται στους τελικούς δικαιούχους -που είναι οι αγρότες- οι επιδοτήσεις, η Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος παρακρατούσε τα ποσά αυτά για να καλύπτει τους ανατοκισμούς των αγροτών, οι οποίοι όμως δεν οφειλαν. Τα ποσά αυτά από τις 20-7-1993 και εντεύθεν, που ισχύει ο Κανονισμός 2082/93, που έχει παρακρατήσει παράνομα η Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, δεν θα πρέπει να θεωρούνται ως γεννόμενες καταβολές, αλλά θα πρέπει να αποδοθούν στους δικαιούχους αγρότες.

Και, τρίτον, και βεβαίως πολύ σημαντικό, αφού η Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος έχει ήδη αποστείλει στις Δ.Ο.Υ. και έχουν βεβαιωθεί στο δημόσιο τα δάνεια αγροτών, να επεκταθούν οι ρυθμίσεις που τελκά θα ισχύσουν και για τα δάνεια αυτά.

Συμπερασματικά θα ήθελα να καταλήξω στο ότι η Κυβέρνηση με την τροπολογία αυτή απέδειχε ότι ενώ της εδόθη μία μοναδική ευκαιρία να δώσει μία οριστική λύση, όπως απρόταθη με την πρόταση νόμου της Νέας Δημοκρατίας, στο πρόβλημα των πανωτοκίων και να κάνει και τη λεγόμενη κοινωνική πολιτική - διότι κοινωνική πολιτική δεν εξαγγέλλεται με θεωρίες και δεν είναι κάτι απροσδιόριστο και αόρατο, αλλά κάτι πολύ συγκεκριμένο- δυστυχώς προσπαθεί με ημίμετρα να δώσει μόνο προσωρινές λύσεις, με τις οποίες δεν μπορούν βεβαίως να επιλυθούν και να καλυφθούν οι ανάγκες της κοινωνίας μας.

Φοβούμαι, θα έλεγα στον κύριο Υπουργό αν ήταν στην Αίθουσα, ότι είναι η Κυβέρνηση εγκλωβισμένη από το πανίσχυρο τραπεζικό σύστημα και για το λόγο αυτό δεν παίρνει τις γενναίες αποφάσεις, οδηγώντας έτσι χιλιάδες ανθρώπους Έλληνες πολίτες σε απόγνωση, μιας και δεν βρίσκουν πραγματική επίλυση στο πρόβλημά τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κ. Σπυριόνης έχει το λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Θαρσείν χρη! Είναι σημαντικός όρος, είναι ηγετική αρετή. Υπάρχουν καταστάσεις -για να επικαλεστώ και τον Καβάφη- που πρέπει κανείς μπροστά στο "ναι" ή το "όχι" να παίρνει αποφάσεις, να τηρεί στάση ζωής, να καθορίζει συμπεριφορές. Το "θαρσείν χρη" κατά τον Πισθαγόρα πάει ακόμα πιο πέρα: Και σε εκείνα που πρέπει να λες και σε εκείνα που πρέπει να πράττεις. Και δεν σφάλεις ποτέ, όταν τα αληθή πράττεις ή λέγεις.

Αναδύεται, λοιπόν, μία μεγάλη αλήθεια σήμερα στο Κοινοβούλιο: 'Ότι υπάρχει βαθύτατα κοινωνικό, ανθρώπινο και οικονομικό πρόβλημα. Ο κ. Παπαντωνίου υπήρξε βασικός συντελεστής, πρωτοπόρος της δύσκολης, της με Γολγοθά πορείας προς την επίτευξη της συζήτησης πορείας. Και έχει το θάρρος

-πιστεύω- με βάση τις εκφρασθείσες απόψεις και τις υποβληθείσες προτάσεις να συμπληρώσει μία θετική τω όντι ρύθμιση που γίνεται.

Πιστεύω, λοιπόν, ότι μπροστά σε αυτό το "ναι" και το "όχι" σήμερα ο κ. Παπαντωνίου και η Κυβέρνηση συγκεντρώνουν στα σημεία που νομίζουν ότι αρμονίζουν τις εκατέρωθεν αντίρροπες επιταγές της οικονομίας, του τραπεζικού συστήματος -είναι μία πραγματικότητα, έχουν διαμορφωθεί καταστάσεις- και της ανθρώπινης, της οικογενειακής πλευράς της άλλης όχθης. Και αρμονίζοντας τις επιταγές αυτές πρέπει να βγάλουμε, κύριε Υπουργέ, -που δεν μπορώ να μην αναφέρω ότι ιδιαζόντως σας διακρίνει η γενναιότητα- από εδώ μέσα τον ανθρώπου του διαλόγου, τη σύνθεση του Κοινοβουλίου, το λόγο της ουράνιας θεάς, το λόγο της δημοκρατίας.

Οι προτάσεις του συναδέλφου κ. Γιαννακόπουλου, ο οποίος έχει βαθιά ασχοληθεί με το θέμα και ο οποίος με βοήθησε -και το ομολογώ- για να συγκροτήσω μια δική μου άποψη, με εκφράζουν πλήρως. Είμαι σίγουρος ότι με αυτό το πνεύμα ευθύνης πρέπει να οδηγηθούμε στην καλύτερη επιλογή. Και από κυβερνητικής πλευράς θα αντιμετωπίσουμε και θα αντικριστούμε τα πράγματα, ώστε η τελική σύνθεση να απαντά στην ανθρώπινη αγωνία, στο κοινωνικό πρόβλημα που δημιουργείται, στην επιταγή της οικονομίας, στην πάταξη της αισχροκέρδιας που παρατηρήθηκε με τους ανατοκισμούς των ανατοκισμών, τους τόκους επί τόκων κ.ο.κ. και θα δικαιώσουμε σαν Κοινοβούλιο τη συνείδηση του λαϊκού παλαμού.

Να τονίσω ιδιαιτέρως δύο-τρεις κατηγορίες: Η ανάπτυξη της πατρίδας, η αναπτυξιακή προσπάθεια είναι όρος για την επιβίωση όχι μόνον της οικονομίας αλλά για την επιβίωση της ίδιας της πατρίδας. Επομένως η συνδρομή, η στήριξη της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, η στήριξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας, η συνταύτιση με δίκαια αιτήματα, πρέπει να είναι καθήκον όλων μας στην αναπτυξιακή στήριξη της προσποτικής.

'Οθεν επιβάλλεται εξαιρέσεις να μην υπάρξουν.

Δεύτερο σημείο η ταλαπίωρη και τυμηνή κατηγορία των αγροτών μας. Ας κάνουμε ότι μπορούμε για τις ακριτικές μας περιοχές, για την ηρωική τάξη των αγροτών μας, από την οποία και οι περισσότεροι προερχόμαστε. Πρέπει να βοηθήσουμε όσο μπορούμε, ώστε με τις δυνατές επιλογές να στηρίξουμε την προσπάθειά τους, τον αγώνα που κάνουν σε ένα μεταβατικό στάδιο και που εν πολλοίς το ίδιο το κράτος έφταξε για την, και από τη δική τους πλευρά, κακή διαχείριση κάποιων πραγμάτων.

Τονίζοντας ότι το υπόμνημα που υπεβλήθη από τον κ. Γιαννακόπουλο με βρίσκει σύμφωνο και σεβόμενος το χρόνο πρέπει να τελειώσω. Κύριε Υπουργέ, προσθέτω και εγώ την παράκλησή μου από εδώ να βγει ο ανθός του διαλόγου, ο ανθός της φωνής και της ευαισθησίας της δημοκρατίας για την πατρίδα μας και το λαό μας! Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.Σ.Ο.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κ. Λυμπρακίδης έχει το λόγο.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΛΥΜΠΡΑΚΙΔΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, δεν θα καταπονήσω τη Βουλή, τους συναδέλφους και εσάς. 'Άλλωστε, από το πρώιμο υπότιμη θήκη τόσο πολύ το θέμα αυτό -χρόνια τώρα μας ταλανίζουν τα πανωτόκια- και ίδιως από τον Πρόεδρό μας τον κ. Μητσοτάκη ετέθη το θέμα στη βάση του. Αυτή η προσπάθεια, αυτή η ρύθμιση, αυτή η τροπολογία περισσότερο προσέχει τις τραπέζες και λιγότερο αυτούς που πράγματι έχουν ανάγκη. Και το ποιοι έχουν ανάγκη νομίζω ότι και κατά το παρελθόν αναπτυξιακοί νόμοι το έδειξαν όπως και η ζέση, την οποία κατά καιρούς έδειξε η πολιτεία. σε Από πολλούς συναδέλφους ακούστηκαν προτάσεις, ενδιαφέροντα λόγια και δεν θα μπω στη φιλοσοφία των λεπτομερειών. Θα μπω όμως σε αυτό που με θλίψη διαπιστώνω και θα το καταβέσω γρήγορα.

Δυστυχώς και από αυτήν την προσπάθεια αναβλύζει σφοδρή διάθεση της Κυβέρνησης και του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας υπέρ των τραπεζών, μια και όλες οι επιχειρήσεις, οι οποίες εξαιρούνται, είναι αυτές που είχαν σαν εγγυητή το δημόσιο. Αναλύθηκε πολύ καλά το πρώιμο άρθρο της προτάσης Πρόεδρο μας κ. Μητσοτάκη, ο οποίος είπε τελικώς ότι η συμμετοχή του λαού μας και το ότι επιτρέπουμε αυ-

τές τις επιχειρήσεις να εξαιρούνται, στην ουσία δίνουμε τη δυνατότητα στις τράπεζες να πάρουν από το χρήμα του δημοσίου, χωρίς να υπάρχει κανένας κίνδυνος να το χάσουν. Και αυτή η προσπάθεια για μένα είναι έντονα υπερτραπεζική, αλλά δυστυχώς και πολύ αντιπαραμεθοριακή. Διότι ενώ παραβλέπει, όπως ακούσαμε απ' όλους, τον αγροτικό πληθυσμό -και επειδή κατάγομαι από μία περιοχή παραμεθόρια και βλέπω σε τι οικονομική κατάντια βρέθηκαν οι αγρότες μας με τα πανωτόκια στην ουσία βάλλει κατά της σύνθεσης αλλά και του πληθυσμού της ακριτικής περιοχής μας.

Ξέρετε πόσοι από τον πληθυσμό μας μεταναστεύουν διότι οι τράπεζες τους έχουν βάλει το μαχαίρι στο λαϊκό; Δεν μπορούν να πληρώσουν αυτά που χρωστούν. και αυτό είναι μια εικόνα που παρουσιάζεται τελευταία.

Βέβαια, πέρα από τους αγρότες, τους κτηνοτρόφους και αυτούς που ασχολούνται με τον ανάλογο τομέα βλέπουμε καθαρά ότι εξαιρεί απ' αυτήν την τροπολογία τις επιχειρήσεις, οι οποίες εντάχθηκαν σε κάποια προγράμματα παραμεθόριων περιοχών, όπως το πρόγραμμα της Θράκης. Και ωριώ: Αυτοί που εξαιρούνται τώρα και οι οποίοι έχουν την εγγύηση του δημοσίου είναι ευχαριστημένοι; Πώς θα είναι ευχαριστημένοι, αφού αμέσως μας έστειλαν ανάλογες διαμαρτυρίες; Αυτό σημαίνει ότι αν ήταν καλύτερα με την προηγούμενη ρύθμιση, δεν θα απαιτούσαν να μπουν σ' αυτή. 'Αρα, λοιπόν, αφού αυτές οι επιχειρήσεις που εξαιρούνται είναι στις παραμεθόριες περιοχές, θεωρώ ότι η τροπολογία έχει μία αντιπαραμεθοριακή διάθεση.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική 'Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ**)

'Ετοι, λοιπόν, ειδικά για τις επιχειρήσεις, θα ήθελα να παρακαλέσω τον κύριο Υπουργό να λάβει υπόψη του και να συμπληρώσει τη διάταξη ως εξής: "Οι οφειλές από δάνεια επιχειρήσεων παραμεθόριων περιοχών Θράκης, Φλώρινας και Κιλκίς, που έχουν την εγγύηση του δημοσίου, υπάγονται στις ρυθμίσεις του παρόντος νόμου μη εφαρμοζόμενων γι' αυτές οι διατάξεις των περιπτώσεων α', γ' και δ' της παραγράφου 9 του νόμου που ψήφισαμε πέρσι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης) Ο κ. Σφυρίου έχει το λόγο.

ΚΟΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, πρέπει να τονίσω στην εισαγωγή της τοποθετήσης μου, ότι όπως υπογραμμίστηκε από όλες τις πτέρυγες σήμερα, σίγουρα οι διατάξεις που προτείνονται είναι ευνοϊκότερες για τους δανειολήπτες (και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν απέναντι στο πιστωτικό σύστημα), σε σχέση με το καθεστώς που ίσχυε μέχρι τώρα.

Το γεγονός ότι είναι ευνοϊκότερες μπορεί να μη σημαίνει ότι η ρύθμιση η οποία εισάγεται είναι πλήρως ικανοποιητική. Μπορεί για πολλούς να μην είναι η επιθυμητή, όμως είναι γεγονός ότι είναι καλύτερη από τις ισχύουσες διατάξεις.

Για παράδειγμα γίνεται ευνοϊκότερη η βάση υπολογισμού του πολλαπλασίου που προέβλεπε ο προηγούμενος νόμος. Γίνεται λογικότερη η αφάρεση των πάστης φύσεως καταβολών (που αφαιρούνται βέβαια από τις οφειλές του δανειολήπτη), όποτε και αν έχουν καταβληθεί αυτές.

Το γεγονός ότι δίνει στον αγροτικό κόσμο -και αυτό, κύριε Υπουργέ, θα ήθελα να το διευκρινίσουμε, με σαφήνεια- ένα χρονικό περιθώριο να υποβάλουν τις αιτήσεις τους, προκειμένου να υπαχθούν στις διατάξεις, να μπορούν να επιλέξουν ανάμεσα ή σε αυτές στις οποίες είχαν υπαχθεί μέχρι τώρα ή στις προβλεπόμενες από την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού. Και νομίζω ότι εδώ θα πρέπει να το διευκρινίσουμε- όπως το άρθρο 1 αντικαθίσταται με το νόμο αυτό, για να μην υπάρχει η σύγχυση. Γιατί με την εφαρμογή του προηγούμενου νόμου είχε αποδειχθεί, ότι πολλές από τις ρυθμίσεις που έκανε η Αγροτική Τράπεζα ήταν για τους αγρότες ευνοϊκότερη από αυτή που προέβλεπε ο νόμος. 'Αρα δεν χρησιμοποίησαν το δικαίωμα της ελεύθερης επιλογής πολλοί από τους αγρότες.

Με δεδομένο ότι αυτή είναι ευνοϊκότερη, είναι θετικό το γεγονός ότι τους δίνει την προθεσμία, εάν θελήσουν, με αίτησή τους να υπαχθούν στις νεότερες διατάξεις. Πρέπει όμως να αποσαφηνιστεί αυτό, να μην υπάρχει καμία σύγχυση.

Επειδή, κύριε Υπουργέ, είναι λίγος ο χρόνος που διαθέτουμε για να τοποθετηθούμε, θέλω να αναπτύξω την επιχειρηματολογία μου σε σχέση με την απόφαση που είχατε πάρει (και μάλιστα όχι με μία αλλά με τρεις κοινές υπουργικές αποφάσεις), δύσον αφορά τις μικρές ή μεσαίες επιχειρήσεις των νησιών.

Ερώτημα: Γιατί ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας έκρινε ότι έπρεπε να εκδόσει ειδικές αποφάσεις για τις μικρές επιχειρήσεις των νησιών; Πιστεύω γιατί είχε υπόψη του τα ειδικότερα προβλήματα που απαιτούσαν να κανει αυτήν την ευνοϊκότερη ρύθμιση τότε. Οι λόγοι για τους οποίους έκανε ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας τις ευνοϊκότερες τότε διατάξεις, έχουν εκλείψει; Δεν έχουν εκλείψει. Αντίθετα, πριν από μερικές μέρες σ' αυτήν την Αίθουσα, συζήτηντας το Σύνταγμα, είχαν συνομολογήσει όλες οι πτέρυγες της Βουλής την ανάγκη, όταν νομοθετούμε ή όταν εκδίονται διοικητικές πράξεις από τη διοίκηση -προεδρικά διατάγματα ή υπουργικές αποφάσεις- να λαμβάνεται υπόψη η διαιτερότητα της νησιωτικής Ελλάδας.

Αφού, λοιπόν, δεν έχουν εκλείψει οι λόγοι και υπάρχει πέραν των άλλων και η σχετική ομόφωνη θέση κατά την αναθεώρηση του Συντάγματος, γιατί τώρα, με το νέο καθεστώς που διαμορφώνεται με αυτό το νόμο, θα πρέπει να παραμείνουν τα νησιά σε δυσμενέστερους όρους, σε δυσμενέστερες διατάξεις από αυτές που εισηγείστε; Δεν θα πρέπει να υπαχθούν τουλάχιστον στις ίδιες;

Τότε κρίνατε ότι έπρεπε να καθιερωθούν ευνοϊκότερες ρυθμίσεις για τους λόγους που αναφέρατε στην αιτιολογική σας έκθεση. Τώρα γιατί θα πρέπει να παραμείνουν σε δυσμενέστερες;

Εμείς εκείνοι που προτείνουμε είναι τουλάχιστον να ενταχθούν υπό το καθεστώς των διατάξεων που εισάγετε για όλη τη χώρα. Είναι προφανές. Αν δεν το κάνετε ευνοϊκότερο, τουλάχιστον να είναι υπό το ίδιο καθεστώς.

Γ' αυτό ευθέως προτείνων, κύριε Υπουργέ, εκεί που λέτε ότι εξαιρούνται οι ρυθμίσεις που έχουν γίνει με νόμο, με το σκεπτικό που σας ανέπτυξα, να πείτε ευθύτατα να το ψηφίσουν όλες οι πτέρυγες της Βουλής με εξαίρεση τις κοινές υπουργικές αποφάσεις 11991/B598/31-3-99, 21477/B846/21-6-99 και 32718/B1624/27-9-99.

Εντάσσετε έτσι τις περιοχές, για τις οποίες τότε κάνατε τις ειδικότερες ρυθμίσεις, στο ίδιο καθεστώς που καθιερώνετε για όλη τη χώρα. Αν το παραλείψετε, θα τις έχετε κρατήσει σε δυσμενέστερο καθεστώς. Θα αναφέρεστε δηλαδή το σκεπτικό βάσει του οποίου πήρατε τότε τις υπουργικές αποφάσεις.

Γ' αυτό επιμένουμε, πιστεύουμε ότι έχει μια λογική εξήγηση η επιχειρηματολογία μας και σας καλούμε να την κάνετε αποδεκτή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης) : Ο κ. Δαμιανάκης έχει το λόγο.

ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΔΑΜΙΑΝΑΚΗΣ : Κύριε Υπουργέ, αναπτύσσοντας το μεσημέρι την τροπολογία σας, αναφέρατε επί λέξει, διαβάζω τα Πρακτικά ότι, ύστερα από διαβούλευσης με τις τράπεζες, με τους ενδιαφερόμενους και με άλλους παράγοντες, καταλήξατε σε ένα σχέδιο τροπολογίας, το οποίο στη συνέχεια συζήτησατε με πολλούς από τους συναδέλφους.

Δεν σας μέμφομαι γι' αυτό, αλλά εγώ δεν συζήτησα. Δεν είμαι από εκείνους που συζήτησαν μαζί σας τη συγκεκριμένη τροπολογία. Βεβαίως και κανές εις των συναδέλφων που συζήτησαν μαζί δεν με ενημέρωσε για το περιεχόμενό της.

Κύριε Υπουργέ, θέλω να πω ότι ειλικρινά θαήμουν πιο ευτυχής και εγώ και σας το λέω δημόσια, αλλά και όλοι οι συνάδελφοι, αν αυτή τη τροπολογία ερχόταν στη Βουλή με την κανονική διαδικασία, μέσα από τη διαδικασία της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής. Θέλω να πιστέψετε ότι όλοι θα είχαμε κάτι περισσότερο να εισφέρουμε σ' αυτό το μείζον θέμα.

Το ότι είναι μείζον το θέμα, κύριε Υπουργέ, νομίζω ότι κατεδαίχθηκε σήμερα σ' αυτήν την Αίθουσα απ' όλους τους συναδέλφους και βεβαίως πιστεύω ότι τα μείζονα θέματα, απαιτούν και μείζονες συναινέσεις. Εδώ δεν είναι το θέμα ποια ρύθμιση εισάγει η Κυβέρνηση ή ποια θα αποδεχθεί η Αντιπολίτευση ή τα άλλα κόμματα αλλά είναι ένα πρόβλημα που απασχολεί ένα μεγάλο τμήμα του λαού, του πληθυσμού της χώρας.

'Όταν μια κυβέρνηση φέρνει το σχετικό θέμα δυο φορές και

αναγκάζεται να το φέρει και τρίτη φορά στη Βουλή, αυτό σημαίνει ότι υπάρχει μείζον θέμα και νομίζω ότι σαν μείζον θέμα, έπρεπε να το συζητήσουμε διεξοδικά μια κανονική διαδικασία.

Επί της ουσίας της ρύθμισης θα ήθελα να πω πως ο παριστάμενος επίτιμος Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας, με αίσθημα ευθύνης, ανέλυσε και τις ουσιαστικές βελτιώσεις σε σχέση με το υφιστάμενο πλαίσιο, όπως και άλλοι συνάδελφοι θεβαίων στη Βουλή, αλλά και τα τρωτά σημεία αυτής της ρύθμισης.

Εγώ, κύριε Υπουργέ, επειδή διετέλεσα ανώτατο στέλεχος μιας τράπεζας τα τελευταία χρόνια, θέλω να πω ότι, όπως γίνεται η ρύθμιση, όπου υπό το ίδιο νομικό καθεστώς εμπίπτουν κάθε μορφής δάνεια, αγροτικά δάνεια, δάνεια προς μικροκαλλιεργητές, δάνεια προς μικρομεσαίους, δάνεια με την εγγύηση του ελληνικού δημοσίου, μεγάλα επιχειρηματικά δάνεια, όλα αυτά είναι θέματα, τα οποία κατά την άποψή μου δεν μπορούν να εμπέσουν στο ίδιο καθεστώς.

Κάθε δάνειο έχει άλλα νομικά και τραπεζικά χαρακτηριστικά. Κάθε συμβαση αλληλόχρεου λογαριασμού, ανοικτού λογαριασμού, έχει άλλα νομικά και τραπεζικά χαρακτηριστικά. Νομίζω, λοιπόν, ότι θα έπρεπε κανείς να δει αυτή την ιδιαιτερότητα και όχι υπό μια ενιαία ρύθμιση να σωρεύσουμε ανεξάρτετα όλες τις περιπτώσεις. Κύριε Υπουργέ, σήμερα έχουμε να διαφυλάξουμε, νομίζω, δύο αγαθά. Το ένα είναι το τραπεζικό σύστημα. Εγώ δεν αφορίζω συλλήβδην το τραπεζικό σύστημα της χώρας, γιατί πιστεύω ότι σε κάθε ευνομούμενη πολιτεία, σε κάθε ανεπιγεγέννητη κοινωνία, οι τράπεζες, τουλάχιστον στα άλλα κράτη της Ευρώπης, απετέλεσαν την ατμομηχανή της ανάπτυξης. Και αυτό πρέπει να το πούμε. Από την άλλη μεριά όμως θα πρέπει επίσης να πούμε ότι, δυστυχώς, οι συνθήκες δανεισμού όλων ανεξαρέτως των κατηγοριών δανείων ήταν τριτοκοσμικές συνθήκες στη Χώρα μας. Και εδώ θα πω -και έχετε την ευθύνη σ'αυτόν τον τομέα, της εθνικής οικονομίας και νομίζω ότι τιμά και εσάς και το επιτελείο σας και την Κυβέρνηση- ότι καταφέραμε επιτέλους σ'αυτήν τη χώρα να μιλάμε για επιτόκια, τα οποία είναι κατά κάποιο τρόπο συμβατά με τα λοιπά επιτόκια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Γιατί ευλικρινά πιστεύτε με ότι όταν ήμουν το 1976 στη Γερμανία και λέγαμε ότι μία επιχειρήση θα δανειστεί με πάνω από 6% επιτόκιο, δεν είχε καμία ελπίδα επιβίωσης. Κι εμείς φθάσαμε να βγάζουμε διαταγές πληρωμής με 44%. Αυτή δυστυχώς ήταν η εικόνα.

Επειδή δεν έχω πολύ χρόνο, κύριε Υπουργέ, θα ήθελα να πω ότι νομίζω πως κατετέθησαν εποικοδομητικές προτάσεις. Είναι, νομίζω, χρέος όλων μας και εσάς προσωπικά που είχατε τη γενναιότητα να φέρετε πάλι στη Βουλή αυτήν την τροπολογία, να συζητήσουμε πάνω στην ουσιαστική αξία όλων όσων επροτάθησαν, προκειμένου ομόφωνα να καταλήξουμε και να δώσουμε μια λύση σ'ένα υπαρκτό κοινωνικό πρόβλημα.

Θα ήθελα επίσης να βάλω ένα ειδικό θέμα -είναι νομικό καθαρά- ότι πέραν της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτελέσεως υπάρχουν και οι περιπτώσεις των επιχειρήσεων εκείνων, οι οποίες ετέθησαν υπό ειδική εκκαθάριση. Είναι μια παράλληλη διαδικασία. Νομίζω, κύριε Υπουργέ, ότι θα ήταν συμβατό, αφού τροποποιούμε στην ουσία το νόμο 2789 του 2001, να πούμε ότι αφ' ης ίσχυσης του νόμου 2789 του '91, σύσες ετέθησαν από της ισχύος του υπό καθεστώς ειδικής εκκαθάρισης να εμπίπτουν στο περιεχόμενο της διάταξης νόμου. Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Σκρέκας έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για μια ακόμη φορά η Κυβέρνηση με τροπολογία της έρχεται να αντιμετωπίσει το σοβαρότερο θέμα, που σήμερα βασανίζει την ελληνική κοινωνία, τα λεγόμενα "πανωτόκια", μία τροπολογία, η οποία, όπως έρχεται και από τη συζήτηση που προηγήθηκε, φαίνεται ότι δεν είναι αυτή που χρειάζονται οι Έλληνες πολίτες, που χρειάζεται η αγορά, που χρειάζεται η ελληνική οικονομία, για να μπορέσει να απαλλαγεί από αυτό το βάρος και να απελευθερωθεί, ώστε να μπορέσει στη συνέχεια να προχωρήσει και να δημιουργήσει.

Έχω στα χέρια μου πολλά έγγραφα, δύο όμως έγγραφα είναι συγκλονιστικά. Έγγραφα με στοιχεία που θα έλεγα ότι θυμίζουν αρχαία τραγωδία. Το πρώτο είναι του Πανελλήνιου Συλλό-

γου Προστασίας Δανειοληπτών, όπου εδώ μας καταθέτουν διακόσιες πενήντα δύο περιπτώσεις ανθρώπων που καταστράφηκαν από τον τρόπο που λειτούργησε και λειτουργεί το τραπεζικό σύστημα.

Παράλληλα έχω στα χέρια μου δημοσίευμα συναδέλφου του κυβερνώντος κόμματος, επώνυμου, του Γιάννη Γιαννακόπουλου, ο οποίος έκεινάει το άρθρο του, που φιλοξενείται στην εφημερίδα "ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ" με τον τίτλο: "ΟΧΙ" των Βουλευτών στην κατάργησή τους από τους πανωκλέφτες! Οι εκπρόσωποι του έθνους πρέπει να αποδείξουν ότι δεν ηγεμονεύονται". Καλούμεθα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα με την τροπολογία που έφερε η Κυβέρνηση να αποδείξουμε στους Έλληνες πολίτες ότι οι εκπρόσωποι τους δεν ηγεμονεύονται. Και αυτό πρέπει να το πράξουμε στη συζήτηση αυτήΝ που κάνουμε στην τροπολογία που η Κυβέρνηση έφερε και που τη θεωρεί τροπολογία, η οποία θα λύσει τα προβλήματα όλων των ανθρώπων, που σήμερα βρίσκονται κάτω από την πίεση του τραπεζικού συστήματος.

Μας είπε ο κύριος Υπουργός ότι δεν υπάρχουν άλλα περιθώρια για καλύτερη βελτίωση αυτής της τροπολογίας. Δηλαδή έρχονται οι τράπεζες να επιβάλουν την άποψή τους αδιαφορώντας γι' αυτούς που εμείς σήμερα καλούμεθα να στηρίξουμε και να υποστηρίξουμε. Τελικά η τροπολογία αυτή σε ποιον απευθύνεται; Για μια ακόμα φορά στο τραπεζικό σύστημα ή στους συνανθρώπους μας ή στην κοινωνία μας; Και βεβαίως αυτό δεν μπορεί να γίνει ούτε δεκτό ούτε πιστευτό γιατί οι τράπεζες διαχρονικά, νόμιμα ή παράνομα, εφάρμοσαν μια διαδικασία, η οποία εκείνο που κατάφερε είναι να εξοντώσει τους Έλληνες πολίτες.

Επειδή ο χρόνος είναι λίγος, για να προχωρήσει κανείς σε προτάσεις, πριν κλείσω με μια πρόταση, την οποία έχουμε ήδη καταθέσει και ο Υπουργός μπορεί να την υιοθετήσει, θέλω να κάνω μια αναφορά σε έναν άνθρωπο, ο οποίος με πήρε στη λέφωντο επώνυμα και μου είπε να καταθέσω το πρόβλημά του.

Λένεται Σπυρόπουλος Νικόλαος, Κωνσταντινουπόλεως 115, Περιστέρι. Το 1982 η οφειλή του στην τράπεζα ήταν δέκα εκατομμύρια (10.000.000). Πήγε να κάνει ρύθμιση, πλήρωσε το 1983 πέντε εκατομμύρια διακόσια χιλιάδες (5.200.000) και το 1984 ο λογαριασμός του ανέβηκε στα δώδεκα εξακόσια εκατομμύρια (12.600.000). Το 1991 πλήρωσε άλλα επτά εκατομμύρια (7.000.000) και το 1992 η τράπεζα προχωρά σε πλειστηριασμό ακινήτου αξίας εκατόν πενήντα εκατομμυρίων (150.000.000) δραχμών για οφειλή τριάντα πέντε εκατομμυρίων (35.000.000). Το 2000 πλήρωσε άλλα είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) για να κλείσει το λογαριασμό. Σύνολο πληρωμών διακόσια ογδόντα δύο εκατομμύρια διακόσιες χιλιάδες (282.200.000).

Κύριοι συνάδελφοι και κύριοι της Κυβέρνησης, μια λύση υπάρχει. Να προχωρήσουμε με βάση αυτήΝ την τροπολογία στην οριστική λύση του προβλήματος. Και η οριστική λύση του προβλήματος δίνεται από την πρόταση νόμου που κατέθεσε η Νέα Δημοκρατία και που σήμερα μετετράπη σε τροπολογία, εκ πρόθεση όπως αναφέρατε, αλλά όμως είναι μία τροπολογία η οποία έχει την ουσία του προβλήματος και αντιμετωπίζει το πρόβλημα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Μπεντενώτης έχει το λόγο.

ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΠΕΝΤΕΝΙΩΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, η διάταξη πράγματι επιχειρεί να επιλύσει ένα μεγάλο κοινωνικό, αλλά και οικονομικό πρόβλημα. Επειδή όμως το πρόβλημα πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι πρέπει να επιλυθεί ριζικά, οριστικά και τελεσίδικα είναι σκόπιμο, κύριε Υπουργέ, να γίνουν αποδεκτές ορισμένες αναδιατυπώσεις.

Βέβαια το ότι ο υπολογισμός της οφειλής, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 1, υπολογίζεται στη βάση του αρχικώς ληφθέντος ποσού, είναι μια θετική, μια ουσιαστική ρύθμιση. Όμως η προσαύξηση με συμβατικούς τόκους μέχρι του ποσοστού 50% είναι ίσως σκόπιμο να μειωθεί.

Ειδικότερα δε για τα δάνεια των αγροτών και μάλιστα εκείνα κάτω των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) δραχμών, ίσως πρέπει να συμφωνήσουμε ότι πρέπει να μην υπολογίσουμε ποσο-

στό προσαυξήσεων συμβατικών τόκων.

Συμφωνούμε βέβαια με την παράγραφο 2 που ορίζει ότι “οι κάθε φύσεως καταβολές που έχουν γίνει οποτεδήποτε αφαιρούνται από το ποσό της συνολικής οφειλής κατά την ημερομηνία της καταβολής”. Η αφαίρεση όμως, να γίνεται πριν από τον υπολογισμό των προσαυξήσεων, έτσι ώστε ο πολλαπλασιασμός να αφορά το υπόλοιπο ποσόν της πραγματικής οφειλής του δανείου.

Οι ημερομηνίες αναστολής των οποιωνδήποτε μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης της περίπτωσης β' της παραγράφου 4 είναι αναγκαίο να επιμηκυνθούν. Αντί της 30.9.01 να συμφωνήσουμε για την 31.12.01, ακριβώς για να διθεί εύλογος χρόνος για τις ρυθμίσεις, επειδή και ο αριθμός των υποθέσεων είναι ιδιαίτερα μεγάλος, αλλά και η διαδικασία ξεχωριστά περιπλοκη.

Αλλά ακόμα και η άσκηση του δικαιώματος επιλογής εκ μέρους των κατά κύριο επάγγελμα αγροτών της παραγράφου 8, να παραταθεί αφότου έληξε, αντί της 31ης Ιουλίου μέχρι τις 30.9.2001.

Για την αδικαιολόγητη άρνηση των τραπεζών να χορηγήσουν στοιχεία της καρτέλας του δανεισμού, οι προβλεπόμενες κυρώσεις προστίμου, πρέπει να το συνομοιογήσουμε, είναι ιδιαίτερα μικρές. Γ' αυτό πρέπει να συμφωνήσουμε στην ουσιαστική αύξηση τους, πέραν ίσως και του διπλασιασμού.

Ακόμα στην παράγραφο 3 του άρθρου 47 θα πρέπει να αποσαφηνίσουμε ότι οι τράπεζες υποχρεούνται να χορηγούν τα πλήρη στοιχεία της καρτέλας του δανεισμού, όπως αυτά άλλωστε περιγράφονται στην εγκύλιο 21 στις 24.1.1995 της Τράπεζας της Ελλάδος, έτσι ώστε να χορηγούνται όλα τα στοιχεία διαμόρφωσης του ποσού της οφειλής, αλλά και να καταγράφεται απολύτως σαφέστατα η αιτιολογία των εγγραφών.

Καταληκτικά, κύριε Υπουργέ, πρέπει να υπογραμμίσουμε ότι είναι σκόπιμο να επισημανθεί ότι και μετά την εφαρμογή της διάταξης, ο πολίτης δανειολήπτης πρέπει να προστατευθεί από τη στρεψοδικία του τραπεζικού συστήματος. Γ' αυτό θα πρέπει η Κυβέρνηση να προχωρήσει στη θεσμοθέτηση μιας ανεξάρτητης αρχής για την εποπτεία των τραπεζών και την προστασία των δανειοληπτών, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η εφαρμογή του κώδικα δεοντολογίας της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών, αλλά και να μην απαιτείται η προσφυγή στη δικαιοσύνη για την επύλυση της οποιασδήποτε τραπεζικής διαφοράς.

Κύριε Υπουργέ, μόνο έτσι θα εκφράζεται το περί δικαίου αίσθημα, αλλά και η ευνομούμενη πολιτεία δεν θα υφίσταται ισχυρό κλονισμό. Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Η κα Φουντουκίδου έχει το λόγο.

ΠΑΡΘΕΝΑ ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΔΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, είναι εμφανές ότι ο κύριος Υπουργός αιφνίδιασε τη Βουλή και φάνηκε ανακόλουθος στη δέσμευσή του να ενημερώσει για τις τελικές αποφάσεις, τη διακομματική αντιπροσωπεία, όπως υποσχέθηκε.

Μετά τον αιφνίδιασμό έρχεται η σωπή, μια σωπή που αντέχει στις τοπιθετήσεις περίπου σαράντα τριών συναδέλφων, κύριε Υπουργέ. Σαράντα τρεις συνάδελφοι, μεταξύ των οποίων πολλοί από τον κυβερνητικό χώρο καταθέτουν προτάσεις και εκφράζουν τη διαφωνία τους σε βασικές ρυθμίσεις της τροπολογίας που φέρατε.

Περίμενα μέχρι τώρα να έχετε εκφράσει άποψη, αν σε κάποιες από αυτές συμφωνείτε, αν σε κάποιες, τέλος πάντων, έχετε διάθεση να υποχωρήσετε, να δεχθείτε κάποιες βελτιώσεις. Δεν το έχετε μέχρι τώρα.

Αυτό με οδηγεί σε υποψία ότι έχετε παντελή αδυναμία να ξεφύγετε από τα συμφωνηθέντα. Γιατί, παρ' ότι το διάλογο τον αρνηθήκατε στη διακομματική επιτροπή, είναι ένα κοινό μυστικό σε όλους ότι εξαντλήσατε όλα τα περιθώρια διαλόγου με τους τραπεζίτες το τελευταίο διάστημα.

Πώς αλλιώς να εξηγήσουμε άλλωστε το γεγονός ότι δεκατρία ολόκληρα χρόνια, που σχεδόν όλες οι πτέρυγες της Βουλής σας πιέζουν για κάποιες ρυθμίσεις, που θα ανακουφίσουν τους δανειοληπτες και πολλούς από αυτούς θα τους επιτρέψουν να ενταχθούν πάλι στο σύστημα παραγωγής ή άλλους θα τους γλιτώσουν από την εξαφάνιση και την καταστροφή, εσείς προσποιείσθε ότι δεν συμβαίνει τίποτα;

Αρνηθήκατε ακόμη να συμμορφωθείτε σε αποφάσεις ανωτάτων δικαστηρίων και ξεχνάτε ότι πολλές φορές για τις περιπτώσεις, που έχουν καταγραφεί, έχει ευθύνες η πολιτεία. Δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις, που μικρομεσαίες επιχειρήσεις καταστράφηκαν και εξαφανίστηκαν, ακριβώς γιατί βρέθηκαν στη δίνη του διεθνούς ανταγωνισμού, πάνω στις ραγδαίες αλλαγές του σκηνικού στην παγκόσμια αγορά απροετοίμαστες, ακριβώς γιατί η πολιτεία δεν είχε φροντίσει να τους ενημερώσει, να τους καθοδηγήσει, να τους εκσυγχρονίσει.

Ας αναλογισθείτε, λοιπόν, το καθεστώς, κάτω από το οποίο ο δημόσιος καταστήματα οι επιχειρήσεις σε αυτήν την κατάσταση και ας αφήσουμε τα λόγια για μπαταζήδες και άλλο κυκλοφορεί στην αγορά.

Εγώ, κύριε Υπουργέ, ξέρω νοικοκυραίους ανθρώπους που αγωνίζονται σκληρά, που δουλεύουν σκληρά και όμως έχουν εξοντωθεί από τα πανωτόκια, από την επίσημη τοκογλυφία ή μάλλον από την τοκογλυφία με τη συναίνεση και την έγκριση της πολιτείας. Και αυτό είναι τραγικό.

Αγρότισσα Μιχαηλίδης Βασιλική, στο χωριό Προφήτης Ηλίας της Πέλλας. Πήρε το 1981 δάνειο τέσσερα εκατομμύρια (4.000.000). Πλήρωσε οκτώ εκατομμύρια (8.000.000), της λένε ότι χρωστάει άλλα δεκατρία (13.000.000). Πιστεύετε ότι μπορεί ποτέ να σηκώσει κεφάλι; Οι ρυθμίσεις που φέρατε προηγούμενα, ήταν αναποτελεσματικές. Θέλετε στοιχεία; Φαντάζομαι ότι τα έχετε.

Στο κατάστημα Γιαννιτσών που εξυπηρετεί δύο χιλιάδες πεντακόσιους πελάτες είχε κατατεθεί μόλις μία αίτηση για να υπαχθεί στο σύστημα με τις προηγούμενες ρυθμίσεις. Έρχεσθε, λοιπόν, εκ νέου και επαγγέλλεσθε κοινωνική πολιτική, στροφή στη κοινωνία και στήριξη στις αδύνατες κοινωνικές ομάδες. Κάντε την αρχή, κύριε Υπουργέ. Έχετε τη συναίνεση μεγάλης μερίδας των Βουλευτών σας, έχετε τις φωνές της Αντιπολίτευσης. Πάρτε, λοιπόν, τη μεγάλη απόφαση σήμερα και κάντε ένα βήμα πίσω. Δεχθείτε τις γενναίες προτάσεις που σας έφερε η Νέα Δημοκρατία και έχουν τη συναίνεση και την αποδοχή της πλειοψηφίας των δανειοληπτών. Είναι τα θέματα που αφορούν το κεφάλαιο με τη βάση εκκίνησης χωρίς τις προσαυξήσεις. Να επιβάλετε κυρώσεις στις τραπεζές, που δεν δέχονται να εφαρμόσουν τις εγκυλίους που στέλνετε και το τελικό ποσό που θα πληρωθεί να μην ξεπερνά το τριπλάσιο του αρχικού κεφαλαίου.

Έτσι όπως το έχετε -και σας το εξήγησαν πολλοί συνάδελφοι και δεν θα το επαναλάβω- υπάρχει ο κίνδυνος να πληρώσουν πολλοί από εξαπλώσιο μέχρι ενεπαπλώσιο του αρχικού κεφαλαίου. Νομίζω ότι είναι δίκαιο το αίτημα που ακούγεται απ' όλους τους συναδέλφους να μην έχετε εξαιρέσεις στη ρύθμιση. Ας υπαχθούν στη ρύθμιση αυτή όλες οι κατηγορίες απ' όλες τις περιοχές της Ελλάδος περιοχές άλλωστε που και στις προηγούμενες ρυθμίσεις τις βάλατε, ακριβώς γιατί υπήρχαν ειδικοί λόγοι και είχαν ειδική ανάγκη στήριξης. Και φυσικά και ο χρόνος από τον οποίο θα πρέπει να ισχύσει. Η αναδρομική εφαρμογή ασφαλώς λειτουργεί σε βάρος των δανειοληπτών.

Ξεχνάτε, κύριε Υπουργέ, τι συνέβη με τους αγρότες και τους κτηνοτρόφους; Ειδικά οι κτηνοτρόφοι, με τα αρνητικά ΝΕΠ; και με τον ανατοκισμό, είχαν φθάσει να πληρώνουν τόκους μέχρι 125%. Κανείς δεν ευθύνεται; Κανείς δεν πρέπει να σκύψει από πάνω τους; Κανείς δεν πρέπει να τους στηρίξει; Μικρομεσαίοι, αγρότες, κτηνοτρόφοι, ποιοι είναι οι μεγάλοι αφελημένοι της ρύθμισης αυτής; Ποια κοινωνική πολιτική μπορείτε να αρχίσετε, εάν σήμερα αρνηθείτε αυτά που σας ζητά σχεδόν σύσσωμη η ελληνική Βουλή;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Στρατάκης έχει το λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θέλω κατ' αρχήν να επισημάνω, ότι η σημερινή συζήτηση, πέρα από τη δέσμευση που είχε πάρει ο αρμόδιος Υπουργός για να φέρει την τροπολογία, δείχνει και την πρόθεση που υπάρχει για να λυθεί αυτό το τεράστιο κοινωνικό πρόβλημα, όπως τουλάχιστον διαφαίνεται σε επίπεδο ελληνικής κοινωνίας. Θέλω να πιστεύω, όμως, ότι αν αντιμετωπισθεί απόλυτα σωστά, θα συμβάλει στο να υπάρξουν νέες δυνάμεις, που θα συμβάλουν στην αναπτυξιακή διαδικασία της χώρας.

Έρχομαι στο διά ταύτα. Πιστεύω ότι το θέμα της διατύπωσης μιας οποιασδήποτε τροπολογίας, οποιουδήποτε νομοσχεδίου έχει μεγάλη σημασία, όταν αυτό είναι απλό και κατανοητό και στη συγκεκριμένη περίπτωση ασφαλώς θα συμβάλει στο να μη συνεχίσει να χάνεται η εμπιστοσύνη των πολιτών της χώρας μας στο τραπεζικό σύστημα, το οποίο πρέπει να πούμε ότι σε αρκετές περιπτώσεις έχει συμβάλει θετικά στην αναπτυξιακή διαδικασία, να αποφεύγονται οι διαπληκτισμοί και οι φασαρίες μέσα στις τράπεζες και ασφαλώς να γίνει ένα βήμα στην καταπλέμτηση της γραφειοκρατίας.

Από την άλλη πλευρά, διαφαίνεται από τις μέχρι στιγμής ομιλίες, ότι η Βουλή θέλει να συμβάλει θετικά προς μια τέτοια κατεύθυνση. Και, όπως απλά θα έλεγε κανείς, προτείνεται να ενσχύσει τις προσπάθειες του Υπουργείου, ώστε να λυθεί ριζικά αυτό το πρόβλημα.

Βέβαια είναι θετικό και προκύπτει από την τοποθέτηση του κυρίου Υπουργού ότι, όταν μιλάμε για αρχικό κεφάλαιο, εννοούμε το αρχικό αρχικό κεφάλαιο, δηλαδή το ληφθέν ποσόν πάνω στο οποίο θα γίνουν οι όποιες προσθέσεις και πολλαπλασιασμοί.

Εγώ θα έλεγα ότι πάνω σ' αυτό το σημείο θα μπορούσαμε να είμαστε πιο απλοί και πιο κατανοητοί. Και να πούμε ότι το ένα, ενώ η τροπολογία προβλέπει να γίνει έξι στην πρώτη περίπτωση, εμείς να το πούμε πέντε που είναι μια καλή διαδικασία αναφερόμενοι πάντα στο αρχικό κεφάλαιο και όχι σε ενδιάμεσα κεφάλαια με προσθέσεις τόκων κλπ. αυτό θα ήταν μια απλοποίηση. Το ένα που το κάνει η τροπολογία 4,5,θα το πούμε τέσσερα και για τους αγρότες τρία, όπως το προηγούμενο, θα το πούμε για τους αγρότες τέσσερα, διότι είναι η ευπαθέστερη κοινωνική ομάδα. Και βέβαια το ένα στην τρίτη περίπτωση που το κάνει η τροπολογία τρία, να το πούμε 2,5 ή δύο για τους αγρότες που νομίζω ότι έτσι απλοποιούμε τα πράγματα και λύνουμε ζητήματα. Νομίζω ότι γίνονταν κατανοητά αυτά που λέμε, με δεδομένο ότι είναι γνωστή η τροπολογία σε όλους μας.

Θέλω να πιστεύω ότι, αν έτσι αντιμετωπίσουμε το όλο πρόβλημα, ασφαλώς θα διευκολύνουμε κοινωνικές ομάδες που σήμερα περνούν μια κρίση να ενταχθούν στην αναπτυξιακή διαδικασία να ξεπεράσουν προβλήματα και να μπορέσουν να διορθώσουν τα οικονομικά τους. Υπάρχουν βέβαια και ορισμένοι, που αυτοί είναι οι κατεστραμμένοι της υπόθεσης και δύσκολα θα ανανήψουν απ' αυτές τις διαδικασίες. Θα μπορούσε όμως η πολιτεία και σ' αυτό να συμβάλει, αν τα ανεξόφλητα, υπόλοιπα που θα μείνουν τους τα ρύθμιζε ή εν πάσῃ περιπτώσει τα έκανε ένα δάνειο μεγαλύτερης διάρκειας. 'Όμως πιστεύω, και εκείνο πραγματικά θέλω να το τονίσω, ότι αισθάνομαι ειλικρινά αγανάκτηση, όταν βλέπω επιμονή προς μια συγκεκριμένη κατεύθυνση, γιατί νοιώθω ότι το Π.Α.Σ.Ο.Κ. αδικείται κατάφωρα. Και ενώ είναι το κόμμα ουσιαστικά που έχει προσπαθήσει να επιλύσει αυτής της μορφής τα προβλήματα, γνωρίζοντας ποιοι είναι που τα δημιούργησαν και γιατί δημιουργήθηκαν και από την άλλη αυτοί να παρουσιάζονται εδώ, είτε ως τεθλιμμένοι συγγενείς των δανειοληπτών είτε ως επιαύοντες είτε ως υπέρμαχοι κοινωνικής πολιτικής και εμείς πραγματικά που πασχίζουμε, να βρισκόμαστε στην αδυναμία να υπερασπιστούμε τις απόψεις μας. Εγώ θα έλεγα ότι επειδή αυτό το κλίμα είναι ορατό και στην κοινωνία, εμείς να φερθούμε με περισσότερο θάρρος και να είμαστε περισσότερο μεγαλόψυχοι και να δώσουμε πραγματικά σημασία στις τροποποιήσεις ή στις αλλαγές που προτείνονται από την τροπολογία των Βουλευτών που κατατέθηκε χθες το βράδυ και η οποία αναφέρεται και σε συγκεκριμένες ημερομηνίες για παρατάσεις κλπ., ώστε να πάνε σε μια ρύθμιση, και σε ψήφιση μιας τροπολογίας η οποία να λύνει ουσιαστικά το πρόβλημα. Ελπίζω ότι αυτό είναι μέσα στις υποχρεώσεις μας, νομίζω ότι ο ελληνικός λαός το θέλει αυτό και ασφαλώς διαμορφώνουμε ένα άλλο κλίμα. Ξεκινάμε από μια καινούρια αρχή, η οποία καινούρια αρχή θα μας δώσει τη δυνατότητα να εντάξουμε όλες τις δυνάμεις της κοινωνίας στην αναπτυξιακή πορεία της χώρας. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Τζαμτζής έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Πόσοι είναι ακόμη να μιλή-

σουν;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Είναι ακόμη δεκατέσσερες.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Εγώ πότε θα μιλήσω, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Επειδή έχουν γίνει αντικαταστάσεις, θα μιλήσει ο κ. Τζιόλας, εσείς κύριε Κεφαλογιάννη, ο κ. Βαθειάς, ο κ. Τσιπλάκος, ο κ. Δασκαλάκης κ.ο.κ.

Ορίστε, κύριε Τζαμτζή, έχετε το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΑΜΤΖΗΣ: Κύριε Υπουργέ, η τροπολογία που προτείνεται δεν δίνει ουσιαστική και οριστική λύση στο πρόβλημα των πανωτοκίων, που ταλανίζει χρόνια τώρα χιλιάδες δανειολήπτες και που πολλούς οδήγησε στην αυτοκτονία αφήνοντας πίσω ορφανά παιδιά και χήρες που συνεχίζουν να ζουν το δράμα τους. Η ρύθμιση που προτείνεται κλείνει τα μάτια στο πρόβλημα. Προσπαθείτε ξανά να κάνετε το χατήρι των τραπέζων; Λυπάστε μηπως οι τράπεζες πέσουν έξω; 'Όχι, κύριε Υπουργέ, μην τις λυπάστε τις τράπεζες, έχουν ρουφήξει τα αίμα όλων των δανειοληπτών, τους έχουν ρουφήξει το μεδούλι, το πρόβλημά τους δεν είναι αν θα κερδίσουν, γιατί κερδίζουν, αλλά πόσο θα κερδίσουν. Τα λεφτά που έδωσαν πάσσες φορές πάνω θα τα πάρουν πίσω. Γνωρίζω περίπτωση φίλου στην Πέλλα, ο οποίος πήρε δεκατρία εκατομμύρια (13.000.000) δάνειο, έδωσε ενενήντα οκτώ εκατομμύρια (98.000.000) μέσα στον απαιτούμενο χρόνο και επειδή καθυστερούσε κάποιες μέρες κατά τις δόσεις, του ζητούν άλλα (διακόσια πενήντα πέντε) εκατομμύρια (255.000.000).

Αυτό λέγεται κλεψιά, λέγεται τοκογλυφία. Εάν αυτό το έκανε ιδιώτης θα τον βάζατε φυλακή. 'Έλεος πια!

Η Εθνική Τράπεζα ανακοίνωσε για το 2000 διακόσια ογδόντα δισεκατομμύρια (280.000.000.000) κέρδη. Επιπλέους, κύριε Υπουργέ, δώστε ουσιαστική και οριστική λύση στο πρόβλημα.

Στην Πέλλα κτηνοτρόφος σαράντα τεσσάρων ετών πέθανε από τις πιέσεις της τράπεζας και άφησε τέσσερα παιδιά ορφανά. 'Άλλος κτηνοτρόφος πενήντα έξι ετών πέθανε από τους εκβιασμούς της τράπεζας. Πέθανε αυτός και σε λίγο καιρό πέθανε και ο γιος του ηλικίας είκοσι έξι ετών από τους πλειστηριασμούς και τους εκβιασμούς της τράπεζας.

Οι αγρότες μας και οι κτηνοτρόφοι μας, κύριε Υπουργέ, ζουν το δικό τους δράμα. Κινδυνεύουν να χάσουν τα σπίτια τους και τα κτήματά τους από τους πλειστηριασμούς. Είναι καταχρεωμένοι στην ΑΤΕ, την πιο ληστρική τράπεζα στη χώρα, με τα υψηλότερα επιτόκια, έχοντας υποθηκευμένα οι αγρότες τα σπίτια και τα κτήματά τους.

Η αγροτική πολιτική που εφαρμόσατε τα τελευταία χρόνια, τα ληστρικά επιτόκια, οι χαμηλές τιμές των προϊόντων και το υψηλό κόστος παραγωγής οδήγησε τους αγρότες στα πλοκάμια της ΑΤΕ, η οποία σαν το χταπόδι προσπαθεί να τους συντρίψει, δίχως να τους δίνει λογαριασμό για το χρέος τους.

Σε όλα αυτά προστέθηκε πλέον και η κατάργηση της συνεταιριστικής πίστης. Πλέον η ΑΤΕ έχει ένα κεφάλαια στο μετοχικό της κεφάλαιο. Είναι η "BANK AGRICOL FRANCE", υπάρχουν ιδιώτες και πλέον η τράπεζα δεν δίνει ούτε καλλιεργητικά δάνεια στους αγρότες αν δεν βάλουν υποθήκη το σπίτι και τα κτήματά τους.

Αναφρατηθήκατε, κύριε Υπουργέ, γιατί οι αγρότες δεν έμπαιναν μέχρι σήμερα στις ρυθμίσεις; Διότι δεν ήταν σωστές. Και η Νέα Δημοκρατία σας το έλεγε. Εσείς δεν την ακούγατε. Μην κάνετε πάλι για τρίτη φορά το ίδιο λάθος. Το δις εξαμαρτέιν ουκ ανδρός σοφού, κύριε Υπουργέ. Το τρις εξαμαρτέιν δεν θα σας τιμά καθόλου.

Με την πρότασή σας για τους αλληλόχρεους λογαριασμούς ουσιαστικά οι αγρότες μένουν έξω από τη ρύθμιση.

Κύριε Υπουργέ, μη συμβιβάζεσθε με τις τράπεζες. Οι τράπεζες έχοντας ιδιοκτήτες ελληνικά και ένα κεφάλαια έχουν μόνο σκοπό και στόχο το κέρδος. Αυτό τους νιάζει μόνο. Δεν τους ενδιαφέρει αν η ελληνική οικονομία έχει πρόβλημα. Δεν τους ενδιαφέρει αν μπαίνει φρένο στην ανάπτυξη, διότι άνθρωποι δραστήριοι με τη ληστρική επιτόκια των τραπέζων και τους αναπτυκτικούς των τόκων χάνουν τα χρήματά τους, οι επιχειρήσεις κλείνουν, εργαζόμενοι μένουν στο δρόμο χωρίς δουλειά, η α-

νεργία αυξάνεται και η φτώχεια μαστίζει τους 'Ελληνες. Δεν τους ενδιαφέρει αν οι αγρότες δεν μπορούν να ζήσουν πλέον την οικογένειά τους, να σπουδάσουν τα παιδιά τους και χάνουν τα σπίτια τους και τα κτήματά τους. Δεν τους ενδιαφέρει αν κάποιοι χρεοκοπούν και οδηγούνται στην αυτοκτονία. Τους ενδιαφέρει μόνο να κερδίζουν. Η ευθύνη, λοιπόν, πέφτει σε σας. Πρέπει να δεχθείτε τις προτάσεις της Νέας Δημοκρατίας. Πρέπει να τροποποιήσετε τις προτάσεις σας για το καλό εκατομμυρίων δανειοληπτών, για το καλό εκατομμυρίων αγροτών που ζουν με το βραχάνα, με τη θηλειά της ΑΤΕ στο λαμπό, για το καλό της ελληνικής οικονομίας, για το καλό της χώρας μας. Εάν δεν το κάνετε, θα είσθε υπεύθυνοι και υπόλογοι.

(Θόρυβος από την πρέργυα του ΠΑ.Σ.Ο.Κ.)

'Οσο και να φωνάζετε, κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση σας ήταν αυτή που έκανε αυτές τις ρυθμίσεις και οδήγησε τόσο κόσμο ακομα και στο θάνατο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης) : Ο κ. Τζίολας έχει το λόγο.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΤΖΙΟΛΑΣ : Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι η πρωτοβουλία που αναλαμβάνει η Κυβέρνηση διά μέσω του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας για να φέρει προς συζήτηση στην Εθνική Αντιπροσωπεία τη συγκεκριμένη τροπολογία, είναι σαφές δείγμα ευθύνης και ευαισθησίας απέναντι σε ένα σοβαρό πρόβλημα. Το πλαίσιο στο οποίο τοποθετείται η απάντηση στο πρόβλημα αυτό, καθώς επίσης και οι ρυθμίσεις που γίνονται, πρέπει να πούμε ότι είναι συγκριτικά με ό,τι ίσχυε σε θετική κατεύθυνση. Αυτό το πλαίσιο πρέπει να στηριχθεί αλλά ταυτόχρονα πρέπει να εξαντληθούν και οι δυνατότητες που υπάρχουν και έχουν πράγματι διαπιστωθεί ότι υπάρχουν από τη μέχρι τώρα συζήτηση για την παραπέρα σημαντική βελτίωση. Εξάλλου τις ημέρες αυτές συζητούμε ξανά για την κοινωνική πολιτική. Είναι ξανά στην ημερήσια διάταξη η έννοια και το περιεχόμενο της κοινωνικής πολιτικής.

Και εάν μιλάμε για κοινωνική πολιτική, δύο μεγάλες κοινωνικές πληθυσμιακές κατηγορίες είναι εκείνες που αφορούν την έννοια "κοινωνική πολιτική". Η πρώτη είναι οι αγρότες, αυτή η μεγάλη πληθυσμιακή κατηγορία της χώρας μας της τάξεως του 20% στον ενεργό πληθυσμό, γεωργοί, κτηνοτρόφοι, αλιείς κλπ. και η δεύτερη μεγάλη κοινωνική κατηγορία είναι οι μικρομεσαίοι, οι μικρομεσαίες επιχειρηματικές μονάδες, που αποτελούν τον κορμό της ελληνικής οικονομίας και παραγωγής. Και οι δύο αυτές κοινωνικές κατηγορίες, που συναρτώνται με την έννοια και το περιεχόμενο κάθε ασκούμενης κοινωνικής πολιτικής, έχουν σήμερα μία ανάγκη διεξόδου, μία ανάγκη επιβιώσεως, μία ανάγκη που σχετίζεται με το πρόβλημα που συζητάμε σήμερα εμείς με τα πανωτόκια.

Δεν θα ήταν υπερβολικό να πω ότι την τελευταία περίοδο στη δημόσια ζωή της χώρας υπήρχαν δύο κορυφαία ζητήματα στο πεδίο της οικονομίας. Το πρώτο θέμα ήταν το Χρηματιστήριο, γύρω από το οποίο υπήρξε μία μεγάλη συζήτηση για την αιμορραγία των μικροεπενδυτών, μεγάλα προβλήματα και συζητήσεις που έφτασαν με οξύτητα και στη Βουλή. Το δεύτερο θέμα, μετά από την υποχώρηση του θέματος του Χρηματιστηρίου, είναι το ζήτημα που συζητούμε σήμερα εδώ, το ζήτημα των πανωτούματων.

Εάν οι ρυθμίσεις που θα γίνουν μετά τη νομοθετική πρωτοβουλία, που έχει η Κυβέρνηση, δεν έχει μια ολοκληρωμένη μορφή, τέτοια ώστε να λυθεί οριστικά το ζήτημα αυτό, το πρόβλημα θα ανακυκλώνεται και θα αποτελεί μια διαρκή υπόγεια απειλή στην ανάκαμψη της οικονομίας. Θα δείχνει ότι δεν είχαμε τη δέουσα ευθύνη και τόλμη.

Νομίζω ότι θα πρέπει να είμαστε όλοι -και πιστεύω και η Κυβέρνηση- τολμηροί και σταθεροί απέναντι στις πιέσεις των τραπεζών. Και δίκαιοι απέναντι στο πρόβλημα και τις πολυπληθείες κατηγορίες των δανειοληπτών αγροτών, μικρομεσαίων, μικροεπενδυτών. Εξάλλου αυτό το πρόβλημα ανέκυψε από το γεγονός ότι οι ελληνικές τράπεζες την προηγούμενη δεκαπενταετία λειτουργούσαν με επιτόκια της τάξεως του 30% και 35%, επιτόκια που πραγματικά ανήκουν στη σφαίρα της τοκογλυφίας. Πουθενά στην Ευρώπη δεν υπήρξαν τέτοια επιτόκια, ούτε πουθενά στην Ευρώπη υπήρξε η μέθοδος του ανατοκισμού που αποτέ-

λεσε το ιδιότυπο σύμφωνα με το "ελληνικό μοντέλο". Ούτε στη Γαλλία ούτε στην Ιταλία ούτε στην Αγγλία ούτε στη Γερμανία. Πουθενά σε καμία οικονομικά υγιή και ανεπτυγμένη χώρα.

Κατά συνέπεια πρέπει να θέσουμε ένα τέρμα και να συσχετίστουμε με τις νέες συνθήκες των επιποκίων της τάξεως του 5%.

Για να γίνω συγκεκριμένος -και από τις τοποθετήσεις που έγιναν μέχρι τώρα- νομίζω, ότι πέντε είναι τα σημεία τα οποία μπορούν να αποτελέσουν σημεία βελτίωσης του πλαισίου, που κατέθεσε ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας.

Πρώτο σημείο βελτίωσης: Το αρχικό κεφάλαιο έχει προβλεφθεί στην κατατεθείσα τροπολογία να αυξάνεται κατά 50%. Έχουν υπάρξει προτάσεις να μην υπάρχει μία τέτοια προσαύξηση. Νομίζω, όμως, ότι μπορούμε να βρούμε μία συμβιβαστική λύση η προσαύξηση να είναι της τάξεως του 25% με 30%.

Δεύτερο σημείο: Από αυτήν την προσαύξηση στο αρχικό ληφθέν κεφάλαιο, από αυτήν τη ρύθμιση πρέπει να εξαιρεθούν οι προσαύξησεις στους αγρότες κατά κύριο επάγγελμα. Στους αγρότες, δηλαδή, θα πρέπει να επιμείνουμε, να μείνουμε στο αρχικό κεφάλαιο.

Τρίτο σημείο: Το τελικό προς ρύθμιση ποσό με προσαύξηση της βάσης κατά 30% και πολλαπλασιαζόμενο, να αρχίσει να εκτοκίζεται από την ψήφιση της συγκεκριμένης τροπολογίας, αυτό που ειπώθηκε και από άλλους συναδέλφους από 15.4.2001 και όχι από 15.4.1998.

Τέταρτο σημείο: Προκειμένου για τις παρατάσεις αναστολής των πλειστηριασμών, να παραταθούν μέχρι 31.12.2001.

Πέμπτο σημείο και κρισιμότερο: Οι εξαιρέσεις που προβλέπονται, να καταργηθούν και να υπαχθούν όλοι, όλες οι περιπτώσεις, χωρίς εξαιρέσεις, στη νέα ρύθμιση.

Σας ευχαριστώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Αυτό το τελευταίο είναι το σημαντικότερο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Κεφαλογιάννης έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, η Κυβέρνηση φαίνεται ότι νομοθετεί κατ' εντολή των τραπεζών, γι' αυτό και δεν έχει δοθεί μέχρι σήμερα καμία λύση σε αυτό το μεγάλο, το πελώριο θέμα των πανωτούματων.

Δεν μπορεί, όμως, το τραπεζικό σύστημα να εμφανίζεται ισχυρότερο από την Κυβέρνηση, από τη Βουλή και γενικά από την κρατική εξουσία. Και δεν μπορεί το τραπεζικό σύστημα να εμφανίζει κέρδη της τάξεως του 400% από τις παράνομες και καταχραστικές τοκογλυφίες που διενεργεί εις βάρος των επιχειρηματιών εις βάρος των αγροτών και γενικότερα εις βάρος του παραγωγικού δυναμικού της κοινωνίας μας.

Ούτε μπορεί, κύριε Υπουργέ, σήμερα ακόμα να μιλάτε για ανάπτυξη στη χώρα μας όταν τα επιπτώκια καταθέσεων σε σχέση με τα επιπτώκια χορηγήσεων εμφανίζονται τα μεγαλύτερα σε ολόκληρο τον κόσμο. Δηλαδή αυτό το οποίο ελέχθη προ ολίγου από κάποιον συναδέλφο μέσα στη Βουλή ότι οι τράπεζες σε όλο τον κόσμο λειτουργούν με τη προοπτική της επιβούλησης της ανάπτυξης μιας χώρας, εδώ όχι μόνο δεν γίνεται αλλά αντιθέτως είναι εμπόδιο και τροχοπέδη για όλες τις κοινωνικές ομάδες που ασχολούνται στον τομέα της ανάπτυξης.

Κύριε Υπουργέ, η σημερινή πρόταση την οποία φέρνετε για να ψηφίσει η Βουλή, δεν λύνει το πρόβλημα. Και αυτό ελπίζω να έχετε αντιληφθεί, αφού κανείς Βουλευτής στην Αίθουσα αυτή και κυρίως κανείς Βουλευτής από την κυβερνητική πλειοψηφία δεν έχει υιοθετήσει απόλυτα την πρόταση την οποία φέρνετε σήμερα προς συζήτηση.

Έχετε, λοιπόν, υποχρέωση εάν πραγματικά θέλετε να αντιμετωπίσετε αυτό το μεγάλο πρόβλημα των πανωτούματων, να εναρμονισθεί με τις υποδείξεις που έχουν γίνει τόσο από την πλευρά της Νέας Δημοκρατίας όσο και από την πλευρά των άλλων ομιλητών της Αιθουσής αυτής και πράγματι, με πνεύμα συναίνεσης να προχωρήσουμε σε μία σωστή λύση που να θέτει τέλος στο πρόβλημα των πανωτούματων.

Αναμφίσβητη η λύση που φέρνετε σήμερα είναι καλύτερη από τις προηγούμενες δύο λύσεις, που συζητήσαμε στη Βουλή. Δεν λύνει όμως το πρόβλημα, όπως ανέφερα. Αφήνει έξω περιπτώσεις, όπως εκείνες που έχουν ρυθμισθεί με διατάξεις νό-

μου. Και οι περιπτώσεις αυτές είναι πάρα πολύ σοβαρές και σημαντικές, γιατί κυρίως αφορούν τις περιφέρειες της Θράκης, γενικά τις παραμεθόριες περιοχές και τις περιοχές των νησιών του Αιγαίου. Δεν είναι δυνατόν, όταν εμείς εδώ στη Βουλή θέλουμε να δώσουμε λύση σ' αυτό το πρόβλημα, να αδιαφορούμε για τις δυσμενείς επιπτώσεις εις βάρος αυτών των επιχειρήσεων στις περιφέρειες που σας ανέφερα.

Ακόμα, κύριε Υπουργέ, οι ειδικές ρυθμίσεις που κατ' επανάληψη έχετε υποσχεθεί στην Αίθουσα αυτή για τους αγρότες, δεν βλέπω να συμπεριλαμβάνονται στην υπό συζήτηση τροπολογία.

Κύριε Υπουργέ, νομίζω ότι αν δεν τροποποιήσετε την τροπολογία που φέρνετε προς συζήτηση, πολύ φοβούμαι ότι μετά από λίγο καιρό πάλι θα αναγκασθείτε να φέρετε νέα τροπολογία, νέο νόμο, νέα ρύθμιση, διότι η σημερινή πρότασή σας δεν λύνει το τεράστιο πρόβλημα των πανωτοκίων. Και από τη στιγμή κατά την οποία έχει υιοθετηθεί απόλυτα σχεδόν από όλες τις παρατάξεις της Βουλής και από τη στιγμή κατά την οποία υπάρχουν ρεαλιστικές προτάσεις που είναι αποδεκτές από την κοινωνία, νομίζω ότι οφείλετε, κύριε Υπουργέ, αφού έχετε ακούσει όλες τις ομιλίες που έχουν γίνει σήμερα, να προχωρήσετε στις αναγκαίες εκείνες τροποποιήσεις, ούτως ώστε η ρύθμιση αυτή να είναι βιώσιμη, να είναι η σωστή λύση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Βαθειάς έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΘΕΙΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, πριν μπω στην ουσία της τροπολογίας για τα πανωτόκια, θα ήθελα να κάνω μία επιστήμανση ως προς την επιχειρηματολογία, η οποία γίνεται από την πλευρά της Νέας Δημοκρατίας που με κορώνες, οι οποίες δεν πιστεύωνται ότι έπρεπε να τεθούν εδώ στο ελληνικό Κοινοβούλιο, προσπαθεί να προσεγγίσει το θέμα παραπλανητικά.

Το 1990-1993 άλλαξαν τα επιτόκια στο χώρο των τραπεζών, ιδιαίτερα για τους αγρότες και διπλασιάστηκαν, γιατί βγήκαν από τις ειδικές ρυθμίσεις εκείνης της εποχής. Καταργήθηκε η απόφαση 197 στο χώρο των τραπεζών, η οποία έδινε μειωμένα επιτόκια στους βιοτέχνες.

Άρα, λοιπόν, η περίοδος εκείνη της Νέας Δημοκρατίας δημιούργησε ένα μεγάλο πρόβλημα διπλασιασμού των επιτοκίων σε όλους τους δανειολήπτες ή περισσότερο σε εκείνους που έκαναν συναλλαγή με το τραπεζικό σύστημα. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Επομένως, τουλάχιστον από την πλευρά της Νέας Δημοκρατίας, ας κρατήσουν τους τόνους ή ας επιχειρηματολογήσουν πάνω στη συγκεκριμένη τροπολογία.

Πιστεύω ότι η κατεύθυνση η οποία δίνεται και από την Κυβέρνηση και από τον Υπουργό της Εθνικής Οικονομίας κ. Γιάννο Παπαντωνίου δείχνει την ευαισθησία να λήξουμε ένα θέμα άπαξ διά παντός, που δημιουργήθηκε με τα πανωτόκια από το 1980. Να ξαναθυμίσουμε ότι το 1980 ήταν κυβέρνηση τη Νέα Δημοκρατία; Δεν χρειάζεται να λέμε τα ίδια.

Πιστεύω ότι σήμερα η διάθεση είναι να δώσουμε μία σημαντική διέξοδο στους δανειολήπτες, οι οποίοι είχαν πρόβλημα από τις στρεβλώσεις λειτουργίας του χρηματοπιστωτικού συστήματος στη χώρα ή σε ορισμένες τραπεζες, οι οποίες δεν πειθάρχησαν σε αυτά που ψήφισε το ελληνικό Κοινοβούλιο.

Θέλω να επισημάνω ορισμένα πράγματα. Επειδή αυτό που ακούστηκε κατά κόρον στην Αίθουσα είναι ότι οι τραπεζες δεν θα πειθαρχήσουν και γ' αυτό έχει μπει το θέμα των προστίμων, στη διαδικασία δηλαδή της προσθήκης στο νόμο, θα πρέπει να δώσουμε ένα χρονικό διάστημα.

Κύριε Υπουργέ, προτείνω να δώσουμε τη δυνατότητα μέχρι έξι μήνες από την ψήφιση του συγκεκριμένου νόμου και από τη δημοσίευσή του οι δανειολήπτες να μπορούν να κάνουν τις αιτήσεις τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Τρεις μήνες.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΘΕΙΑΣ: Εγώ προτείνω έξι μήνες.

Να υποχρεούνται οι τραπεζες να απαντήσουν αν θα τους υπαγάγουν στο νόμο ή όχι, διαφορετικά μέχρι το εξάμηνο αυτό, όποιος δικαιούται, να αισκήσει το δικαίωμα του νόμου. Μία επιτροπή από την Τράπεζα της Ελλάδος να ελέγχει εάν ορισμένες τραπεζες δεν πειθαρχήσουν σ' αυτήν τη διαδικασία, δηλαδή

δεν μπουν στη διαδικασία της υπαγωγής και δημιουργήσουν προβλήματα.

Γιατί το λέω αυτό; Εάν αφήσουμε το χρονικό διάστημα τελείωσης ανοικτό, τότε θα έχουμε δεκάδες περιπτώσεις, τις οποίες δεν θα μπορούμε να τις εντάξουμε στο νόμο.

Θα ήθελα ακόμη να προτείνω από τη στιγμή που οι αγρότες κάνουν αίτηση υπαγωγής στο νόμο, να θεωρούνται ενήμεροι, να μπορούν να πάρουν τα καλλιεργητικά τους δάνεια, διότι μέχρι σήμερα δεν μπορούν να τα πάρουν και να έχουν τη δυνατότητα να προχωρήσουν στις καλλιεργείες τους χωρίς προβλήματα μιας και σήμερα θεωρούνται ότι δεν είναι ενήμεροι.

Επίσης στην πρώτη παράγραφο όπου μιλάτε για το 50% με υπολογισμούς που έχουν γίνει -μπορώ να σας δώσω συγκεκριμένα παραδείγματα- η προσαύξηση του 50% θα μπορούσε πραγματικά να κινηθεί στα επίπεδα του 35% με 40%. Προσεγγίζουμε σε μεγάλο βαθμό την πραγματικότητα σε σχέση με την εξέλιξη των επιτοκίων και των πανωτοκίων και τις στρεβλώσεις οι οποίες επιπήρχαν από την πλευρά των τραπεζών.

Επιπλέον θα ήθελα να σας προτείνω να υπαχθούν και οι συνεταιριστικές τράπεζες, οι οποίες έχουν κάνει διαδικασία εν είδει εμπορικών τραπεζών. Και αυτό, διότι προέρχομαι από το Νομό Φθιώτιδας όπου υπάρχει η συνεταιριστική τράπεζα της Λαμίας, η οποία έχει δανειοδότησε ως εμπορική τράπεζα δεκάδες δανειολήπτες. Υπάρχει σοβαρό πρόβλημα στην αγορά και πιστεύω ότι στη ρύθμιση αυτή πρέπει να υπαχθούν και οι συνεταιριστικές τράπεζες για να δώσουμε τη δυνατότητα να υπάρξει μια ισονομία απέναντι σ' αυτούς που προσήλθαν στο τραπέζικό σύστημα κάτω από την οποιαδήποτε μορφή: Είτε εμπορικές τράπεζες είτε ειδικές τράπεζες που ήταν κατά το παρελθόν και σήμερα είναι γενικών συναλλαγών είτε συνεταιριστικές τράπεζες.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Τσιπλάκος έχει το λόγο.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΤΣΙΠΛΑΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλούσθω ανελλιπώς από το πρωινή συνεδρίαση της Βουλής. Δεν είδα κανένα Βουλευτή να είναι απόλυτα σύμφωνος με την τροπολογία του κυρίου Υπουργού. Ολόκληρη η Βουλή επιμένει και ζητά από τον κύριο Υπουργό αλλαγή της τροπολογίας προς άλλη κατεύθυνση. Δεν μπορώ να καταλάβω τι συμπεράσματα θα βγάλει ο κόσμος αν εξακολουθήσει να επιμένει ο κύριος Υπουργός. Νομοθετεί η Βουλή ή νομοθετεί η Κυβέρνηση; Πλήττεται βάνυσα το κύρος της Βουλής όταν ο κύριος Υπουργός επιμένει παρά την ομόθυμη γνώμη της Βουλής να ψηφισθεί η δική του τροπολογία.

Βλέποντας την τροπολογία μου εδραιώνεται η άποψη ότι εκείνοι οι οποίοι δεν είναι συνεπείς στις υποχρεώσεις τους, εκείνοι αφελούνται. Έτσι δίνουμε ένα αντικίνητρο σε όλους τους νομιμόφρονες, οι οποίοι σπεύδουν να τακτοποιήσουν τις υποχρεώσεις τους. Θα σας δώσω συγκεκριμένα παραδείγματα και έχω τα στοιχεία.

Υπάρχει αγρότης στον Ορχομενό, ο οποίος πήρε δάνειο τρία εκατομμύρια (3.000.000) δραχμές. Κανονικά με τη ρύθμιση θα έπειτε που πληρώσει εννιά εκατομμύρια (9.000.000). Μέχρι τώρα έχει πληρώσει δεκατρία εκατομμύρια (13.000.000) και του έχει κατασχεθεί ένα κτήμα δώδεκα εκατομμύρια (12.000.000). Συνολικά έδωσε είκοσι πέντε εκατομμύρια (25.000.000) δρχ. Καλώς έγινε ό,τι έγινε με αυτόν τον αγρότη; Είναι δικαιωμένος;

Έμπορος μέσα από το Λιβαδειά πήρε δάνειο 5.000.000. Δεν πλήρωσε δραχμή και θα πληρώσει δεκαπέντε εκατομμύρια (15.000.000) δρχ. Πού είναι η ισότητα; Γιατί αντιμετωπίζονται διαφορετικά αυτοί οι δύο;

Θα σας δώσω τώρα μία χαρακτηριστική περίπτωση της αιτλησίας των τραπεζών και του πόσο παρανομούν. Συμπατριώτης μου έμπορος πήρε δάνειο πενήντα εκατομμύρια (50.000.000). Έδωσε στην τράπεζα ως ενέχυρο επιταγές πελατών του εβδομήντα εκατομμύρια (70.000.000). Για λόγους ανεξαρτήτως της θελήσεώς του έκλεισε τη βιβλία. Τα 50.000.000 έφθασαν σε ένα αστρονομικό ποσό. Έχει πληρώσει 180.000.000. Αντί πινακίου φακής του κατέσχεσαν ακίνητα πεντακόσια δέκα εκατομμύρια (510.000.000)

δρχ. Ακόμα χρωστάει. Το πιο συγκλονιστικό, όμως, είναι ότι η τράπεζα είχε εισπράξει τα εβδομήντα εκατομμύρια (70.000.000) από τις επιταγές. Και όταν πήγε στους οφειλέτες τους και τους ρώτησε γιατί δεν πλήρωσαν, διεπίστωσε ότι τα πλήρωσαν και ότι η τράπεζα αντί να του επιστρέψει είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) δρχ, έβγαλε στον πλειστηριασμό ακίνητά του. Προσέφυγε στα δικαστήρια. Βγήκε η απόφαση ότι ο πλειστηριασμός δεν είναι νόμιμος. Η τράπεζα, όμως, προχώρησε και μετά τον εκπλειστηριασμό των ακινήτων βγήκε η απόφαση του δικαστηρίου ότι ο πλειστηριασμός ήταν παράνομος. Τι θα κάνει αυτός; Καλώς πλήρωσε ότι πλήρωσε;

Και ένα άλλο παράδειγμα. Αντί να του κρατούν κρατήσεις 60/00 του κρατούσαν 6% κατά λάθος. Η τράπεζα το αναγνώρισε, αλλά δεν του τα πλήρωσε. Είπε ότι πρέπει να πάει στα δικαστήρια. Αυτός έχει πτωχεύσει και δεν μπορεί να συνεχίσει στα δικαστήρια. Πρόκειται για μία κατάσταση εντελώς απαράδεκτη.

Επίσης με ποια λογική, κύριε Υπουργέ, τα δάνεια που έχουν δοθεί με εγγύηση του δημοσίου εξαιρούνται. Ο οφειλέτης αυτός δεν έχει τα ίδια δικαιώματα που έχουν και οι άλλοι οφειλέτες; Αυτός μπαίνει στην περιπέτεια να απειλείται με πλειστηριασμούς από το δημόσιο για να εισπράξει την εγγύησή του.

Η ρύθμιση που ισχύει μέχρι το 1998 είναι δώρον άδωρον, διότι σύμφωνα με ορισμένους υπολογισμούς ελάχιστοι μπορούν να ωφεληθούν από αυτή τη διάταξη. Η ρύθμιση θα πρέπει να φθάσει μέχρι σήμερα.

Κύριε Υπουργέ, χρειάζεται τόλημ και όχι μιζέρια στην επίλυση αυτού του κοινωνικού προβλήματος. Οι τράπεζες αντί να επιτελέσουν το ρόλο τους για την οικονομική ανάπτυξη των επιχειρήσεων και της χώρας κατάντησαν καταστροφές των επιχειρήσεων. Ο μόνος στόχος τους είναι να συσσωρεύουν ακίνητα, ακίνητα που δεν ξέρουν πού θα χρησιμοποιηθούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Τσιπλάκης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΠΛΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πράγματι ομόθυμη θα έλεγα είναι η ανταπόκριση της Βουλής για μια γενναία ρύθμιση ενάς σοβαρότατου οικονομικού και κοινωνικού προβλήματος που κατά καιρούς επισημαίνεται, πλην όμως μέχρι αυτήν τη στιγμή δεν έγινε μια αποφασιστική προσέγγιση του όλου προβλήματος.

Κατ' αρχήν είναι θετικό το βήμα -και νομίζω ότι αναγνωρίζεται από όλους- ότι φθάνει η Κυβέρνηση να αποδεικνύει στην πράξη ότι ωριμάζει ή άπωφ σε συγκεκριμένων τοποθετήσεων νομοθετικών κατά καιρούς της Νέας Δημοκρατίας, και διάκαταθέσεως σήμερα αυτής της συγκεκριμένης τροπολογίας προσπαθεί να προσεγγίσει αυτό το συγκεκριμένο πρόβλημα. 'Όμως το γεγονός ότι ένα μεγάλο μέρος της κυβερνητικής πλειοψηφίας αναγνωρίζει ότι αυτή η συγκεκριμένη τροπολογία δεν κάνει την παρέμβαση που θα έπρεπε να κάνει. Και μάλιστα αυτή η κατατεθείσα εκπρόθεσμη τροπολογία που έχει μια συγκεκριμένη αιτιολόγηση, λίαν -θα έλεγα- επικριτική έναντι των ρυθμίσεων που κατ' αρχήν επιδιώκει η αρχική τροπολογία του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας θα έπρεπε να διαμορφώσει συνθήκες από πλευράς Υπουργού Εθνικής Οικονομίας τροποποιήσης των συγκεκριμένων ρυθμίσεων.

Θα σας έλεγα ότι βεβαίως τα τραπεζικά ιδρύματα θα πρέπει να λειτουργούν στα πλαίσια της νομικής τάξης. Και το λέω διότι κατά καιρούς έχουν γραφεί και έχουν ακουστεί -και προσφάτως μάλιστα- ότι οι τραπεζίτες αρνούνται όλα αυτά τα οποία επιδιώκετε διά νομοθετικής ρυθμίσεως, να τα αποδεχθούν. 'Όμως, όταν συγκεκριμένες νομοθετικές ρυθμίσεις έχουν αιτιολογήσεις οι οποίες είναι δίκαιες, και μόνο αυτό υποδηλώνει ότι άπαντες οι υπαγόμενοι σε νομοθετικές ρυθμίσεις ή προς υπαγωγήν θα πρέπει να ανταποκρίνονται άμεσα.

Γιατί το λέω αυτό; Δεν πρέπει να έχει καμία επιφύλαξη σήμερα το νομοθετικό σώμα να προχωρίσει πέραν των όσων αναφέρονται στην εκπρόθεσμη, θα έλεγα, τροπολογία των Βουλευτών των κυβερνητικών, στα πλαίσια της άποψης που εκφράζεται στη νομοθετική πρόταση της Νέας Δημοκρατίας. Γιατί η νομοθετική πρόταση της Νέας Δημοκρατίας έχει αυτήν ακριβώς την παραπέρα αιτιολόγηση, την ειδική και εμπειριστατωμένη που έχει η εκπρόθεσμη πρόταση των Βουλευτών του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. Και

ποια είναι αυτή η συγκεκριμένη πρόταση; 'Ότι με δικαστικές αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου, τις αποφάσεις 8 και 9 του Αρείου Πάγου, μάλιστα κατά την αιτιολόγηση της τροπολογίας της εκπρόθεσμου αναφέρεται ότι επιδιώχθηκε με το ν. 2601/98 να καταλυθούν αυτές οι συγκεκριμένες αποφάσεις. Το λέω αυτό για να συναγάγουμε τη βαρύτητα των όσων αναφέρονται στην τροπολογία των Βουλευτών του ΠΑ.Σ.Ο.Κ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Καταλύθηκαν!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΠΛΑΚΗΣ: Ποια είναι, λοιπόν, η διαχρονική αιτιολόγηση της πρότασης της Νέας Δημοκρατίας; 'Ότι έγινε σύμφωνα με τις αποφάσεις 8 και 9 του Αρείου Πάγου λανθασμένη εφαρμογή της απόφασης της Νομιματικής Επιτροπής του έτους 1980. Και παραπέρα ότι δεν ίσχυσαν για τις τράπεζες οι διατάξεις περί εκτοκισμού τόκων, οι οποίες σύμφωνα με τον Αστικό Κώδικα και τον εισαγωγικό νόμο του Αστικού Κώδικα μπορούν να ισχύουν για άλλα υποκείμενα της ελληνικής έννομης τάξης.

Παραπέρα, σύμφωνα με το ν. 2076/92 υπάρχει σωρεία παραβάσεων για τους εκτοκισμούς των τόκων που μένουν ανείσπρακτοι επί δωδεκάμηνο και συνεπεία της διαμορφούμενης τέτοιας κατάστασης απαγορεύεται στις τράπεζες και να δίνουν δάνεια νεότερα και να κάνουν ρυθμίσεις και να κεφαλαιοποιούν τους τόκους χωρίς προϋπόθεσεις.

'Όλα αυτά, λοιπόν, επειδή εγένοντο και είναι αποδεδειγμένα, έρχεται η Νέα Δημοκρατία και στην αιτιολόγησή της λέει ότι και για νομικούς λόγους, αλλά και για ουσιαστικούς λόγους που αναφέρει, θα πρέπει να γίνει επιτέλους μία οριστική ρύθμιση, η οποία θα εφαρμοσθεί.

Και η ρύθμιση, κύριε Πρόεδρε, δεν μπορεί πράγματι να είναι πέραν των ορίων που η Νέα Δημοκρατία αναφέρει, πέραν του τριπλασίου του αρχικού κεφαλαίου που βέβαια αναλόγως πότε ελήφθη θα μπορεί να περιορίζεται. Και βέβαιώς θα πρέπει να περιλαμβάνει η ρύθμιση τα χρέη αυτά τα οποία εβεβαιώθησαν στα δημόσια ταμεία στις ΔΟΥ που εδόθησαν με την εγγύηση του δημοσίου και βέβαιώς σε περιπτώσεις που οι πλειστηριασμοί οδήγησαν πλειοδότριες να είναι οι τράπεζες, αυτοί οι πλειστηριασμοί να μπορούν να ανατραπούν. Διότι πάρα πολύ κόσμος υπέστη ζημιά, έχουμε αυτοκτονίες και πάντως ο αγροτικός πληθυσμός που είναι η μεγάλη πλειοψηφία των δανειοληπτών δεν μπορεί να προχωρήσει μπροστά πέραν των άλλων γενικών αρνητικών οικονομικών μέτρων.

Νομίζω ότι το νομοθετικό σώμα, κύριε Πρόεδρε, είναι η ώρα ομόθυμα, ομόφωνα να κάνει αυτές τις ουσιαστικές παρεμβάσεις για να αποδειχθεί ότι συμβάλλει στην αναπτυξιακή πορεία του τόπου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Η κα Καλαντζάκου έχει το λόγο.

ΣΟΦΙΑ ΚΑΛΑΝΤΖΑΚΟΥ: Είμαι η τελευταία και πρέπει να είναι μεγάλη η χαρά του Υπουργού. Άλλα το θέμα δεν θα λήξει εδώ.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν χρειάζεται, λοιπόν, να επαναλάβω, τα όσα είπαν οι προηγούμενοι συνάδελφοι κάνοντας κριτική στην τροπολογία που καταθέσατε. Θα ήθελα, λοιπόν, να υπογραμμίσω κάποια σημεία.

Πρώτον, συμφωνούμε ότι όχι ότι από την αρχή ο τρόπος διανοιδότησης και τα ανεξέλεγκτα πανωτόκια ήταν καταχρηστικά έως και παράνομα από πλευράς τραπεζών;

Δεύτερον, συμφωνούμε ότι όχι πως καλώς ή κακώς χιλιάδες δανειολήπτες και οι οικογένειές τους έχουν υποθηκεύσει τα παρόντα και το μέλλον τους σε αυτήν την ατελείωτη ιστορία;

Τρίτον, συμφωνούμε ότι όχι πως πρέπει να δώσουμε οριστική λύση σε ένα τέτοιο κοινωνικό πρόβλημα; Εδώ τις τελευταίες μέρες βλέπουμε να τίθενται διλήμματα τύπου "εξοπλισμοί ή κοινωνικές δαπάνες" και αντί να δίνουμε λύσεις σε ένα θέμα που δεν προκαλεί άλλωστε σοβαρή μείωση εσόδων στο δημόσιο και θα απαλλάξουν πολλούς ανθρώπους από αγωνία, αβέβαιοτητα και απόγνωση, συνεχίζετε να εμμένετε στην ίδια πολιτική, στο να μη λύνετε το πρόβλημα.

Τέταρτον, συμφωνούμε ότι όχι πως η Νέα Δημοκρατία κυριολεκτικά σας έσυρε στην προσπάθεια εξεύρεσης λύσης και πως και πολλοί συνάδελφοι από το ΠΑΣΟΚ έχουν και εκείνοι ενώσει τις δυνάμεις τους για να βρούμε επιτέλους μια λύση στο θέμα;

Θεωρείτε πως τα πρόστιμα που επιβάλλετε είναι αρκετά υψηλά, ώστε να αναγκαστούν οι τράπεζες να παραδώσουν τις πληροφορίες και τους φακέλους; Εγώ θεωρώ πως αυτά τα χρήματα που θα τους βάλετε, τις ποινές από πεντακόσιες χιλιάδες νομίζω έως τρία εκατομμύρια, είναι ελάχιστες, διότι τα τελευταία χρόνια η ασάφεια έχει εξυπηρετήσει σαφώς τις τράπεζες.

Κλείνοντας, κύριε Υπουργέ, το θέμα αυτό έως όπου λυθεί ο-
ριστικά θα έρχεται και θα επανέρχεται. Έχετε περάσει πάρα
πολλές ώρες μέσα σε αυτή την Αίθουσα σήμερα και είναι πολύ
κοπιαστικό. Προτείνω, λοιπόν, να το λύσετε.

Υπενθυμίζω τα εξής: Εμείς οι Βουλευτές είμαστε εδώ να υπηρετούμε το λαό, να λύνουμε προβλήματα και όχι να ακούμε να ανακοινώνετε πως δεν κλείνει ένα τέτοιο θέμα. Περάσει δεν περάσει η τροπολογία αυτή για τα πανωτόκια, κάνετε αλλαγές δεν κάνετε, θα είμαστε εδώ ξανά για να το συζητήσουμε. Γιατί το θέμα δεν θα κλείσει οριστικά. Δεν προσφέρεται, λοιπόν, το θέμα των πανωτοκίων για λαϊκίστικη αντιμετώπιση, αλλά για νέα σοβαρή και συνολική επίλυση του προβλήματος.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Θα μιλήσετε εσείς τώρα, κύριε Πρόεδρε, μετά ο κύριος Υπουργός και μετά ζήτησε το λόγο ο κ. Αλογοσκούφης.

Ορίστε, κύριε Πρόεδρε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: ‘Ισως χρειαστεί να πω και δύο λόγια μετά τον κύριο Υπουργό, αλλά θα ήθελα αυτήν την ώρα, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να προσπαθήσω να εξηγήσω καλύτερα το μεγάλο πρόβλημα των εξαιρέσεων.

Κύριε Πρόεδρε, είναι βέβαιο ότι κατά τη διάρκεια των ετών που διέρρευσαν, όλες οι κυβερνήσεις έλαβαν ιδιαίτερη μέριμνα για ορισμένες ιδιαιτέρως συμπαθείς περιπτώσεις με την έννοια ότι έχαν ανάγκη ειδικής προστασίας. Γ' αυτό εξεδόθησαν οι συλλογικές αποφάσεις, γ' αυτό έγιναν οι ειδικοί νόμοι και γ' αυτό πρόκειται κατά κύριο λόγο περί ακριτικών περιφερειών ή περί άλλων περιπτώσεων όπου συνέτρεχαν ειδικοί λόγοι ειδικής μέριμνας.

Τώρα αυτές τις περιπτώσεις για τις οποίες έκρινε το ελληνικό κράτος στη διάρκεια των τελευταίων δεκαετηρίδων ότι πρέπει να έχουν ειδική ευνοϊκότερη μεταχείριση, τις καταδικάζετε; Γιατί τις καταδικάζετε. Τις εξαιρείτε από μία ρύθμιση η οποία λσχύει για όλους τους άλλους οι οποίοι δεν είχαν κανένα ειδικό λόγο να κάνουν ειδική ρύθμιση. 'Η ακόμη χειρότερο, όπως το διατυπώνετε, για όλους που υπήχθησαν στη γενική ρύθμιση αλλά δεν θέλησαν να υπογράψουν σχετική σύμβαση διότι αιδιαφόρησαν. Είναι λάθος, είναι βαρύ λάθος διότι είναι πρώτον άδικο και δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί, κύριες Πρόεδρες (κύριε Σγουρίδη) με συγκεκριμένες αποφάσεις. Το λέω και για σας. Εγώ προσυπογράφω αυτά που προτείνατε αλλά σας ρωτώ, από εκεί και πέρα και τα νησά του Αιγαίου τι θα γίνουν; Και τι θα γίνει η Εύβοια; Και τι θα γίνει η υπόλοιπη Ελλάδα όπου χρειάστηκε το κράτος να λάβει μέριμνα; Μη διστάσετε, κύριε Υπουργέ.

Και ούσον αφορά την ανάμειξη του κράτους να καταλάβουν οι κυρίες και κύριοι συνάδελφοι τι έγινε στην περίπτωση αυτή. Είναι τραγικό, κύριε Πρόεδρε. Το κράτος βοήθησε με τη δική του εγγύηση. Το αποτέλεσμα ήταν ότι σήμερα οι υποθέσεις αυτές έχουν παραπεμφθεί στις αρμόδιες κρατικές αρχές, στις ΔΟΕ, οι οποίες από εκεί και πέρα προχωρούν σε εκτέλεση. Το κράτος πληρώνει τις τράπεζες. Μου έφεραν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στοιχεία από τη Θράκη όπου αιτοδεικνύουν ότι το κράτος έχει πληρώσει την τράπεζα δεκαπέντε φορές με το ποσό το οποίο έδωσε και απομένει άλλες τριάντα ή σαράντα φορές να ζητεί ή τράπεζα παραπάνω ποσό. Εν τω μεταξύ όμως το μεν κράτος μπορεί να θέλει να χρηματοδοτεί την τράπεζα, να την επιδοτεί, δικαίωμά του, αλλά ποιος τα πιληρώνει; Τα πιληρώνει ο πολίτης, κύριοι συνάδελφοι, διότι ο πολίτης έχασε τα πάντα, διότι αυτήν την ώρα των τσαλαπατά και το κράτος και η τράπεζα. Πώς είναι δυνατόν να ανέχεστε τέτοια πράγματα, κύριε Υπουργέ; Επιτέλους στοιχειώδης ευαισθησία αν υπάρχει πρόεπι

αυτά τα θέματα να τα λύσετε.

Εγώ σταματώ εδώ αυτήν την ώρα και περιμένω μετά τον κύριο Υπουργό για τη δευτερολογία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ορίστε, κύριε Γεωργακόπουλε, έχετε το λόγο. Δεν σας διέγραψα γιατί ήσασταν εδώ και εν τω μεταξύ μίλησε η κυρία Καλαντζάκου...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Γιατί να με διαγράψετε,
κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Δεν ήσασταν εδώ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Ήταν δώδεκα συνάδελφοι να μιλήσουν πριν από εμένα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Τι να κάνουμε; Δεν ήταν εδώ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Αν ἐλειπαν και οι δώδεκα, εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, φοβάμαι ότι αν δεν ρυθμιστεί -και πηγαίνου επί της ουσίας για να μη λέμε πάρα πολλά λόγια- το θέμα των εξαιρέσεων μετά από έξι μήνες θα φέρουμε άλλη τροπολογία εδώ για να ρυθμίσουμε αυτά τα οποία θα έχουν μείνει απέξω.

Τώρα το 50% επί του αρχικώς ληφθέντος κεφαλαίου μπορεί να μπει χωρίς να αναφέρονται οι τόκοι. Γιατί εκεί οι τράπεζες μπορεί να βρουν και άλλα που έχουν βάλει επάνω και να τα προσθέσουν μετά. Στο 150 να βάλουν και άλλα από πάνω, όπως έξοδα από εγγραφή υποθηκών κ.ο.κ.

Δεύτερον, για τους αγρότες. Είπαμε για δάνεια δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) - δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ας μην έχουν προσαύξηση, ας μην έχουν το 50% της προσαύξησής τους και ας πάνε στο διπλάσιο, τριπλάσιο ή τετραπλάσιο και να καθαρίζει.

Επίσης, εγώ σας προτείνω, κύριε Υπουργέ, το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 8, του άρθρου 30, της ν. 2789/2000 να αντικατασταθεί και να λέει ως εξής: «Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν επηρεάζουν όσα είτε κρίθηκαν, οποτεδήποτε, τελεστικά, εκτός αν εγκρεμούν κατά την ημερομηνία ψήφισης του παρόντος στον 'Αρειο Πάγο είτε ρυθμίστηκαν με διάταξη νόμου» - αυτό είναι το περίφημο- «ή με συμβιβασμό μεταξύ των πιστωτικών ιδρυμάτων» - και όταν λέμε πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται και το Ταμείο Παρακαταθήκων και το Ταχυδρομικό Ταμειυτήριο και όχι μόνο οι τράπεζες- «καὶ οφειλετῶν για συμβάσεις δανείων ή πιστώσεων μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος και οι σχετικές συμφωνίες εξακολουθούν να δεσμεύουν τα μέρη. Σε όσες όμως από τις παραπάνω περιπτώσεις υφίσταται ανεξόφλητο υπόλοιπο» - εδώ είναι το «ψήτο»- «μετά τις 31.12.2000 και τα ποσά που καταβλήθηκαν ή πρόκειται να καταβληθούν κατά τις ισχύουσες συμφωνίες ή με βάση τις τελεστικές αποφάσεις, υπερβαίνουν το ποσό της συνολικής οφειλής με βάση τον υπολογισμό της παραγράφου 1 από το ανεξόφλητο υπόλοιπο, αυτό το υπόλοιπο διαγράφεται ως υπερβάλλον». Αυτό πρέπει να μπει.

Εάν έχουν πληρώσει το εξαπλάσιο από αυτό που ρυθμίζουμε σήμερα, να μην πληρώσουν κι άλλο και να καταργηθεί η παράγραφος 9 του άρθρου 30, έτσι ώστε να συμπεριληφθούν. Διαφορετικά είναι μικρό το φάσμα αυτών που συμπεριλαμβάνονται και το αποτέλεσμα θα είναι μικρό.

Επίσης οι τράπεζες πρέπει να έχουν ποινές όχι μόνο εάν δεν δίδουν τα παραστατικά, αλλά και εάν δεν εφαρμόζουν το νόμο. Διότι υπάρχει το ενδεχόμενο να μην εφαρμόζουν το νόμο.

Και την ποινή δεν πρέπει να τη βάζει ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος. Έχουμε πει ότι πρέπει να υπάρχει ένα ανεξάρτητο όργανο της Τράπεζας της Ελλάδος, που να κάνει έλεγχο στις τράπεζες. Και αυτό είναι ο τραπεζικός διαμεσολαβητής. Αυτός πρέπει να είναι εκείνος ο οποίος θα επιβάλλει τα πρόστιμα και όχι ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος. Τι δουλειά έχουμε να μπλέξουμε το διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος με διοικητικές ποινές; Ο τραπεζικός διαμεσολαβητής μπορεί να βάλει ποινές στις τράπεζες.

Εάν κάνετε αυτές τις διορθώσεις, μαζί με τις άλλες τις οποίες πιστεύω ότι θα κάνετε από μια κατ' ιδιαν συζήτηση την οποία

α είχαμε, πιστεύω ότι τότε πραγματικά θα λυθεί το πρόβλημα και δεν θα έχουμε μετά από έξι μήνες άλλη τροπολογία. Γιατί τότε ο εξευτελισμός του Κοινοβουλίου θα είναι πλήρης, αφού θα είναι η τέταρτη φορά σε τρία χρόνια που ερχόμαστε να ρυθμίσουμε το ίδιο θέμα και θα το αφήνουμε χωρίς ρύθμιση.

Και ο κ. Μητσοτάκης έχει δίκιο σ' αυτό που λέει. Δεν είναι δυνατόν το δημόσιο να πληρώνει τις τράπεζες και οι τράπεζες να το εκμεταλλεύονται με αυτόν τον αισχρό τρόπο. Το Γενικό Λογιστήριο λέει και κάτι ακόμα: Θα τους επιστρέψουμε και φόρους! Δεν φτάνουν αυτά τα οποία έχουν πάρει! Τώρα γι' αυτά που ρυθμίζουμε οι τράπεζες θα πούνε "ως αχρεωστήτως καταβληθέντα".

Γιατί εμείς τα είχαμε υπολογίσει ως κέρδη, ενώ οι τράπεζες όχι, γιατί μετά από τον πρώτο χρόνο δεν κάνουν εκταμίευση τόκων. Τα βάζουν σε άλλους λογαριασμούς. Σας τα εξήγησα κάποτε αυτά πώς γίνονται. 'Όταν τρεις δόσεις δεν έχουν πληρωθεί και είναι σε υπερημερία πάνε για ένα χρόνο. Μετά τον ένα χρόνο πηγαίνουν στις επισφαλείς απαιτήσεις. Οι δε επισφαλείς απαιτήσεις αποσβέννυνται από το 1,5% επί του τζίρου τους που έχουν οι τράπεζες στο αποθεματικό τους για να κάνουν τις αποσβέσεις. Επομένως δεν έχουν πληρώσει φόρους, εμείς όμως θα τος επιστρέψουμε και φόρους. Θα πάμε δηλαδή για μαλλί και θα βγούμε κουρεμένοι, μου φάίνεται.'

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατ' αρχήν θα ήθελα να κάνω ένα σχόλιο γι' αυτήν τη συζήτηση και να πω ότι είναι μια από τις πιο ουσιαστικές και ενδιαφέρουσες συζητήσεις που έχω παρακολούθησε στη σχετικά μακρά πλέον παρουσία μου στο Κοινοβούλιο.

Είχε ένα βασικό στοιχείο: 'Ηταν εποικοδομητική απ' όλες τις πλευρές, ήταν μια ήρεμη συζήτηση και πιστεύω ότι αποδεχόταν τον κορμό της εισιτήρισης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και της Κυβέρνησης, και αποσκοπούσε στο να βελτώσει την πρόταση αυτή. Δεν υπήρχαν κατεδαφιστικές παρεμβάσεις, υπήρξε ένα συναινετικό κλίμα και θέλω πραγματικά να εξάρω το κλίμα αυτό, το οποίον όλοι μας, πιστεύω, επλίζουμε ότι θα πρέπει να πρυτανεύει στις περισσότερες, εάν όχι όλες, τις συζητήσεις που διεξάγονται σ' αυτό το Κοινοβούλιο.'

Σε ό,τι αφορά τη συγκεκριμένη τροπολογία έχω να κάνω ορισμένες διευκρινιστικές παραπρήσεις και να προχωρήσω σε ορισμένες αλλαγές και προσαρμογές σύμφωνα με προτάσεις τις οποίες κατέθεσαν και υπέδειξαν οι αγαπητοί συνάδελφοι.

'Ένα πρώτο και κύριο θέμα που θέλω να αναδείξω είναι ότι όλοι συμφωνούμε ότι αυτή η τροπολογία προσφέρει μια ουσιαστική βελτίωση σε σχέση με την προηγούμενη, διότι παρέχει μια ασφαλή βάση υπολογισμού της τελικής οφειλής. Το αρχικώς ληφθέν κεφάλαιο, το οποίο προσαυξάνεται κατά μέγιστο όριο κατά 50%, πιστεύω ότι προσφέρει απόλυτη ασφάλεια και βεβαιότητα.

Θα δεχθώ μία προσθήκη του κ. Γιαννακόπουλου, για να καταστήσω αυτήν τη βεβαιότητα ακόμα περισσότερο ασφαλή, αλλά θα επανέλθω σε αυτό, όταν θα προχωρήσω στην απαρίθμηση των προσαρμογών.

Το δεύτερο στοιχείο, το οποίο αποδεχόματε, πιστεύω, όλοι είναι ότι με την προτεινόμενη τροπολογία υπάγονται σε αυτήν τη βεβαία και δεδομένη ρύθμιση όλες οι προηγούμενες τραπεζικές ρυθμίσεις, οι οποίες είχαν εξαιρεθεί από την προηγούμενη νομοθέτηση, η οποία κάλυπτε μόνο αρρύθμιστες υποθέσεις. Τώρα υπάγουμε στη ρύθμιση όλες τις τραπεζικές ρυθμίσεις, όλες τις συμφωνίες, λεόντεις ή μη, μεταξύ δανειοληπτών και τραπεζών, και κλείνει εκεί οριστικά το θέμα. Δηλαδή, όπου υπήρχε μία διμερής αντιπαράθεση μεταξύ δανειοληπτών και τραπεζών, αυτή λήγει οριστικά και αμετάλλητα με την παρούσα τροπολογία. Εξοφλείται, σύμφωνα με τα πολλαπλάσια που τίθενται στην τροπολογία αυτή, το δάνειο, και δεν υπάρχει καμία πλέον συζήτηση μεταξύ δανειοληπτού και τραπεζής.

Σε ό,τι αφορά τα δύο κεντρικά θέματα, θα ήθελα να σημειώσω το εξής. Δεν θα ήθελα να βάλουμε εξαιρέσεις ή διαφοροποιήσεις, στους κανόνες στο 50% της προσαυξήσεως ή σε άλ-

λα θέματα. Πιστεύω ότι είναι σωστό να έχουμε μια καθαρή γενική ρύθμιση. Γιατί αν βάλουμε εξαιρέσεις ή διαφοροποιήσεις για κάποιες κατηγορίες, έχω την αίσθηση ότι θα αδικήσουμε κάποιους άλλους, θα εγερθεί ένα νέο κύμα διεκδικήσεων για εξομιλώσεις, για προσαρμογές, το οποίο μόνο προβλήματα μπορεί να δημιουργήσει.

'Έχω την αίσθηση ότι αυτή η ρύθμιση, όπως έχει διατυπωθεί, είναι μια πολύ ευνοϊκή ρύθμιση, γιατί, σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουμε συγκεντρώσει, αν είχαμε αφήσει τα πράγματα να εξελιχθούν σύμφωνα με τα επιτόκια και τις προσαυξήσεις των τραπεζών, ένα δάνειο εικοσαετίας θα οδηγούσε στο πολλαπλάσιο της τάξεως του 25 και του 45, ενώ τώρα περιορίζουμε το πολλαπλάσιο, στο διπλάσιο, τριπλάσιο, τετραπλάσιο ή το πολύ εξαπλάσιο του αρχικού δανείου. 'Αρα η απόσταση μεταξύ της "φυσιολογικής" εξέλιξης του πολλαπλασιασμού επί είκοσι πέντε ή σαράντα πέντε και του πολλαπλασιασμού, που εισάγεται και νομοθετείται σήμερα, είναι τεράστια. 'Άλλο πέντε φορές, άλλο είκοσι πέντε φορές, άλλο σαράντα πέντε φορές. 'Αρα, η βελτίωση είναι πάρα πολύ σημαντική. 'Έχω την αίσθηση ότι αν αποσπαθήσουμε να διαφοροποιήσουμε τη βελτίωση αυτή ανά κατηγορία δανειοληπτών, μόνο προβλήματα θα δημιουργήσουμε, χωρίς να προκαλούμε καμία ιδιαίτερη βελτίωση στη ρύθμιση που εισάγεται.

Μία τρίτη διευκρίνιση αφορά το περίφημο θέμα, το οποίο επανέφερε ο κ. Μητσοτάκης, αλλά και πολλοί συνάδελφοι, της μη υπαγωγής ρυθμίσεων που έχουν εισαχθεί με νόμο. Θέλω εδώ να είμαι απόλυτα συγκεκριμένος και σαφής και να αναλάβω και σχετικές πολιτικές δεσμεύσεις.

Είναι σωστό αυτό που ελέχθη ότι η ελληνική πολιτεία, διάφορες κυβερνήσεις και της Νέας Δημοκρατίας παλαιότερα από το 1974 έως το 1981 και μετά πάλι επί κυβερνήσεως κ. Μητσοτάκη και οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ, και του Ανδρέα Παπανδρέου και του Κώστα Σημίτη, έχουν προχωρήσει σε διάφορες ευνοϊκές ρυθμίσεις για διάφορες κατηγορίες πολιτών σε διάφορες περιοχές της χώρας, ιδιαίτερα ακριτικές, ακριβώς για να αντιμετωπίσουμε σε βάση ad hoc και όχι γενική, όπως κάνουμε τώρα, προβλήματα που είχαν ανακυψει από τη σύμπτωση εξαιρετικά υψηλών επιποκίων, πανωτοκίων, αλλά και ειδικών προβλημάτων που επιβάρυναν αυτές τις περιοχές ή αυτές τις κατηγορίες των πολιτών.

Ερώτηση: Αυτές οι ειδικές ρυθμίσεις, πώς συγκρίνονται με την παρούσα γενική ρύθμιση; Θέλω να σας αναγνώσω, χωρίς να θέλω να είμαι πολύ κουραστικός, δύο-τρία παραδείγματα που αφορούν τη Θράκη, τους Νομούς Φλώρινας και Κιλκίς, τα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου και τις επιχειρήσεις της περιφέρειας Μακεδονίας λόγω Γιουγκοσλαβίας.

Για παράδειγμα, η ρύθμιση που έχουμε εισαγάγει με ειδική νομοθετική παρέμβαση για τη Θράκη και τους Νομούς Φλώρινας και Κιλκίς προβλέπει ρύθμιση οφειλών μέσω δεκαετών δανειών, με επιδότηση επιποκίου κατά δέκα μονάδες, διαγραφή τόκων υπερημεριάς, επιδότηση νέων κεφαλαίων κίνησης και χορήγηση κεφαλαίων κίνησης με εγγύηση του ελληνικού δημοσίου της τάξεως των εκατό εκατομμυρίων (100.000.000) δραχμών ανά επιχείρηση.

Μία άλλη ρύθμιση για το Αιγαίο. Δεκαετές δάνειο και σε περίπτωση που δυσκολέψουν τα πράγματα εξελίσσεται σε δεκαπενταετές δάνειο, με ευνοϊκούς όρους που περιλαμβάνουν διαγραφή εξωλογιστικών τόκων, διαγραφή τόκων υπερημεριάς και επιδότηση επιποκίου με τρεις εκατοστιαίες μονάδες σε όλη τη διάρκεια του δανείου.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Ποιος το πήρε το δάνειο αυτό;

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Τα δάνεια τα πήραν οι διενοδοχειακές επιχειρήσεις και άλλες επιχειρήσεις, οι οποίες υπήχθησαν στις ρυθμίσεις αυτές.

'Άλλο παράδειγμα...

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Σας παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): ... δεκαπενταετές δάνειο, με βάση τις οφει-

λές κλπ., περιόδος χάριτος, επιδότηση κ.ο.κ.

Άρα στο ερώτημα, κατά πόσο οι προηγούμενες αυτές ρυθμίσεις είναι δυσμενέστερες ή ευνοϊκότερες από την παρούσα γενική ρύθμιση, δεν νομίζω ότι υπάρχει εύκολη απάντηση. Η δική μου εκτίμηση είναι ότι οι ειδικές ρυθμίσεις στις οποίες έχουμε προωρίσει, είναι κατά κανόνα ευνοϊκότερες της παρούσης γενικής ρυθμίσεως, διότι το κράτος με εγγυήσεις, με επιδότησις, με περίοδο χάριτος, με μακράς διάρκειας δάνεια, κάλυψε το μεγαλύτερο ποσό της οφειλής.

Άρα η δυνατότητα υπαγωγής των παλαιών ειδικών νομοθετικών ρυθμίσεων στην παρούσα γενική ρύθμιση, σε ό,τι αφορά τους ιδιώτες δανειολήπτες ή τις επιχειρήσεις, αμφιβάλλω αν θα οδηγήσει σε καλύτερα αποτελέσματα, από τα αποτελέσματα στα οποία θα οδηγήσει η παρούσα ρύθμιση.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Δώστε τους την επιλογή, κύριε Υπουργέ.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Θα επανέλθω.

Έρχομαι τώρα στο ερώτημα. Αποδέχομαι ότι σε ορισμένες περιπτώσεις -δεν το γνωρίζω, αν ανοίξουμε όμως το κούτι της Πανδώρας των παλαιών ρυθμίσεων, πολλά μπορούμε να ανακαλύψουμε, διότι αναφερόμαστε σε ρυθμίσεις εικοσιπενταετίας και εγώ τουλάχιστον ως Υπουργός Εθνικής Οικονομίας για εφτά χρόνια, πρέπει να σας πω ότι έχω υπογράψει τις περισσερες από αυτές τις νομοθετικές ρυθμίσεις και σωρεία υπουργικών αποφάσεων- η παρούσα ρύθμιση είναι ευνοϊκότερη. Σε άλλες, όμως, είναι σίγουρα δυσμενέστερη.

Ερώτημα: Γιατί η Κυβέρνηση δεν δίνει το δικαίωμα επιλογής στις επιχειρήσεις αυτές, να υπαχθούν στη γενική ρύθμιση ή όχι; Εδώ τίθεται το δεύτερο ζήτημα, το οποίο είναι μείζον για μένα και μην ξεχνάτε ότι πέρα από Υπουργός Εθνικής Οικονομίας, είμαι και Υπουργός Οικονομικών, άρα εκπροσωπώ την εγγυοδοτική αρχή.

Το ελληνικό δημόσιο έχει παράσχει εγγυήσεις προς τις τράπεζες -δεν έχει σημασία- προς κάποιους φορείς για τη ρύθμιση αυτή. Αν υπαχθούν οι ειδικές ρυθμίσεις στη γενική ρύθμιση, αυτό σημαίνει ότι αυτές οι εγγυήσεις αθετούνται πλέον από το ελληνικό δημόσιο, διότι το ελληνικό δημόσιο, δίνοντας την εγγύηση, υποσχέθηκε στο φορέα α'-μπορεί να είναι η Εθνική Τράπεζα ή κάποιος φορέας- ότι θα εισπραχθούν κάποια χρήματα. Αυτά τα χρήματα θα τα γλιτώσει το ελληνικό δημόσιο πάντα στην υπαγωγή στη νέα ρύθμιση και την επανεκτίμηση της οφειλής, σύμφωνα με την παράγραφο 1. Άρα προφανώς θα ωφεληθεί το δημόσιο. Θα ζημιαθεί, όμως, ο φορέας, ο οποίος έχει την εγγύηση του ελληνικού δημοσίου.

Ερωτώ: Αυτό δεν θα κλονίσει την πίστη στο ελληνικό δημόσιο; Θα είναι η πρώτη φορά, τουλάχιστον τα τελευταία χρόνια ή όσο τουλάχιστον εγώ είμαι Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, που αθετείται εγγύηση του ελληνικού δημοσίου. Αυτό δεν είναι σωστό να γίνει, διότι το ελληνικό δημόσιο παρέχει εγγυήσεις σε πλειάρια φορέων, για διάφορους λόγους, οπότε αν για μία κατηγορία περιπτώσεων το ελληνικό δημόσιο, με μία γενική νομοθετική ρύθμιση, καταργήσει τις εγγυήσεις ή την αεία των εγγυήσεων, αυτό μπορεί να οδηγήσει σε ένα γενικότερο πρόβλημα αμφισβήτησης της πίστης του ελληνικού δημοσίου.

Κατά συνέπεια επειδή ακριβώς δεν γνωρίζουμε ούτως ή άλλως κατά πόσο η παρούσα γενική ρύθμιση είναι ευνοϊκότερη ή δυσμενέστερη από την πλειάρια των ειδικών νομοθετικών ρυθμίσεων και επειδή τίθεται ένα γενικότερο θέμα αρχής σε ό,τι αφορά την πίστη και την αξιοπιστία του ελληνικού δημοσίου, κρίω ότι δεν πρέπει να υπαγάγουμε τις ειδικές ρυθμίσεις στη γενική ρύθμιση. Άλλα δεσμεύομαι ότι ειδικότερα σε ό,τι αφορά τις παραμεθόριες περιοχές -και αναφέρω ιδιαίτερα τη Θράκη και το Αιγαίο- εφόσον προκύψουν στοιχεία, και μπορεί να προκύψουν, ότι η υπαγωγή στη γενική ρύθμιση θα προκαλέσει ευνοϊκότερα αποτελέσματα σε σχέση με τις ισχύουσες ειδικές ρυθμίσεις, τότε θα νομοθετήσουμε εκ νέου, για να εναρμονίσουμε τις ειδικές, δυσμενέστερες νομοθετικές ρυθμίσεις στην παρούσα γενική ρύθμιση. Αυτό πιστεύω...

ΚΩΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ: Γιατί δεν πάρνετε μία εξουσιοδότηση;
ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας

και Οικονομικών): Πιστεύω ότι αυτό είναι η ορθή προσέγγιση.

Η γενικευμένη υπαγωγή στη νέα ρύθμιση θα προκαλέσει αμφίβολα αποτελέσματα, διότι νομίζω ότι λίγοι θα υπαχθούν, διότι οι ρυθμίσεις είναι ευνοϊκότερες, αλλά θα προκαλέσει ένα γενικότερο τραύμα στην πίστη και στην αξιοπιστία του ελληνικού δημοσίου.

ΚΩΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ: Πάρτε μια εξουσιοδότηση.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Επιπλέον, επειδή δεν γνωρίζουμε ποιες είναι αυτές οι ρυθμίσεις, γιατί υπάρχουν και προβληματικές επιχειρήσεις και ο Οργανισμός Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων και πλειάρια περιπτώσεων, έχω την αίσθηση ότι ακόμα και αν περιορίσουμε κάπως το θέμα στις παραμεθόριες περιοχές ή κάπως αλλιώς, θα εγερθούν μείζονα νομικά θέματα εξομοιώσεως ή υπαγωγής που μόνο προβλήματα μπορούν να προκαλέσουν.

ΚΩΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ: Πάρτε μια εξουσιοδότηση να το δείτε.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Θα ήθελα να προχωρήσω παρακάτω.

Κατ' αρχήν, αναθεωρώ την προθεσμία, αναφέρομαι στην πρώτη παράγραφο, για την οποία ισχύει το διπλάσιο στους πολλαπλασιασμούς. Ως τώρα το διπλάσιο ίσχυε για δάνεια, τα οποία εξετείνοντο μέχρι τις 15 Απριλίου 1998. Ανταποκρινόμενος σε αίτημα που έθεσαν πολλοί συνάδελφοι, αναπροσαρμόζω την ημερομηνία στις 31.12.2000, δηλαδή μέχρι το Δεκέμβριο του περασμένου χρόνου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Άρα το αλλάζετε και στην αρχή.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Οπότε το αλλάζω και στην αρχή, όπως πολύ σωστά επισημάντε, κύριε Πρόεδρε.

Δεύτερον, αποδέχομαι τη διευκρινιστική προσθήκη του κ. Γιαννακόπουλου στο τέλος της πρώτης παραγράφου, όπου προσδιορίζεται ότι προκειμένου για τον καθορισμό της οφειλής, μετά την προσαύηση των συμβατικών τόκων, τυχόν υπερβάλλον ποσό, πέραν του 50% του ληφθέντος κεφαλαίου, δεν υπολογίζεται πριν πολλαπλασιαστεί κατά περίπτωση. Άρα διευκρινίζεται απολύτως.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Είναι "της βάσης υπολογισμού της οφειλής". Και μετά τα λέτε σωστά.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Το αποδέχομαι, αυτό εννοούσα. Θα γίνει "για τον καθορισμό της βάσης υπολογισμού της οφειλής". Αυτό, λοιπόν, το υιοθέτησα και το επανέλαβα.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Πού πάει αυτό;

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Στο τέλος της παραγράφου 1 και πριν το δάφιο α'

Επόμενη αλλαγή. Στο τέλος της παραγράφου 1, οι λέξεις "προαφαιρούμενων από αυτές των εξόδων που έχουν πράγματι εκταμιευτεί από τα πιστωτικά ιδρύματα" διαγράφονται. Άρα τυχόν υπολογισμοί των τραπεζών για έξοδα ή δήθεν έξοδα, για έξοδα που έκαναν κλπ., δεν έκαναν επιστημένη προσμετρώνται, έτοις ώστε να αφειρείται το πλήρες ποσό των καταβληθεισών δόσεων από το ποσό της τελικής οφειλής. Είναι μέτρο υπέρ του δανειολήπτη. Είναι προφανές ότι αυτό περιορίζει την οφειλή.

Επόμενη αλλαγή. Προεκτείνω τις ημερομηνίες για τους πλειστηριασμούς στην επόμενη παράγραφο και αντί για τις 30.9.2001 πάμε στις 31.12.2001 και ακολούθως η 1.10.2001 μετατρέπεται σε 1.1.2002, ανταποκρινόμενος και πάλι σε αίτημα που υπέβαλαν πολλοί συνάδελφοι.

Επεκτείνω το χρόνο ασκήσεως δικαιώματος επιλογής στην παράγραφο 4 για τους αγρότες μέχρι 30.9.2001 αντί για τις 31.7.2001 και πάλι ανταποκρινόμενος σε αίτημα που υπέβαλαν πολλοί συνάδελφοι.

Στην παράγραφο 5 ανεβάζω το όριο στα εφτακάσια πενήντα εκατομμύρια (750.00.000), διαγράφοντας τις τρεις τελευταίες γραμμές, δηλαδή διαγράφω τη φράση που ξεκινάει με τις λέξεις "Στην περίπτωση δ' της ιδίας παραγράφου" μέχρι "πεντακοσίων εκατομμυρίων (500.000.000) δραχμών".

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Δεν λέει για το ποσό που....

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Τώρα απαντώ, κύριε Μητσοτάκη, σ' αυτό που είπατε. Είπατε να το ορίσουμε με αναγωγή στο αρχικώς ληφθέν δάνειο. Προσέξτε ποιο είναι το πρόβλημα και θέλω σ' αυτό να συμφωνήσουμε. Οφειλή ύψους επτακοσίων πενήντα εκατομμυρίων (750.000.000) δραχμών αυτή που θα ισχύσει το 1999, που είναι ο χρόνος αξιολόγησης των οφειλών αυτών για να δούμε αν υπάγονται ή όχι στη ρύθμιση, αναγωγή σε αρχικών ληφθέν κεφάλαιο τα προηγούμενα χρόνια οδηγεί στα εξής αποτελέσματα: Το 1995 το αρχικάς ληφθέν κεφάλαιο θα ήταν τετρακόσια τριάντα εκατομμύρια (430.000.000) δραχμές, δηλαδή δάνειο τετρακοσίων τριάντα εκατομμυρίων (430.000.000) δραχμών. Αν πάμε πέντε χρόνια παραπίσω, το 1990, πάμε στα εκατόν ογδόντα εκατομμύρια (180.000.000) δραχμές. Τότε ο πληθωρισμός έτρεχε, όπως ξέρουμε, με 25%. Αν πάμε λίγο παραπίσω πέντε χρόνια, πάμε στα εξήντα πέντε εκατομμύρια (65.000.000) δραχμές. Άρα δεν υπάρχει σταθερή αναφορά στο αρχικώς ληφθέν κεφάλαιο. Πρέπει να βάλουμε μια γκάμα αρχικών δανείων ανά έτος λήψεως, το οποίο όμως δεν το θεωρώ σοβαρό για το νόμο.

Εγώ, λοιπόν, πιστεύω ότι πρέπει να παραμείνουμε στα επτακόσια πενήντα εκατομμύρια (750.000.000) -νομίζω ότι είναι η σωστότερη προσέγγιση- διότι αλλιώς θα οδηγηθούμε σε στρεβλώσεις του συστήματος, αλλά και κυρίως σε μια παράθεση πολλών αριθμών, οι οποίοι απλώς θα απεικονίζουν το ραγδαίο ρυθμό του πληθωρισμού στην ελληνική οικονομία.

Το επόμενο είναι ότι προσαυξάνω τα πρόστιμα της Τραπέζης Ελλάδος από πεντακόδιες χιλιάδες (500.000) σε ένα εκατομμύριο (1.000.000) και από τρία εκατομμύρια (3.000.000) σε πέντε εκατομμύρια (5.000.000).

Θέλω να κάνω επίσης ένα σχόλιο σ' αυτό το σημείο. Συμφωνώ απόλυτα με αυτό το οποίο ελέχθη ότι είναι σωστό τα πρόστιμα αυτά να μην επιβάλλονται από την Τράπεζα της Ελλάδος, αλλά από μια ανεξάρτητη εποπτική αρχή. Άλλα προσέξτε! Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας έχει ξεκινήσει μια διαδικασία αναθέρησης του συνολικού συστήματος εποπτείας του χρηματοπιστωτικού συστήματος, διότι υπάρχει θέμα με τις τράπεζες, με το Χρηματιστήριο, αλλά και με τις ασφαλιστικές εταιρείες. Στο πλαίσιο αυτής της μεγάλης μεταρρύθμισης, σκοπεύω να ιδρύσω ή να ενισχύσω, αν θέλετε, τις εξουσίες του τραπεζικού διαμεσολαβητή, ο οποίος θα αναλάβει όλες αυτές τις εξουσίες που ασκεί σήμερα η Τράπεζα της Ελλάδος, οπότε στο πλαίσιο αυτής της μεταρρύθμισης, οι λέμε εδώ θα μεταφερθεί στον ανεξάρτητο διατραπεζικό μεσολαβητή.

Τέλος, θέλω να κάνω και δύο προσθήκες στο νομοσχέδιο με τη μορφή νέας παραγράφου 8 και νέας παραγράφου 9. 'Οσον αφορά την παράγραφο 8, προστίθεται το εξής και αφορά τη διαδικασία της ειδικής εκκαθάρισης. Διαβάζω:

"8. Στην περίπτωση β της παραγράφου 4 του άρθρου 30 του ν. 2789/2000 προστίθεται εδάφιο ως εξής: "Μέχρι την 31.12.2001 αναστέλλεται η υπαγωγή και η έναρξη της διαδικασίας των άρθρων 46, 46α και 46β του ν. 1892/90 επιχειρήσεων, των οποίων οι οφειλές προς τα πιστωτικά ιδρύματα υπάγονται στις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου"."

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Γιάννος Παπαντωνίου καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα προσθήκη, η οποία έχει ως εξής:

"ΠΡΟΣΘΗΚΗ

Στο συζητούμενο άρθρο προστίθεται παράγραφος 8 ως εξής:

"8. Στην περίπτωση β της παραγράφου 4 του άρθρου 30 του ν. 2789/2000 προστίθεται εδάφιο ως εξής: "Μέχρι την 31.12.2001 αναστέλλεται η υπαγωγή και η έναρξη της διαδικασίας των άρθρων 46, 46α και 46β του ν. 1892/90 επιχειρήσεων, των οποίων οι οφειλές προς τα πιστωτικά ιδρύματα υπάγονται στις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου"."

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Τι σημαίνει αυτό; Υπάρχει η διαδικασία της ειδικής εκκαθάρισης. Ειδική εκκαθάριση ήταν ένας νόμος της Νέας Δημοκρατίας, πολύ σωστός, ο οποίος υπήγαγε σε ένα ειδικό καθεστώς προβληματικές επιχειρήσεις μέσα από το διορι-

σμό εκκαθαριστή, ο οποίος είχε πλήρεις εξουσίες: Απολύσεις εργαζομένων και, γενικότερα, άλλες παρεμβάσεις. Εκτιμώ ότι η υπαγωγή αυτών των επιχειρήσεων πλήρως στις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου δεν είναι εφικτή, διότι έχουν εισαχθεί πολλές παρεμβάσεις, απολύτως, πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων, και θα ανέτρεπε μια ολόκληρη κατάσταση, που έχει δημιουργηθεί. Κρίνω όμως απαραίτητο να αναστείλω όχι μόνο την υπαγωγή, αλλά και την έναρξη της διαδικασίας μέχρι 31.12.2001 αξιοποιώντας τις προθεσμίες που παρέχει η παρούσα ρύθμιση.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Έναρξη της διαδικασίας; Δηλαδή όπου έχει υπαχθεί και δεν έχει αρχίσει;

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Ναι, σταματάει.

Αυτή είναι η πρώτη προσθήκη. Η δεύτερη προσθήκη είναι η εξής. Προστίθεται ως νέα παράγραφος 9 νέα παράγραφος ως εξής:

"Στην περίπτωση δ' της παραγράφου 9 του άρθρου 30 του ν. 2789/2000 προστίθεται εδάφιο ως εξής: "Σε περίπτωση που οι απαιτήσεις προέρχονται από εγγυήσεις ιδιωτών ως βάση υπολογισμού του παραπάνω ορίου λαμβάνεται το ποσό για το οποίο έχει δοθεί η εγγύηση"."

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Γιάννος Παπαντωνίου καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα προσθήκη, η οποία έχει ως εξής:

"ΠΡΟΣΘΗΚΗ

Στο συζητούμενο άρθρο προστίθεται νέα παράγραφος ως εξής:

"Στην περίπτωση δ της παραγράφου 9 του άρθρου 30 του ν. 2789/2000 προστίθεται εδάφιο ως εξής: "Σε περίπτωση που οι απαιτήσεις προέρχονται από εγγυήσεις ιδιωτών ως βάση υπολογισμού του παραπάνω ορίου λαμβάνεται το ποσό για το οποίο έχει δοθεί η εγγύηση".")

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Άρα καλύπτει όχι μόνο τους πρωτοφειλέτες, αλλά και τους εγγυητές των δανείων. Επεκτείνεται το πεδίο ο εφαρμογής για να καλύψει και αυτές τις περιπτώσεις. Λίγες ενδεχομένως, αλλά πιστεύω ότι για λόγους δικαιοσύνης είναι σωστό να υπαχθούν και αυτές οι περιπτώσεις.

Με αυτά τα σχόλια, κύριοι συνάδελφοι, και με μία φιλοσοφίκη παραπτήρηση ότι το καλύτερο είναι ο εχθρός το καλού, και ότι από τη συζήτηση αυτή νομίζω ότι κανείς δεν μπορεί να βγει απολύτως ικανοποιημένος, ήθελα...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, να κάνετε μία δήλωση.

Το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και το Ταχυδρομικό Ταμευτήριο είναι πιστωτικά ιδρύματα, αλλά με τον προηγούμενο νόμο εξαιρούνταν. Σας παρακαλώ να δηλώσετε τουλάχιστον ότι υπάγονται στις ρυθμίσεις το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και το Ταχυδρομικό Ταμευτήριο.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Επιφυλάσσομαι και πριν από το κλείσιμο, θα κάνω τη δήλωση.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, μία παράκληση ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Σας παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Θέλω, λοιπόν, να σας παρακαλέσω για το εξής ...

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, μία παράκληση ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Σας παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: Από την άλλη πλευρά πώς δέχεσθε τη διακοπή, κύριε Προεδρέ;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Σας παρακαλώ!

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Ήθελα, λοιπόν, να κάνω την παρατήρηση ότι από τη διαδικασία αυτή νομίζω ότι κανείς δεν μπορεί να βγει απολύτως ικανοποιημένος. Είναι ένα πρόβλημα πολύ τραυματικό, τεράστιο για ορισμένες κατηγορίες συμπολιτών μας, έχει ό-

μως σημαντικές παρενέργειες σε άλλους χώρους, όπως είπαμε -τραπεζικό σύστημα, δημόσιος τομέας- και νομίζω ότι αυτό που επιχειρούμε προσεγγίζει τη σωστή τομή πολύ περισσότερο από τις προηγούμενες ανεπιτυχείς ρυθμίσεις.

Το καλύτερο είναι εχθρός του καλού. Πιστεύω ότι, αν επιτευχθεί μία συναντετική αποδοχή στο κλίμα της συζήτησης που προηγήθηκε, θα είναι μία μεγάλη επιτυχία για το Εθνικό Κοινοβούλιο.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, δάνεια των αγροτών που ήταν υπό την εγγύηση του ελληνικού δημοσίου ...

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Αυτά εξαιρούνται.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: Το ένα εκατομμύριο (1.000.000) το 1993 έγιναν έξι εκατομμύρια (6.000.000) και τώρα είναι είκοσι τρία εκατομμύρια (23.000.000) και δεν τα έχετε μέσα. Πώς οι αγρότες ...

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Αυτά έχουν ρυθμιστεί από τις ρυθμίσεις τις οποίες έχουμε κάνει με ειδικό νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Κύριοι συνάδελφοι, επειδή ακριβώς οι περισσότεροι που έχουν μιλήσει βρίσκονται εδώ και θέλουν να δευτερολογήσουν, εγώ δεν έχω κανένα πρόβλημα να ξεκινήσω τη διαδικασία των δευτερολογιών, αλλά έτσι δεν πρόκειται να τελειώσουμε ούτε στις τρεις η ώρα ...

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: 'Όποτε τελειώσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): 'Άρα για το καλύτερο της διαδικασίας αυτής θα δώσω το λόγο στους Κοινοβουλευτικούς Εκπρόσωπους και στον κ. Μητσοτάκη, για να μπορέσουμε να κλείσουμε τη συζήτηση.

ΚΟΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ: 'Όχι, να δώσετε ένα λεπτό στον καθένα.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: 'Ένα λεπτό σε όλους τους Βουλευτές.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Αλογοσκούφης, ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, έχει το λόγο.

Κύριε Αλογοσκούφη, για τους ειδικούς λόγους που γνωρίζετε μπορείτε να πείτε αυτά που θέλετε, σε ένα λεπτό;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ: 'Όχι, κύριε Πρόεδρε, γιατί δεν έχω πρωτολογήσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Τότε δεν σας παραδέχομαι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ: Στα τρία λεπτά νομίζω ότι μπορώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ορίστε, έχετε δύο λεπτά. Πέστε τα γρήγορα.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, λίγο παραπάνω χρόνο γιατί πρέπει να σχολιάσουμε αυτά που είπε ο κύριος Υπουργός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Δύο λεπτά, κύριε Λαφαζάνη. Δεν είναι οι συνελεύσεις που ήμασταν κάποτε και έμεναν στο τέλος πέντε και αποφασίζαμε.

Ορίστε, κύριε Αλογοσκούφη.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, εγώ δεν έχω πρωτολογήσει, αλλά θα προσπαθήσω να συνοψίσω σε δύο λεπτά.

Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι εμείς, παρά τις παλινωδίες του Υπουργού, παρά το γεγονός ότι είναι η τρίτη ρύθμιση που φέρνει, θα θέλαμε με αυτήν τη ρύθμιση, η οποία πραγματικά είναι καλύτερη από τις προηγούμενες, να συμφωνήσουμε. Θα το θέλαμε ειλικρινώς, αλλά δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε.

Και δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε για τέσσερις λόγους. Κατ' αρχάς να επισημάνω ότι για μας βάση αναφοράς θα έπρεπε να ήταν το αρχικό κεφάλαιο χωρίς αυτές τις προσαυξήσεις. Θα μπορούσαμε να αλλάξουμε τα πολλαπλάσια αν θέλετε, αλλά τέλος πάντων, αυτό να το αντιπαρέλθω.

Υπάρχει το ζήτημα με τους αλληλόχρεους λογαριασμούς των τραπεζών. Με τους αλληλόχρεους λογαριασμούς η ρύθμιση εί-

ναι ασαφής, είναι δυσμενής και θεωρούμε ότι θα έπρεπε και για αυτούς τους λογαριασμούς να είναι η ίδια βάση της ρύθμισης, που είναι και για τα υπόλοιπα δάνεια.

Αυτό δεν ρυθμίστηκε από τον κύριο Υπουργό.

Δεύτερον, δεν περιλαμβάνονται τα δάνεια με εγγύηση του δημοσίου που έχουν περιέλθει στις ΔΟΥ. Θα μπορούσε και εδώ να υπάρχει η ίδια βάση για την ρύθμιση. Δεν υπάρχει περίπτωση το δημόσιο και οι ΔΟΥ να εισπράξουν αυτά τα χρήματα, με διαδικασίες οι οποίες είναι καλύτερες από τις διαδικασίες που χρησιμοποιούν οι τράπεζες. Γιατί λοιπόν να μην παραδεχθούμε την κατάσταση και να ρυθμίσουμε μία και καλή αυτά τα δάνεια με την εγγύηση του δημοσίου;

Τρίτον, δεν καλύπτομε από την δέσμευση του κυρίου Υπουργού για τις ρυθμίσεις που αφορούν νόμους για τις ακριτικές περιοχές, γιατί θυμάμαι ότι και στις προηγούμενες περιπτώσεις, ο Υπουργός ήρθε και μας έδωσε κάποιες προφορικές δεσμεύσεις, αλλά οι δεσμεύσεις αυτές δεν υλοποιήθηκαν ποτέ από τις τράπεζες.

Δυστυχώς αυτό το θέμα είναι πραγματικά μείζον γιατί αφορά ακριτικές περιοχές, αφορά ειδικές συνθήκες και εκεί υπάρχουν και ειδικοί λόγοι, για τους οποίους δεν πληρώθηκαν τα δάνεια. Θα έπρεπε νομίζω να είχε προβλέψει ο Υπουργός να ενταχθούν και αυτά στη γενική ρύθμιση.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ, κάντε μου την χάρη να μου δώσετε ακόμα ένα λεπτό. Δεν έχω πρωτολογήσει και νομίζω ότι πρέπει να συνοψίσω αυτά που ελέχθησαν.

Υπάρχει ακόμα μια βασική αδηναμία ότι δεν προβλέπεται ρητά στο νόμο το πώς θα εξοφληθούν τα υπόλοιπα.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: 'Ετσι μπράβο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ: Πρέπει να εξοφληθούν τα υπόλοιπα με κάποιες δόσεις, που καλό θα ήταν να μην το αφήσουμε στην διακριτική ευχέρεια των τραπεζών, αλλά να το ρυθμίσουμε εδώ στο νόμο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Αυτό δεν προβλέπεται. Δεν προβλέπονται επίσης και κυρώσεις για τις τράπεζες στην περίπτωση που παρανομήσουν. Μπορεί όλοι να παραδεχόμαστε ότι οι τράπεζες δεν θα παρανομήσουν, αλλά στην περίπτωση που παρανομήσουν, τι κυρώσεις θα έχουν, αν δεν εφαρμόσουν το νόμο; Δεν προβλέπεται στο νόμο ποιες θα είναι οι κυρώσεις. Προβλέπεται μόνο το τι θα γίνει, αν δεν δώσουν τον φάκελο. Άλλα δεν είναι μόνο αυτό που μας αφορά. Αν δεν υπαγάγουν στη ρύθμιση κάποια δάνεια, τι θα γίνει;

Γ' αυτές, λοιπόν, τις αδηναμίες, πιστεύω ότι εμείς τουλάχιστον δεν μπορούμε να υπερψηφίσουμε αυτήν τη ρύθμιση, παρ' ότι είναι πολύ καλύτερη από τις προηγούμενες, οι οποίες προηγούμενες δεν αντιμετώπισαν το πρόβλημα σε καμία περίπτωση.

Είναι καλύτερη η ρύθμιση, αλλά πιστεύω ότι μπορεί ο Υπουργός να τη βελτιώσει. Έχει χρόνο ακόμα και μέχρι αύριο, αν θέλετε, να την βελτιώσει, ώστε αυτά τα τέσσερα ζήτηματα τα οποία έθεσα να αντιμετωπισθούν, διότι αν δεν αντιμετωπισθούν, η ρύθμιση δεν είναι γενική, άρα δεν καλύπτει όλες τις περιπτώσεις και τελικά δεν λύνεται το πρόβλημα.

Και όπως είπαν πολλοί συνάδελφοι και από τη Νέα Δημοκρατία, αλλά και από την πλειοψηφία θα επανέλθετε αναγκαστικά, κύριε Υπουργέ, σε λίγο καιρό, ή εσείς ή ο διάδοχός σας και θα φέρετε άλλη ρύθμιση. Αυτήν τη δουλειά θα κάνουμε τώρα;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Σφυρίου έχει το λόγο.

ΚΟΣΜΑΣ ΣΦΥΡΙΟΥ: Κύριε Υπουργέ, θα ήθελα να τονίσω το εξής, με βάση την επιχειρηματολογία που αναπτύξαμε στις πρωτολογίες και δεν χρειάζεται να την επαναλάβουμε:

Αντί το Υπουργείο να κρίνει, ποιο από τα δύο είναι πιο ευνοϊκό, η ρύθμιση που εισάγεται ή η προηγούμενη πλειάδα των προηγουμένων ρυθμίσεων, αντί να κάνει το Υπουργείο αυτή τη σύγκριση, γιατί δεν αφήνουμε να την κάνει ο καθένας πολίτης και να κάνει ελεύθερη επιλογή, αν θέλει να παραμείνει στην πα-

λαιά ρύθμιση ή να προσχωρήσει στη νέα; Επιμένουμε σ' αυτό και νομίζω ότι έχει μία λογική βάση.

Αν αυτό δεν το αποδεχθείτε -που εγώ θεωρώ ότι αυτό είναι το πιο σωστό- τουλάχιστον κάντε κάτι άλλο. Γιατί να πάρετε νέα νομοθετική πρωτοβουλία, με νέο νέο αργότερα... Γιατί δεν πάρετε μία εξουσιοδότηση από τη Βουλή, ώστε όπου εντοπίσθει αυτή η ειδική περίπτωση να το κάνετε με δική σας διοικητική πράξη, να το κάνετε με μια κοινή υπουργική απόφαση; Θα πάρετε και άλλη νομοθετική πρωτοβουλία και θα ερχόμαστε πάλι, μετά από κάποιους μήνες ή μετά από μερικά χρόνια να κάνουμε νέα ρύθμιση; 'Οχι βέβαια.

Γ' αυτό, κύριε Υπουργέ, ή θα αφήσετε την ελεύθερη επιλογή ή πάρτε τουλάχιστον μια εξουσιοδότηση να το ρυθμίσετε με την κοινή υπουργική απόφαση. Νομίζω ότι σε αυτήν τη βάση μπορούμε να συνεννοηθούμε και να συμφωνήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΓΙΑΝΝΙΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Ήθελα να αποδεχθώ την πρόταση του κ. Σφυρίου και θα ετοιμάσει η υπηρεσία μια διάταξη εξουσιοδοτική για την εναρμόνιση, όπου χρειάζεται, των ρυθμίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Λαφαζάνης έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ: Ο κύριος Υπουργός έπλεξε το εγκώμιο της σημειρινής συζήτησης και τη χαρακτήρισε ουσιαστική και ενδιαφέρουσα, μόνο που δεν ήταν τόσο ενδιαφέρουσα η δευτερολογία σας, κύριε Υπουργέ, ώστε να αποδεχθείτε την καρδιά και την ουσία των προτάσεων, οι οποίες υπεβλήθησαν σχεδόν από όλες τις πτέρυγες ή για να μην αναλαμβάνω την ευθύνη όλων των πτερύγων, από τη δική μας πλευρά.

Οι βελτιώσεις τις οποίες επιχειρήσατε να κάνετε, είναι απολύτως οριακές και δεν θίγουν τα κακώς κείμενα της τροπολογίας σας. Στην τριτολογία σας, αν είναι ενδιαφέροντα αυτά, μπορείτε να τα πάρετε πραγματικά υπόψη σας.

Εμείς σας είπαμε, πρώτον, ως βάση υπολογισμού να πάρετε το αρχικό κεφάλαιο, το αρχικό δάνειο. Να βγάλετε αυτό το 50% που μόνο επιπλοκές μπορεί να δημιουργήσει και κωλυσιεργίες από την τράπεζα. Να απλοποιήσετε τη ρύθμιση και να την κάνετε πιο σαφή. Δεν το αποδεχθήκατε. Κακώς δεν το αποδεχθήκατε και θα δείτε τι προβλήματα θα υπάρξουν.

Δεν θέλετε να το κάνετε γενικώς; Να πάρετε υπόψη σας το αρχικό κεφάλαιο και στο αρχικό κεφάλαιο να βάλετε το τετραπλάσιο, το τριπλάσιο, το διπλάσιο για όλους τους οφειλέτες; Κάντε το, έστω για τους μικροοφειλέτες. Μπορούμε να συμφωνήσουμε εδώ, ποιο είναι αυτό το πλαφόν. Τουλάχιστον να μπορούν να λύσουν το πρόβλημά τους, διότι πολύ φοβάμαι ότι δεν θα το λύσουν με αυτές τις διατάξεις. Πολύ σωστές είναι οι παρατηρήσεις που έγιναν για τους αλληλόχρεους λογαριασμούς, όπου οι διατάξεις είναι άκρως ασαφείς.

Το δεύτερο. Σας ακούσαμε να επιμένετε στις εξαιρέσεις. Εξαιρείτε έτσι, πολύ φοβάμαι, το μισό σχεδόν και παραπάνω ίσως από αυτούς που έχουν το πρόβλημα. Δεν καταλαβαίνω γιατί, αφού κάνετε ένα βήμα να αποδεχθείτε να μπουν οι παραμεθρίες περιοχές Θράκη και Αιγαίο, το πάτε με διοικητική εξουσιοδότηση δική σας. Αφού το αποδέχεσθε, τουλάχιστον αφήστε τους την επιλογή. Βάλτε μια διάταξη να έχουν την επιλογή οι άνθρωποι. Οι εξαιρέσεις που έχετε, θα σας αναγκάσουν να φέρετε ξανά νόμο και δεν απαντούν στο πρόβλημα.

Τελεώνοντας, θέλω να πω το εξής: Κύριε Υπουργέ όλη αυτή τη τροπολογία σας, θα μείνει μετέωρη, διότι ποιος θα αναγκάσει την τράπεζα να αποδεχθεί έστω και αυτές τις ρυθμίσεις ή ποιος θα αναγκάσει την τράπεζα να δώσει αναλυτικό λογαριασμό; Τιμωρία μέχρι πέντε εκατομμύρια (5.000.000), όταν βγάζουν εκατοντάδες δισεκατομμύρια; Είναι δυνατόν να το λέτε αυτό και να το ισχυρίζεσθε; Εάν δεν αυστηροποιήσετε τις ποινές και αν δεν έχετε και ποινικές κυρώσεις, εάν δεν φθάνουν οι ποινές μέχρι το κλείσιμο των καταστημάτων, δεν πρόκειται να εφαρμοσθεί ούτε και αυτή η ρύθμιση ούτε να δοθούν αναλυτικοί λογαριασμοί. Αυτή η τροπολογία θα μείνει έωλη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Στριφτάρης έχει το λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ: Κατ' αρχήν, κύριε Υπουργέ, συμφωνώ ότι έγινε μια πολύ καλή κουβέντα, όμως νομίζω ότι ελάχιστα πήρατε υπόψη απ' αυτήν την κουβέντα και τις προτάσεις που έγιναν. Και θα σας πω ένα παράδειγμα. Για τις προσαυξήσεις. Κατά καιρούς έχουν γίνει ρυθμίσεις και κεφαλαιοποιηθήκαν τόκοι υπερημερίας και όλα αυτά. Πώς θα είναι στο αρχικό κεφάλαιο και το 50% των συμβατικών τόκων; Ποιο θα είναι το αρχικό κεφάλαιο; Αυτό που εξαρχής πήρε ή αυτό που κεφαλαιοποιήθηκε το 1995 λέω εγώ; 'Ενα ζήτημα είναι αυτό, που έχει μέσα παντόκια, πανωπρόκια ότι θέλετε.

Δεύτερον, συνεχίζετε να εξαιρείτε ένα μεγάλο μέρος και είναι μικροοφειλέτες και αδύνατοι να ανταποκριθούν σ' αυτές τις ρυθμίσεις. Είναι οι αγρότες που είναι με την εγγύηση του δημοσίου και τώρα έχουν πάει στις ΔΟΥ, είναι μικροεπαγγελματίες που και σ' αυτήν την περίπτωση το ίδιο ισχύει και αυτοί εξαιρούνται. Και όταν εξαιρεθούν αυτοί, δεν ξέρω πραγματικά αν η πρόθεσή σας είναι να βοηθήσετε πραγματικά αυτούς που θέλουν να πληρώσουν και δεν μπορούν.

Εμείς προτείνουμε μια άλλη ρύθμιση. Για όποιον δεν πάτησε ποτέ στην τράπεζα να μην ισχύει καμία ρύθμιση και να πάει και φυλακή. Θα ήταν προτιμότερο, παρά να λέμε ότι δεν μπορούμε να κάνουμε εξαιρέσεις. Σας καταθέσαμε συγκεκριμένη πρόταση για τους αγρότες που από τη φορολογική τους δήλωση προκύπτει ότι έχουν εισόδημα κάτω από τρία εκατομμύρια (3.000.000) και μέχρι δάνειο δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) το πολύ να διπλασιαστεί και τελειώσαμε. Το ίδιο και για τους μικρομεσαίους. Είτε αυτοί που έχουν ατομική επιχείρηση είτε έχουν ένα έως τέσσερις απασχολούμενους. Θα μπορούσατε νομίζω να κάνετε αυτές τις προσθήκες και εμείς να ψηφίσουμε την τροπολογία. 'Ετσι όπως διαμορφώνεται δεν μπορούμε πραγματικά να την ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Μαγκριώπης έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΓΚΡΙΩΤΗΣ: Είναι βέβαιο, κύριε Πρόεδρε, πως όπως τελικώς διαμορφώνεται η τροπολογία του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας πετυχαίνουμε τη χρυσή τομή, αυτό που ζητούσε η Αίθουσα του Κοινοβουλίου, αυτό που ζητούν οι πολίτες. Απαντούμε στα βασικά και ουσιαστικά προβλήματα. Δυστυχώς η τοποθέτηση της Νέας Δημοκρατίας αποκαλύπτει πως η Αντιπολίτευση της πολλές φορές είναι προσχηματική. 'Οποιες και αν ήταν οι τελικές ρυθμίσεις είναι βέβαιο πως θα έβρισκε τα σημεία εκείνα για τα οποία έπρεπε να διαφωνήσει. Αδιάψευστος μάρτυρας αυτού του επιτελήματός μου είναι η έκκληση όλων των κομμάτων της Αντιπολίτευσης να ενταχθούν οι παραμεθρίες περιοχές, οι οποίες έτυχαν πρόσφετη ευνοϊκότατων ρυθμίσεων στο καθεστώς της σημειρινής ρύθμισης της γενικής ρύθμισης. Εάν η γενική ρύθμιση δεν είναι ευνοϊκότερη της KYA του 1999 για τις παραμεθρίες περιοχές, τότε γιατί ζητούν συνεχώς οι συνάδελφοι των κομμάτων της Αντιπολίτευσης να ενταχθούν στη σημειρινή γενική ρύθμιση. Εάν δεν την έχετε κρίνει και δεν την έχετε αξιολογήσει, ως θετικότερη, τότε αντιπολίτευσθε επι αγνώστου αντικειμένου. Γ' αυτό, λοιπόν, θα ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε, και τελειώνω ότι η Κυβέρνηση με αίσθημα ευθύνης απέναντι στους δανειολήπτες, απέναντι στο κοινωνικό σύνολο, απέναντι στην εθνική οικονομία, απέναντι σ' αυτούς που κάποια κακή στιγμή στην επιχείρησή τους, στην επαγγελματική τους δραστηριότητα, γονάτισαν από το κατάπυπτο καθεστώς των πανωτοκίων και τους οδήγησε σε ληστρικές ρυθμίσεις, σήμερα όχι μόνο τους ανακουφίζει, αλλά τους δίνει πνοή για το αύριο.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Τώρα ποιους εκπροσωπείτε με αυτά που λέτε; Τους Βουλευτές σας;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κύριος Πρόεδρος έχει το λόγο.

Παρακαλώ, κύριε Παυλίδη. Ξέρετε πόσες φορές οι απόψεις σας έχουν προκαλέσει σοβαρές αντιδράσεις;

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Γ' αυτό υπάρχω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Και αυτό είναι πάρα πολύ καλό. Φαντάζεσθε να μιλάτε και να αδιαφορούν οι πάντες γι' αυτά που λέτε;

Λοιπόν, γιατί ενοχλείσθε;

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Μα, είναι εκπρόσωπος. Ποιον εκπροσωπεί με αυτά που είπε;

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Σας παρακαλώ!

Ο κ. Μητσοτάκης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, προσπάθησα να προλάβω τον κύριο Υπουργό από το λάθος που έκανε, αλλά τελικά, κατά το ήμισυ δεν το απέψυγε.

Είναι βέβαιο, κύριε Πρόεδρε, ότι το νομοσχέδιο αυτό δεν αξίζει τίποτα, εάν παραμείνουν οι εξαιρέσεις όπως είναι, διότι ακριβώς οι πιο συμπαθείς κατηγορίες των ανθρώπων που πρέπει να προστατευθούν εξαιρούνται.

Τι μας λέτε ότι οι ειδικές ρυθμίσεις είναι καλύτερες; Με συγχωρείτε, έχω καλή γνώμη για σας ως Υπουργού, τουλάχιστον από πλευράς τεχνικής και ικανοτήτων, όχι για την πολιτική σας. Θα μου πείτε ότι δεν καταλάβατε ακόμα ποιο συμφέρει τον ίδιωτη και θα ψάξετε να δείτε ποιο είναι συμφερότερο; Μα, κύριε Υπουργέ, να σοβαρευόμαστε εδώ μεσα. Στο τέλος-τέλος, κύριοι συνάδελφοι, δεν υποχρεώνει το νόμος κανένα να υπαχθεί. Άμα θέλει υπάγεται, άμα δεν θέλει δεν υπάγεται. 'Άρα αυτά τα επιχειρήματα τα οποία μας φέρατε δεν είναι σοβαρά, στερούνται στοιχειώδους σοβαρότητος.

Και έπειτα το άλλο επιχείρημα. Μάχεσθε υπέρ της εγγυήσεως την οποία δίδει το κράτος, υπέρ της φερεγγυότητος του δημοσίου;

Κύριε Πρόεδρε, υπήρξα και εγώ Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και σε μακρές περιόδους και δύσκολες και υπήρξα και Πρωθυπουργός. Έχω και εγώ αίσθημα ευθύνης. Και θα μου πείτε εμένα ότι σας μάρανε εάν έχει πληρώσει ίσα με τώρα το κράτος δεκαπέντε φορές τις τράπεζες, να μην τις πληρώσει άλλες τριάντα; Αυτό είναι που σας μάρανε; Εκεί επάνω κρέμεσθε;

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι σοβαρά πράγματα αυτά και λυπάμαι. Εγώ δεν θα ανέβαζα τον τόνο έτσι όπως τον ανεβάζω, αν δεν ήξερα ότι θα ξαναλθεί το θέμα. Και ναι μεν δίδετε μία διέξοδο με την εξουσιοδότηση την οποία ζητήσατε -την οποία και εγώ σας πρότεινα μαζί με άλλους συναδέλφους- αλλά από εκεί και πέρα θα έχετε μία μόνιμη ενόχληση, διότι το ένα μετά το άλλο θα έρχονται και θα τα δώσετε σε όλους χωρίς καμία εξαίρεση. Κάντε το, λοιπόν, μία και καλή από την αρχή για να τελειώνετε. Επιτέλους αρχή σοφίας είναι για μια κυβέρνηση να μην μπλέκεται και να μην αφήνει πολλές εκκρεμότητες.

'Ενα ακόμα τελευταίο, κύριε Πρόεδρε και τελειώνω, γιατί εγώ είμαι επιγραμματικός. Σε ό,τι αφορά τις εξαιρέσεις, εδώ δεν θα έπρεπε να υπάρχει εξαίρεση. Εσείς κύριε Υπουργέ, είσαστε Ευρωπαίος και ενδιαφέροστε για την ανάπτυξη της Ελλάδος. Δηλαδή είναι κακό να γίνονται μεγάλες επενδύσεις στην Ελλάδα; Τι κάνουμε με το νόμο αυτό; Δίνουμε καμία εύνοια ή απονέμουμε δικαιοσύνη; Αν απονέμετε δικαιοσύνη, γιατί απονέμετε δικαιοσύνη στους μικρούς και όχι στους μεγάλους; Να το καταλάβω αυτό. Αυτά είναι σοσιαλιστικά κατάλοιπτα της κακής ώρας, τα οποία έχουν απομείνει. Και θα εξαιρέσετε το μεγάλο;

Η Ελλάς, κύριε Πρόεδρε, είναι η τελευταία στην προτίμηση των ξένων επενδυτών αυτή την ώρα. Γιατί δηλαδή, όποιος κάνει μεγάλη επενδύση στην Ελλάδα, πρέπει να βρίσκεται σε μειονεκτική θέση; Δεν το καταλαβαίνετε ότι και στις Βρετανίλες και στην Ευρώπη αυτό το οποίο κάνετε είναι επιστήμη;

Εν πάσῃ περιπτώσει μπαίνω πλέον και στην ουσία. Αφού παίρνετε το πράγματι καταβληθέν κεφάλαιο για το μείζον, αυτό το επιχείρημα που μου αναφέρατε πρωτύτερα ότι αν ανατρέξετε πέντε χρόνια πριν θα είναι τόσο και δέκα χρόνια τόσο και δεκαπέντε χρόνια τόσο, ισχύει για το μείζον, ισχύει για τον υπολογισμό του τι θα πληρώσουν. Για την εξαίρεση δεν πρέπει να γνωρίζουμε ποιο επιτέλους εξαιρούμε; 'Όταν έχει κανείς την αποχή να έχει υποστεί την κατάρα των πανωτοκίων και τη λεηλασία της τράπεζας και έχει ανέβει τριάντα φορές, θα πρέπει το εππακόσια πενήντα να γίνει είκοσι; Μα, δεν ντρεπόμαστε, κύριε Πρόεδρε; Να πει καθαρά και ευθέως ότι το θεωρώ μεγάλο, που δεν έπρεπε να το πει. Και εγώ είμαι τελείως αντίθετος και με την έννοια την ευρωπαϊκή και την ιστότητα και τον ανταγωνισμό. Είναι τελείως αντίθετες έννοιες, αλλά επιτέλους να ξέρουμε ποιον εξαιρείται. Να μας πείτε ότι το δάνειο τόσο εξαιρείται.

Από εκεί και πέρα εγώ, κύριε Πρόεδρε, είπα και ελάλησα. Για την ιστορία τα είπα, για να είμαι εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Κατσαρός έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, ειλικρινά λυπούμαι, γιατί ένα πάρα πολύ βασικό θέμα το οποίο έθεσα, δεν το αντιμετώπισε καθόλου ο κύριος Υπουργός.

Κύριε Υπουργέ, ξέρετε ότι η Αγροτική Τράπεζα όλα τα δάνεια των αγροτών, βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και όλες τις άλλες κατηγορίες τα θεωρεί ανοιχτούς αλληλόχρεους λογαριασμούς. Το 80% περίπου των δανείων δηλαδή είναι αλληλόχρεοι λογαριασμοί.

Τι λέτε τώρα εσείς για το ποσό βάσης; Το ποσό βάσης θα αποτελείται από το αρχικό κεφάλαιο συν οι τόκοι από την εκταμίευση της πρώτης δόσης μέχρι της τελευταίας και ένα χρόνο μετά, που μπορεί καμιά φορά να έχουμε ένα χρονικό διάστημα δύο ή και τρία και τέσσερα ίσως χρόνια. 'Άρα, λοιπόν, στο αρχικό κεφάλαιο προστίθενται και οι τόκοι αυτών των δύο τριών, τεσσάρων επών συν 50% επί δύο, τρία ή τέσσερα.

'Ακουσα ότι οι δυσκολίες σας είναι γιατί δεν μπορούμε να καθορίσουμε την αφετηρία. Μα, η αφετηρία είναι η εκταμίευση κάθε δόσης. Επομένως αρχικό κεφάλαιο είναι αυτό το οποίο εκταμιεύεται σε όλη τη δάρκεια που ισχύει αυτή η ιστορία του δανείου που χαρακτηρίζεις ως αλληλόχρεος λογαριασμός.

'Ετσι, λοιπόν, αποκλείετε από τη ρύθμιση τους αλληλόχρεους λογαριασμούς, σχεδόν το 80% και των αγροτικών δανείων, αλλά και των δανείων βιομηχανών, βιοτεχνιών, ξενοδοχειακών επιχειρήσεων κλπ. Σκεφθείτε ένα ξενοδοχείο διαρκεί για να ανεγερθεί τρία - τέσσερα χρόνια. Σ' αυτά τα τρία, τέσσερα χρόνια προστίθενται οι τόκοι στο αρχικό κεφάλαιο συν ένας χρόνος μετά. Δεν το αντιμετωπίζετε αυτό το θέμα και αφήνετε μια πάρα πολύ μεγάλη κατηγορία οφειλετών χωρίς να τη ρυθμίζετε.

Και επειδή κάποιοι συνάδελφοι και ιδιαίτερα ο κ. Μαγκριώτης απ' όσα είπε φαίνεται ότι δεν κατάλαβε τίποτε από τη συζήτηση που έγινε εδώ και έχει άγρια μεσάνυχτα ως προς την πρότασή μας και τους ισχυρισμούς μας, τον καλώ να ξανακούσει την πρόταση της Νέας Δημοκρατίας. Τι είπαμε; Δεν υπάρχει χρόνος εξόφλησης. Ρυθμίζεται αύριο το χρέος και αξιώνει η τράπεζα, χολωμένη μάλιστα γιατί επενέβη το κράτος, αξιώνει σε μία δύση μέσα σε ένα μήνα να πληρωθεί το υπόλοιπο. Ε, λοιπόν, δεν θα μπορέσει να πληρωθεί, θα ακολουθήσουν κατασχέσεις. Να γιατί η Νέα Δημοκρατία ζητεί να ορισθεί χρόνος και τρόπος εξόφλησης. Και μετά οι κυρώσεις, κύριε Υπουργέ: 'Έχουν κανένα νόημα αν είναι ένα εκατομμύριο ή τρία ή πέντε για τη μη χορήγηση αντιγράφου του φακέλου; Κυρώσεις πρέπει να υπάρχουν για μη συμμόρφωση των τραπεζών στις διατάξεις που ψηφίσουμε. Γιατί αν δεν συμμορφωθεί η τράπεζα και αναγκαστεί ο οφειλέτης να πάει στο δικαστήριο, θα επιτύχει τελεσδικη απόφαση ύστερα από τρία, τέσσερα χρόνια. Και σ' αυτά τα τρία, τέσσερα χρόνια θα του κατάσχουν και τη γυναίκα ακόμη οι τραπεζες!!! Επομένως τι νόημα έχει η αύξηση των προστίμων;

Αυτά, κύριε Πρόεδρε. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Παπαδόπουλος έχει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, θέλω να αναφερθώ μόνο στις περιπτώσεις των αγροτών που δανείστηκαν με την εγγύηση του δημοσίου. Και θα φέρω παράδειγμα, το οποίο είναι του αδελφού μου, που πέθανε πενήντα ενός ετών και το έχω καημό, απ' αυτά τα δάνεια και τις στενοχώριες. Και αυτή είναι η αλήθεια. Εκτός από αυτό έχω και άλλους φίλους που αυτήν τη στιγμή, ενώ ήταν θηρία, είναι παράλυτοι από στενοχώριες, από τα δάνεια αυτά με τα πανωτόκια και άλλους φίλους που πέθαναν από επάρατες ασθένειες και από εμφράγματα. Λυπούμαι πολύ, αυτή είναι η αλήθεια.

Και θέλω εδώ να επιστρέψω και να παρατηρήσω ότι ενώ το δάνειο, το οποίο ήταν υπό την εγγύηση του δημοσίου, του ενός εκατομμυρίου (1.000.000), για παράδειγμα, το 1980 έγινε το 1993 έξι εκατομμύρια (6.000.000) και από το 1993 που βεβαιώθηκε μετά την καταγγελία από την Αγροτική Τράπεζα ή το κλειστόμενο του αλληλόχρεου λογαριασμού, αυτήν τη στιγμή είναι είκοσι τρία εκατομμύρια (23.000.000). Και δεν μπορεί να πληρώ-

σει. Και άλλα είκοσι τρία εκατομμύρια είναι στην Αγροτική Τράπεζα, σύνολο σαράντα έξι εκατομμύρια (46.000.000). Και το αρχικό δάνειο, ένα εκατομμύριο οκτακόσιες χιλιάδες, επιδοτούμενο με το 60%. Πλήρωσε, πλήρωσε, πλήρωσε και αυτήν τη στιγμή χρωστούν περίπου πενήντα εκατομμύρια (50.000.000).

Εδώ θέλω να πω το εξής: Εάν δεν ρυθμιστούν, κύριε Πρόεδρε, αυτά τα δάνεια που είναι υπό την εγγύηση του δημοσίου και βεβαιώθηκαν στις διάφορες εφορίες, δεν μπορούν να ρυθμιστούν και τα υπόλοιπα δάνεια που είναι προς την Αγροτική Τράπεζα και έτσι αυτή η ρύθμιση μένει ανενεργός. Αυτό θέλω να επισημάνω.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Λυπούμαι που ο κύριος Υπουργός δεν ακούει αυτήν τη στιγμή αυτό το οποίο φωνάζω μέσα από την ψυχή μου ειλικρινά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κύριος Υπουργός σας ακούει όλους.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: Δείτε το, κύριε Υπουργέ, γιατί δεν θα ρυθμίσει κανένας, μα, κανένας αγρότης τα δάνεια με την παρούσα ρύθμιση γιατί ακριβώς χρωστάει στις εφορίες περισσότερα απ' ότι χρωστάει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Παπαδόπουλε, σας παρακαλώ ολοκληρώστε.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: ...και είναι όλα πανωτόκια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Παυλίδης έχει το λόγο.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κατ' αρχήν, δεν είναι ακριβές αυτό που είπατε ότι η ΚΥΑ κατά τη ρύθμιση που προέβλεψαν, προέβλεψαν επίσης χορήγηση δανείων νέων, όχι δεκαετούς διαρκείας.

'Ελεγαν τότε οι κοινές υπουργικές αποφάσεις ότι μετά την αφαίρεση, το απομένον ποσό θεωρείται ως νέο δάνειο. Δεν έγινε δηλαδή νέα εκταμίευση από τις τράπεζες. Να εξηγούμεθα. Πάξι, λοιπόν, η διόρθωση.

Πάξι τώρα στο πρακτέο. Ας υποθέσουμε ότι τελικώς κάτι αποφαζίζεται να μπει στην τροπολογία σας, εφόσον την ψηφίσει η Βουλή. Το βασικότερο στοιχείο είναι η εξόφληση. Στις ΚΥΑ που έχετε βγάλει, καθορίζατε ότι θα γίνει εξόφληση σε δέκα ή δεκαπέντε χρόνια, καταβολή κάθε εξάμηνο και επιτόκιο επιδοτούμενο. Καθορίστε έναν τρόπο εξόφλησης ο οποίος θα είναι υποχρεωτικός για τις τράπεζες. Άλλως, δώρων άδωρων.

Το τελευταίο επί του οποίου θέλω να διατυπώσω τη διαφωνία μου, είναι το εξής: Τι είναι αυτή τώρα η τακτική της εξουσιοδοτήσεως που είπε ο κ. Σφυρίου; Μήπως τις προηγούμενες αποφάσεις δεν τις βγάλατε κατ' εξουσιοδότηση νόμων; Βάσει της κειμένης νομοθεσίας μπορείτε να κάνετε ό,τι θέλετε.

Αντί, λοιπόν, να μας πει η τράπεζα το οτιδήποτε, βάλτε το τώρα μέσα στην απόφασή σας. Οι ΚΥΑ βγήκαν βάσει εξουσιοδοτήσεως των υφισταμένων νόμων. Δεν υπογράψατε στην τύχη αποφάσεις που ρύθμιζαν δάνεια.

Επιπροσθέτως, αυτή η εξαίρεση των παραμεθορίων περιοχών, δεν μας επιτρέπει να ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Κεφαλογιάννης έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, επιβεβαιώνεται ότι ο κύριος Υπουργός νομιθετεί κατ' εντολή των τραπεζών. Αυτό δεν μπορεί να το δεχθεί η Βουλή των Ελλήνων. Η Βουλή ζήτησε διαφορετική ρύθμιση απ' αυτή που προτείνει ο κύριος Υπουργός.

Και ειλικρινά μου κάνει εντύπωση, διότι οι τοπιθετήσεις των Βουλευτών της Πλειοψηφίας είναι εντελώς διαφορετικές από τις ρυθμίσεις τις οποίες φέρνετε, κύριε Υπουργέ. Το σημαντικότερο; Εξαιρείτε τις περιπτώσεις που έχουν ρυθμιστεί με προηγούμενο νόμο. Δεν δεχθήκατε τις προτάσεις τις δικές μας, δεν δεχθήκατε τις προτάσεις που έχουν γίνει απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής και το σημαντικότερο, από τους περισσότερους Βουλευτές της κυβερνητικής πλειοψηφίας.

Κατάληξη; Η ρύθμιση την οποία φέρνει σήμερα ο κύριος Υπουργός είναι έξω από αυτό που ζητά η Πλειοψηφία της Βουλής; Και θα αναγκαστεί να ξαναφέρει μια καινούρια πρόταση μετά από ορισμένους μήνες, γιατί απλούστατα δεν ανταποκρίνεται

στο καθολικό αίτημα όπως διατυπώθηκε σήμερα.

Ως εκ τούτου, η συζήτηση, κύριε Πρόεδρε, απόψε πήγε στράφι. Η Νέα Δημοκρατία έκανε συγκεκριμένες προτάσεις, έχει καταθέσει νόμο συγκεκριμένα που λύνει το πρόβλημα. Δεν θέλει να το καταλάβει η Κυβέρνηση. Δικαίωμά της. Ελπίζω ότι ο ελληνικός λαός θα μας δώσει γρήγορα την εντολή να ρυθμίσουμε οριστικά αυτό το πελώριο θέμα των πανωτοκίων, σύμφωνα με δέκα χρόνια προτείνει στη Βουλή.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Γεωργακόπουλος έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡIOS ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, εγώ θα είμαι ακριβώς στο λεπτό, εάν με παρακαλούσθησετε.

Επιμένουμε για τους αγρότες που έχουν μέχρι δεκαπέντε εκατομμύρια (15.000.000) να αφαιρέσετε το 50% που βάζετε ως προσαύξηση.

Δεύτερον, θα πρέπει οι ρυθμίσεις αυτές, οι οποίες γίνονται για τις τράπεζες, να ισχύουν και για το δημόσιο. Δηλαδή, δάνεια τα οποία έχουν πληρώσει την εγγύηση του δημοσίου και έχουν πάει στις ΔΟΥ, δεν μπορεί εκεί να μείνουν χρεωμένοι -στις ΔΟΥ- αυτοί οι οποίοι ήταν χρεωμένοι στην τράπεζα και το δάνειο τους πήγε στη ΔΟΥ με πολύ μεγαλύτερες αναλογίες και πανωτόκια, γιατί εκεί τρέχουν με το 2% το μήνα πλέον οι προσαύξησης. Θα πρέπει τη ρύθμιση αυτή, η οποία γίνεται για τις τράπεζες, να την αποδεχθεί και το δημόσιο για τον εαυτόν του.

Τρίτον, θα πρέπει οπωσδήποτε να μπει χρόνος εξόφλησης. Δεν μπορεί να είναι χωρίς χρόνο εξόφλησης, γιατί αν οι τράπεζες ζητήσουν την άλλη μέρα τη ρύθμιση άμεσα απαιτητή, τη μεθοπμένη αρχίζουν τόκοι υπερημερίας. Σας το τονίζουμε αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Γιαννακόπουλος έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, εγώ δεν θα πω ότι δεν δεχθήκατε τίποτα από τις παρατηρήσεις μας. Δεχθήκατε αρκετά.

'Όμως, είναι γεγονός αναμφισβήτητο ότι το μεγάλο ποσοστό της τροπολογίας που φέρατε είναι οι παράγραφοι 8 και 9 του άρθρου 30 του ν. 2789/2000. Αφού δεν δεχθήκατε το 8, σας παρακαλώ να δεχθείτε -και θα μείνω σε δύο σημεία- στην επαναδιατύπωση του 9. 'Όχι την κατάργησή του, αλλά την επαναδιατύπωση η οποία λέει "οφειλές προς τα πιστωτικά ίδρυματα, οι οποίες έχουν υπαχθεί και εξακολουθούν να διέπονται από τις διατάξεις των νόμων 2000/91, 1386/83, 1892/90, 1641/86 και του νομοθετικού διατάγματος 1177/72 εφόσον ισχύουν". Αυτό τουλάχιστον θα σας παρακαλούσα να το δεχθείτε.

Δεύτερον, όπως είπε και ο κ. Γεωργακόπουλος προηγουμένων και σας έχω δώσεις στις προσήμους, σας παρακαλώ να δεχθείτε για οφειλές των κατά κύριο επάγγελμα αγροτών, κτηνοτρόφων και αλιέων και μέχρι δεκαπέντε εκατομμύρια (15.000.000) -μιλάμε για τους μικροοφειλέτες αγρότες, οι οποίοι αδυνατούν να καταβάλουν- να αφαιρέσετε μόνο την προσαύξηση τουλάχιστον, κύριε Υπουργέ, και ας πάνε στο τετραπλάσιο, παρ' ότι εγώ σας ζήτησα διπλάσιο και τριπλάσιο. Τουλάχιστον, να ευνοηθούν οι εισοδηματικά αδύνατοι αγρότες στους οποίους συμπεριλαμβάνονται οι κτηνοτρόφοι και οι αλιείς. Τουλάχιστον, δεχθείτε αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Λιάσκος έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρ' όλο που ετεθή το ζήτημα από τον επίτιμο Πρόεδρο τον κ. Μητσοτάκη πάρα πολύ γλαυφύρα, θα ήθελα να βάλω το ζήτημα στις εξαιρέσεις, για άλλη μία φορά, των δανείων, όπως οι απαιτήσεις έχουν διαμορφωθεί μέχρι 31.12.99 στο ύψος των επιτακοσίων πενήντα εκατομμύριών (750.000.000).

Θα ήθελα να πω στον κύριο Υπουργό ότι δεν υπάρχει δάνειο το οποίο να συνόδεψε την πορεία μιας επιχειρήσεως, μικρό δάνειο, που να μην έχει φθάσει σ' αυτό το ποσό. Θα σας πω ένα παράδειγμα. Το 1977 στην πατρίδα μου την Εύβοια, ένα ξενοδοχείο πήρε ένα δάνειο είκοσι εκατομμυρίων (20.000.000) και τώρα του ζητούν δυσόμιστο δισεκατομμυρίων (2.500.000.000). Σύγιουρο είναι ότι το 1999 θα ήταν ενάμισι δισεκατομμύριο (1.500.000.000).

Αντιλαμβάνεστε ότι αυτοί οι άνθρωποι είναι καταδικασμένοι. Είναι ένα ζήτημα πάρα πολύ σοβαρό και όταν κάνουμε ρύθμιση με τέτοιες εξαιρέσεις δεν μπορεί να τη θεωρήσουμε ρύθμιση.

Εν πάσῃ περιπτώσει, δεν θέλω να πω τίποτα περισσότερο. Θα ήθελα απλώς να πω ότι από το πώς τοποθετούνται οι συνάδελφοι της Πλειοψηφίας, φαίνεται κατά πόσο απηχούσαν τις απόψεις του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου. Τίποτε άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Σπύρος Σπύρου έχει το λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΠΥΡΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θα περίμενε κανείς μετά από αυτή τη μαραθώνια συζήτηση και μετά από τις τοποθετήσεις των εξήντα και περισσότερων συναδέλφων ότι ο κύριος Υπουργός θα αντιμετώπιζε πιο γενναία το πρόβλημα με τις προτάσεις οι οποίες έγιναν.

Τουλάχιστον στα δεκαπέντε εκατομμύρια (15.000.000) να ξεκινάει και να είναι ξεκάθαρο το αρχικό κεφάλαιο. Στους αλληλόχρονους λογαριασμούς που μπαίνουν, ιδιαίτερα στην Αγροτική Τράπεζα, με τις εγγυήσεις του δημιουργού, έχουν πάει στα δημόσια ταμεία, τρέχει και εκεί ανάλογα ο τόκος. Έχει πάρει η τράπεζα τα χρήματα, έχουν υπόλοιπα από άλλους λογαριασμούς στην Αγροτική Τράπεζα και τελικά, είναι πελαγωμένοι και δεν συμπεριλαμβάνονται.

Όσον αφορά το κεφάλαιο που αφορά τα επτακόσια πενήντα εκατομμύρια (750.000.000), μπορεί να μην έχω τέτοια περίπτωση, αλλά το ίδιο πρόβλημα αντιμετωπίζει ο κάθε δανειολήπτη που από οποιαδήποτε τράπεζα.

Επομένως μία ρύθμιση δίκαιη και σωστή θα πρέπει να αφορά σε όλους τους δανειολήπτες για να αντιμετωπισθεί το πρόβλημα καλύτερα.

Εγώ πιστεύω, όπως τονίστηκε, ότι δυστυχώς θα ξαναέρθει το θέμα στη Βουλή και θα μας ξανααπασχολήσει. Ισως θα αυξηθεί μόνο ο αριθμός των ανθρώπων που, δυστυχώς, θα αυτοκτονήσουν.

Κύριε Υπουργέ, έχουμε και στην Κέρκυρα ανάλογα περιστατικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Στρατάκης έχει το λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ: Κύριε Υπουργέ, πράγματι έγιναν ορισμένες διορθώσεις προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά νομίζω ότι παραμένει ανοικτό ένα θέμα, το θέμα των αγροτών. Σε συνέχεια των σώνεις ειπώθηκαν από τον κ. Γεωργακόπουλο και τον κ. Γιαννακόπουλο νομίζω ότι πρέπει να ξεκαθαριστεί εάν οταν λέμε διά νόμου συμπεριλαμβάνονται και οι κοινές υπουργικές αποφάσεις, διότι εφόσον συμπεριλαμβάνονται, η μεγάλη πλειοψηφία των αγροτών μένει απέξω και είναι οι περιπτώσεις εκείνες οι οποίες πράγματι αξίζουν της ιδιαίτερης προσοχής.

Νομίζω, λοιπόν, ότι θα πρέπει σε αυτό το σημείο τουλάχιστον σε ό,τι αφορά τα φυσικά πρόσωπα...

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ, η λίγκα του Βορρά να κάνει η συχιά.

Συνεχίστε, κύριε Στρατάκη.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ: ...να ξεκαθαριστεί αυτό το πράγμα, διότι η μεγάλη πλειοψηφία των αγροτών μένει έξω από τη ρύθμιση αυτή, που είναι προς θετική κατεύθυνση.

Ευχαριστώ πολύ.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα απλώς στη συνέχεια να αναγνώσω αυτά που έθιξε ο κ. Σφυρίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Εντάξει, κύριε Υπουργέ.

Ο κ. Δαμιανάκης έχει το λόγο.

ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΔΑΜΙΑΝΑΚΗΣ: Κύριε Υπουργέ, νομίζω ότι εν πολλοίς καλύφθηκα από τους συναδέλφους. Θέλω όμως να πω ότι δεν πρέπει να μηδενίζουμε τα πάντα σε αυτήν την Αίθουσα. Αλήμονο! Ήταν μια νομοθετική πρωτοβουλία, η οποία σήγουρα είναι προς τη σωστή κατεύθυνση. Τώρα εάν η Νέα Δημοκρατία δεν την ψηφίζει επειδή θεωρεί ότι υπάρχουν κάποιες ατέλειες αυτό είναι θέμα που αφορά στη Νέα Δημοκρατία.

Εμείς, όσοι τοποθετήθηκαμε από την πλευρά του ΠΑΣΟΚ, το-

ποθετηθήκαμε με υπευθυνότητα, εντοπίσαμε επιμέρους θέματα, εμμένουμε σε αυτά που είπαμε, αλλά σε καμία περίπτωση δεν παραγνωρίζουμε ήταν μια γενναία πρωτοβουλία της Κυβέρνησης.

Σε ό,τι αφορά, κύριε Υπουργέ, το θέμα των αγροτών, θέλω να σας διαβεβαιώσω για το εξής: Στους περισσότερους αγρότες οι οποίοι έχουν πάρει μικρά δάνεια μέχρι δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ή και λιγότερα εντοπίζεται το μεγάλο πρόβλημα. Είναι στο σύστημα Τηρεσίας οι περισσότεροι απ' αυτούς. Κανείς δεν μπορεί να πάρει τώρα τα φθηνά δάνεια με το φθηνό καλλιεργητικό επιτόκιο που ισχύει σήμερα και δημιουργείται ένας φαύλος κύκλος. Πιστέψτε με ότι πρέπει να το δείτε με ιδιαίτερη ευαισθησία.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Θα ήθελα να αναγνώσω την παράγραφο 10, ανταποκρινόμενος στο θέμα που έθεσε ο κ. Σφυρίου: «Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, δύνανται να υπαχθούν στις διατάξεις του παρόντος άρθρου περιπτώσεις δανείων που έχουν ρυθμιστεί με βάση το νόμο 128/75». Είναι ο νόμος, βάσει του οποίου έχουν εκδοθεί όλες οι κοινές υπουργικές αποφάσεις.

Ευχαριστώ πολύ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Υπάρχουν και ειδικοί νόμοι.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Οι ειδικοί νόμοι παραπέμπονται στο νόμο 128. Όλες οι επιδοτήσεις και οι καλύψεις παρέχονται μέσω του νόμου 128.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Θα υπάρξει κενό.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Χωρίς την εξουσιοδότηση αυτή δεν μπορείτε να κάνετε ό,τι λέτε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της τροπολογίας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας.

Επανερχόμαστε στην τροπολογία του Υπουργείου Πολιτισμού.

Θέλει κανείς εκ των συναδέλφων που έχουν εγγραφεί να μιλήσει;

Ο κ. Τσιτουρίδης δεν είναι εδώ.

Ο κ. Παυλίδης είναι εδώ.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπουργός Πολιτισμού): Μίλησε ο κ. Παυλίδης και του απάντησα κιόλας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Μάλιστα.

Ο κ. Μητσοτάκης είναι εδώ.

Κύριε Μητσοτάκη, παραίτεσθε;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Τέτοια ώρα, τέτοια λόγια!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Εσείς και μετά την ώρα αυτή είσθε ακμαίος και σας ευχόμαστε...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Μπορεί να είμαι ακμαίος. Άλλα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της τροπολογίας του Υπουργείου Πολιτισμού.

Κύριοι συναδέλφοι, έχουν υποβληθεί αιτήσεις ονομαστικής ψηφοφορίας Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας επί της τροπολογίας με γενικό αριθμό 442 και ειδικό 26 και επί της τροπολογίας με γενικό αριθμό 436 και ειδικό 25 των οποίων τα κείμενα έχουν ως εξής:

“Κύριε Πρόεδρε,

Οι υπογράφοντες Βουλευτές ζητούμε να διεξαχθεί ονομαστική ψηφοφορία στην τροπολογία των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Μεταφορών και Επικοινωνιών με Γεν. Αριθμ. 442 και Ειδ. 26 της 3-4-2001.

Αθήνα 4-4-2001

Οι υπογράφοντες
Αρ. Τσιπλάκος

Γ. Αλογοσκούφης
 Λ. Λυμπερακίδης
 Κ. Κιλτίδης
 Π. Μελάς
 Γ. Καρασμάνης
 Θ. Λεονταρίδης
 Ν. Νικολόπουλος
 Ν. Κορτσάρης
 Α. Σπηλιωτόπουλος
 Λ. Παπαγεωργόπουλος
 Α. Κοντός
 Γ. Βλάχος
 Στ. Παπαδόπουλος
 Γ. Κεφαλογιάννης
 Ν. Κατσαρός
 Γ. Πλαναγιωτόπουλος
 Σ. Δαιλάκης
 Α. Δαβάκης
 Α. Παυλίδης
 Δ. Κωστόπουλος
 Ε. Στυλιανίδης
 Ε. Παπανικολάου
 Γ. Δεικτάκης
 Μ. Κόλλια - Τσαρουχά
 Α. Παπαληγούρας
 Ι. Λαμπρόπουλος
 Κ. Παπακώστα
 Α. Ρεγκούζας
 Θ. Δημοσχάκης
 Γ. Καλαντζής
 Σ. Τσιτουρίδης
 Α. Νάκος"

"Κύριε Πρόεδρε,
 ζητούμε ονομαστική ψηφοφορία επί της υπό συζήτηση τροπολογίας της υπογραφούσης υπό των Υπουργών Β. Παπαδρέου, Γ. Παπαντωνίου, Π. Ευθυμίου, Κ. Λαλιώτη, Ε. Βενιζέλου, Χ. Βερελή.
 Α. Παπαληγούρας
 Μ. Κόλλια
 Μ. Κεφαλογιάννης
 Ι. Χωματάς
 Π. Μελάς

Η. Καλλιώρας
 Α. Αγγελής
 Θ. Λεονταρίδης
 Α. Κοντός
 Κ. Καραμπίνας
 Κ. Κιλτίδης
 Σ. Παπαδόπουλος
 Α. Δαβάκης
 Αικ. Παπακώστα
 Ι. Λαμπρόπουλος
 Σ. Τσιτουρίδης
 Ν. Νικολόπουλος
 Γ. Αλογοσκούφης
 Α. Φλωρίνης
 Α. Κατσιγιάννης
 Άπ' ότι βλέπω υπάρχει ο απαιτούμενος από τον Κανονισμό αριθμός υπογραφόντων τις αιτήσεις ονομαστικής ψηφοφορίας Βουλευτών για την υποβολή τους.

Συνεπώς διακόπτουμε τη συνεδρίαση για δέκα (10) λεπτά σύμφωνα με τον Κανονισμό.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριοι συνάδελφοι, το Προεδρείο εκτιμώντας τις ανάγκες του νομοθετικού έργου, σύμφωνα με τον Κανονισμό (άρθρο 72 παράγραφος 3), θα λύσει τη συνεδρίαση για αύριο ημέρα Πέμπτη 5 Απριλίου 2001 και ώρα 10.30' με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: α) κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων και β) νομοθετική εργασία, ονομαστική ψηφοφορία επί της τροπολογίας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και επί της τροπολογίας του Υπουργείου Πολιτισμού και συνέχιση της συζήτησης επί των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών: "Προσαρμογή στις διατάξεις της Οδηγίας 94/56/E.K. του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για τη θέσπιση βασικών αρχών που δέπουν τις έρευνες αποχημάτων και συμβάντων Πολιτικής Αεροπορίας - Ενίσχυση της κρατικής εποπτείας επί των Προτύπων Ασφάλειας Πτήσεων και ρυθμιση συναφών οργανωτικών θεμάτων της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας (Υ.Π.Α.)".

Λύεται η συνεδρίαση.

Όρα λήξης: 23.50.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

